Вок. cd.
A-19
40159

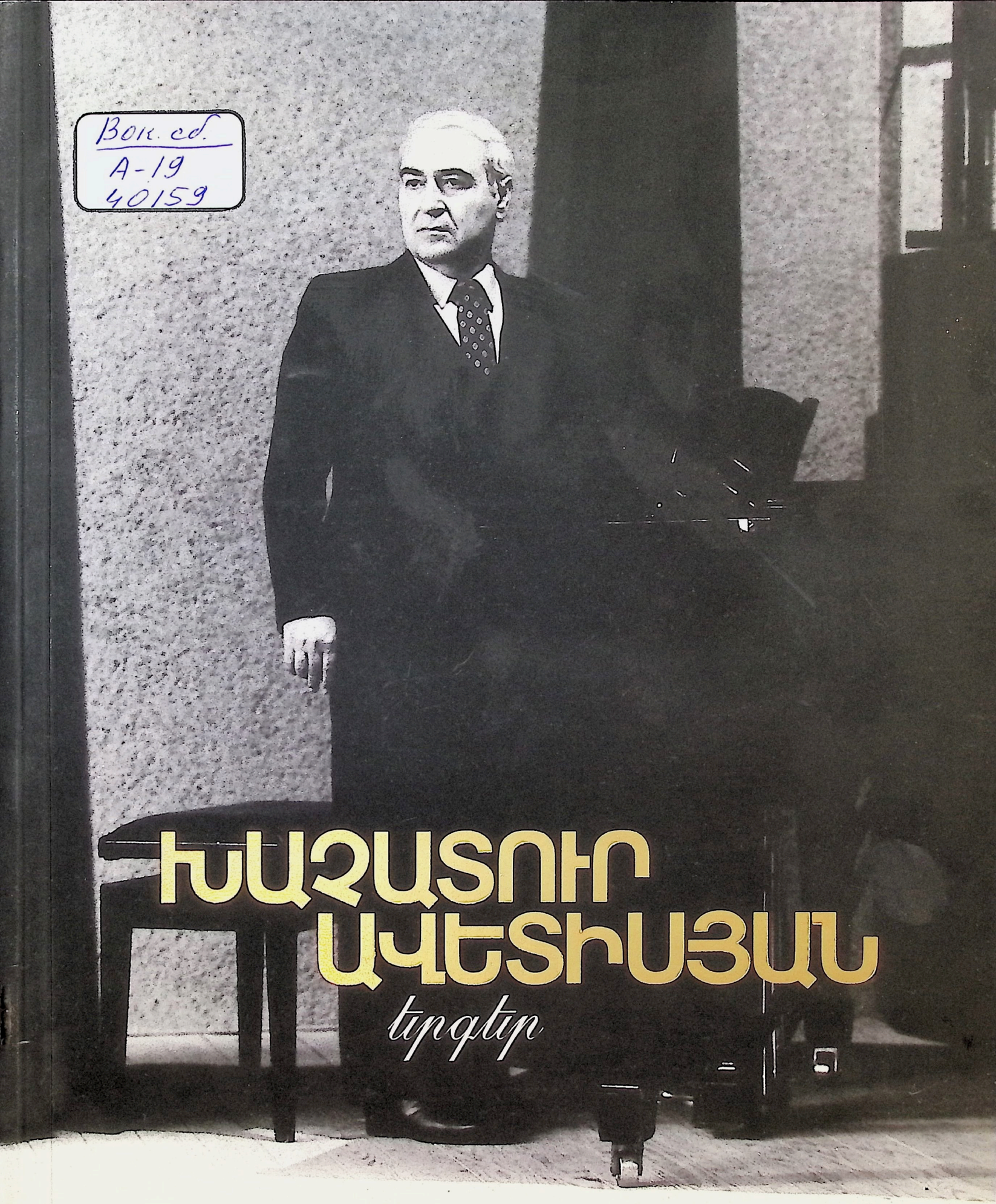

ԽԱՉԱՏՈՒՐ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

երգեր

KHACHATUR AVETISYAN *songs*

ԽԱՉԱՏՈՒՐ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

(1926-1996)

Երգեր

40159

KHACHATUR AVETISYAN

(1926-1996)

Songs

LOS ANGELES, CALIFORNIA
2013

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆՑԵՐՎԱՏՈՐԻԱՅԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
БИБЛИОТЕКА ЕРГОСКОНСЕРВАТОРИИ

KHACHATUR AVETISYAN
"SONGS"

Copyright © 2013, Mikayel Avetisyan
Typesettings: Nune Meliksetyan
Cover design: Tom Hovsepian
Printed in the USA by Color Depot, Inc., Glendale, California

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any manner in any media, or transmitted by any means whatsoever, electronic or mechanical (including photocopy, film, or video recording, Internet posting, or any other information storage and retrieval system), without a prior written permission of the publisher.

Published in the United States by Avetisyan Family
maveyan@hotmail.com • Telephone (818) 640-1222

ISBN 978-1-6262021-6-0

Special Thanks to:
MELIK MAVISAKALYAN
TOM HOVSEPIAN

The Avetisyan family would like to thank

The Khatchadourian family

and

KOHAR

for publishing this special edition of
"Khachatur Avetisyan Songbook"
to promote and preserve
the legacy of Armenian music

✧✧✧

Ավետիսյան ընտանիքն
իր խորին շնորհակալությունն է հայտնում

Խաչատուրեան ընտանիքին

և

«ԳՈՀԱՐ»-ին

«Խաչատուր Ավետիսյան երգարան»-ի
այս հատուկ հրատարակության, ինչպես
նաև, հայ երաժշտական ժառանգության
պահպանման և տարածման համար

Khachatur & Sona Avetisyan

ԱՌԱՆՑ ՔԵԶ
ARANTZ KEZ
(1983)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Andantino

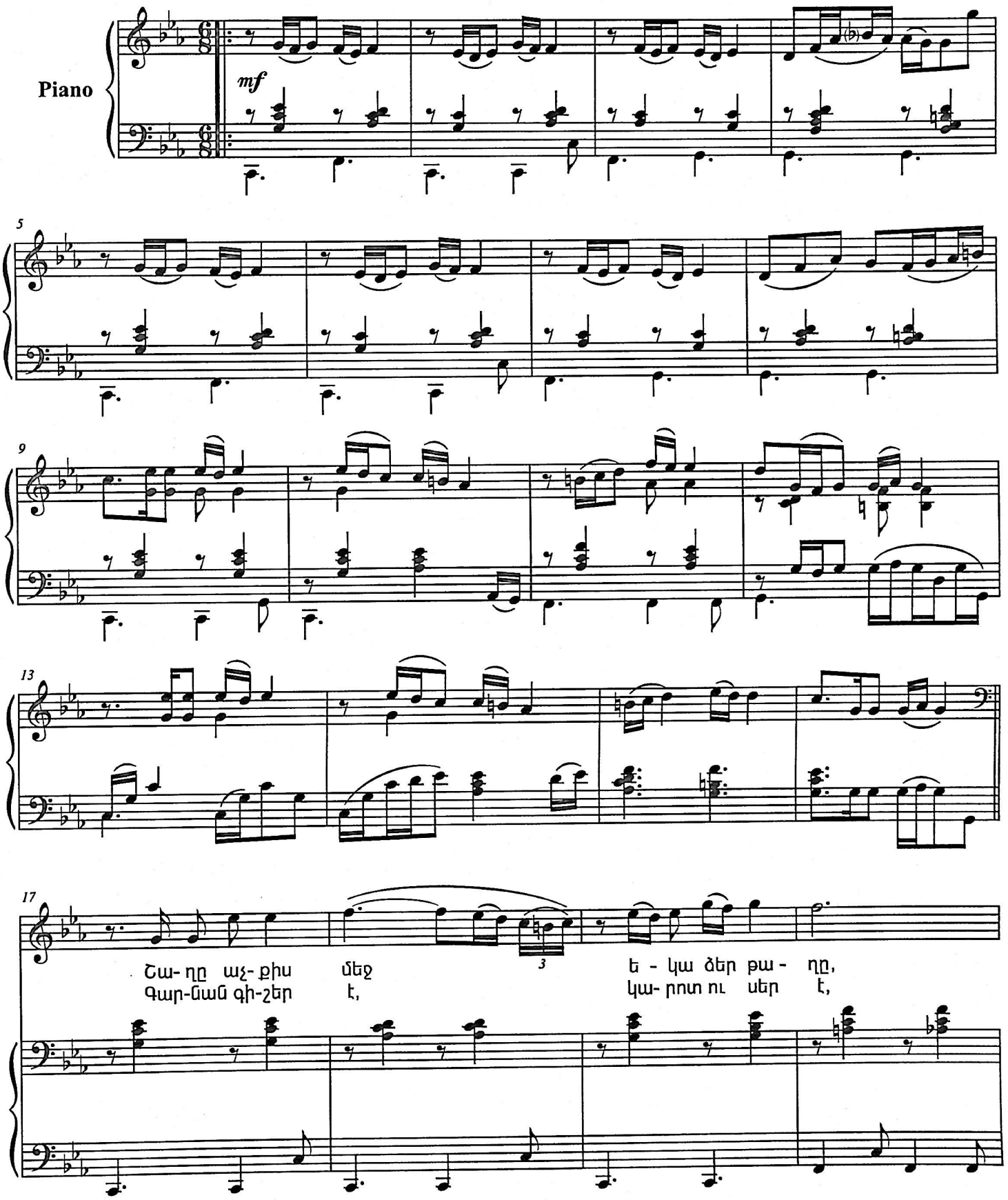

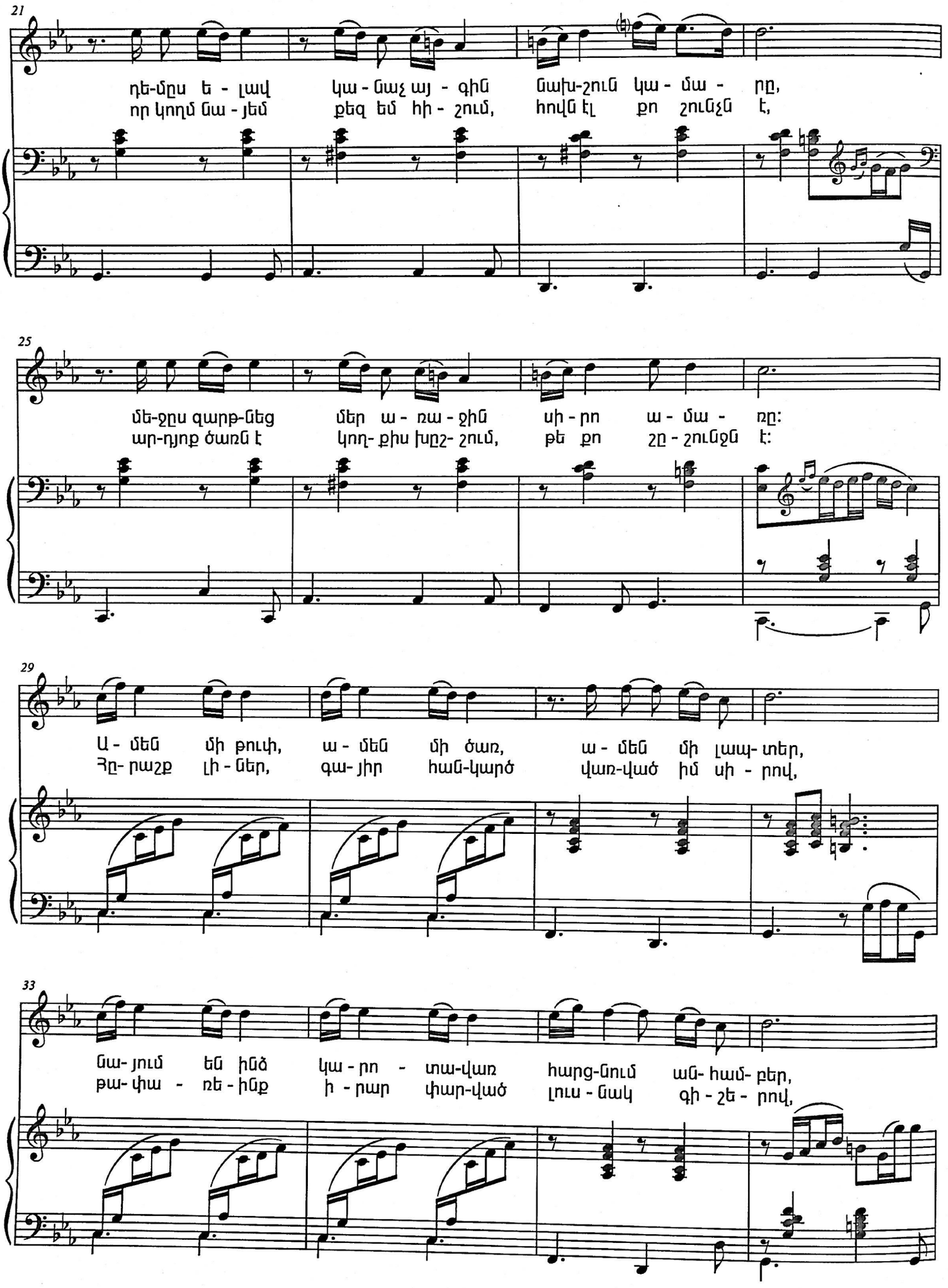
21
դե-մըս ե - լավ կա - նաչ այ - գին նախ-շուն կա - մա - րը,
որ կողմ նա - յեմ քեզ եմ հի - շում, հովն էլ քո շունչն է,
25
մե-ջըս զարթ-նեց մեր ա - ռա - ջին սի - րո ա - մա - ռը:
ար-դյոք ծառն է կող- քիս խըշշ- շում, թե քո շը - շունչն է:
29
Ա - մեն մի թուփ, ա - մեն մի ծառ, ա - մեն մի լապ- տեր,
Հը- րաշք լի - ներ, գա- յիր հան-կարծ վառ-ված իմ սի - րով,
33
նա- յում եմ ինձ կա - րո - տա-վառ հարց-նում ան- համ- բեր,
թա- փա - ռե - ինք ի - րար փար-ված լուս - նակ գի - շե - րով,

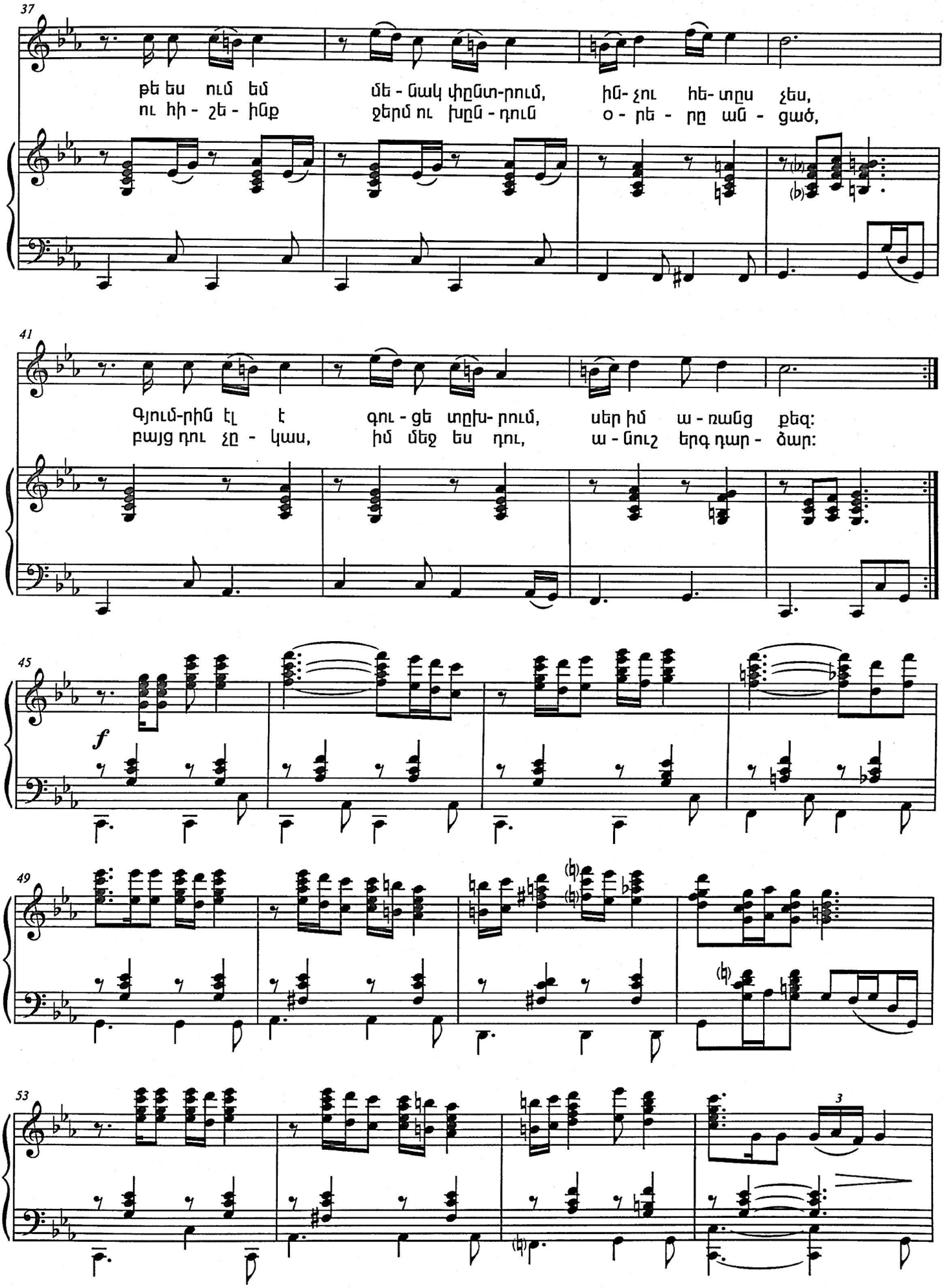
37
թե ես ում եմ մե - նակ փընտ-րում, ին- չու հե- տըս չես,
ու հի - շե - ինք ջերմ ու խըն - դում օ - րե - րը ան - ցած,
41
Գյում-րին էլ է գու - ցե տըխ- րում, սեր իմ ա - ռանց քեզ:
բայց դու չը - կաս, իմ մեջ ես դու, ա - նուշ երգ դար - ձար:
45
f
49
53
3

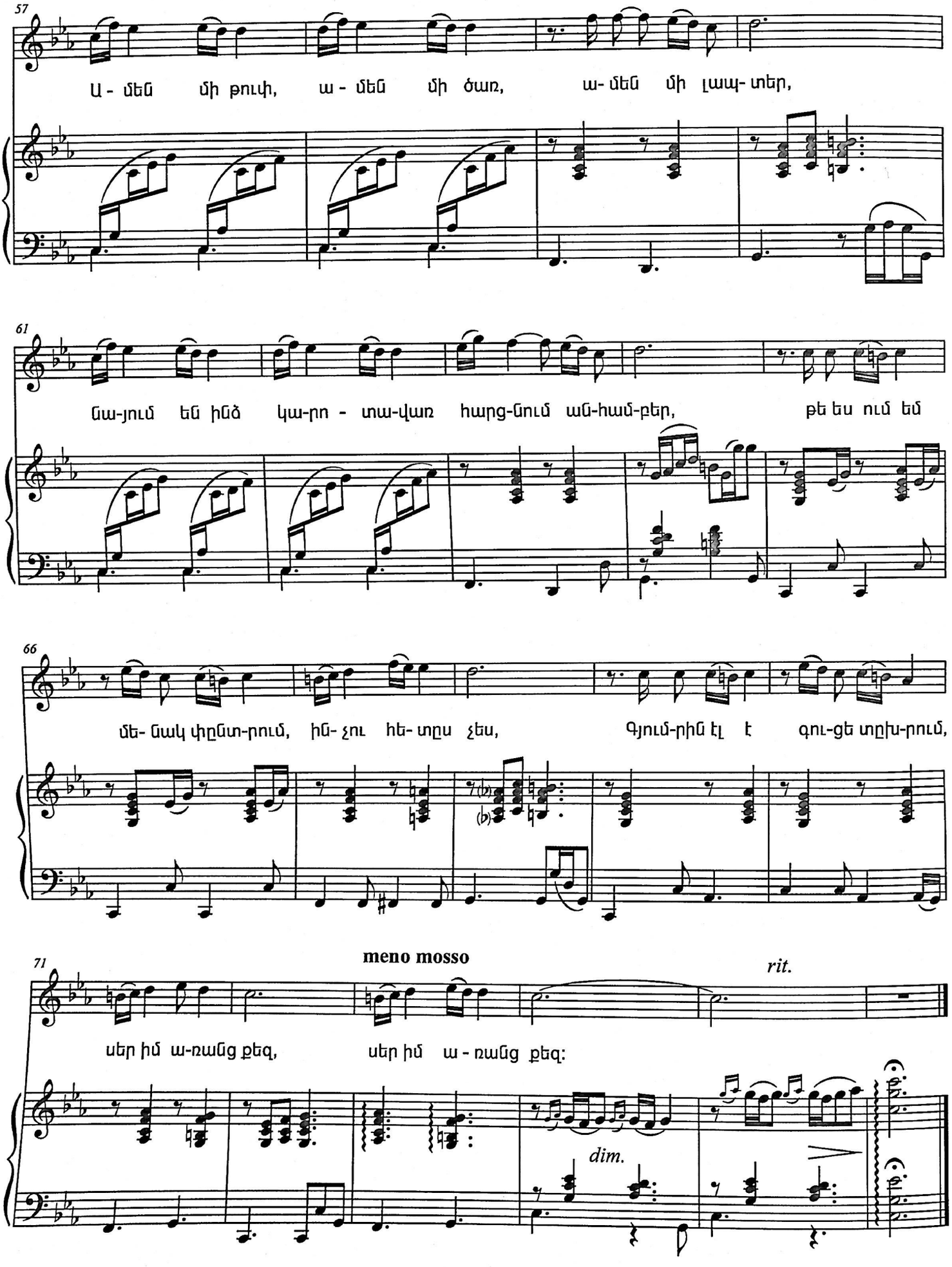
57
Ա - մեն մի թուփ, ա - մեն մի ծառ, ա- մեն մի լապ- տեր,
61
նա-յում են ինձ կա-րո - տա-վառ հարց-նում ան-համ-բեր, թե ես ում եմ
66
մե- նակ փընշտ-րում, ին- չու հե- տըս չես, Գյում-րին էլ է գու-ցե տըխ-րում,
meno mosso
rit.
71
սեր իմ ա-ռանց քեզ, սեր իմ ա - ռանց քեզ:
dim.

Շաղը աչքիս մեջ եկա ձեր թաղը,
Դեմս ելավ կանաչ այգին նախշուն կամարը,
Մեջս զարթնեց մեր առաջին սիրո ամառը:

Ամեն մի թուփ, ամեն մի ծառ, ամեն մի լապտեր,
Նայում են ինձ կարոտավառ հարցնում անհամբեր,
Թե ես ում եմ մենակ փնտրում, ինչու հետս չես,
Գյումրին էլ է գուցե տխրում, սեր իմ առանց քեզ:

Գարնան գիշեր է, կարոտ ու սեր է,
Որ կողմ նայեմ քեզ եմ հիշում,
Հովն էլ քո շունչն է,
Արդյոք ծառն է կողքիս խշշում, թե քո շշունջն է:

Հրաշք լիներ, գայիր հանկարծ վառված իմ սիրով
Թափառեինք իրար փարված լուսնակ գիշերով,
Ու հիշեինք ջերմ ու խնդուն օրերը անցած,
Բայց դու չկաս, իմ մեջ ես դու, անուշ երգ դարձար:

ԱՌԱՎՈՏՅԱՆ ԵՐԵՎԱՆ
ARAVOTYAN YEREVAN
(1965)

խոսք՝ Թ. Դեմուրյանի

երգ.՝ Խ. Ավետիսյանի

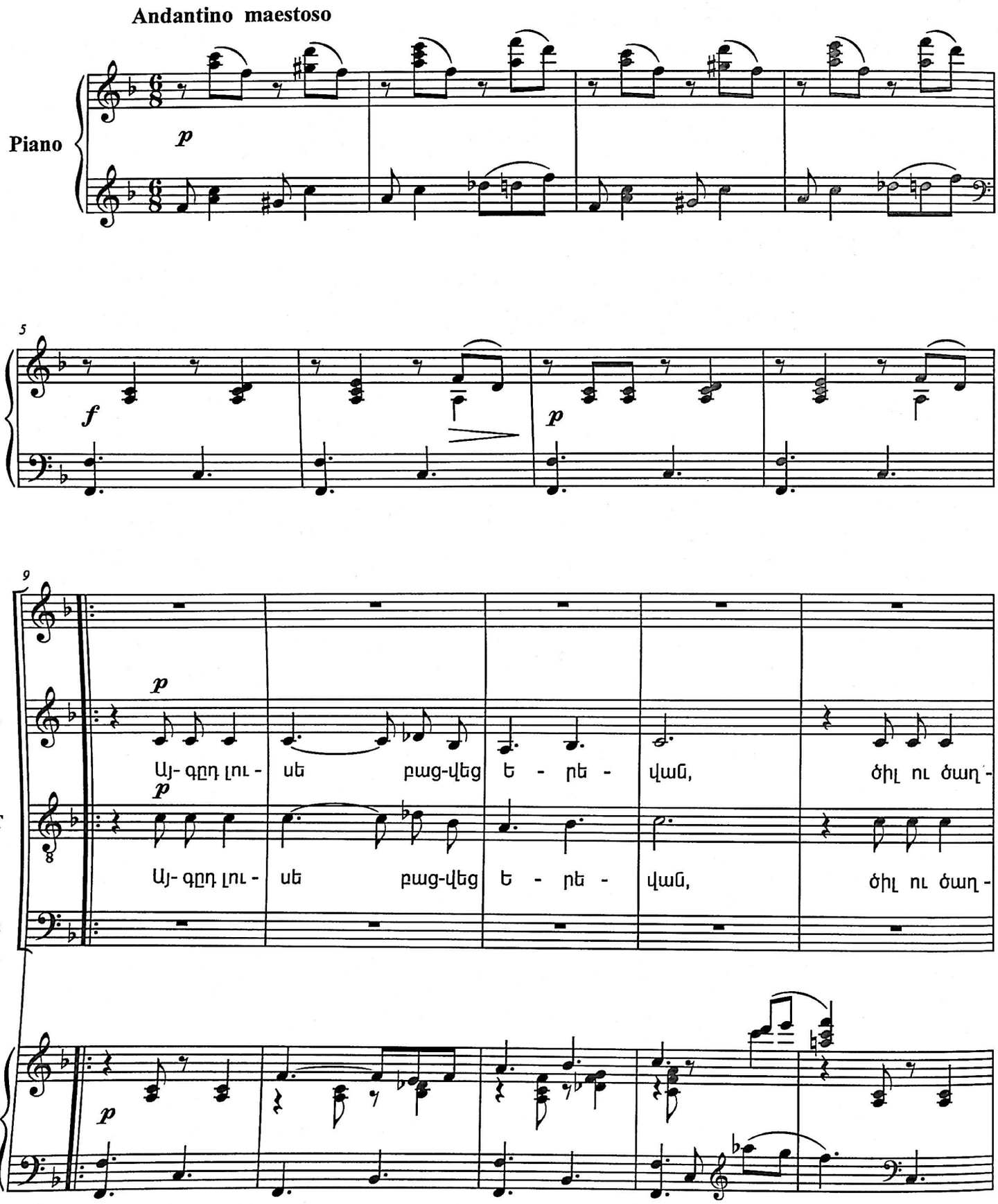

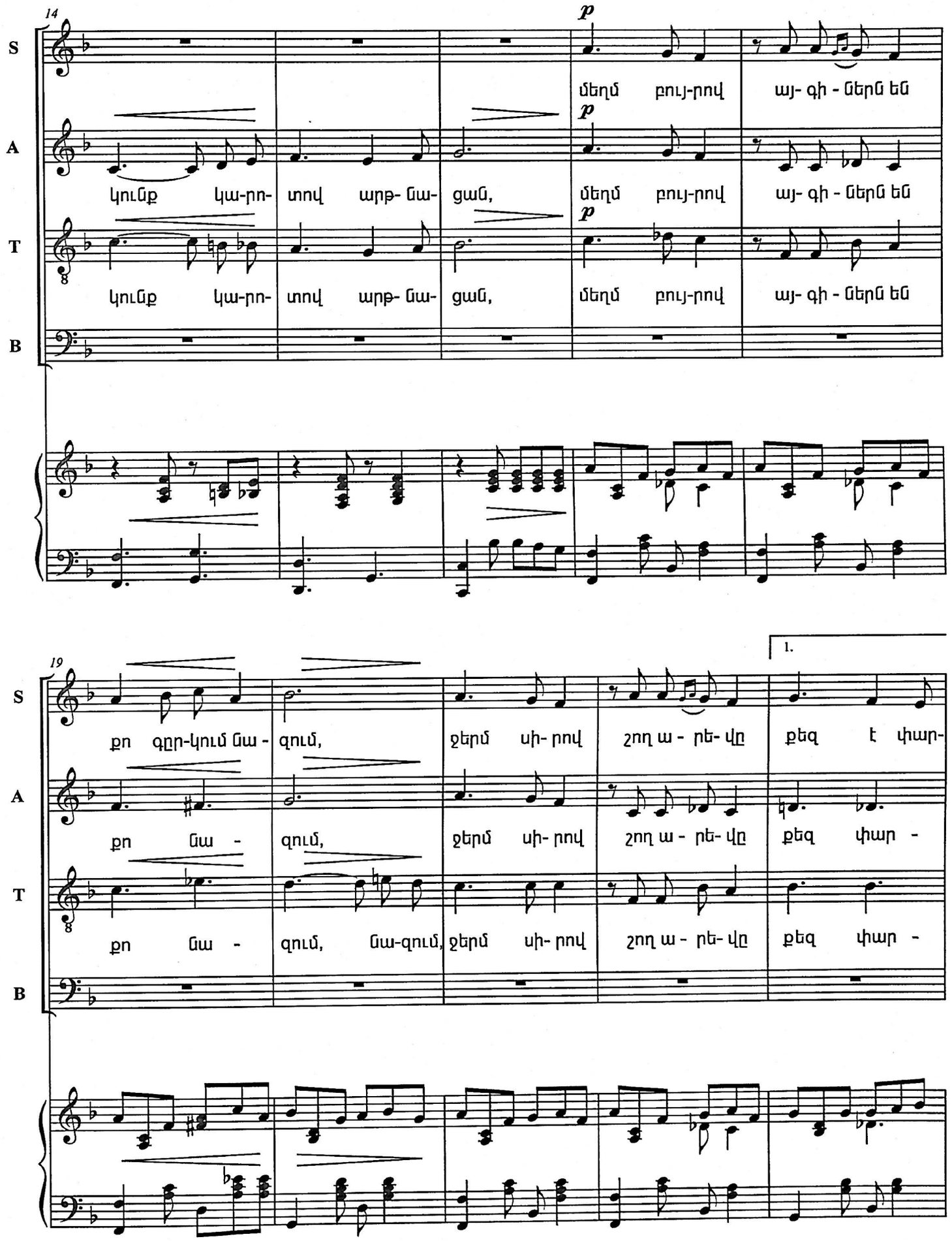
14
S
A
T
B
p
կունք կա-րո- տով արթ- նա- ցան, մեղմ բույ-րով այ- գի - ներն են
կունք կա-րո- տով արթ- նա- ցան, մեղմ բույ-րով այ- գի - ներն են
կունք կա-րո- տով արթ- նա- ցան, մեղմ բույ-րով այ- գի - ներն են
19
1.
քո գըր-կում նա - զում, ջերմ սի- րով շող ա - րե- վը քեզ է փար-
քո նա - զում, ջերմ սի- րով շող ա - րե- վը քեզ փար -
քո նա - զում, նա-զում, ջերմ սի- րով շող ա - րե- վը քեզ փար -

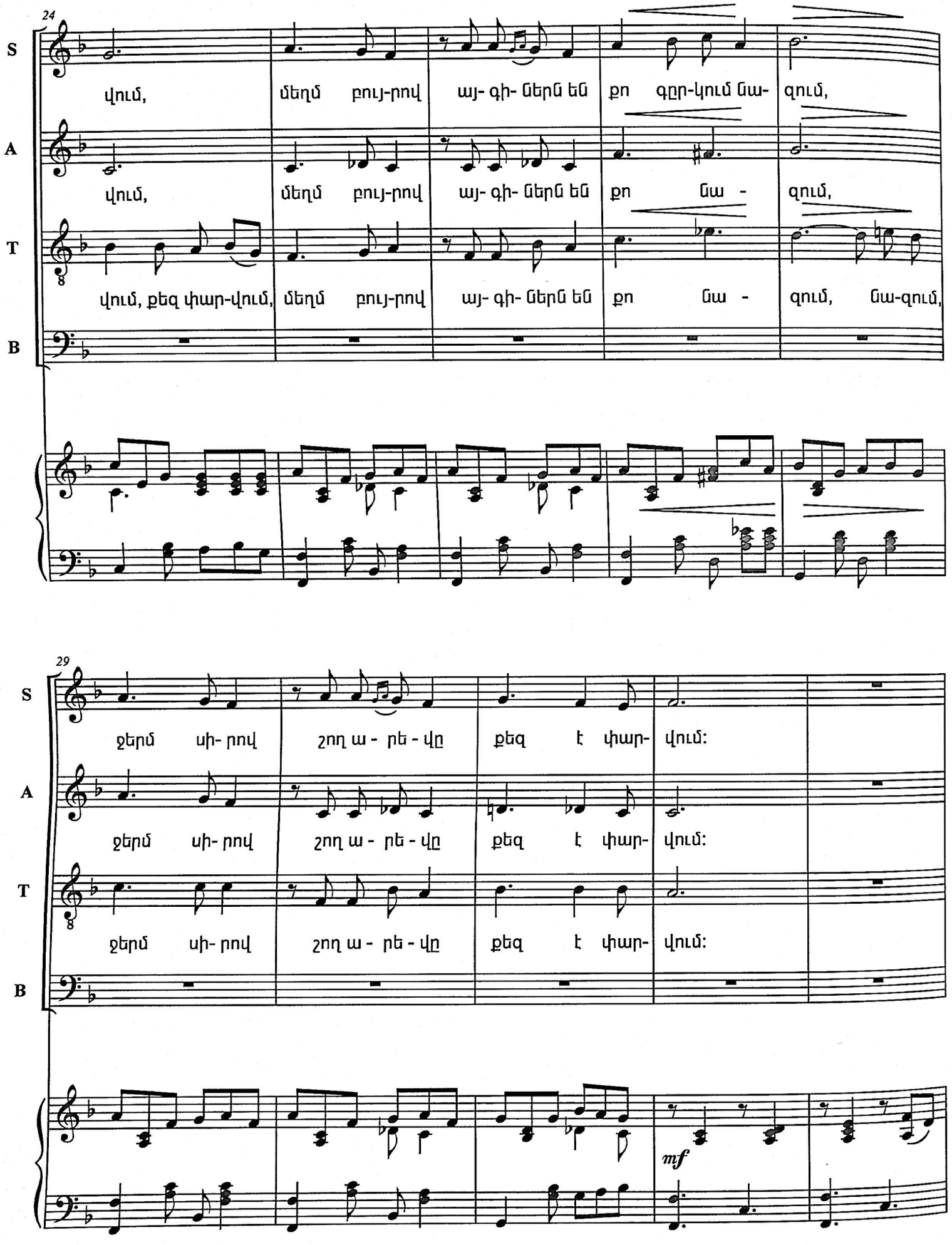
24
S
A
T
B
վում, մեղմ բույ-րով այ- գի- ներն են քո գըր-կում նա- զում,
վում, մեղմ բույ-րով այ- գի- ներն են քո նա - զում,
վում, քեզ փար-վում, մեղմ բույ-րով այ- գի- ներն են քո նա - զում, նա-զում,
29
ջերմ սի- րով շող ա - րե - վը քեզ է փար- վում:
ջերմ սի- րով շող ա - րե - վը քեզ է փար- վում:
ջերմ սի- րով շող ա - րե - վը քեզ է փար- վում:
mf

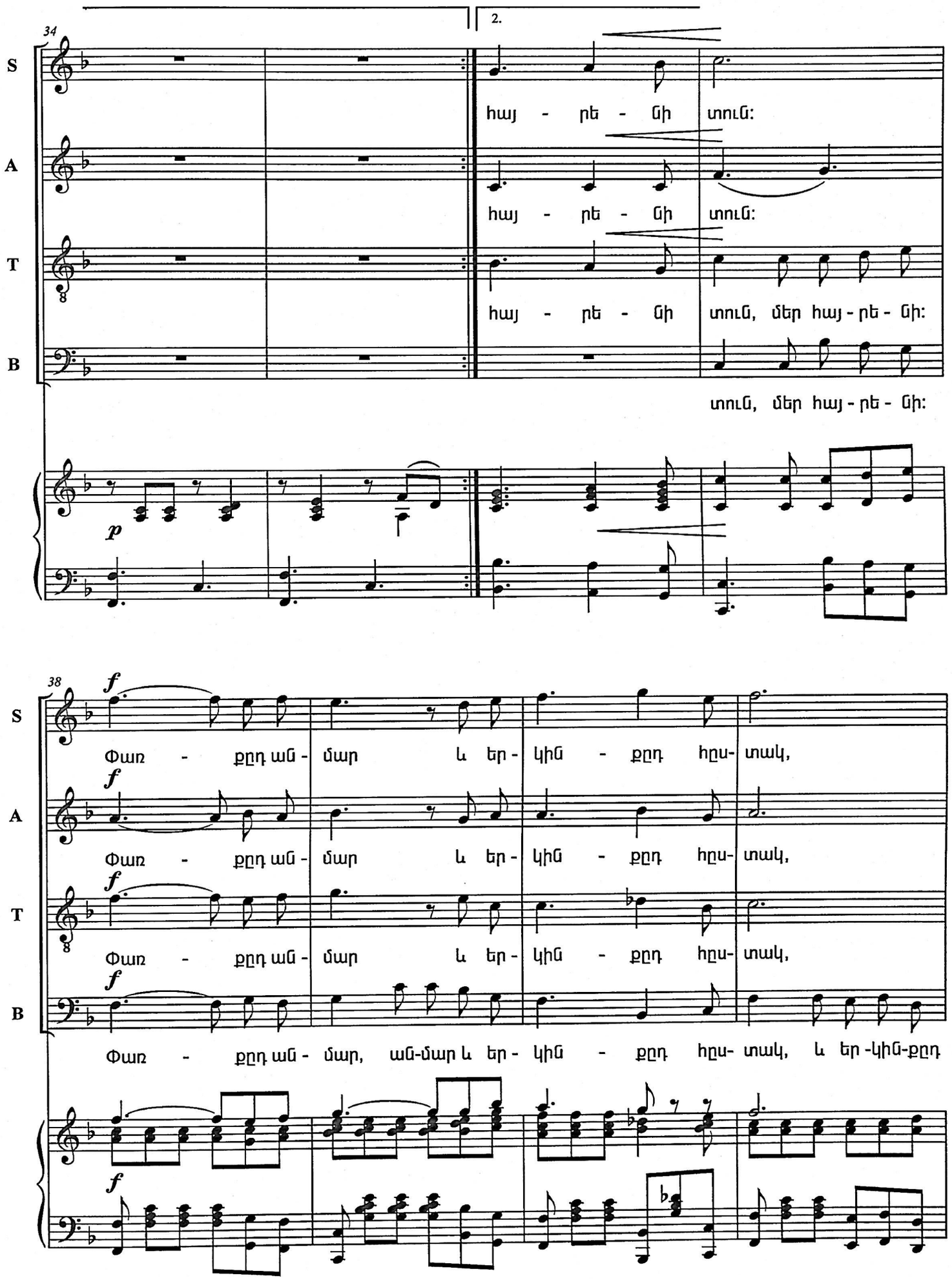
34
2.
S
A
T
B
հայ - րե - նի տուն:
հայ - րե - նի տուն:
հայ - րե - նի տուն, մեր հայ - րե - նի:
տուն, մեր հայ - րե - նի:
p
38
f
Փառ - քըդ ան - մար և եր - կին - քըդ հըս- տակ,
Փառ - քըդ ան - մար և եր - կին - քըդ հըս- տակ,
Փառ - քըդ ան - մար և եր - կին - քըդ հըս- տակ,
Փառ - քըդ ան - մար, ան-մար և եր - կին - քըդ հըս- տակ, և եր -կին-քըդ

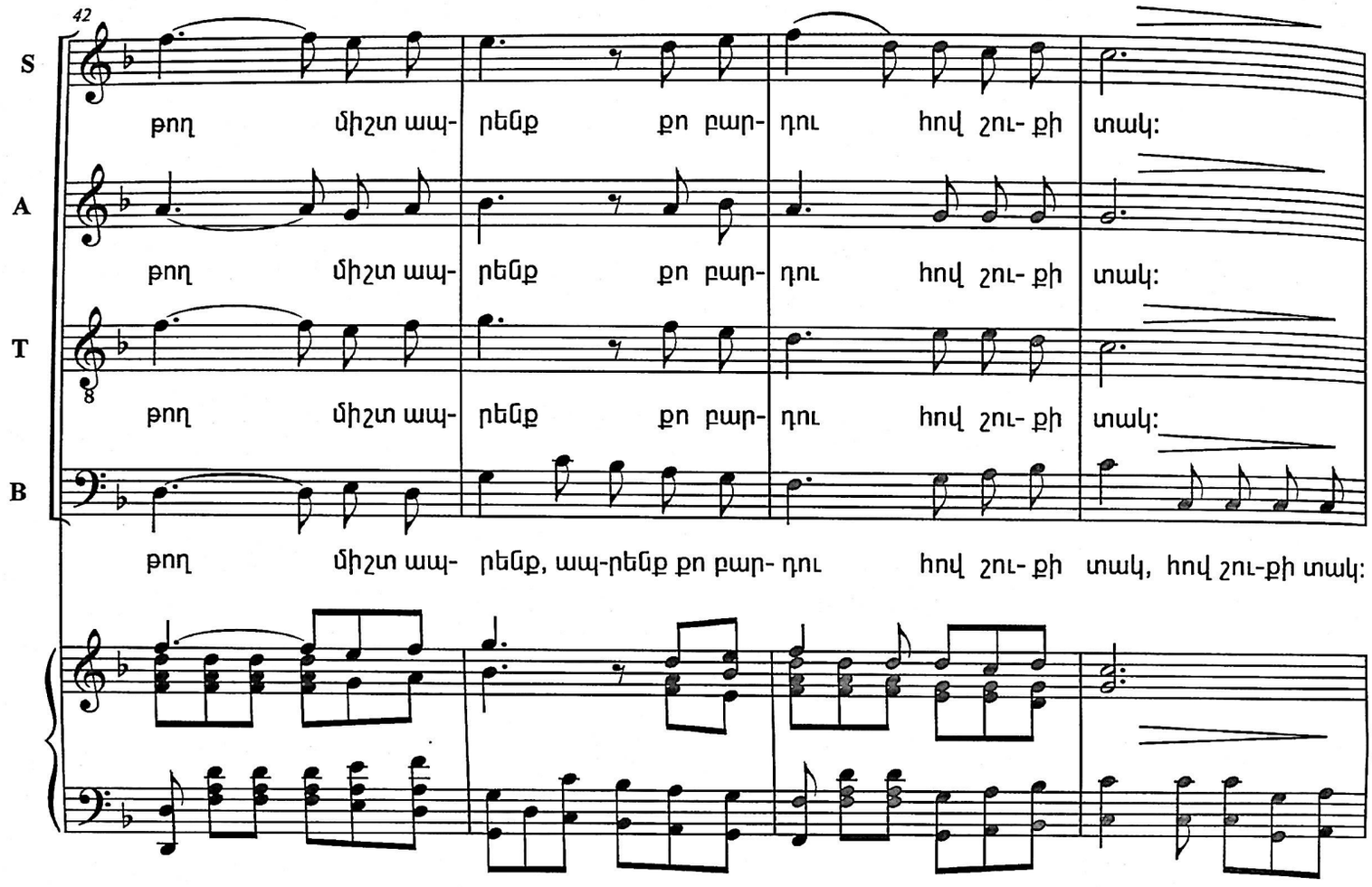
42
S
A
T
B
Թող միշտ ապ- րենք քո բար- դու հով շու- քի տակ:
Թող միշտ ապ- րենք քո բար- դու հով շու- քի տակ:
Թող միշտ ապ- րենք քո բար- դու հով շու- քի տակ:
Թող միշտ ապ- րենք, ապ-րենք քո բար- դու հով շու- քի տակ, հով շու-քի տակ:

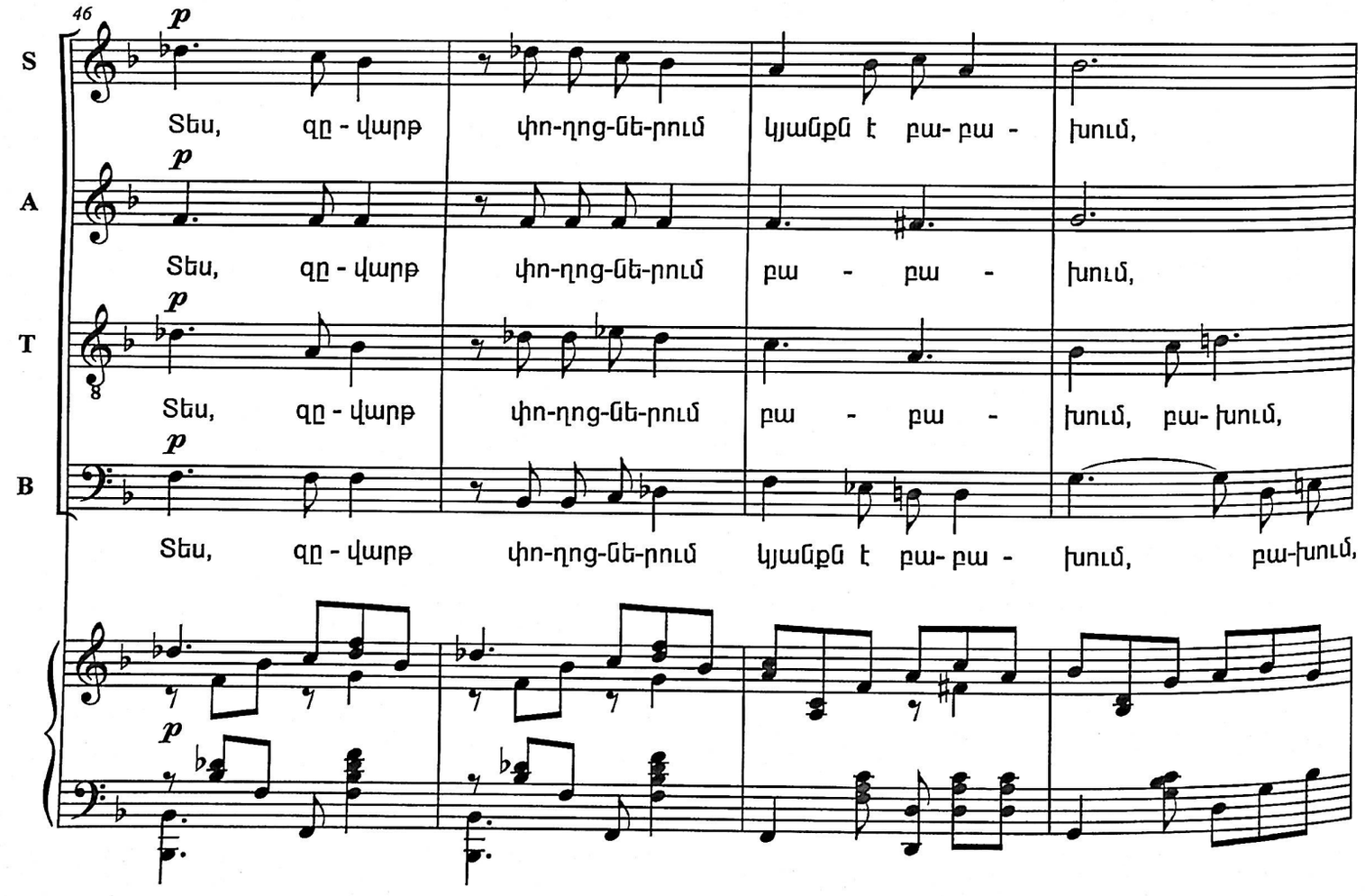
46
S
A
T
B
p
Տես, զը - վարթ փո-ղոց-նե-րում կյանքն է բա- բա - խում,
Տես, զը - վարթ փո-ղոց-նե-րում բա - բա - խում,
Տես, զը - վարթ փո-ղոց-նե-րում բա - բա - խում, բա- խում,
Տես, զը - վարթ փո-ղոց-նե-րում կյանքն է բա- բա - խում, բա-խում,

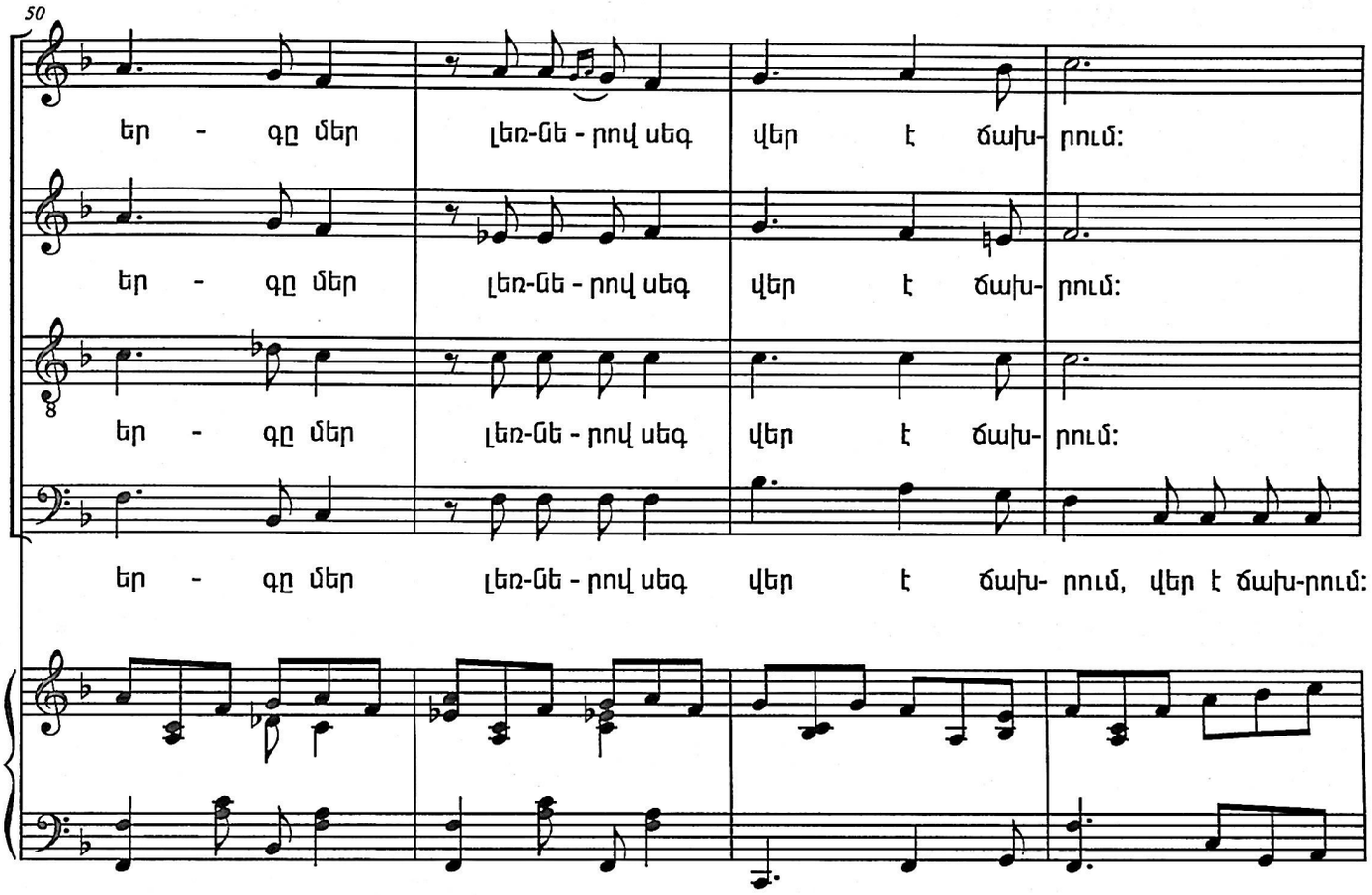
50
S
A
T
B
եր - գը մեր
լեռ-նե - րով սեգ
վեր է ճախ- րում:
եր - գը մեր
լեռ-նե - րով սեգ
վեր է ճախ- րում:
եր - գը մեր
լեռ-նե - րով սեգ
վեր է ճախ- րում:
եր - գը մեր
լեռ-նե - րով սեգ
վեր է ճախ- րում, վեր է ճախ-րում:

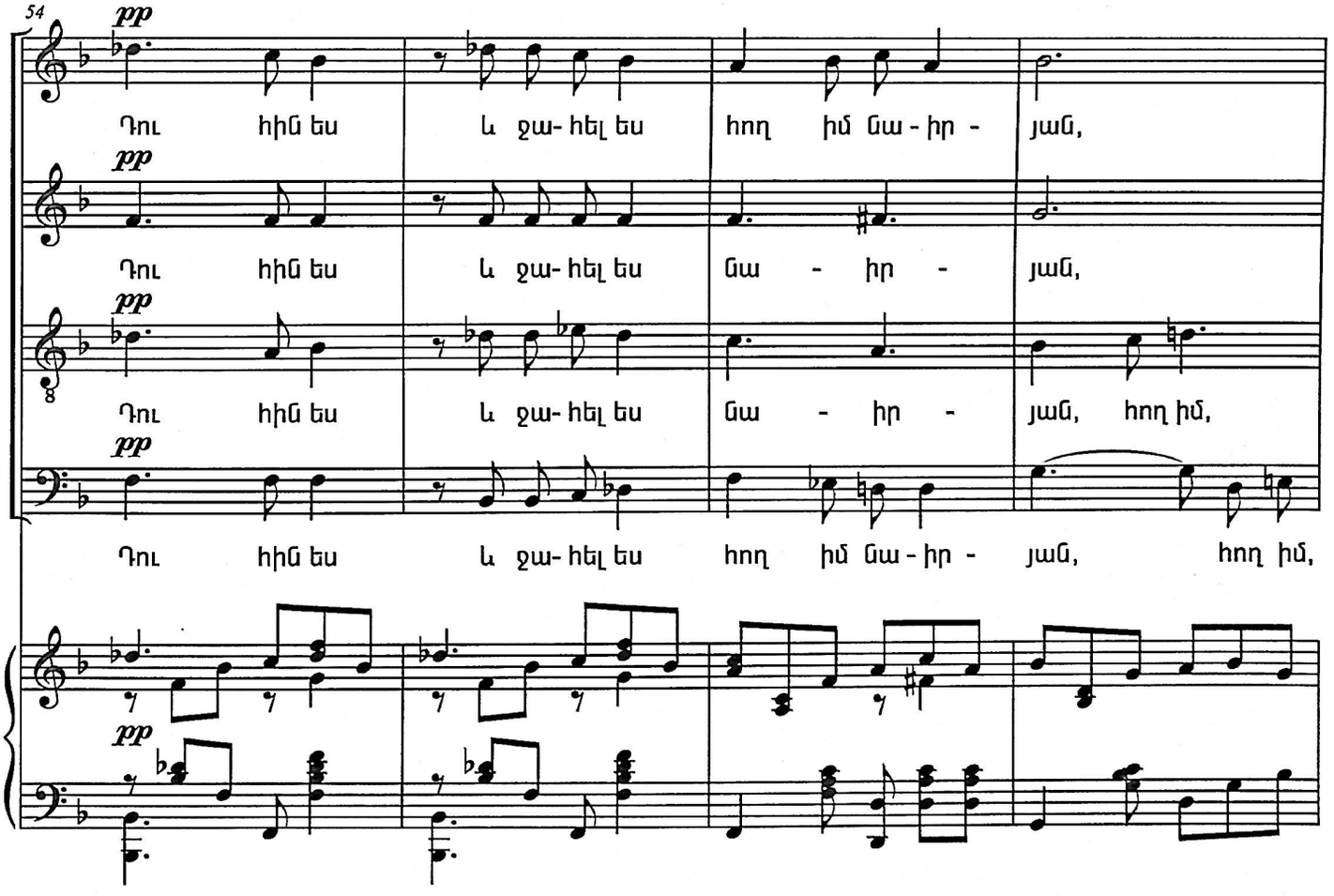
54
S
A
T
B
pp
Դու հիմն ես
և ջա- հել ես
հող իմ նա - իր -
յան,
Դու հիմն ես
և ջա- հել ես
նա - իր -
յան,
Դու հիմն ես
և ջա- հել ես
նա - իր -
յան, հող իմ,
Դու հիմն ես
և ջա- հել ես
հող իմ նա - իր -
յան, հող իմ,

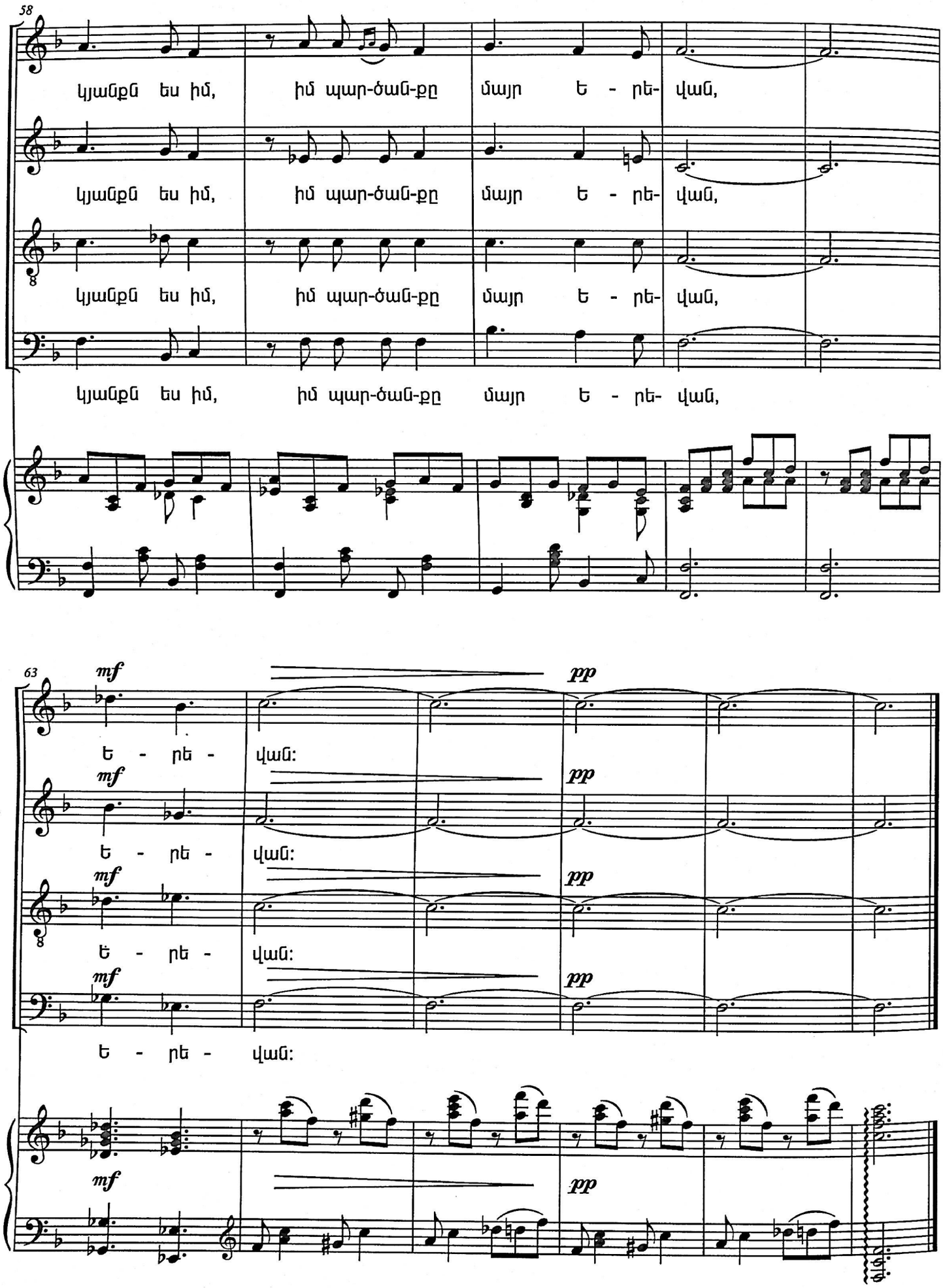
58
S
A
T
B
կյանքն ես իմ, իմ պար-ծան-քը մայր Ե - րե- վան,
կյանքն ես իմ, իմ պար-ծան-քը մայր Ե - րե- վան,
կյանքն ես իմ, իմ պար-ծան-քը մայր Ե - րե- վան,
կյանքն ես իմ, իմ պար-ծան-քը մայր Ե - րե- վան,
63
mf
pp
Ե - րե - վան:

Այգդ լուսե բացվեց Երևան,
Ծիլ ու ծաղկունք կարոտով արթնացան
Մեղմ բույրով այգիներն են քո գրկում նազում
Ջերմ սիրով շող արևը քեզ է փարվում:

Անունը քո, մեր նոր Երևան,
Երազ դարձավ և համայն հայության,
Դու բացիր աշխարհներին սիրտդ վարդագույն
Ժեռ քարի միջից ծաղկում հայրենի փուն:

Փառքդ անմար և երկինքդ հսպակ,
Թռող միշտ ապրենք քո բարդու զով շուքի պակ:
Տես զվարթ փողոցներում կյանքն է բաբախում,
Երգը մեր լեռներով սեգ վեր է ճախրում
Դու հին ես և ջահել ես հող իմ նախրյան,
Կյանքն ես իմ, իմ պարծանքը Մայր Երևան,
Երևան:

40158

ԵՐՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ
BIBLIOTECA
REPOZITORIUM

ԱՍԵՍ ՆՈՐԻՑ
ASES NORITS
(1977)

խոսք՝ Գ. Բանդուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Moderato cantabile

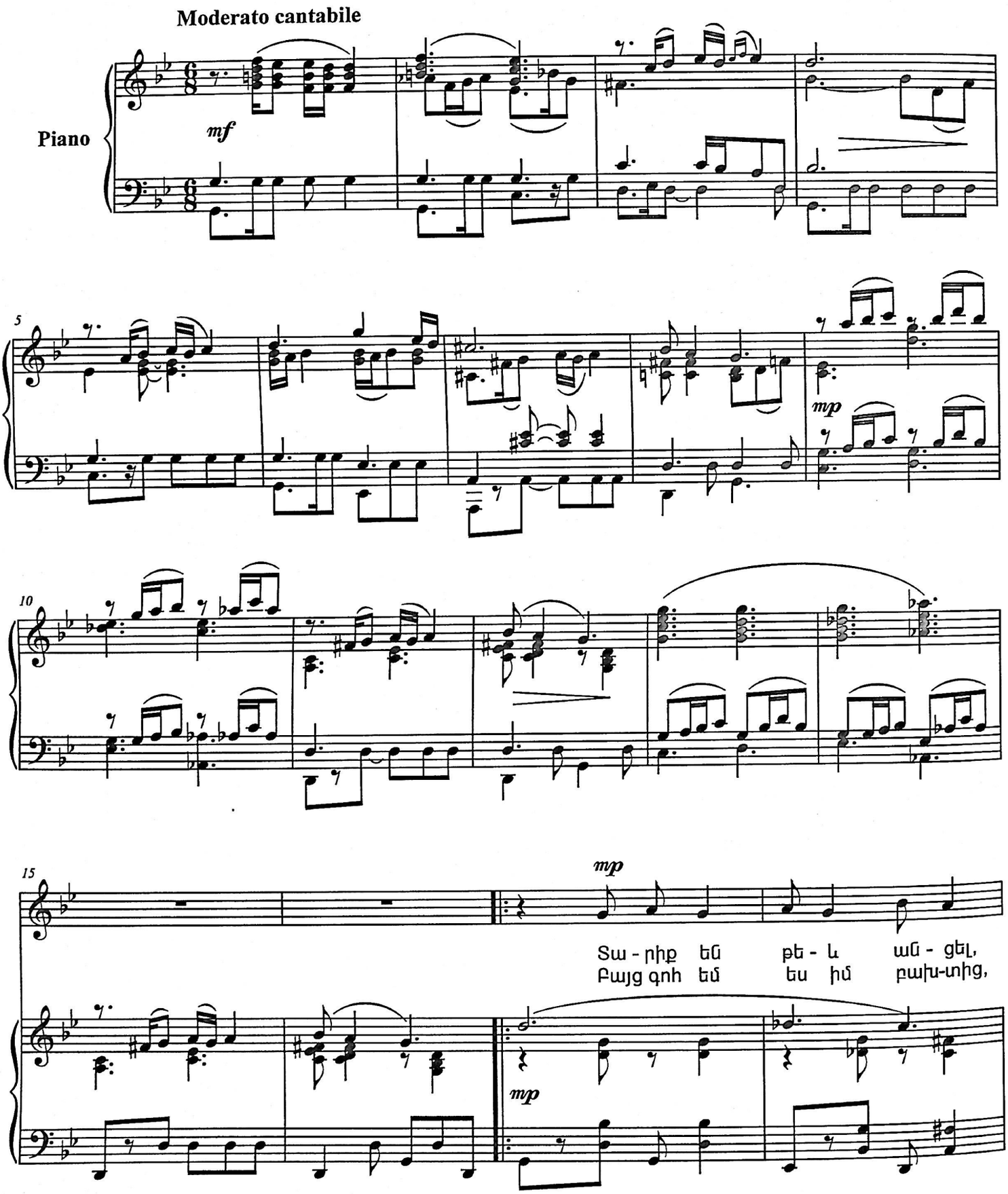

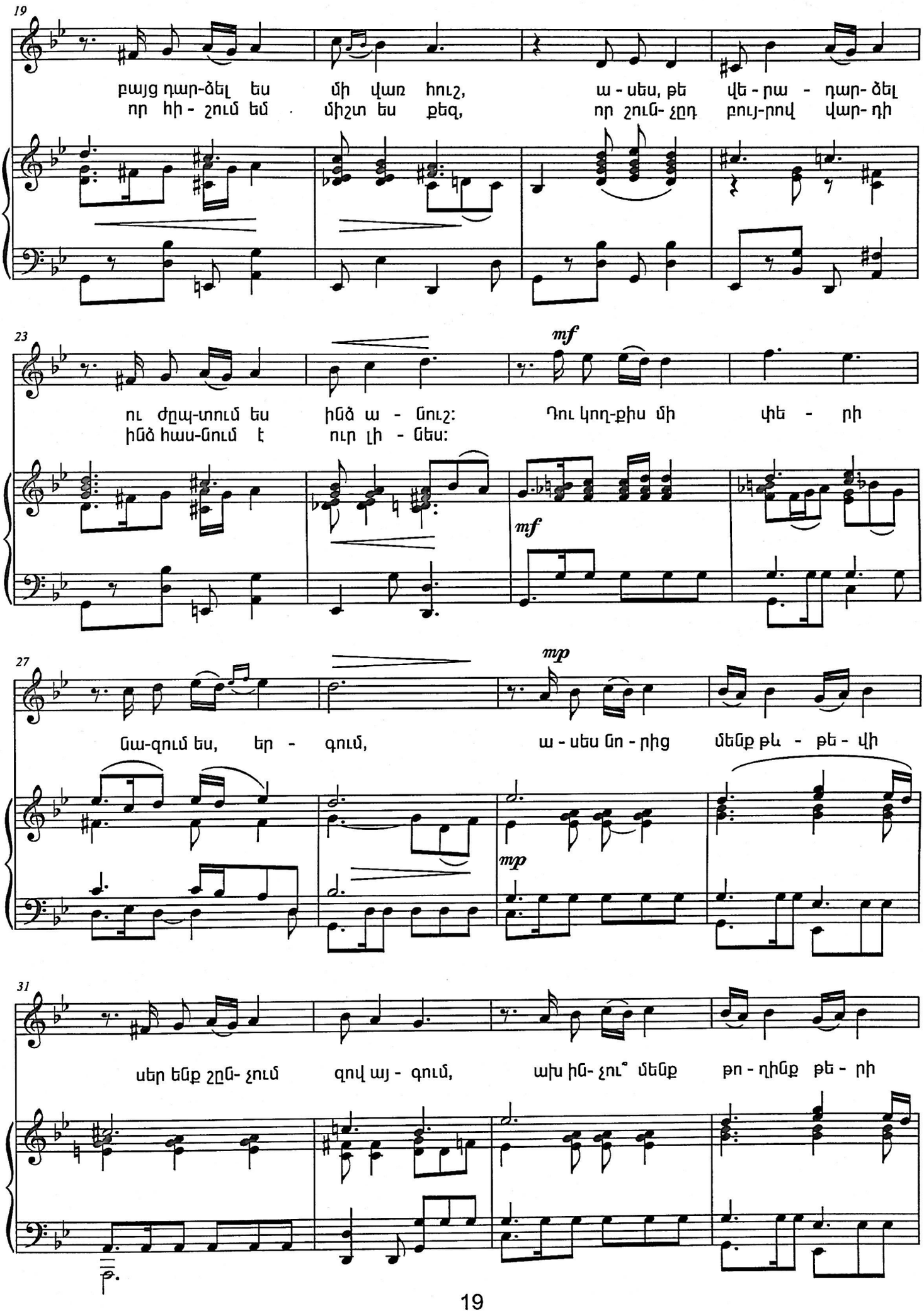
19
բայց դար-ձել ես մի վառ հուշ, ա - սես, թե վե - րա - դար- ձել
որ հի - շում եմ միշտ ես քեզ, որ շուն- չըդ բույ-րով վար- դի
23
mf
ու ժըպ-տում ես ինձ ա - նուշ: Դու կող-քիս մի փե - րի
ինձ հաս-նում է ուր լի - նես:
mf
27
mp
նա-զում ես, եր - գում, ա - սես ևո - րից մենք թև - թե - վի
mp
31
սեր ենք շըն- չում զով այ - գում, ախ ին- չու՞ մենք թո - ղինք թե - րի

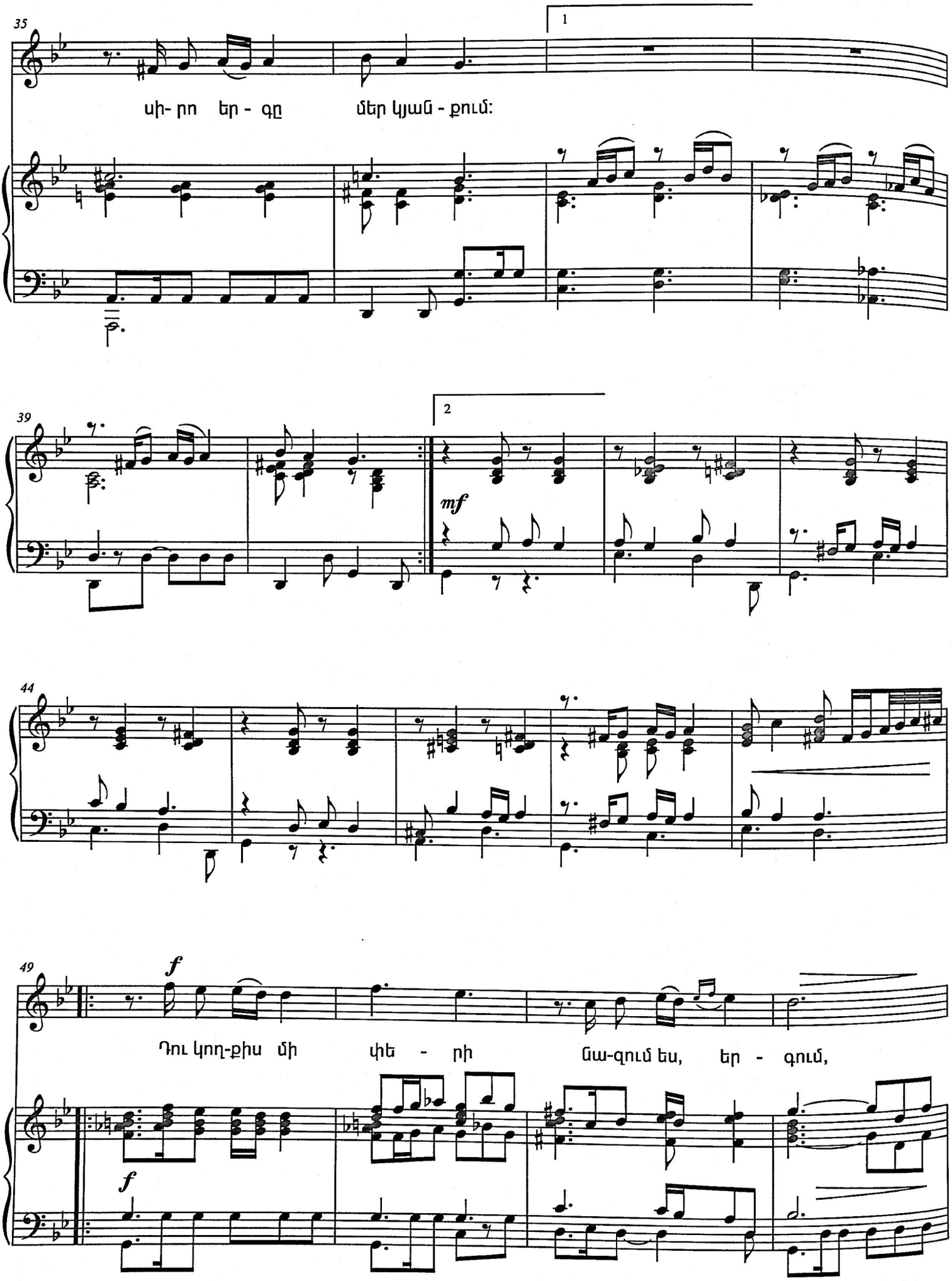
35
1
սի- րո եր - գը մեր կյան - քում:
39
2
mf
44
49
f
Դու կող-քիս մի փե - րի ճա-զում ես, եր - գում,
f

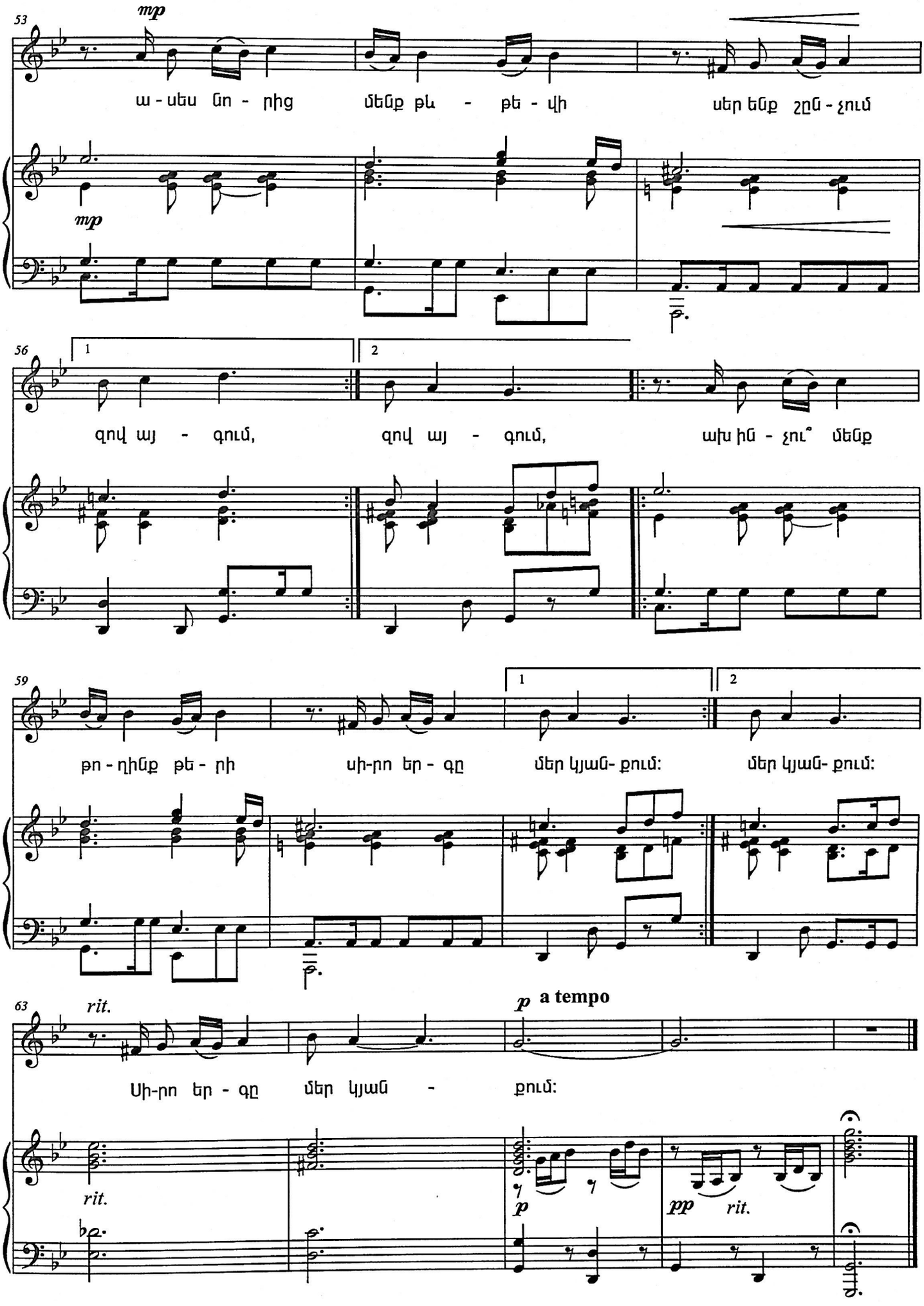
53
mp
ա - սես ևո - րից մենք թև - թե - վի սեր ենք շըն - չում
mp
56
1
2
զով այ - գում, զով այ - գում, ախ ին - չու՞ մենք
59
1
2
թո - ղինք թե - րի սի-րո եր - գը մեր կյան- քում: մեր կյան- քում:
63
rit.
p a tempo
Սի-րո եր - գը մեր կյան - քում:
rit.
p
pp rit.

Տարիք են թեև անցել,
Բայց դարձել ես մի վառ հուշ,
Ասես թե վերադարձել
Ու ժպտում ես ինձ անուշ:

Դու կողքիս մի փերի
Նազում ես, երգում,
Ասես նորից մենք թև-թևի
Սեր ենք շնչում զով այգում,
Ախ ինչու մենք թողինք թերի
Սիրո երգը մեր կյանքում:

Բայց գոհ եմ ես իմ բախտից,
Որ հիշում եմ մի վառ հուշ,
Որ շունչդ բույրով վարդի
Ինձ հասնում է ուր լինես:

Դու կողքիս մի փերի
Նազում ես, երգում,
Ասես նորից մենք թև-թևի
Սեր ենք շնչում զով այգում,
Ախ ինչու մենք թողինք թերի
Սիրո երգը մեր կյանքում:

ԱՍՔ ԱՐՑԱԽԻՆ
ASQ ARTSAKHIN
(1990)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

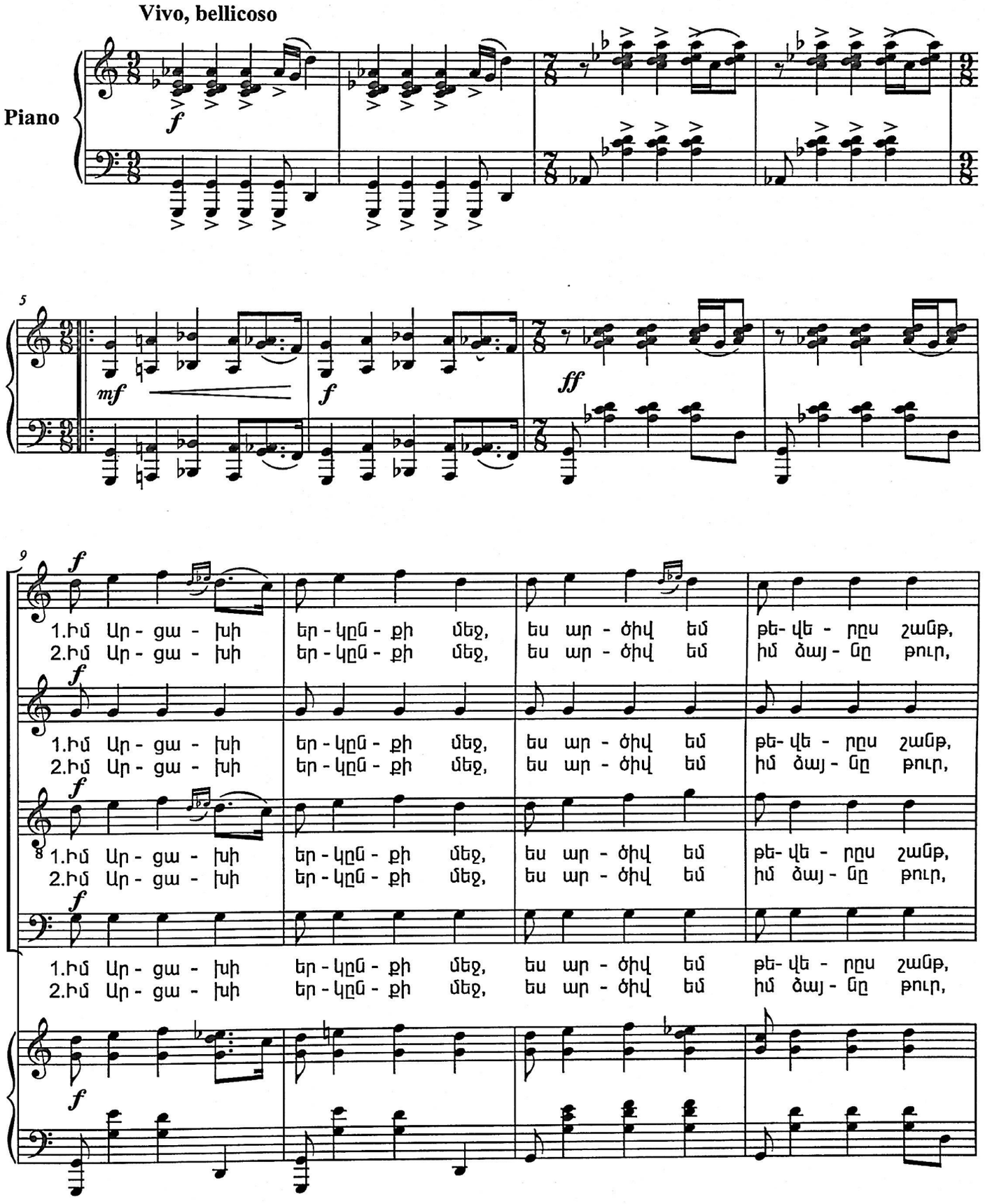

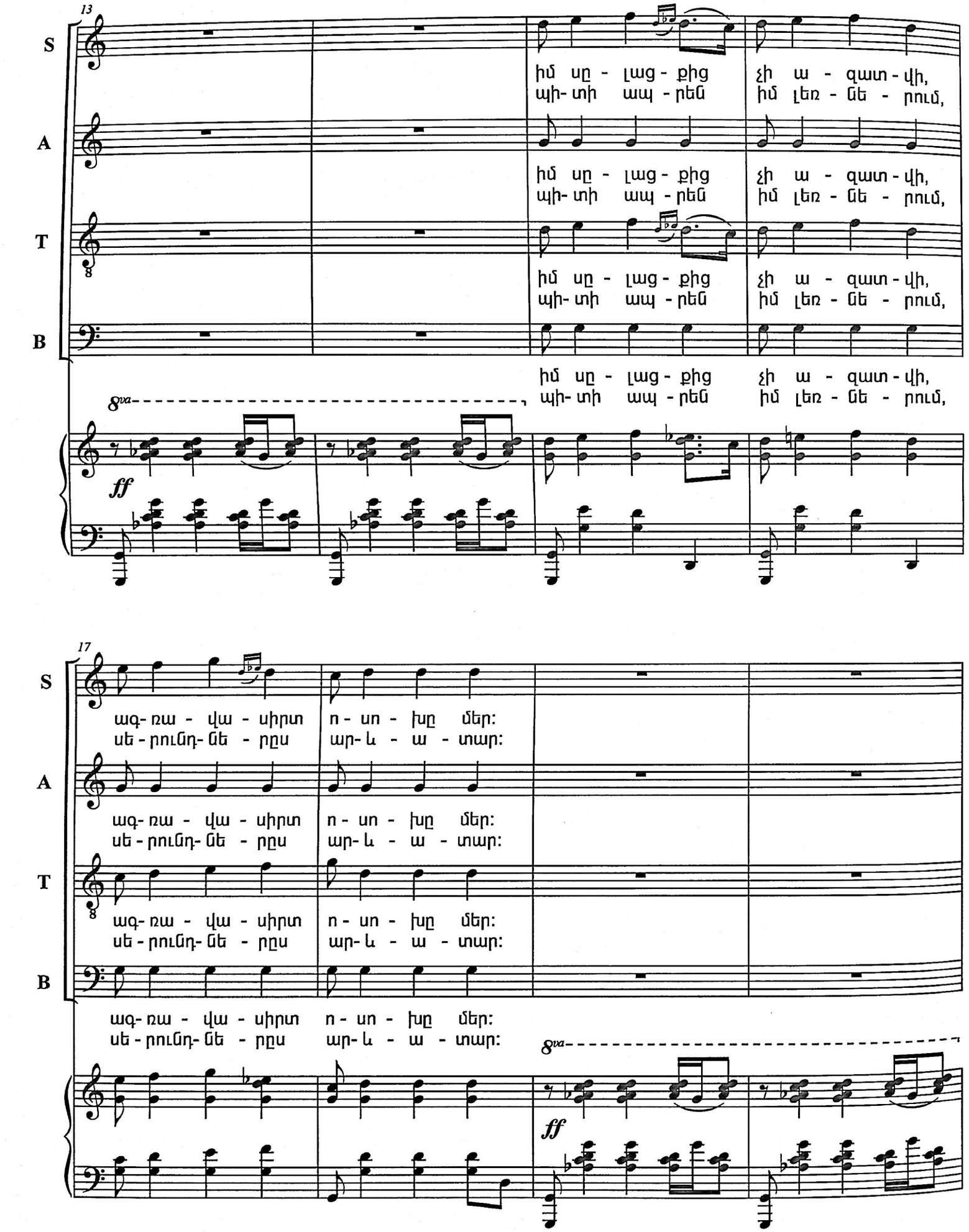
13
S
A
T
B
իմ սը - լաց - քից չի ա - զատ - վի,
պի- տի ապ - րեն իմ լեռ - նե - րում,
8va
ff
17
ագ- ռա - վա - սիրտ ո - սո - խը մեր:
սե - րունդ- նե - րըս ար- և - ա - տար:

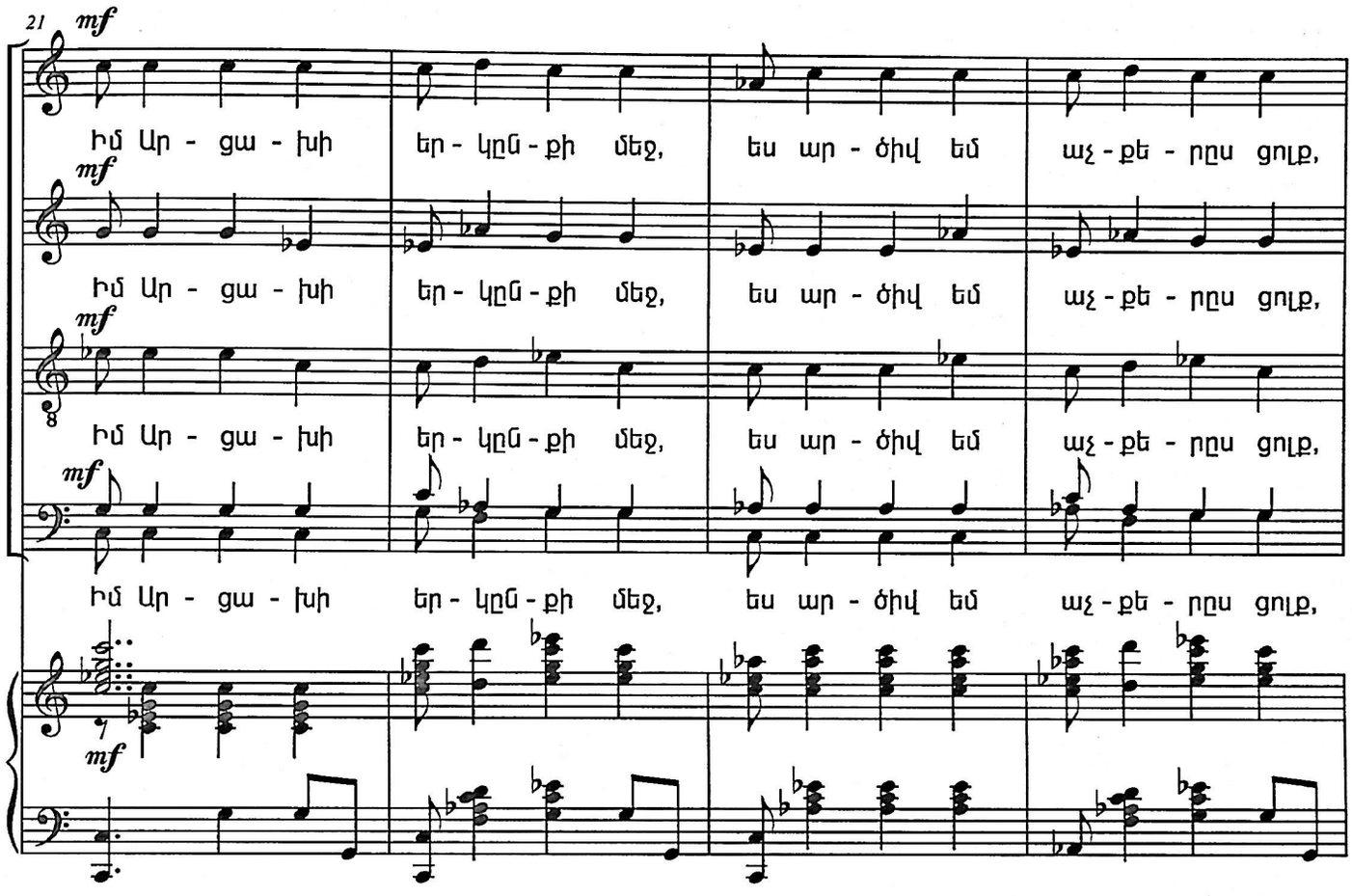
21
mf
S
Իմ Ար - ցա - խի եր - կըն - քի մեջ, ես ար - ծիվ եմ աչ - քե - րըս ցոլք,
A
Իմ Ար - ցա - խի եր - կըն - քի մեջ, ես ար - ծիվ եմ աչ - քե - րըս ցոլք,
T
Իմ Ար - ցա - խի եր - կըն - քի մեջ, ես ար - ծիվ եմ աչ - քե - րըս ցոլք,
B
Իմ Ար - ցա - խի եր - կըն - քի մեջ, ես ար - ծիվ եմ աչ - քե - րըս ցոլք,

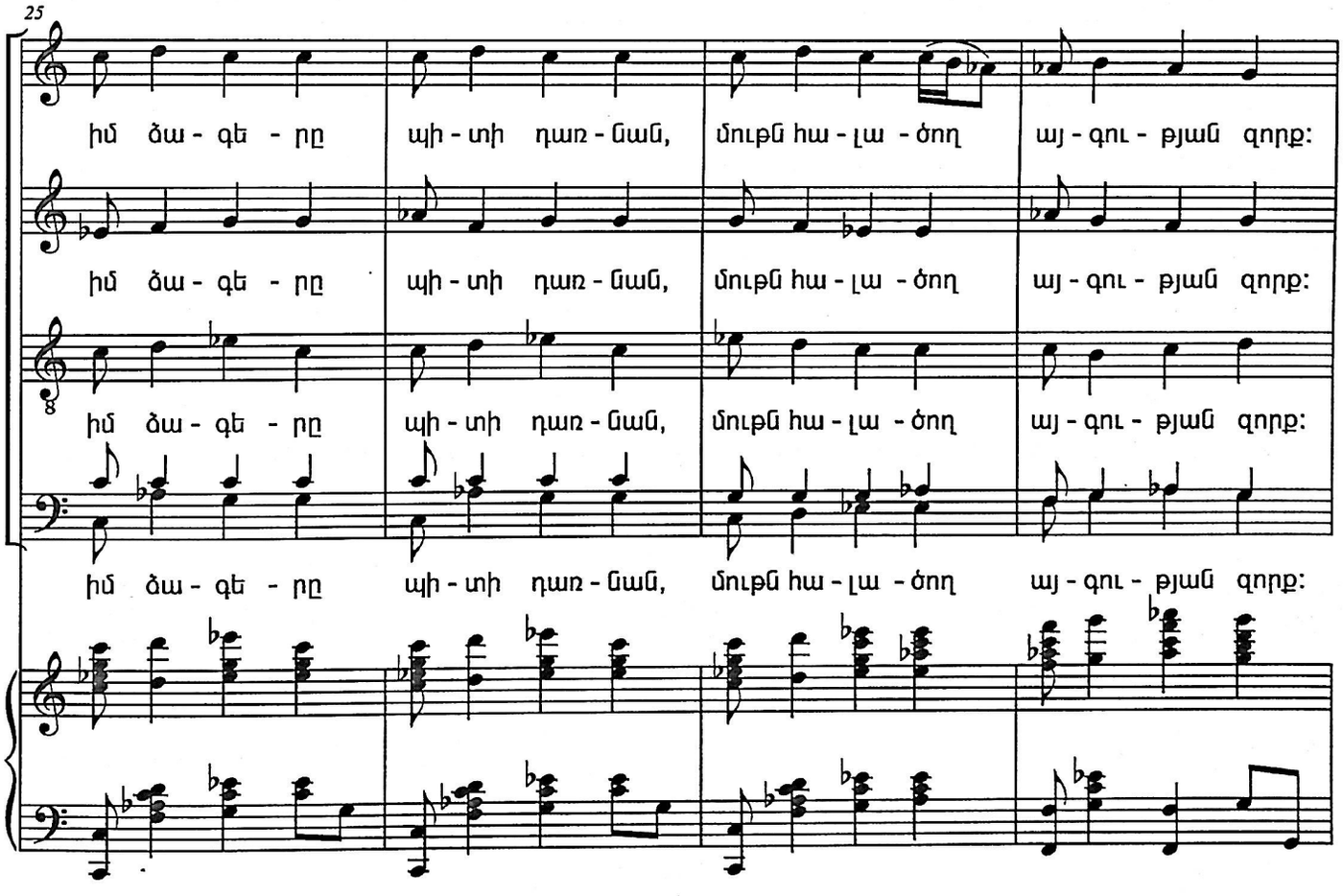
25
S
իմ ձա - գե - րը պի - տի դառ - նան, մութն հա - լա - ծող այ - գու - թյան զորք:
A
իմ ձա - գե - րը պի - տի դառ - նան, մութն հա - լա - ծող այ - գու - թյան զորք:
T
իմ ձա - գե - րը պի - տի դառ - նան, մութն հա - լա - ծող այ - գու - թյան զորք:
B
իմ ձա - գե - րը պի - տի դառ - նան, մութն հա - լա - ծող այ - գու - թյան զորք:

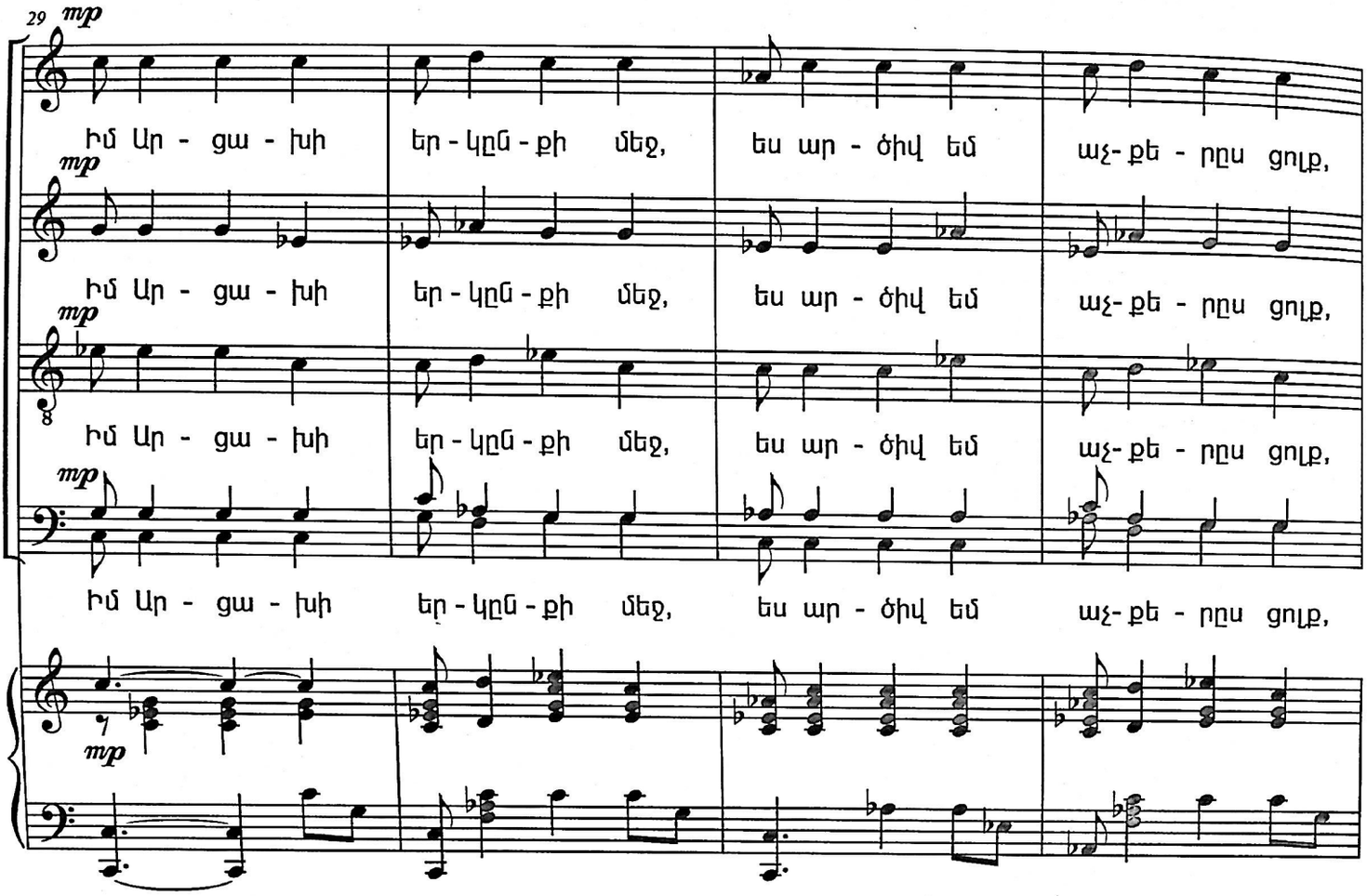
29
mp
S
Իմ Ար - ցա - խի եր - կըն - քի մեջ, ես ար - ծիվ եմ աչ - քե - րըս ցոլք,
A
Իմ Ար - ցա - խի եր - կըն - քի մեջ, ես ար - ծիվ եմ աչ - քե - րըս ցոլք,
T
Իմ Ար - ցա - խի եր - կըն - քի մեջ, ես ար - ծիվ եմ աչ - քե - րըս ցոլք,
B
Իմ Ար - ցա - խի եր - կըն - քի մեջ, ես ար - ծիվ եմ աչ - քե - րըս ցոլք,

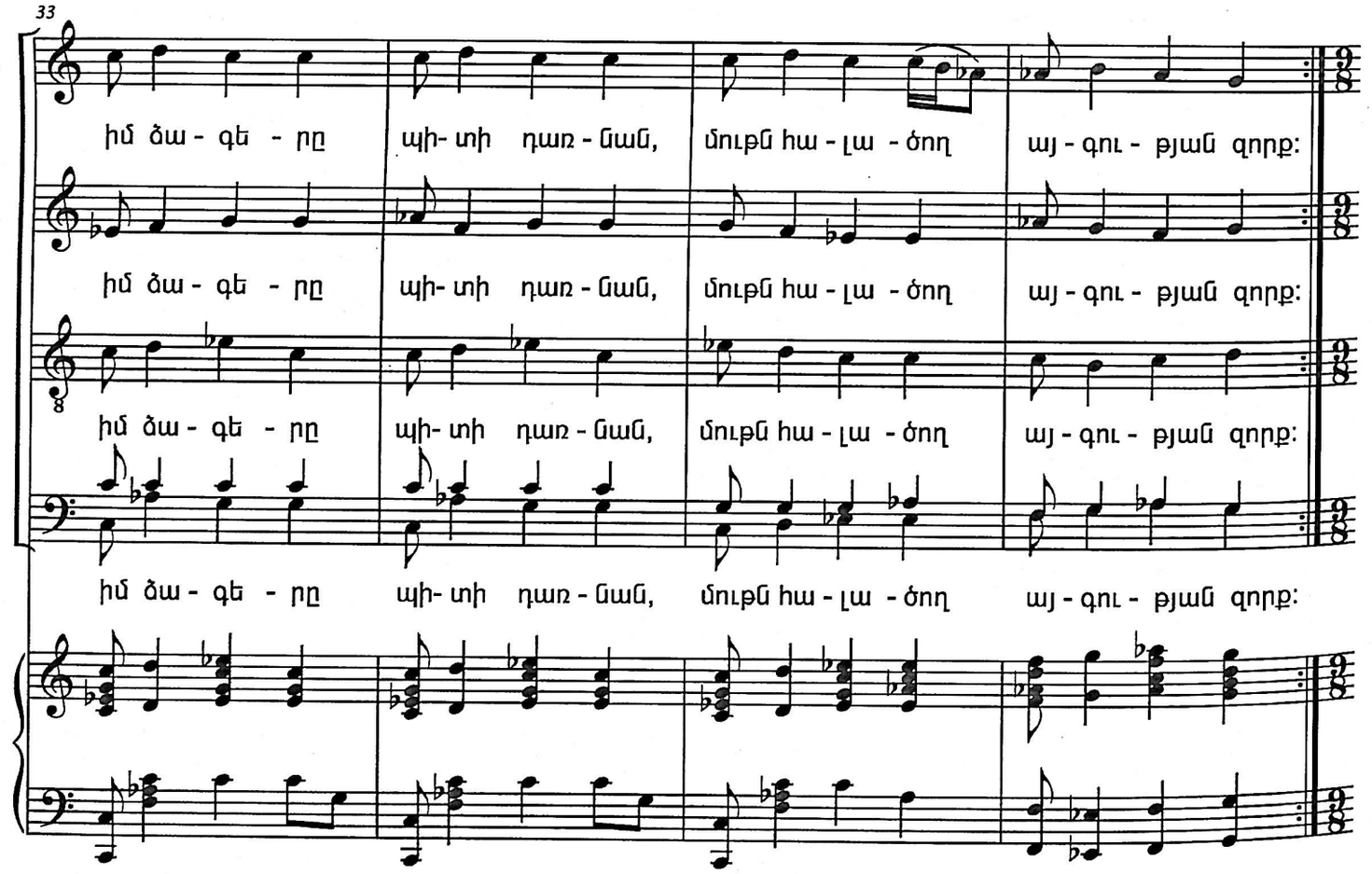
33
S
իմ ձա - գե - րը պի - տի դառ - նան, մութն հա - լա - ծող այ - գու - թյան զորք:
A
իմ ձա - գե - րը պի - տի դառ - նան, մութն հա - լա - ծող այ - գու - թյան զորք:
T
իմ ձա - գե - րը պի - տի դառ - նան, մութն հա - լա - ծող այ - գու - թյան զորք:
B
իմ ձա - գե - րը պի - տի դառ - նան, մութն հա - լա - ծող այ - գու - թյան զորք:

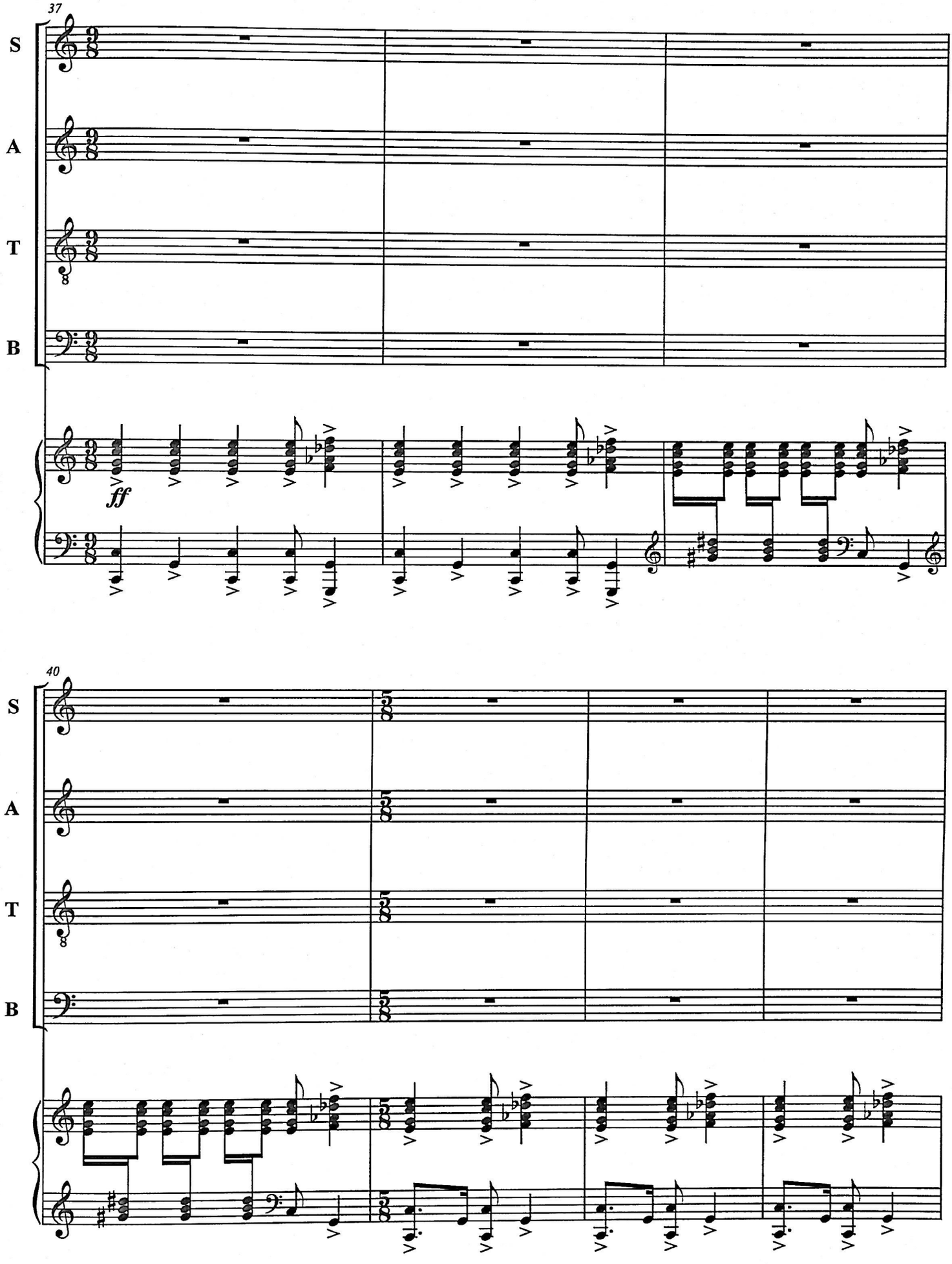
37
S
A
T
B
ff
40
S
A
T
B

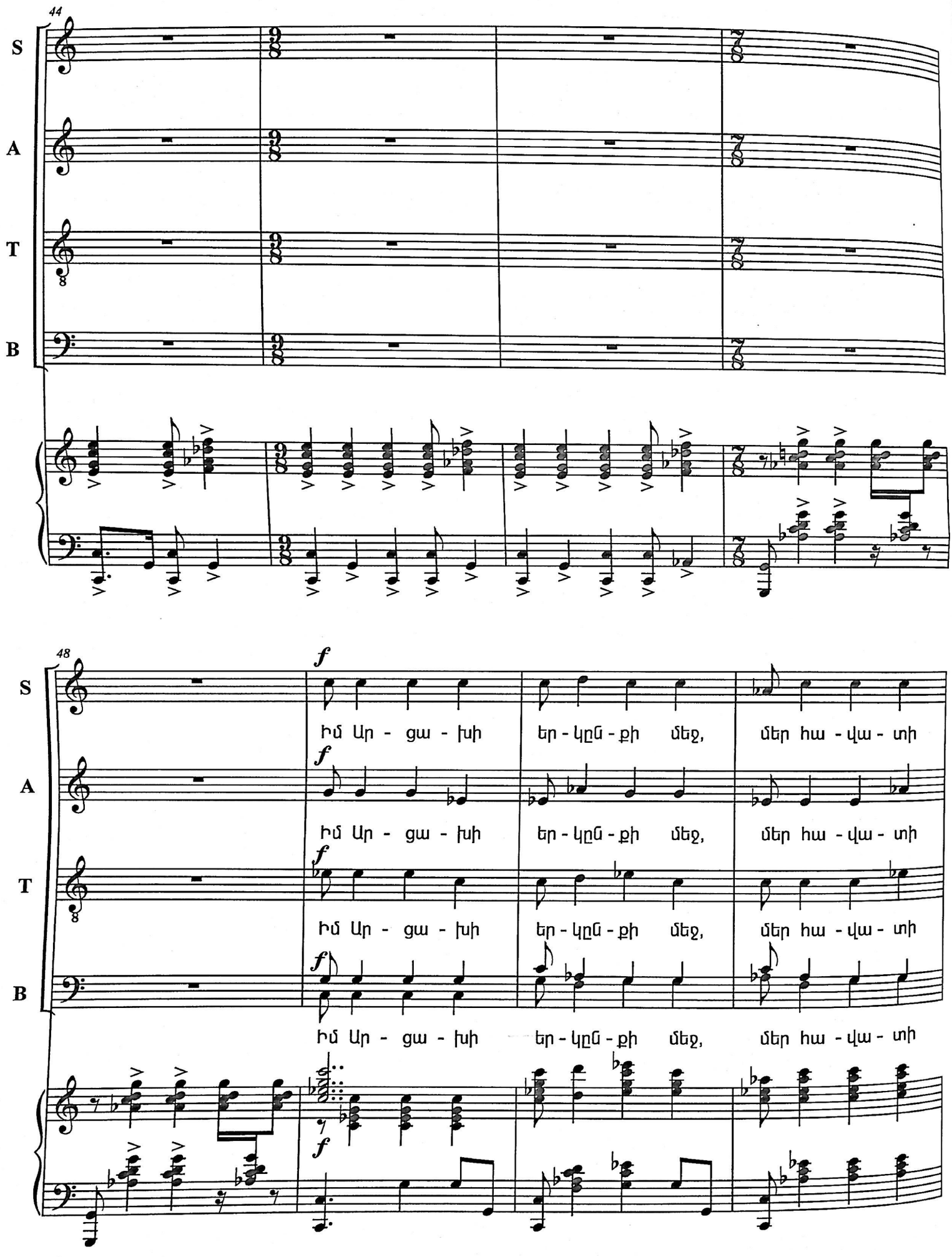
44
S
A
T
B
48
f
Իմ Ար - ցա - խի եր - կըն - քի մեջ, մեր հա - վա - տի
Իմ Ար - ցա - խի եր - կըն - քի մեջ, մեր հա - վա - տի
Իմ Ար - ցա - խի եր - կըն - քի մեջ, մեր հա - վա - տի
Իմ Ար - ցա - խի եր - կըն - քի մեջ, մեր հա - վա - տի

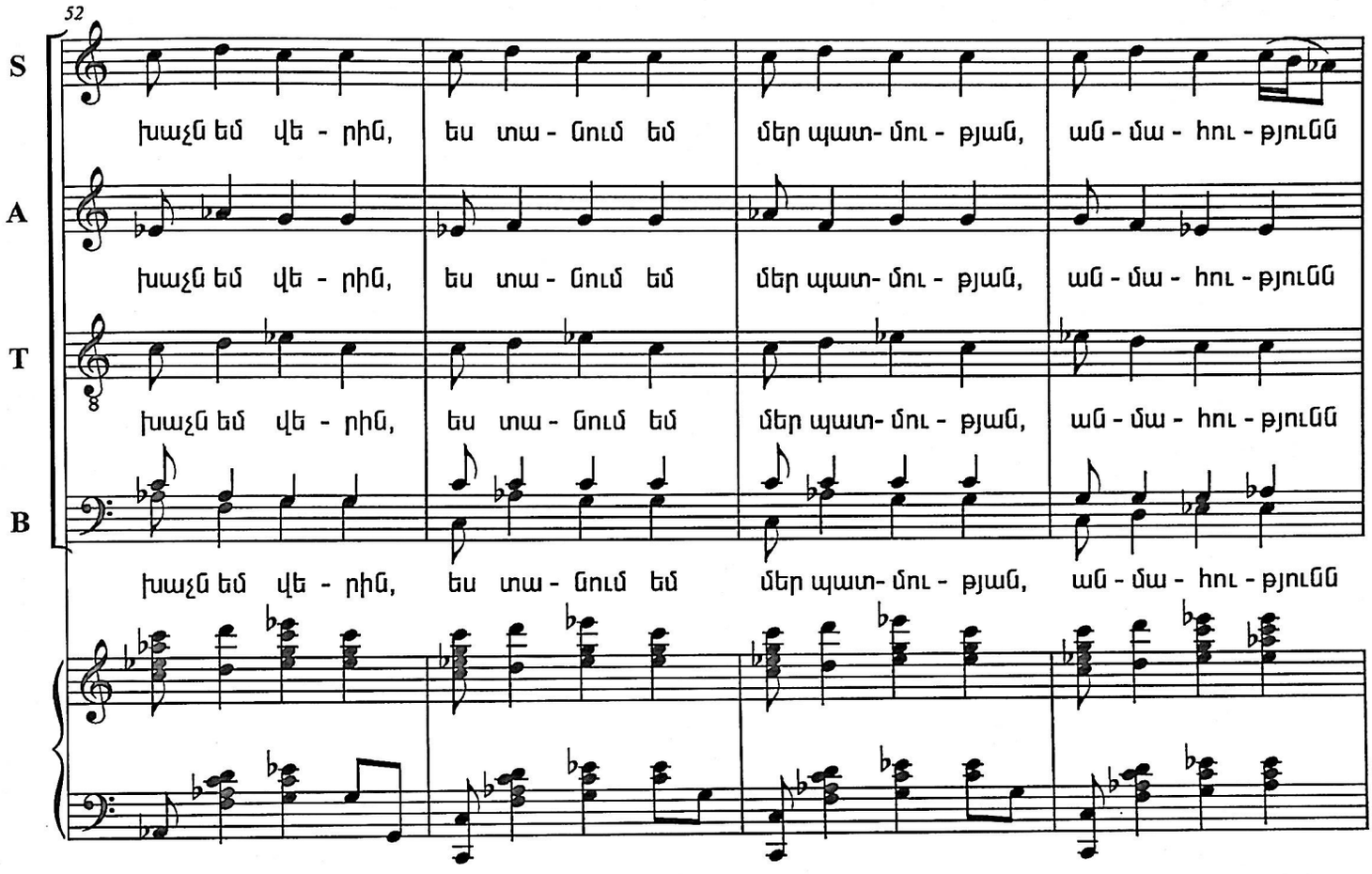
52
S
A
T
B
խաչն եմ վե - րին, ես տա - նում եմ մեր պատ- մու - թյան, ան - մա - հու - թյունն
խաչն եմ վե - րին, ես տա - նում եմ մեր պատ- մու - թյան, ան - մա - հու - թյունն
խաչն եմ վե - րին, ես տա - նում եմ մեր պատ- մու - թյան, ան - մա - հու - թյունն
խաչն եմ վե - րին, ես տա - նում եմ մեր պատ- մու - թյան, ան - մա - հու - թյունն

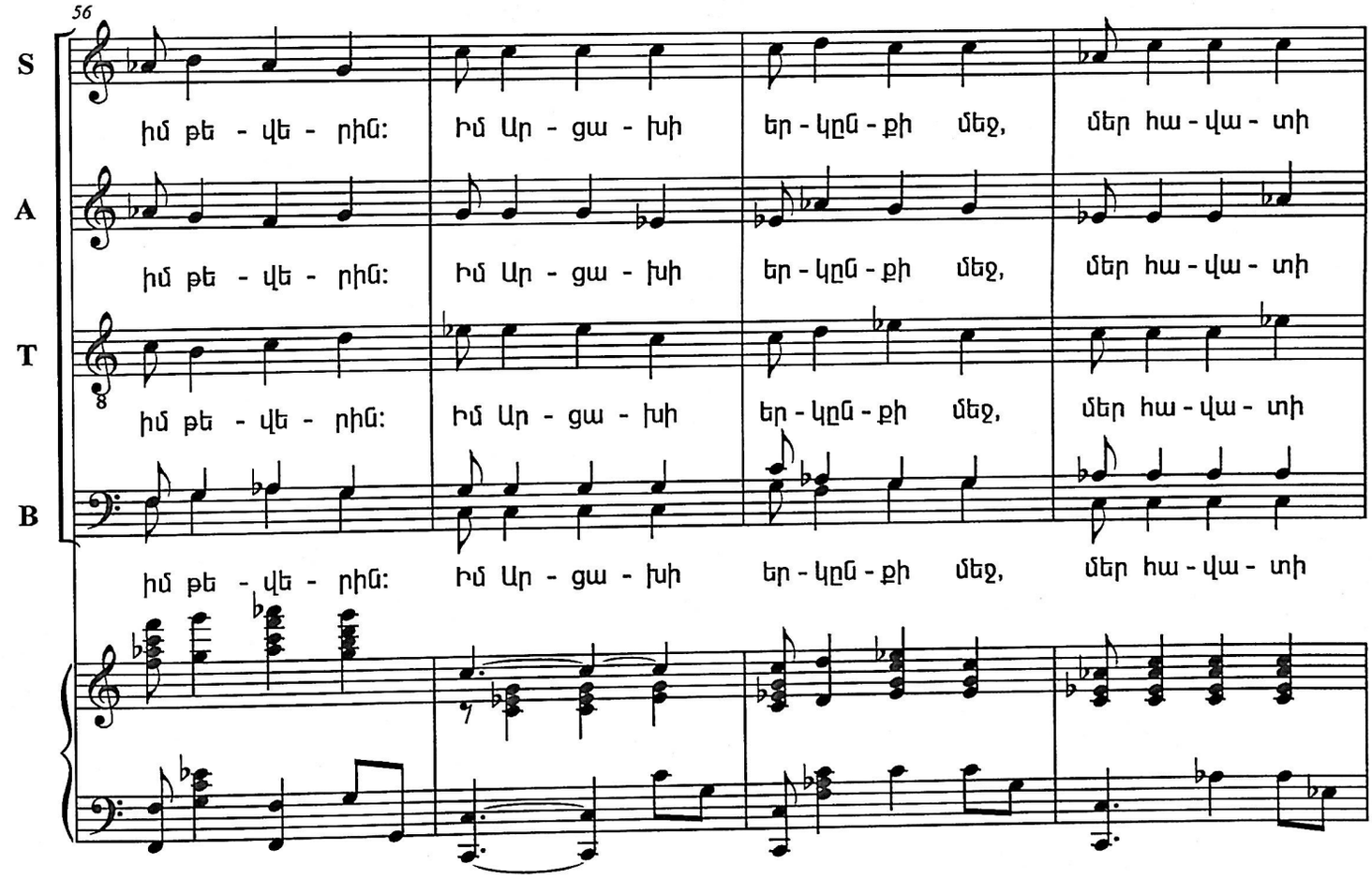
56
S
A
T
B
իմ թե - վե - րին: Իմ Ար - ցա - խի եր - կըն - քի մեջ, մեր հա - վա - տի
իմ թե - վե - րին: Իմ Ար - ցա - խի եր - կըն - քի մեջ, մեր հա - վա - տի
իմ թե - վե - րին: Իմ Ար - ցա - խի եր - կըն - քի մեջ, մեր հա - վա - տի
իմ թե - վե - րին: Իմ Ար - ցա - խի եր - կըն - քի մեջ, մեր հա - վա - տի

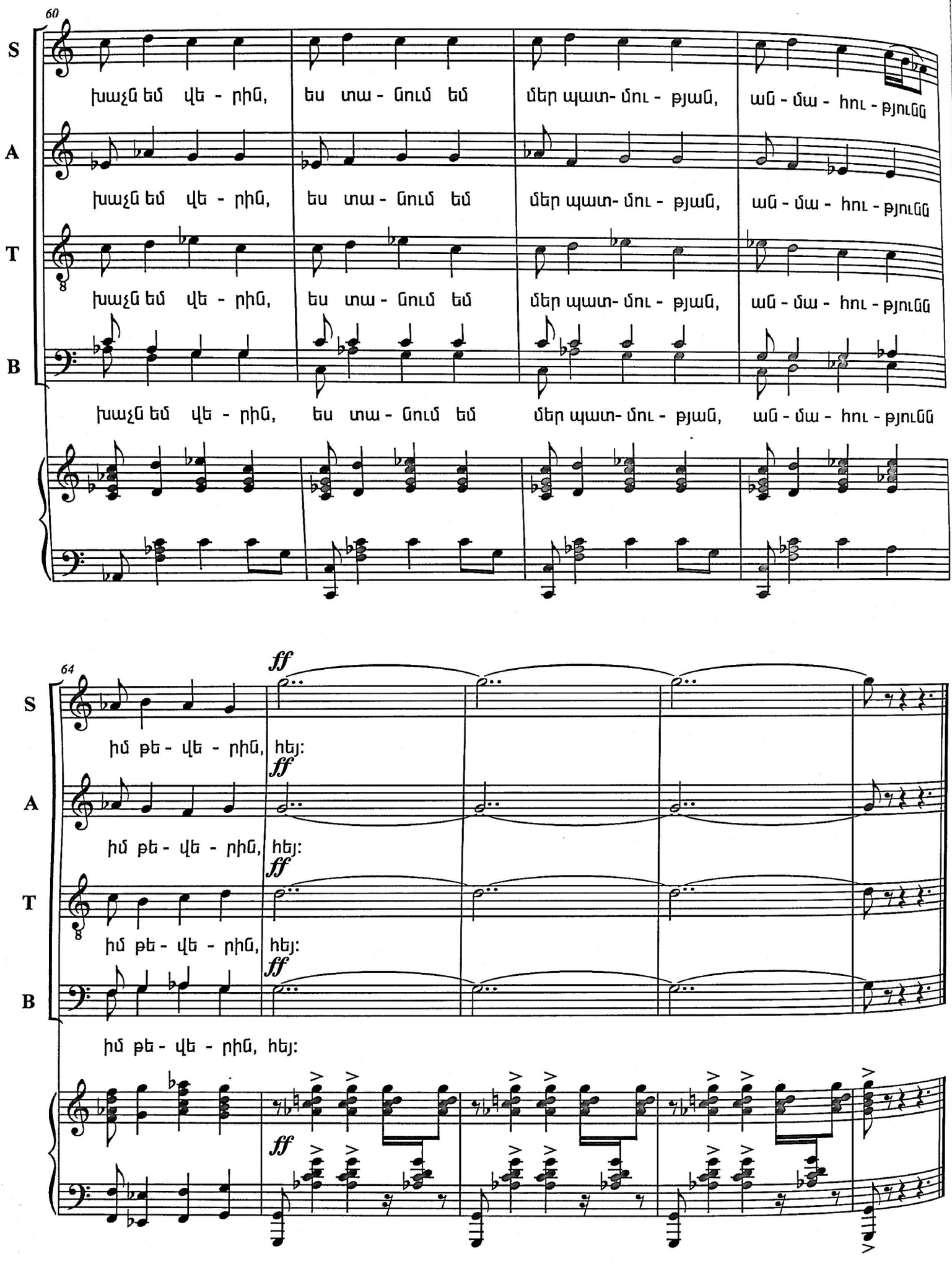
60
S
A
T
B
խաչն եմ վե - րին, ես տա - նում եմ մեր պատ- մու - թյան, ան - մա - հու - թյունն
64
ff
իմ թե - վե - րին, հեյ:

Իմ Արցախի երկնքի մեջ
Ես արծիվ եմ, թևերս շանթ
Իմ սլացքից չի ազատվի
Ագռավասիրտ ոսոխը մեր:

Իմ Արցախի երկնքի մեջ
Ես արծիվ եմ, աչքերս ցոլք
Իմ ձագերս պիտի դառնան
Մութն հալածող այգության զորք:

Իմ Արցախի երկնքի մեջ
Ես արծիվ եմ, իմ ձայնը թուր
Պիտի ապրեմ իմ լեռներում
Սերունդներս արևատար:

Իմ Արցախի երկնքի մեջ
Ես արծիվ եմ, սիրտս վրեժ,
Պիտի հաղթի իմ ոխն արդար,
Արդար կյանքիս օրենքը թեժ:

Իմ Արցախի երկնքի մեջ
Մեր հավատի խաչն եմ վերին
Ես տանում եմ մեր պատմության
Անմահությունն իմ թևերին:

ԱՍՈՒՄ ԵՆ ԹԵ, ՄՈՌԱՑԵԼ ԵՍ
ASUM EN TE, MORATSEL ES
(1963)

խոսք՝ Ս. Կապուտիկյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

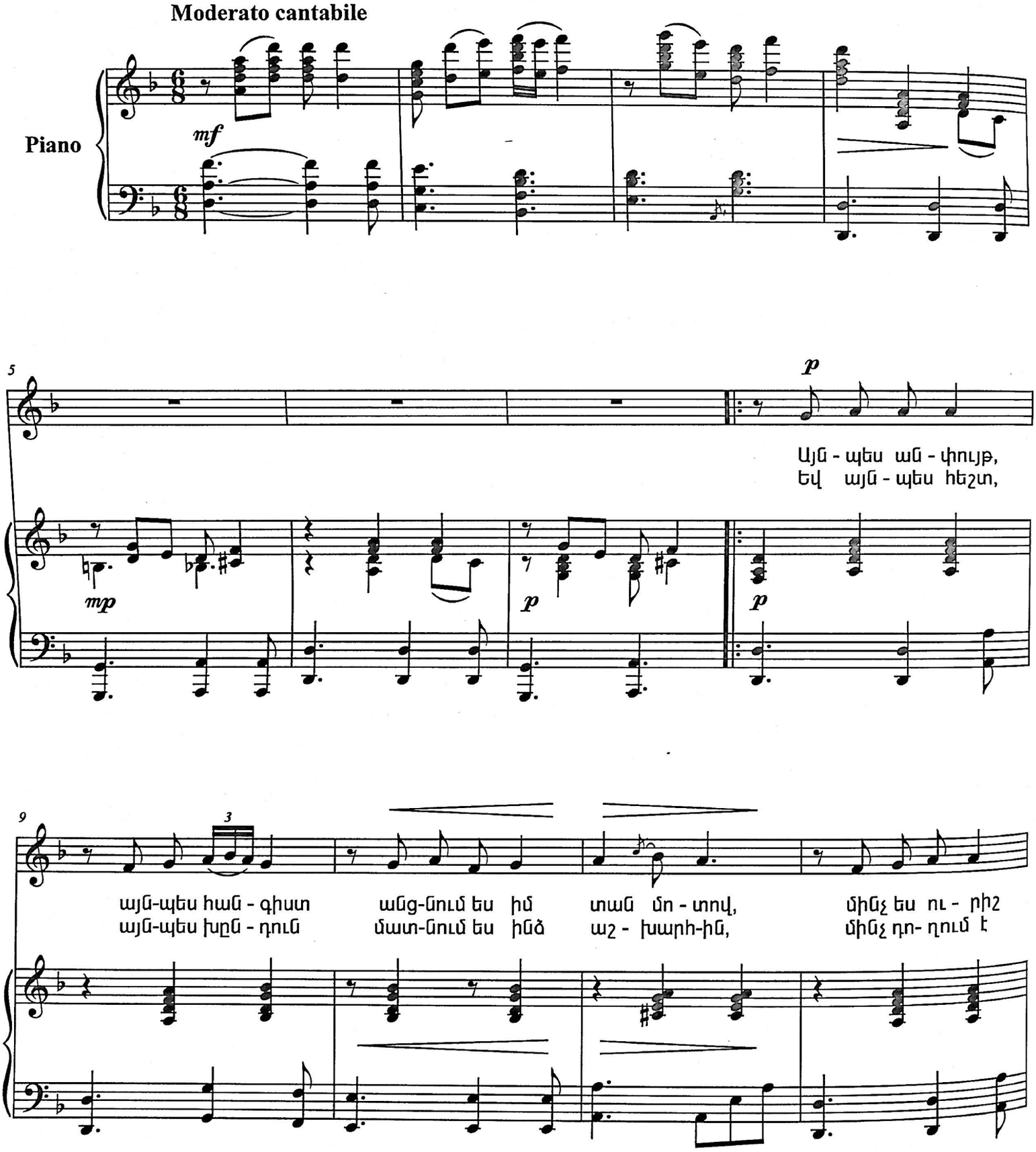

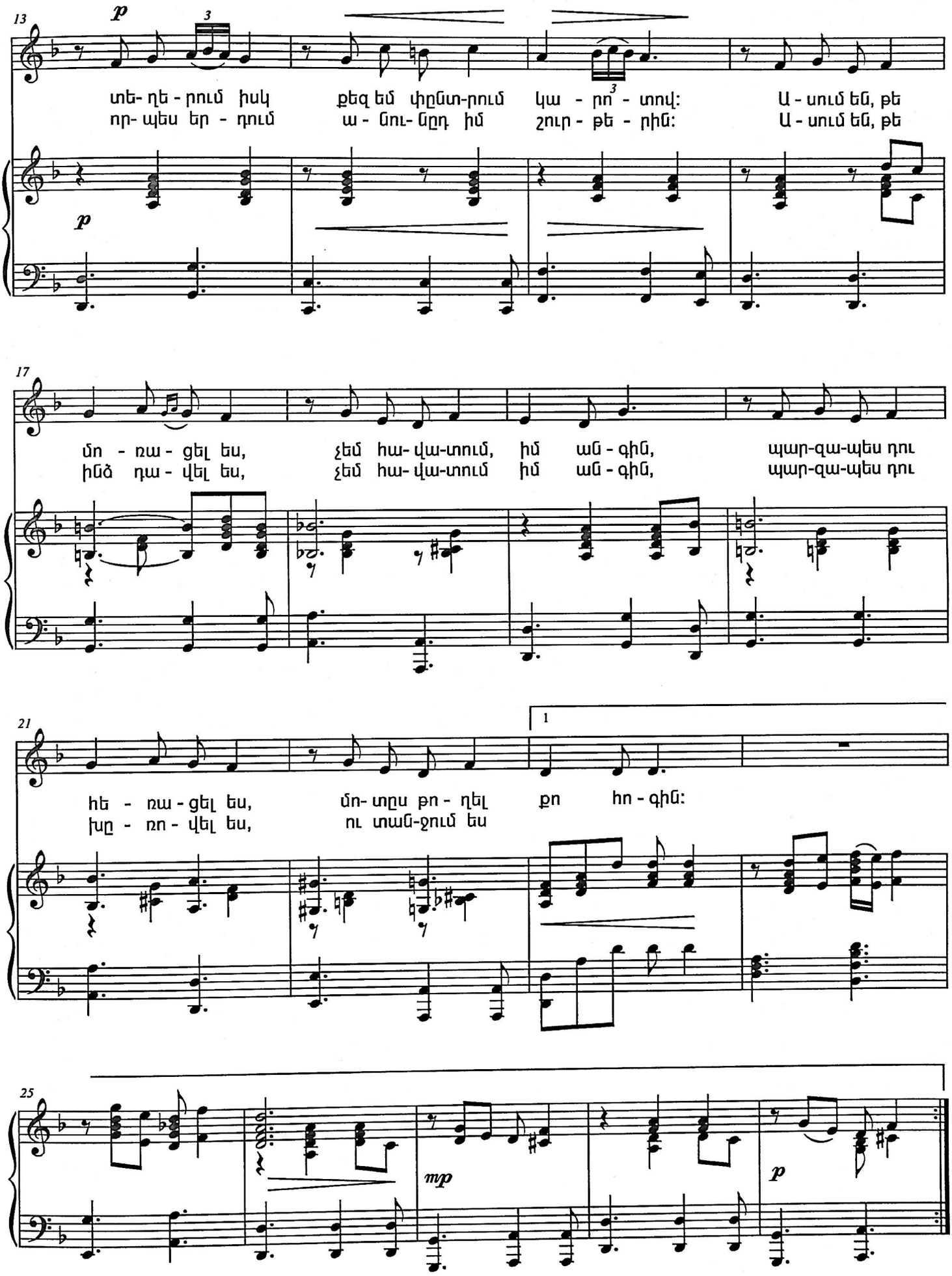
13
p
3
տե- ղե - րում իսկ քեզ եմ փընտ-րում կա - րո3 - տով: Ա - սում են, թե
որ- պես եր - դում ա - նու- նըդ իմ շուր - թե - րիմ: Ա - սում են, թե
p
17
մո - ռա - ցել ես, չեմ հա- վա-տում, իմ ան - գին, պար-զա-պես դու
ինձ դա - վել ես, չեմ հա- վա-տում իմ ան - գին, պար-զա-պես դու
21
1
հե - ռա - ցել ես, մո- տըս թո - ղել քո հո - գին:
խը - ռո - վել ես, ու տան-ջում ես
25
mp
p

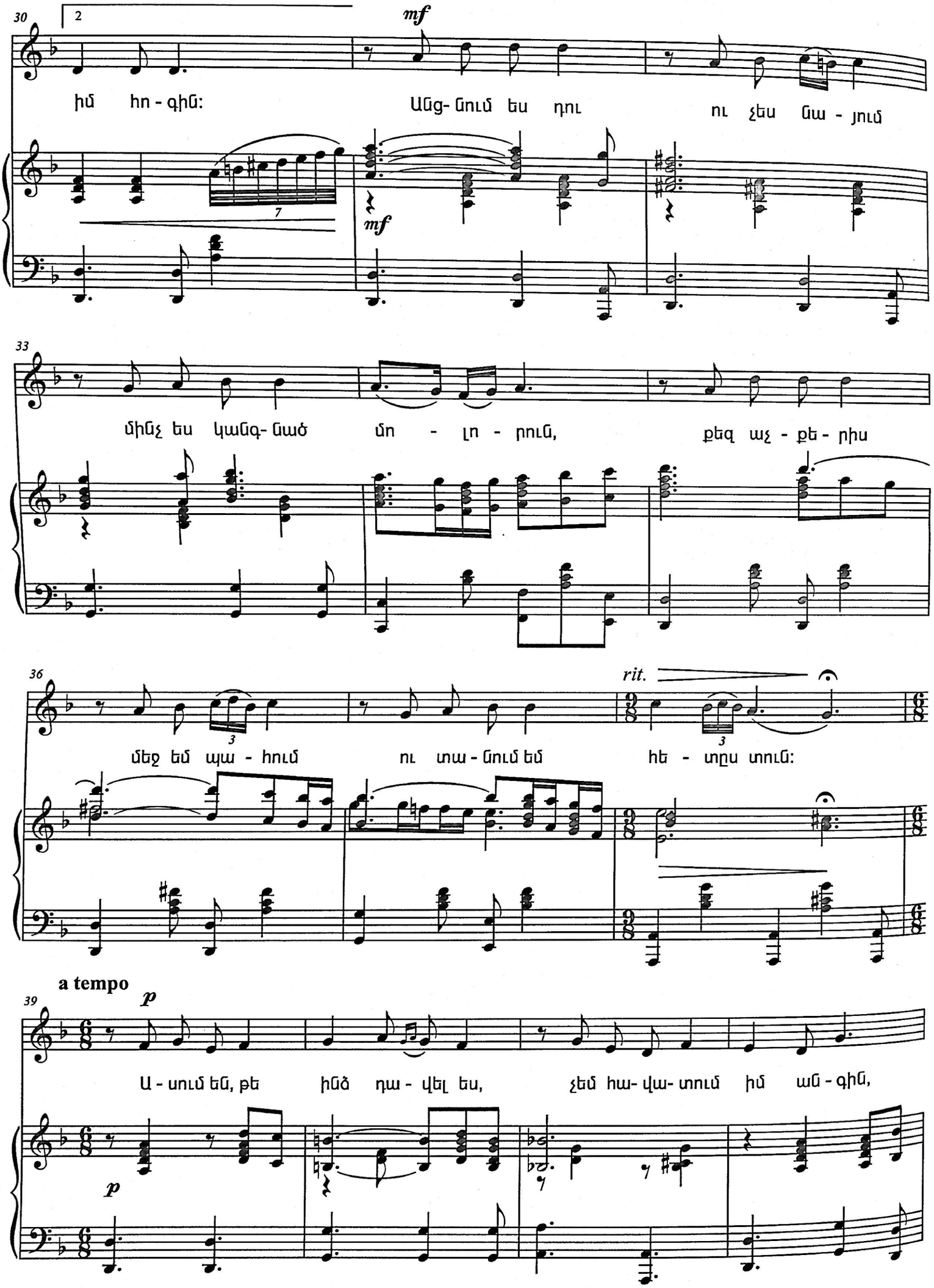
30
2
mf
իմ հո - գին:
Անց- նում ես դու
ու չես նա - յում
7
mf
33
մինչ ես կանգ- նած
մո - լո - րուն,
քեզ աչ - քե - րիս
36
rit.
մեջ եմ պա - հում
ու տա - նում եմ
հե - տըս տուն:
3
3
a tempo
39
p
Ա - սում են, թե
ինձ դա - վել ես,
չեմ հա- վա- տում իմ աղ - գին,
p

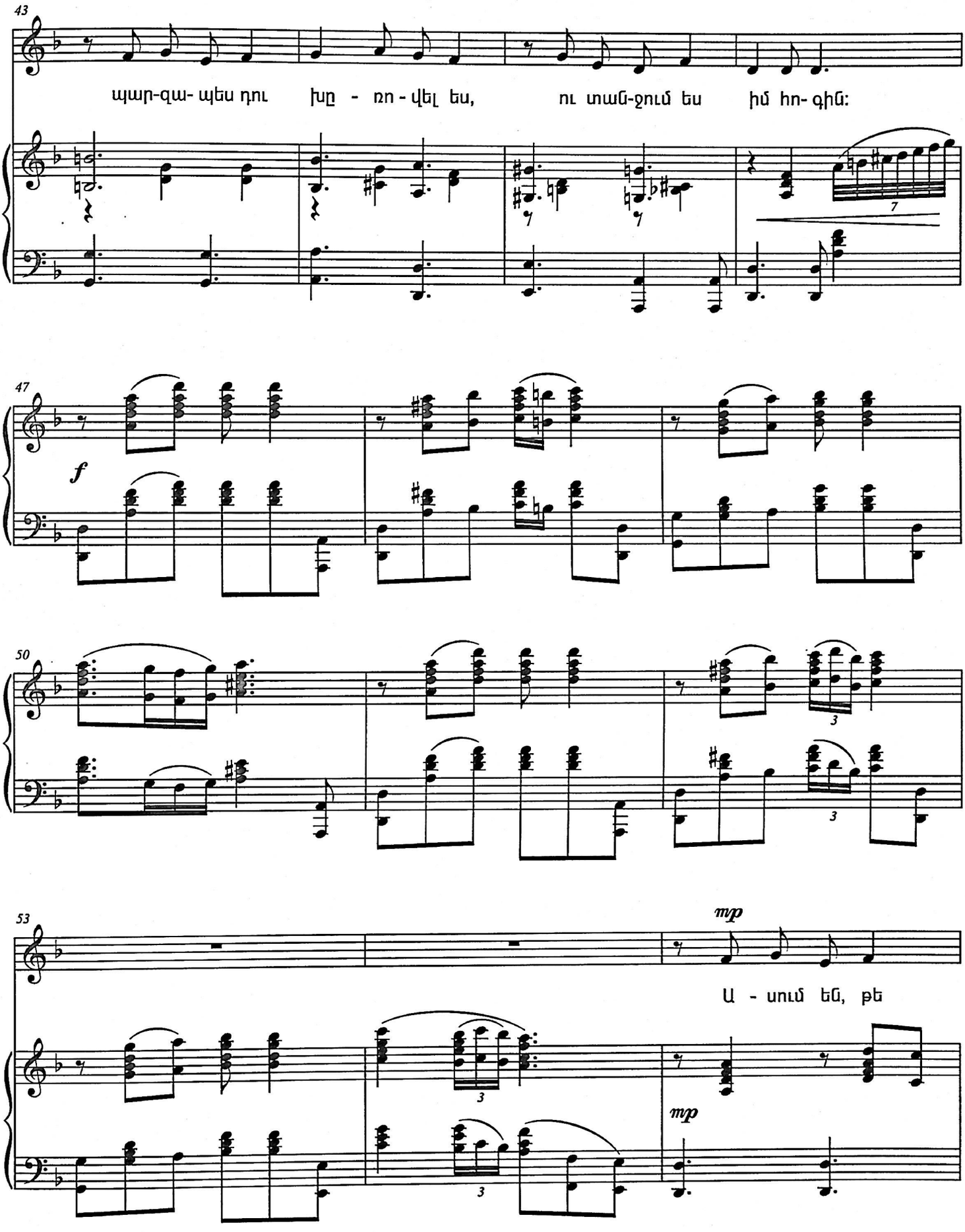
43
պար-զա- պես դու խը - ռո - վել ես, ու տան-ջում ես իմ հո- գին:
47
f
50
53
mp
Ա - սում են, թե
mp

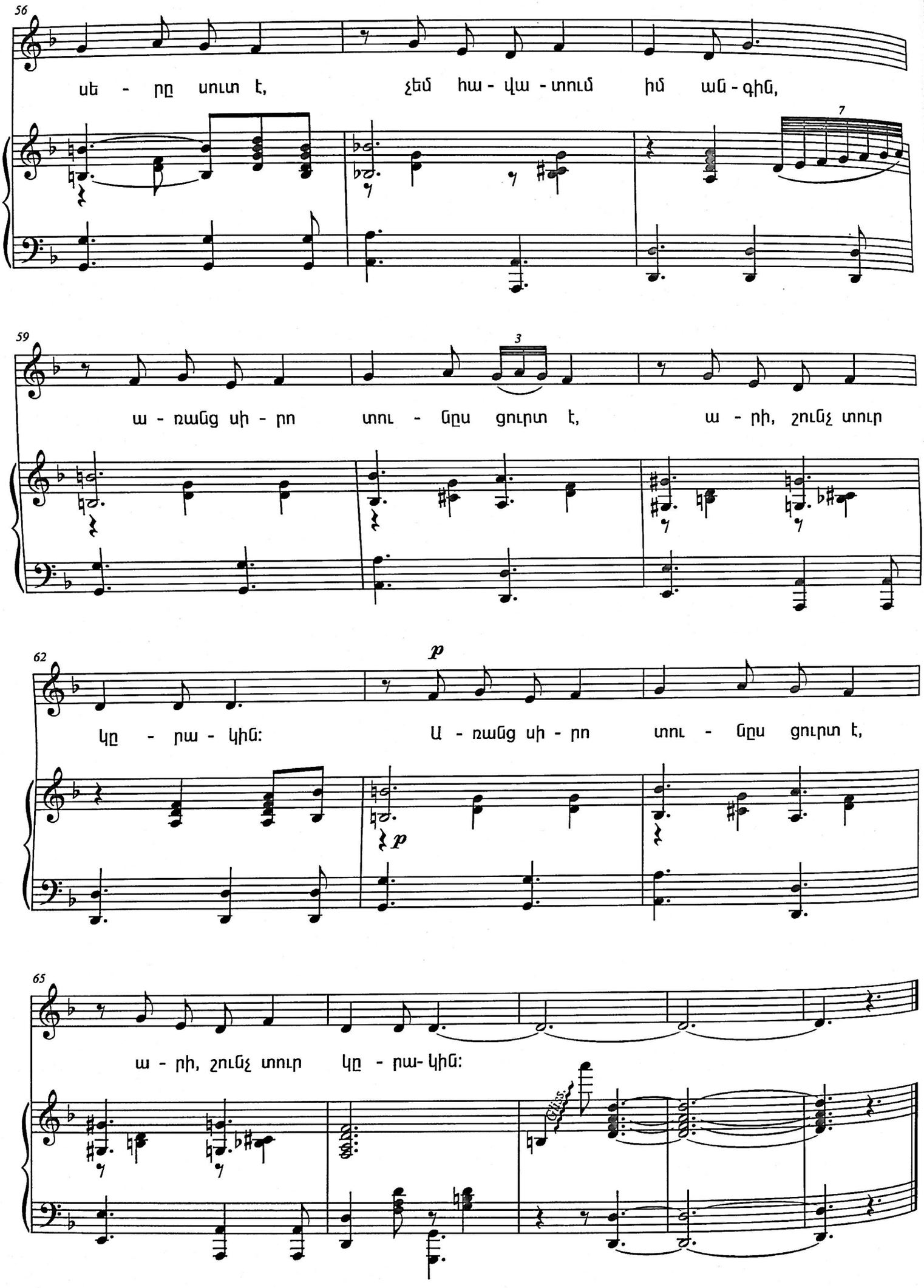
56
սե - րը սուտ է, չեմ հա - վա - տում իմ ան - գին,
7
59
3
ա - ռանց սի - րո տու - ընս ցուրտ է, ա - րի, շունչ տուր
62
p
կը - րա - կին: Ա - ռանց սի - րո տու - ընս ցուրտ է,
p
65
ա - րի, շունչ տուր կը - րա- կին:
Glis.

Այնպես անփույթ, այնպես հանգիստ,
Անցնում ես իմ կող մոտով,
Մինչ ես ուրիշ կներում իսկ
Քեզ եմ փնտրում կարոտով:

Ասում են, թե մոռացել ես,
Չեմ հավատում, իմ անգին,
Պարզապես դու հեռացել ես
Մոտս թողել քո հոգին:

Եվ այնպես հեշտ, այնպես խնդուն
Մատնում ես ինձ աշխարհին
Մինչ դողում է, որպես երդում
Անունդ իմ շուրթերին:

Ասում են, թե ինձ դավել ես,
Չեմ հավատում, իմ անգին,
Պարզապես դու խոռվել ես
Ու կանչում ես իմ հոգին:

Անցնում ես դու ու չես նայում,
Մինչ ես կանգնած մոլորուն,
Քեզ աչքերիս մեջ եմ պահում
Ու կանում եմ հեկս կուն:

Ասում են, թե սերը սուտ է,
Չեմ հավատում, իմ անգին,
Առանց սիրո կունս ցուրտ է,
Արի շունչ կուր կրակին,
Առանց սիրո կունս ցուրտ է,
Արի շունչ կուր կրակին:

ԱՅ ՆԱՐԵ
AY NARE
(1994)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Vivo, scherzando

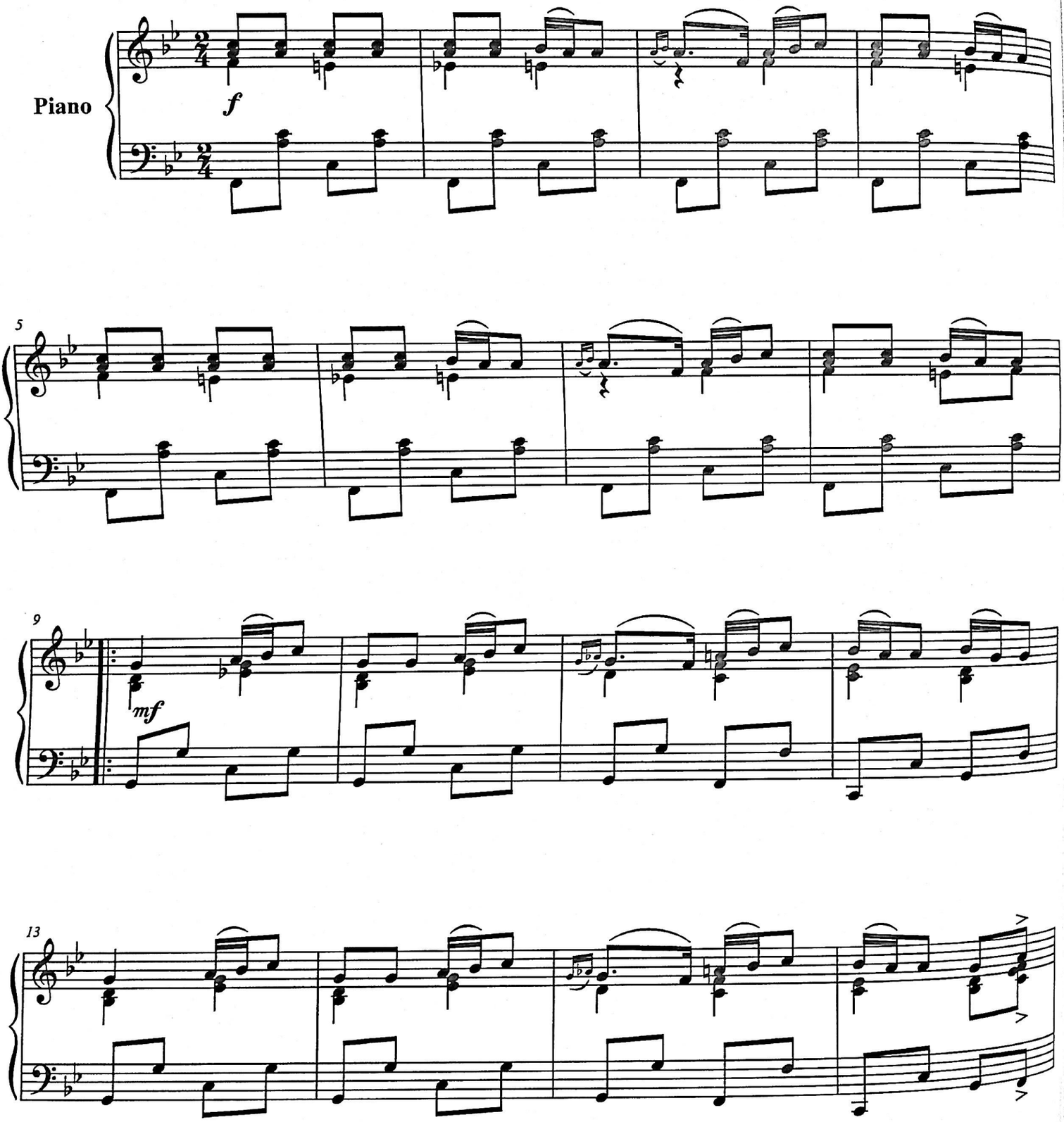

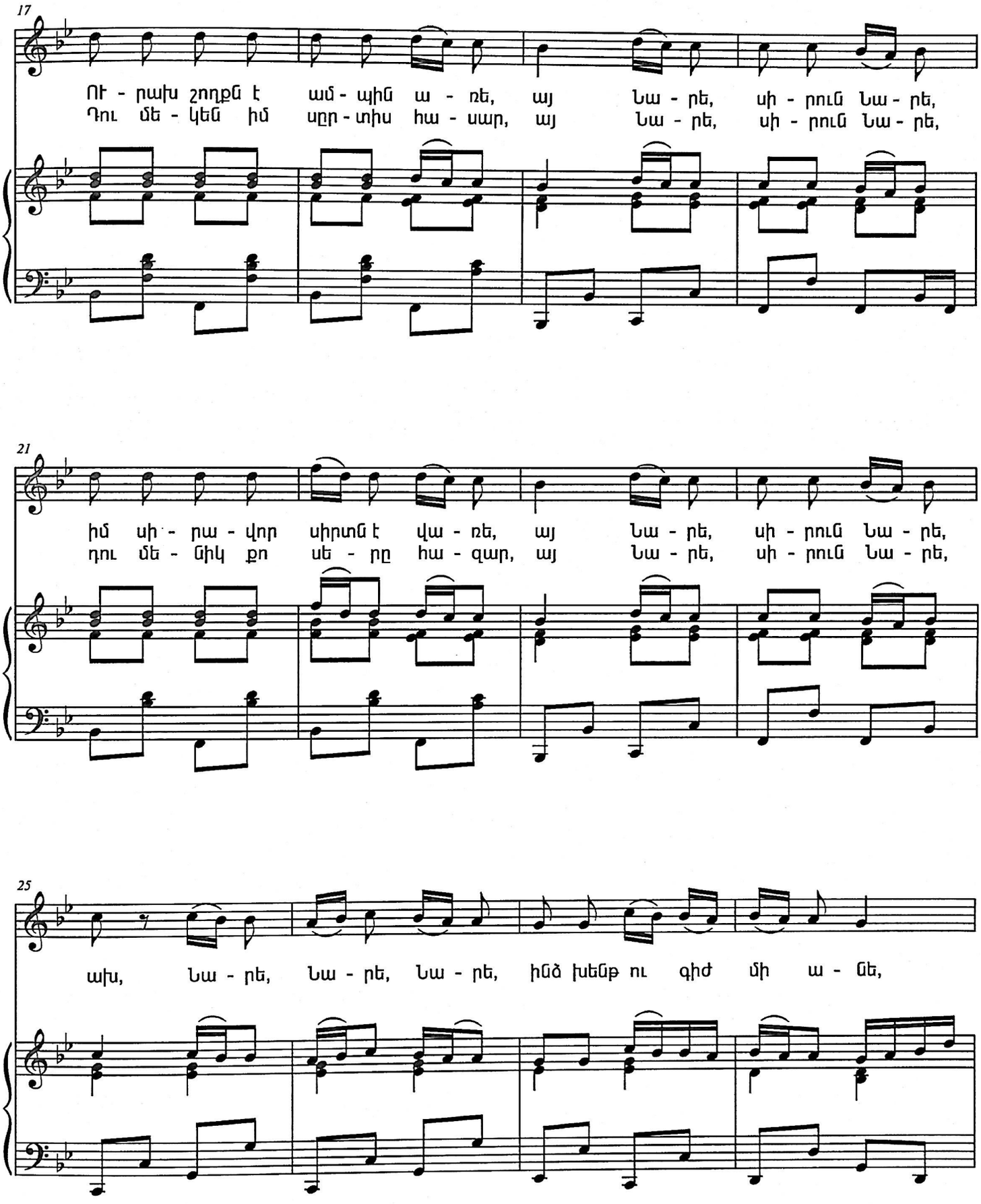
17
Ուր - րախ շողքն է ամ - պին ա - ռե, այ Նա - րե, սի - րուն Նա - րե,
Դու մե - կեն իմ սըր - տիս հա - սար, այ Նա - րե, սի - րուն Նա - րե,
21
իմ սի - րա - վոր սիրտն է վա - ռե, այ Նա - րե, սի - րուն Նա - րե,
դու մե - նիկ քո սե - րը հա - զար, այ Նա - րե, սի - րուն Նա - րե,
25
ախ, Նա - րե, Նա - րե, Նա - րե, ինձ խեճաթ ու գիժ մի ա - նե,

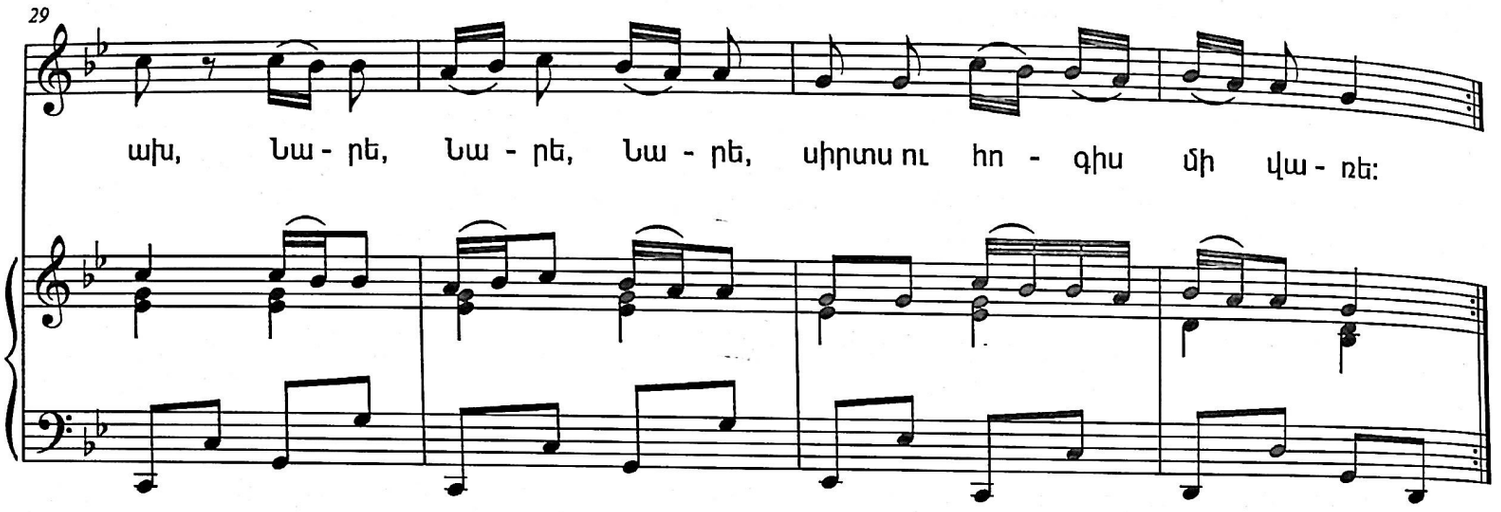

Ballabile

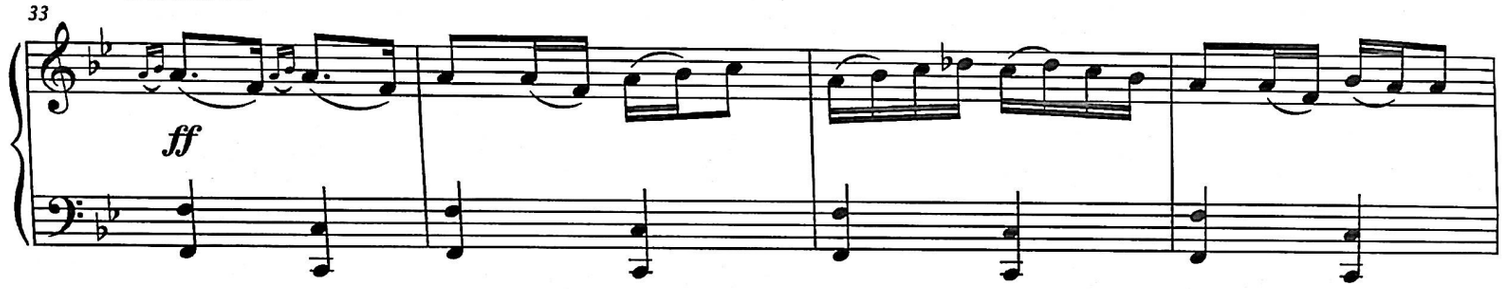

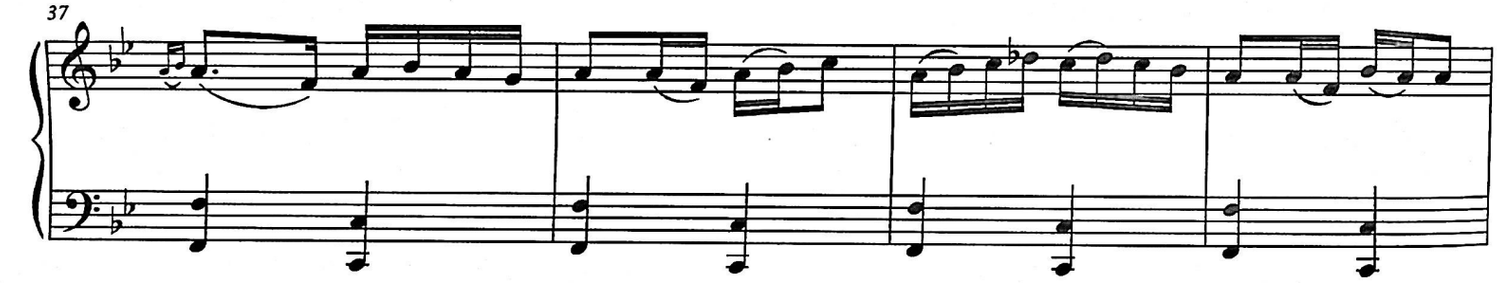

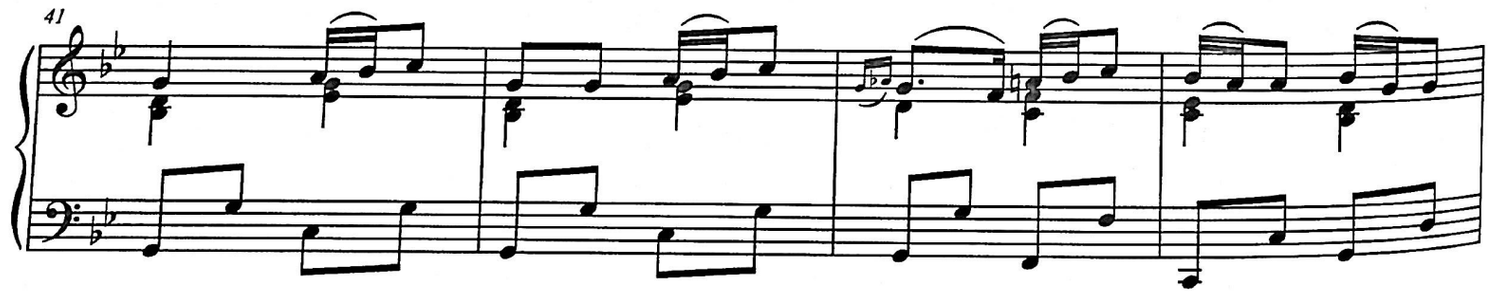

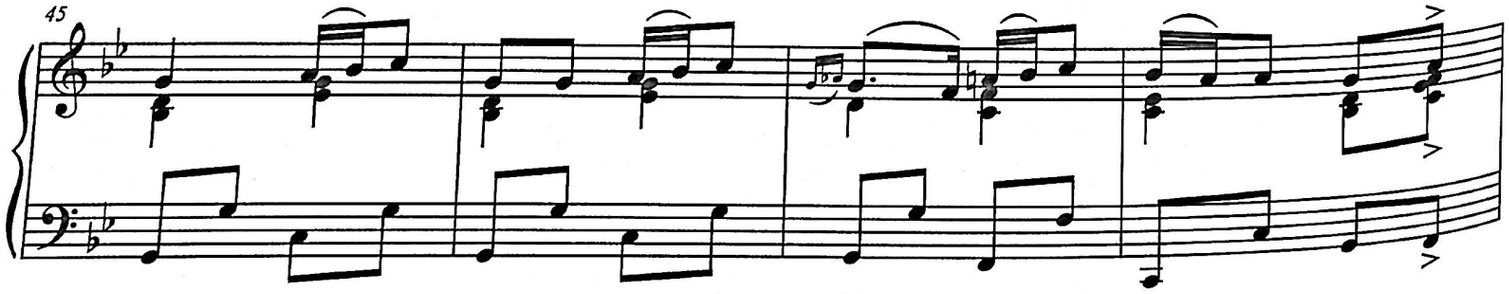

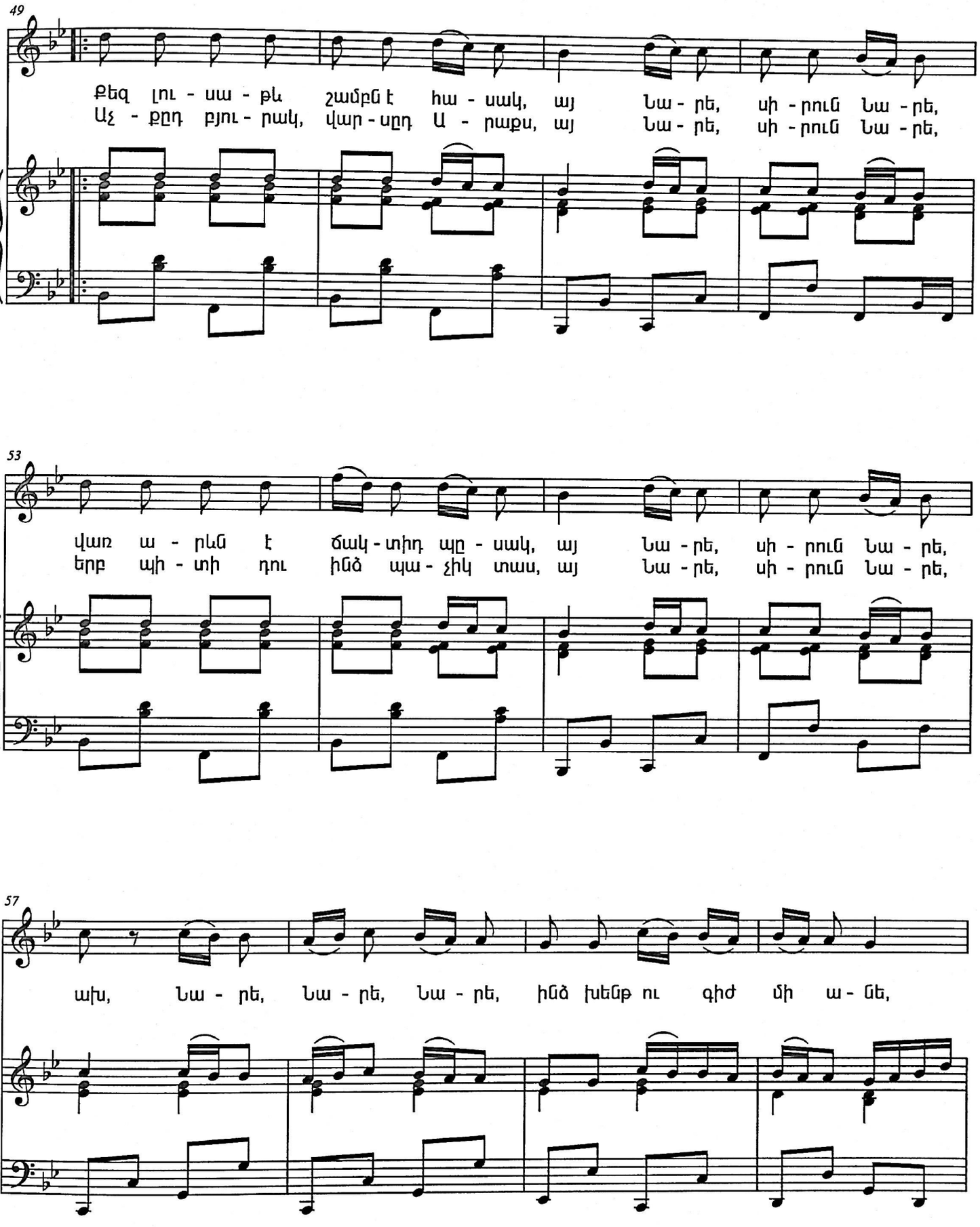
49
Քեզ լու - սա - թև շամբն է հա - սակ, այ Նա - րե, սի - րուն Նա - րե,
Աչ - քըդ բյու - րակ, վար - սըդ Ա - րաքս, այ Նա - րե, սի - րուն Նա - րե,
53
վառ ա - րևն է ճակ - տիդ պը - սակ, այ Նա - րե, սի - րուն Նա - րե,
երբ պի - տի դու ինձ պա - չիկ տաս, այ Նա - րե, սի - րուն Նա - րե,
57
ախ, Նա - րե, Նա - րե, Նա - րե, ինձ խեճաթ ու գիժ մի ա - նե,

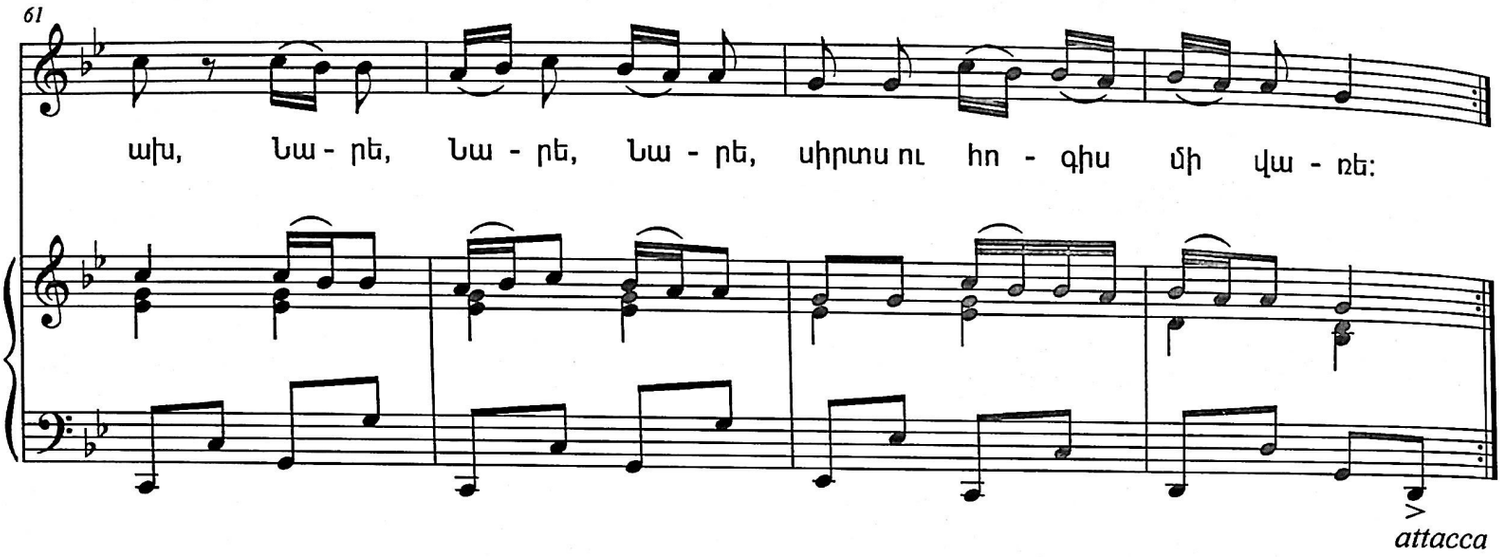

II մաս

Tempo primo

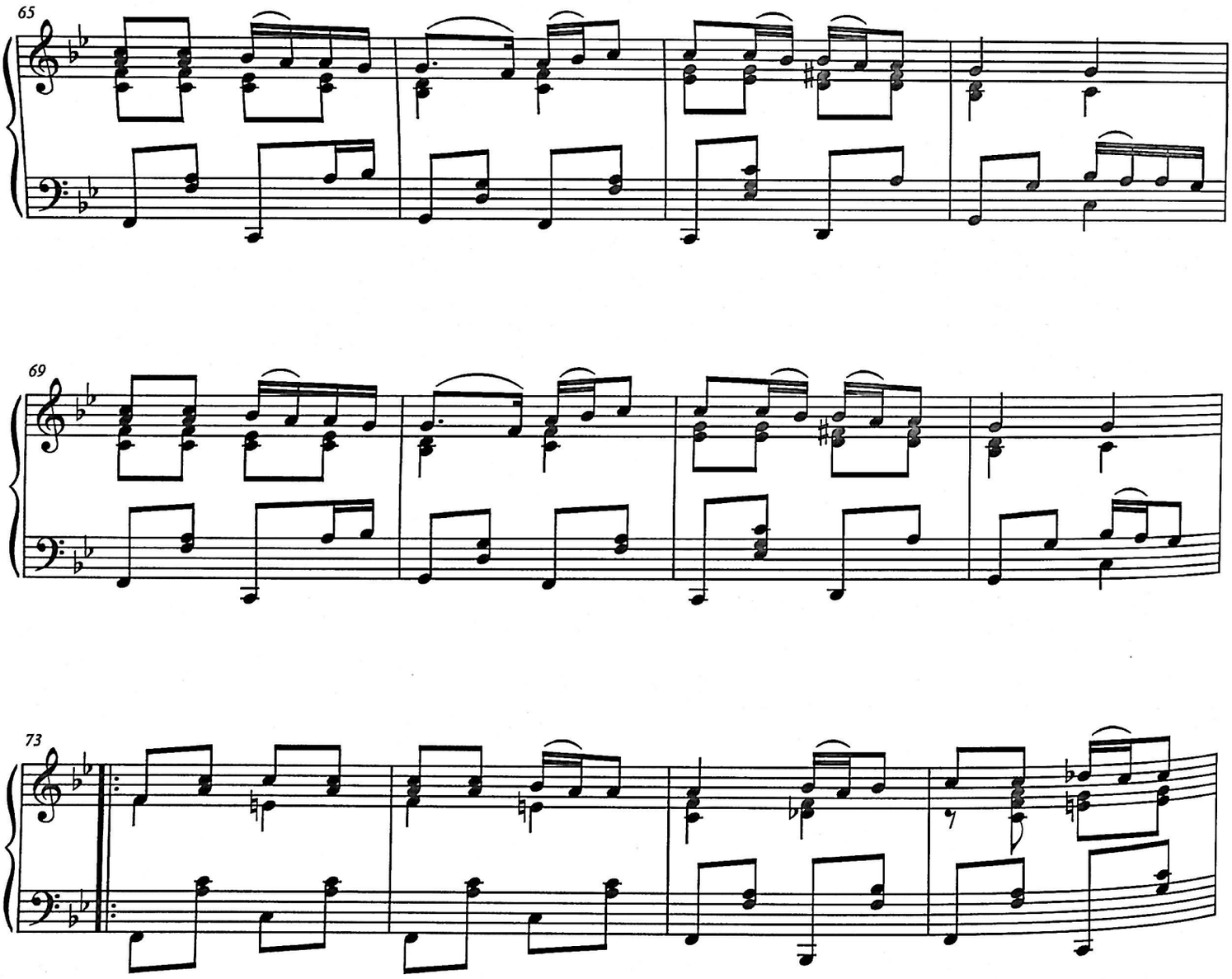

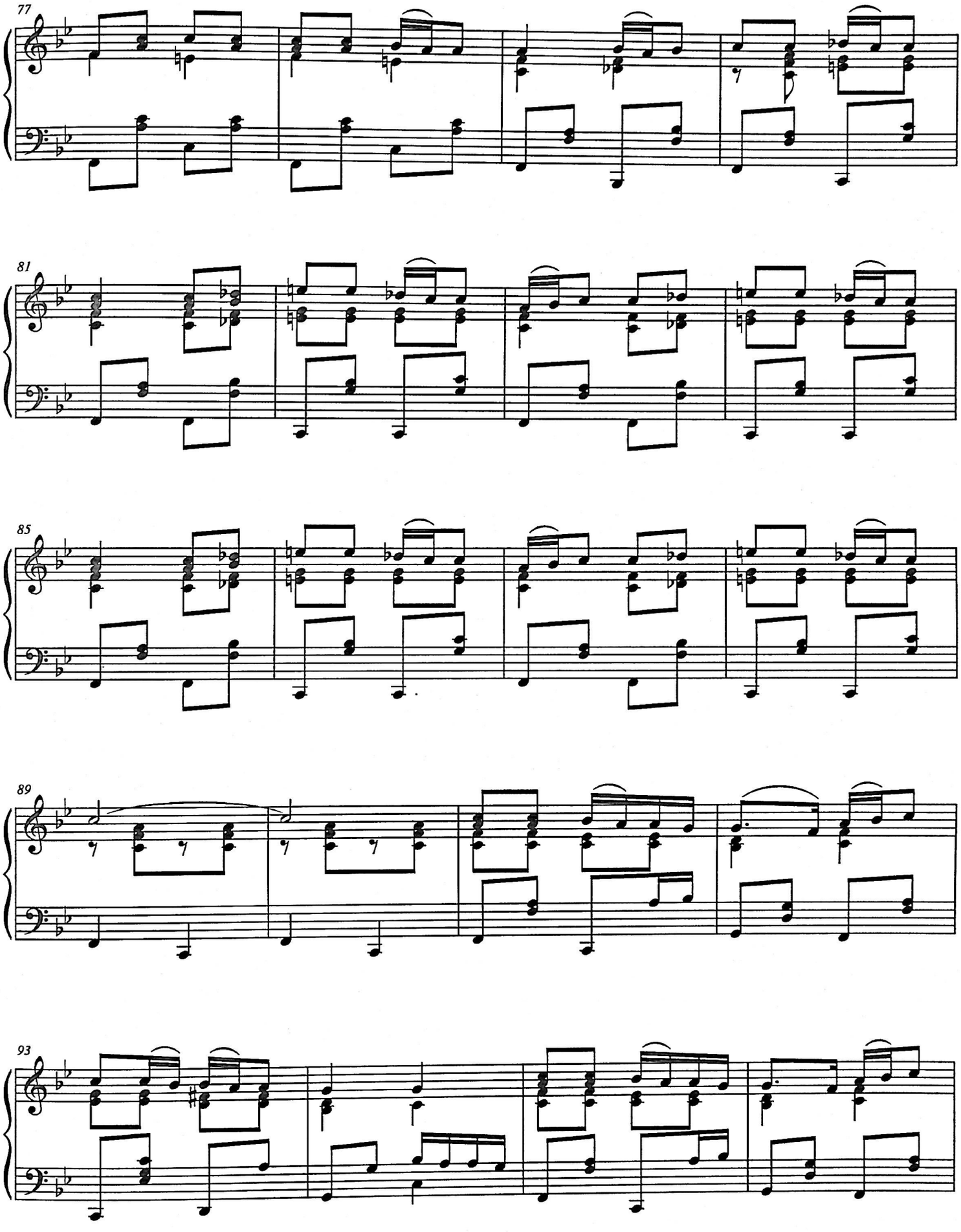
77
81
85
89
93

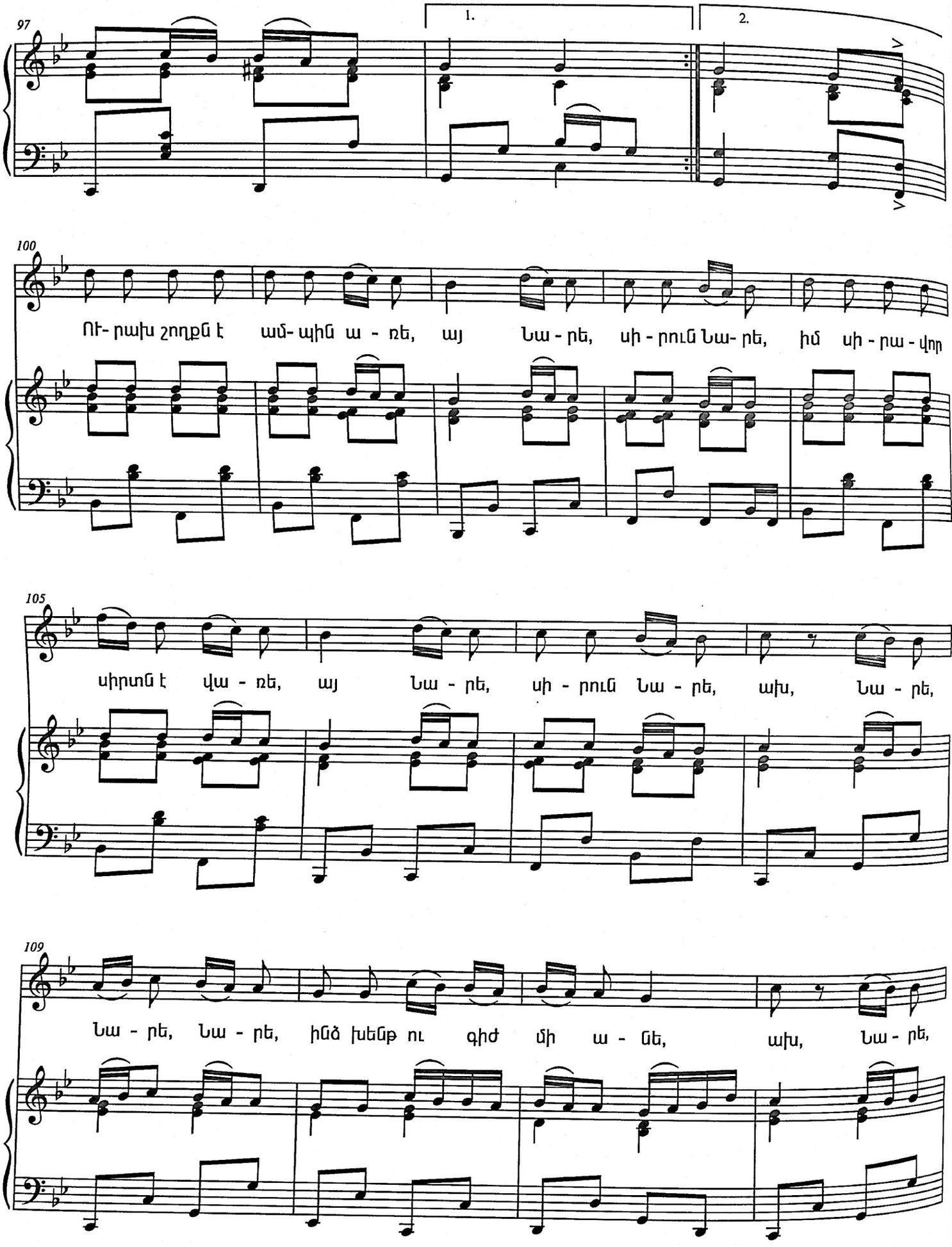
97
1.
2.
100
Ու- րախ շողքն է ամ- պին ա - ռե, այ Նա - րե, սի - րուն Նա- րե, իմ սի - րա - վոր
105
սիրտն է վա - ռե, այ Նա - րե, սի - րուն Նա - րե, ախ, Նա - րե,
109
Նա - րե, Նա - րե, ինձ խեղաթ ու գիժ մի ա - նե, ախ, Նա - րե,

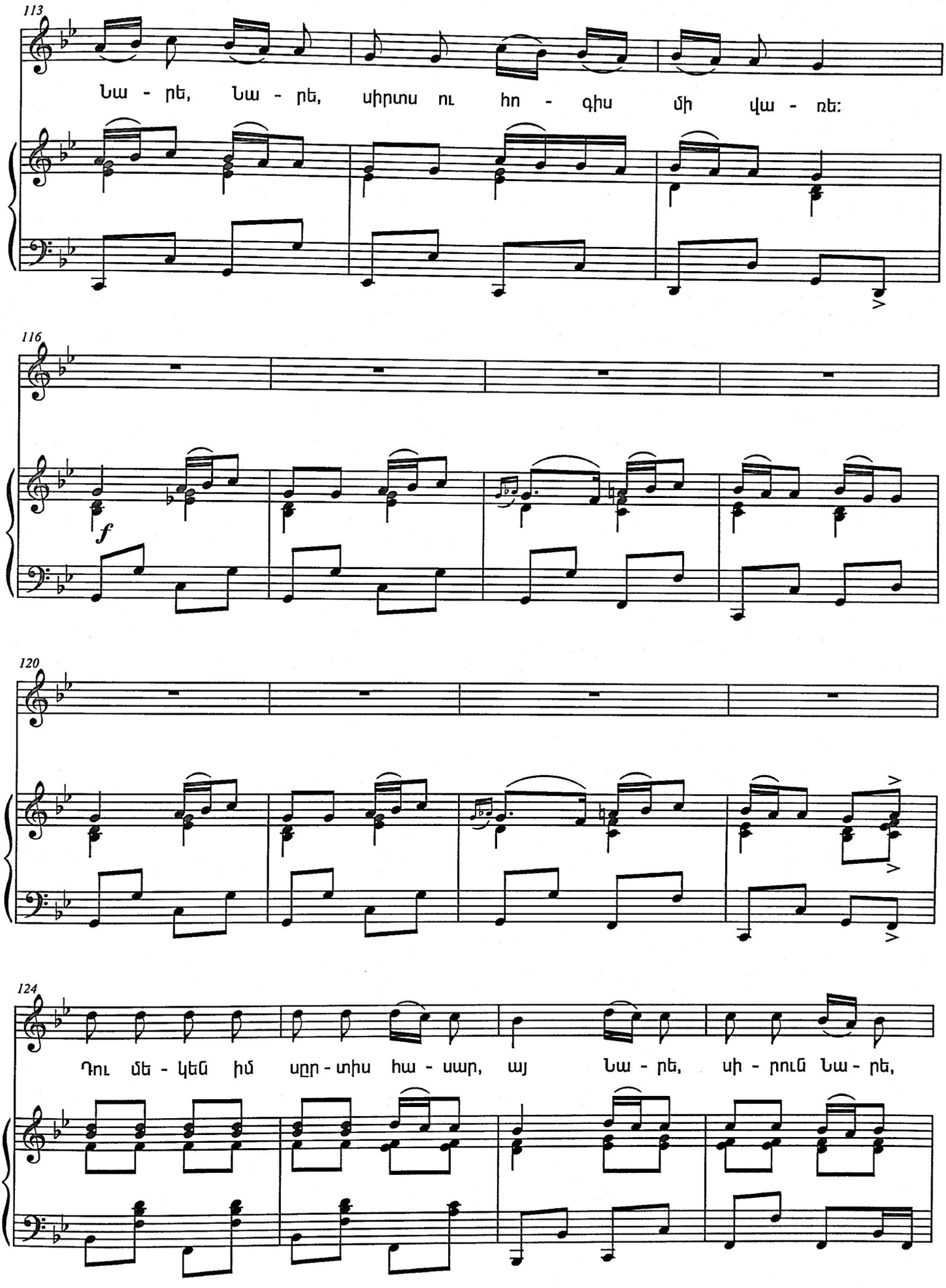
113
Նա - րե, Նա - րե, սիրտս ու հո - գիս մի վա - ռե:
116
f
120
124
Դու մե - կեն իմ սըր - տիս հա - սար, այ Նա - րե, սի - րուն Նա - րե,

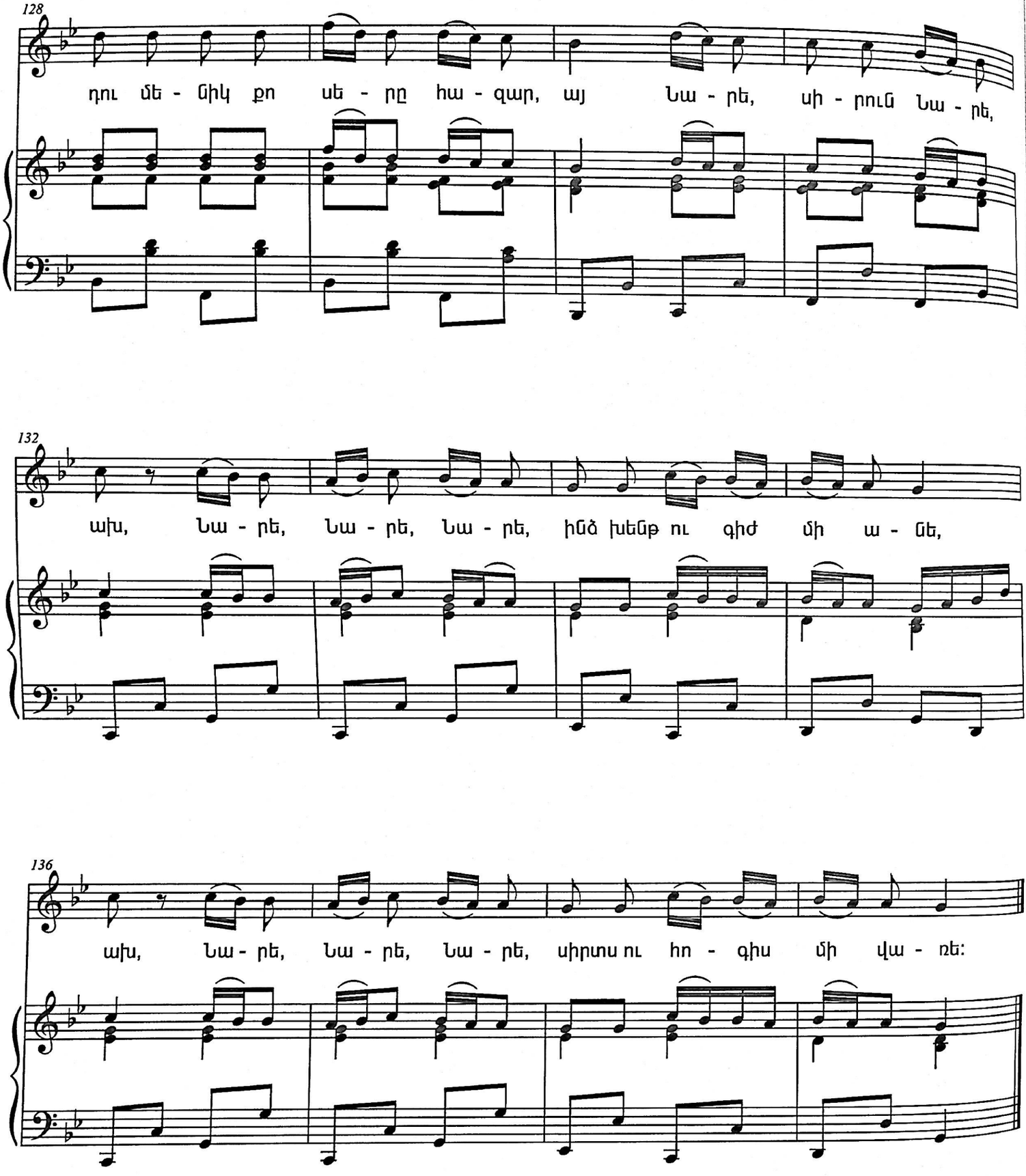
128
դու մե - ծիկ քո սե - րը հա - զար, այ Նա - րե, սի - րուն Նա - րե,
132
ախ, Նա - րե, Նա - րե, Նա - րե, ինձ խեճաթ ու գիժ մի ա - նե,
136
ախ, Նա - րե, Նա - րե, Նա - րե, սիրտս ու հո - գիս մի վա - ռե:

Ուրախ շողքն է ամպին առե,
Այ Նարե, սիրուն Նարե,
Իմ սիրավոր սիրտն է վառե,
Այ Նարե, սիրուն Նարե:

Ախ Նարե, Նարե, Նարե
Ինձ խենթ ու գիժ մի անե
Ախ Նարե, Նարե, Նարե,
Սիրտս ու հոգիս մի վառե:

Դու մեկեն իմ սրտիս հասար,
Այ Նարե, սիրուն Նարե,
Դու մենիկ քո սերը հազար,
Ախ Նարե, Նարե, Նարե:

Քեզ լուսաթև շամբն է հասակ,
Այ Նարե, սիրուն Նարե,
Վառ արևն է ճակտիդ պսակ,
Ախ Նարե, սիրուն Նարե:

Աչքդ բյուրակ, վարսդ Արաքս,
Այ Նարե, սիրուն Նարե,
Երբ պիտի դու ինձ պաչիկ տաս,
Այ Նարե, սիրուն Նարե:

Ուրախ շողքն է ամպին առե,
Այ Նարե, սիրուն Նարե,
Իմ սիրավոր սիրտն է վառե,
Այ Նարե, սիրուն Նարե:

Ախ Նարե, Նարե, Նարե
Ինձ խենթ ու գիժ մի անե
Ախ Նարե, Նարե, Նարե,
Սիրտս ու հոգիս մի վառե:

Դու մեկեն իմ սրտիս հասար,
Այ Նարե, սիրուն Նարե,
Դու մենիկ քո սերը հազար,
Ախ Նարե, Նարե, Նարե:

ԱՅՍՊԵՍ ԹԵ ԳՆԱ
AYSPES TE GNA
(1977)

խոսք՝ Գ. Բանդուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

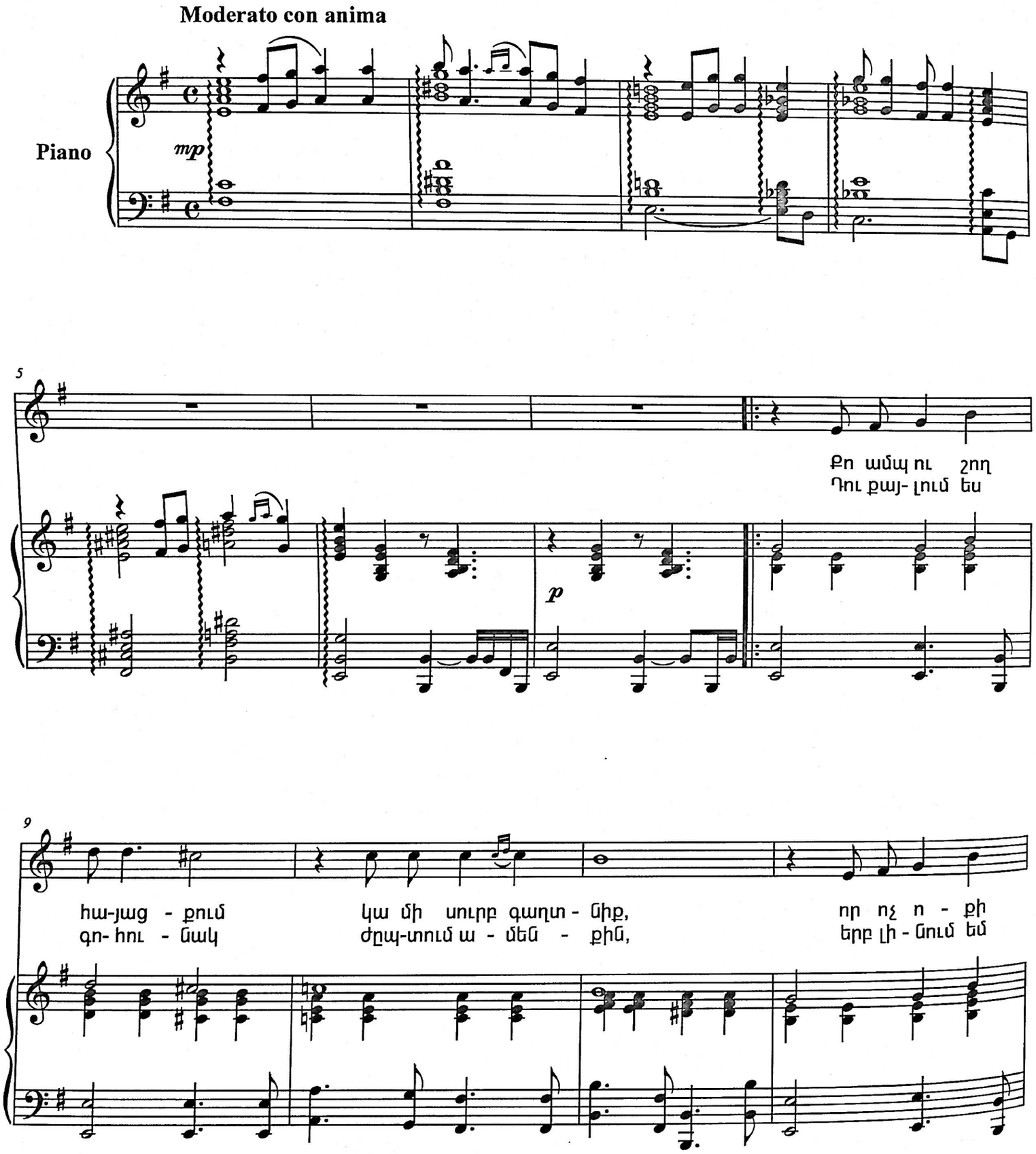

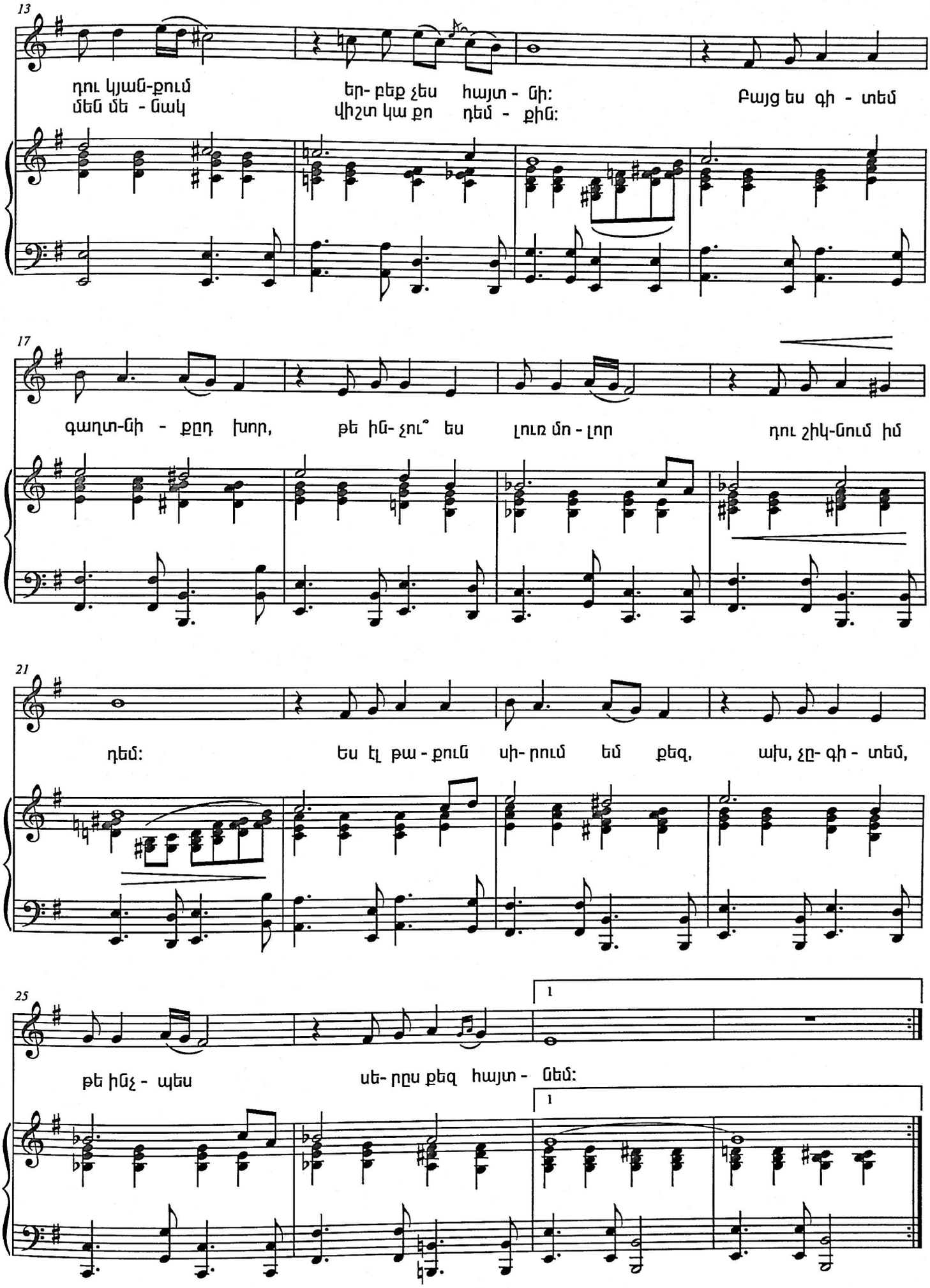
13
դու կյան-քում
մեն մե - նակ
եր- բեք չես
վիշտ կա քո
հայտ - նի:
դեմ - քին:
Բայց ես գի - տեմ
17
գաղտ-նի - քըդ խոր,
թե ին- չու՞ ես
լուռ մո - լոր
դու շիկ-նում իմ
21
դեմ:
Ես էլ թա - քուն
սի- րում եմ
քեզ,
ախ, չը- գի - տեմ,
25
թե ինչ - պես
սե- րըս քեզ
հայտ - նեմ:
1
1

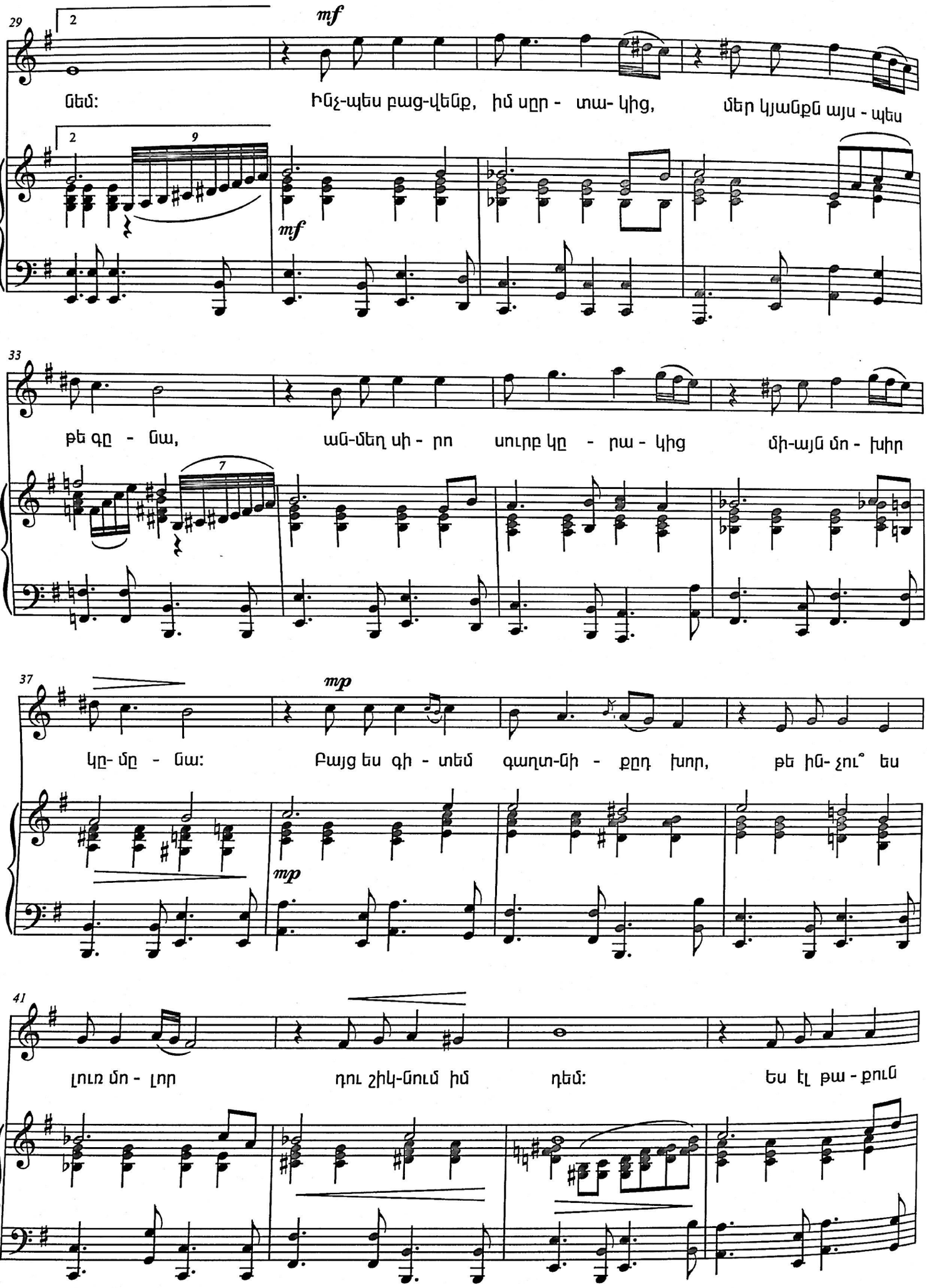
29
mf
նեմ:
Ինչ-պես բաց-վենք, իմ սըր - տա- կից,
մեր կյանքն այս - պես
33
թե գը - նա,
ան-մեղ սի - րո
սուրբ կը - րա - կից
մի-այն մո - խիր
37
mp
կը- մը - նա:
Բայց ես գի - տեմ
գաղտ-նի - քըդ խոր,
թե ին- չու՞ ես
41
լուռ մո - լոր
դու շիկ-նում իմ
դեմ:
Ես էլ թա - քուն

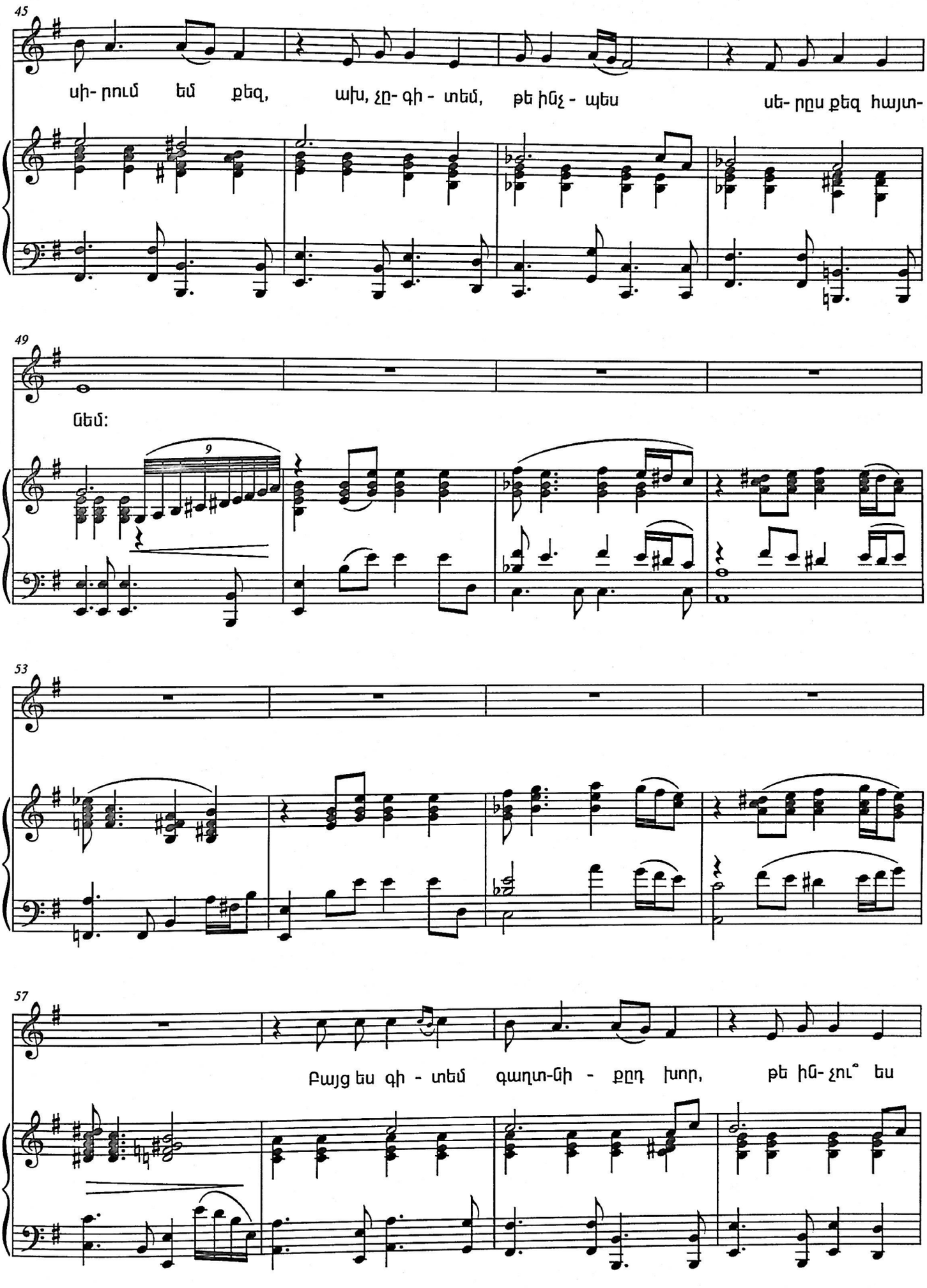
45
սի- րում եմ քեզ, ախ, չը- գի - տեմ, թե ինչ - պես սե- րըս քեզ հայտ-
49
նեմ:
9
53
57
Բայց ես գի - տեմ գաղտ-նի - քըդ խոր, թե ին- չու՞ ես

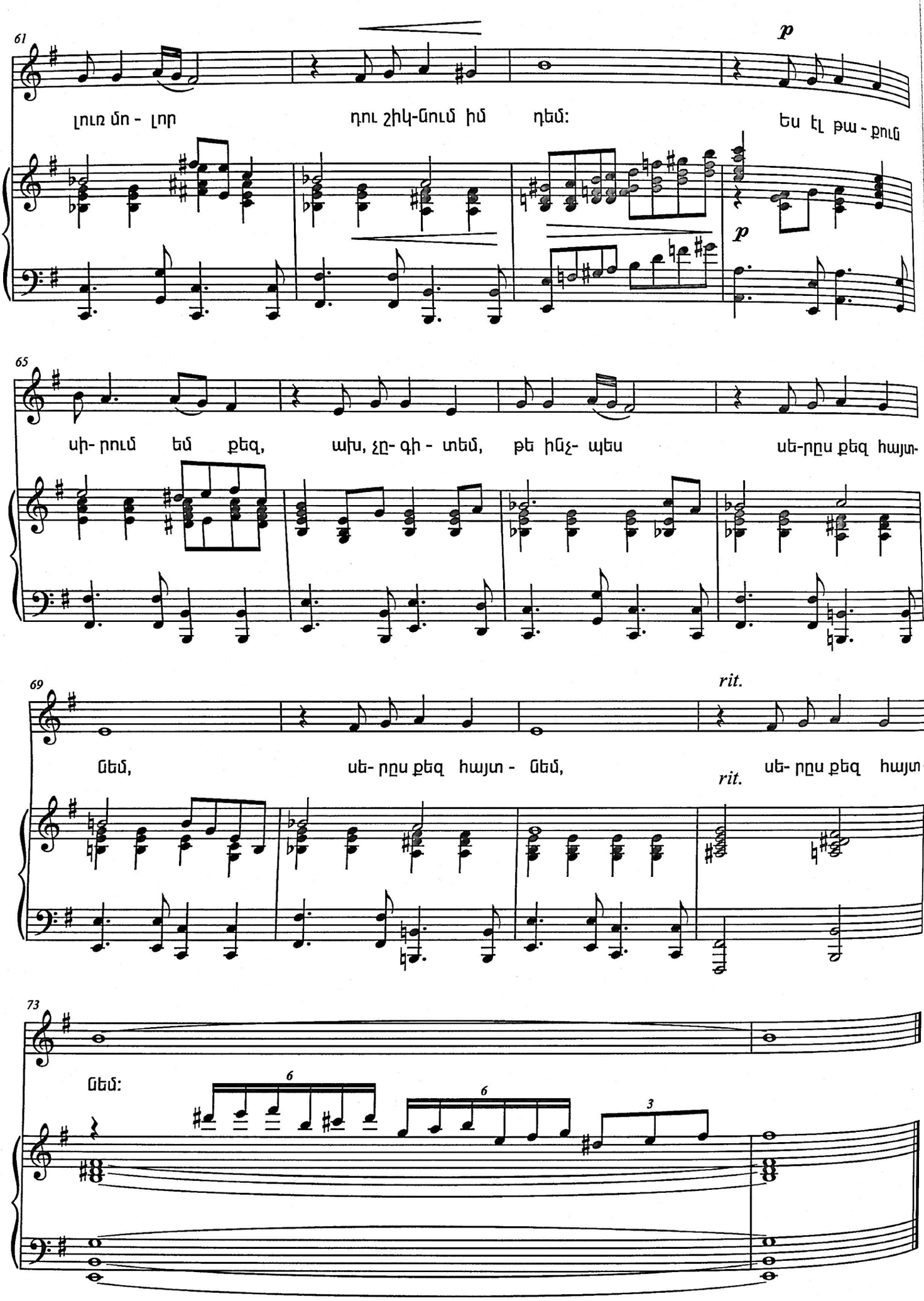
61
p
Լուռ մո - Լոր դու շիկ-ցում իմ դեմ:
Ես էլ թա - քուն
p
65
սի- րում եմ քեզ, ախ, չը- գի - տեմ, թե ինչ- պես սե-րըս քեզ հայտ-
69
rit.
նեմ, սե- րըս քեզ հայտ - նեմ, սե- րըս քեզ հայտ-
rit.
73
նեմ:
6
6
3

Քո ամպ ու շող հայացքում
Կա մի սուրբ գաղտնիք,
Որ ոչ ոքի դու կյանքում
Երբեք չես հայտնի:

Բայց ես գիտեմ գաղտնիքդ խոր,
Թե ինչու ես լուռ մոլոր
Դու շիկնում իմ դեմ:
Ես էլ թաքուն սիրում եմ քեզ
Ախ չգիտեմ, թե ինչպես
Սերս քեզ հայտնեմ:

Դու քայլում ես գոհունակ,
Ժպտում ամենքին,
Երբ լինում եմ մեն-մենակ՝
Վիշտ կա քո դեմքին:

Բայց ես գիտեմ գաղտնիքդ խոր,
Թե ինչու ես լուռ մոլոր
Դու շիկնում իմ դեմ:
Ես էլ թաքուն սիրում եմ քեզ
Ախ չգիտեմ, թե ինչպես
Սերս քեզ հայտնեմ:

Ինչպես բացվենք, իմ սրտակից
Մեր կյանքն այսպես թե գնա՝
Անմեղ սիրո սուրբ կրակից
Միայն մոխիր կմնա:

Բայց ես գիտեմ գաղտնիքդ խոր,
Թե ինչու ես լուռ մոլոր
Դու շիկնում իմ դեմ:
Ես էլ թաքուն սիրում եմ քեզ
Ախ չգիտեմ, թե ինչպես
Սերս քեզ հայտնեմ:

ԴԱՐՁԵԼ ԵՄ ՀԱՅՐ
DARDZEL EM HAYR
(1978)

խոսք՝ Գ. Բանդուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

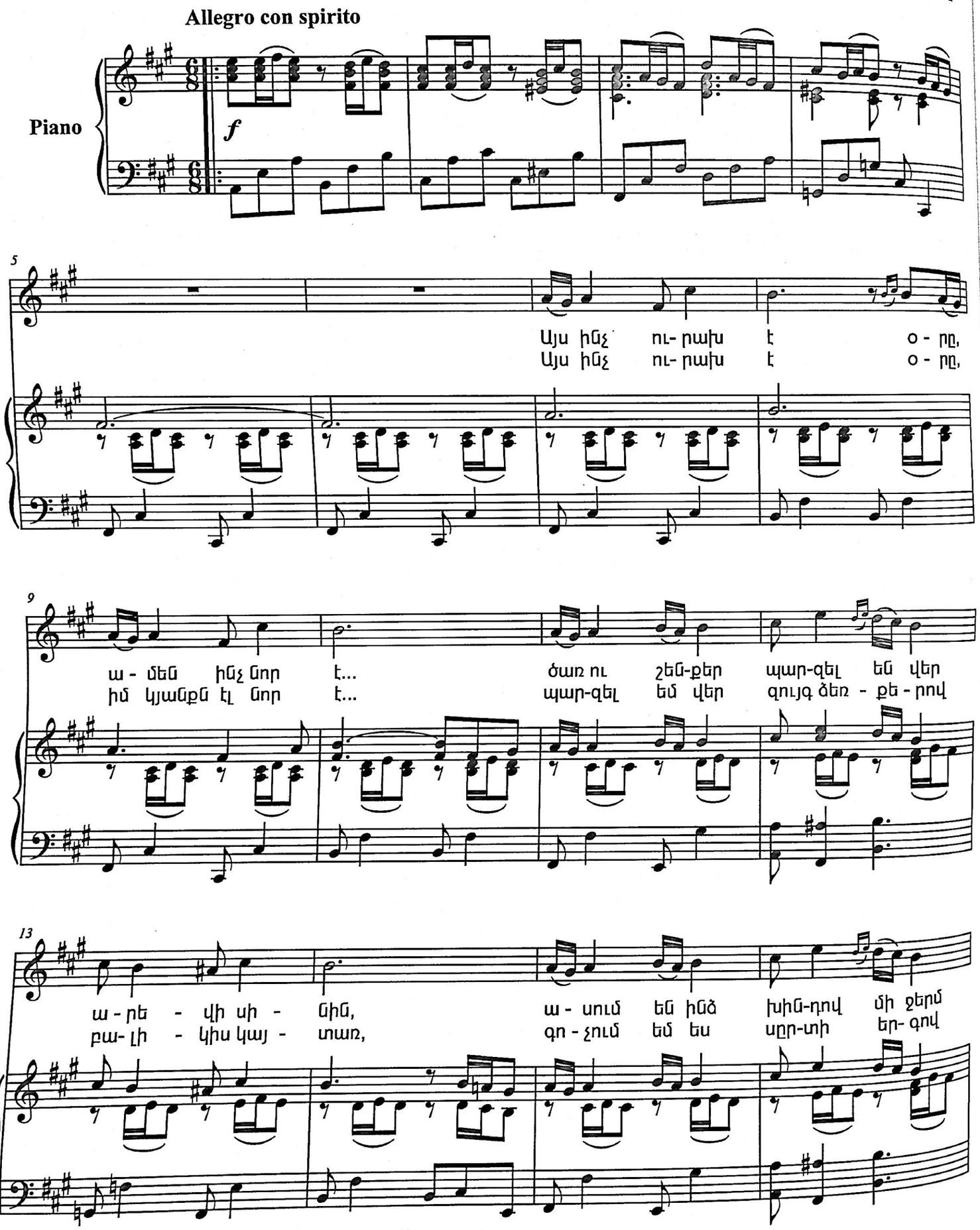

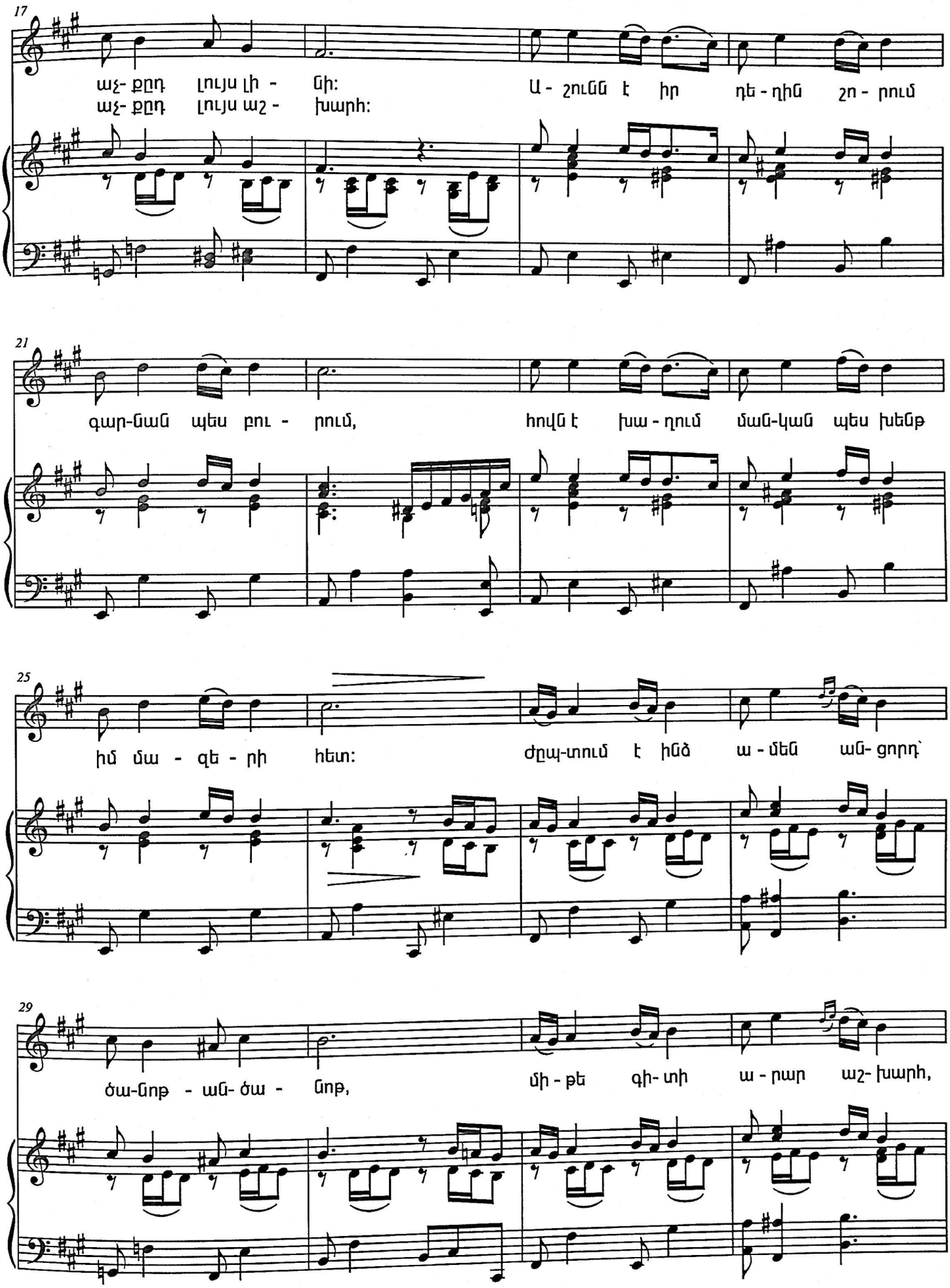
17
աչ- քըդ լույս լի - նի:
աչ- քըդ լույս աշ - խարհ:
Ա - շունն է իր դե - ղին շո - րում
21
գար-նան պես բու - րում,
հովն է խա - ղում ման-կան պես խենթ
25
իմ մա - զե - րի հետ:
ժըպ-տում է ինձ ա - մեն ան- ցորդ՝
29
ծա-ծոթ - ան- ծա - ծոթ,
մի - թե գի- տի ա - րար աշ- խարհ,

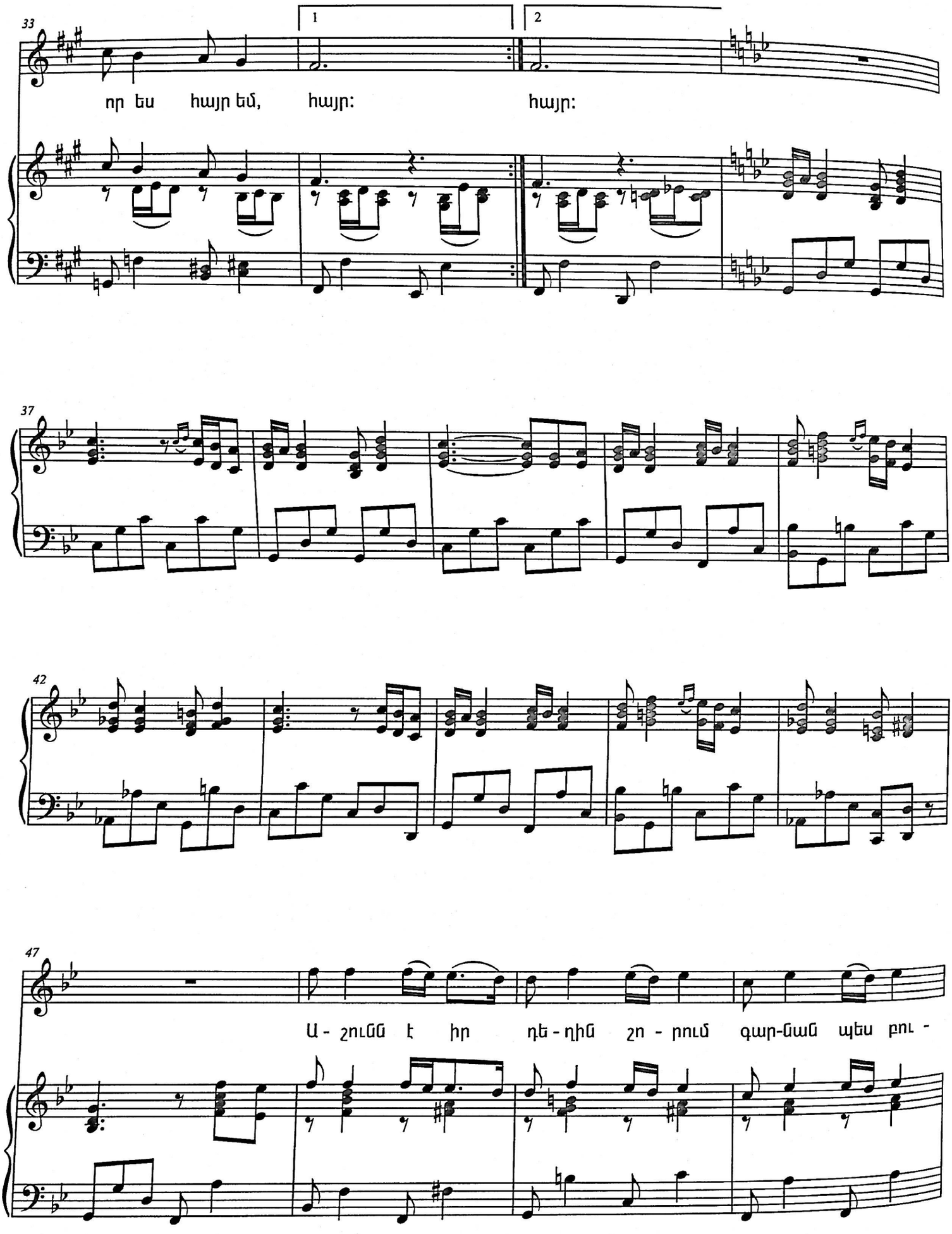
33
1
2
որ ես հայր եմ, հայր: հայր:
37
42
47
Ա - շունն է իր դե - ղին շո - րում գար-նան պես բու -

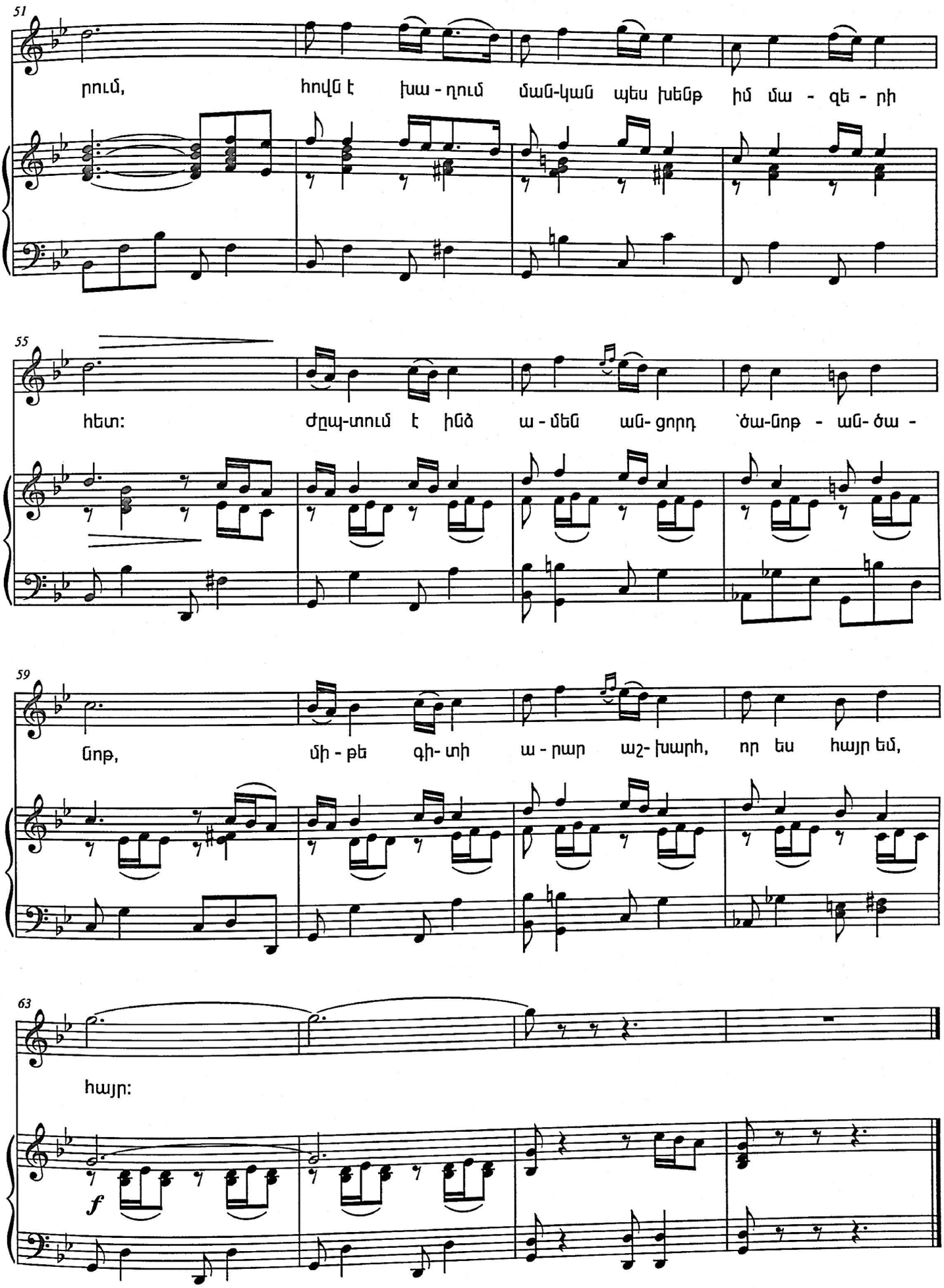
51
րում, հովն է խա - ղում ման-կան պես խեղք իմ մա - զե - րի
55
հետ: ժըպ-տում է ինձ ա - մեն ան- ցորդ ծա-նոթ - ան- ծա -
59
նոթ, մի - թե գի- տի ա - րար աշ- խարհ, որ ես հայր եմ,
63
հայր:
f

Այս ինչ ուրախ է օրը, ամեն ինչ նոր է
Ծառ ու շենքեր պարզել են վեր արևի սինին,
Ասում են ինձ խինդով մի ջերմ, աչքդ լույս լինի:

Աշունն է իր դեղին շորում գարնան պես բուրում
Հովն է խաղում մանկան պես խենթ իմ մազերի հետ:
Ժպտում է ինձ ամեն անցորդ՝ ծանոթ-անծանոթ
Միթե գիտի արար աշխարհ, որ ես հայր եմ, հայր:

Այս ինչ ուրախ է օրը, իմ կյանքն էլ նոր է
Պարզել եմ վեր զույգ ձեռքերով բալիկիս կայտառ,
Գոչում եմ ես սրտի երգով, աչքդ լույս աշխարհ:

Աշունն է իր դեղին շորում գարնան պես բուրում
Հովն է խաղում մանկան պես խենթ իմ մազերի հետ:
Ժպտում է ինձ ամեն անցորդ՝ ծանոթ-անծանոթ
Միթե գիտի արար աշխարհ, որ ես հայր եմ, հայր:

ԴՈՒ ԻՄ ՀԱՅՐԵՆԻՔ
DU IM HAYRENIQ
(1977)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Moderato con brio

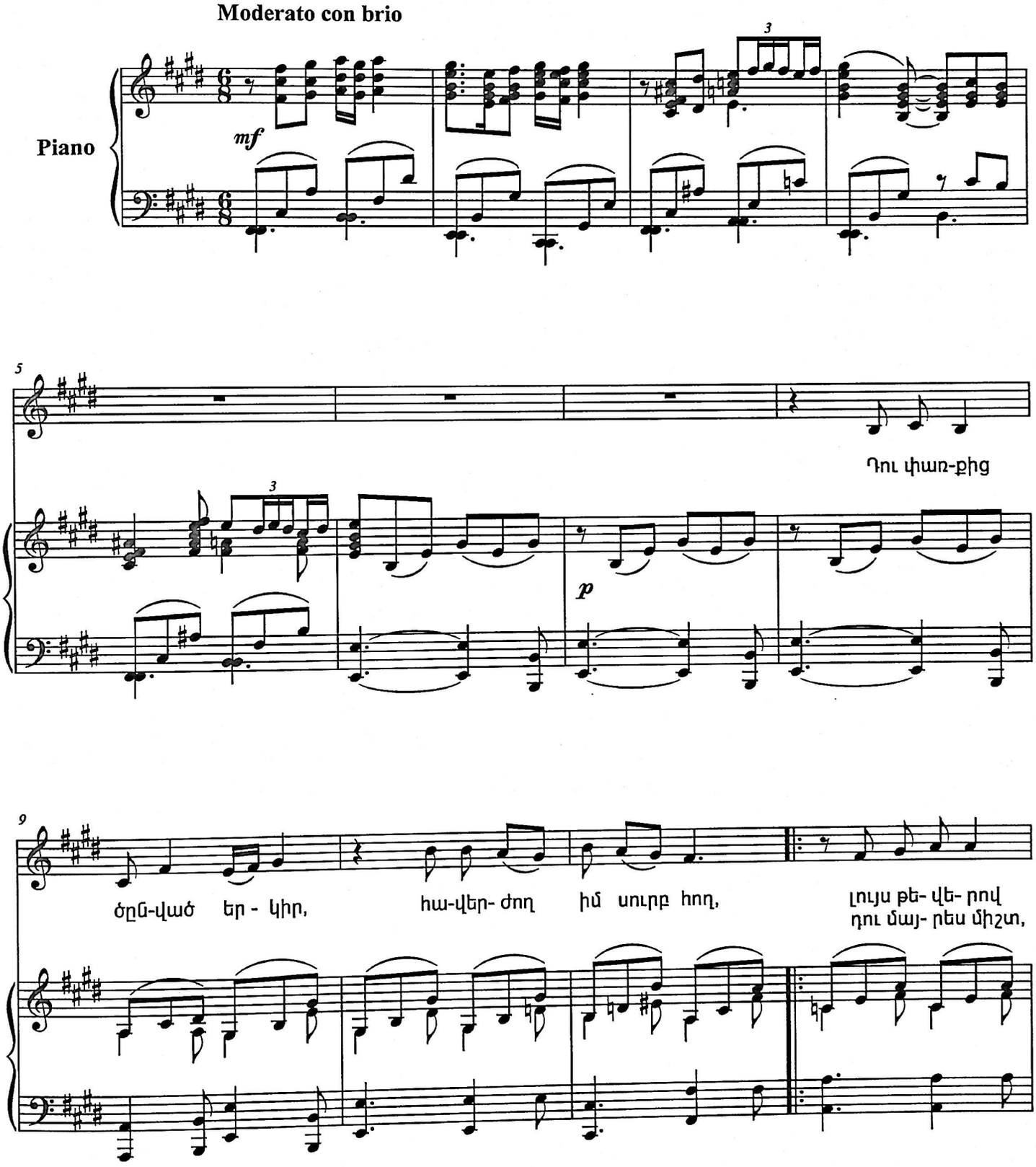

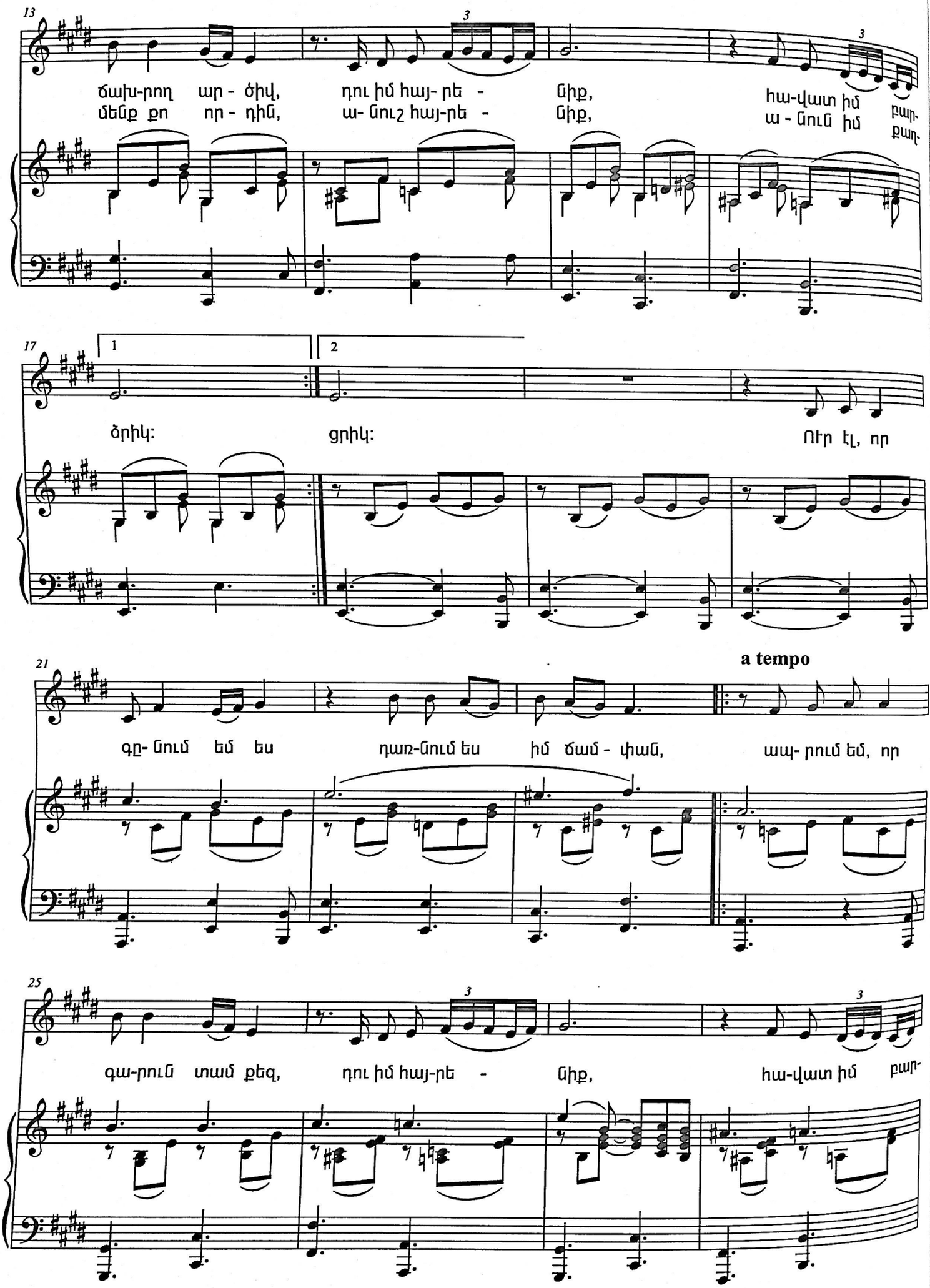
13
3
3
ճախ-րող ար - ծիվ, դու իմ հայ- րե - նիք, հա-վատ իմ բար-
մենք քո որ - դին, ա- նուշ հայ-րե - նիք, ա - նուն իմ քաղ-
17
1
2
ծրիկ: ցրիկ: Ուր էլ, որ
21
a tempo
գը- նում եմ ես դառ-նում ես իմ ճամ - փան, ապ- րում եմ, որ
25
3
3
գա-րուն տամ քեզ, դու իմ հայ-րե - նիք, հա-վատ իմ բար-

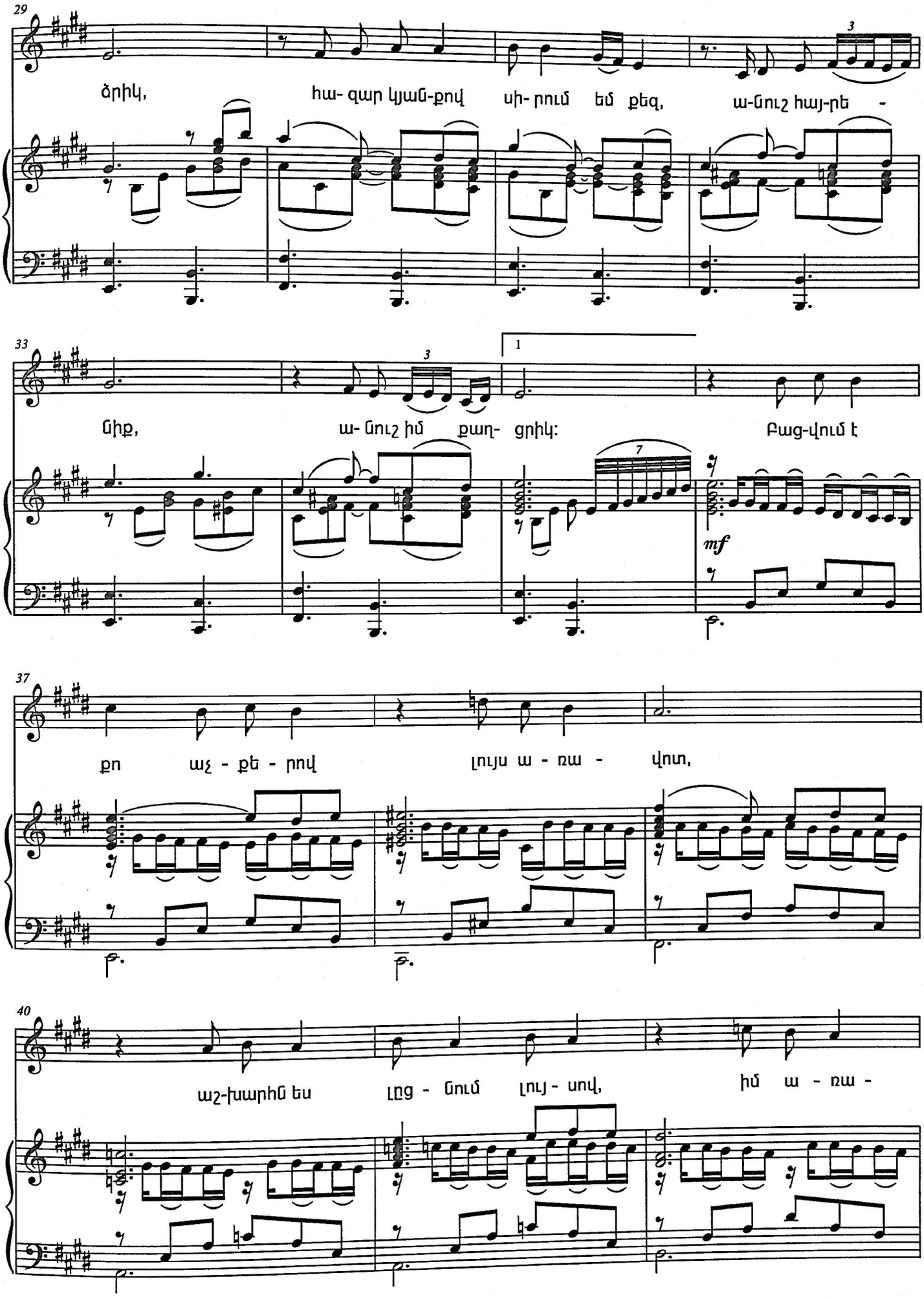
29
ձրիկ, հա- զար կյան-քով սի- րում եմ քեզ, ա-նուշ հայ-րե -
33
նիք, ա- նուշ իմ քաղ- ցրիկ: Բաց-վում է
mf
37
քո աչ - քե - րով լույս ա - ռա - վոտ,
40
աշ-խարհն ես լըց - նում լույ - սով, իմ ա - ռա -

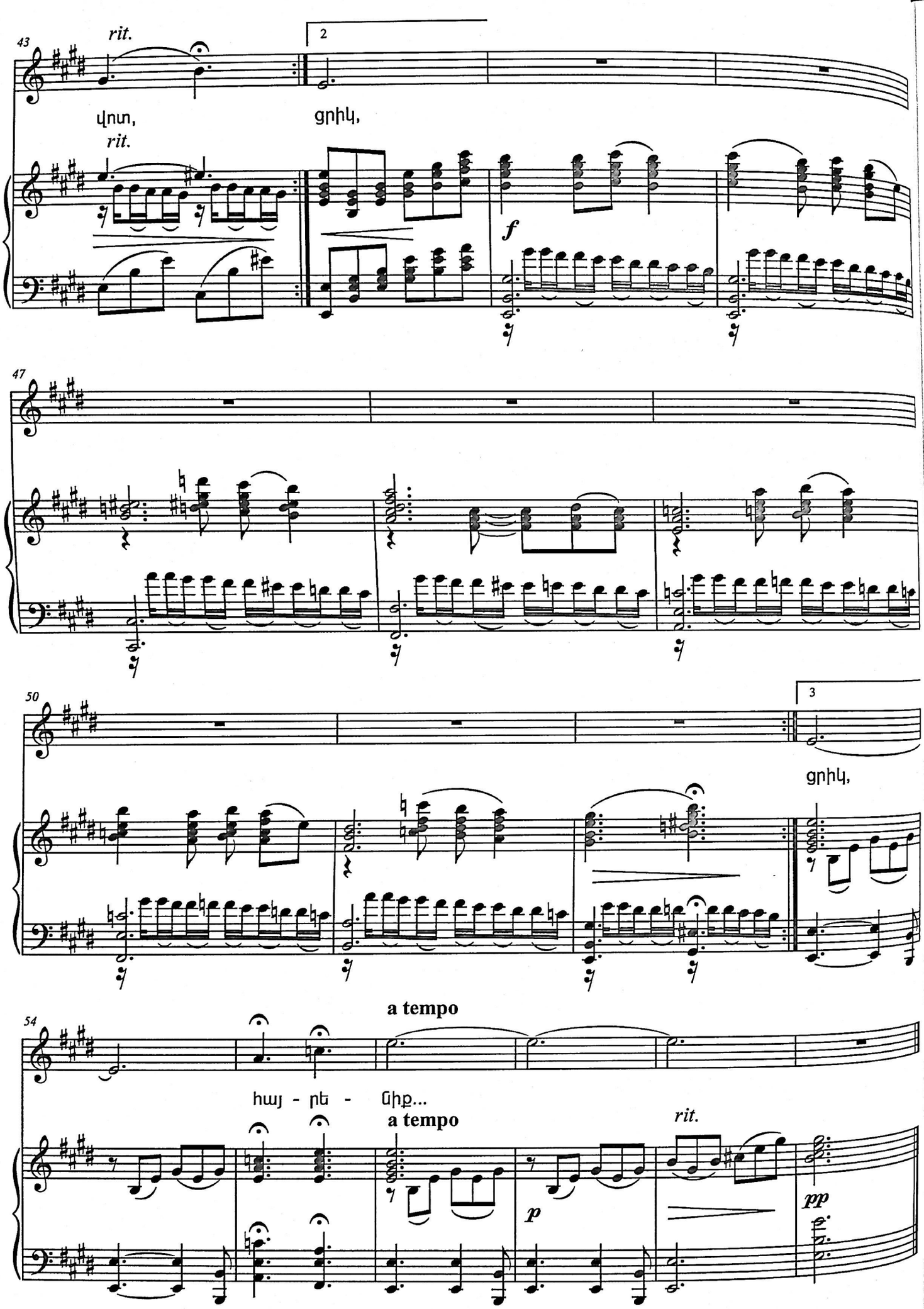
43
rit.
2
վոտ,
rit.
ցրիկ,
f
47
50
3
ցրիկ,
a tempo
54
հայ - րե - նիք...
a tempo
rit.
p
pp

Դու փառքից ծնված երկիր,
Հավերժող իմ սուրբ հող,
Լույս թևերով ճախրող արծիվ,
Դու իմ հայրենիք,
Հավատ իմ բարձրիկ:

Դու փառքից ծնված երկիր,
Հավերժող իմ սուրբ հող,
Դու մայր ես միշտ, մենք քո որդին,
Անուշ հայրենիք,
Անուն իմ քաղցրիկ:

Ուր էլ որ գնում եմ ես,
Դառնում ես իմ ճամփան,
Ապրում եմ, որ գարուն տամ քեզ,
Դու իմ հայրենիք, հավատ իմ բարձրիկ:

Հազար կյանքով սիրում եմ քեզ,
Անուշ հայրենիք,
Անուշ իմ քաղցրիկ:
Բացվում է քո աչքերով
Լույս առավոտ,
Աշխարհն ես լցնում լույսով,
Իմ առավոտ

ԳԱՐՆԱՆԱՅԻՆ
GARNANAYIN
(1961)

խոսք՝ Գ. Սարյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

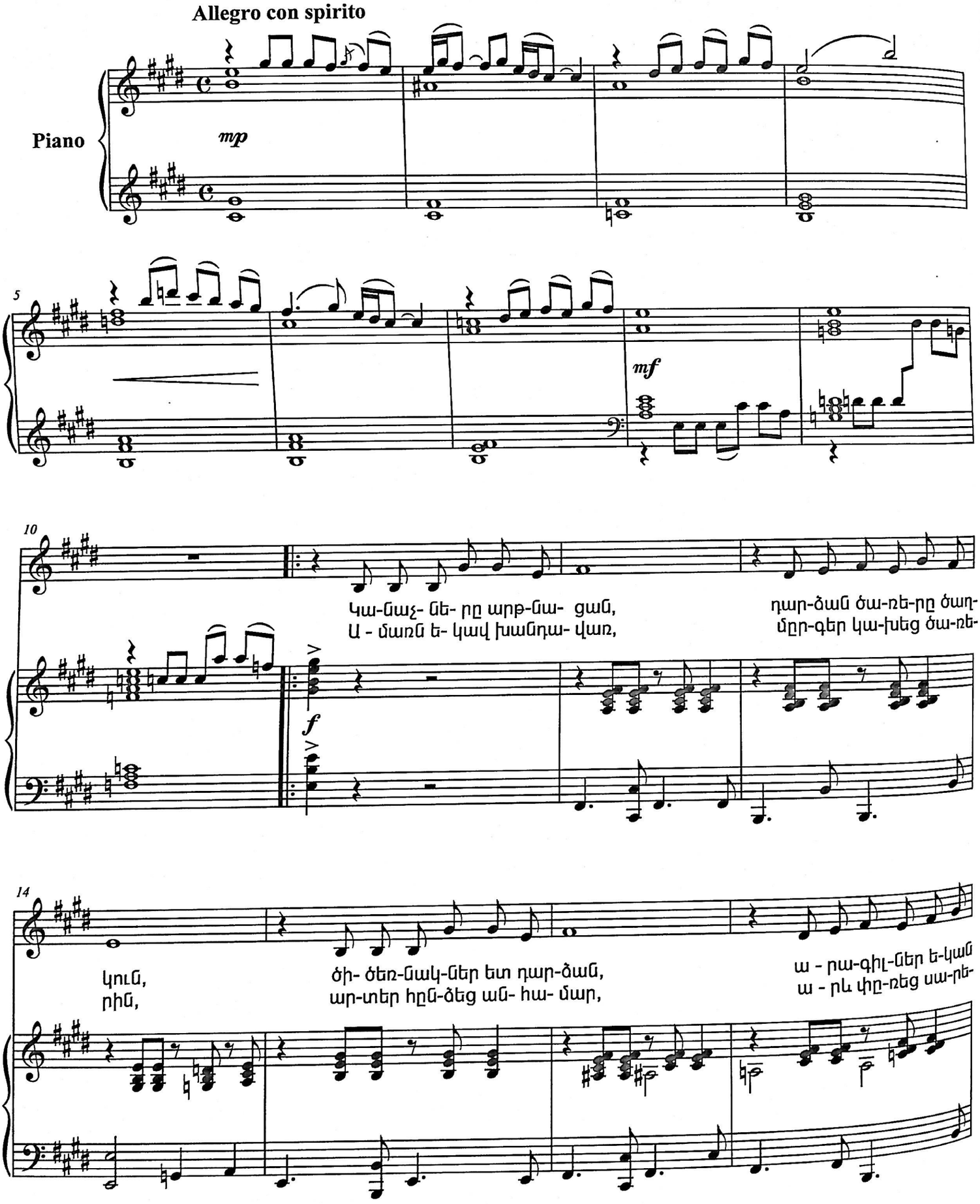

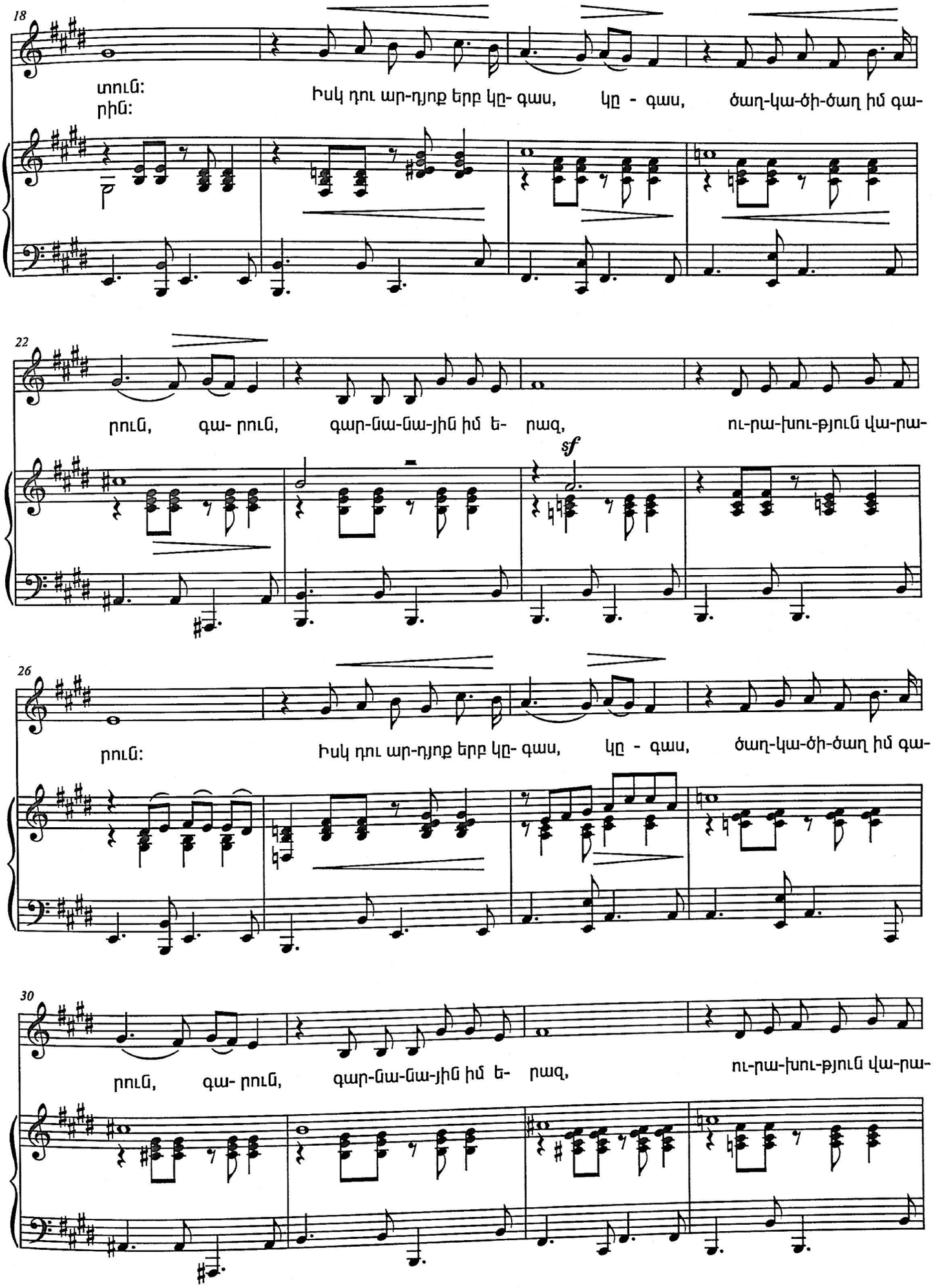
18
տուն:
րին:
Իսկ դու ար-դյոք երբ կը- գաս, կը - գաս, ծաղ-կա-ծի-ծաղ իմ գա-
22
րուն, գա- րուն, գար-նա-նա-յին իմ ե- րազ, ու-րա-խու-թյուն վա-րա-
sf
26
րուն:
Իսկ դու ար-դյոք երբ կը- գաս, կը - գաս, ծաղ-կա-ծի-ծաղ իմ գա-
30
րուն, գա- րուն, գար-նա-նա-յին իմ ե- րազ, ու-րա-խու-թյուն վա-րա-

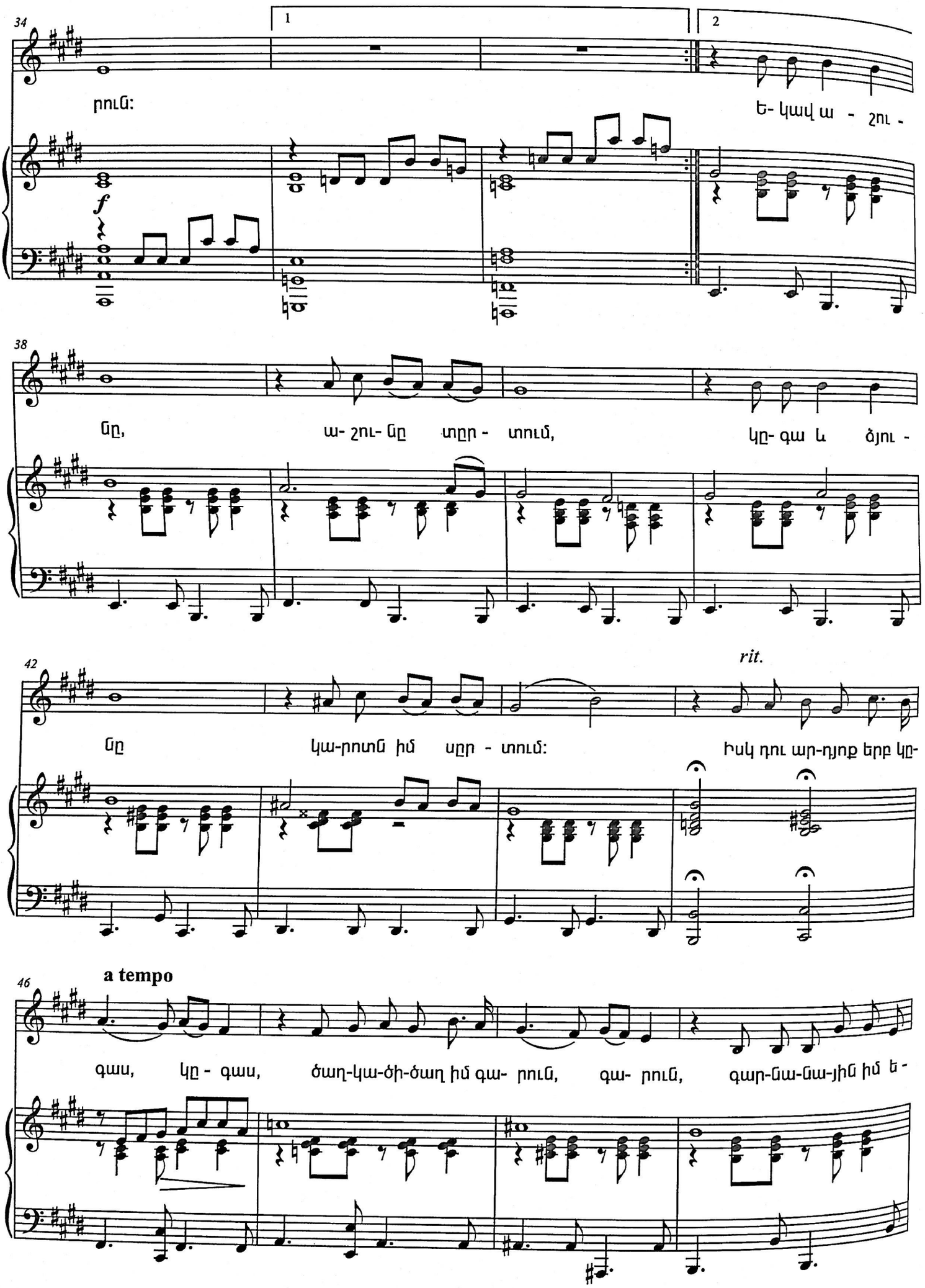
34
1
2
րուն:
Ե- կավ ա - շու -
f
38
ը,
ա- շու- ը
տըր - տուն,
կը- գա և ծյու -
42
rit.
ը
կա-րոտն իմ
սըր - տուն:
Իսկ դու ար-դյոք երբ կը-
46
a tempo
գաս,
կը - գաս,
ծաղ-կա-ծի-ծաղ իմ գա- րուն,
գա- րուն,
գար-նա-նա-յին իմ ե -

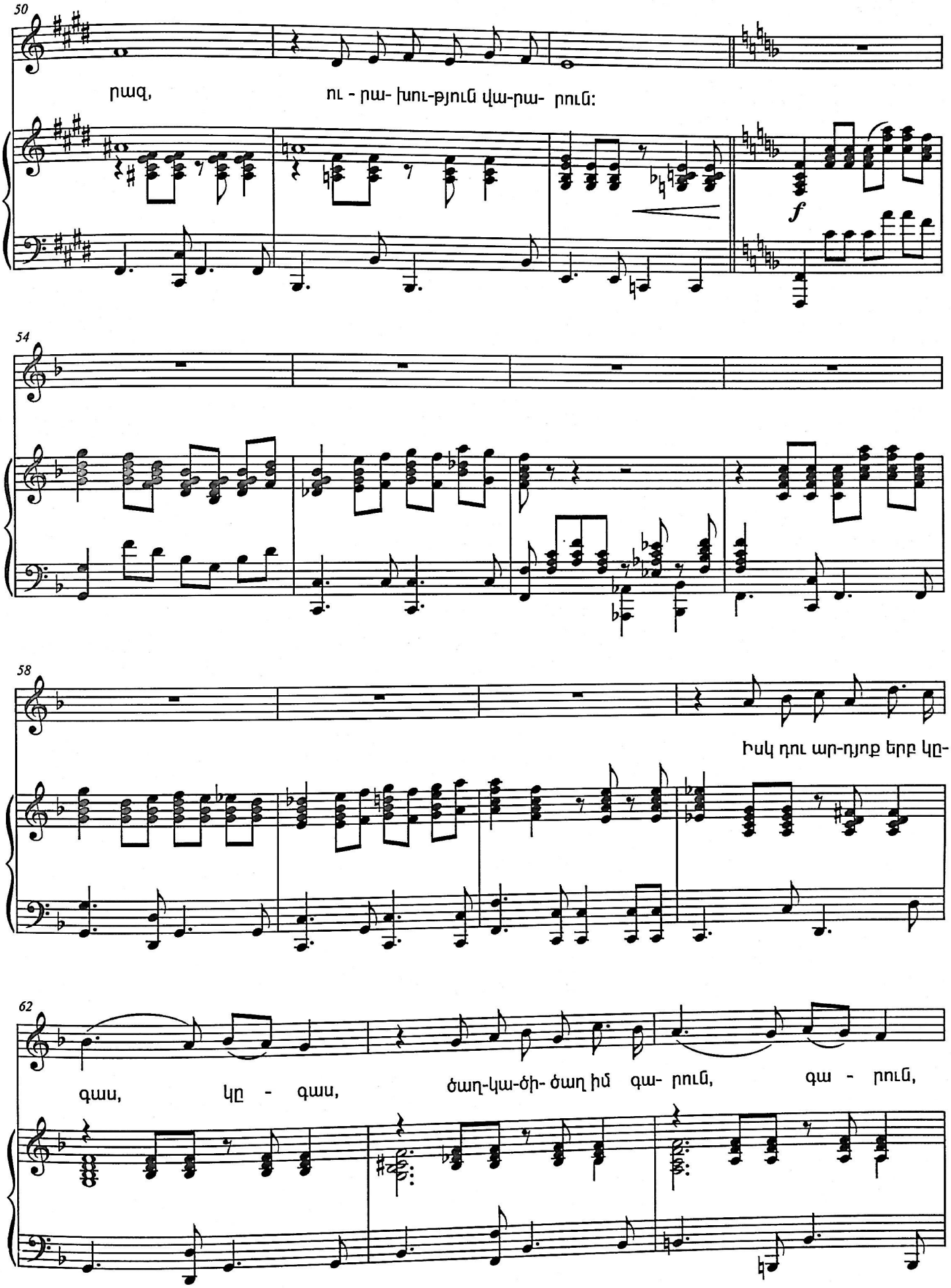
50
թազ, ու - րա- խու-թյուն վա-րա- րուն:
f
54
58
Իսկ դու ար-դյոք երբ կը-
62
գաս, կը - գաս, ծաղ-կա-ծի- ծաղ իմ գա- րուն, գա - րուն,

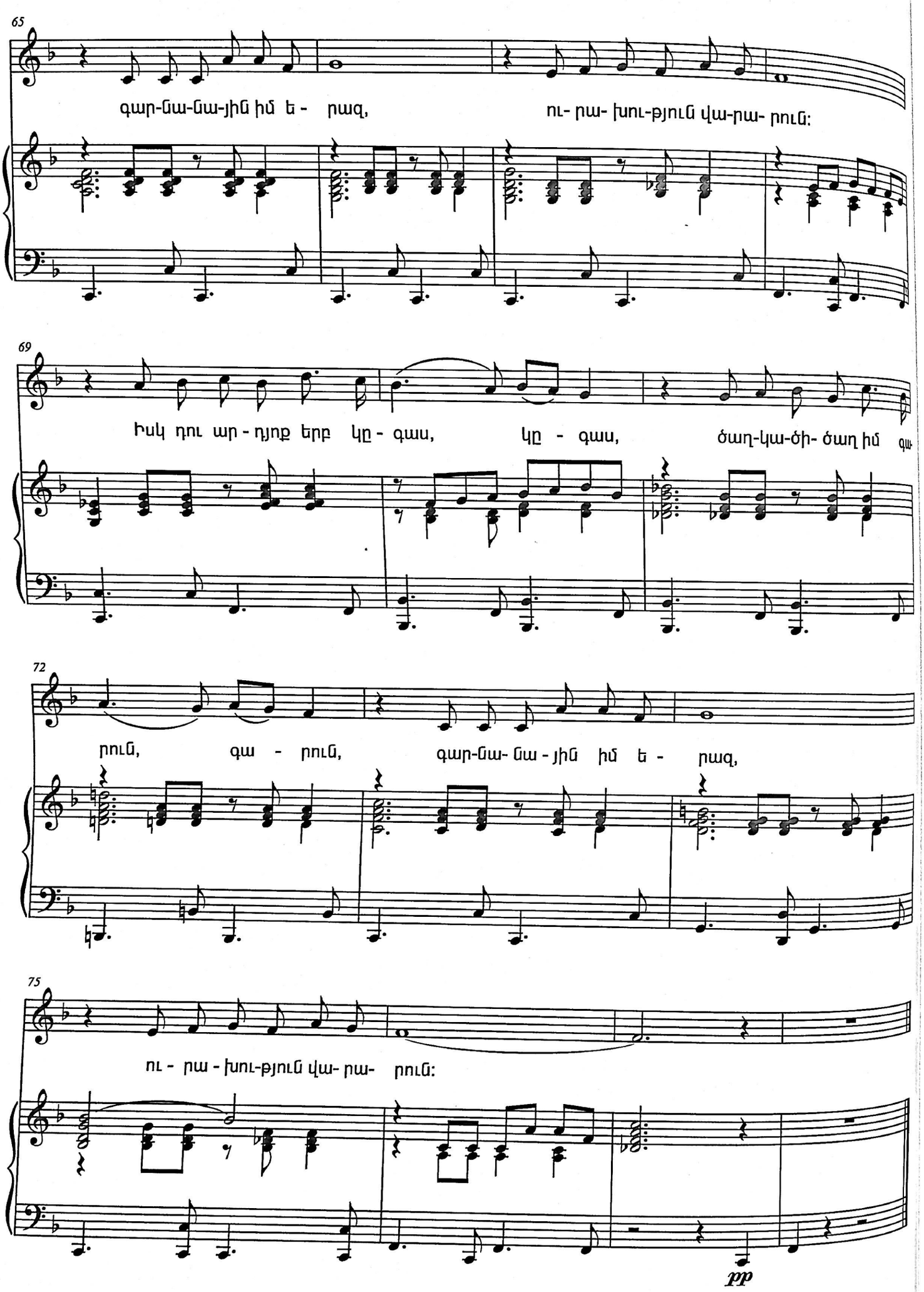
65
գար-նա-նա-յին իմ ե - րազ,
ու- րա- խու-թյուն վա-րա- րուն:
69
Իսկ դու ար - դյոք երբ կը - գաս,
կը - գաս,
ծաղ-կա-ծի- ծաղ իմ գ
72
րուն,
գա - րուն,
գար-նա- նա - յին իմ ե - րազ,
75
ու - րա - խու-թյուն վա- րա- րուն:
pp

Կանաչները արթնացան,
Դարձան ծառերը ծաղկուն,
Ծիծեռնակներն եկր դարձան,
Արագիլներն եկան գրուն:

Կրկներգ.- Իսկ դու, արդյոք, երբ կգաս, կգաս,
Ծաղկածիծաղ իմ գարուն, գարուն,
Գարնանային իմ երազ,
Ուրախություն վարարուն:

Ամառն եկավ խանդավառ,
Մրգեր կախեց ծառերին,
Արտեր հնձեց անհամար,
Արև փռեց սարերին:

Կրկներգ.- Իսկ դու, արդյոք, երբ կգաս, կգաս,
Ծաղկածիծաղ իմ գարուն, գարուն,
Գարնանային իմ երազ,
Ուրախություն վարարուն:

Եկավ աշունը,
Աշունը գրգում,
Կգա և ձյունը,
Կարոտն իմ սրտում:

Կրկներգ.- Իսկ դու, արդյոք, երբ կգաս, կգաս,
Ծաղկածիծաղ իմ գարուն, գարուն,
Գարնանային իմ երազ,
Ուրախություն վարարուն:
Գարնանային իմ երազ,
Ուրախություն վարարուն:
Ուրախություն վարարուն,
Ուրախություն վարարուն:

ԳՆԱՆՔ ԵՐԿԻՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆ
GNANQ YERKIR HAYASTAN
(1985)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

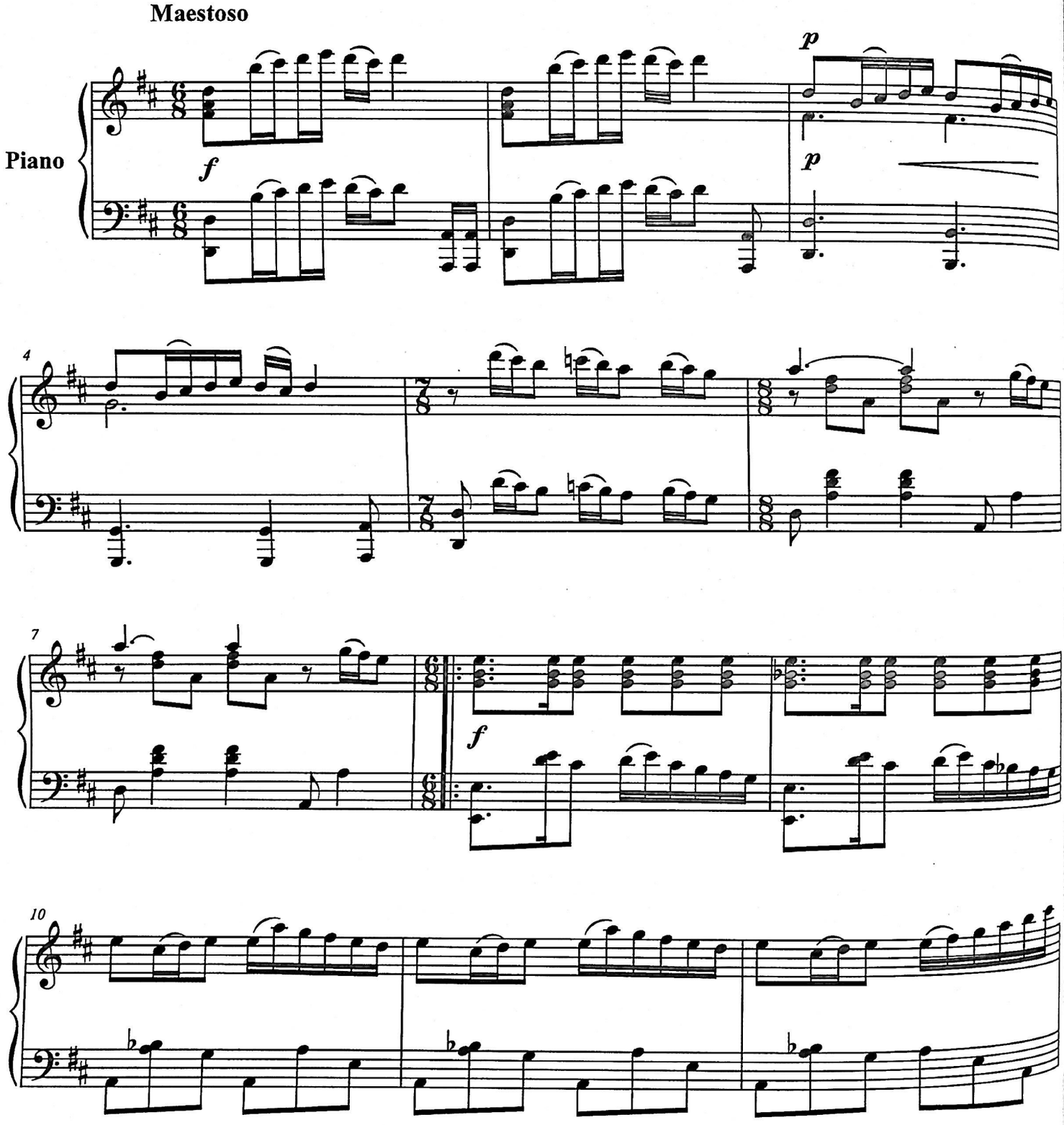

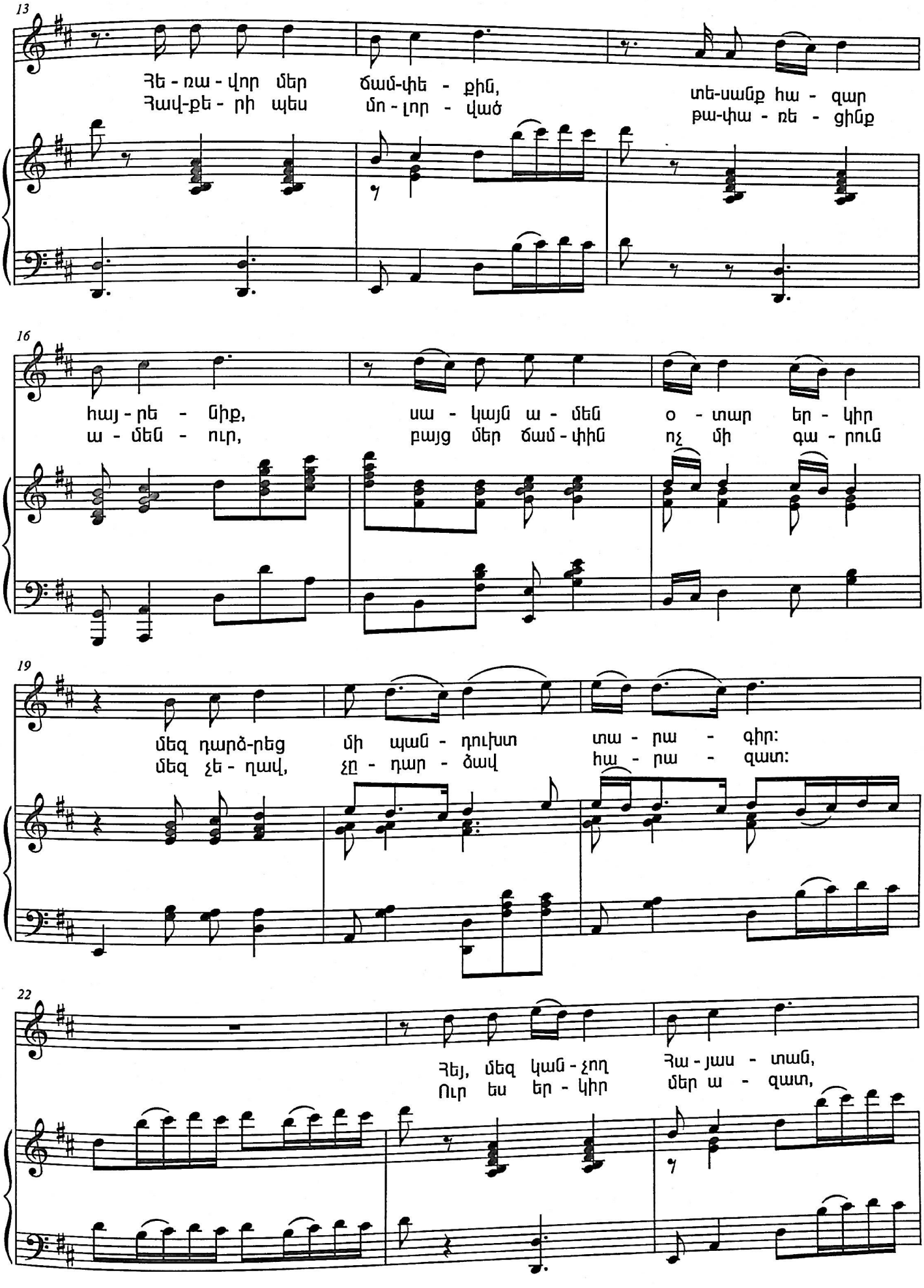
13
Հե - ռա - վոր մեր ճամ-փե - քին, տե-սանք հա - զար
Հավ-քե - րի պես մո - լոր - ված թա-փա - ռե - ցինք
16
հայ - րե - նիք, սա - կայն ա - մեն օ - տար եր - կիր
ա - մեն - ուր, բայց մեր ճամ - փին ոչ մի գա - րուն
19
մեզ դարձ-րեց մի պան - դուխտ տա - րա - գիր:
մեզ չե - ղավ, չը - դար - ձավ հա - րա - զատ:
22
Հեյ, մեզ կան - չող Հա - յաս - տան,
Ուր ես եր - կիր մեր ա - զատ,

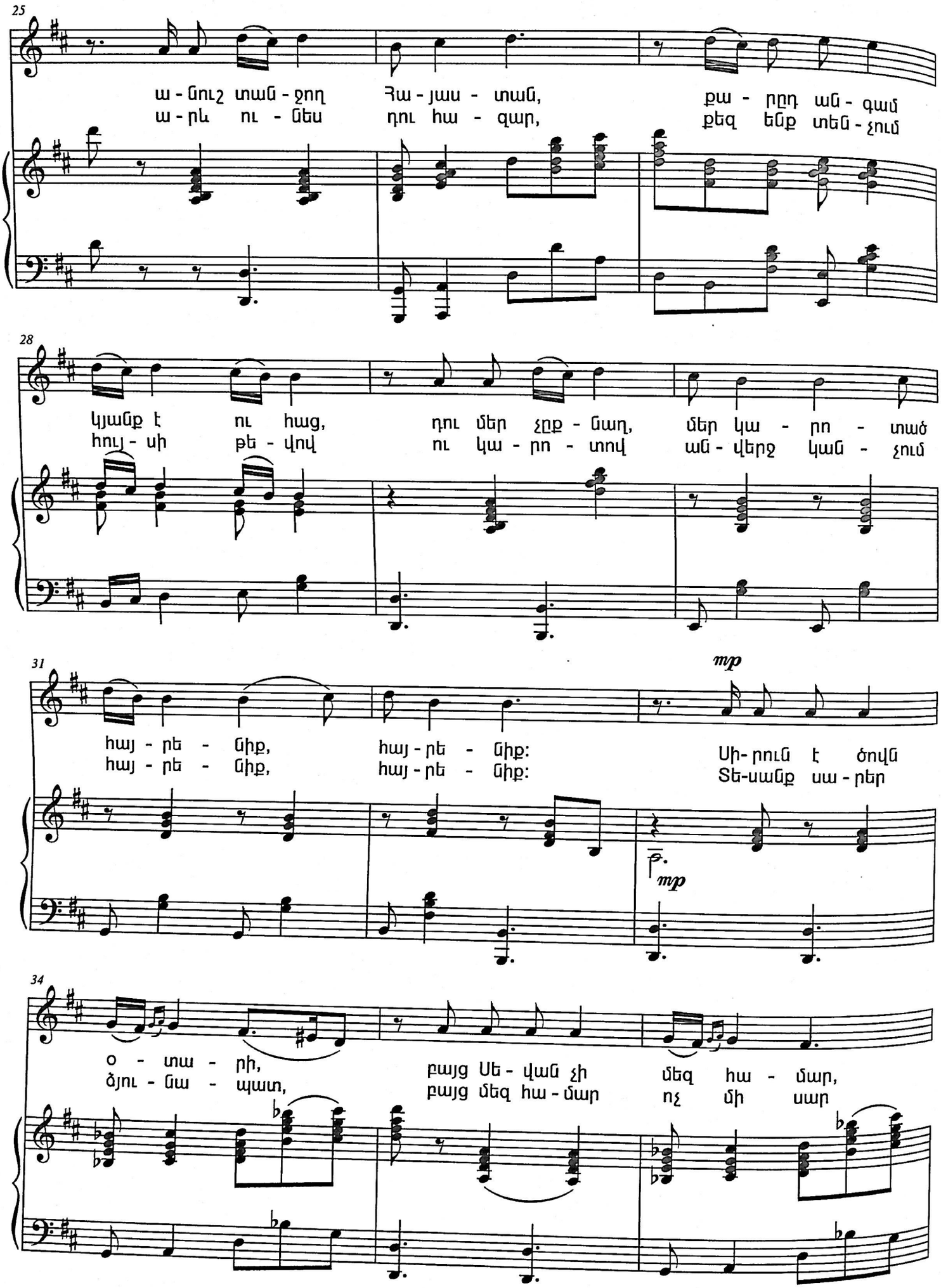
25
ա - նուշ տան - ջող Հա - յաս - տան, քա - րըդ ան - գամ
ա - րև ու - նես դու հա - զար, քեզ ենք տեն - չում
28
կյանք է ու հաց, դու մեր չըք - նաղ, մեր կա - րո - տած
հույ - սի թե - վով ու կա - րո - տով ան - վերջ կան - չում
31
mp
հայ - րե - նիք, հայ - րե - նիք: Սի- րուն է ծովն
հայ - րե - նիք, հայ - րե - նիք: Տե-սանք սա - րեր
mp
34
օ - տա - րի, բայց Սե - վան չի մեզ հա - մար,
ձյու - նա - պատ, բայց մեզ հա - մար ոչ մի սար

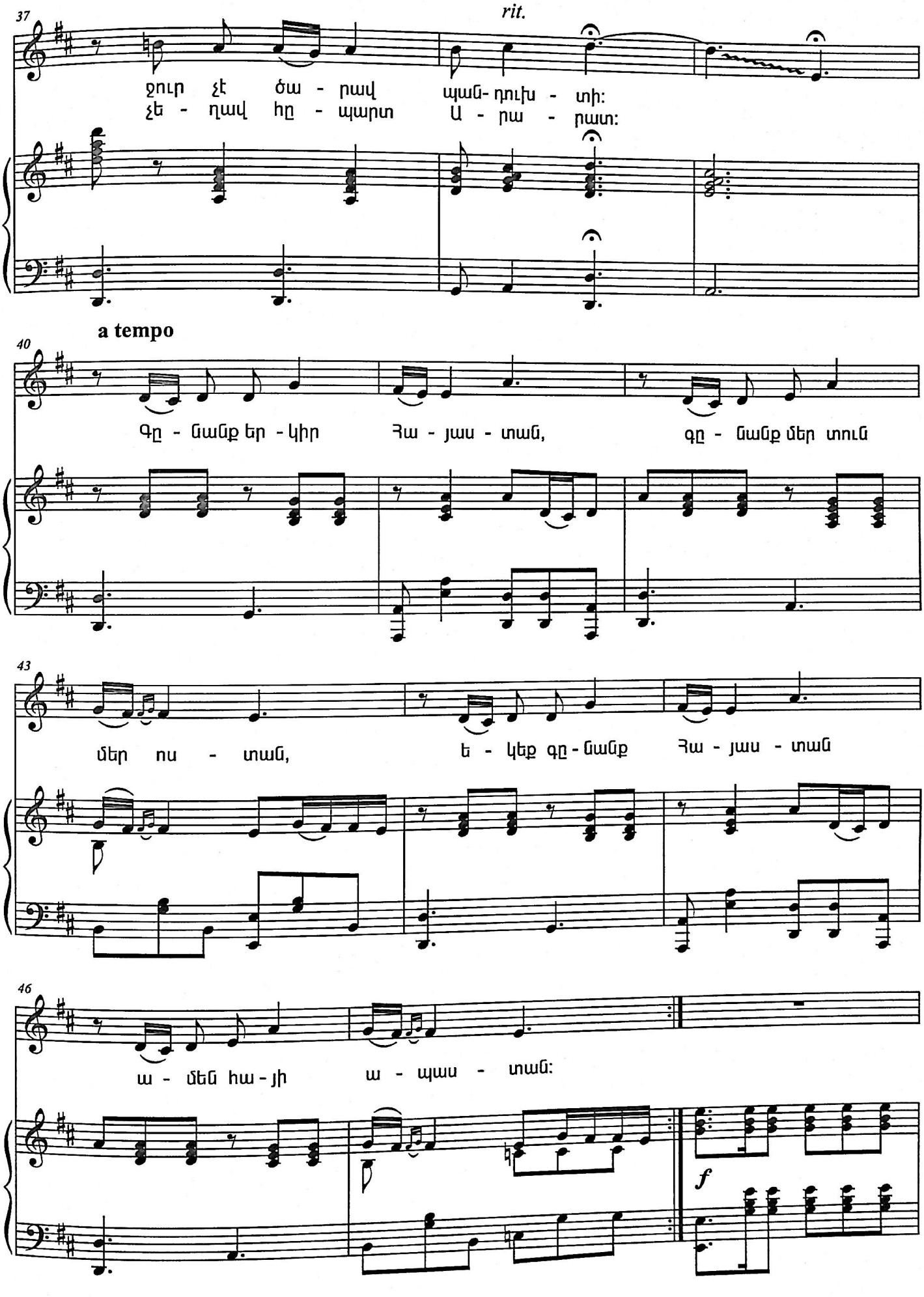
37
rit.
ջուր է ծա - րավ պան- դուխ - տի:
չե - ղավ հը - պարտ Ա - րա - րատ:
a tempo
40
Գը - նանք եր - կիր Հա - յաս - տան, գը - նանք մեր տուն
43
մեր ոս - տան, ե - կեք գը - նանք Հա - յաս - տան
46
ա - մեն հա - յի ա - պաս - տան:
f

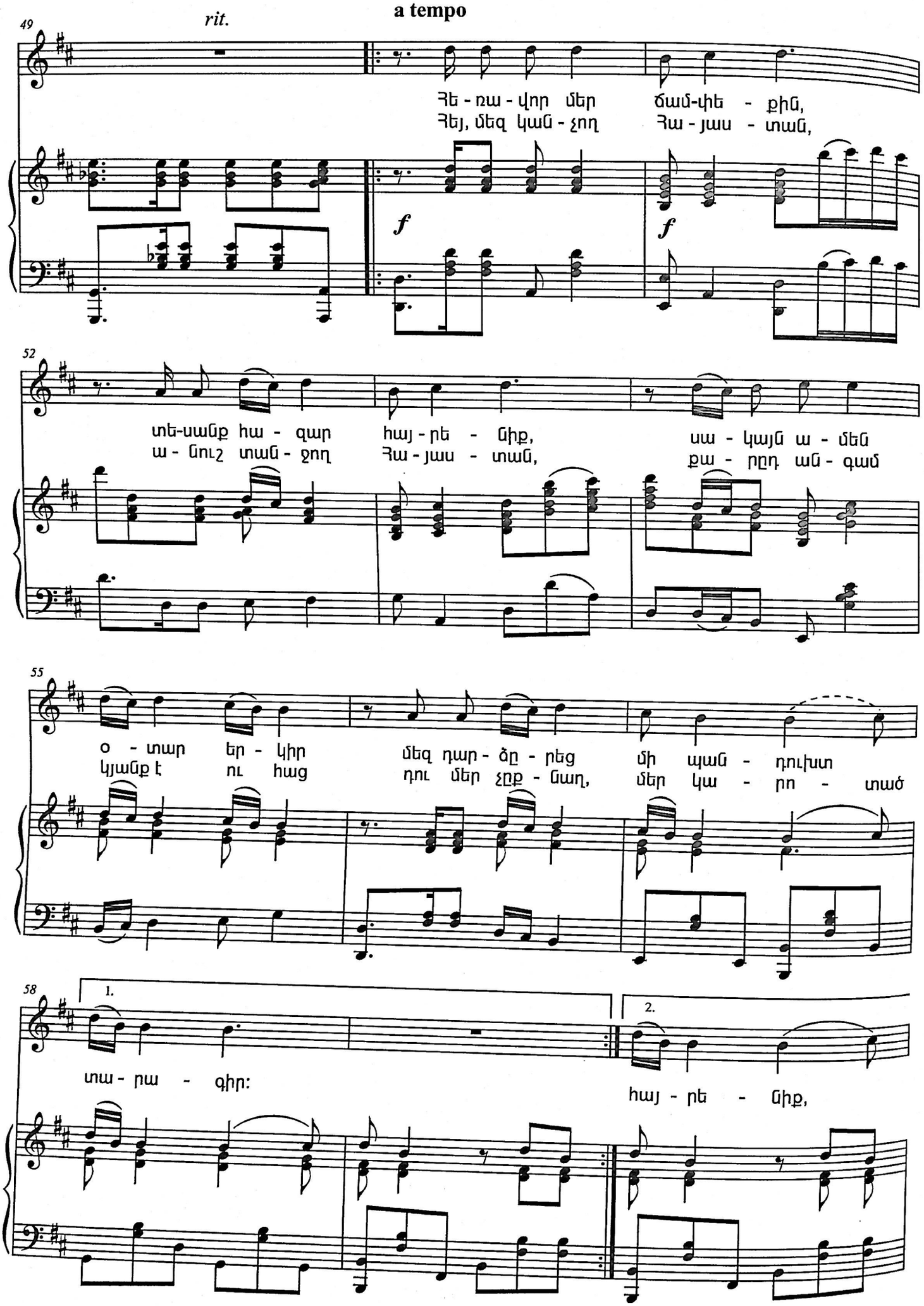
49
rit.
a tempo
Հե - ռա - վոր մեր ճամ-փե - քին,
Հեյ, մեզ կան - չող Հա - յաս - տան,
f
f
52
տե-սանք հա - զար հայ - րե - նիք, սա - կայն ա - մեն
ա - նուշ տան - ջող Հա - յաս - տան, քա - րըդ ան - գամ
55
օ - տար եր - կիր մեզ դար - ձը - րեց մի պան - դուխտ
կյանք է ու հաց դու մեր չըք - նաղ, մեր կա - րո - տած
58
1.
2.
տա - րա - գիր:
հայ - րե - նիք,

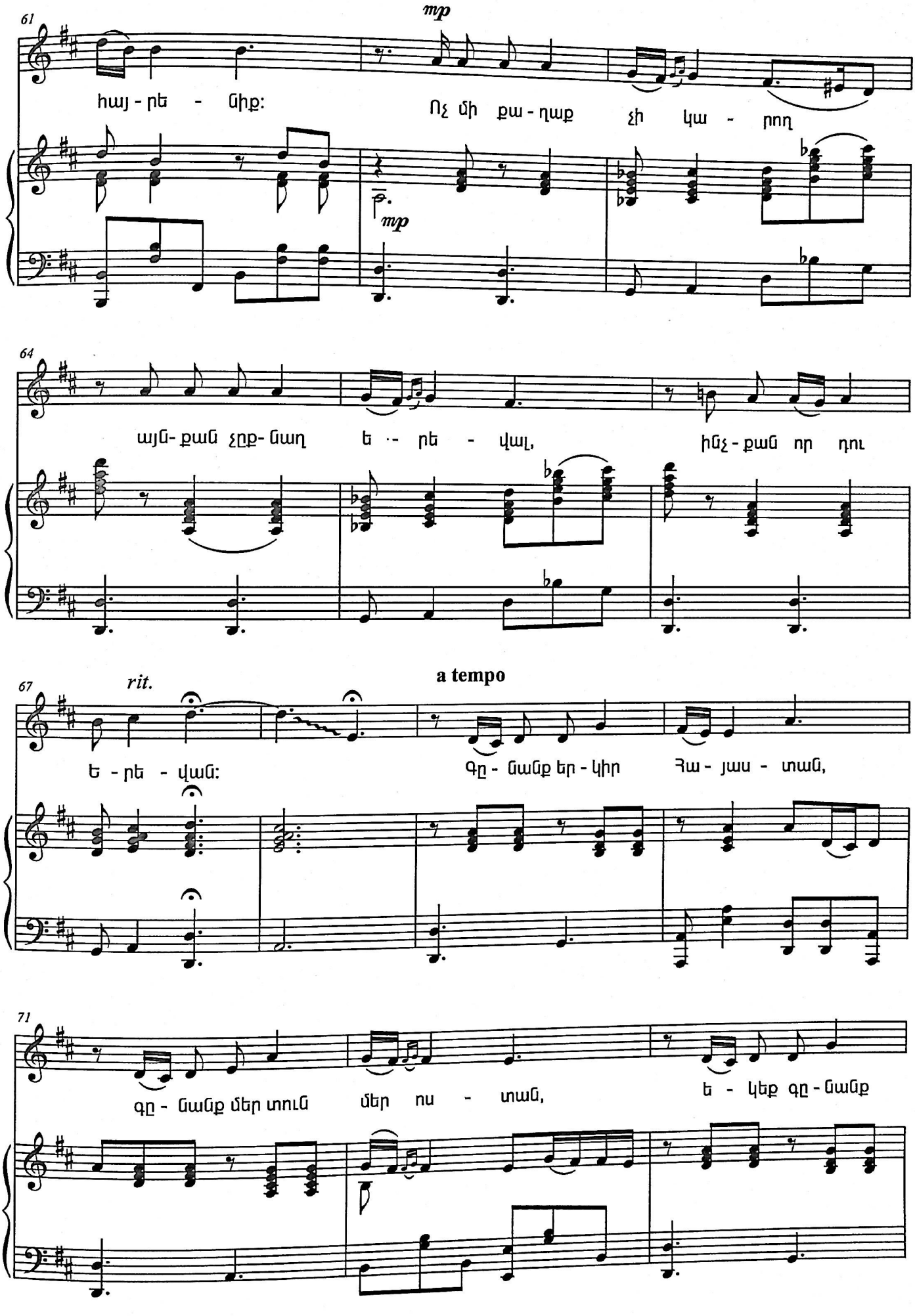
61
mp
հայ - րե - նիք:
Ոչ մի քա - ղաք չի կա - րող
mp
64
այն- քան չըք- նաղ ե - րե - վալ,
ինչ - քան որ դու
67
rit.
a tempo
ե - րե - վան:
գը - նանք եր - կիր Հա - յաս - տան,
71
գը - նանք մեր տուն մեր ոս - տան,
ե - կեք գը - նանք

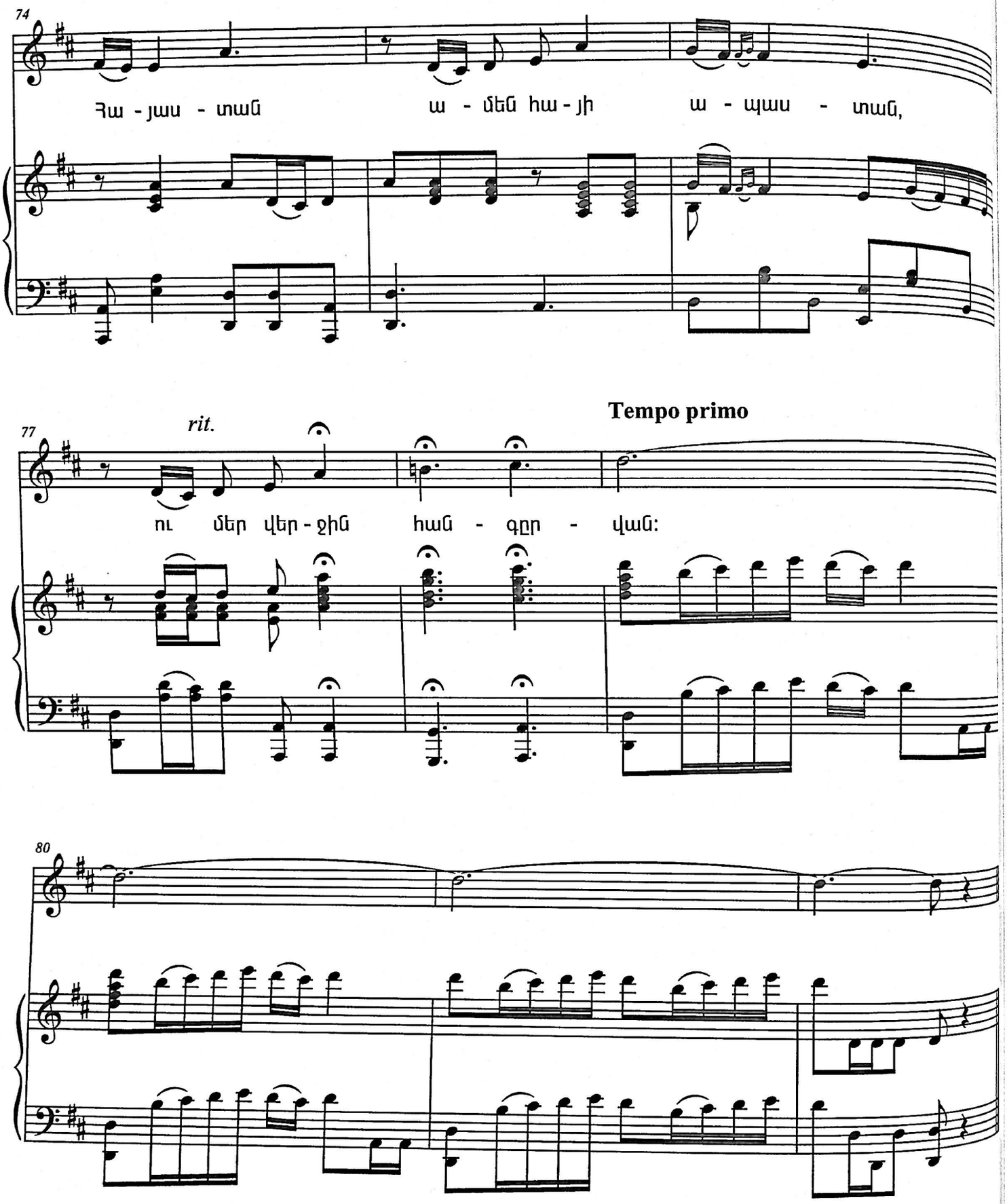
74
Հա - յաս - տան ա - մեն հա - յի ա - պաս - տան,
77
rit.
Tempo primo
ու մեր վեր - ջին հան - գըր - վան:
80

Հեռավոր մեր ճամփեքին
Տեսանք հազար հայրենիք,
Սակայն ամեն օտար երկիր
Մեզ դարձրեց մի պանդուխտ
տարագիր:

Հեյ, մեզ կանչող Հայաստան,
Անուշ տանջող Հայաստան,
Քարդ անգամ կյանք է ու հաց
Դու մեր չքնաղ , մեր կարոտած
Հայրենիք, հայրենիք:

Սիրուն է ծովն օտարի,
Բայց Սևան չէ մեզ համար,
Ջուր չէ ծարավ պանդուխտի:
Գնանք երկիր Հայաստան,
Գնանք մեր տուն, մեր ոստան:
Եկեք գնանք Հայաստան
Ամեն հայի ապաստան:

Հավքերի պես մոլորված
Թափառեցինք ամենուր
Բայց մեր ճամփին ոչ մի գարուն
Մեզ չեղավ, չդարձավ հարազատ:

Ուր ես երկիր մեր ազատ
Արև ունես դու հազար
Քեզ ենք տենչում հույսի թևով
Ու կարոտով անվերջ կանչում
Հայրենիք, հայրենիք:

Տեսանք սարեր ձյունապատ
Բայց մեզ համար ոչ մի սար
Չեղավ հպարտ Արարատ:
Գնանք երկիր Հայաստան,
Գնանք մեր տուն, մեր ոստան,
Եկեք գնանք Հայաստան
Ամեն հայի ապաստան:

Հեռավոր մեր ճամփեքին,
Տեսանք հազար հայրենիք,
Սակայն ամեն օտար երկիր
Մեզ դարձրեց մի պանդուխտ
տարագիր:

Հեյ մեզ կանչող Հայաստան,
Անուշ տանջող Հայաստան,
Քարդ անգամ կյանք է ու հաց
Դու մեր չքնաղ, մեր կարոտած
Հայրենիք, հայրենիք:

Ոչ մի քաղաք չի կարող
Այնքան չքնաղ երևալ
Ինչքան որ դու Երևան:
Գնանք երկիր Հայաստան,
Գնանք մեր տուն, մեր ոստան,
Եկեք գնանք Հայաստան
Ու մեր վերջին հանգրվան:

ՀԱՐԱԶԱՏ ՔԱՂԱՔ
HARAZAT QAGHAQ
(1962)

խոսք՝ Թ. Դեմուրյանի

եր.՝ Խ.Ավետիսյանի

Allegretto ma non troppo

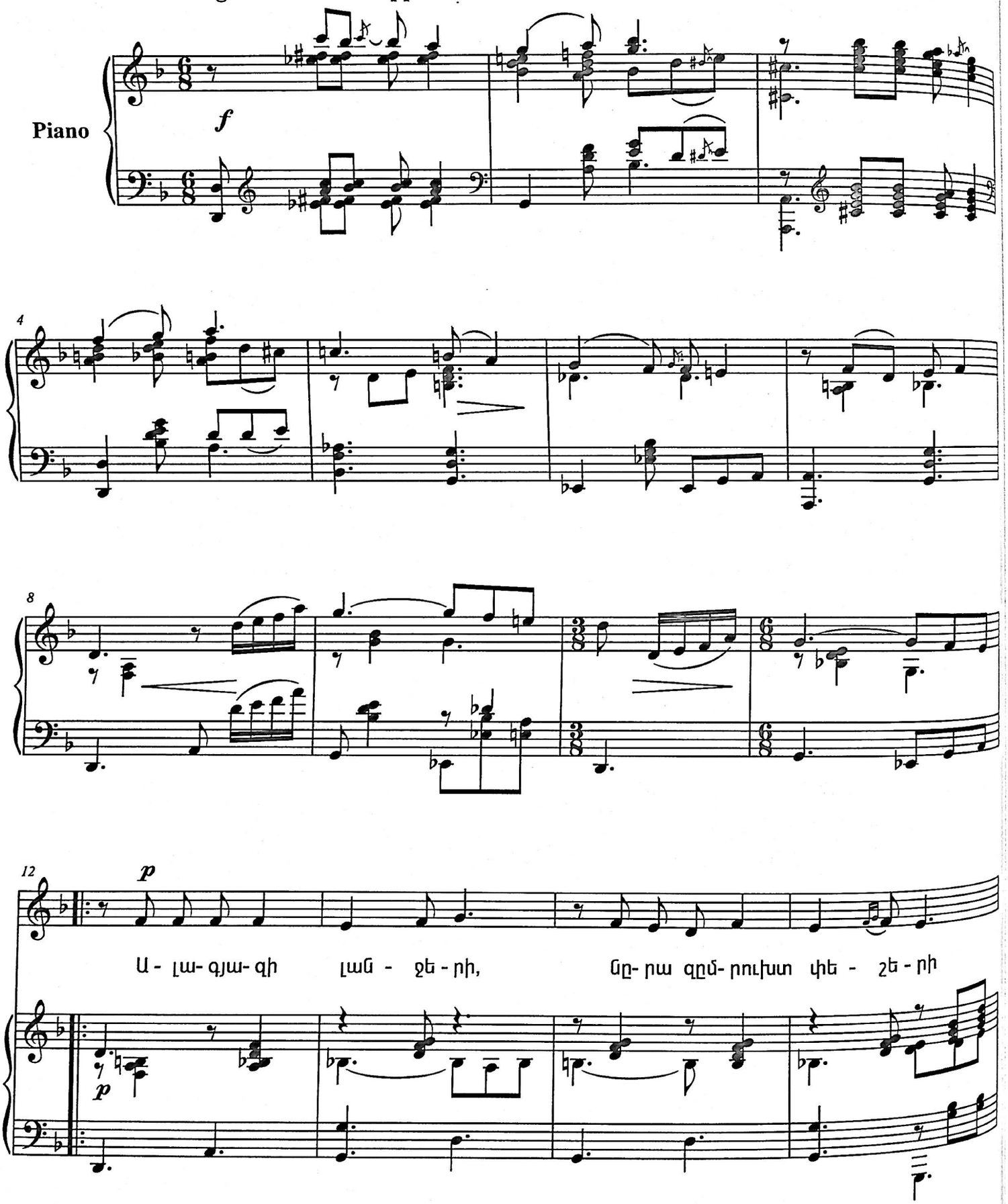

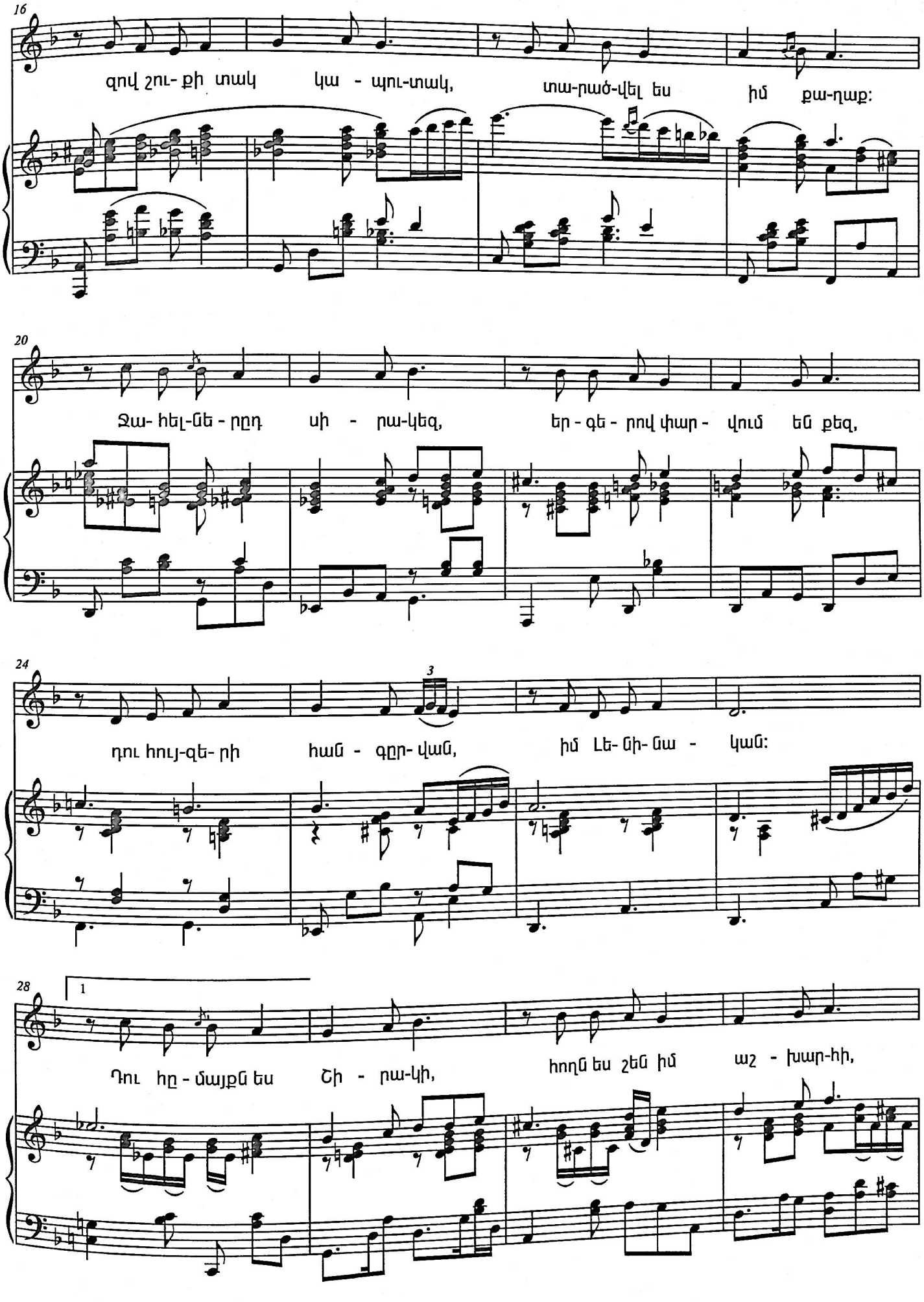
16
զով շու- քի տակ կա - պու-տակ, տա-րած-վել ես իմ քա-ղաք:
20
Ջա- հել-ևե - րըդ սի - րա-կեզ, եր - գե - րով փար - վում եմ քեզ,
24
3
դու հույ-զե- րի հան - գըր- վան, իմ Լե- նի- նա - կան:
28
1
Դու հը - մայքն ես Շի - րա-կի, հողն ես շեն իմ աշ - խար-հի,

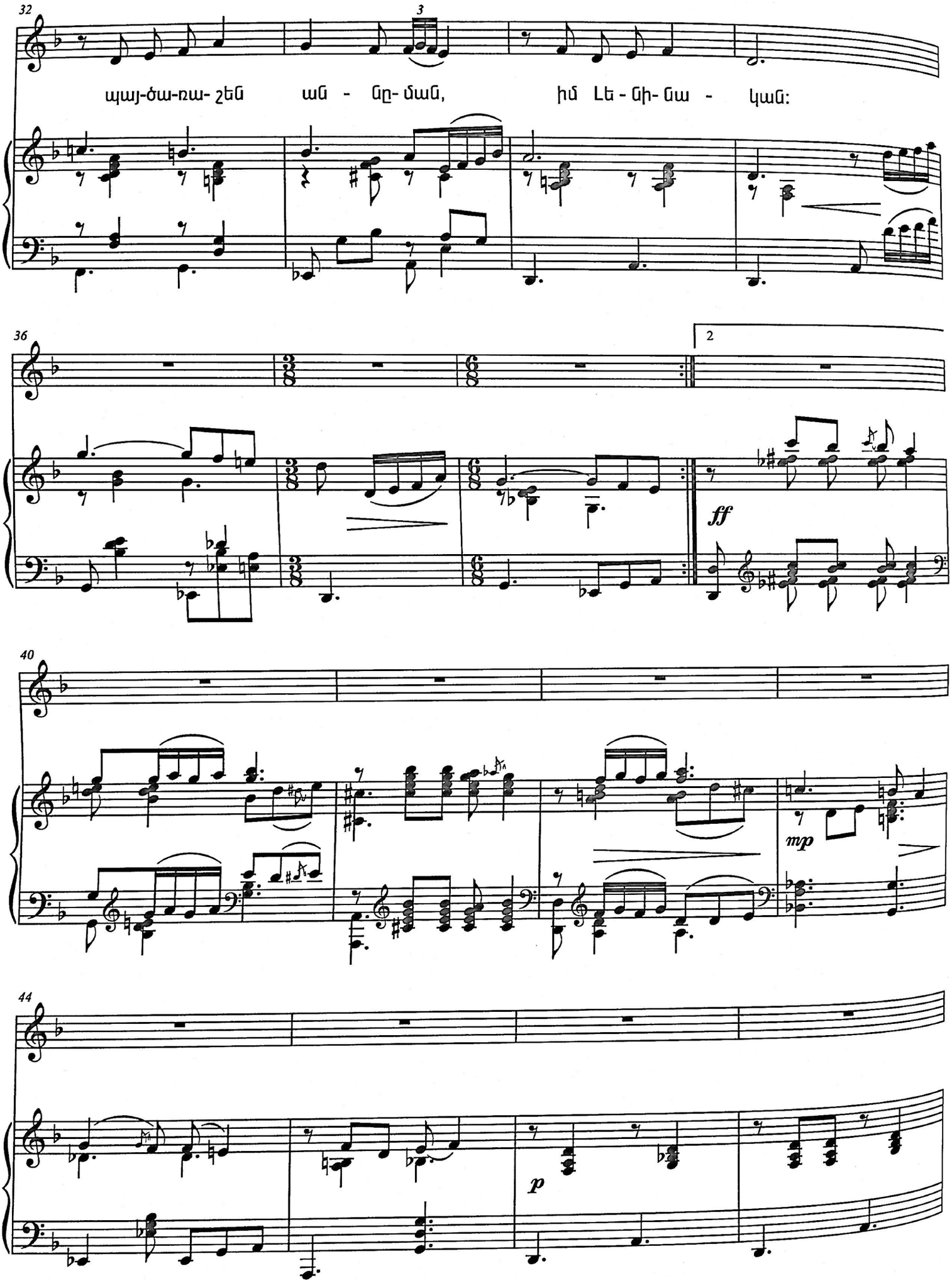
32
3
պայ-ծա-ռա- շեն ան - նը- ման, իմ Լե - նի- նա - կան:
36
2
ff
40
mp
44
p

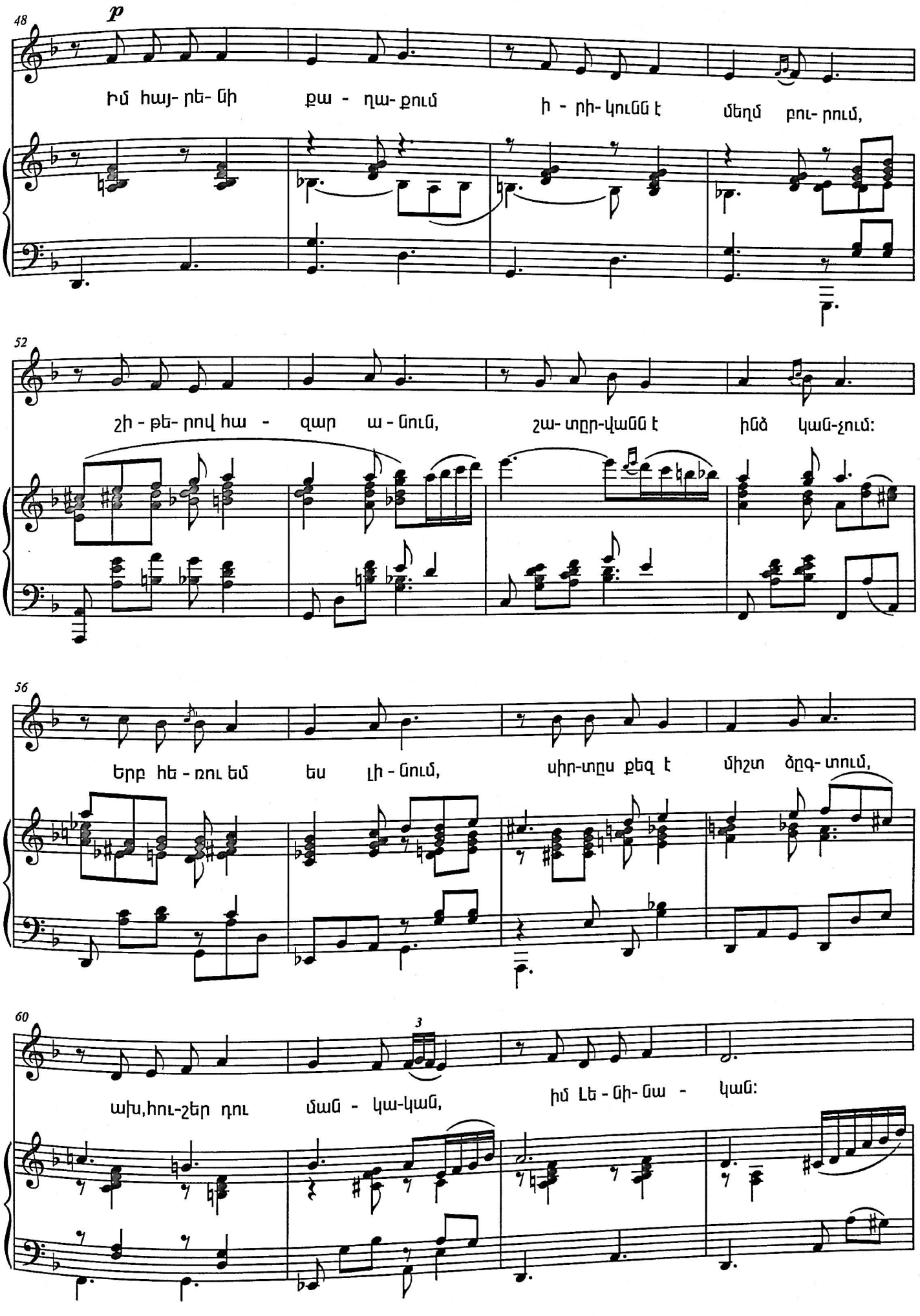
48
p
Իմ հայ- րե- նի քա - ղա- քում ի - րի- կունն է մեղմ բու- րում,
52
շի - թե- րով հա - զար ա - նուն, շա- տըր-վանն է ինձ կան-չում:
56
Երբ հե - ռու եմ ես լի - նում, սիր-տըս քեզ է միշտ ձըգ- տում,
60
3
ախ,հու-շեր դու ման - կա-կան, իմ Լե - նի- նա - կան:

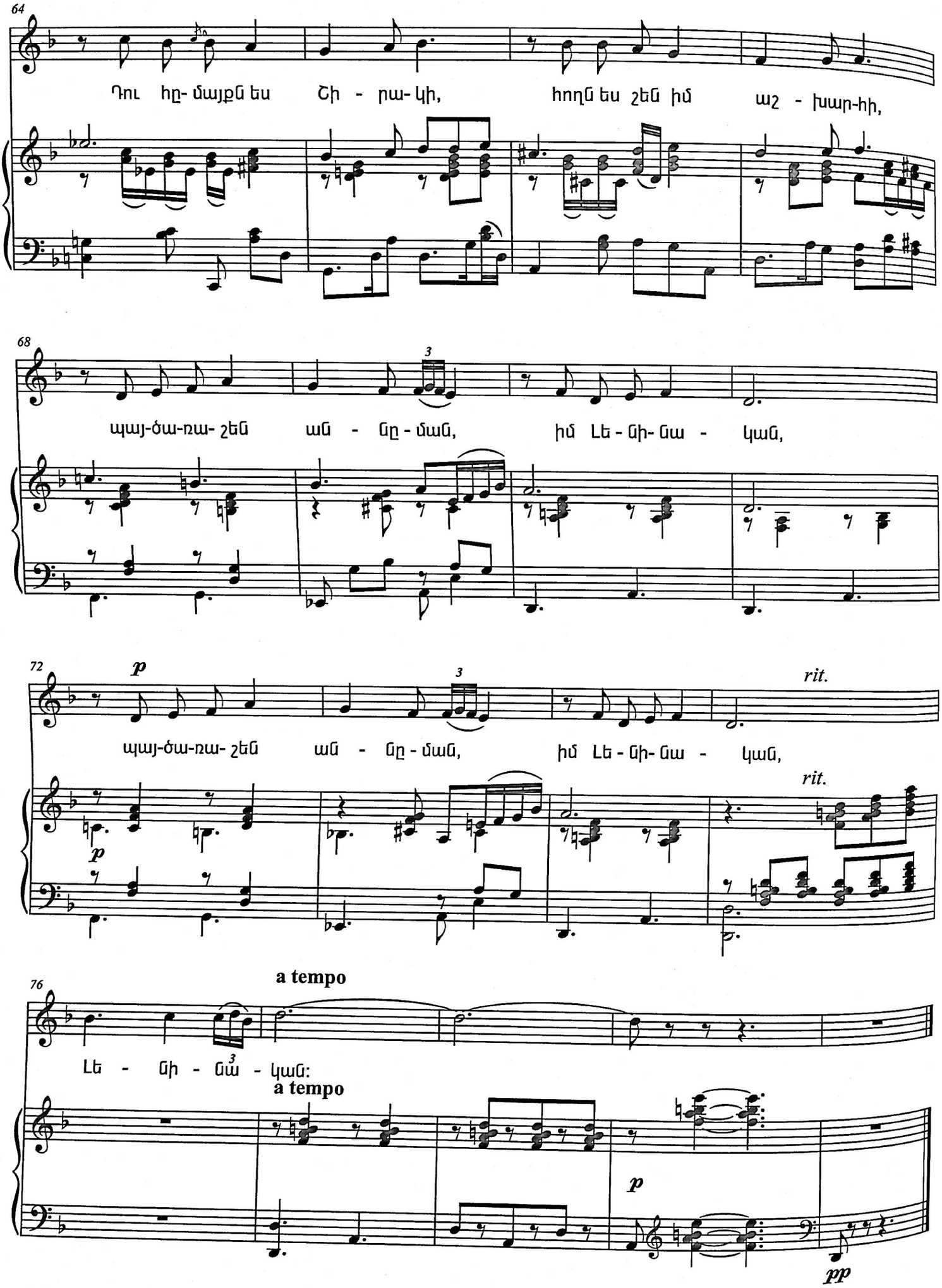
64
Դու հը- մայքն ես Շի - րա- կի, հողն ես շեն իմ աշ - խար-հի,
68
պայ-ծա-ռա- շեն ան - նը - ման, իմ Լե - նի- նա - կան,
72
p
rit.
պայ-ծա-ռա- շեն ան - նը - ման, իմ Լե - նի- նա - կան,
rit.
p
76
a tempo
Լե - նի - նա - կան:
a tempo
p
pp

Ալագյազի լանջերի,
Նրա զմրուխտ փեշերի
Ջով շուքի տակ կապուտակ,
Տարածվել ես իմ քաղաք:

Ջահելներդ սիրակեզ,
Երգերով փարվում են քեզ,
Դու հույզերի հանգրվան,
Իմ Լենինական:

Դու հմայքն ես Շիրակի
Հողն ես շեն իմ աշխարհի
Պայծառաշեն աննման,
Իմ Լենինական:

Որդիներդ մեծանուն,
Կերտեցին քեզ օրնիբուն,
Ջուգեցին քեզ անդադար,
Որ մնաս հավետ դալար:

Արդ կանգնել ես դու հպարտ,
Իմ լուսե, իմ նոր քաղաք,
Դու անուշ գիրկ մայրական,
Իմ Լենինական:

Իմ հայրենի քաղաքում
Իրիկունն է մեղմ բուրում,
Շիթերով հազար անուն,
Շապրվանն է ինձ կանչում:

Երբ հեռու եմ ես լինում,
Սիրտս քեզ է միշտ ձգտում,
Ախ, հուշեր դու մանկական,
Իմ Լենինական:

Դու հմայքն ես Շիրակի
Հողն ես շեն իմ աշխարհի
Պայծառաշեն աննման,
Իմ Լենինական:
Պայծառաշեն աննման,
Իմ Լենինական,
Լենինական:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ
HAYASTAN
(1975)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Moderato maestoso

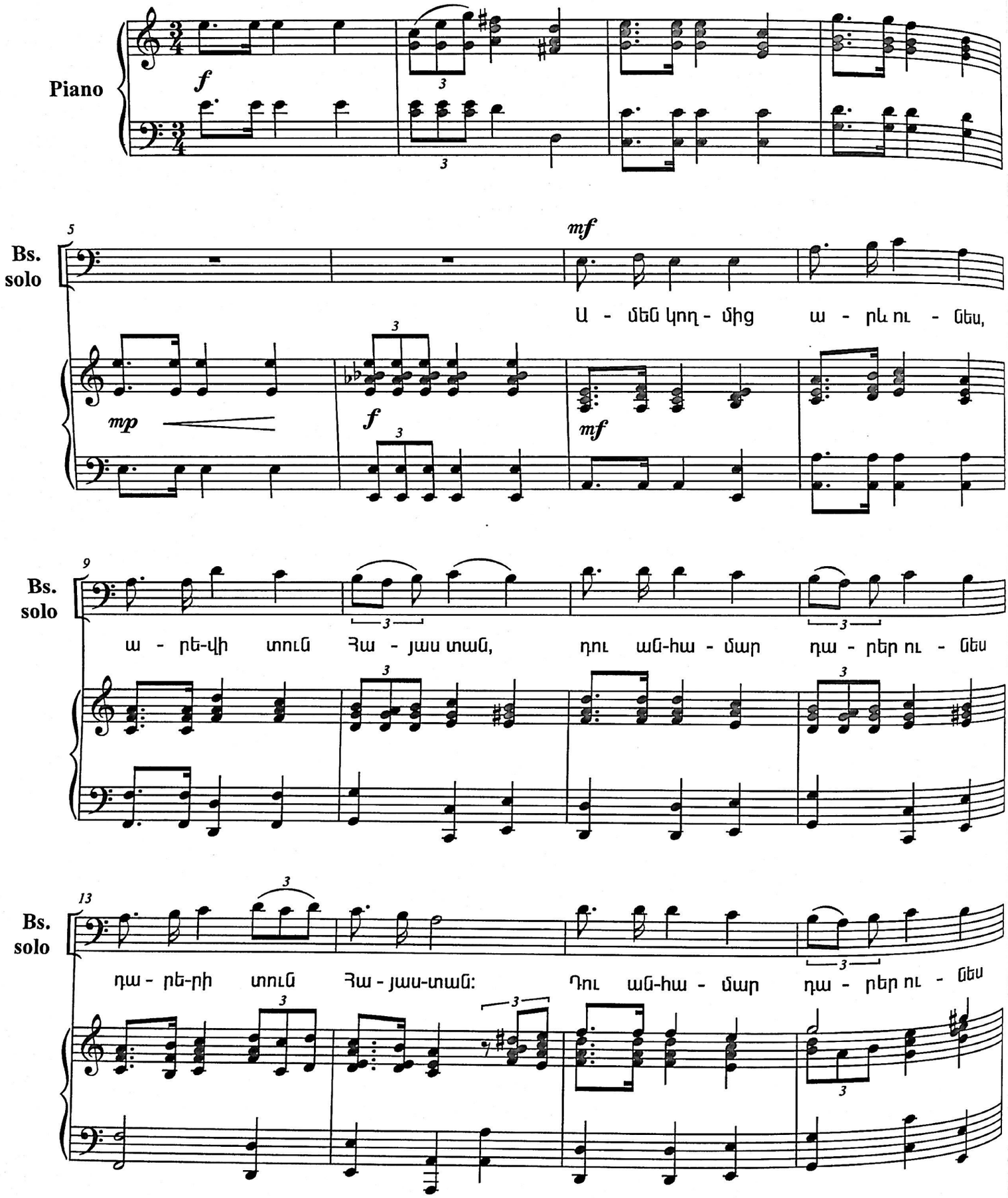

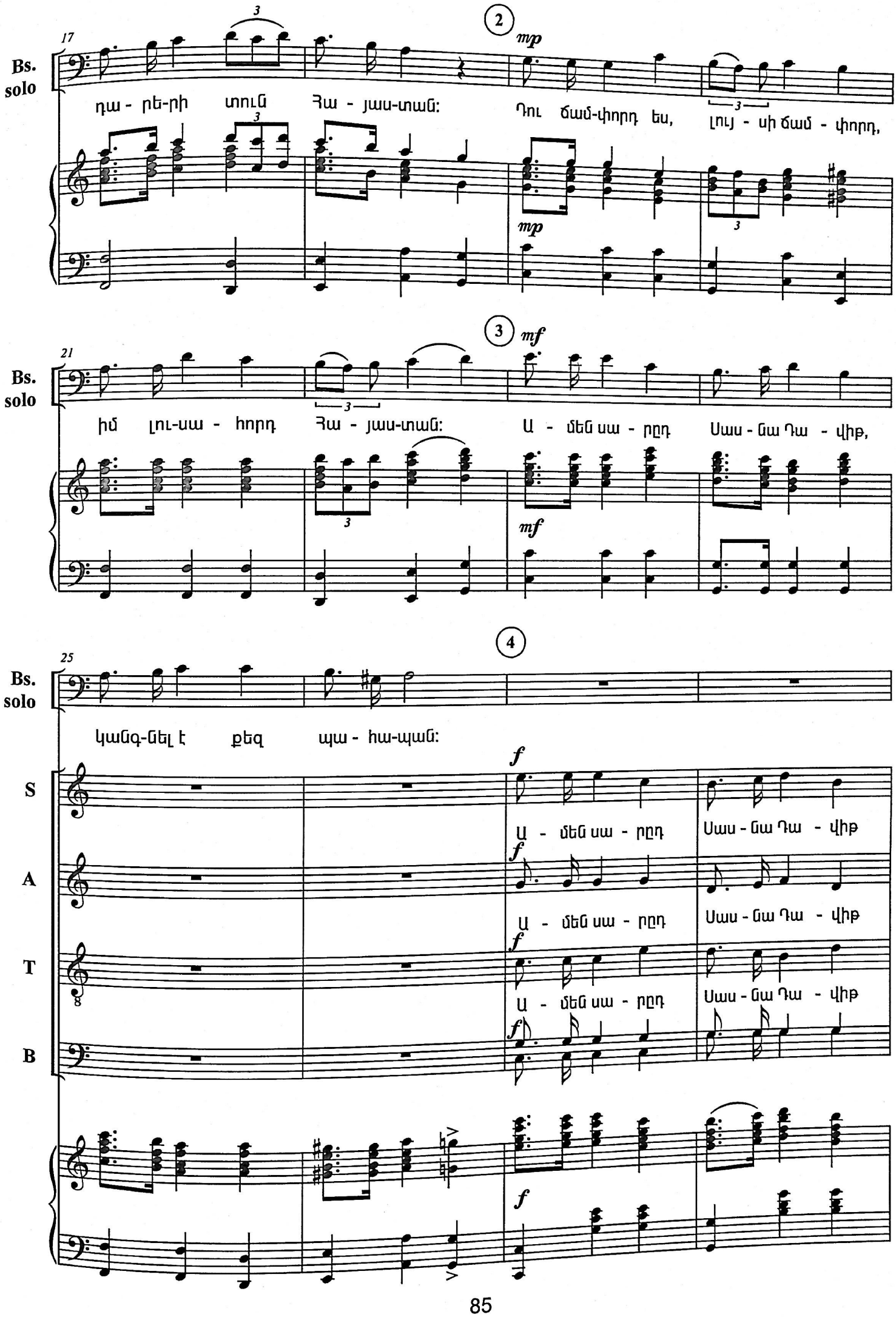
17
Bs. solo
դա - րե-րի տուն Հա - յաս-տան:
Դու ճամ-փորդ ես, Լույ - սի ճամ - փորդ,
2
mp
mp
21
Bs. solo
իմ Լու-սա - հորդ Հա - յաս-տան:
Ա - մեն սա - րըդ Սաս - ցա Դա - վիթ,
3
mf
mf
25
Bs. solo
կանգ-նել է քեզ պա - հա-պան:
4
S
A
T
B
f
Ա - մեն սա - րըդ Սաս - ցա Դա - վիթ
f
Ա - մեն սա - րըդ Սաս - ցա Դա - վիթ
f
Ա - մեն սա - րըդ Սաս - ցա Դա - վիթ
f
f

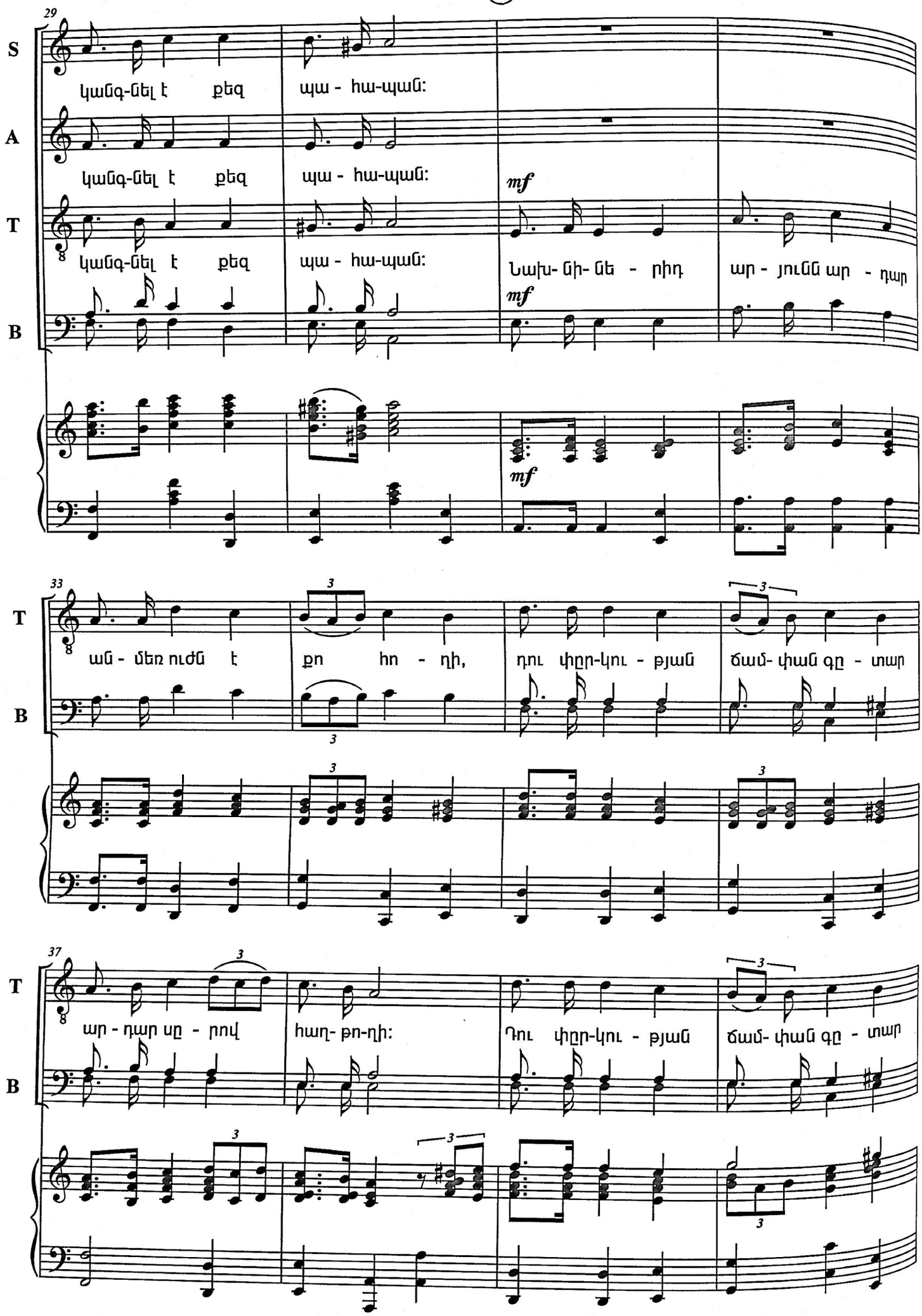
29
S
կանգ-նել է քեզ պա - հա-պան:
A
կանգ-նել է քեզ պա - հա-պան:
T
կանգ-նել է քեզ պա - հա-պան:
mf
Նախ- նի- նե - րիդ ար - յուն ար - դար
B
mf
mf
33
T
ան - մեռ ուժն է քո հո - ղի, դու փղր-կու - թյան ճամ- փան գը - տար
B
37
T
ար - դար սը - րով հաղ- թո-ղի: Դու փղր-կու - թյան ճամ- փան գը - տար
B

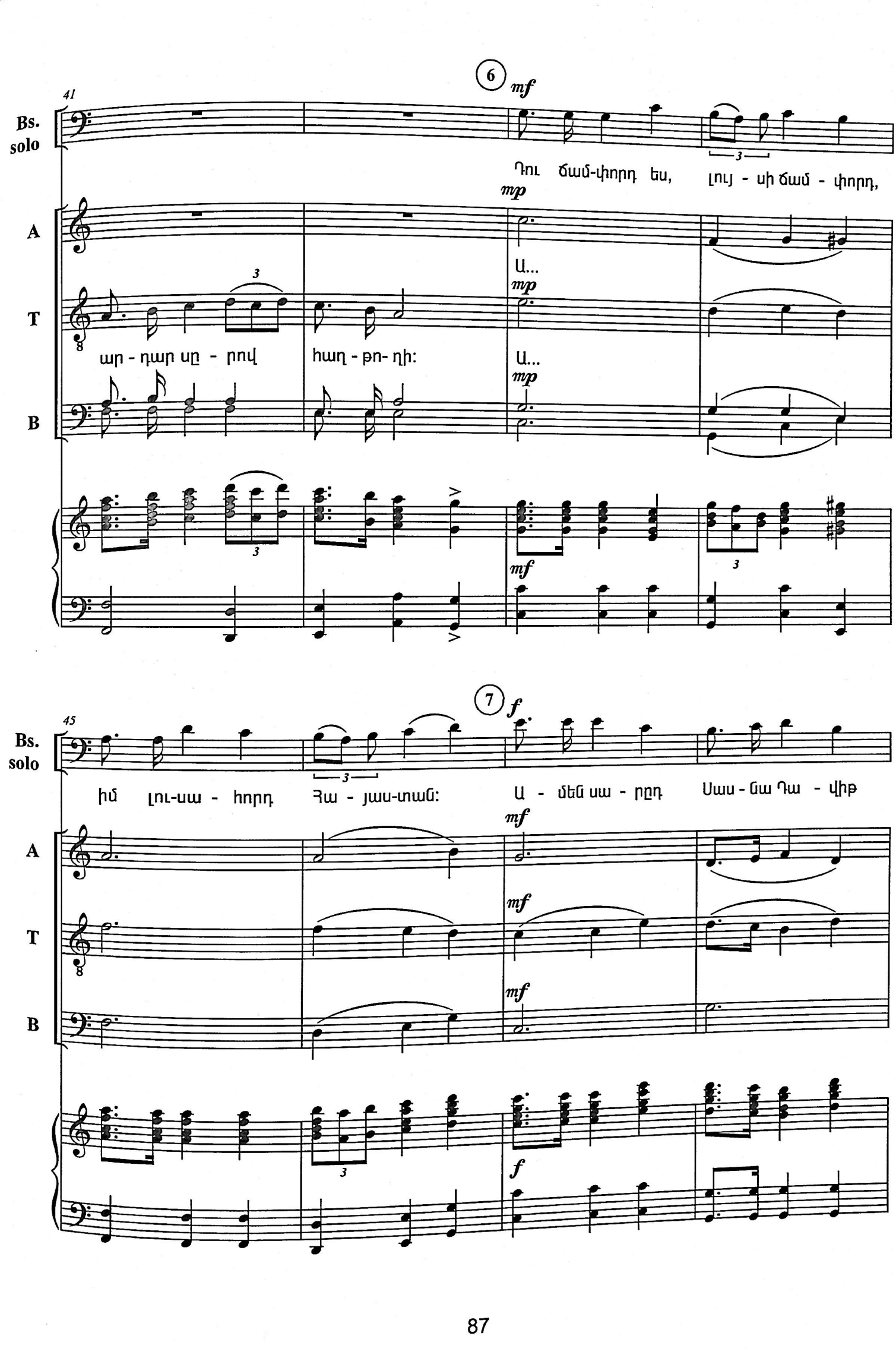
6
mf
41
Bs. solo
Դու ճամ-փորդ ես, լույ - սի ճամ - փորդ,
mp
A
T
B
ար - դար սը - րով հաղ - թո- ղի:
Ա...
mp
mf
7
f
45
Bs. solo
իմ լու-սա - հորդ Հա - յաս-տան:
Ա - մեն սա - րըդ Սաս - ցա Դա - վիթ
mf
f

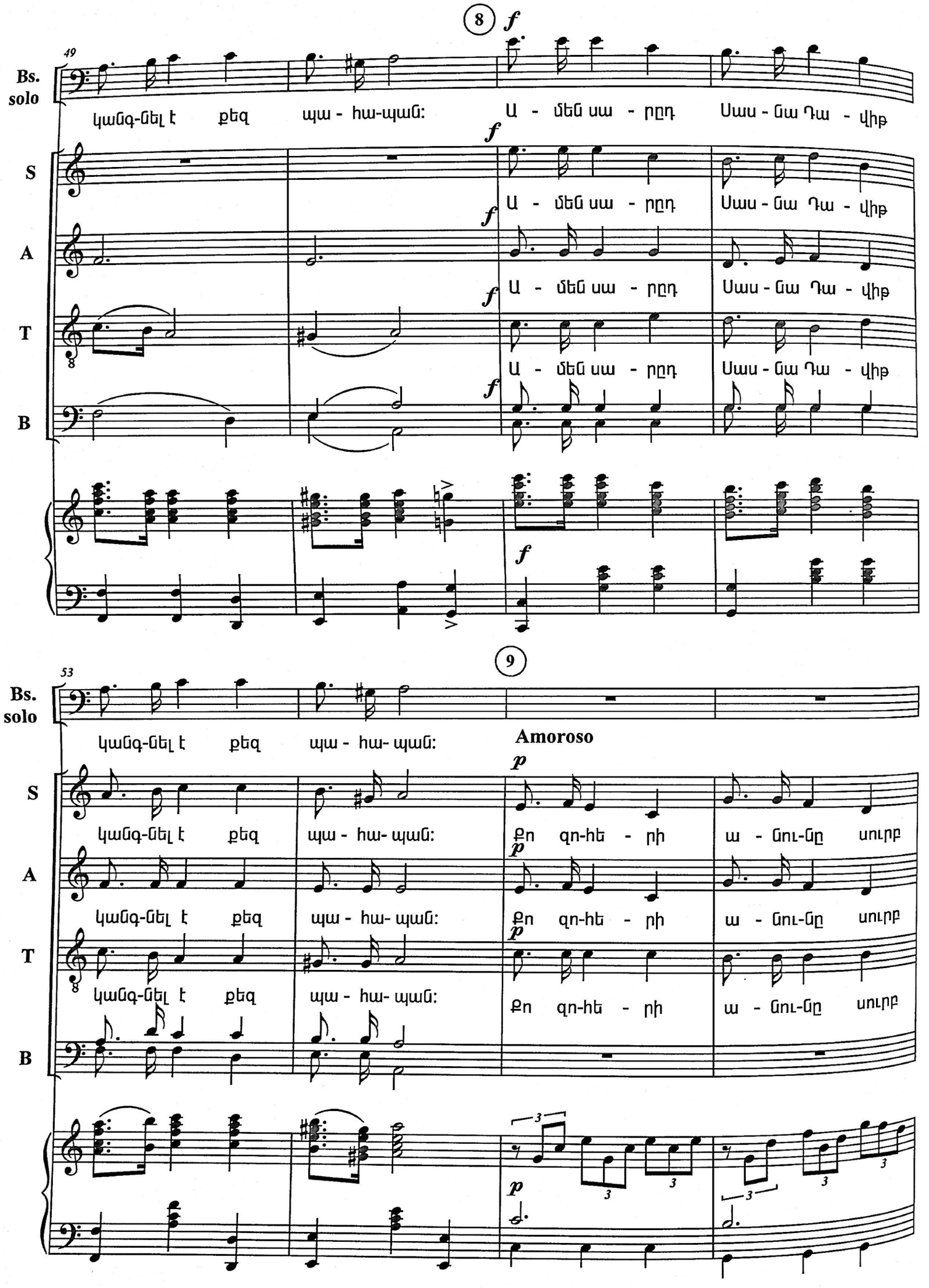
8
f
49
Bs. solo
S
A
T
B
կանգ-նել է քեզ պա - հա-պան:
Ա - մեն սա - րըդ
Սաս - նա Դա - վիթ
9
53
Amoroso
p
Քո զո-հե - րի
ա - նու-նը սուրբ

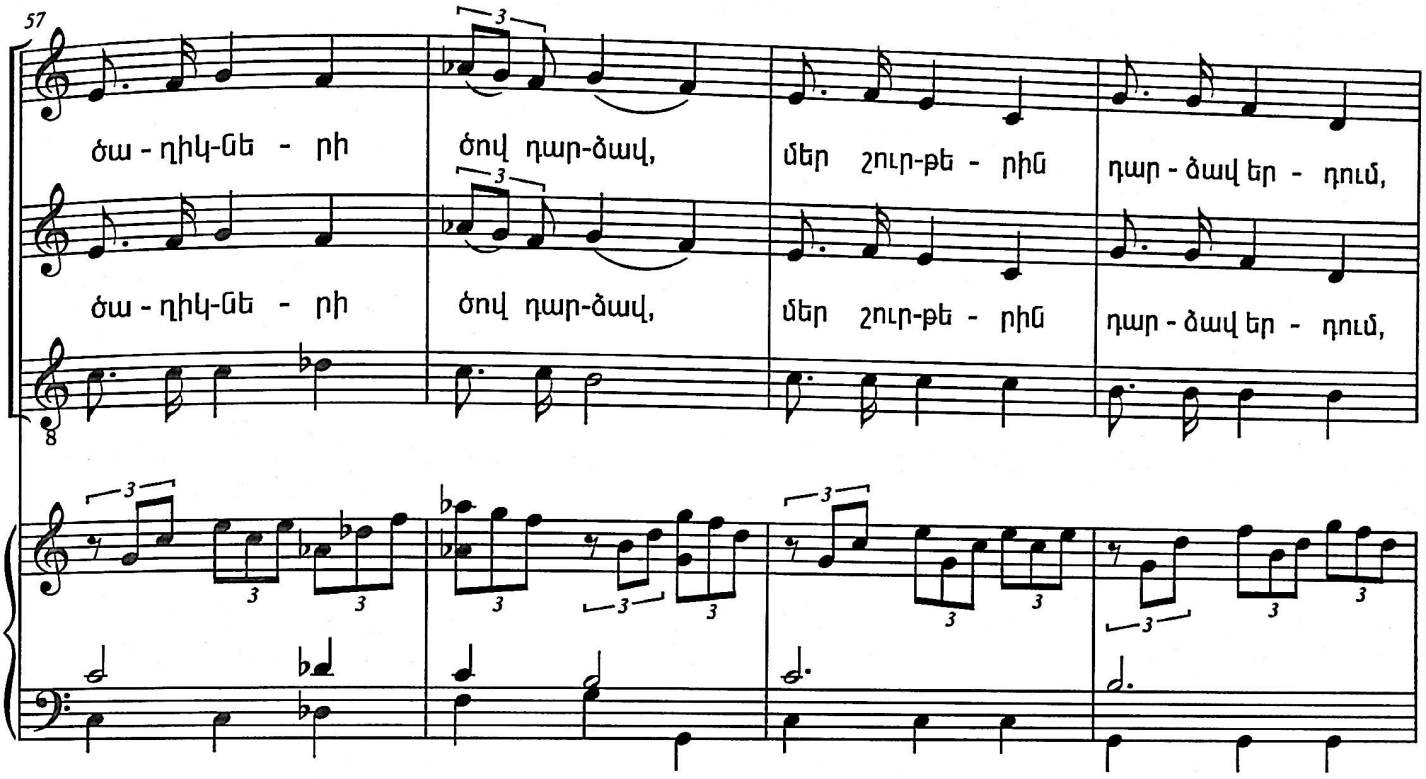
57
S
A
T
ծա - ղիկ-նե - րի
ծով դար-ձավ,
մեր շուր-թե - րին
դար - ձավ եր - դում,
ծա - ղիկ-նե - րի
ծով դար-ձավ,
մեր շուր-թե - րին
դար - ձավ եր - դում,

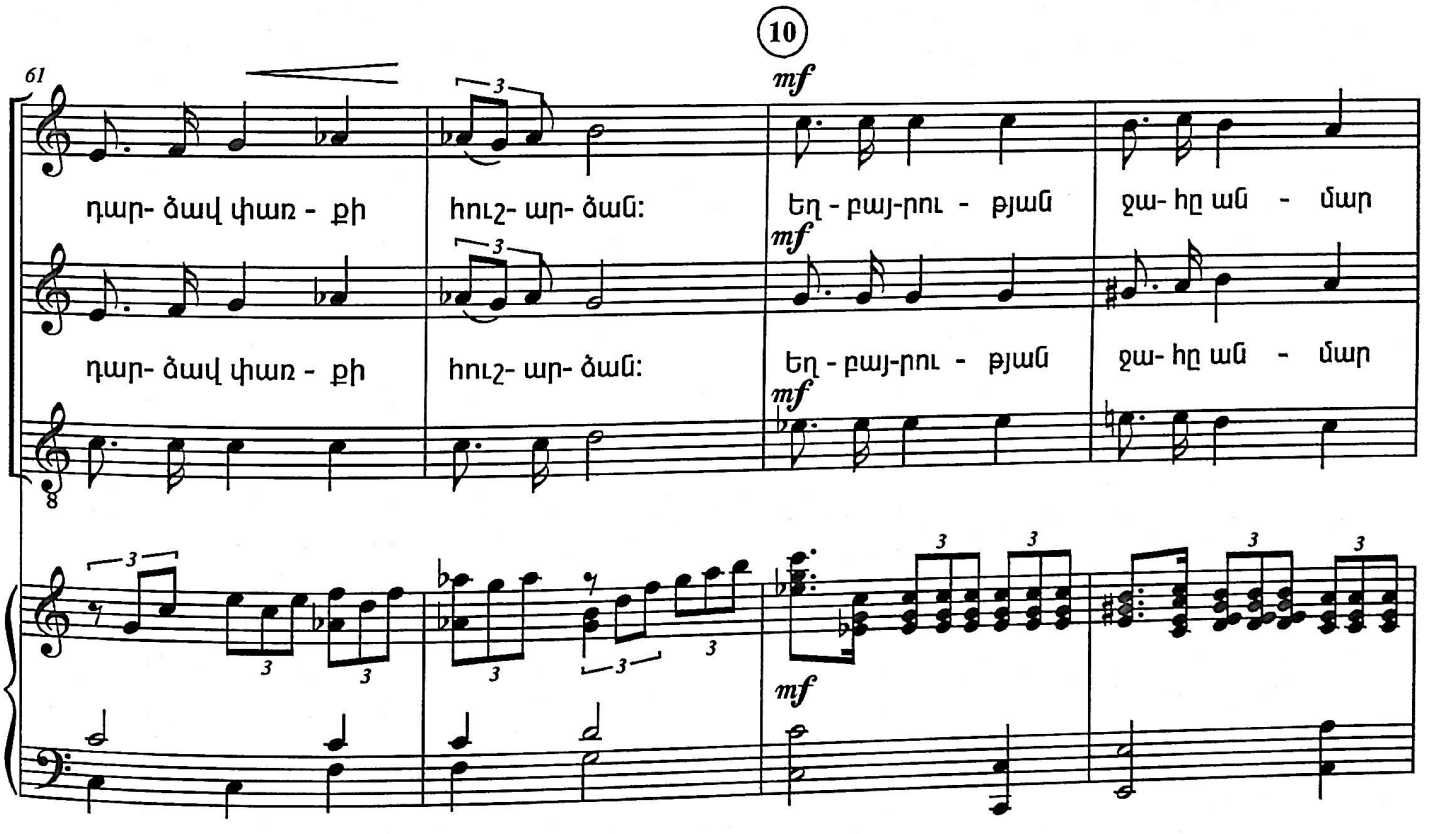
10
61
S
A
T
mf
դար- ձավ փառ - քի
հուշ- ար- ձան:
Եղ - բայ-րու - թյան
ջա- հը ան - մար
դար- ձավ փառ - քի
հուշ- ար- ձան:
Եղ - բայ-րու - թյան
ջա- հը ան - մար

65

S: պա- հում ես դու քո ձեռ-քում, ապ- րում ես դու սի - րո հա - մար

A: պա- հում ես դու քո ձեռ- քում, ապ- րում ես դու սի - րո հա - մար

T: ապ- րում ես դու սի - րո հա - մար

B:

69

S: սիր-տըդ գա - րուն է եր- գում: Ապ- րում ես դու սի - րո հա - մար

A: սիր-տըդ գա - րուն է եր- գում: Ապ- րում ես դու սի - րո հա - մար

T: սիր-տըդ գա - րուն է եր- գում: Ապ- րում ես դու սի - րո հա - մար

B:

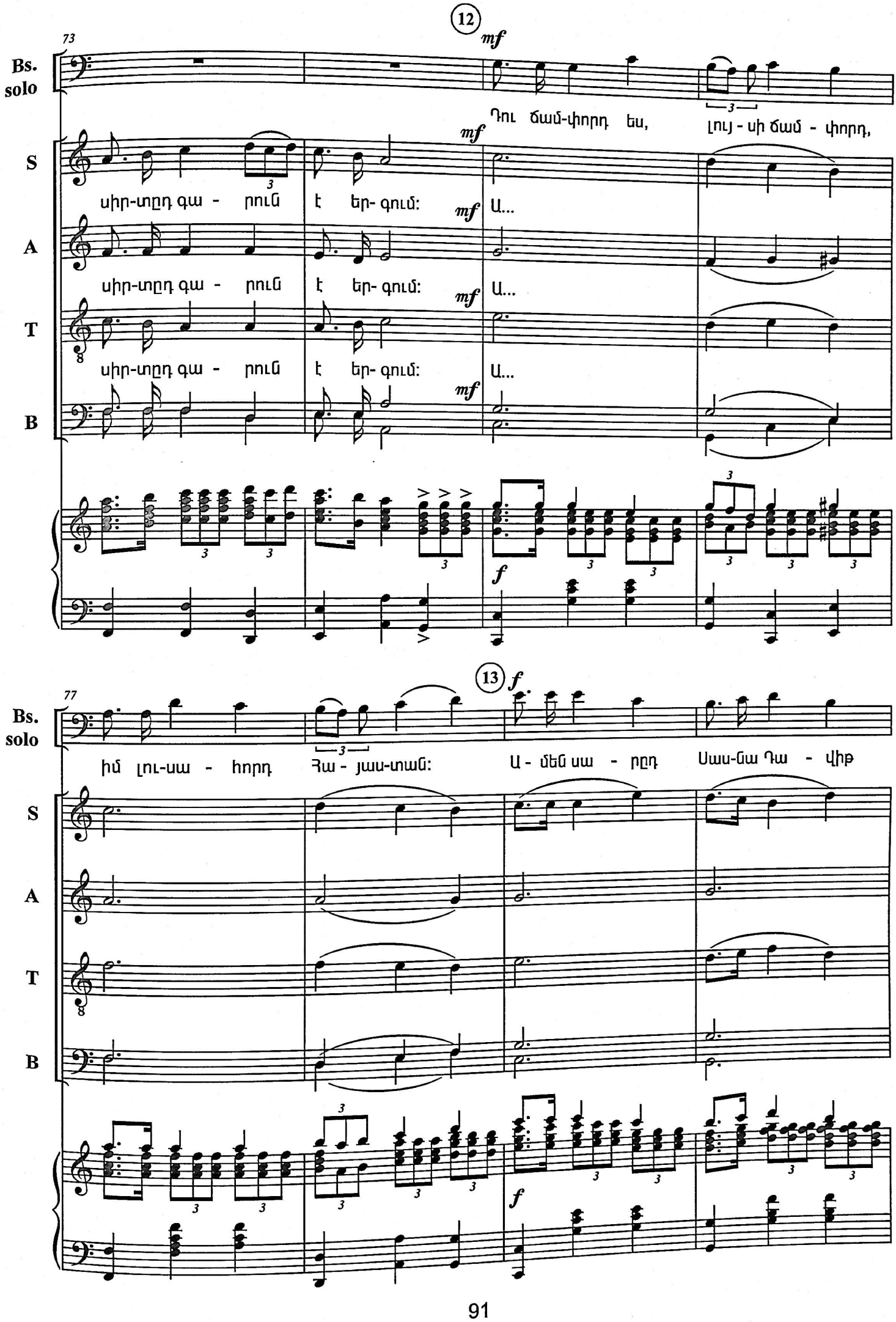
12
mf
73
Bs. solo
Դու ճամ-փորդ ես, Լույ - սի ճամ - փորդ,
S
սիր-տըդ գա - րուն է եր- գում:
A
սիր-տըդ գա - րուն է եր- գում:
T
սիր-տըդ գա - րուն է եր- գում:
B
Ա...
Ա...
Ա...
f
13
77
Bs. solo
իմ լու-սա - հորդ Հա - յաս-տան:
Ա - մեն սա - րըդ Սաս-նա Դա - վիթ
S
A
T
B
f

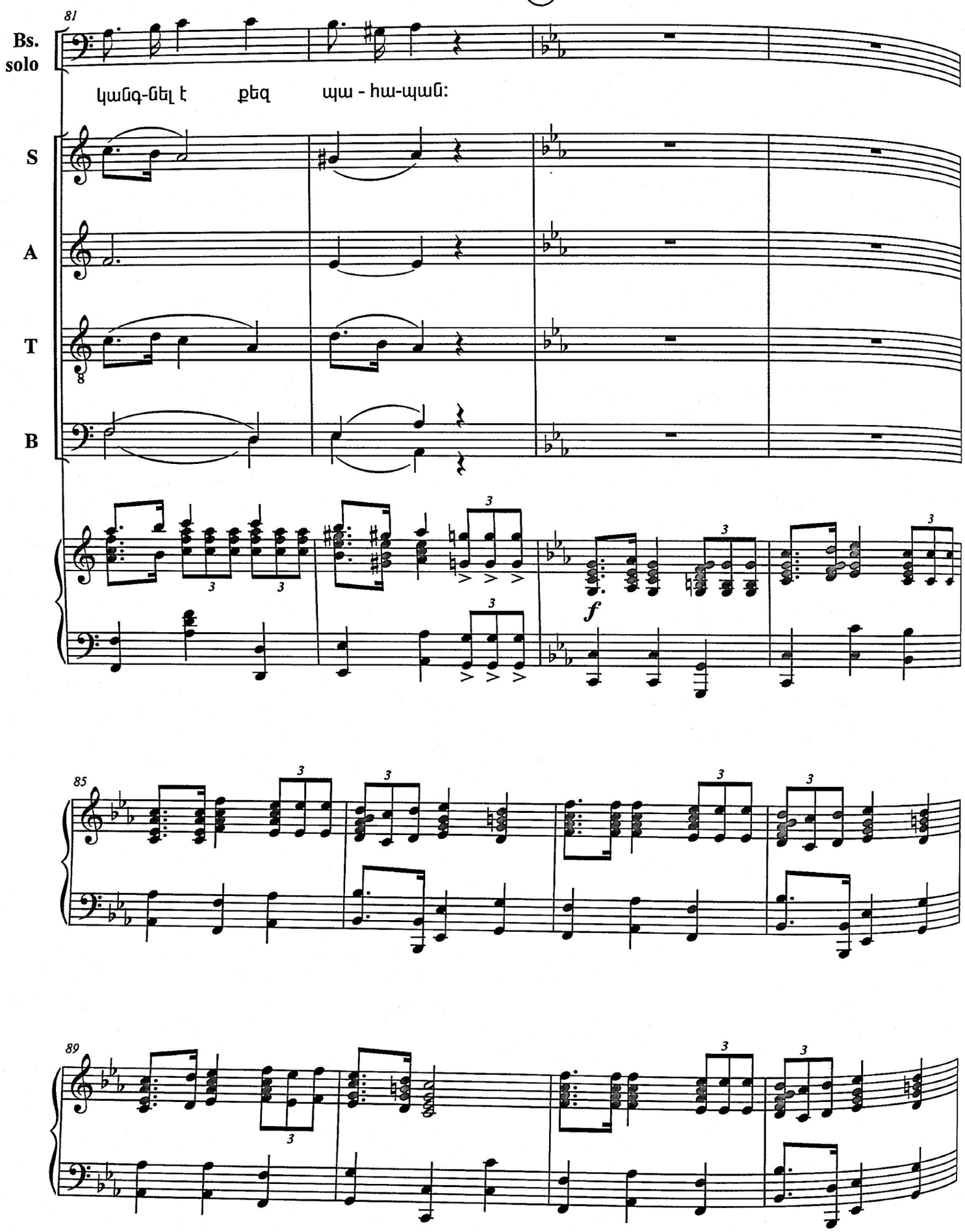
81
Bs.
solo
կանգ-նել է քեզ պա - հա-պան:
S
A
T
B
f
85
89

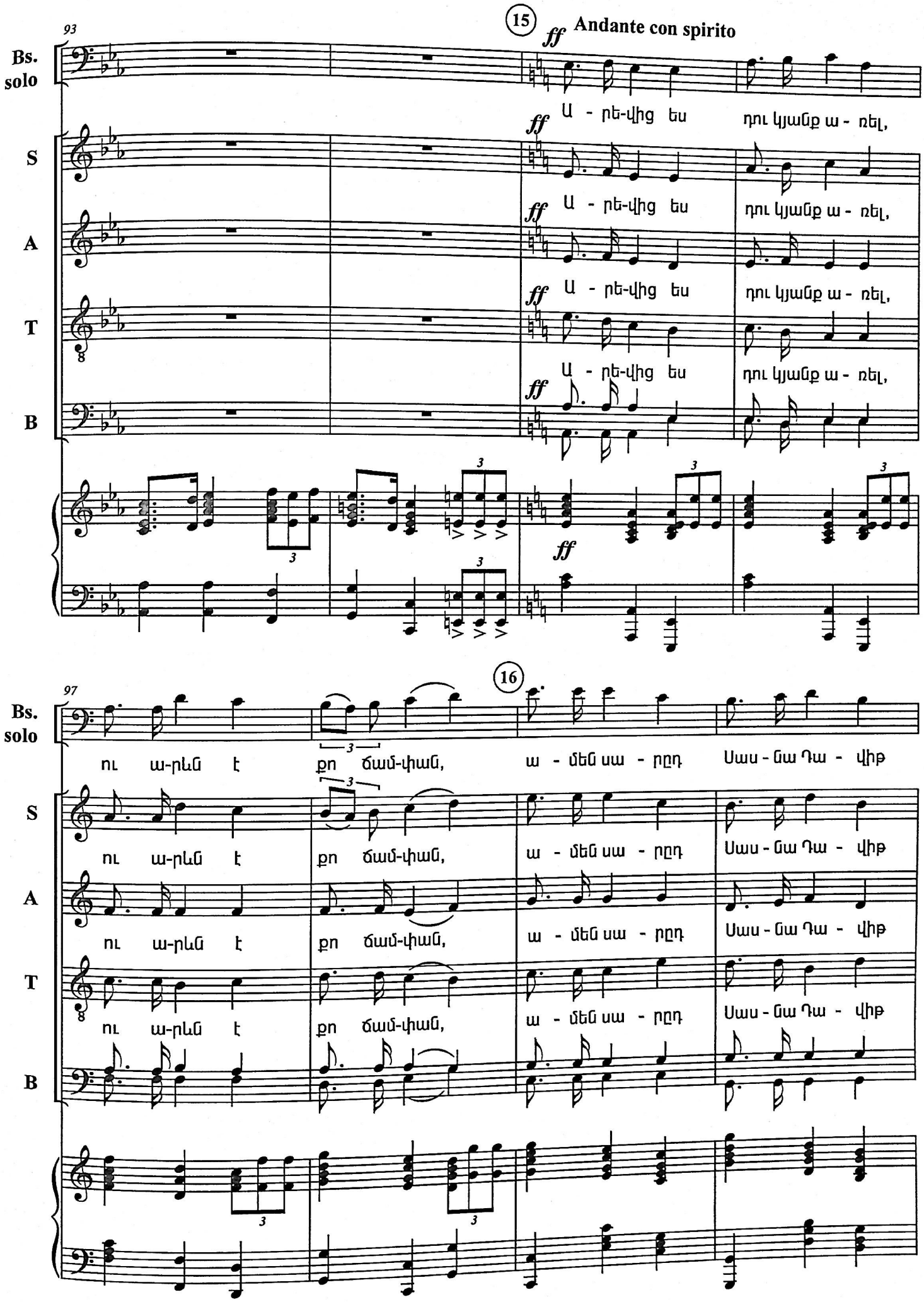
93
15
ff Andante con spirito
Bs. solo
S
A
T
B
ff Ա - րե-վից ես դու կյանք ա - ռել,
97
16
ու ա-րևն է քո ճամ-փան, ա - մեն սա - րըդ Սաս - նա Դա - վիթ

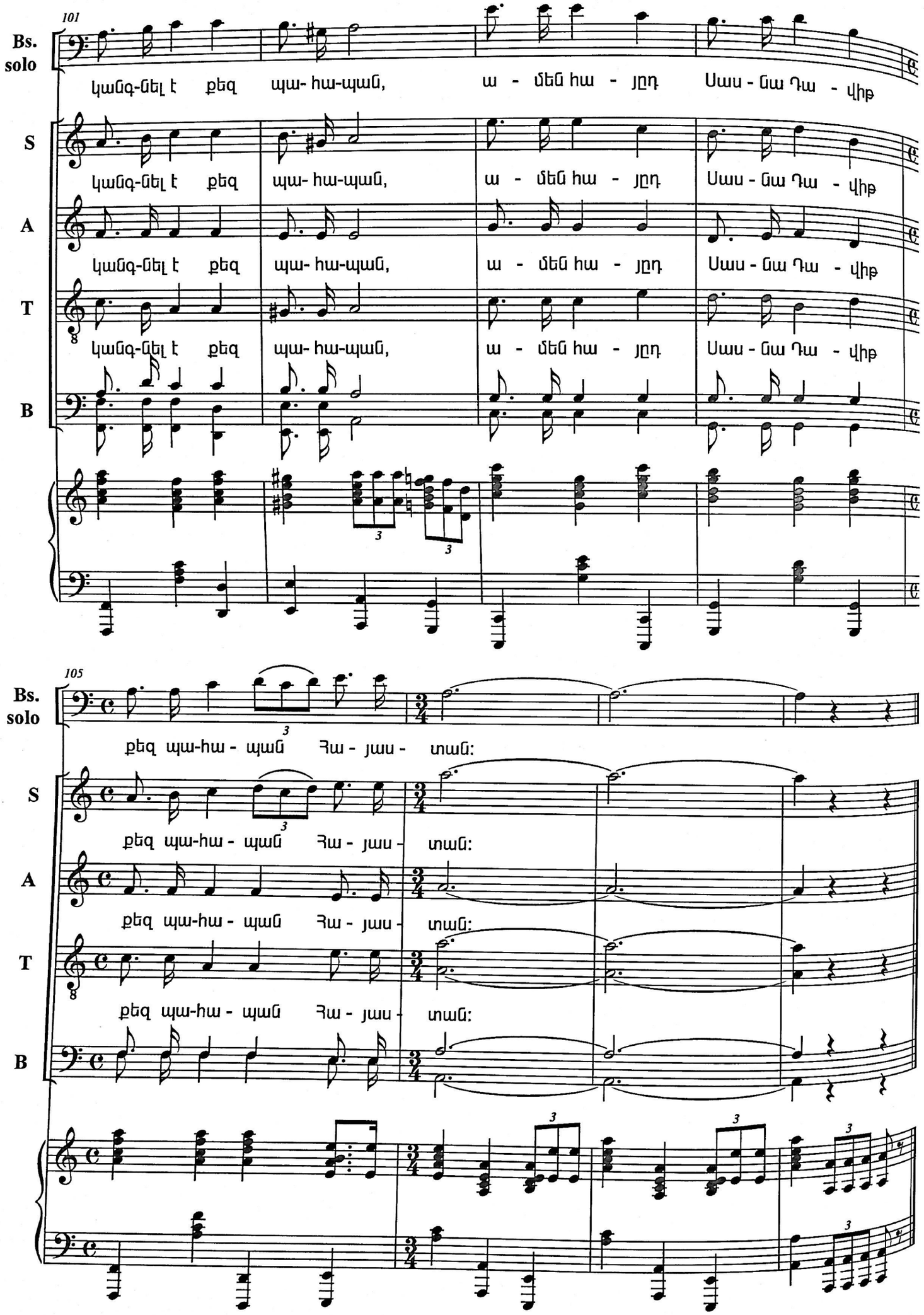
101
Bs. solo
S
A
T
B
կանգ-նել է քեզ պա- հա-պան, ա - մեն հա - յըդ Սաս - նա Դա - վիթ
կանգ-նել է քեզ պա- հա-պան, ա - մեն հա - յըդ Սաս - նա Դա - վիթ
կանգ-նել է քեզ պա- հա-պան, ա - մեն հա - յըդ Սաս - նա Դա - վիթ
կանգ-նել է քեզ պա- հա-պան, ա - մեն հա - յըդ Սաս - նա Դա - վիթ
105
Bs. solo
S
A
T
B
քեզ պա-հա - պան Հա - յաս - տան:
քեզ պա-հա - պան Հա - յաս - տան:
քեզ պա-հա - պան Հա - յաս - տան:
քեզ պա-հա - պան Հա - յաս - տան:

Ամեն կողմից արև ունես,
Արևի տուն, Հայաստան,
Դու անհամար դարեր ունես
Դարերի տուն, Հայաստան:

Դու ճամփորդ ես, լույսի ճամփորդ,
Իմ լուսահորդ Հայաստան,
Ամեն սարդ Սասնա Դավիթ,
Կանգնել է քեզ պահապան:

Նախնիներիդ արյունն արդար
Անմեռ ուժն է քո հողի,
Դու փրկության ճամփա գտար
Արդար սրով հաղթողի:

Դու ճամփորդ ես, լույսի ճամփորդ,
Իմ լուսահորդ Հայաստան,
Ամեն սարդ Սասնա Դավիթ,
Կանգնել է քեզ պահապան:

Քո զոհերի անունը սուրբ,
Ծաղիկների ծով դարձավ,
Մեր շուրթերին դարձավ երդում,
Դարձավ փառքի հուշարձան:

Եղբայրության ջահը անմար
Պահում ես դու քո ձեռքում,
Ապրում ես դու սիրո համար
Սիրտդ գարուն է երգում:

Դու ճամփորդ ես, լույսի ճամփորդ,
Իմ լուսահորդ Հայաստան,
Ամեն սարդ Սասնա Դավիթ,
Կանգնել է քեզ պահապան:

Արևից ես դու կյանք առել,
Ու արևն է քո ճամփան,
Ամեն սարդ Սասնա Դավիթ,
Կանգնել է քեզ պահապան:

Ամեն հայդ Սասնա Դավիթ,
Քեզ պահապան Հայաստան:

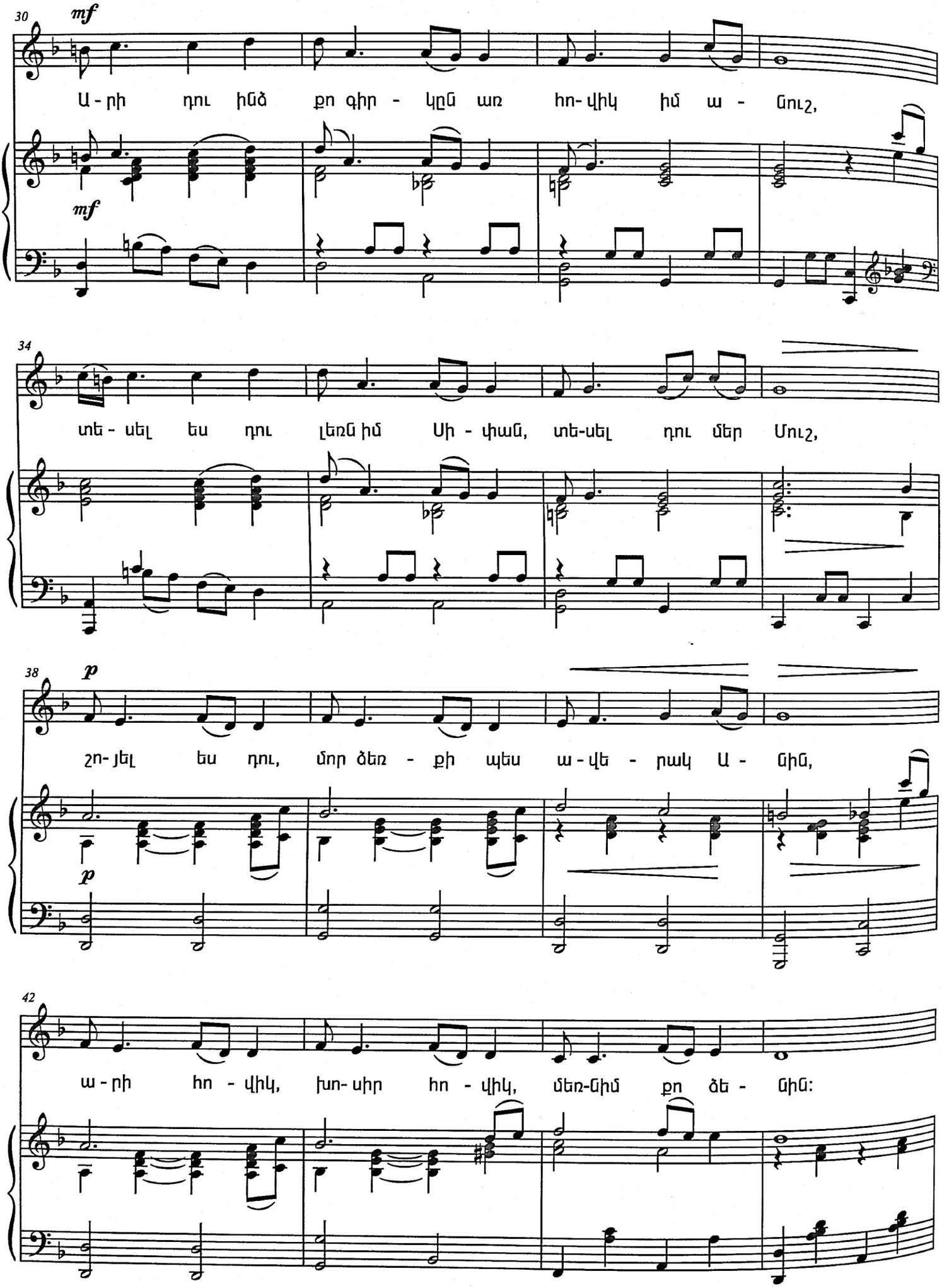
30
mf
Ա - րի դու ինձ քո գիր - կըն առ հո - վիկ իմ ա - նուշ,
mf
34
տե - սել ես դու լեռն իմ Սի - փան, տե - սել դու մեր Մուշ,
38
p
շո - յել ես դու, մոր ձեռ - քի պես ա - վե - րակ Ա - նին,
p
42
ա - րի հո - վիկ, խո - սիր հո - վիկ, մեռ - նիմ քո ձե - նին:

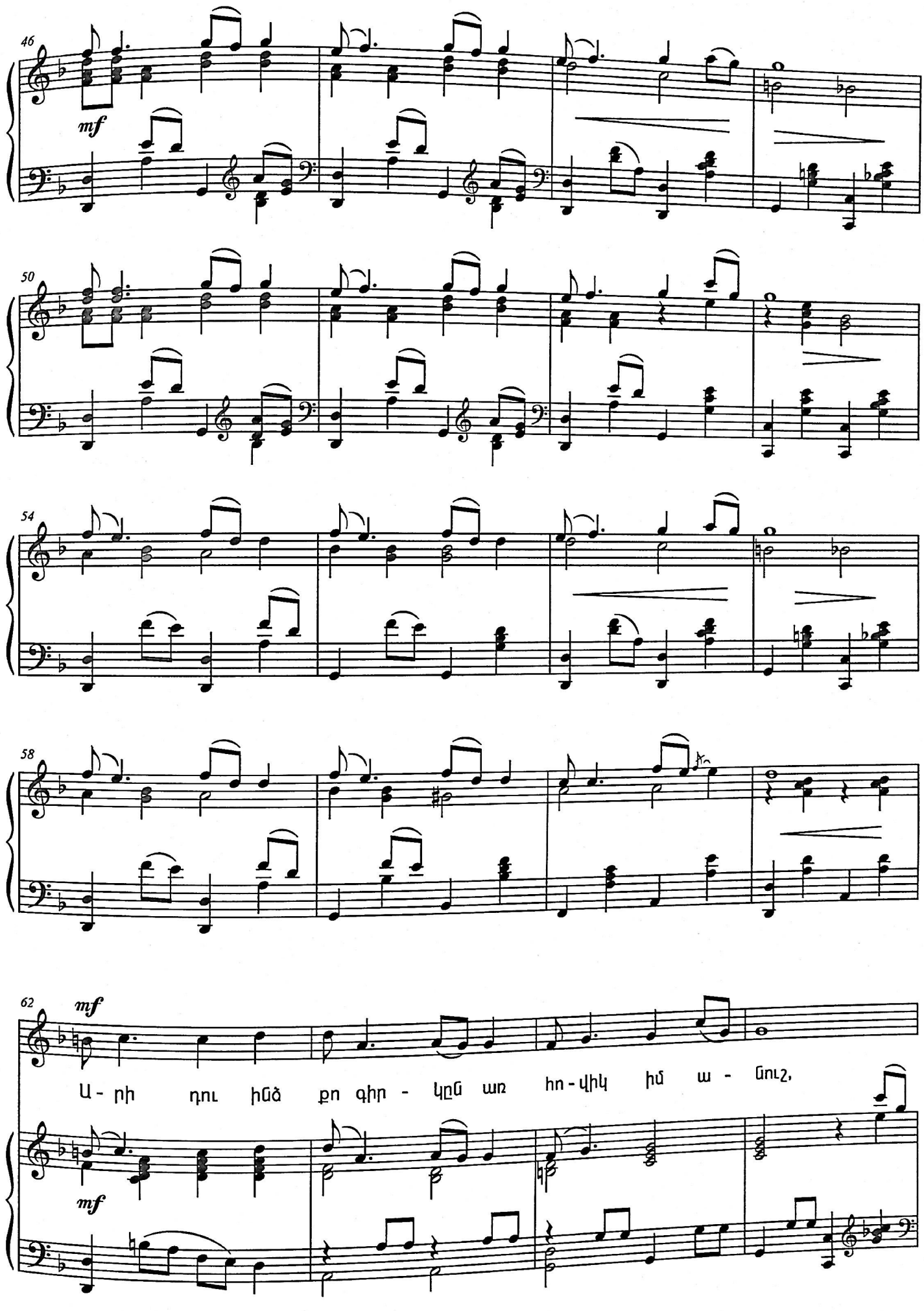
46
mf
50
54
58
62
mf
mf
Ա - րի դու ինձ քո գիր - կըն առ հո - վիկ իմ ա - ռուշ,

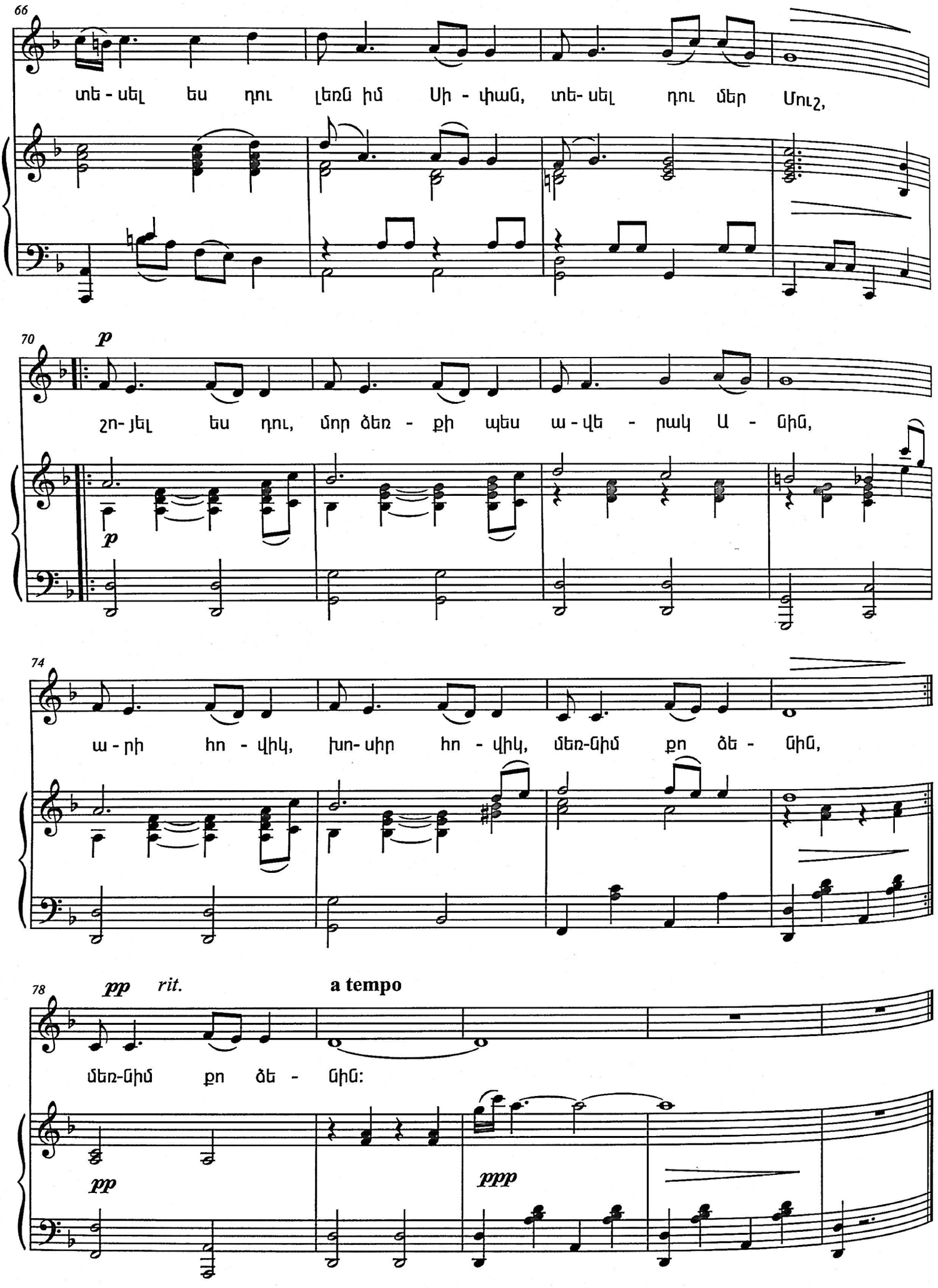
66
տե - սել ես դու լեռն իմ Սի - փան, տե- սել դու մեր Մուշ,
70
p
շո- յել ես դու, մոր ձեռ - քի պես ա - վե - րակ Ա - նիմ,
74
ա - րի հո - վիկ, խո- սիր հո - վիկ, մեռ-նիմ քո ձե - նիմ,
78
pp rit.
a tempo
մեռ-նիմ քո ձե - նիմ:
pp
ppp

Դու իմ հայոց անուշ հովիկ,
Եկել ես նորից,
Որպես խաբրիկ, թռած եկել
Մեր սար ու ձորից:
Երազներիս լույսն ես խառնել
Կապույտ քո շնչին,
Ախ, ես գիտեմ, փարվել ես դու
Վանա զով լճին:

Կարոտն իմ խոր, դարձած կրակ
Իմ սիրտն է այրում,
Ասա տեսնեմ էլ ուր եղար,
Կորած որ հեռվում:
Եթե գնաս դու մեր երկիր
Ինձ էլ քեզ հետ տար,
Ինչքան պիտի տունս մնա
Անտեր ու օտար:

Արի դու ինձ քո գիրկն առ
Հովիկ իմ անուշ,
Տեսել ես դու լեռն իմ Սիփան,
Տեսել դու մեր Մուշ,
Շոյել ես դու մոր ձեռքի պես
Ավերակ Անին,
Արի հովիկ, խոսիր հովիկ,
Մեռնիմ քո ձենին:

ՀԱԶԱՐԱԹԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆ
HAZARATEV HAYASTAN
(1984)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

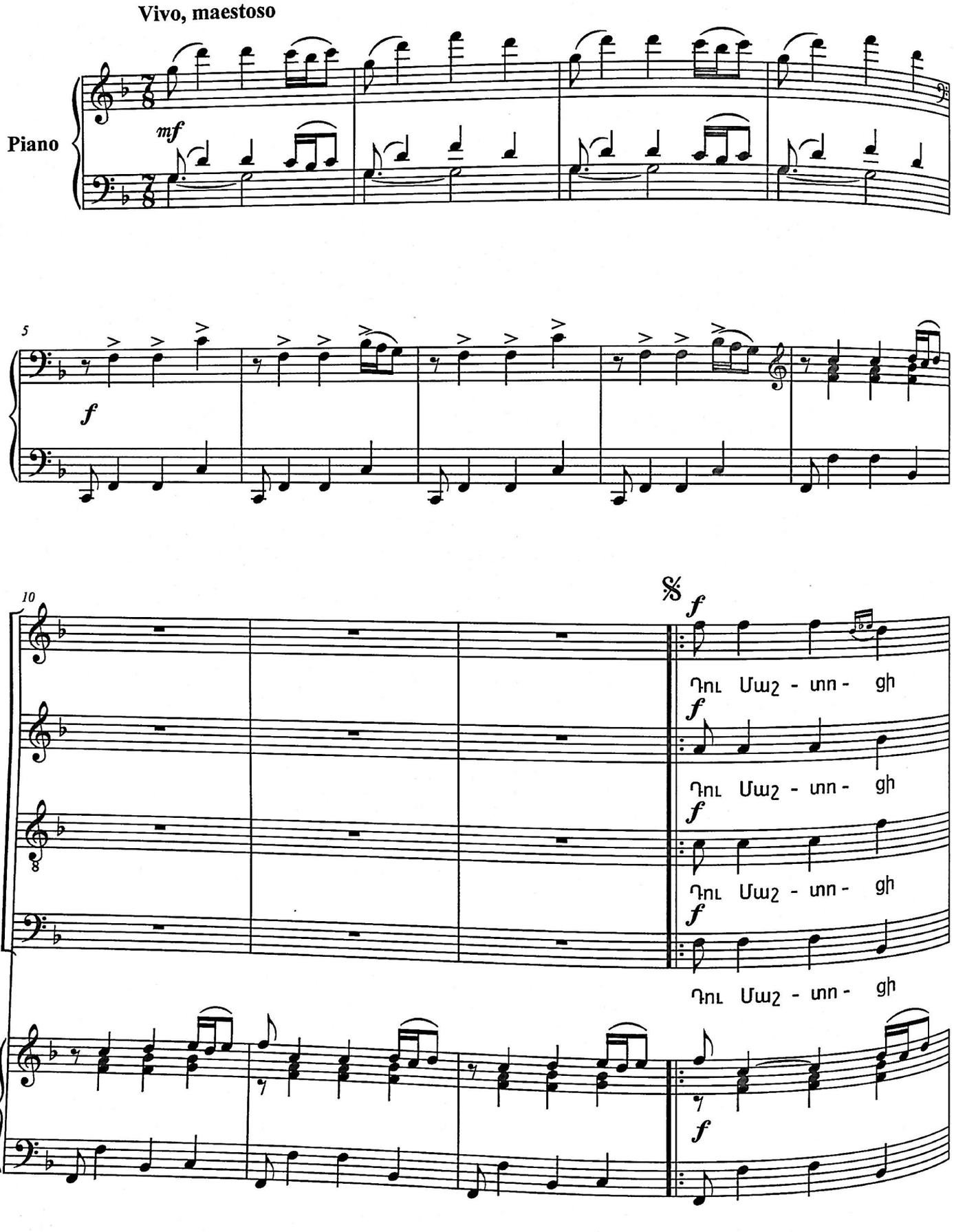

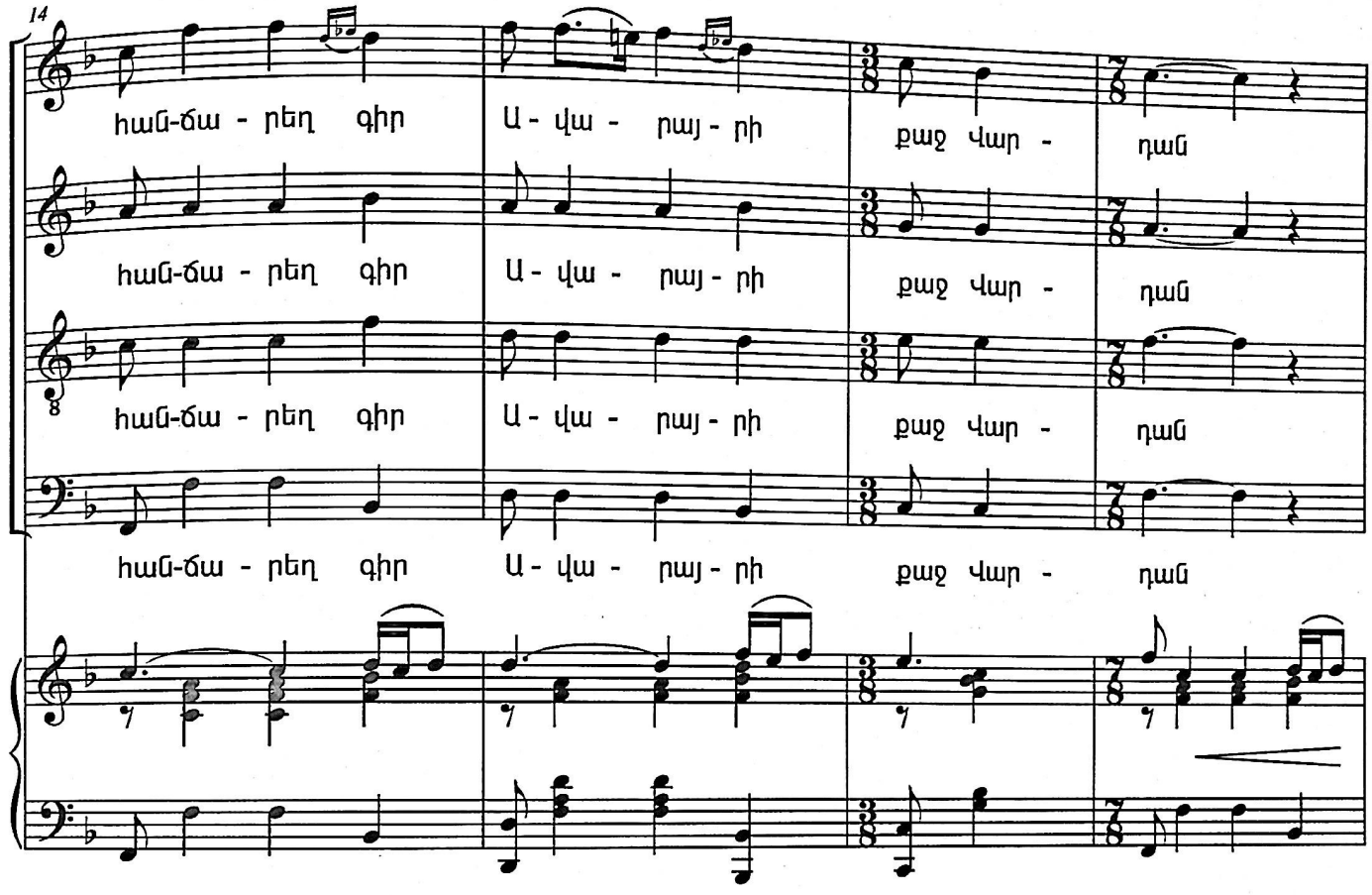
14
S
A
T
B
հան-ճա - րեղ գիր Ա - վա - րայ - րի քաջ Վար - դան
հան-ճա - րեղ գիր Ա - վա - րայ - րի քաջ Վար - դան
հան-ճա - րեղ գիր Ա - վա - րայ - րի քաջ Վար - դան
հան-ճա - րեղ գիր Ա - վա - րայ - րի քաջ Վար - դան

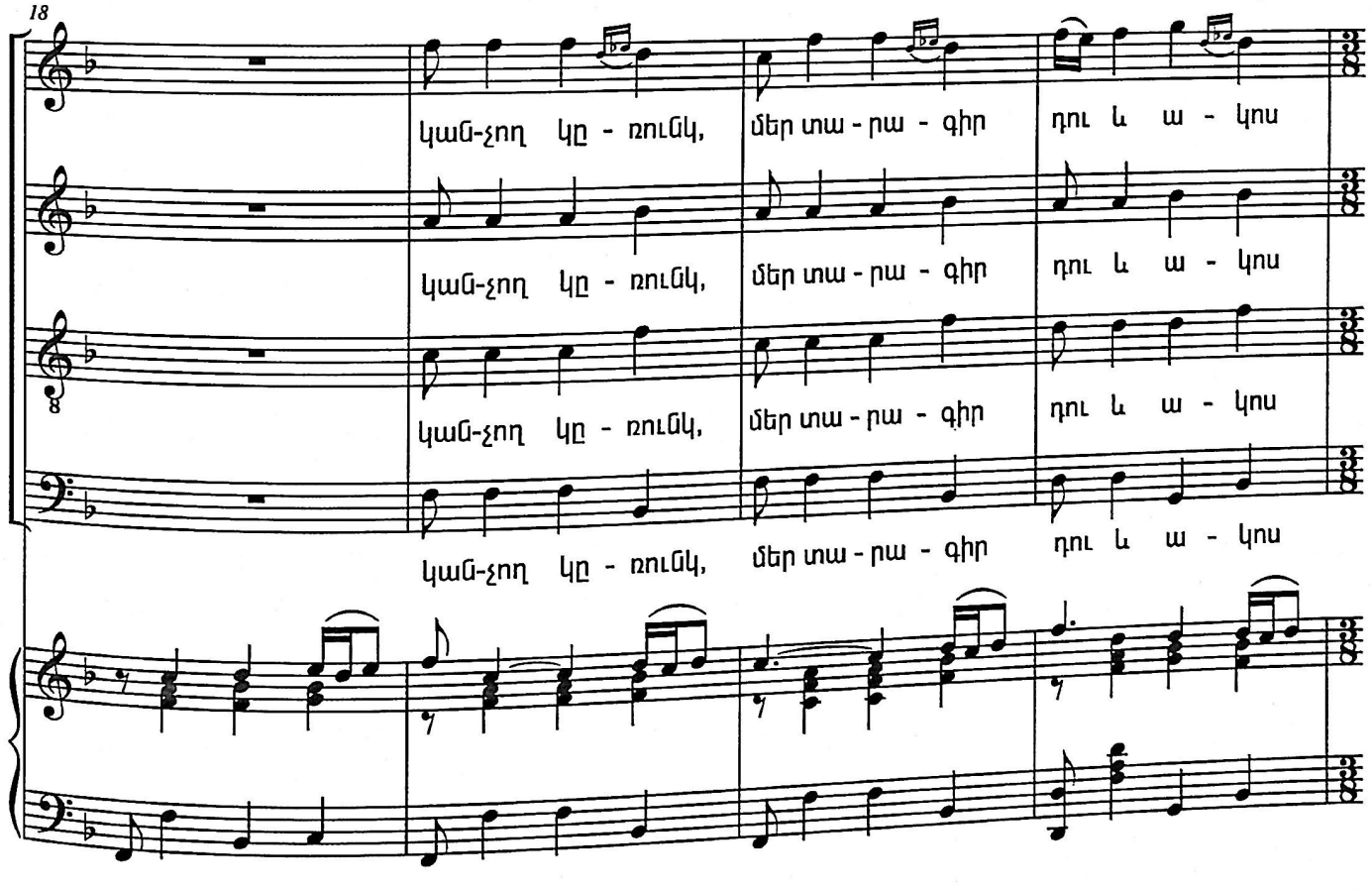
18
S
A
T
B
կաճ-չող կը - ռունկ, մեր տա - րա - գիր դու և ա - կոս
կաճ-չող կը - ռունկ, մեր տա - րա - գիր դու և ա - կոս
կաճ-չող կը - ռունկ, մեր տա - րա - գիր դու և ա - կոս
կաճ-չող կը - ռունկ, մեր տա - րա - գիր դու և ա - կոս

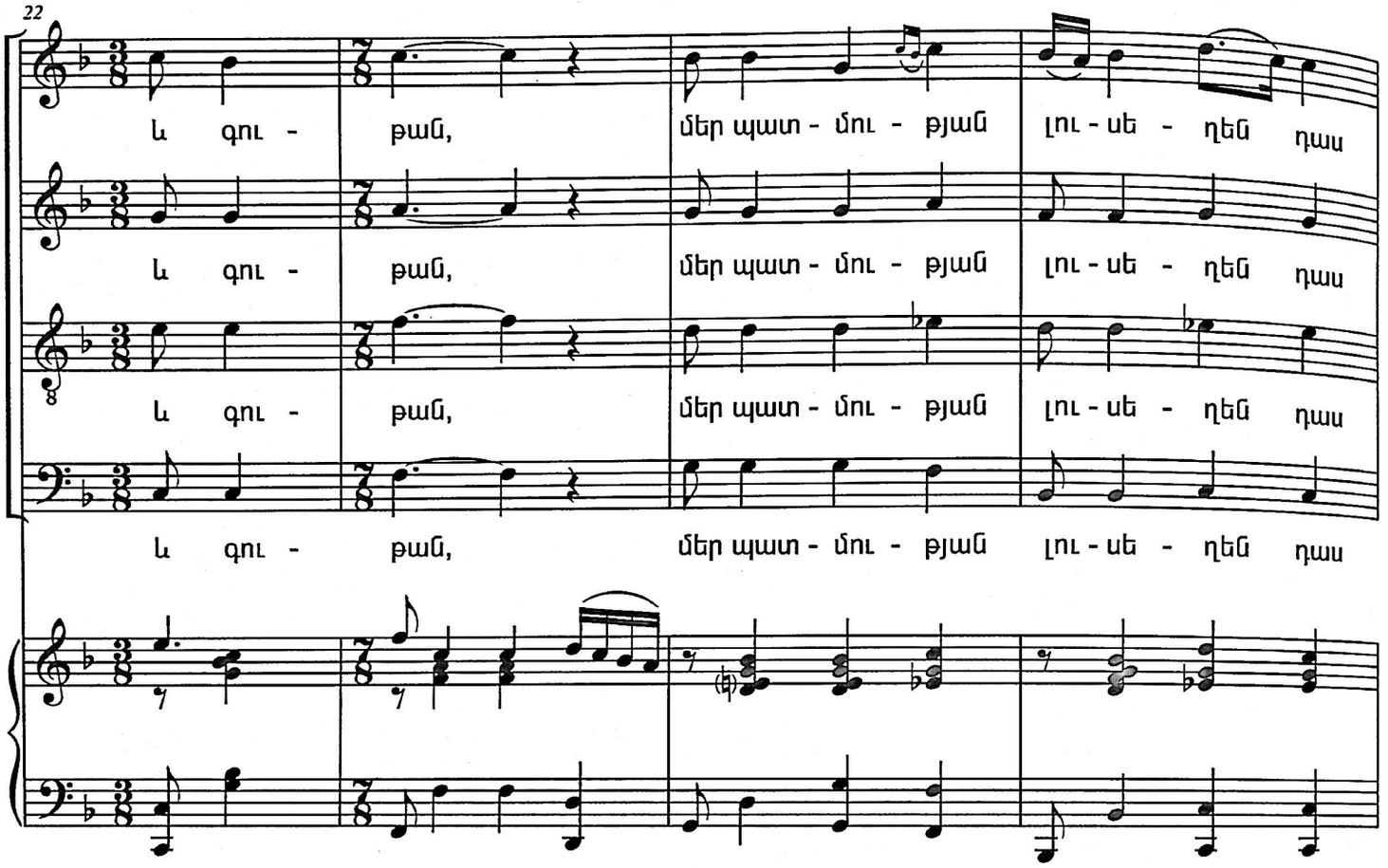
22
S
A
T
B
և գու - թան, մեր պատ - մու - թյան լու - սե - ղեն դաս

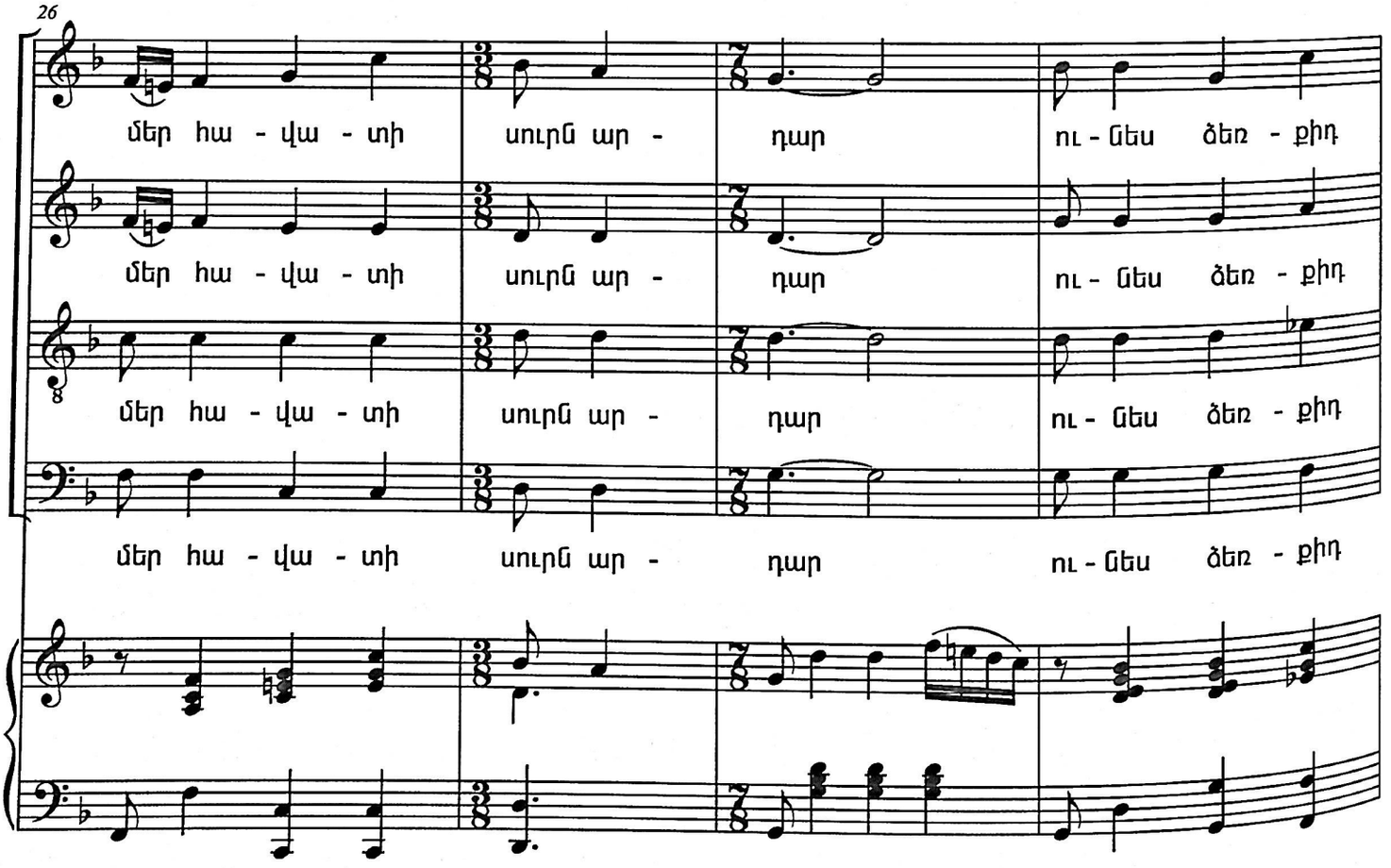
26
S
A
T
B
մեր հա - վա - տի սուրն ար - դար ու - նես ձեռ - քիդ

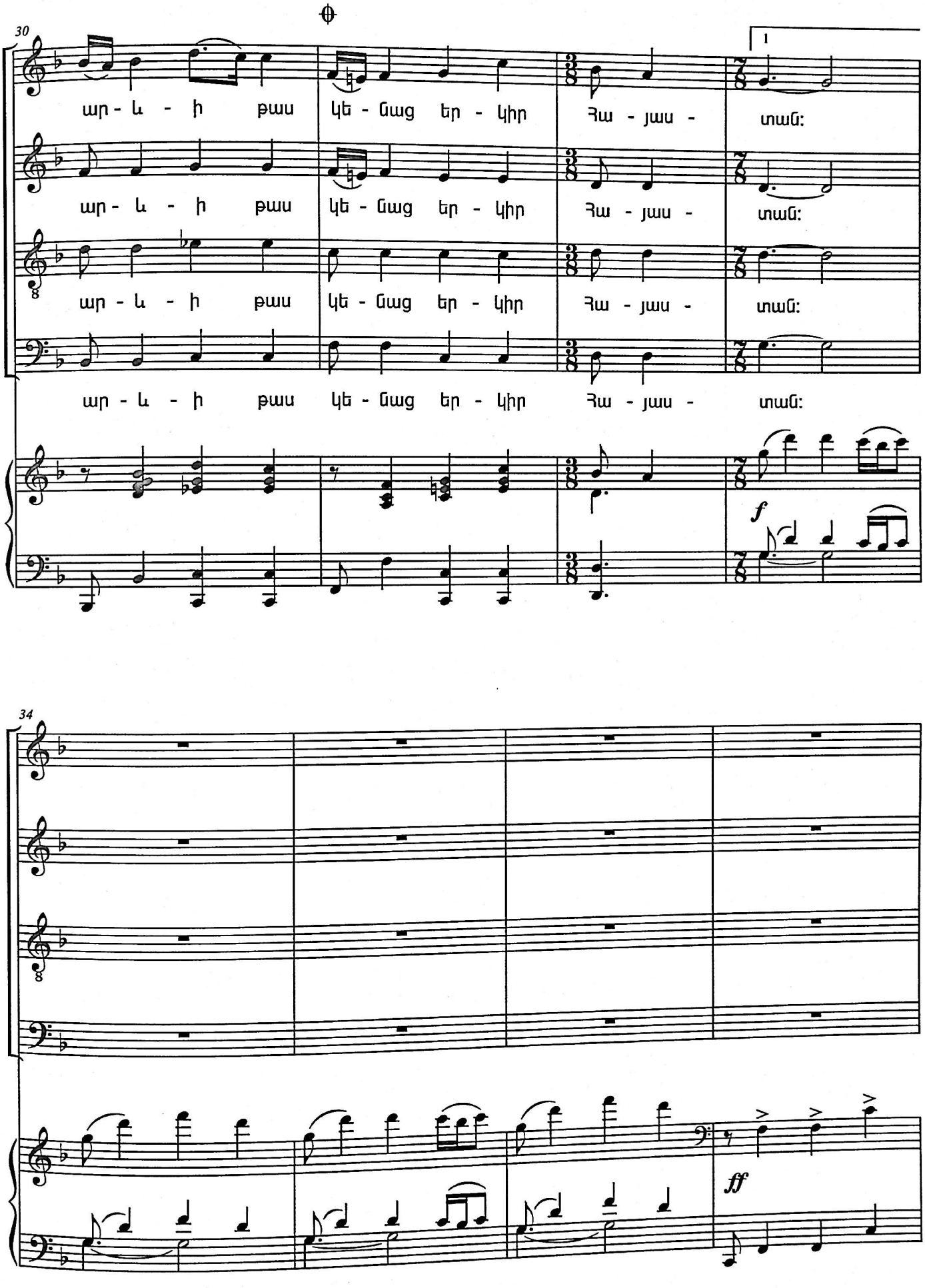
30
S
A
T
B
ար - և - ի թաս կե - նաց եր - կիր Հա - յաս - տան:
ար - և - ի թաս կե - նաց եր - կիր Հա - յաս - տան:
ար - և - ի թաս կե - նաց եր - կիր Հա - յաս - տան:
ար - և - ի թաս կե - նաց եր - կիր Հա - յաս - տան:
1
f
34
S
A
T
B
ff

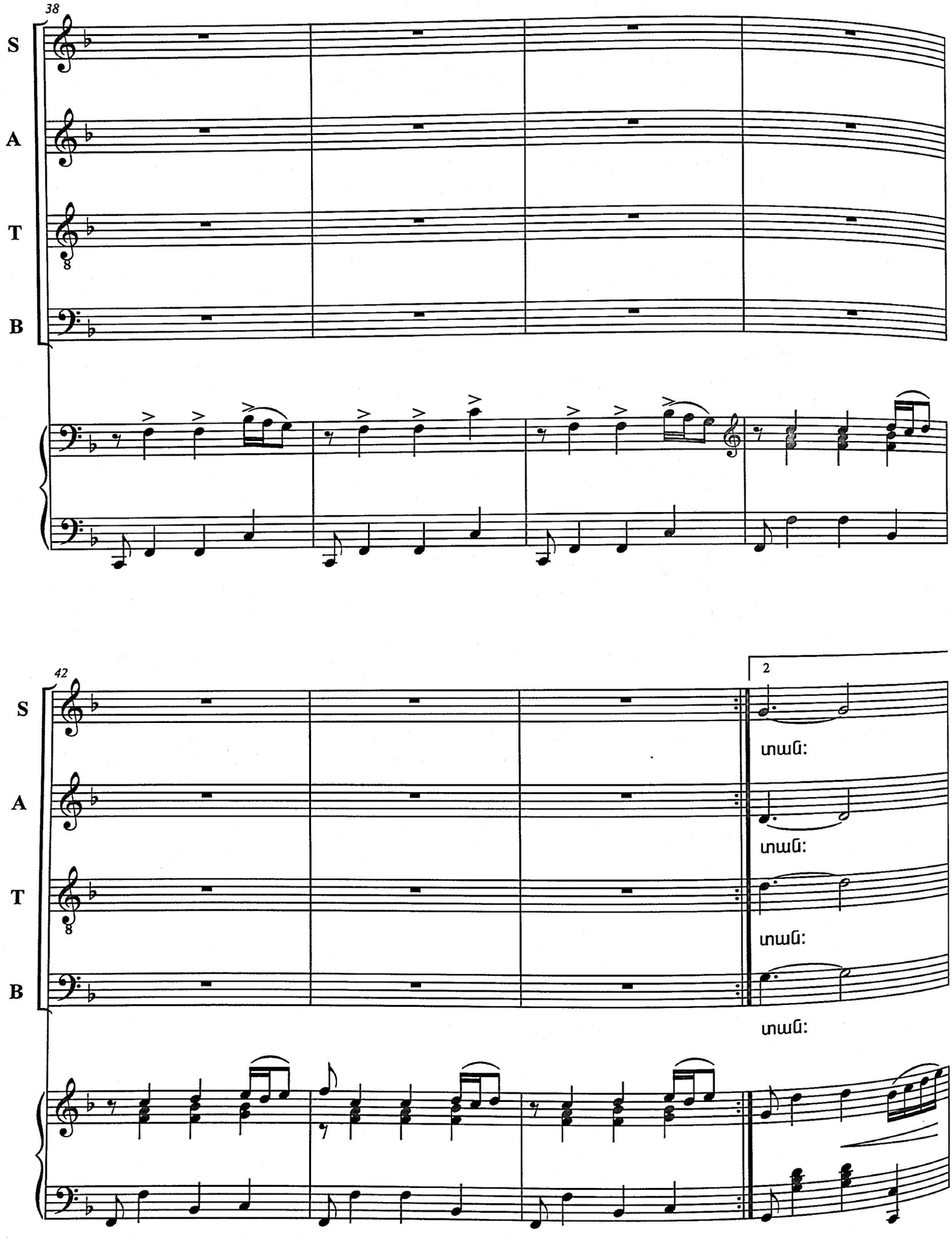
38
S
A
T
B
42
2
տաո:
տաո:
տաո:
տաո:

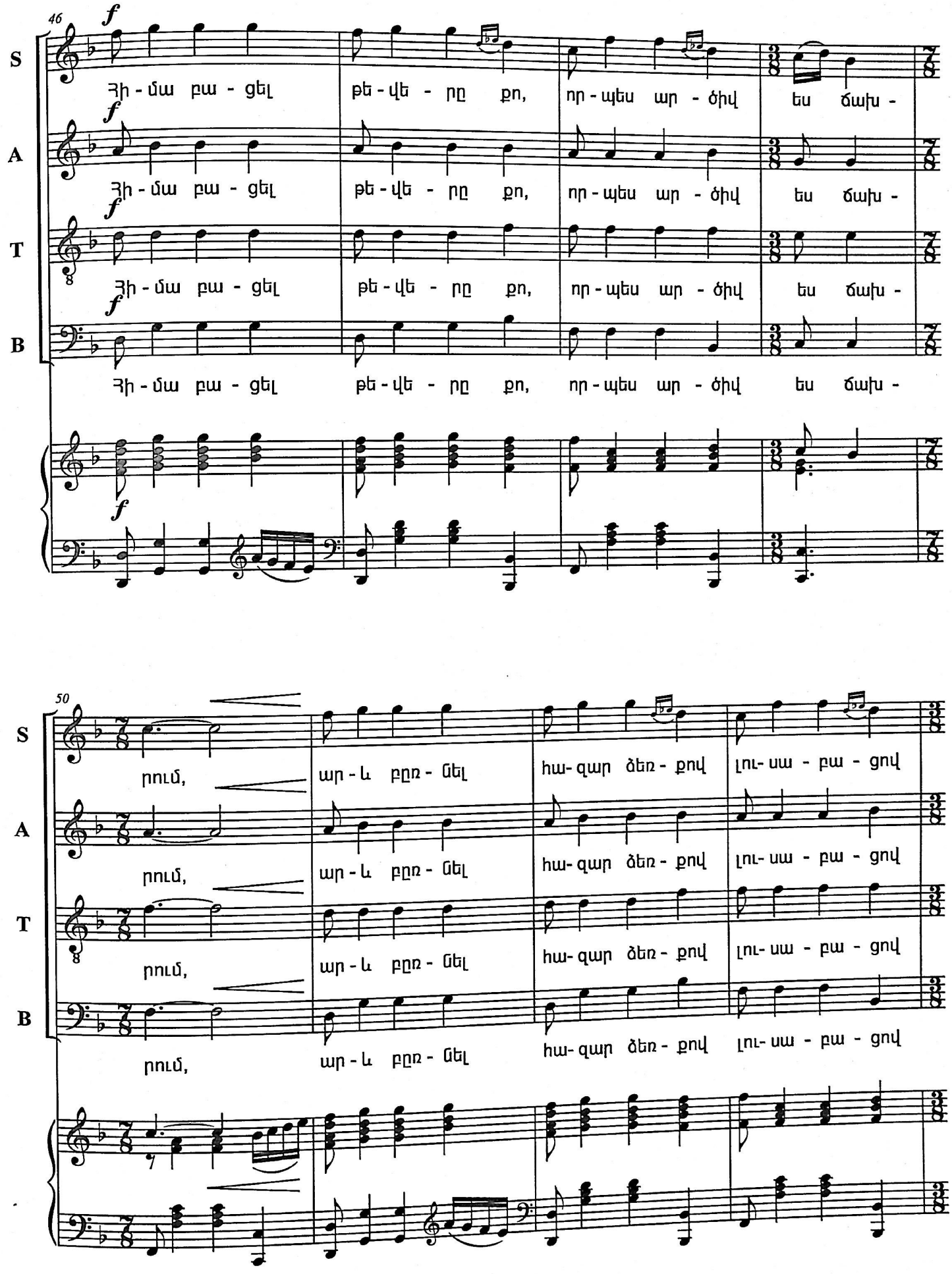
46
S
A
T
B
f
Հի - մա բա - ցել
թե - վե - րը քո,
որ - պես ար - ծիվ
ես ճախ -
50
րում,
ար - և բըռ - նել
հա - զար ձեռ - քով
լու - սա - բա - ցով

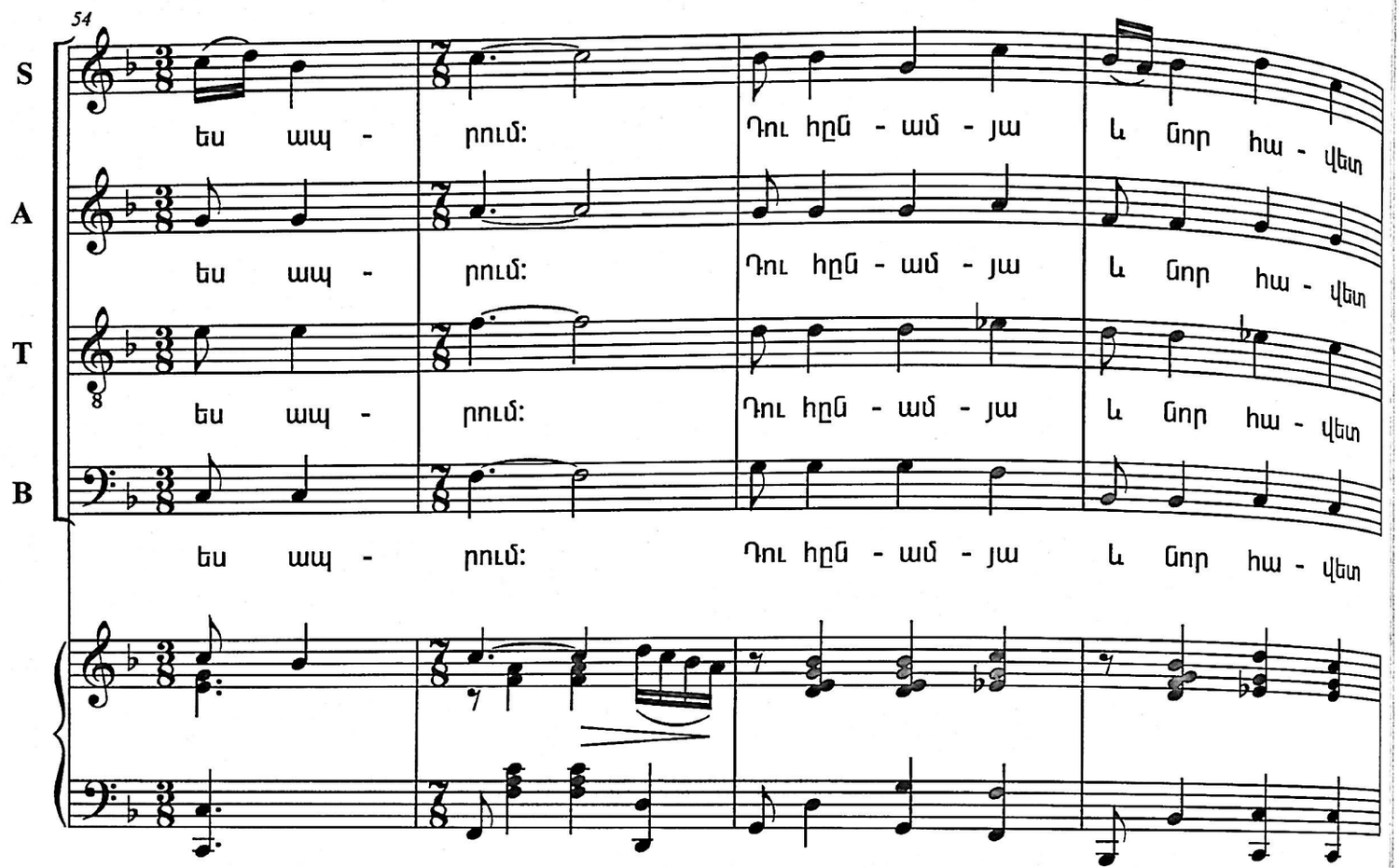
54
S
A
T
B
ես ապ - րում: Դու հըն - ամ - յա և նոր հա - վետ
ես ապ - րում: Դու հըն - ամ - յա և նոր հա - վետ
ես ապ - րում: Դու հըն - ամ - յա և նոր հա - վետ
ես ապ - րում: Դու հըն - ամ - յա և նոր հա - վետ

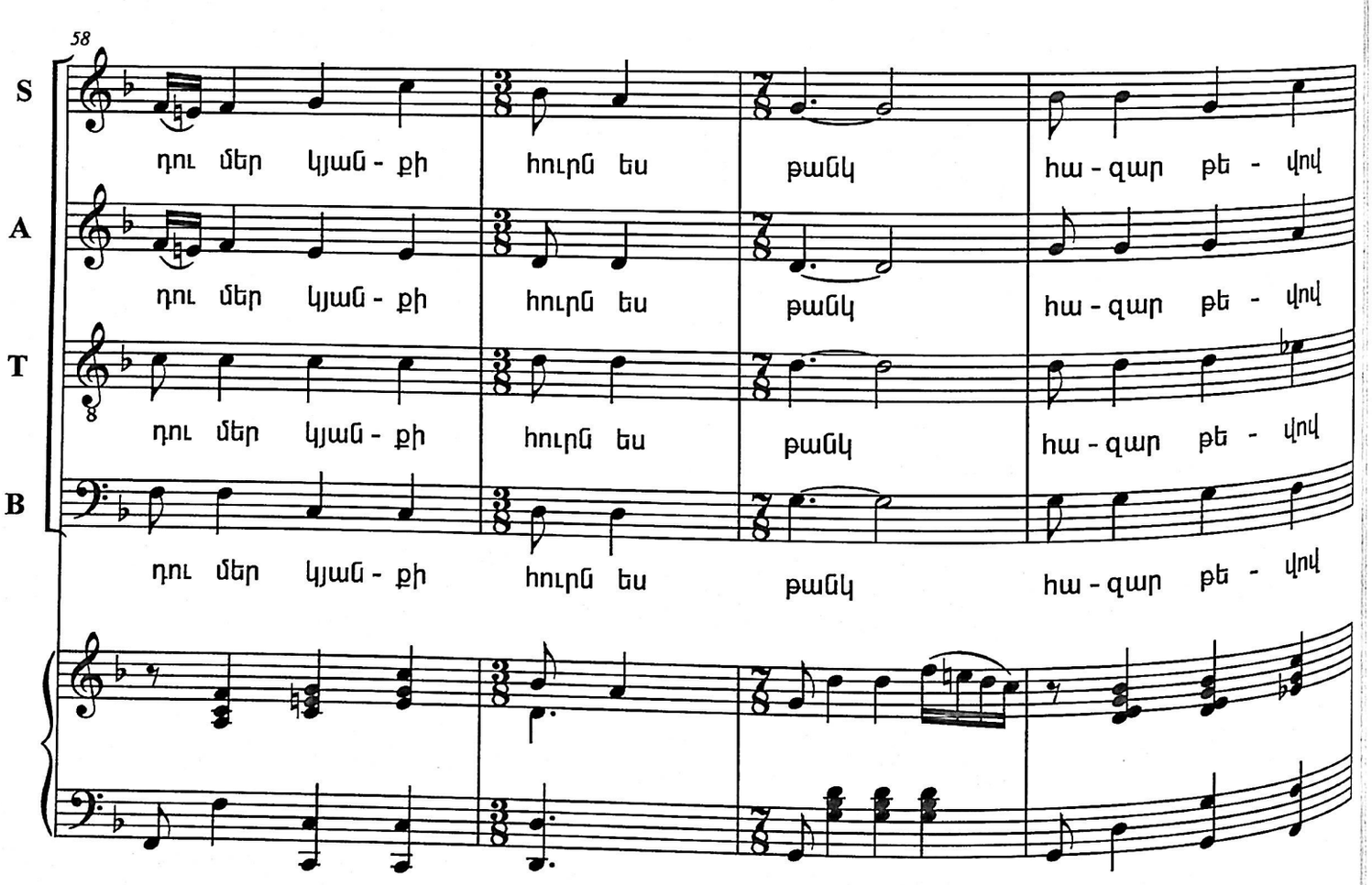
58
S
A
T
B
դու մեր կյան - քի հուրն ես թանկ հա - զար թե - վով
դու մեր կյան - քի հուրն ես թանկ հա - զար թե - վով
դու մեր կյան - քի հուրն ես թանկ հա - զար թե - վով
դու մեր կյան - քի հուրն ես թանկ հա - զար թե - վով

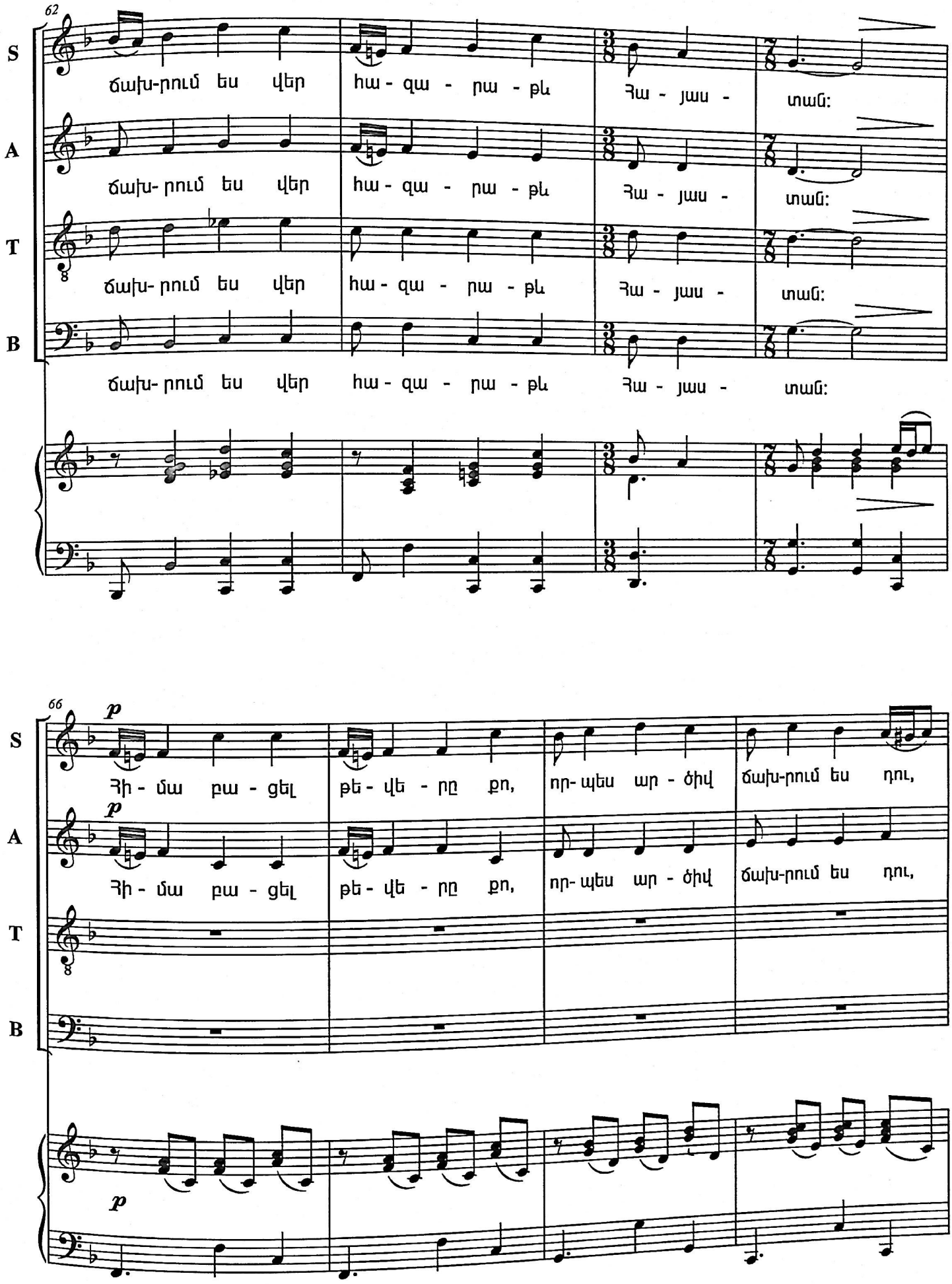
62
S
A
T
B
ճախ-րում ես վեր հա - զա - րա - թև Հա - յաս - տան:
ճախ- րում ես վեր հա - զա - րա - թև Հա - յաս - տան:
ճախ- րում ես վեր հա - զա - րա - թև Հա - յաս - տան:
ճախ- րում ես վեր հա - զա - րա - թև Հա - յաս - տան:
66
p
Հի - մա բա - ցել թե - վե - րը քո, որ- պես ար - ծիվ ճախ-րում ես դու,
p
Հի - մա բա - ցել թե - վե - րը քո, որ- պես ար - ծիվ ճախ-րում ես դու,
p

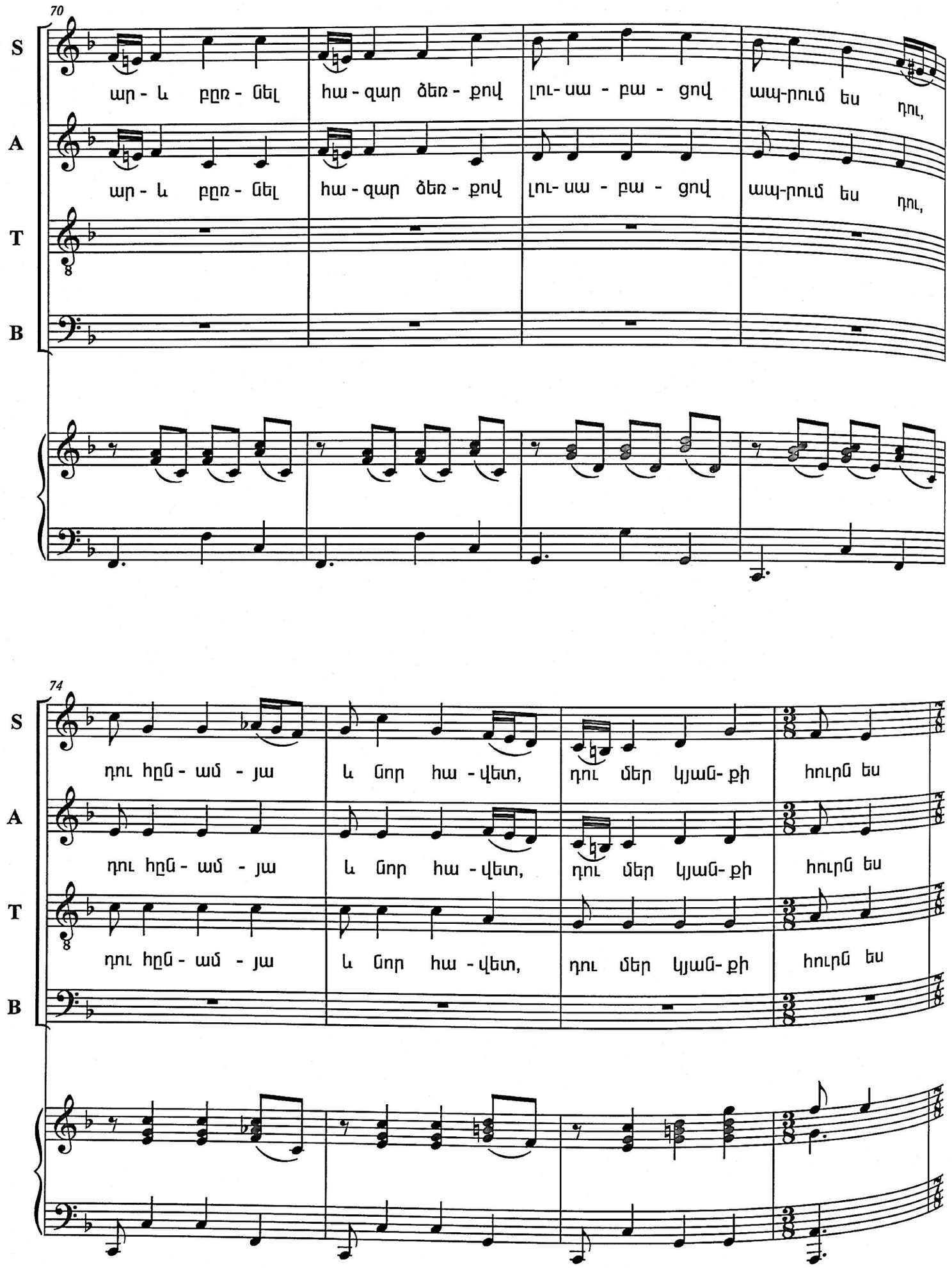
70
S
A
T
B
ար - և բըռ - նել
հա - զար ձեռ - քով
լու - սա - բա - ցով
ապ-րում ես դու,
ար - և բըռ - նել
հա - զար ձեռ - քով
լու - սա - բա - ցով
ապ-րում ես դու,
74
դու հըն - ամ - յա
և նոր հա - վետ,
դու մեր կյան - քի
հուրն ես
դու հըն - ամ - յա
և նոր հա - վետ,
դու մեր կյան - քի
հուրն ես
դու հըն - ամ - յա
և նոր հա - վետ,
դու մեր կյան - քի
հուրն ես

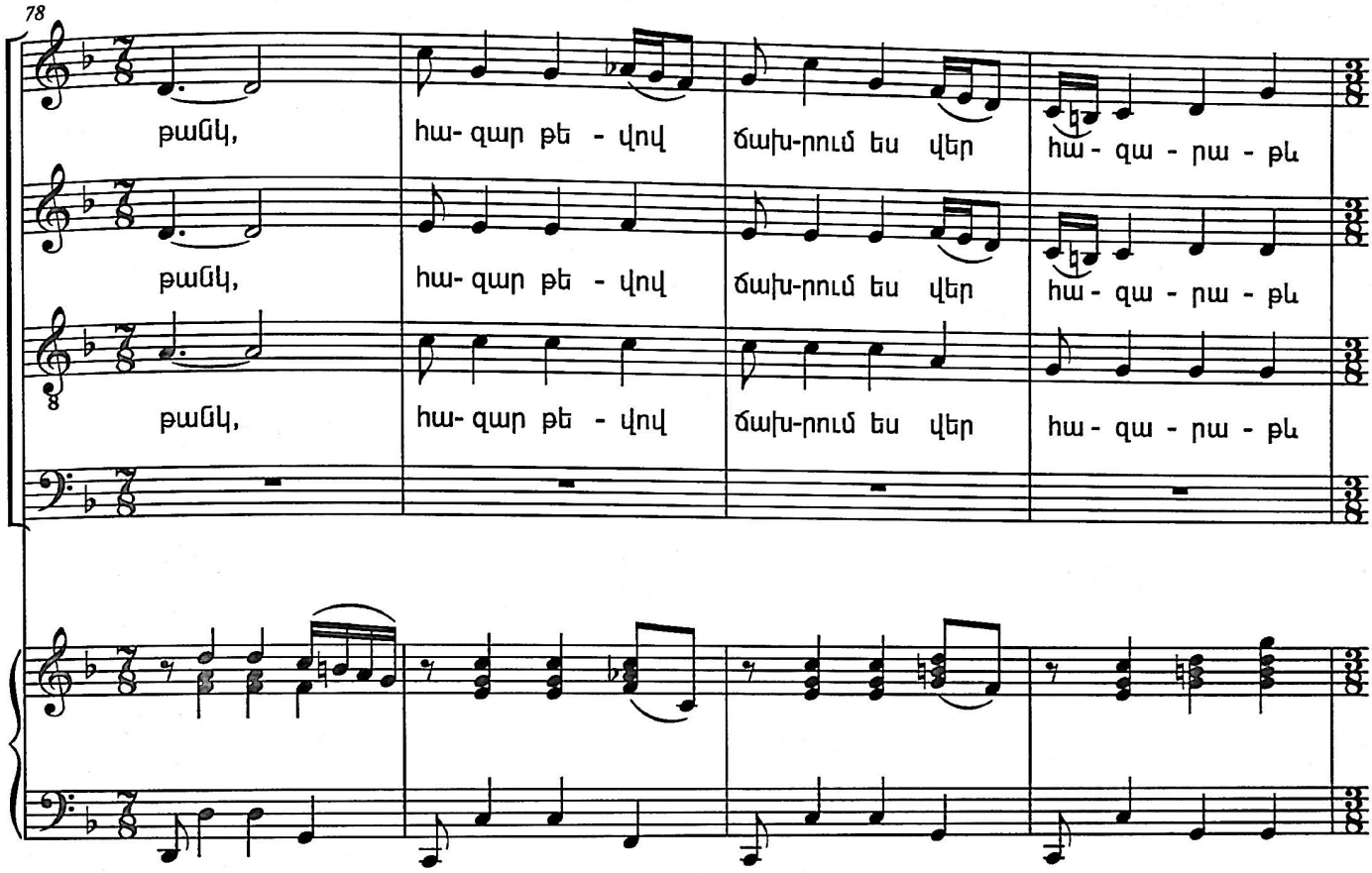
78
S
A
T
B
թանկ, հա- զար թե - վով ճախ-րում ես վեր հա - զա - րա - թև
թանկ, հա- զար թե - վով ճախ-րում ես վեր հա - զա - րա - թև
թանկ, հա- զար թե - վով ճախ-րում ես վեր հա - զա - րա - թև

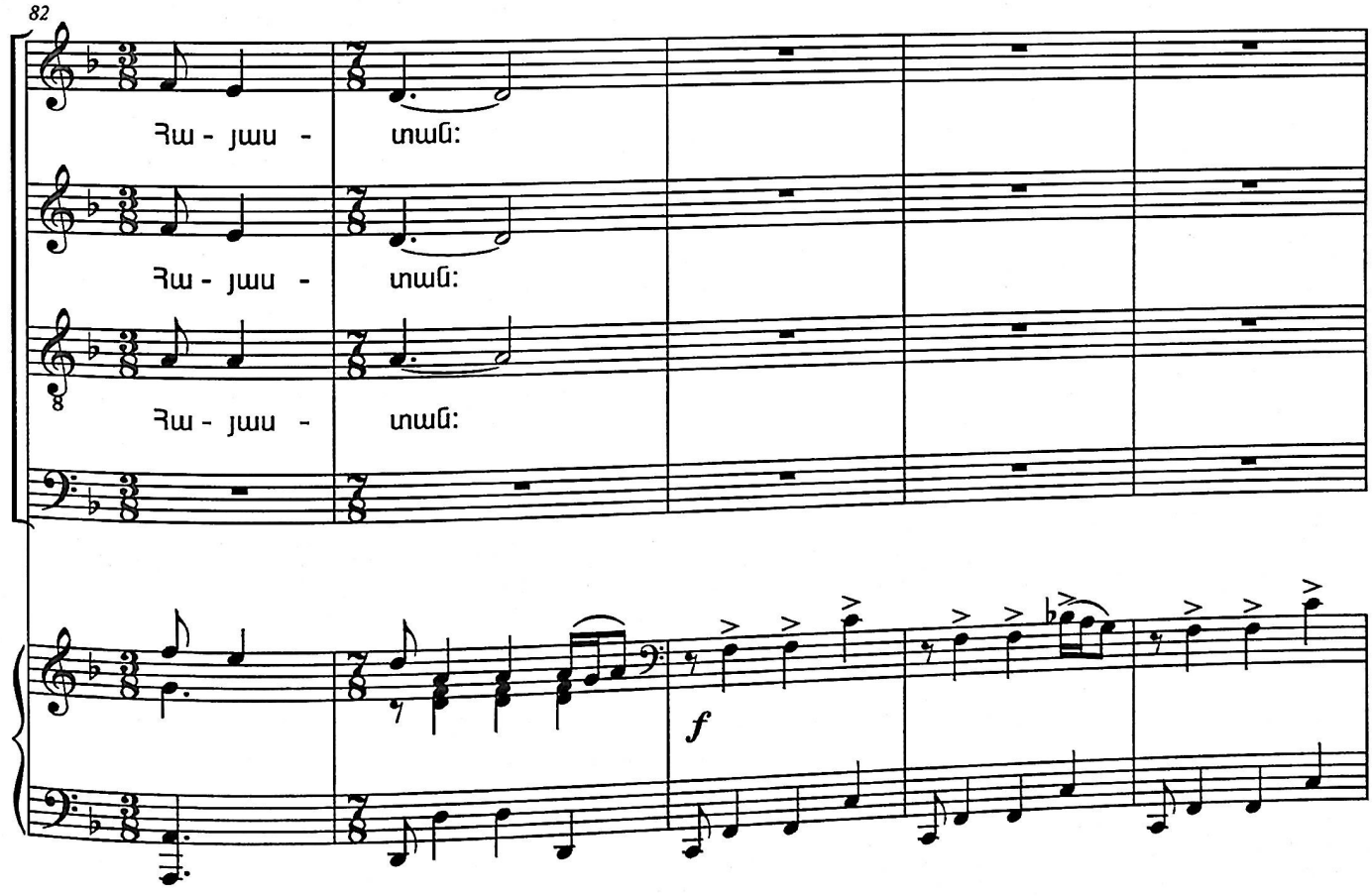
82
S
A
T
B
Հա - յաս - տան:
Հա - յաս - տան:
Հա - յաս - տան:
f

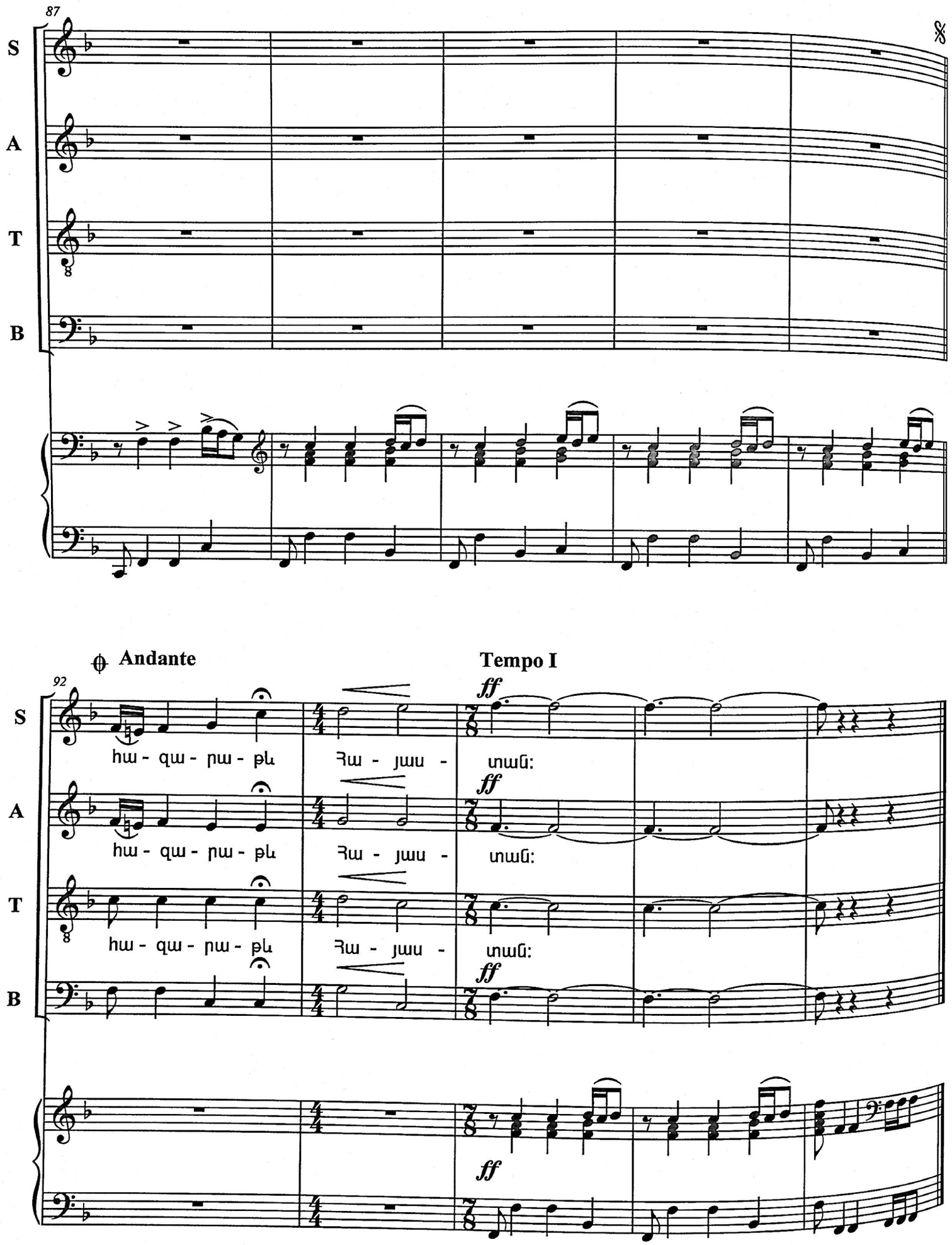
87
S
A
T
B
Andante
Tempo I
92
ff
հա - զա - րա - թև
Հա - յաս -
տան:

Դու Մաշտոցի հանճարեղ գիր
Ավարայրի քաջ Վարդան
Կանչող կռունկ, մեր պարագիր
Դու և ակոս, և գութան:

Դու պապմության լուսեղեն դաս
Մեր հավատի սուրն արդար
Ունես ձեռքիդ արևի թաս
Կենաց երկիր Հայաստան:

Կառուցել ես շեն ու պաճար
Կառուցող ես եղել միշտ,
Թեև քանդող ոսոխդ չար
Քեզ բերել է հազար վիշտ:

Բայց դու որպես լույսի ճամփորդ
Կամքով եղել ես հաստատ,
Միշտ եղել է երազդ հորդ,
Դու երազող Հայաստան:

Հիմա բացել թևերը քո,
Որպես արծիվ ես ճախրում,
Արև բռնել հազար ձեռքով
Լուսաբացով ես ապրում:

Դու հնամյա և նոր հավեր
Դու մեր կյանքի հուրն ես թանկ
Հազար թևով ճախրում ես վեր
Հազարաթև Հայաստան:

ՀԻՆ ՓԱՅՏՈՆ
HIN PHAETON
(1986)

խոսք՝ Գ. Հովհաննիսյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

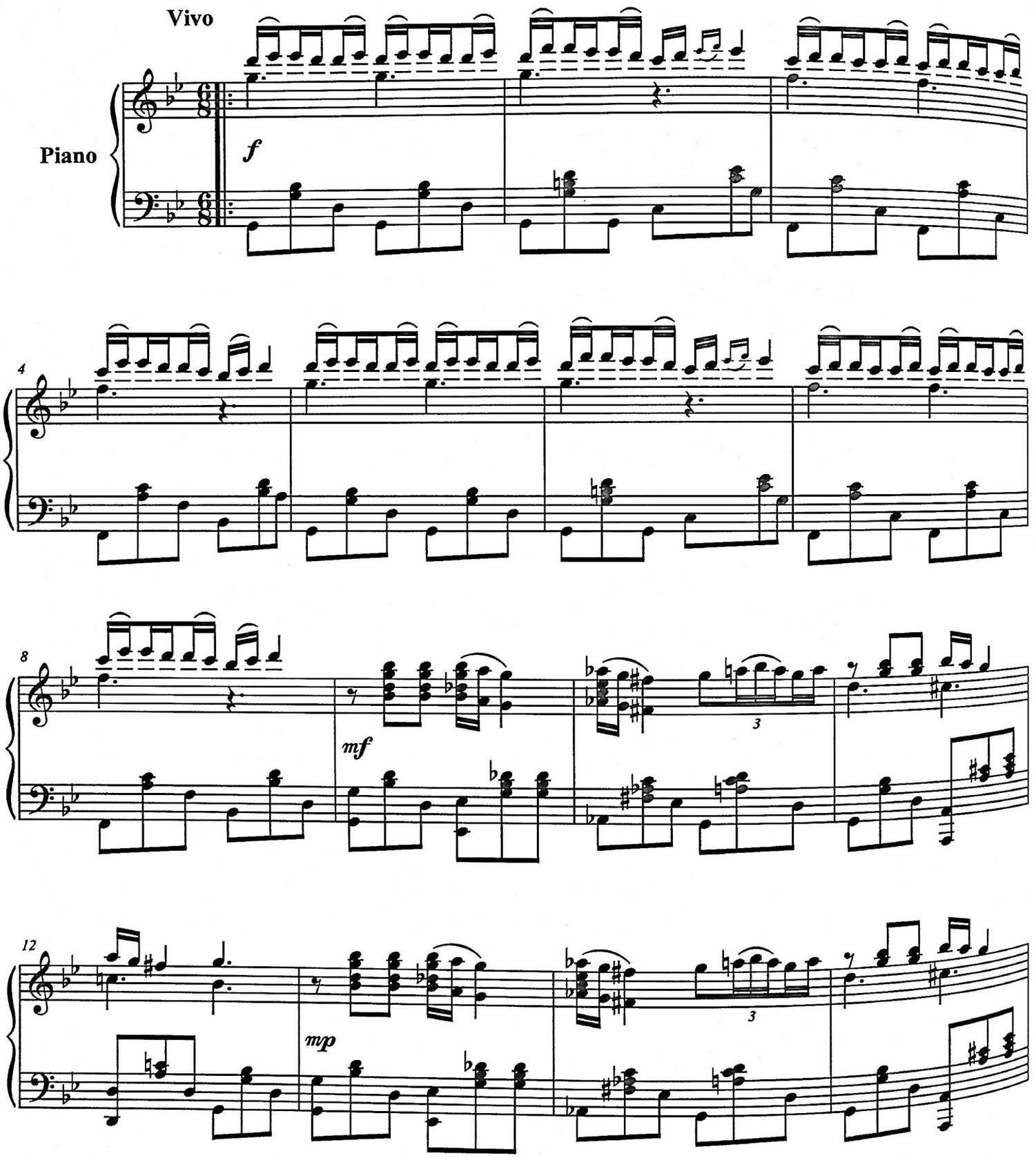

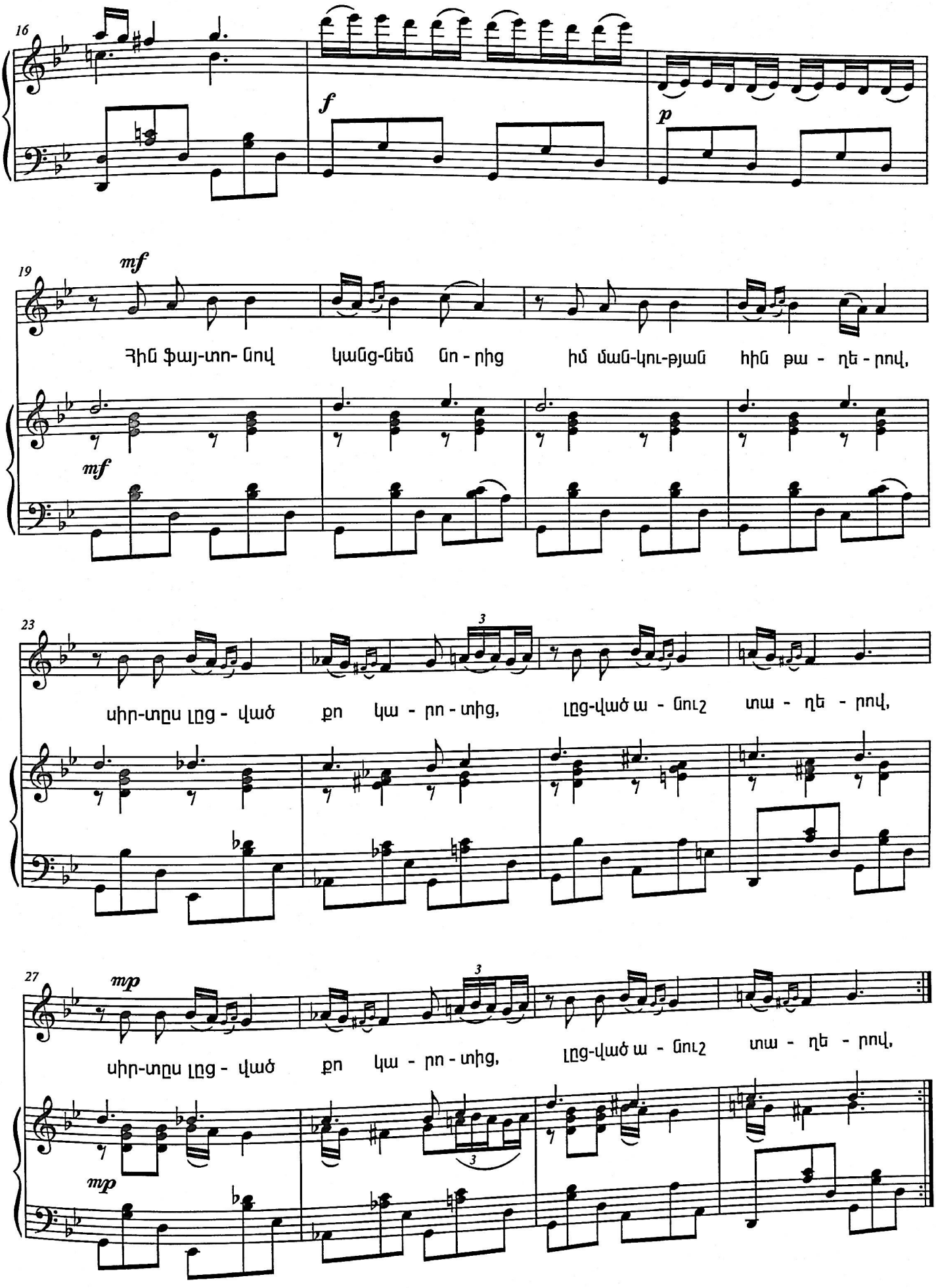
16
f
p
19
mf
Հին ֆայ-տո- նով կանց-նեմ նո - րից իմ ման-կու-թյան հին թա - ղե - րով,
mf
23
3
սիր-տըս լըց - ված քո կա - րո - տից, լըց-ված ա - նուշ տա - ղե - րով,
27
mp
3
սիր-տըս լըց - ված քո կա - րո - տից, լըց-ված ա - նուշ տա - ղե - րով,
3
mp

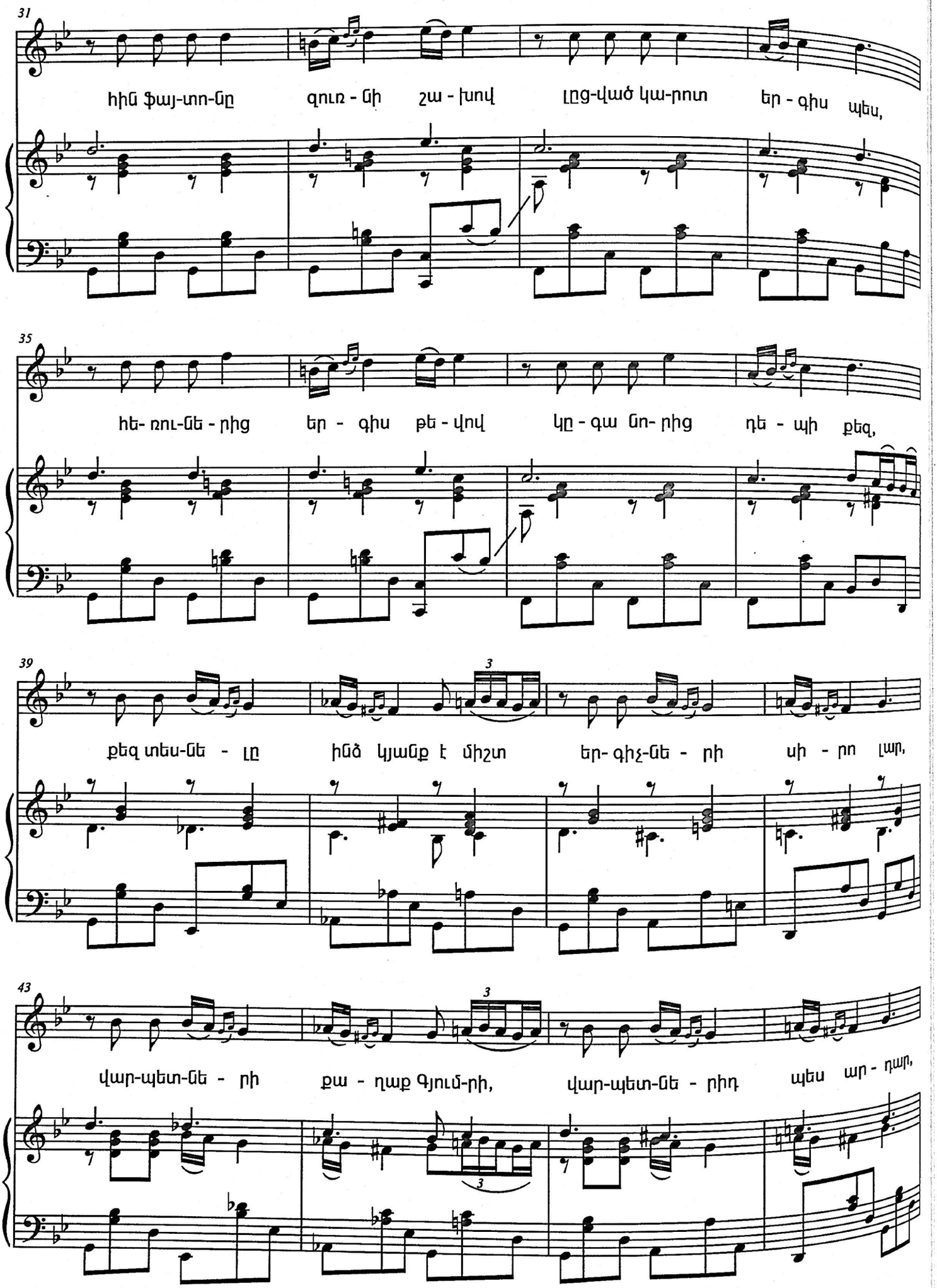
31
հին ֆայ-տո-նը զուռ - նի շա - խով լըց-ված կա-րոտ եր - գիս պես,
35
հե- ռու-նե - րից եր - գիս թե - վով կը - գա ևո- րից դե - պի քեզ,
39
3
քեզ տես-նե - լը ինձ կյանք է միշտ եր- գիչ-նե - րի սի - րո լար,
43
3
3
վար-պետ-նե - րի քա - ղաք Գյում-րի, վար-պետ-նե - րիդ պես ար - դար,

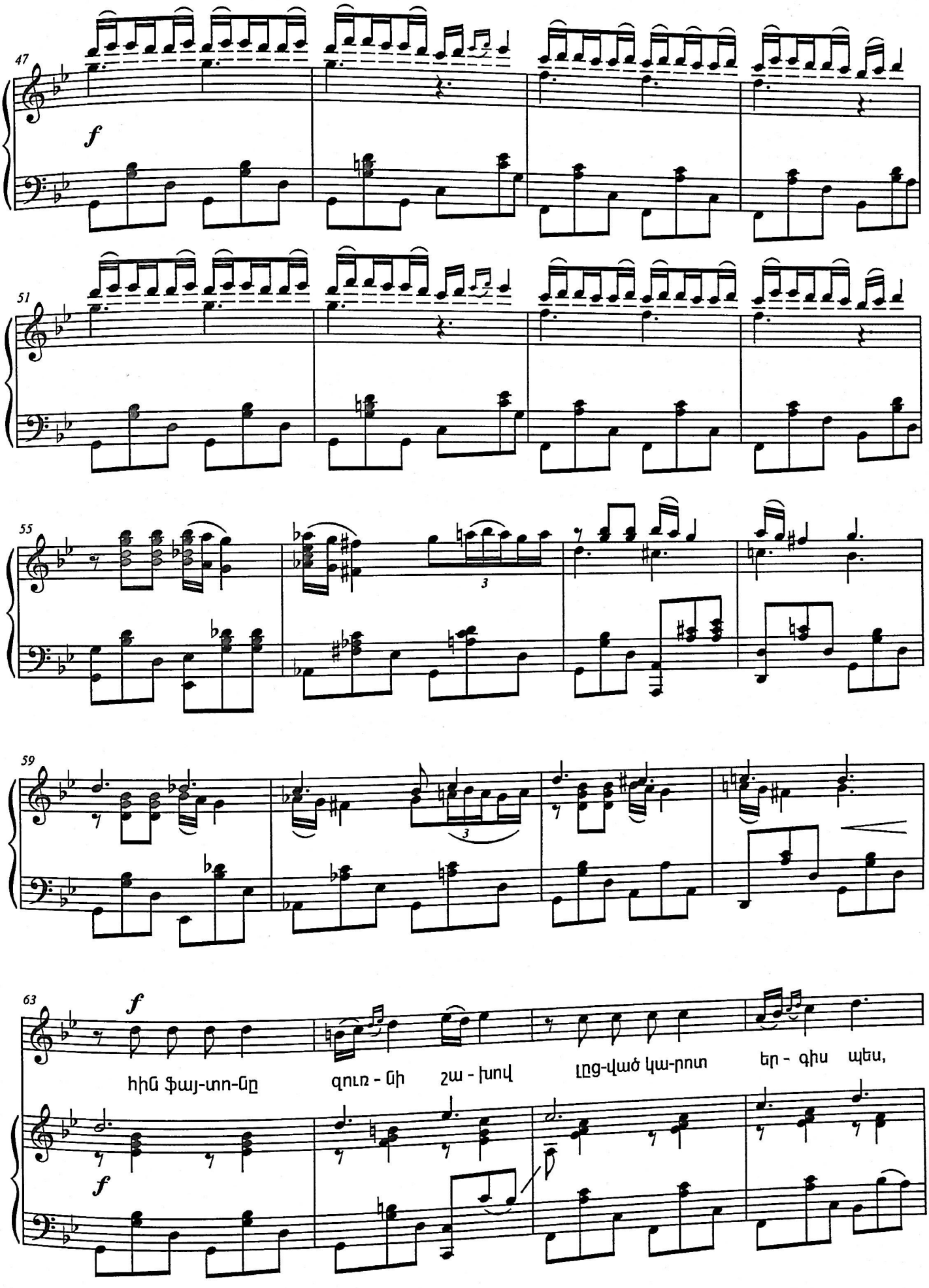
47
f
51
55
3
59
3
63
f
հին ֆայ-տո-նը
զուռ - նի
շա - խով
լըց-ված կա-րոտ
եր - գիս պես,
f

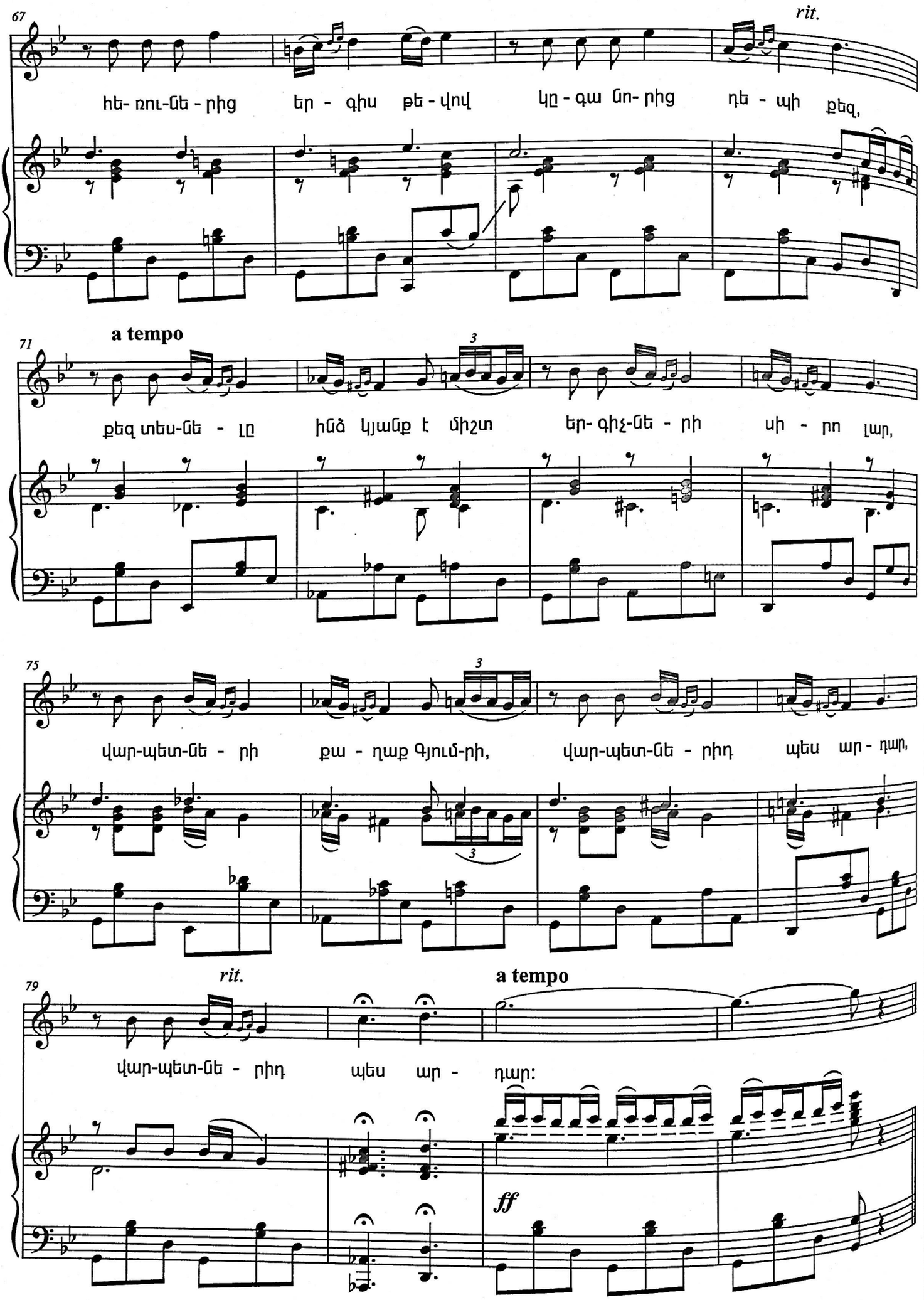
67
rit.
հե- ռու-նե - րից եր - գիս թե - վով կը - գա ցո- րից դե - պի քեզ,
a tempo
71
3
քեզ տես-նե - լը ինձ կյանք է միշտ եր- գիչ-նե - րի սի - րո լար,
75
3
վար-պետ-նե - րի քա - ղաք Գյում-րի, վար-պետ-նե - րիդ պես ար - դար,
rit.
a tempo
79
վար-պետ-նե - րիդ պես ար - դար:
ff

Հին ֆայտոնով կանցնեմ նորից,
Իմ մանկության հին թաղերով,
Սիրտս լցված քո կարոտից,
Լցված անուշ տաղերով,
Սիրտս լցված քո կարոտով,
Լցված անուշ տաղերով:

Հին ֆայտոնը զուռնի շախով
Լցված կարոտ երգիս պես,
Հեռուներից երգիս թևով
Կգա նորից դեպի քեզ:

Քեզ տեսնելը ինձ կյանք է միշտ
Երգիչների սիրո լար
Վարպետների քաղաք Գյումրի
Վարպետներիդ պես արդար:

ՀՈՎՎԻ ԵՐԳԸ
HOVVI YERG
(1975)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

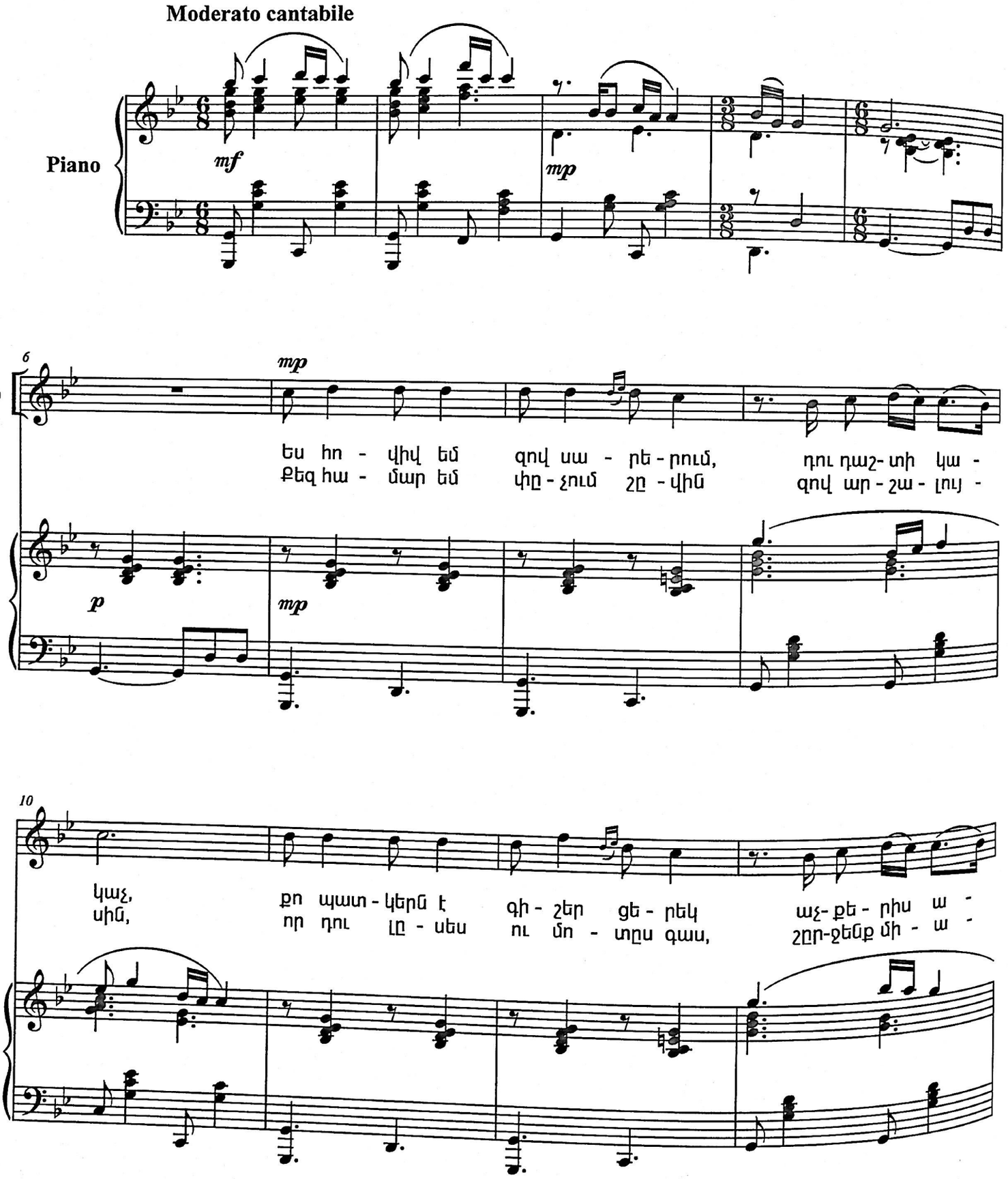

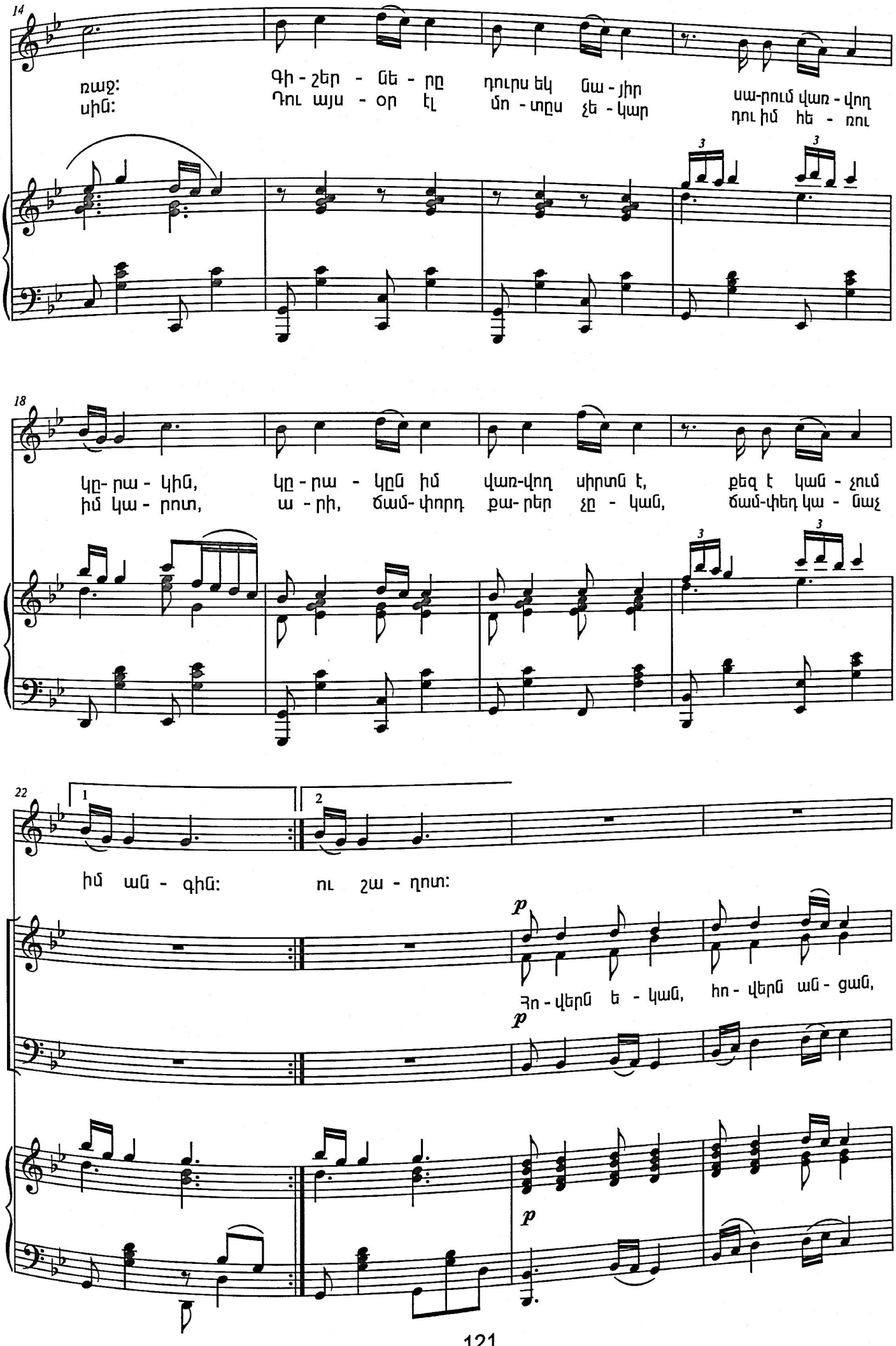
14
ռաջ: Գի - շեր - ևե - րը դուրս եկ նա - յիր սա-րում վառ - վող
սին: Դու այս - օր էլ մո - տըս չե - կար դու իմ հե - ռու
18
կը- րա - կին, կը - րա - կըն իմ վառ-վող սիրտն է, քեզ է կան - չում
իմ կա - րոտ, ա - րի, ճամ- փորդ քա- րեր չը - կան, ճամ-փեդ կա - նաչ
22
1
2
իմ ան - գին: ու շա - ղոտ:
p
Հո - վերն ե - կան, հո - վերն ան - ցան,
p
p

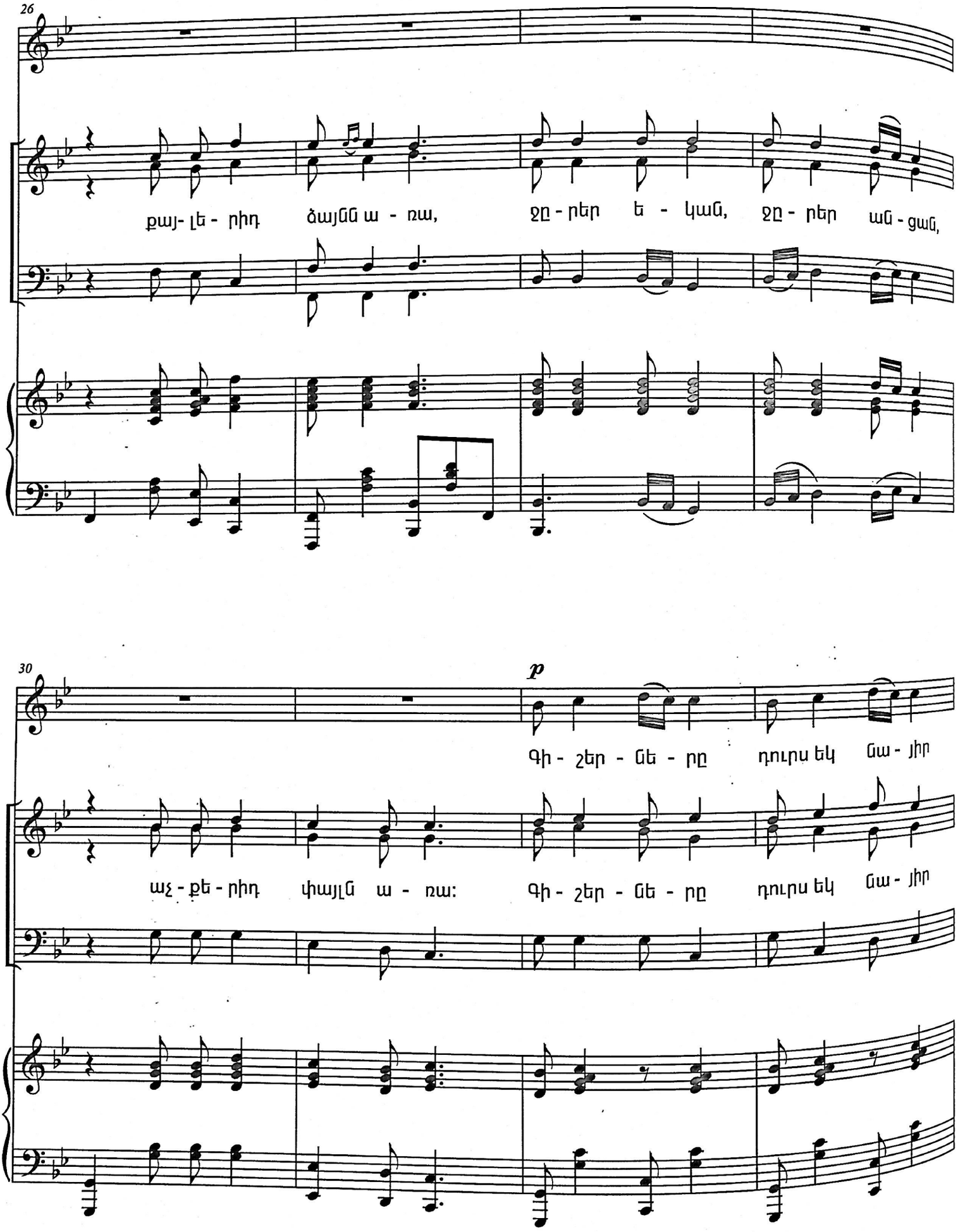
26
քայ- լե - րիդ ձայնն ա - ռա, ջը - րեր ե - կան, ջը - րեր ան - ցան,
30
p
գի - շեր - նե - րը դուրս եկ նա - յիր
աչ - քե - րիդ փայլն ա - ռա: գի - շեր - նե - րը դուրս եկ նա - յիր

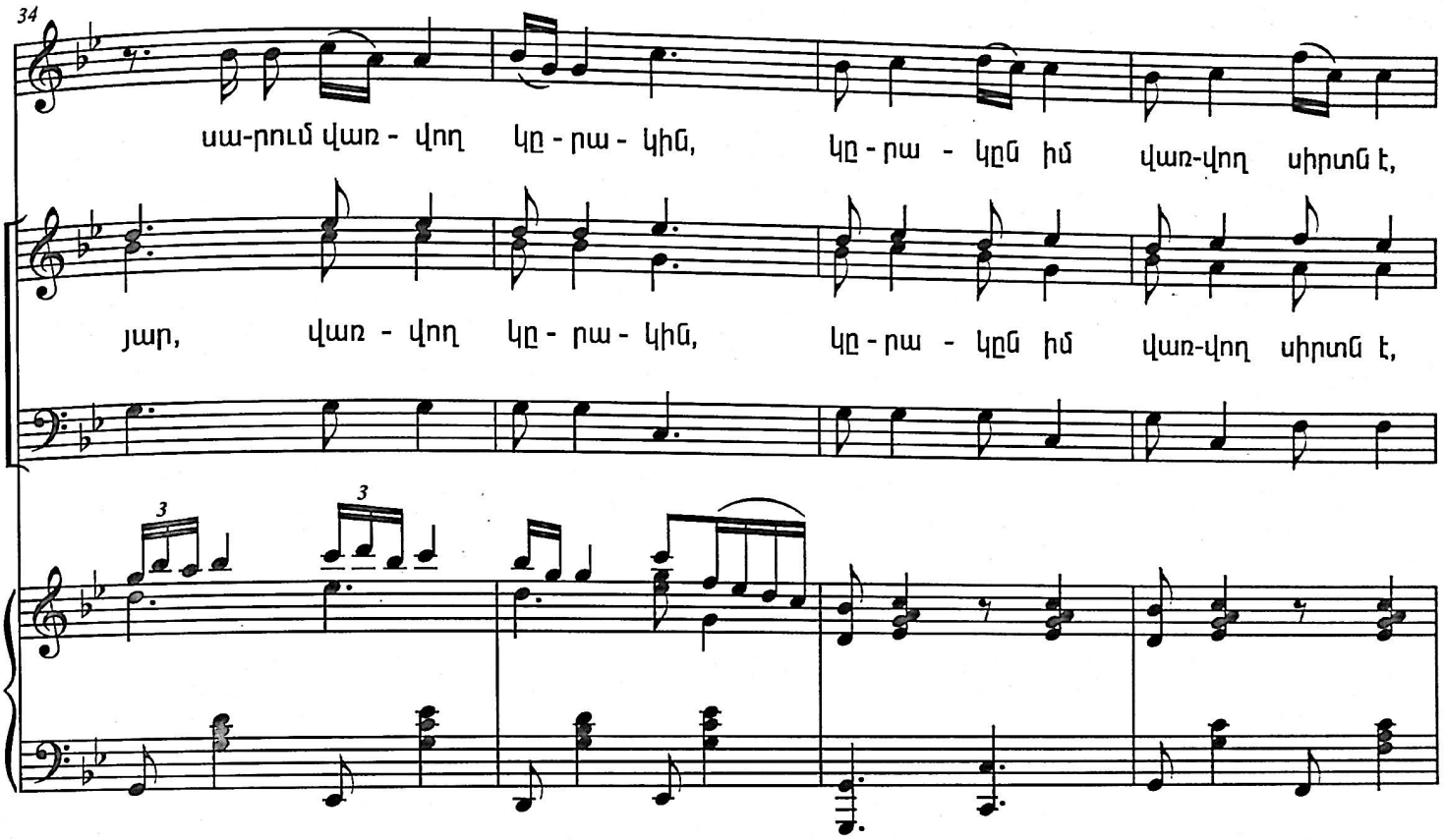
34
սա-րում վառ - վող կը - րա - կին, կը - րա - կըն իմ վառ-վող սիրտն է,
յար, վառ - վող կը - րա - կին, կը - րա - կըն իմ վառ-վող սիրտն է,

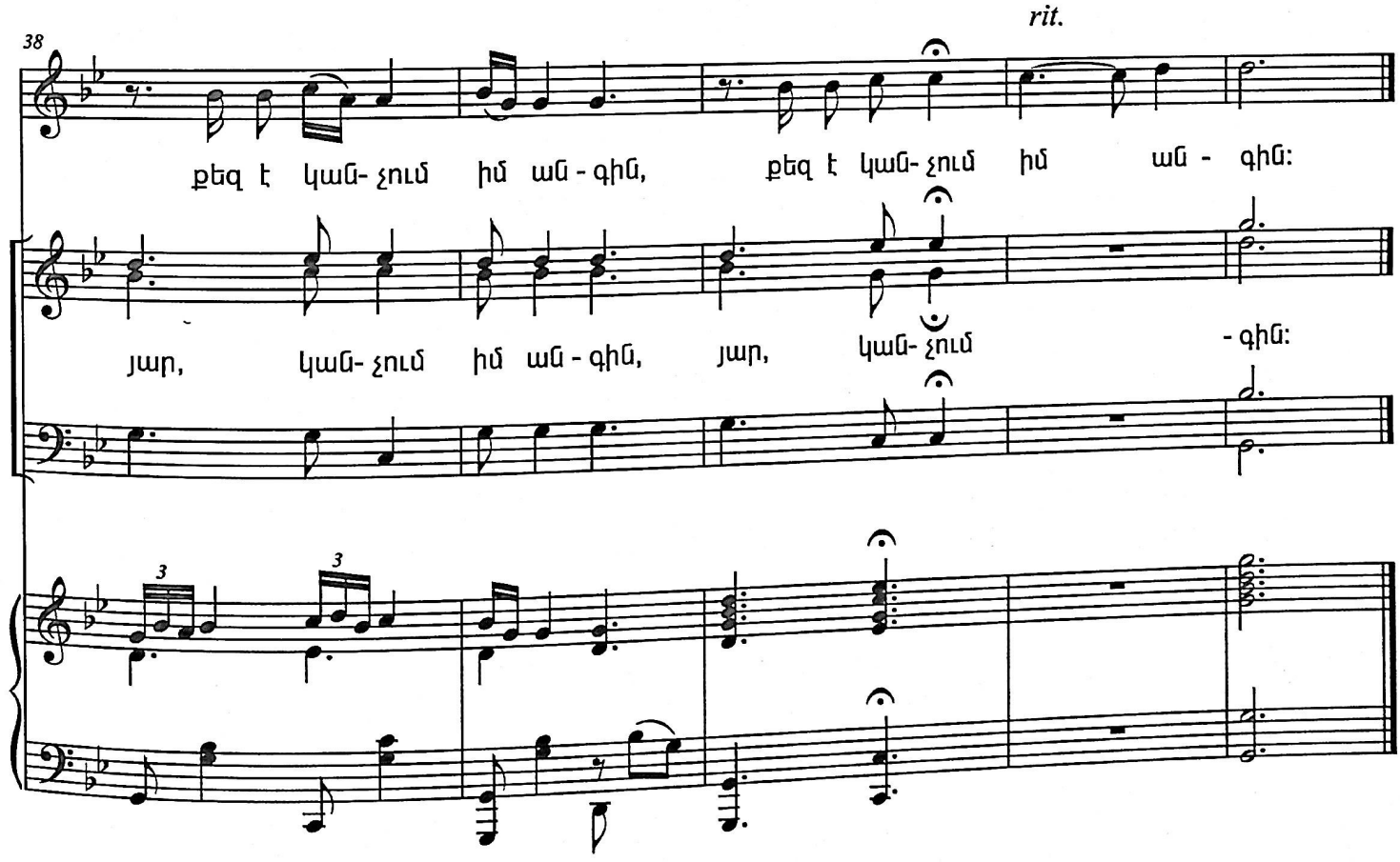
rit.
38
քեզ է կան- չում իմ ան - գին, քեզ է կան- չում իմ ան - գին:
յար, կան- չում իմ ան - գին, յար, կան- չում - գին:

Ես հովիվ եմ զով սարերում,
Դու դաշտի կակաչ,
Քո պատկերն է գիշեր-ցերեկ
Աչքերիս առաջ:

Գիշերները դուրս եկ, նայիր
Սարում վառվող կրակին,
Կրակն իմ վառվող սիրտն է
Քեզ կանչում, իմ անգին:

Քեզ համար եմ փչում շվին
Զով արշալույսին,
Որ դու լսես ու մոտս գաս,
Շրջենք միասին:

Դու այսօր էլ մոտս չեկար
Դու իմ հեռու, իմ կարոտ,
Արի ճամփիդ քարեր չկան,
Ճամփեդ կանաչ ու շաղոտ:

Հովերն եկան, հովերն անցան
Քայլերիդ ձայնն առա,
Ջրեր եկան, ջրեր անցան,
Աչքերիդ փայլն առա:

Գիշերները դուրս եկ, նայիր
Սարում վառվող կրակին,
Կրակն իմ վառվող սիրտն է
Քեզ կանչում, իմ անգին:

ԻՄ ԱՆՈՒՇ ՏԱՎԻՂ
IM ANUSH TAVIGH
(1958)

խոսք՝ Վ. Հարությունյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

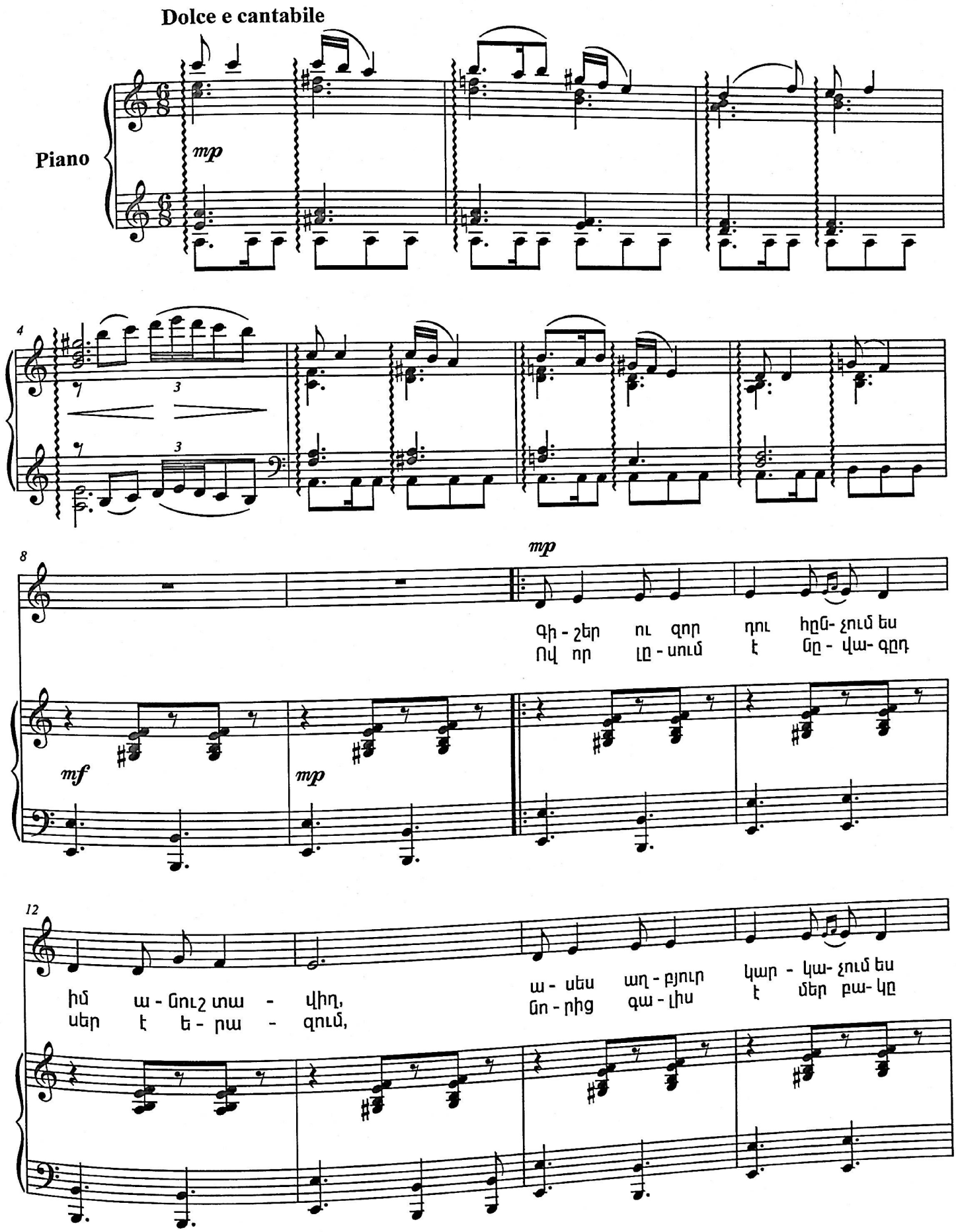

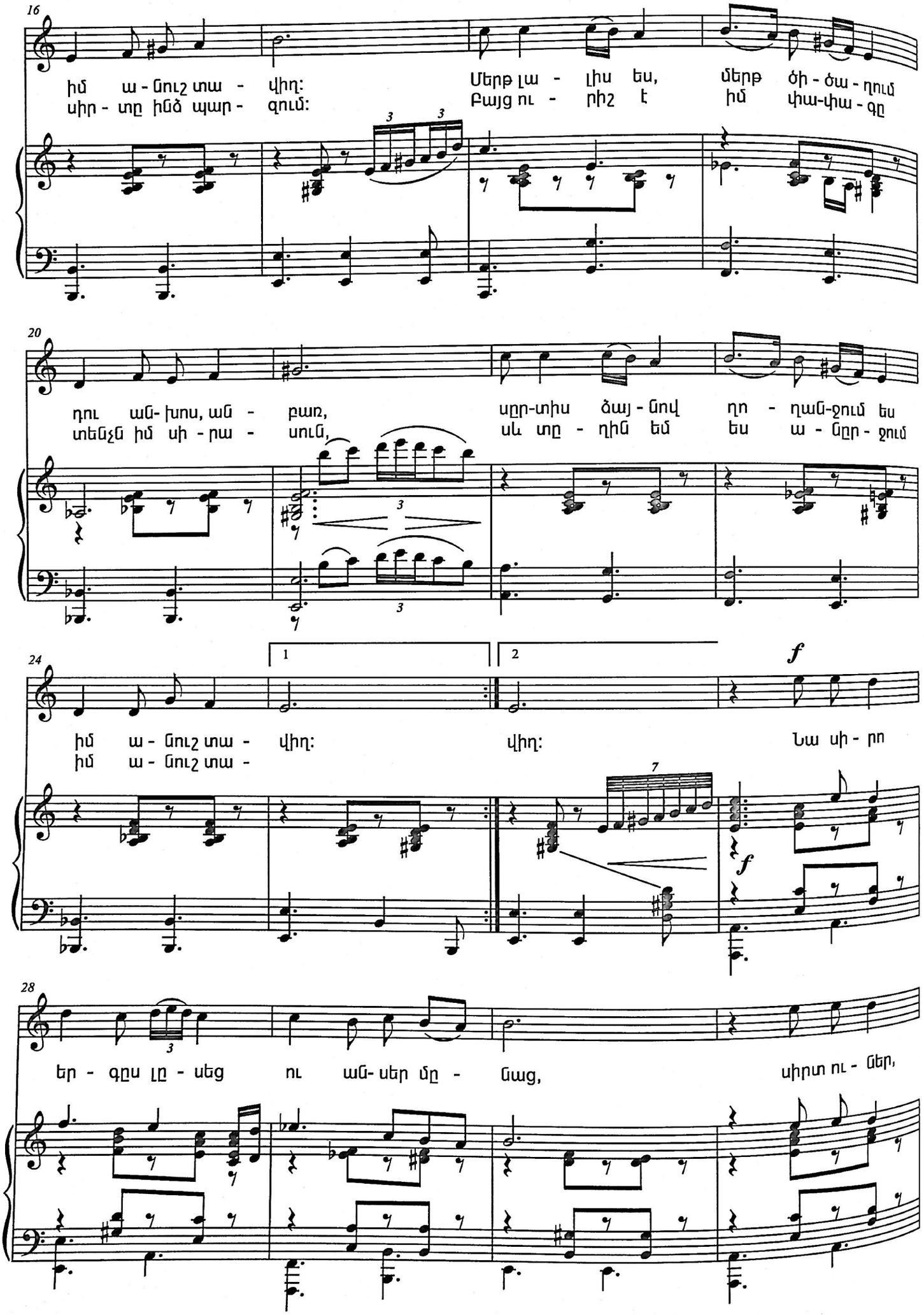
16
իմ ա - նուշ տա - վիղ:
սիր - տը ինձ պար - զում:
Մերթ լա - լիս ես, մերթ ծի - ծա - ղում
Բայց ու - րիշ է իմ փա-փա - գը
20
դու ան- խոս, ան - բառ,
տեսնչ իմ սի - րա - սուն,
սըր-տիս ձայ - նով ղո - ղան-ջում ես
սև տը - ղին եմ ես ա - նըր - ջում
24
1
2
f
իմ ա - նուշ տա - վիղ:
իմ ա - նուշ տա -
վիղ:
Նա սի - րո
28
եր - գըս լը - սեց ու ան- սեր մը - նաց,
սիրտ ու - ներ,

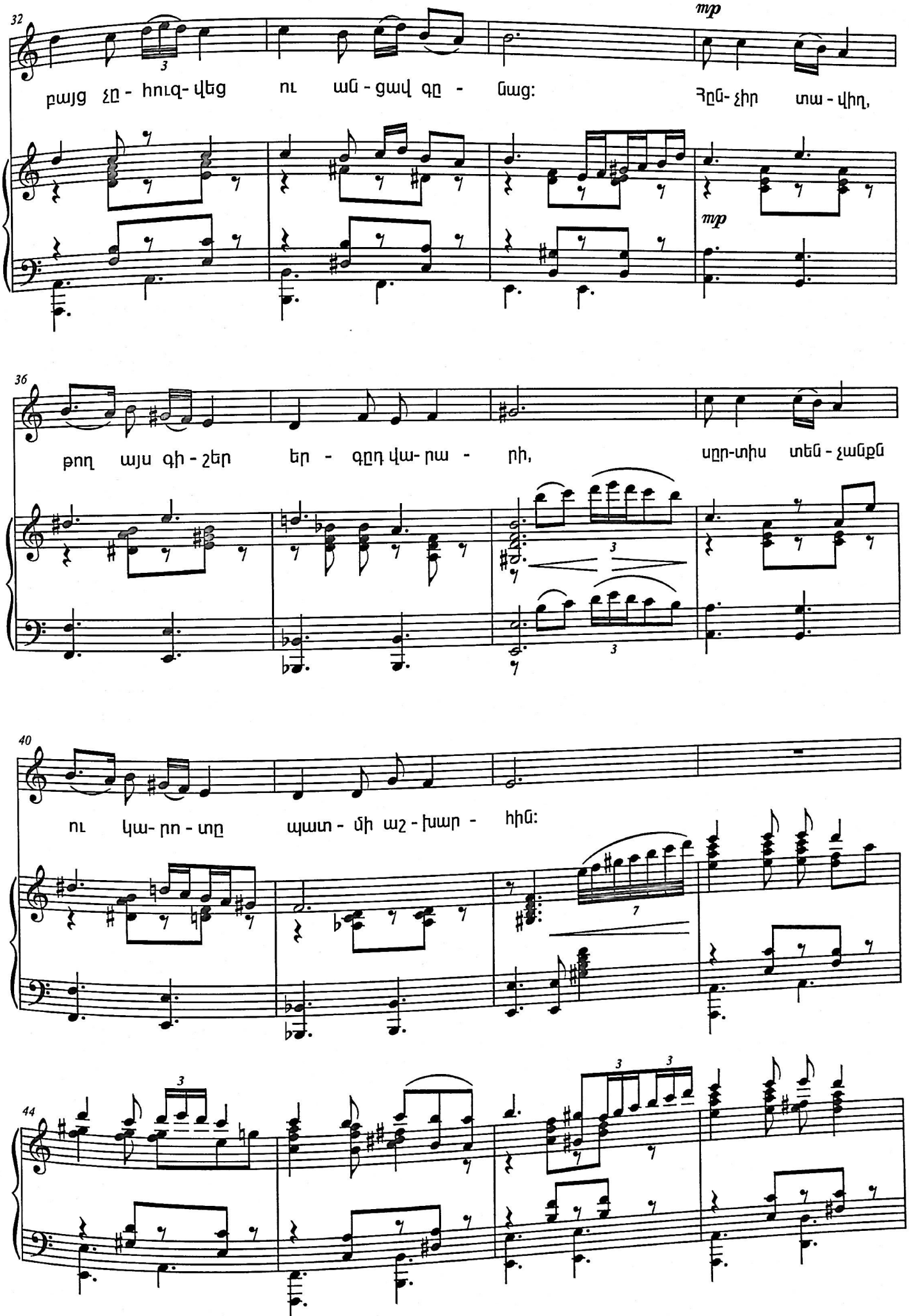
32
mp
բայց չը - հուզ - վեց ու ան - ցավ գը - նաց:
Հըն - չիր տա - վիղ,
mp
36
թող այս գի - շեր եր - գըդ վա - րա - րի,
սըր - տիս տեն - չանքն
40
ու կա - րո - տը պատ - մի աշ - խար - հին:
44

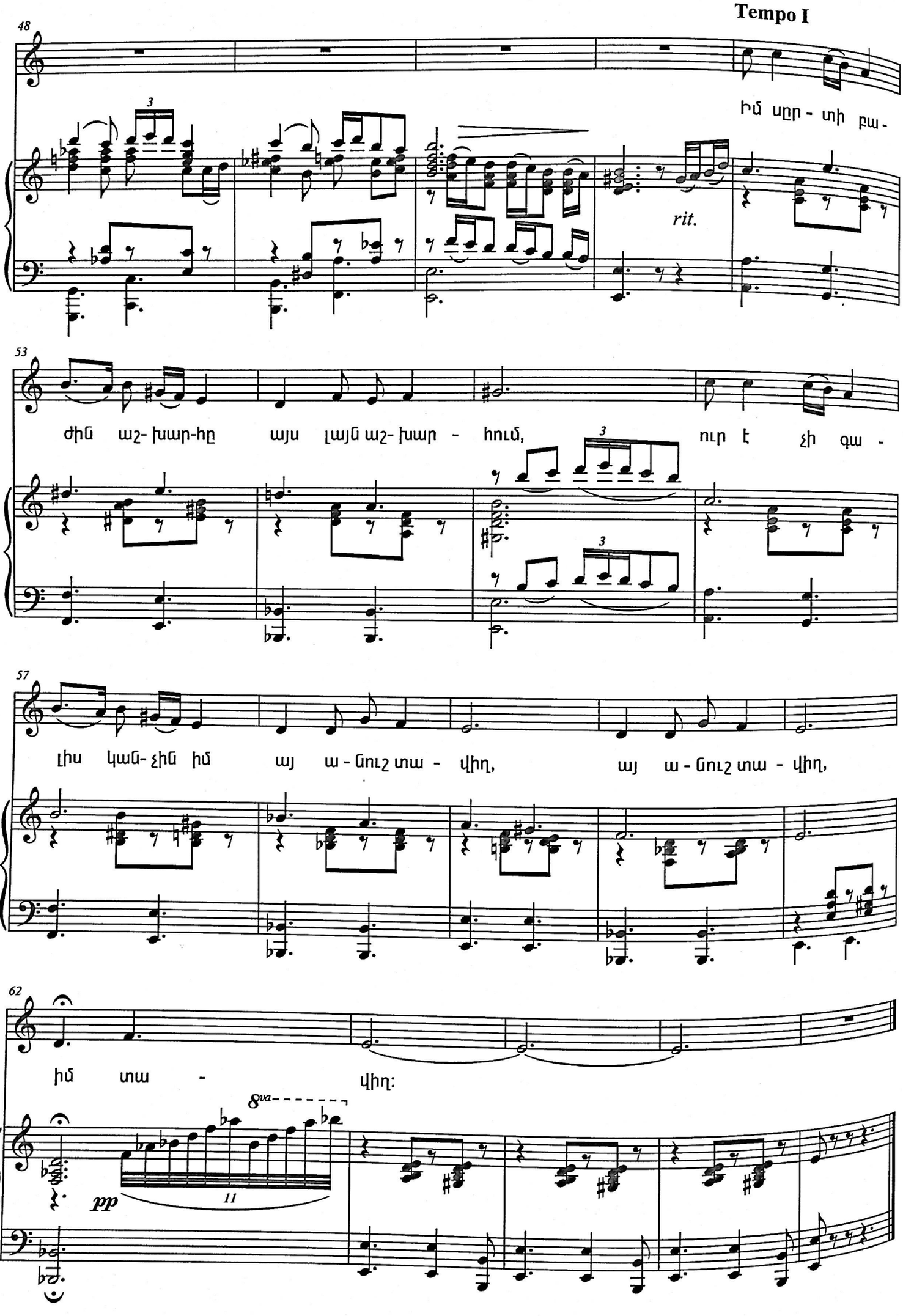
Tempo I
48
Իմ սըր - տի բա -
rit.
53
ժին աշ- խար-հը այս լայն աշ- խար - հում, ուր է չի գա -
57
լիս կաց- չիմ իմ այ ա - ցուշ տա - վիղ, այ ա - ցուշ տա - վիղ,
62
իմ տա - վիղ:
8va
pp
11

Գիշեր ու գոր դու հնչում ես,
Իմ անուշ պավիղ,
Ասես աղբյուր կարկաչում ես,
Իմ անուշ պավիղ:

Մերթ լալիս ես, մերթ ծիծաղում
Դու անխոս, անբառ,
Սրտիս ձայնով ղողանջում ես,
Իմ անուշ պավիղ:

Ով, որ լսում է նվագդ,
Սեր է երազում,
Նորից գալիս է մեր բակը,
Սիրտը ինձ պարզում:

Բայց ուրիշն է իմ փափագը,
Տենչն իմ սիրասուն,
Մև գողին եմ ես անրջում,
Իմ անուշ պավիղ:

Նա սիրո երգս լսեց
Ու անսեր մնաց,
Սիրտ ուներ, բայց չհուզվեց
Ու անցավ գնաց:

Հնչիր պավիղ, թող այս գիշեր
Երգդ վարարի,
Սրտիս տենչանքն ու կարոտը
Պապմի աշխարհին:

Ուրախ հնչի թող քո լարը
Մարդկանց սրտերում,
Թող, որ յարին գտնի յարը
Եվ լինի գարուն:

Իմ սրտի բաժին աշխարհը
Այս լայն աշխարհում
Ուր է չի գալիս կանչին իմ
Այ անուշ պավիղ,
Իմ անուշ պավիղ,
Իմ պավիղ...

ԻՄ ԼԱՎ, ԻՄ ԼԱՎ
IM LAV, IM LAV
(1961)

Նվիրում եմ կնոջս՝ Սոնային
To my wife Sona

խոսք՝ Գ. Սարյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

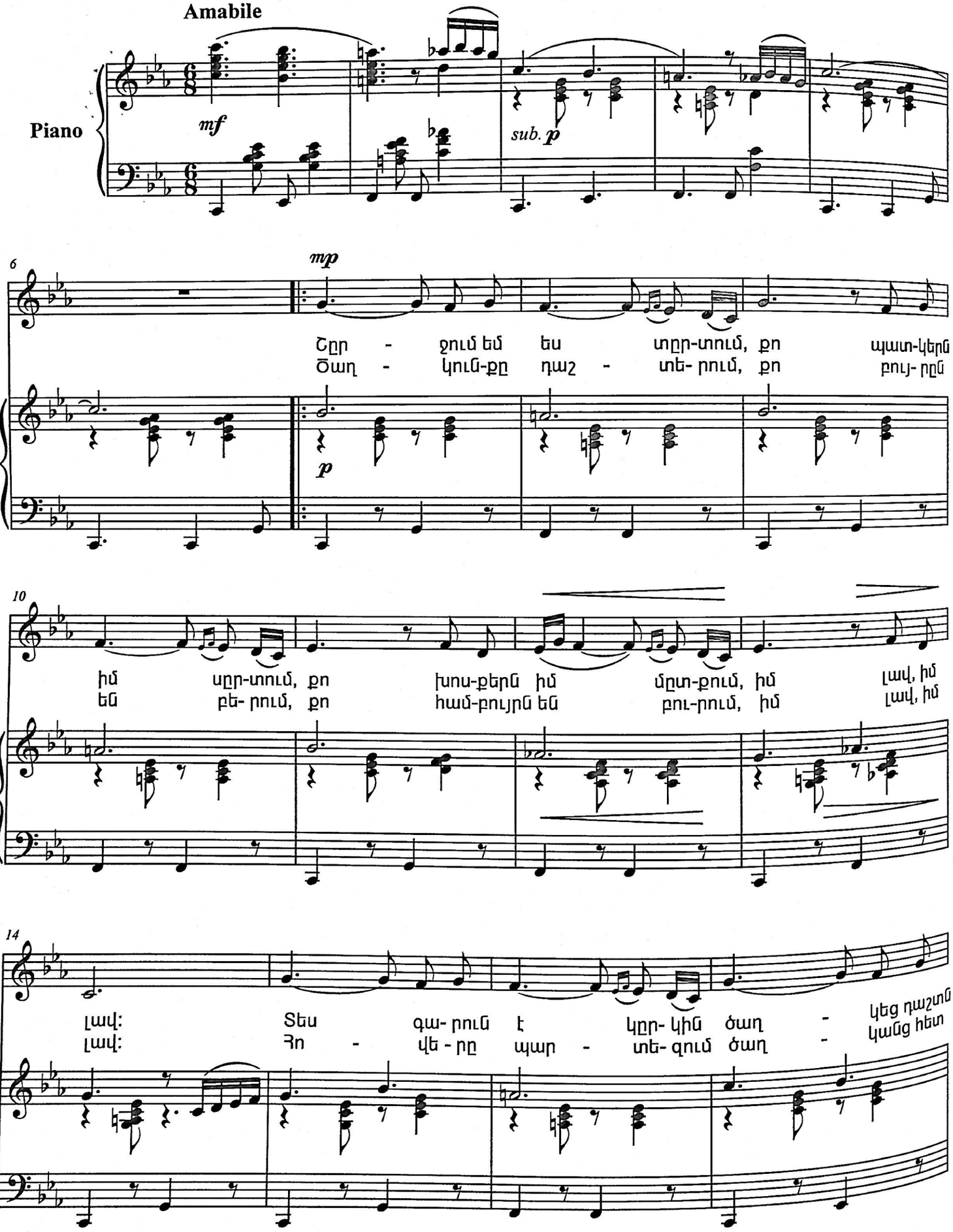

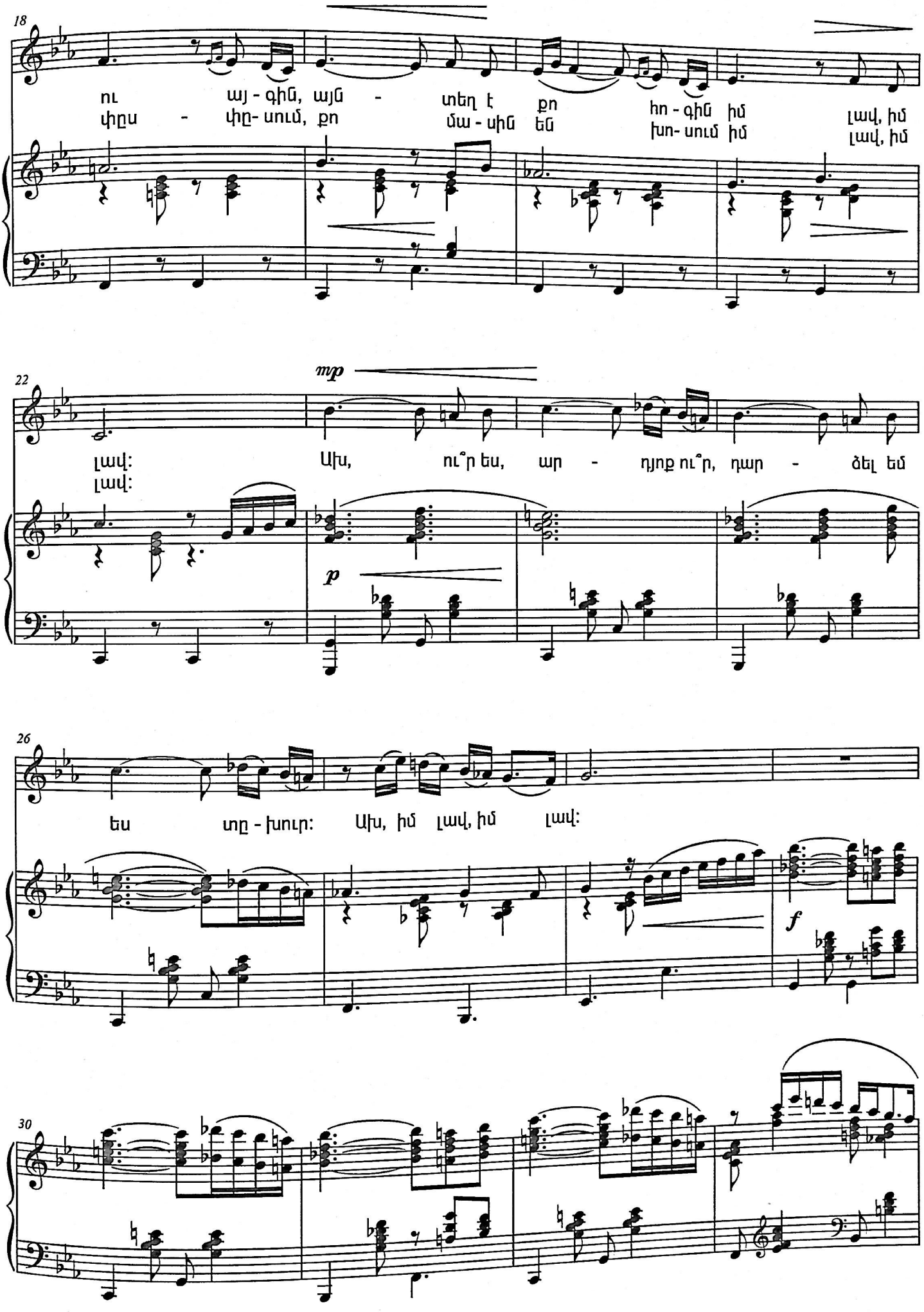
18
ու այ - գին, այն - տեղ է քո հո - գին իմ լավ, իմ
փըս - փը- սում, քո մա - սին են խո- սում իմ լավ, իմ
22
mp
լավ: Ախ, ու՞ր ես, ար - դյոք ու՞ր, դար - ձել եմ
լավ:
p
26
ես տը - խուր: Ախ, իմ լավ, իմ լավ:
f
30

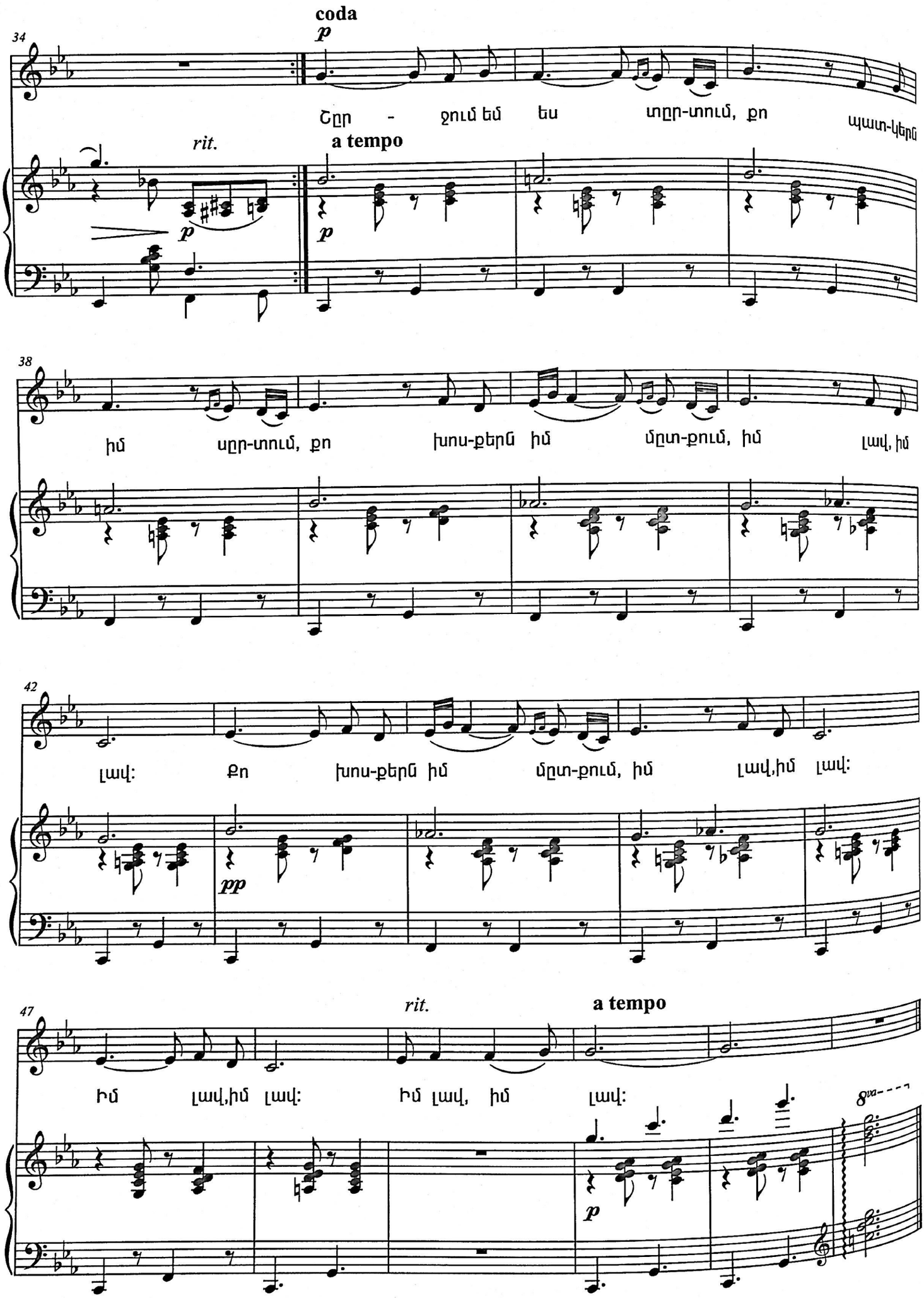
coda
34
Շըր - ջում եմ ես տըր-տում, քո պատ-կերն
rit.
a tempo
38
իմ սըր-տում, քո խոս-քերն իմ մըտ-քում, իմ լավ, իմ
42
լավ: Քո խոս-քերն իմ մըտ-քում, իմ լավ,իմ լավ:
47
rit.
a tempo
Իմ լավ,իմ լավ: Իմ լավ, իմ լավ:

Շրջում եմ ես տրտում,
Քո պատկերն իմ սրտում,
Քո խոսքերն իմ մտքում,
Իմ լավ, իմ լավ:

Տես, գարուն է կրկին,
Ծաղկեց դաշտն ու այգին,
Այնտեղ է քո հոգին,
Իմ լավ, իմ լավ:

Ախ, ո՞ւր ես արդյոք, ո՞ւր,
Դարձել եմ ես տխուր,
Ախ, իմ լավ, իմ լավ:

Ծաղկունքը դաշտերում,
Քո բույրերն են բերում,
Քո համբույրն են բուրում,
Իմ լավ, իմ լավ:

Հովերը պարտեզում
Ծաղկանց հետ են փսփսում,
Քո մասին են խոսում,
Իմ լավ, իմ լավ:

Ախ, ո՞ւր ես արդյոք, ո՞ւր,
Դարձել եմ ես տխուր,
Ախ, իմ լավ, իմ լավ:

Շրջում եմ ես տրտում,
Քո պատկերն իմ սրտում,
Քո խոսքերն իմ մտքում,
Իմ լավ, իմ լավ:

ԻՄ ԼԵՆԻՆԱԿԱՆ
IM LENINAKAN
(1958)

խոսք՝ Վ. Հարությունյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

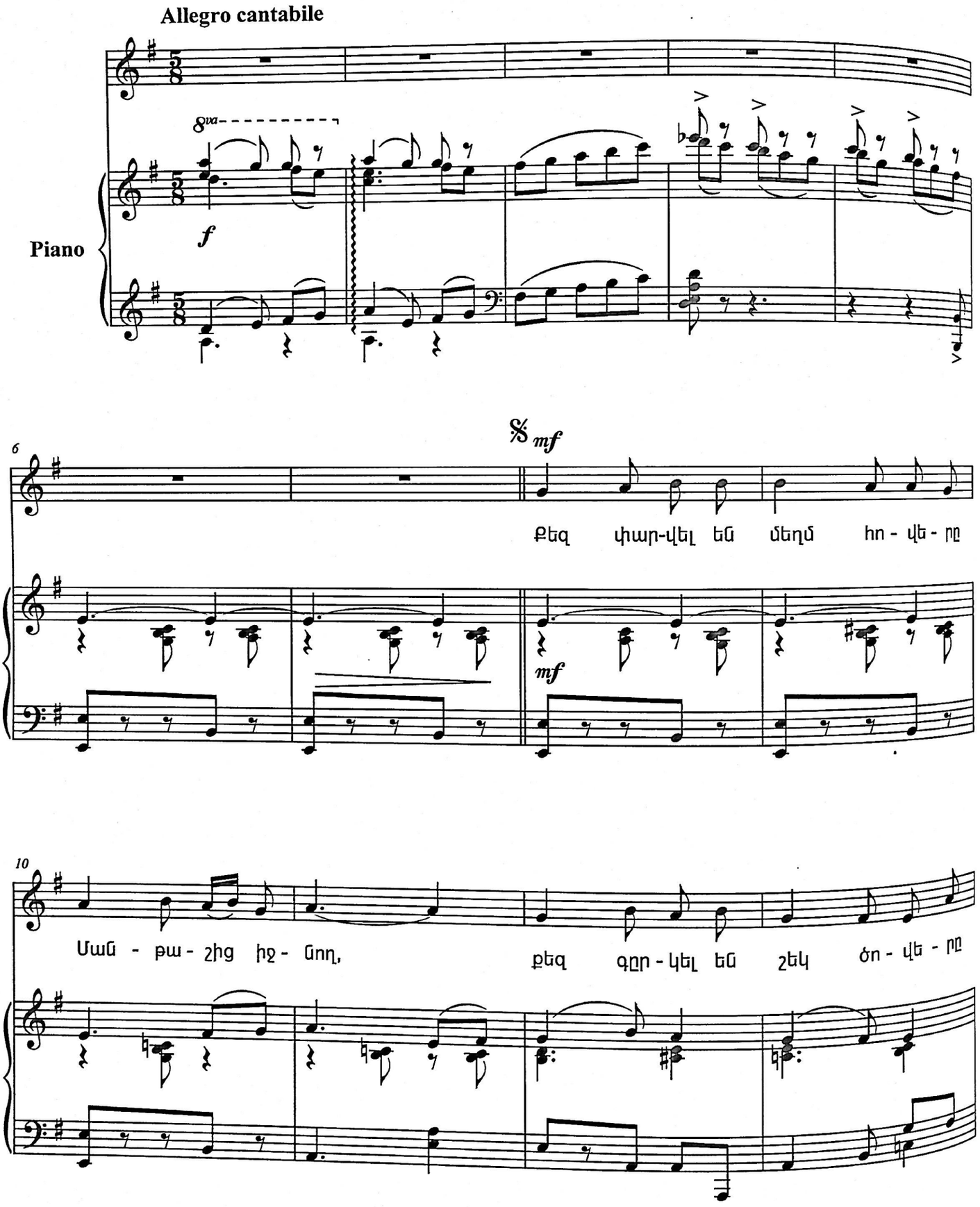

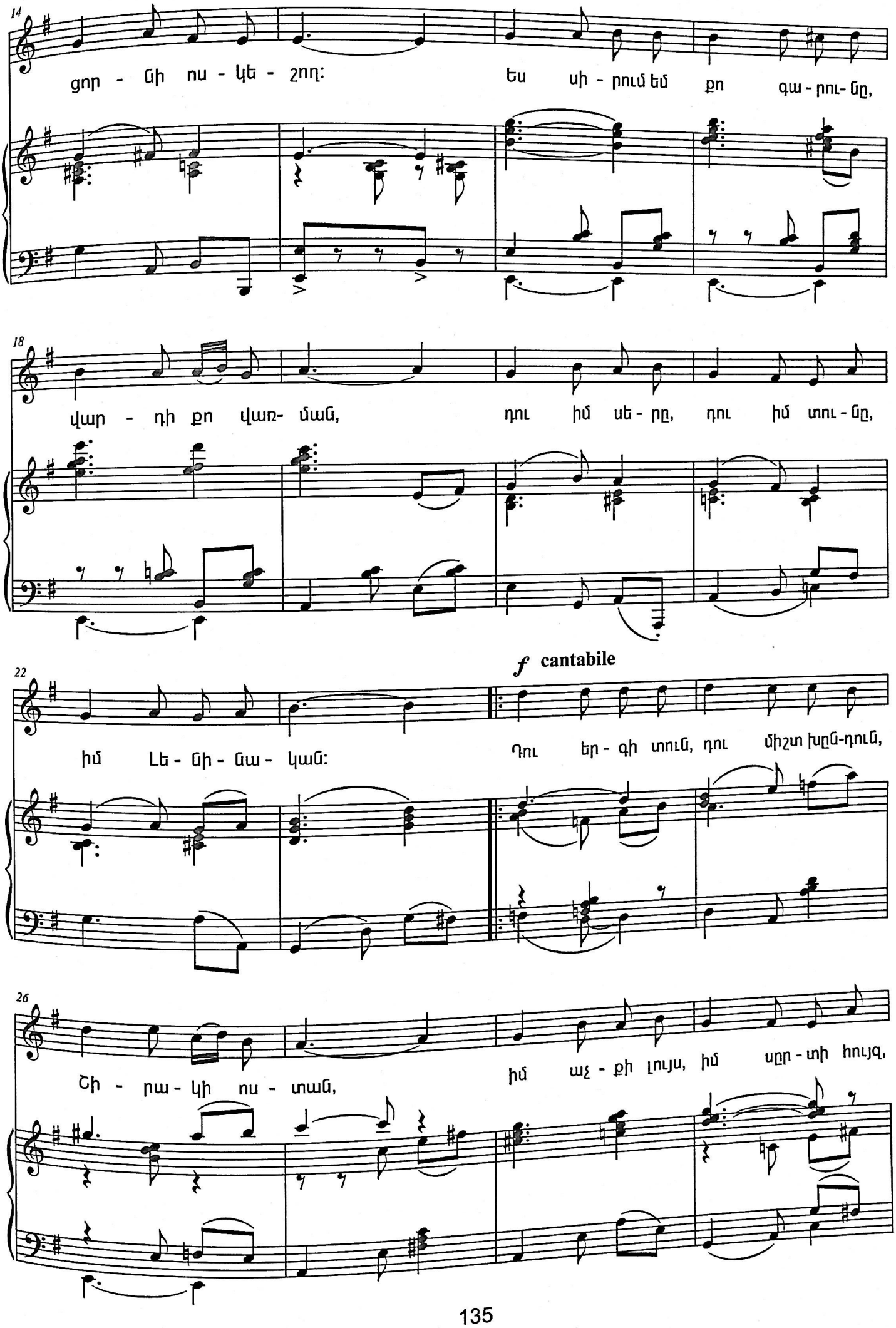
14
ցոր - ցի ոս - կե - շող:
Ես սի - րում եմ քո գա - րու- նը,
18
վար - դի քո վառ- մանը,
դու իմ սե - րը, դու իմ տու - նը,
f cantabile
22
իմ Լե - ցի - նա - կան:
Դու եր - գի տուն, դու միշտ խըն-դուն,
26
Շի - րա - կի ոս - տան,
իմ աչ - քի լույս, իմ սըր - տի հույզ,

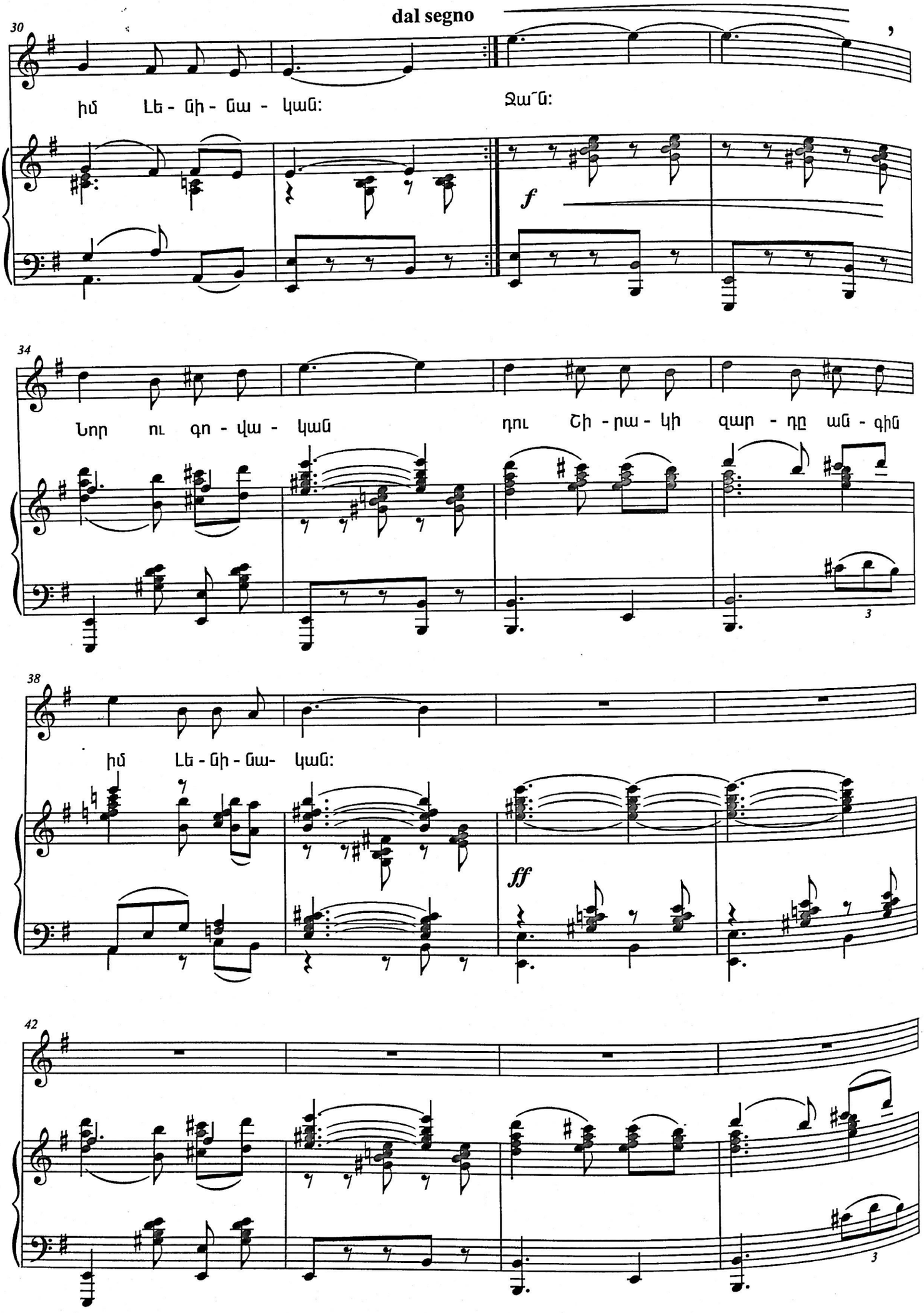
dal segno
30
իմ Լե - ռի - նա - կան:
Ջա՛ն:
f
34
Նոր ու գո - վա - կան
դու Շի - րա - կի զար - դը աղ - ջիկ
3
38
իմ Լե - ռի - նա- կան:
ff
42
3

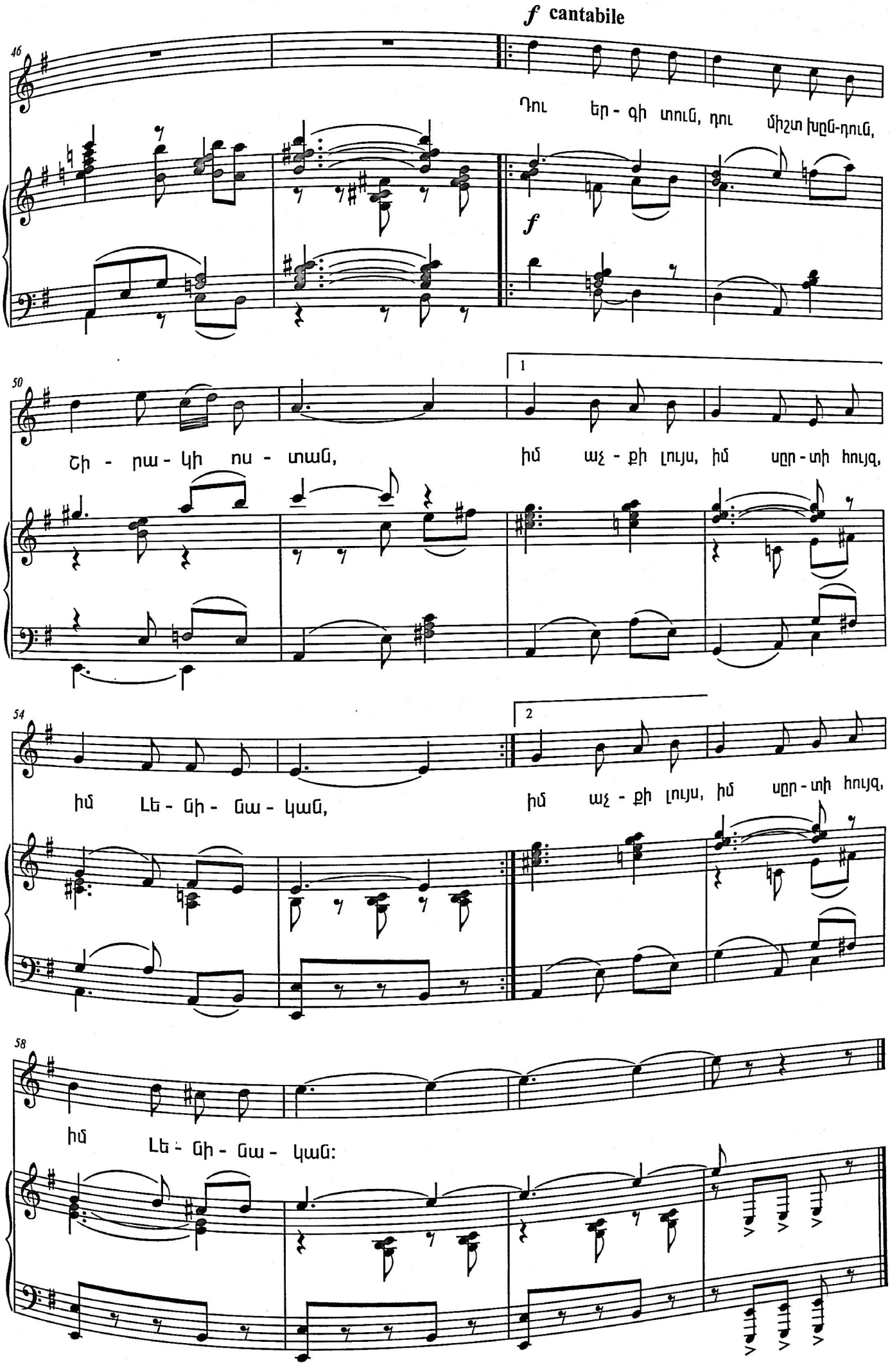
f cantabile
46
Դու եր - գի տուն, դու միշտ խըն-դուն,
f
50
1
Շի - րա - կի ոս - տան, իմ աչ - քի լույս, իմ սըր - տի հույզ,
54
2
իմ Լե - նի - նա - կան, իմ աչ - քի լույս, իմ սըր - տի հույզ,
58
իմ Լե - նի - նա - կան:

Քեզ փարվել են մեղմ հովերը
Մանթաշից իջնող,
Քեզ գրկել են շեկ ծովերը
Ցորենի ոսկեշող:
Ես սիրում եմ քո գարունը
Վարդը քո վառման:
Դու իմ սերը, դու իմ կյանքը,
Իմ Լենինական:

Կրկներգ.- Դու երգի կյուն,
Դու միշտ խնդուն,
Շիրակի ոսկան,
Իմ աչքի լույս,
Իմ սրտի հույզ,
Իմ Լենինական:

Դու երգիչ ես ու բանվոր ես,
Դու ճարտար կերտող:
Դու շատ հին ես և միշտ նոր ես,
Միշտ հեռու ձգտող:
Քո դռնից երջանկությունը
Թող հավետ հորդի,
Եվ պապվով պահես անունը
Մեծ առաջնորդի:

Կրկներգ.- Դու երգի կյուն,
Դու միշտ խնդուն,
Շիրակի ոսկան,
Իմ աչքի լույս,
Իմ սրտի հույզ,
Իմ Լենինական:
Նոր ու գովական
Դու Շիրակի զարդը անգին
Իմ Լենինական:

Կրկներգ.- Դու երգի կյուն,
Դու միշտ խնդուն,
Շիրակի ոսկան,
Իմ աչքի լույս,
Իմ սրտի հույզ,
Իմ Լենինական:

ԻՄ ԾՈՎԻՆԱՐ
IM TSOVINAR
(1988)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Vivo, ballabile

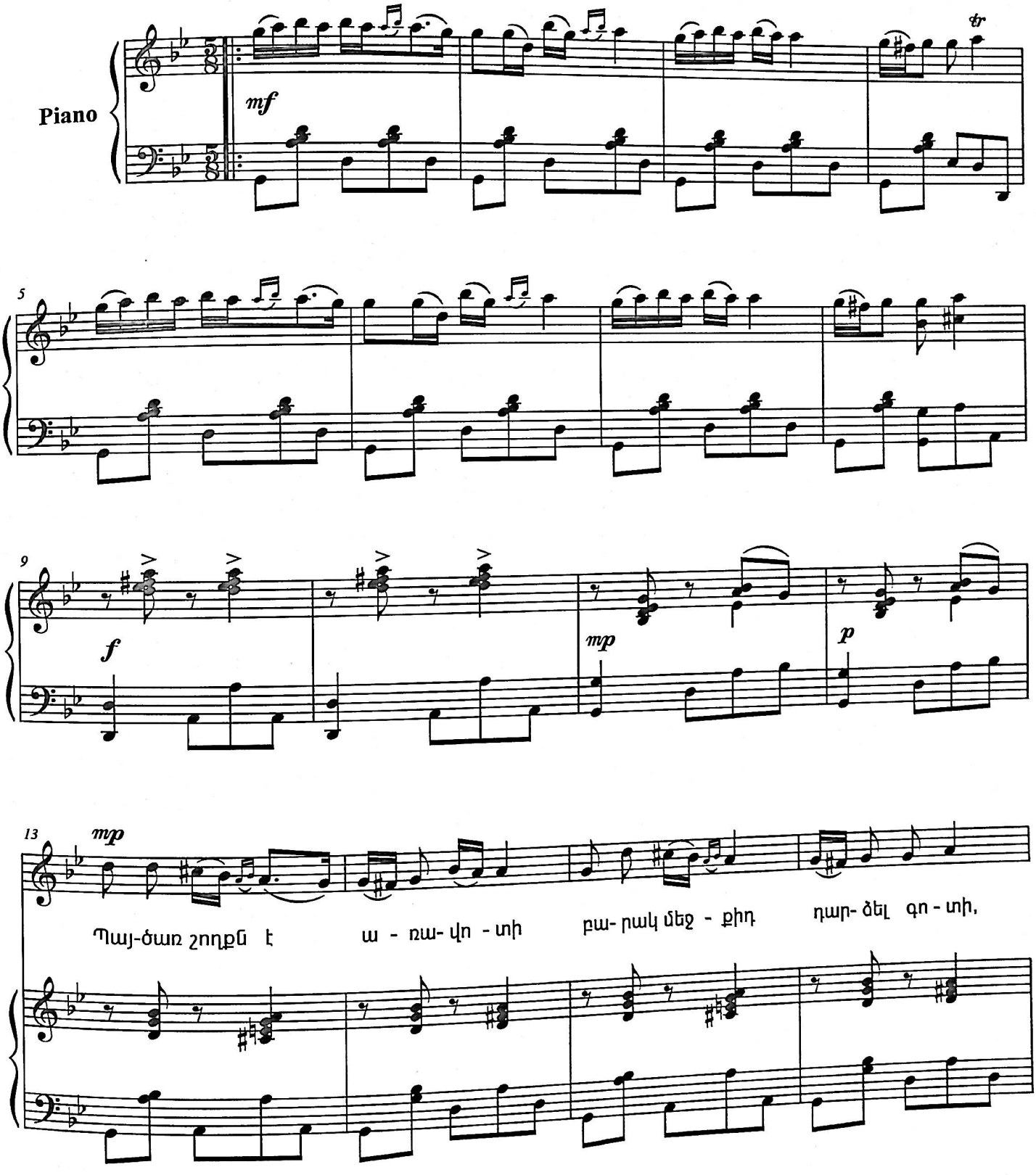

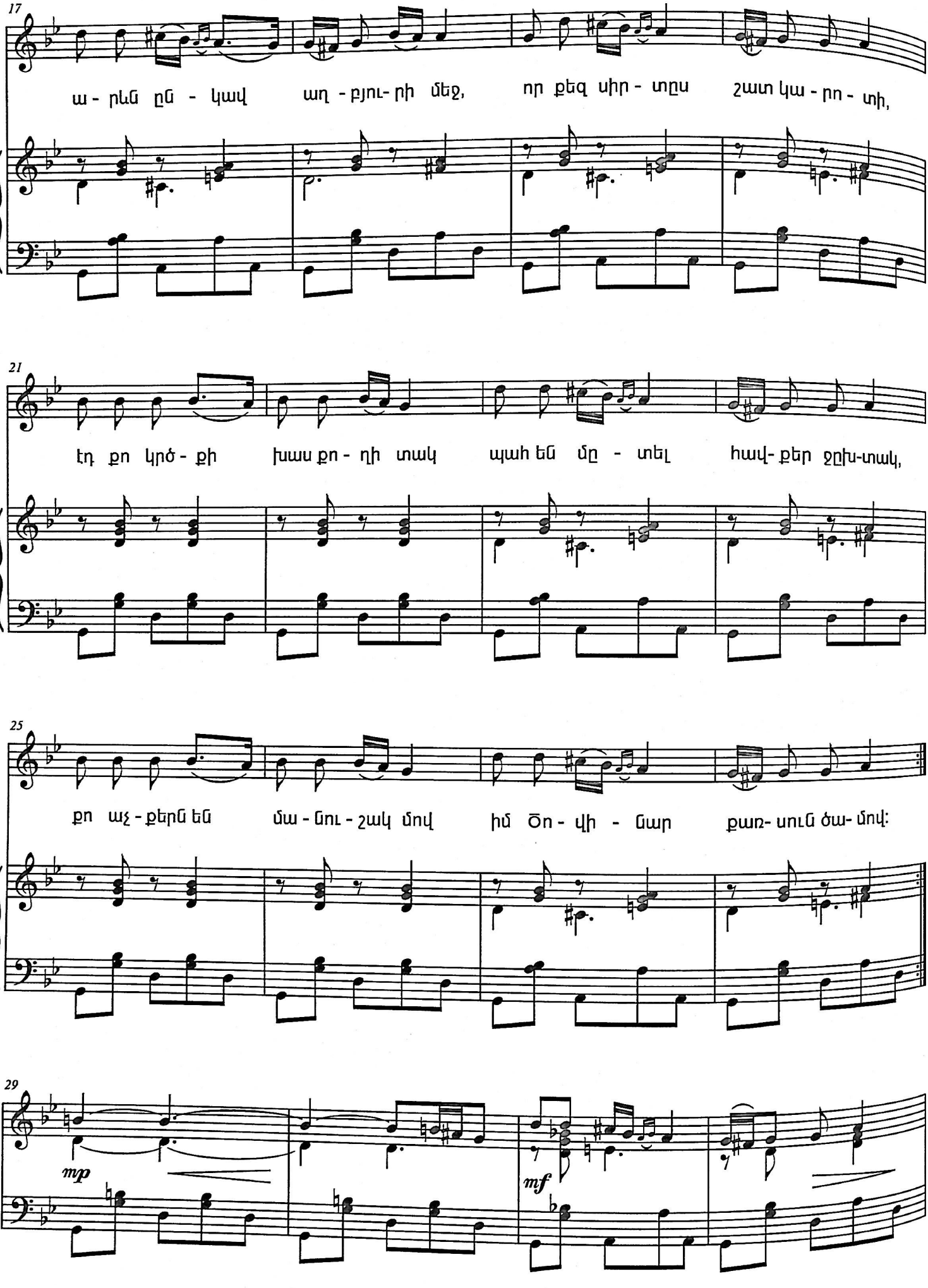
17
ա - րևն ըն - կավ աղ - բյու- րի մեջ, որ քեզ սիր - տըս շատ կա - րո - տի,
21
էդ քո կրծ - քի խաս քո - ղի տակ պահ են մը - տել հավ- քեր ջըխ-տակ,
25
քո աչ - քերն են մա - նու - շակ մով իմ Օո - վի - նար քաղ- սուն ծա- մով:
29
mp
mf

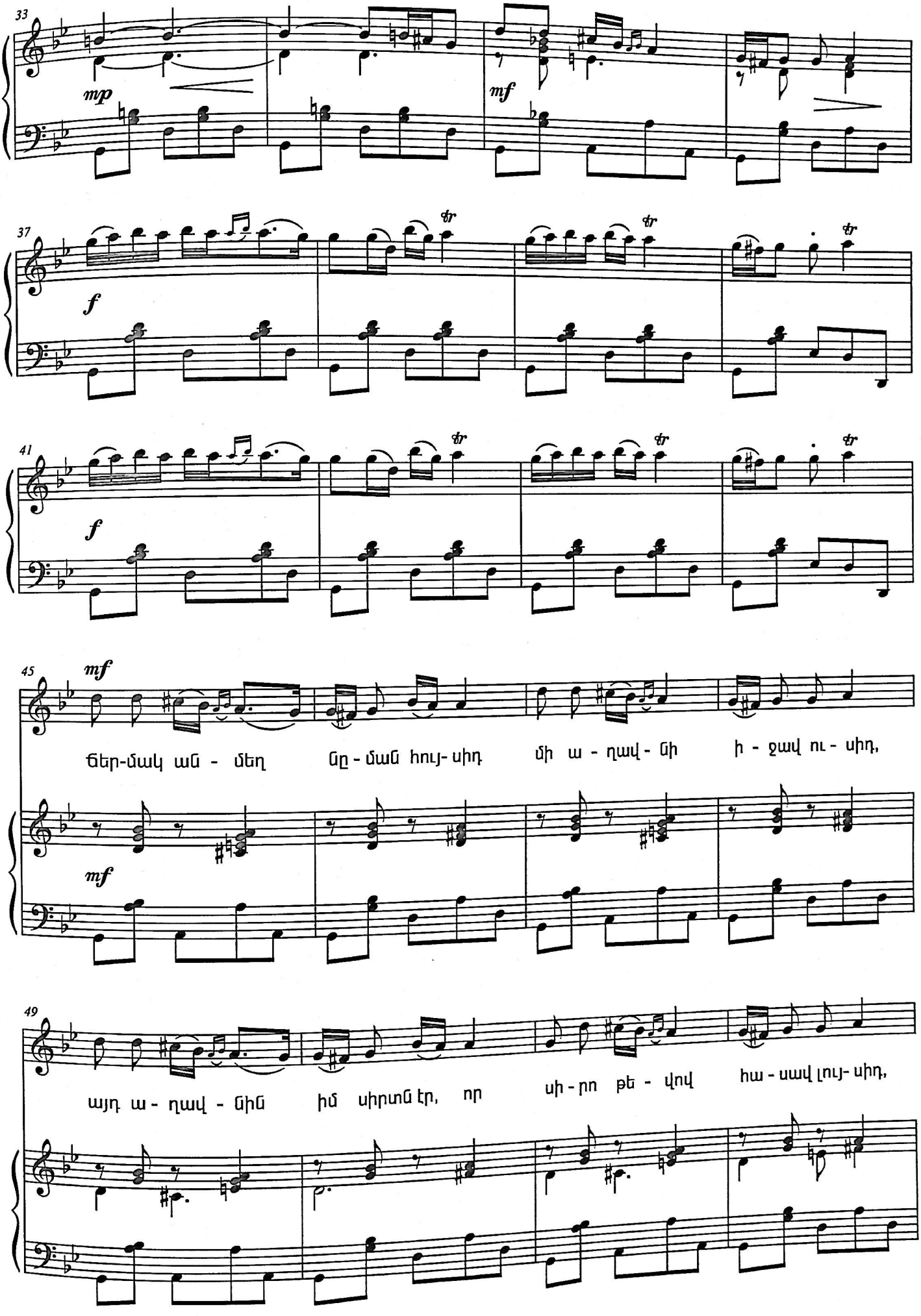
33
mp
mf
37
f
tr
41
f
tr
45
mf
Ճեր-մակ ան - մեղ ըն - ման հույ- սիդ մի ա - ղավ - ի ի - ջավ ու - սիդ,
mf
49
այդ ա - ղավ - ին իմ սիրտն էր, որ սի - րո թե - վով հա - սավ լույ- սիդ,

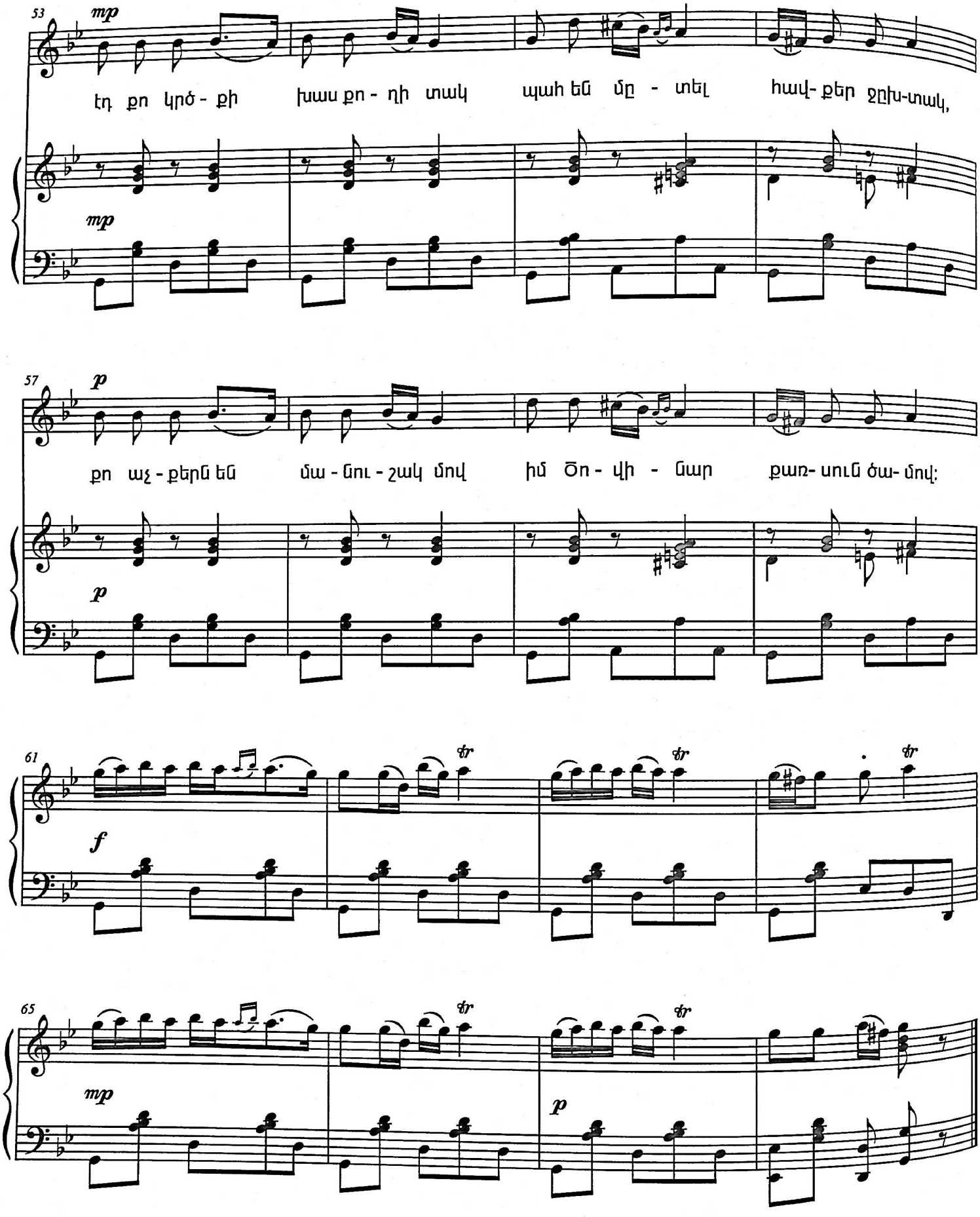
53
mp
էդ քո կրծ - քի խաս քո - ղի տակ պահ եմ մը - տել հավ- քեր ջըխ-տակ,
mp
57
p
քո աչ - քերն են մա - նու - շակ մով իմ ծո - վի - նար քառ- սուն ծա- մով:
p
61
f
65
mp
p

Պայծառ շողն է առավոտի
Բարակ մեջքիդ դարձել գոտի,
Արևն ընկավ աղբյուրի մեջ,
Որ քեզ սիրտս շատ կարոտի:

Էդ քո կրծքի խաս քողի տակ
Պահ են մտել հավքեր ջխտակ,
Քո աչքերն են մանուշակ մով
Իմ Ծովինար, քառսուն ծամով:

Ճերմակ անմեղ նման հույսիդ,
Մի աղավնի իջավ ուսիդ
Այդ աղավնին իմ սիրտն էր,
Որ սիրո թևով հասավ լույսիդ:

Էդ քո կրծքի խաս քողի տակ
Պահ են մտել հավքեր ջխտակ:
Քո աչքերն են մանուշակ մով
Իմ Ծովինար, քառսուն ծամով:

ԻՄ ԵՂԵԳ
IM YEGHEG
(1972)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

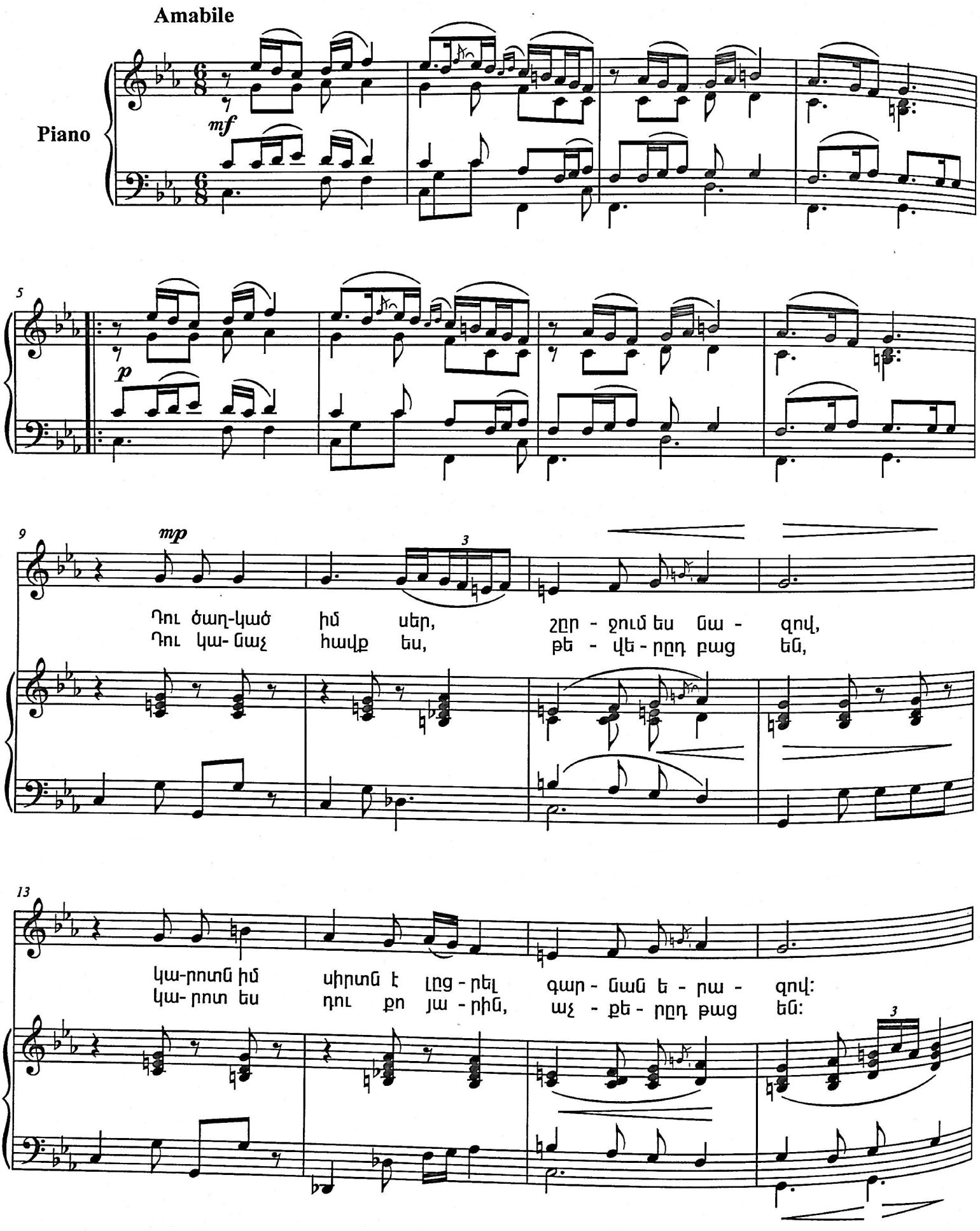

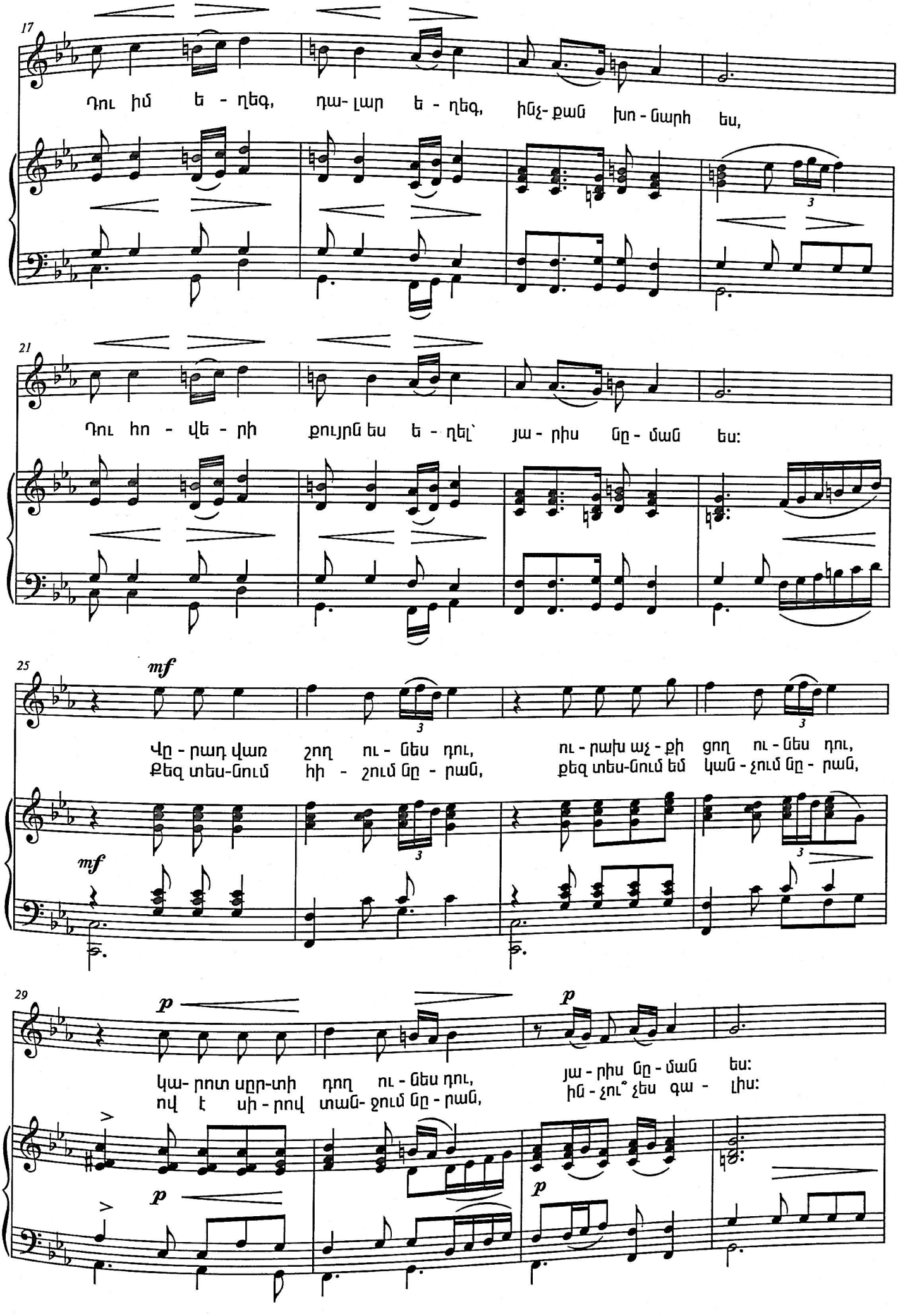
17
Դու իմ ե - ղեգ, դա- լար ե - ղեգ, ինչ- քան խո - նարհ ես,
21
Դու հո - վե - րի քույրն ես ե - ղել՝ յա - րիս նը - ման ես:
25
mf
Վը - րադ վառ շող ու - նես դու, ու - րախ աչ - քի ցող ու - նես դու,
Քեզ տես-նում հի - շում նը - րան, քեզ տես-նում եմ կան - չում նը - րան,
mf
29
p
p
կա- րոտ սըր-տի դող ու - նես դու, յա - րիս նը - ման ես:
ով է սի - րով տան- ջում նը - րան, ին - չու՞ չես գա - լիս:
p
p

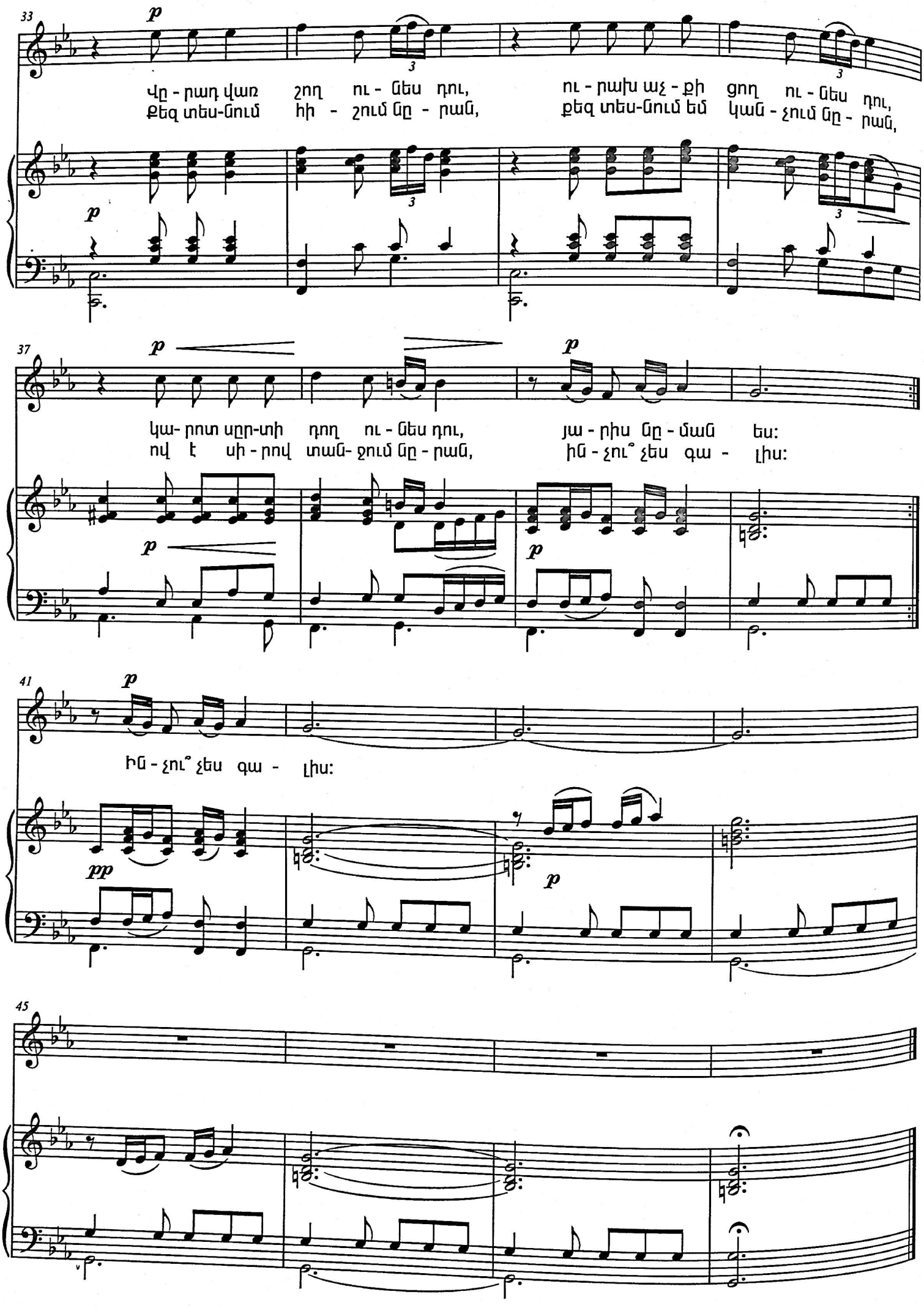
33
p
Վը - րադ վառ շող ու - նես դու, ու - րախ աչ - քի ցող ու - նես դու,
Քեզ տես-նում հի - շում ը - րան, Քեզ տես-նում եմ կան - չում ը - րան,
37
p
կա- րոտ սըր-տի դող ու - նես դու, յա - րիս ը - ման ես:
ով է սի - րով տան- ջում ը - րան, ին - չու՞ չես գա - լիս:
41
p
Ին - չու՞ չես գա - լիս:
pp
p
45

Դու ծաղկած իմ սեր,
Շրշում ես նազով,
Կարոտն իմ սիրտն է լցրել
Գարնան երազով:

Դու իմ եղեգ, դալար եղեգ,
Ինչքան խոնարհ ես,
Դու հովերի քույրն ես եղել՝
Յարիս նման ես:

Վրադ վառ շող ունես դու,
Ուրախ աչքի ցող ունես դու,
Կարոտ սրտի դող ունես դու,
Յարիս նման ես:

Դու կանաչ հավք ես,
Թևերդ բաց են,
Կարոտ ես դու քո յարին,
Աչքերդ թաց են:

Դու իմ եղեգ, դալար եղեգ,
Ինչքան խոնարհ ես,
Դու հովերի քույրն ես եղել՝
Յարիս նման ես:

Քեզ տեսնում, հիշում նրան,
Քեզ տեսնում եմ, կանչում նրան,
Ով է սիրով տանջում նրան,
Ինչու չես գալիս:

ԻՐԻԿՆԱՅԻՆ
IRIKNAYIN
(1960)

խոսք՝ Հ. Դուկասյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Moderato cantabile

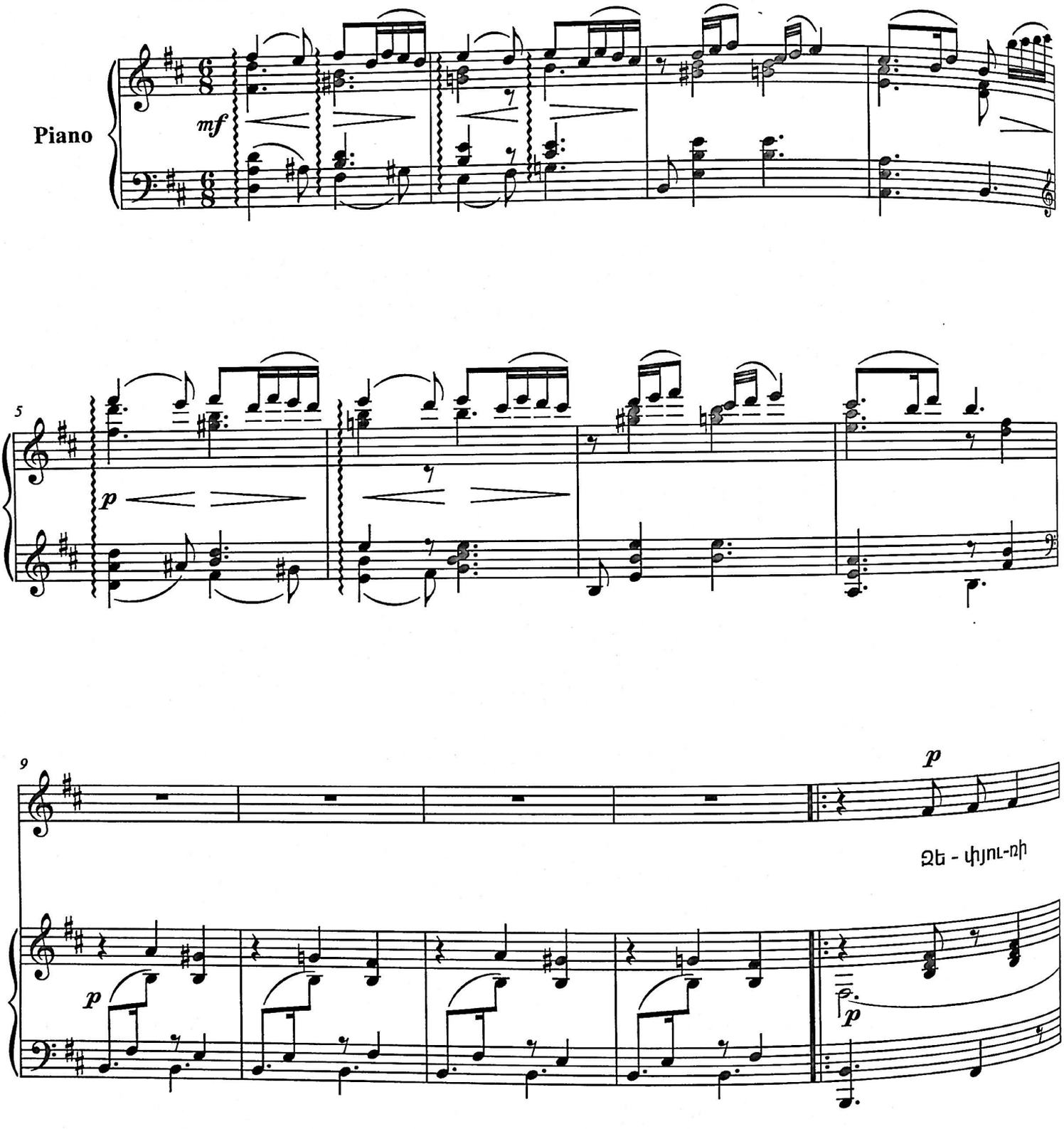

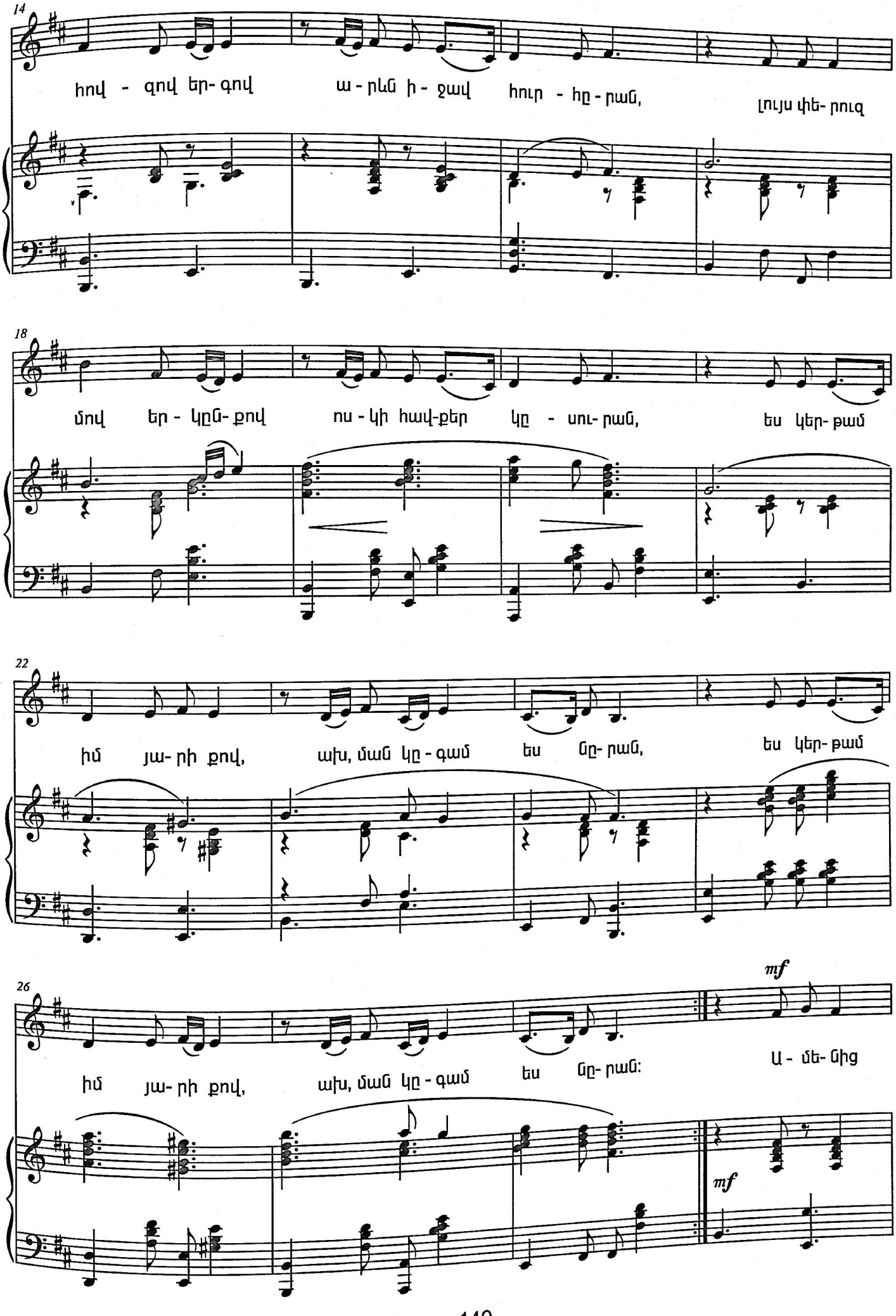
14
հով - զով եր- գով ա - րևն ի - ջավ հուր - հը - րան, լույս փե- րուզ
18
մով եր - կըն- քով ոս - կի հավ-քեր կը - սու- րան, ես կեր- թամ
22
իմ յա- րի քով, ախ, ման կը - գամ ես նը- րան, ես կեր- թամ
26
mf
իմ յա- րի քով, ախ, ման կը - գամ ես նը- րան: Ա - մե- նից
mf

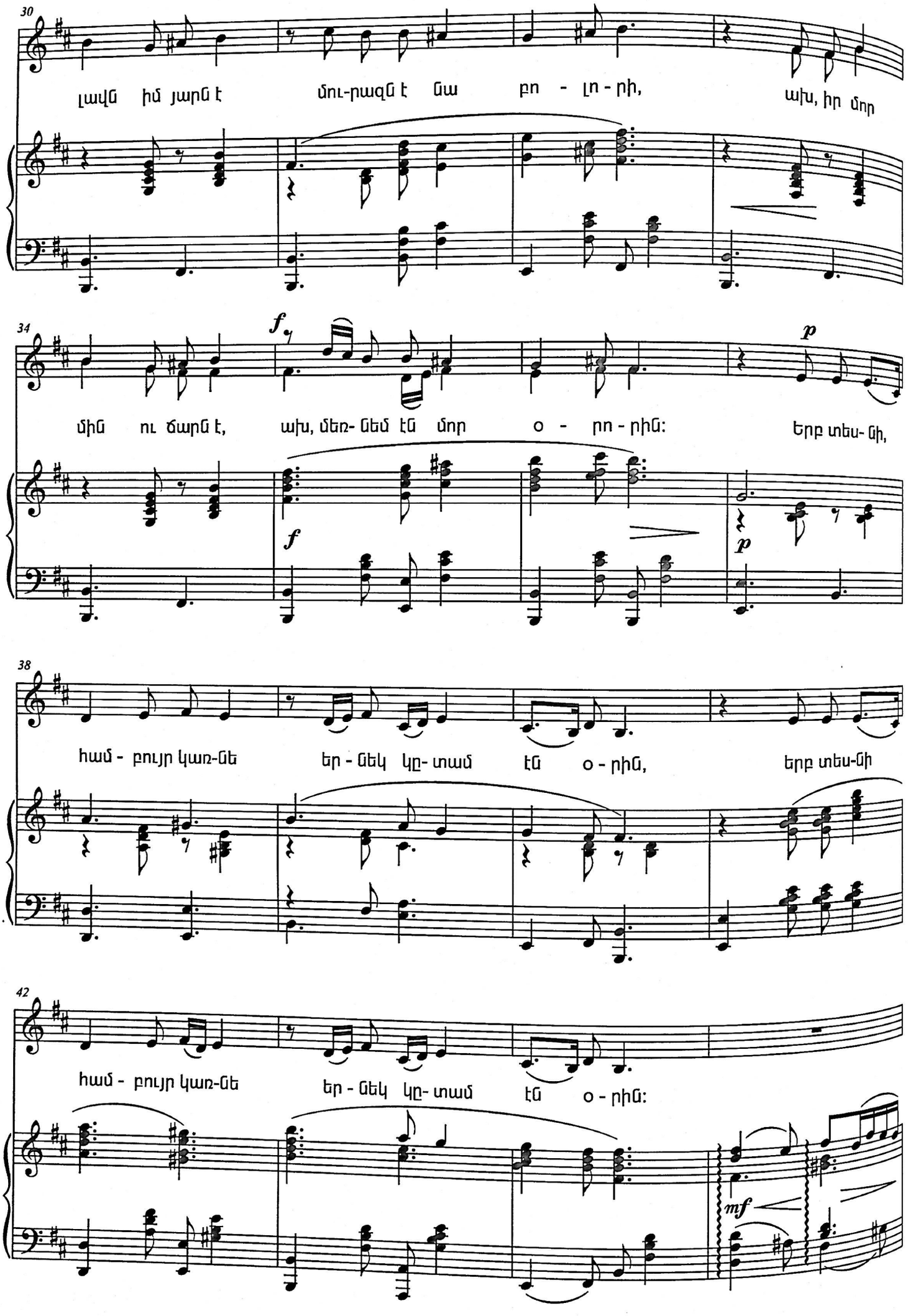
30
լավն իմ յարն է մու-րազն է նա բո - լո - րի, ախ, իր մոր
34
f
p
մին ու ճարն է, ախ, մեռ- նեմ էն մոր օ - րո - րին: Երբ տես- նի,
f
p
38
համ - բույր կառ-նե եր - նեկ կը- տամ էն օ - րին, երբ տես-նի
42
համ - բույր կառ-նե եր - նեկ կը- տամ էն օ - րին:
mf

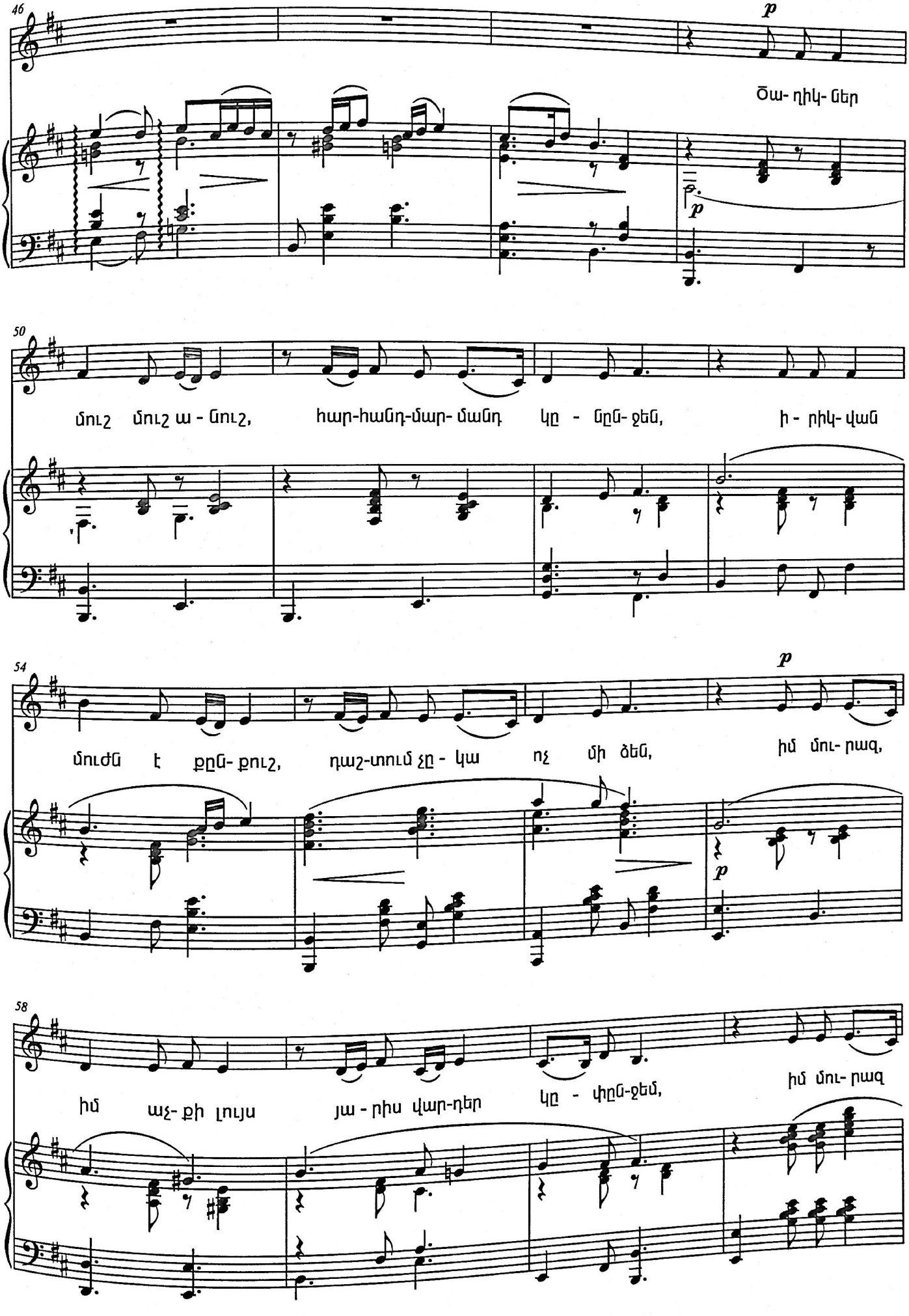
46
p
Ծա- ղիկ- ներ
p
50
մուշ մուշ ա - նուշ, հար-հանդ-մար- մանդ կը - նըն- ջեն, ի - րիկ- վան
54
p
մուժն է քըն- քուշ, դաշ-տում չը - կա ոչ մի ծեն, իմ մու- րազ,
p
58
իմ աչ- քի լույս յա - րիս վար-դեր կը - փըն-ջեմ, իմ մու- րազ

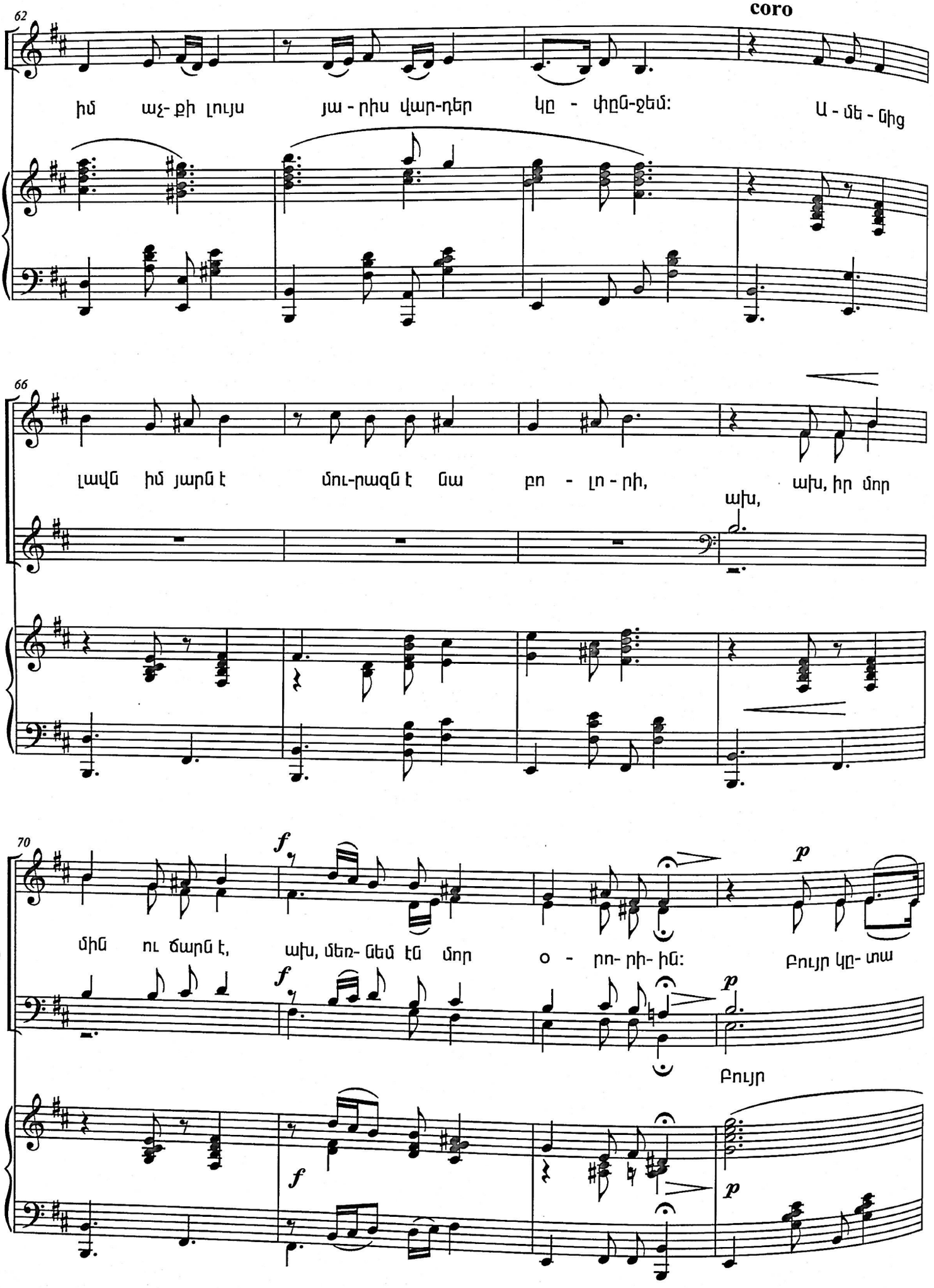
62
coro
իմ աչ- քի լույս յա - րիս վար-դեր կը - փըն-ջեմ:
Ա - մե - նից
66
coro
լավն իմ յարն է մու-րազն է նա բո - լո - րի,
ախ, իր մոր
ախ,
70
coro
f
p
մին ու ճարն է, ախ, մեռ- նեմ էն մոր օ - րո- րի- ին:
Բույր կը- տա
f
p
Բույր
f
p

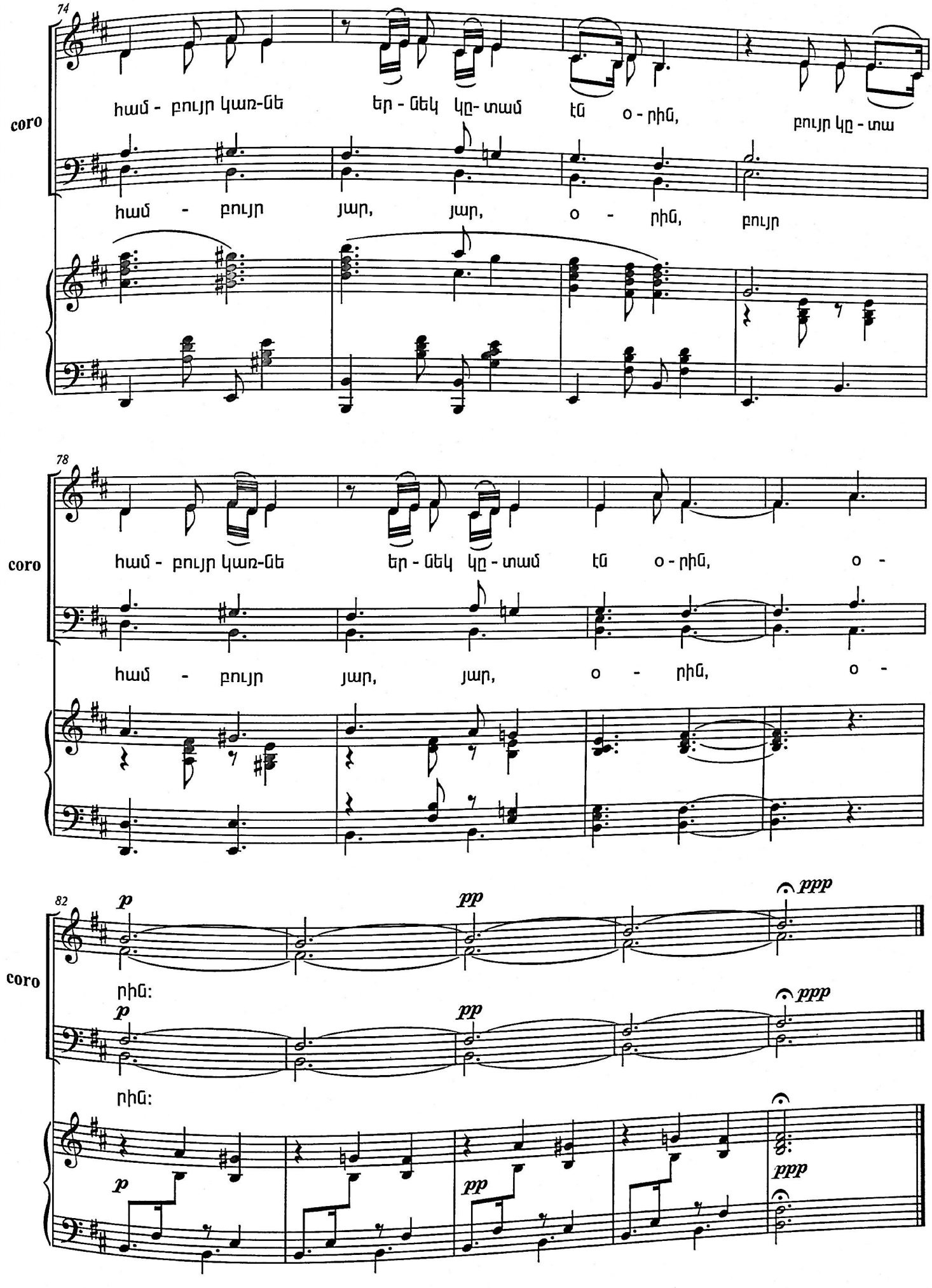
74
coro
համ - բույր կառ-նե եր - նեկ կը- տամ էն օ - րին, բույր կը - տա
համ - բույր յար, յար, օ - րին, բույր
78
coro
համ - բույր կառ-նե եր - նեկ կը - տամ էն օ - րին, օ -
համ - բույր յար, յար, օ - րին, օ -
82
coro
p pp ppp
րին:
p pp ppp
րին:
p pp ppp

Ջեփյուռի հով-զով երգով
Արևն իջավ հուրհրան,
Լույս-փերուզ մով երկնքով
Ոսկի հավքեր կը սուրան,
Ես կերթամ իմ յարի քով,
Ախ, ման կգամ ես նրան:

Կաքավներ թուխ-թուխ քնքուշ
Օրոր-շորոր ման կգան,
Աղբյուրներ վուշ-վուշ անուշ,
Ոլոր-մոլոր կզնգան:
Հնձվորներ մեր աչքի լույս,
Երգով-բերքով փուն կգան:

- Ամենից լավն իմ յարն է,
Մուրազն է նա բոլորի,
Ախ, իր մոր մին ու ճարն է,
Մեռնեմ էն մոր օրորին:
Երբ գեսնի, համբույր կառնե
Երնեկ կգամ էն օրին...

Ծաղիկները մուշ-մուշ անուշ,
Հարհանդ-մարմանդ կննջեն,
Իրիկվան մուժն է քնքուշ,
Դաշտում չկա ոչ մի ձեն,
Իմ մուրազ, իմ աչքի լույս
Յարիս վարդեր կփնջեմ:

- Ամենից լավն իմ յարն է,
Մուրազն է նա բոլորի,
Ախ, իր մոր մին ու ճարն է,
Մեռնեմ էն մոր օրորին:
Բույր կգա, համբույր կառնե,
Երնեկ կգամ էն օրին...
Բույր կգա, համբույր կառնե,
Երնեկ կգամ էն օրին...
օրին...

ԿԱՊՈՒՅՏ ԹՌՉՈՒՆ
KAPUYT TRCHUN
(1983)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Moderato cantabile

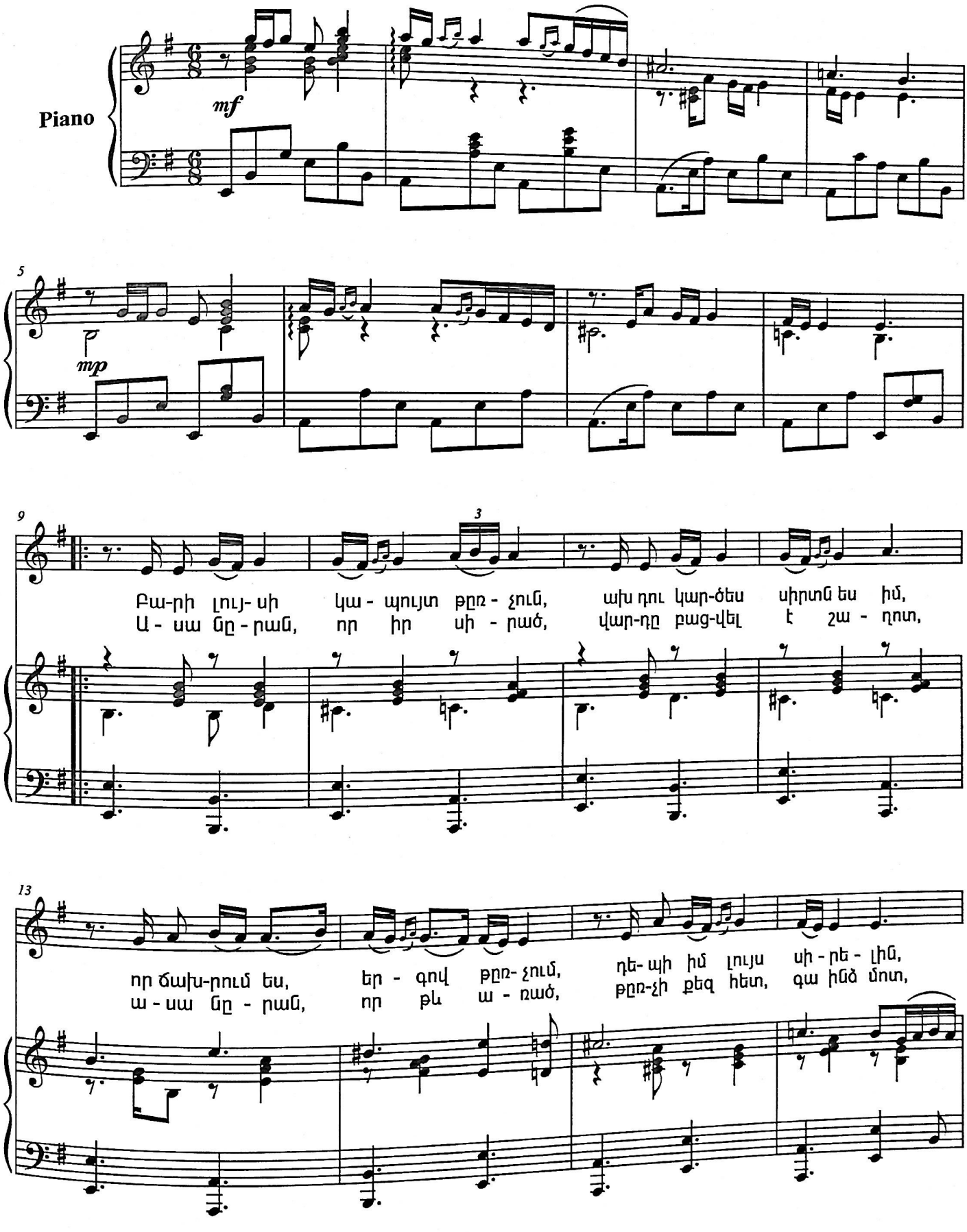

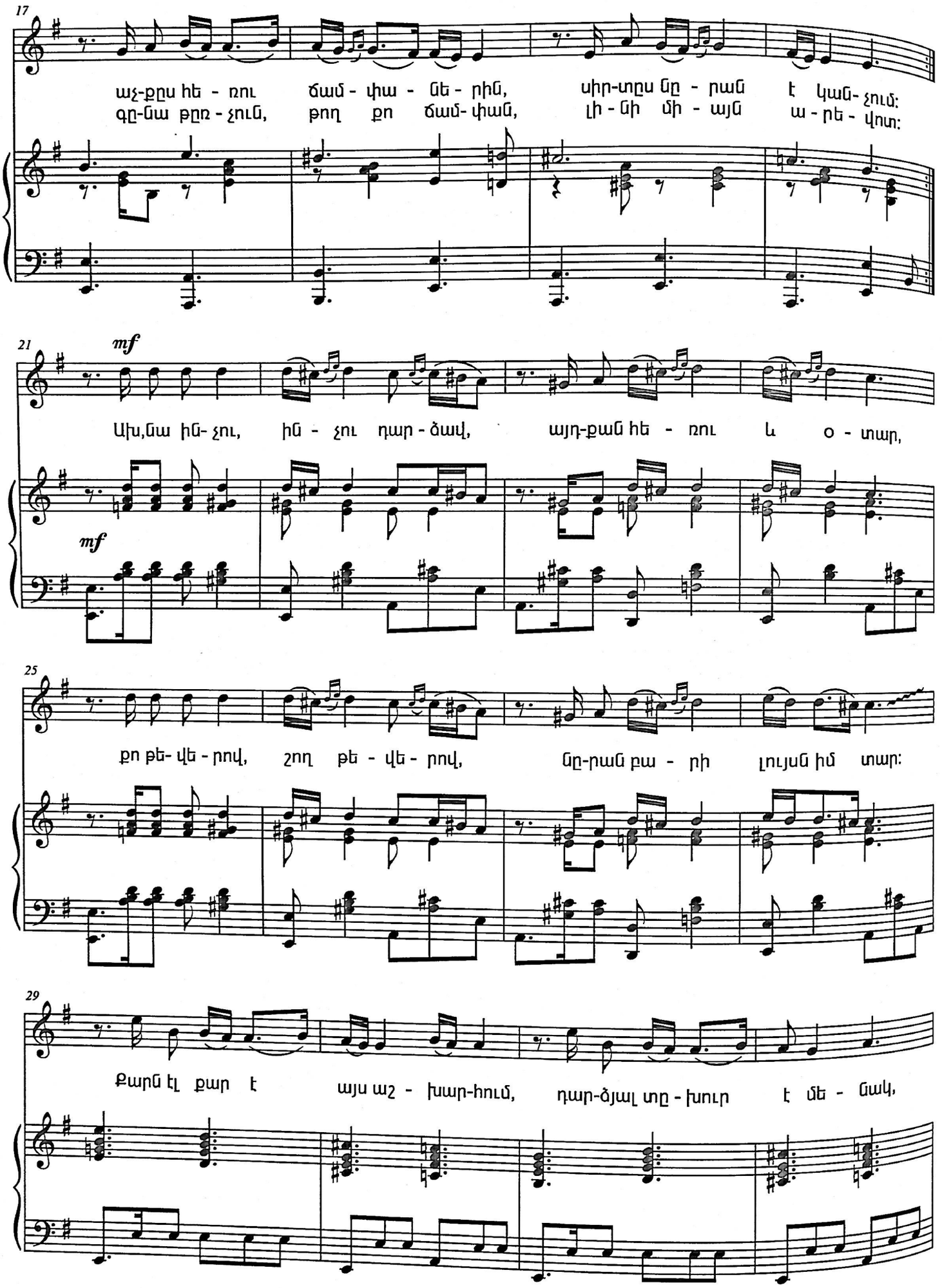
17
աչ-քըս հե - ռու ճամ - փա - նե - րին, սիր-տըս նը - րան է կաև- չում:
գը-նա թըռ - չուն, թող քո ճամ- փան, լի - նի մի - այն ա - րե - վոտ:
21
mf
Ախ,նա ին- չու, ին - չու դար - ձավ, այդ-քան հե - ռու և օ - տար,
mf
25
քո թե- վե - րով, շող թե - վե - րով, նը-րան բա - րի լույսն իմ տար:
29
Քարն էլ քար է այս աշ - խար-հում, դար-ձյալ տը - խուր է մե - նակ,

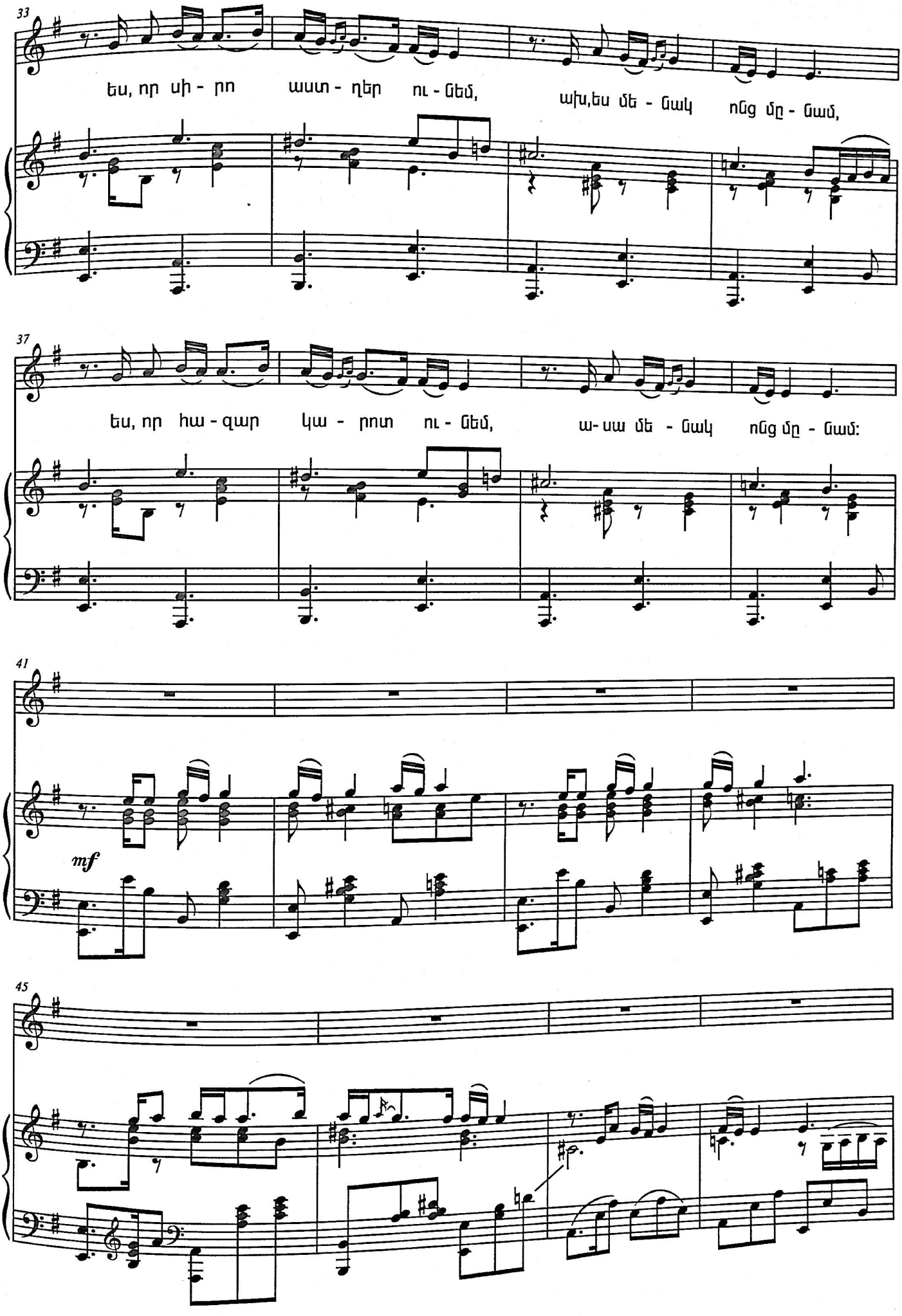
33
ես, որ սի - րո աստ - ղեր ու - նեմ, ախ,ես մե - նակ ոնց մը - նամ,
37
ես, որ հա - զար կա - րոտ ու - նեմ, ա- սա մե - նակ ոնց մը - նամ:
41
mf
45

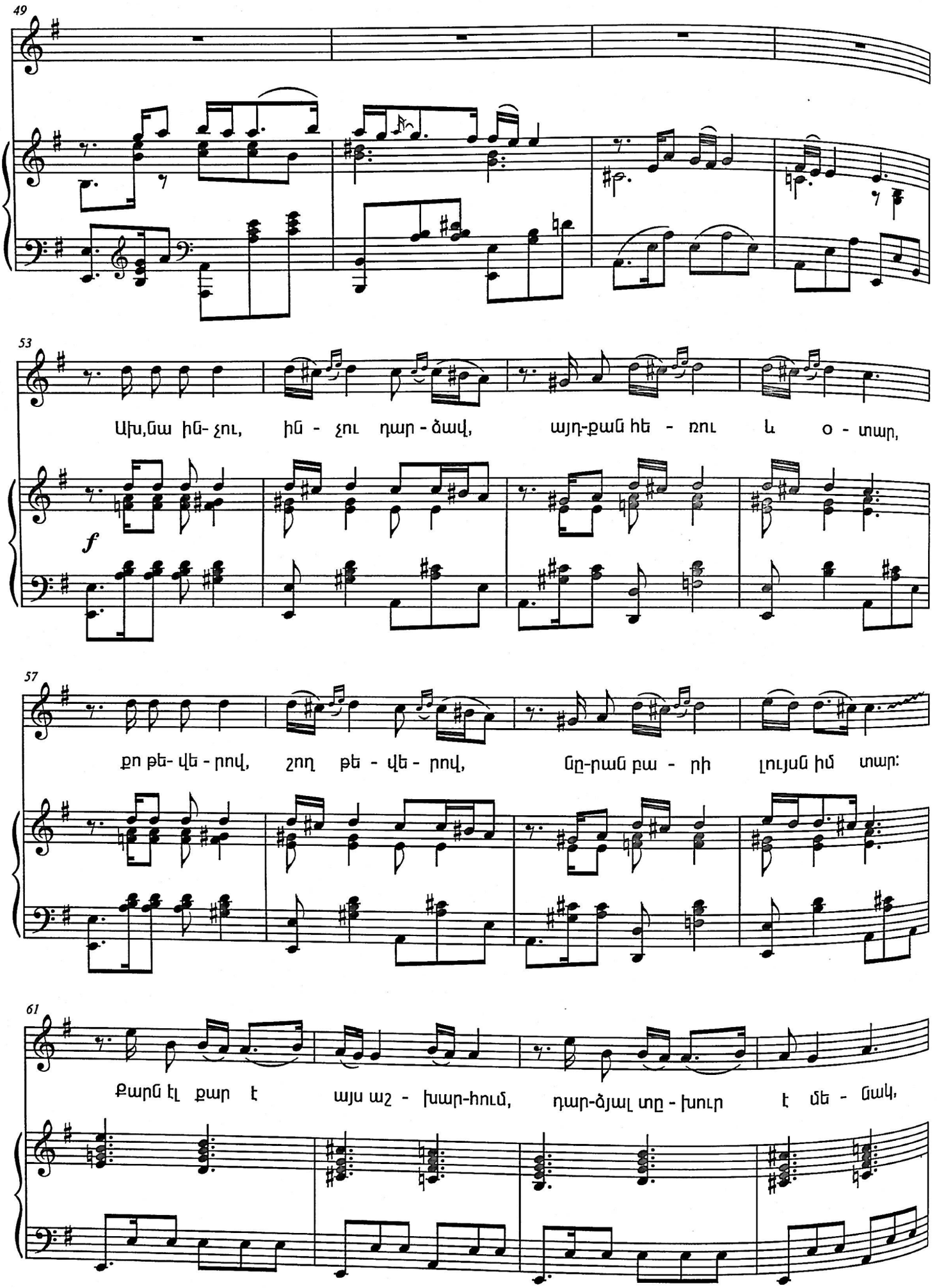
49
53
Ախ,նա ին- չու, ին - չու դար - ձավ, այդ-քան հե - ռու և օ - տար,
f
57
քո թե- վե - րով, շող թե - վե - րով, նը-րան բա - րի լույսն իմ տար:
61
Քարն էլ քար է այս աշ - խար-հում, դար-ձյալ տը - խուր է մե - նակ,

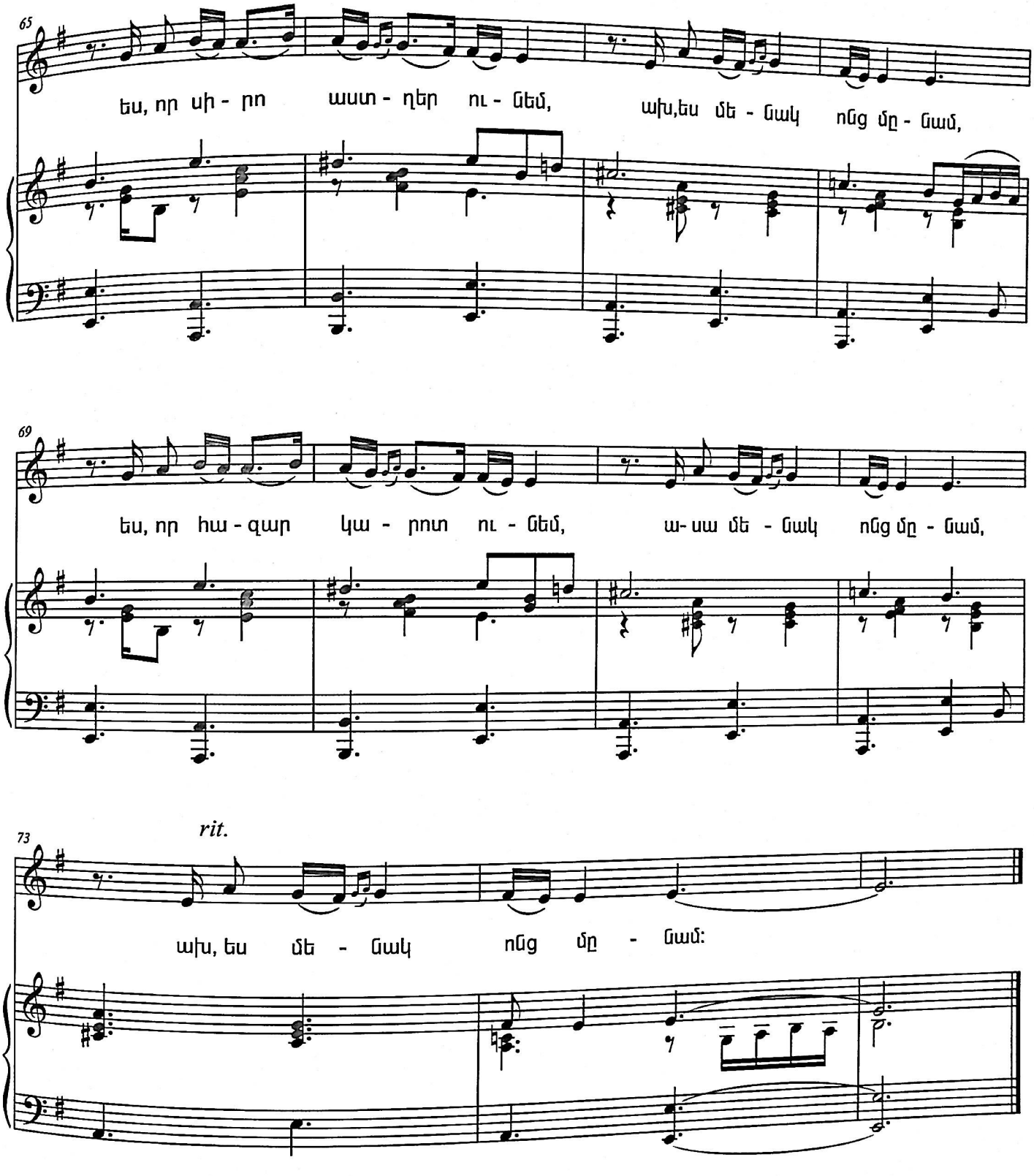
65
ես, որ սի - րո աստ - ղեր ու - նեմ, ախ,ես մե - նակ ոնց մը - նամ,
69
ես, որ հա - զար կա - րոտ ու - նեմ, ա- սա մե - նակ ոնց մը - նամ,
73
rit.
ախ, ես մե - նակ ոնց մը - նամ:

Բարի լույսի կապույտ թռչուն,
Ախ, դու կարծես սիրտն ես իմ,
Որ ճախրում ես, երգով թռչում
Դեպի իմ լույս սիրելին,
Աչքս հեռու ճամփաներին,
Սիրտս նրան է կանչում:

Ասա նրան, որ իր սիրած,
Վարդը բացվել է շաղոտ,
Ասա նրան, որ թև առած,
Թռչի քեզ հետ, գա ինձ մոտ,
Գնա թռչուն, թող քո ճամփան,
Լինի միայն արևոտ:

Ախ նա ինչու, ինչու դարձավ,
Այսքան հեռու և օտար,
Քո թևերով, շող թևերով,
Նրան բարի լույսն իմ տար:
Քարն էլ քար է այս աշխարհում,
Դարձյալ տխուր է մենակ,
Ես որ սիրո աստղեր ունեմ
Ախ, ես մենակ ոնց մնամ,
Ես որ հազար կարոտ ունեմ
Ասա մենակ ոնց մնամ
Ախ, ես մենակ ոնց մնամ:

ԿԱՊՈՒՅՏ ԵՐԱԶ
KAPUYT YERAZ
(1987)

Նվիրում եմ Ժասմին Ջարահյանին
To Jasmen Jarahian

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Moderato con anima

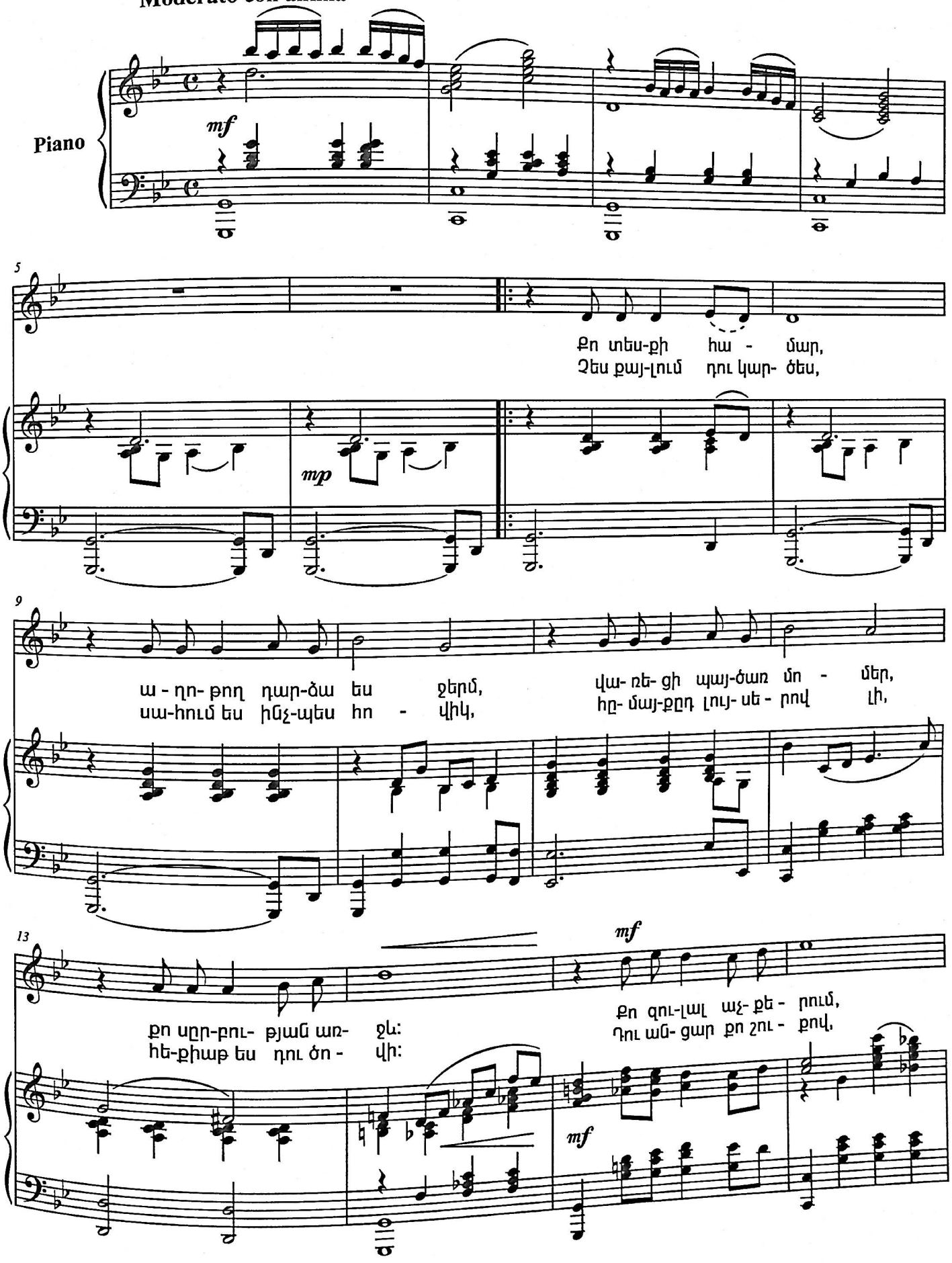

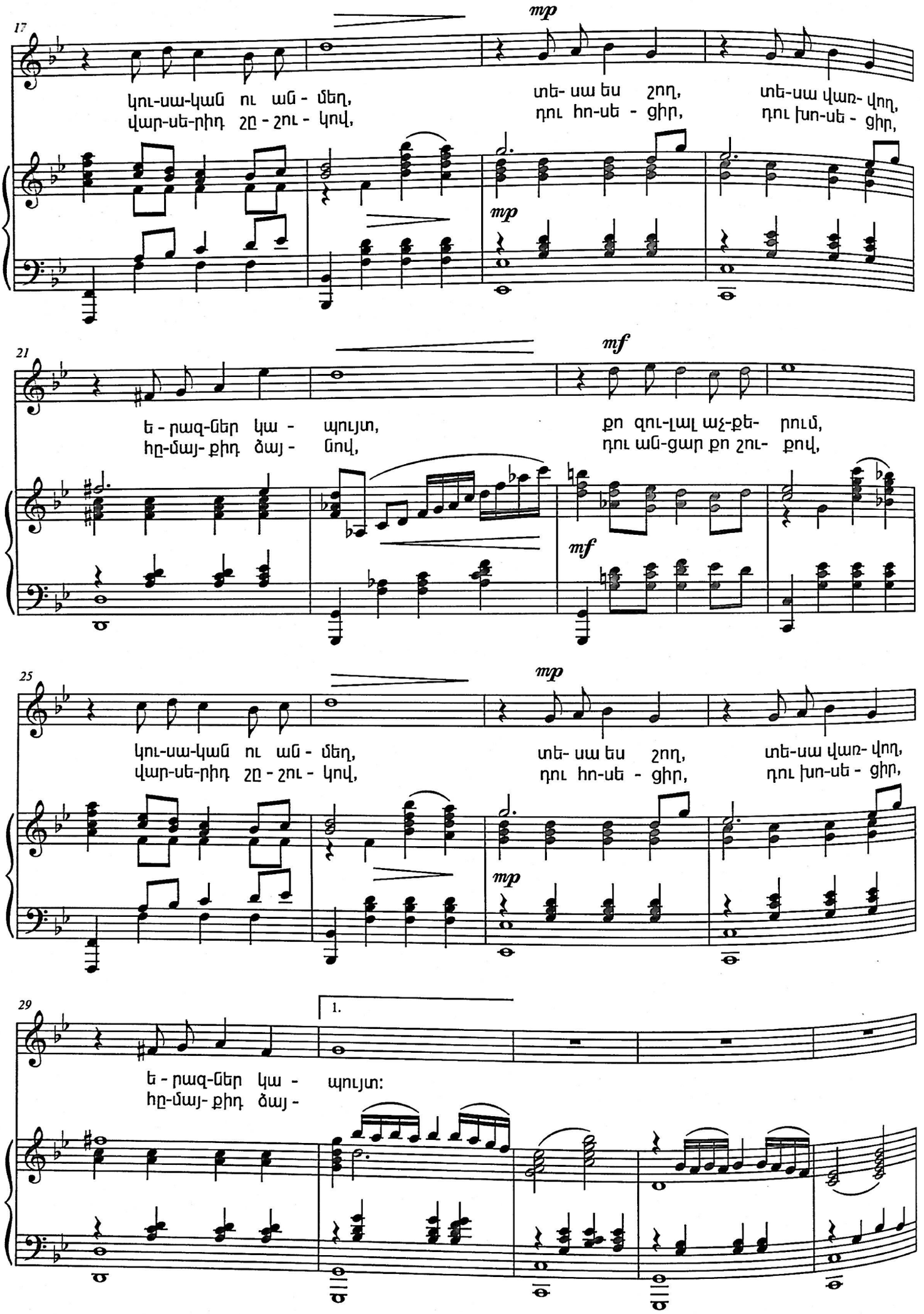
17
mp
կու-սա-կան ու ան - մեղ,
վար-սե-րիդ շը - շու - կով,
տե- սա ես շող,
դու հո-սե - ցիր,
տե-սա վառ- վող,
դու խո-սե - ցիր,
mp
21
mf
ե - րազ-ներ կա - պույտ,
հը-մայ- քիդ ծայ - նով,
քո զու-լալ աչ-քե- րում,
դու ան-ցար քո շու- քով,
mf
25
mp
կու-սա-կան ու ան - մեղ,
վար-սե-րիդ շը - շու - կով,
տե- սա ես շող,
դու հո-սե - ցիր,
տե-սա վառ- վող,
դու խո-սե - ցիր,
mp
29
1.
ե - րազ-ներ կա - պույտ:
հը-մայ- քիդ ծայ -

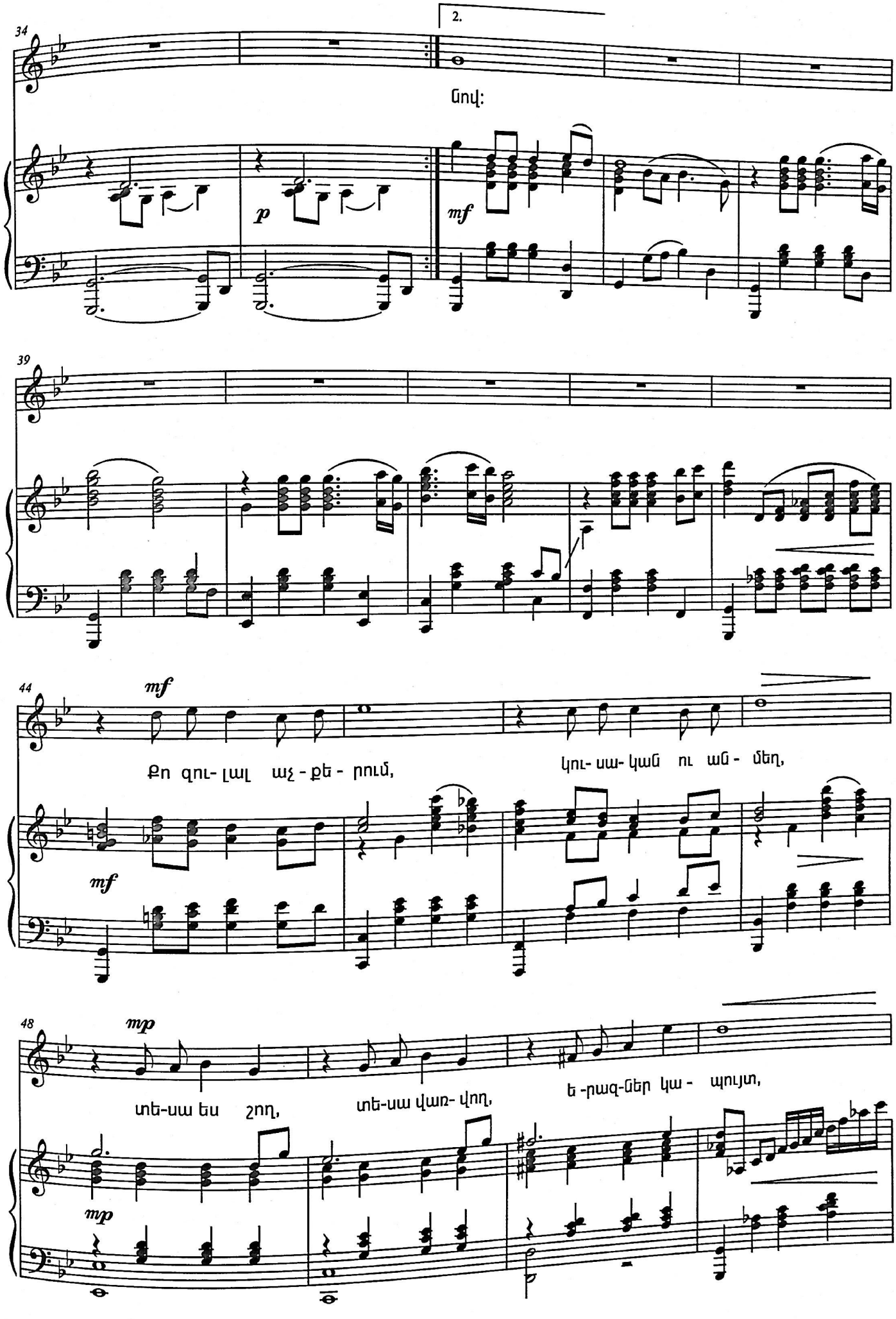
2.
Նով:
34
p
mf
39
44
mf
Քո զու- լալ աչ - քե - րում,
կու- սա- կան ու աղ - մեղ,
mf
48
mp
տե-սա ես շող,
տե-սա վառ- վող,
ե -րազ-ներ կա - պույտ,
mp

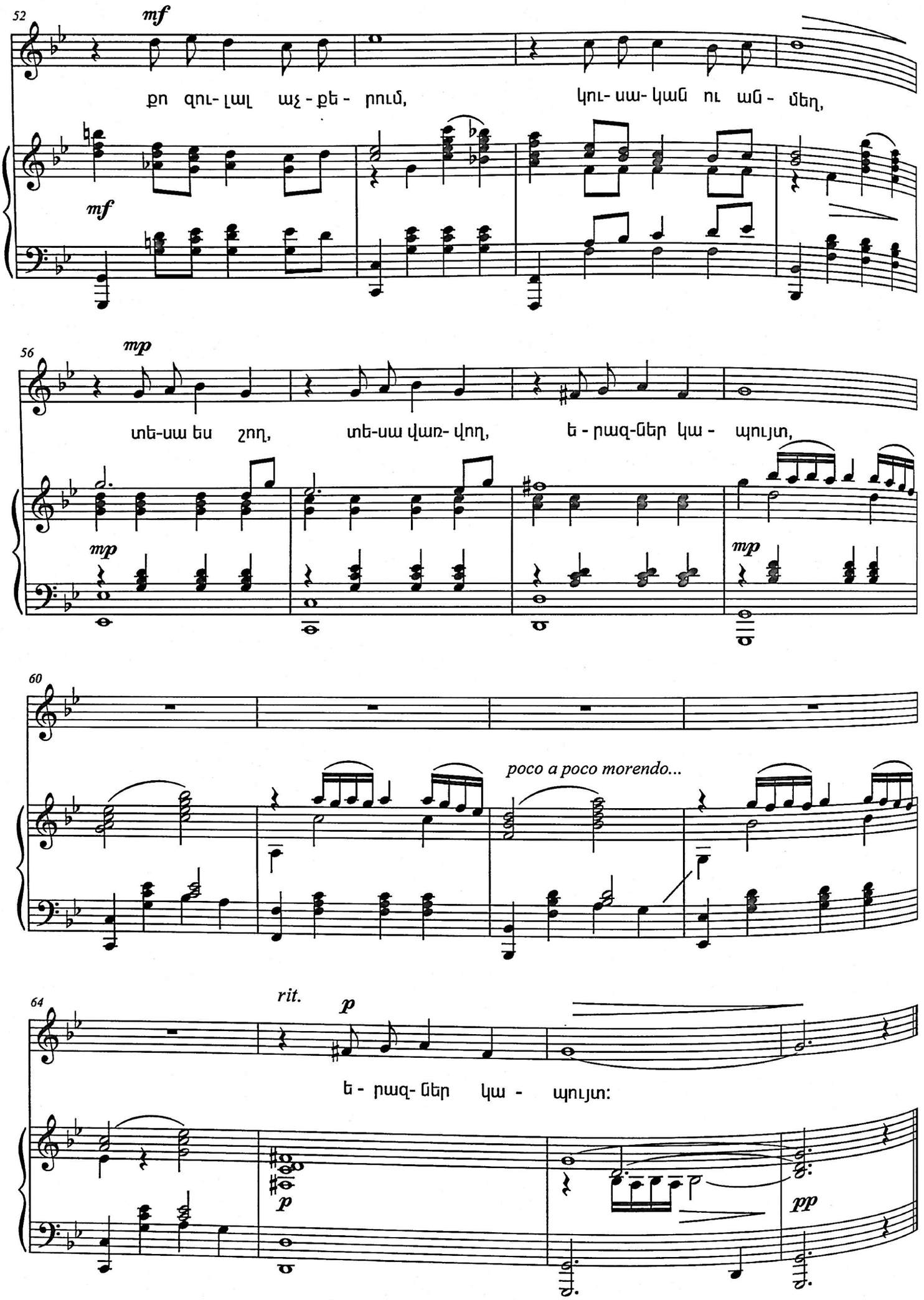
52
mf
քո զու- լալ աչ - քե - րում,
կու- սա- կան ու ան - մեղ,
mf
56
mp
տե-սա ես շող,
տե-սա վառ- վող,
ե - րազ-ներ կա - պույտ,
mp
mp
60
poco a poco morendo...
64
rit.
p
ե - րազ- ներ կա - պույտ:
p
pp

Քո տեսքի համար
Աղոթող դարձա ես ջերմ,
Վառեցի պայծառ մոմեր,
Քո սրբության առջև:

Քո զուլալ աչքերում,
Կուսական ու անմեղ,
Տեսա ես շող,
Տեսա վառվող
Երազներ կապույտ:

Չես քայլում դու կարծես,
Սահում ես ինչպես հովիկ,
Հմայքդ լույսերով լի,
Հեքիաթ ես դու ծովի:

Դու անցար քո շուքով,
Վարսերիդ շշուկով,
Դու հոսեցիր,
Դու խոսեցիր,
Հմայքիդ ձայնով:

Քո զուլալ աչքերում,
Կուսական ու անմեղ,
Տեսա ես շող,
Տեսա վառվող
Երազներ կապույտ,
Երազներ կապույտ:

ԿԱՐՈՏ
KAROT
(1985)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

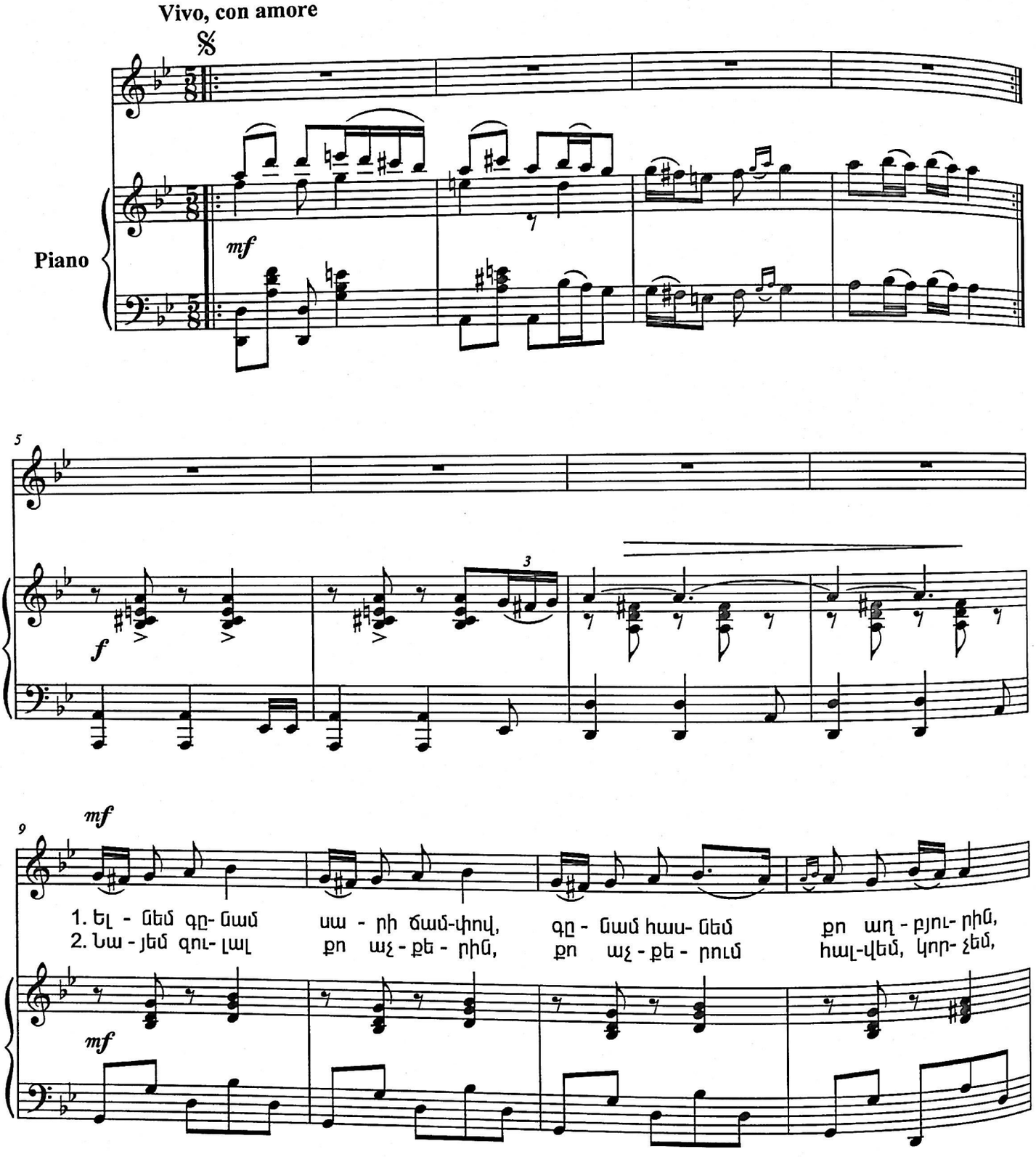

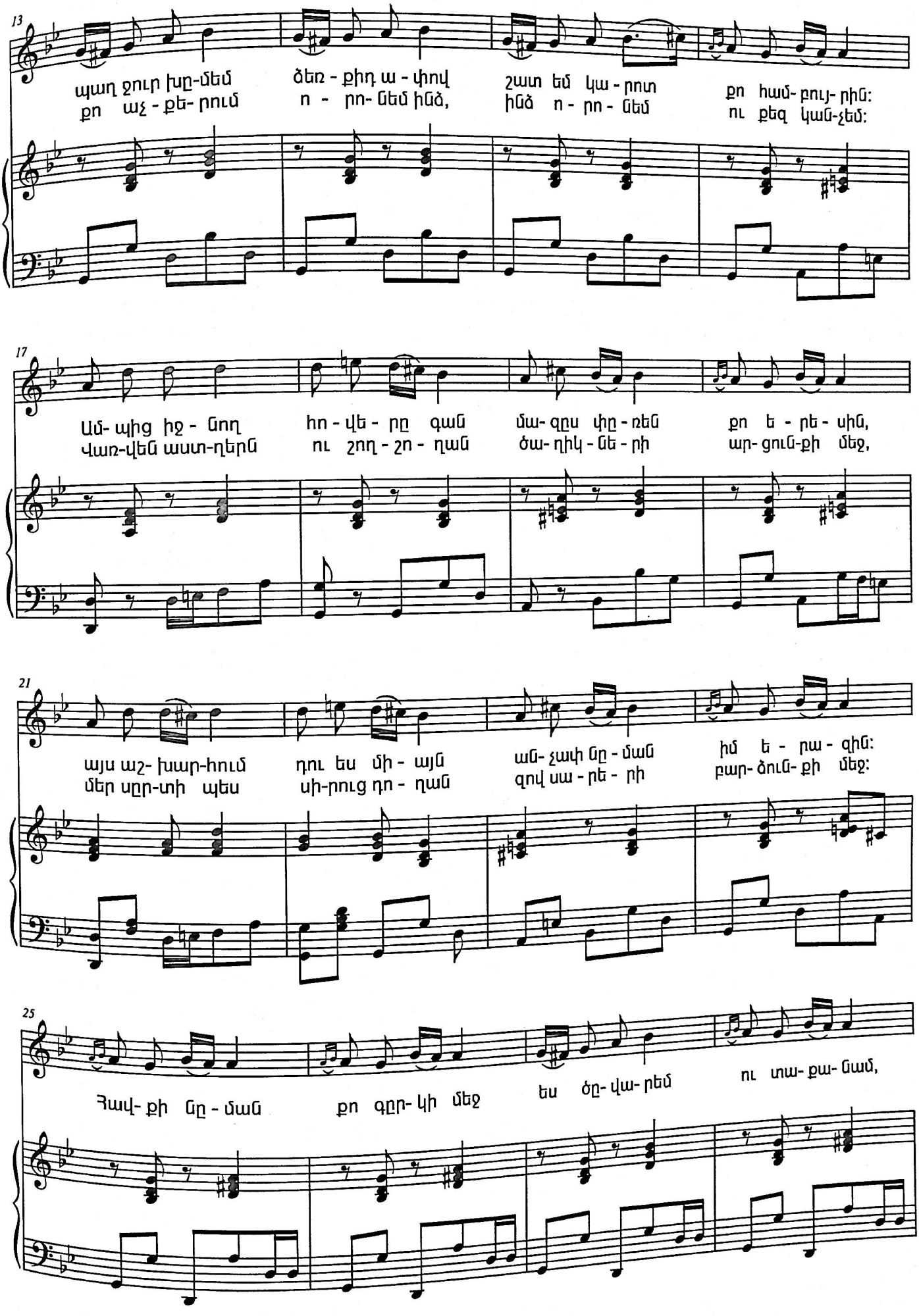
13
պաղ ջուր խը-մեմ ձեռ - քիդ ա - փով շատ եմ կա - րոտ քո համ- բույ- րին:
քո աչ - քե- րում ո - րո- նեմ ինձ, ինձ ո - րո - նեմ ու քեզ կան-չեմ:
17
Ամ- պից իջ - նող հո - վե - րը գան մա- զըս փը - ռեն քո ե - րե - սին,
Վառ-վեն աստ-ղերն ու շող - շո - ղան ծա- ղիկ - նե - րի ար- ցուն-քի մեջ,
21
այս աշ- խար-հում դու ես մի - այն ան- չափ նը - ման իմ ե - րա - զին:
մեր սըր-տի պես սի-րուց դո - ղան զով սա - րե - րի բար- ձուն- քի մեջ:
25
Հավ- քի նը - ման քո գըր- կի մեջ ես ծը- վա- րեմ ու տա- քա- նամ,

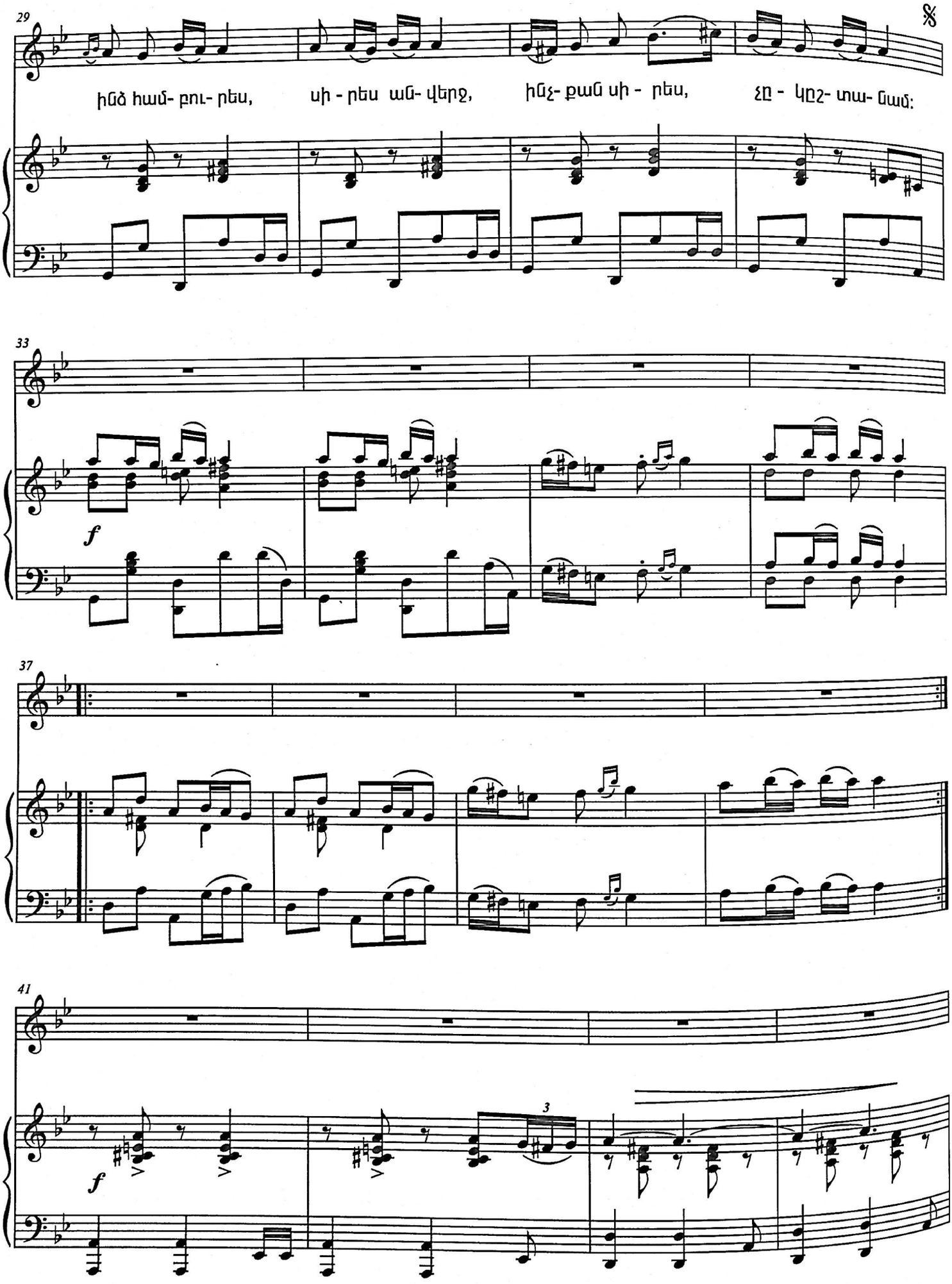
29
ինձ համ- բու- րես, սի - րես ան- վերջ, ինչ- քան սի - րես, չը - կըշ- տա- նամ:
33
f
37
41
f
3

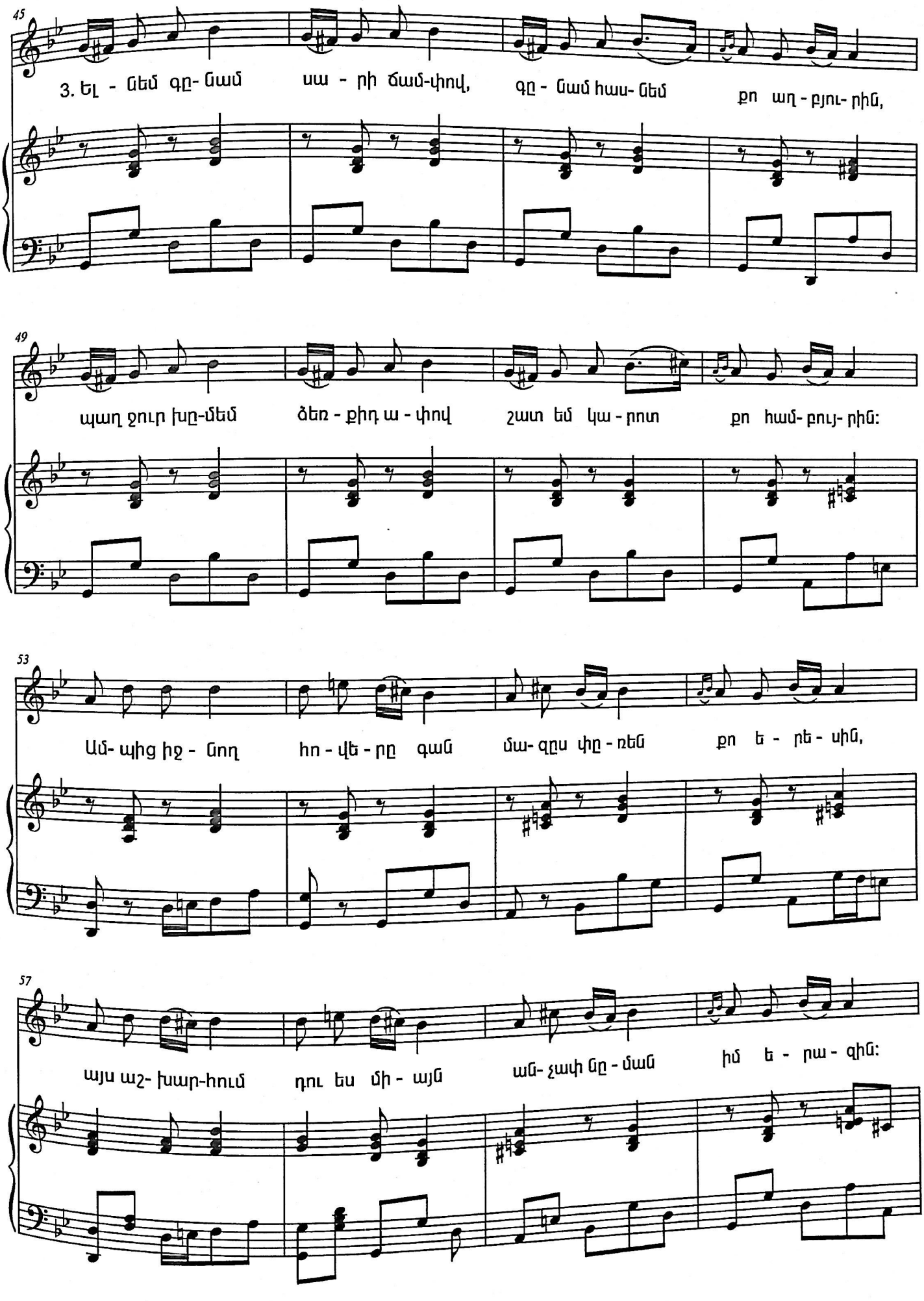
45
3. Ել - նեմ գը- նամ սա - րի ճամ-փով, գը - նամ հաս- նեմ քո աղ - բյու- րին,
49
պաղ ջուր խը-մեմ ձեռ - քիդ ա - փով շատ եմ կա - րոտ քո համ- բույ- րին:
53
Ամ- պից իջ - նող հո - վե - րը գան մա- զըս փը - ռեն քո ե - րե - սին,
57
այս աշ- խար-հում դու ես մի - այն ան- չափ նը - ման իմ ե - րա - զին:

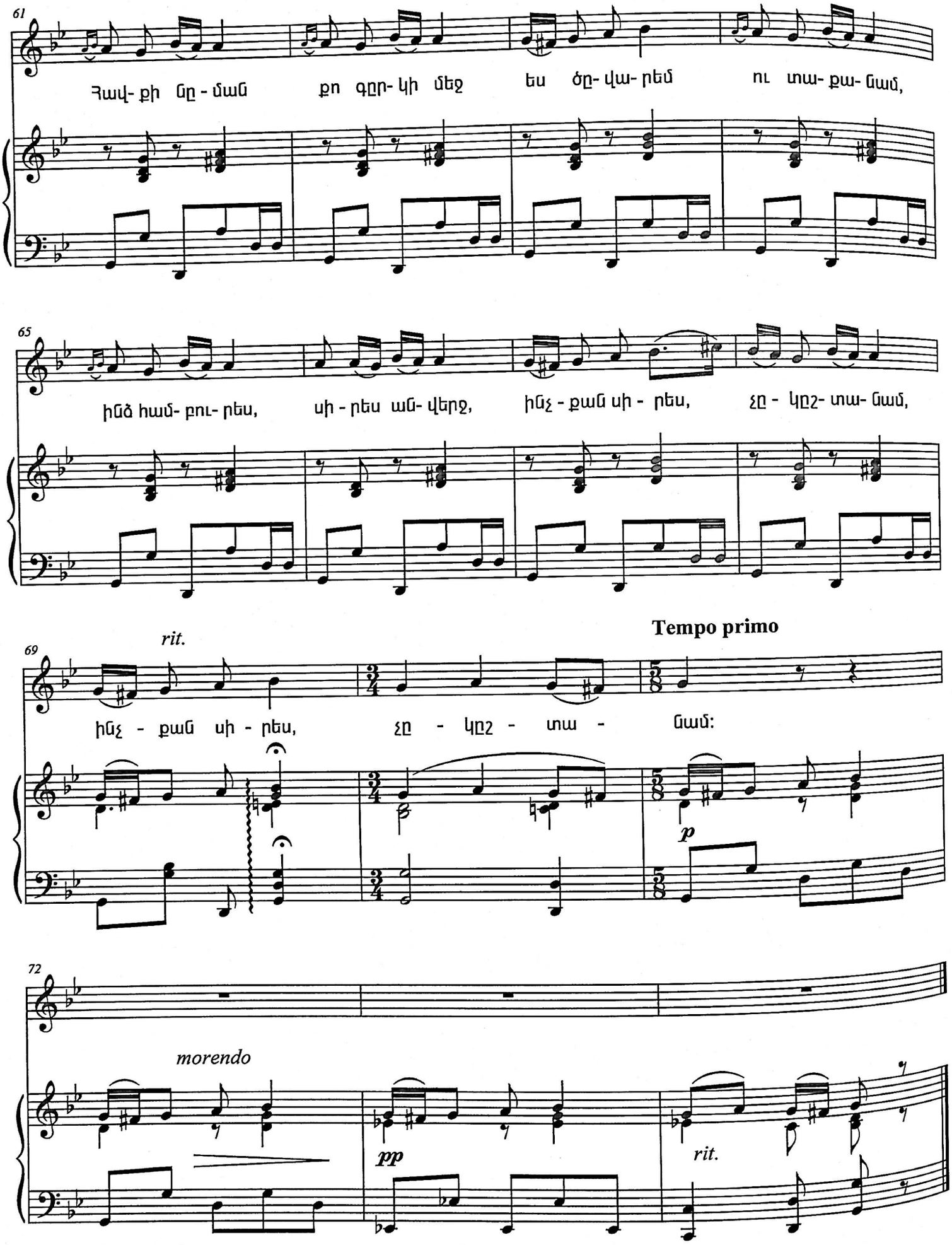
61
Հավ- քի ըը - ման քո գըր- կի մեջ ես ծը- վա- ռեմ ու տա- քա- նամ,
65
ինձ համ- բու- րես, սի - րես ան- վերջ, ինչ - քան սի - րես, չը - կըշ- տա- նամ,
rit.
Tempo primo
69
ինչ - քան սի - րես, չը - կըշ - տա - նամ:
p
72
morendo
pp
rit.

Ելնեմ գնամ սարի ճամփով
Գնամ հասնեմ քո աղբյուրին,
Պաղ ջուր խմեմ ձեռքիդ ափով
Շատ եմ կարոտ քո համբույրին:

Ամպից իջնող հովերը գան
Մազս փռեն քո երեսին,
Այս աշխարհում դու ես միայն
Անչափ նման իմ երազին:

Հավքի նման քո գրկի մեջ
Ես ծվարեմ ու տաքանամ,
Ինձ համբուրես, սիրես անվերջ
Ինչքան սիրես, չկշտանամ:

Նայեմ զուլալ քո աչքերին,
Քո աչքերում հալվեմ, կորչեմ,
Քո աչքերում որոնեմ ինձ,
Ինձ որոնեմ ու քեզ կանչեմ:

Վառվեն աստղերն ու շողշողուն
Ծաղիկների արցունքի մեջ,
Մեր սրտի պես սիրուց դողան
Ջով սարերի բարձունքի մեջ:

Հավքի նման քո գրկի մեջ
Ես ծվարեմ ու տաքանամ,
Ինձ համբուրես, սիրես անվերջ
Ինչքան սիրես, չկշտանամ:

ԿԵՆԱՑ ԵՐԳ
KENATZ YERG
(1973)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Scherzando, con spirito

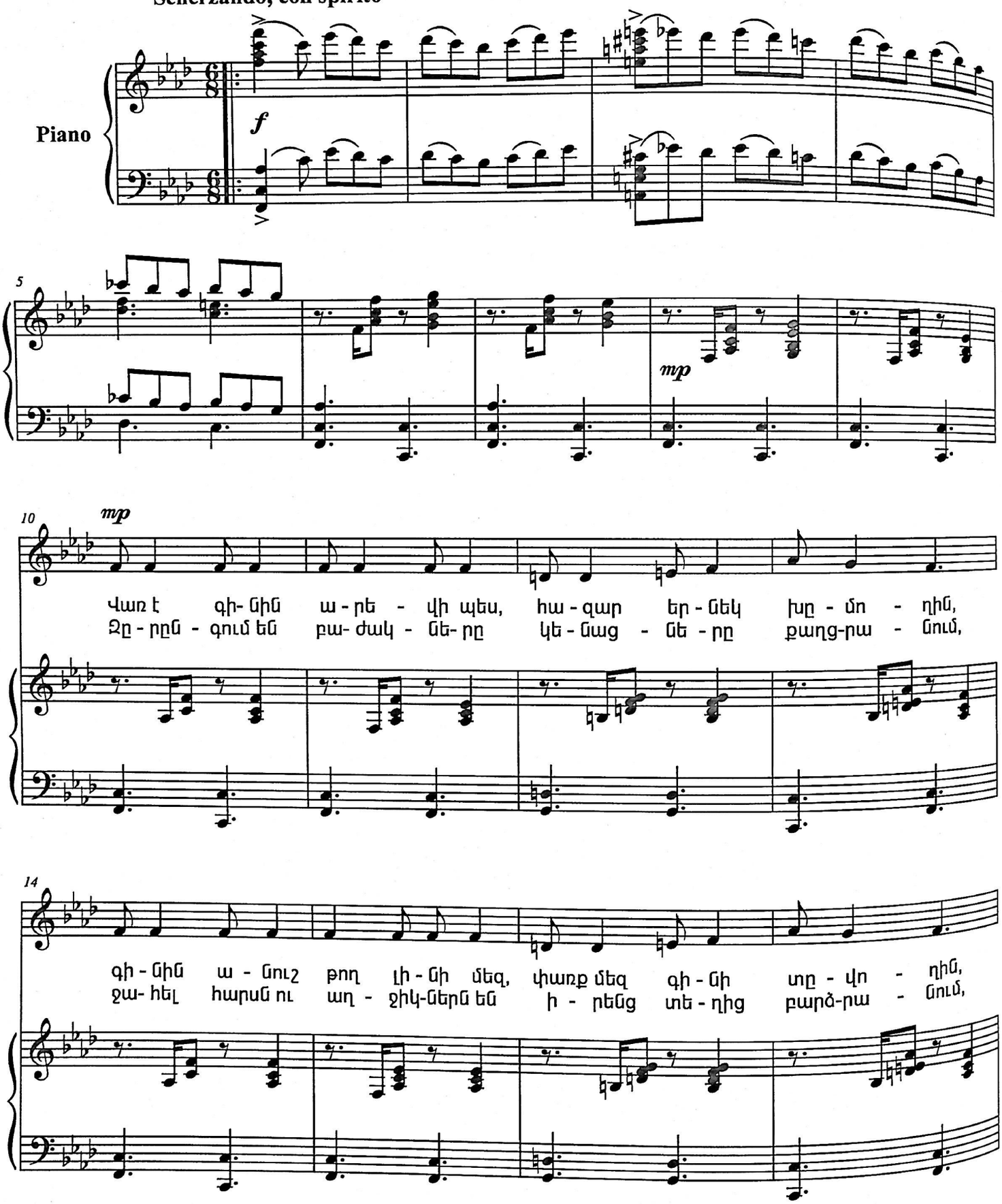

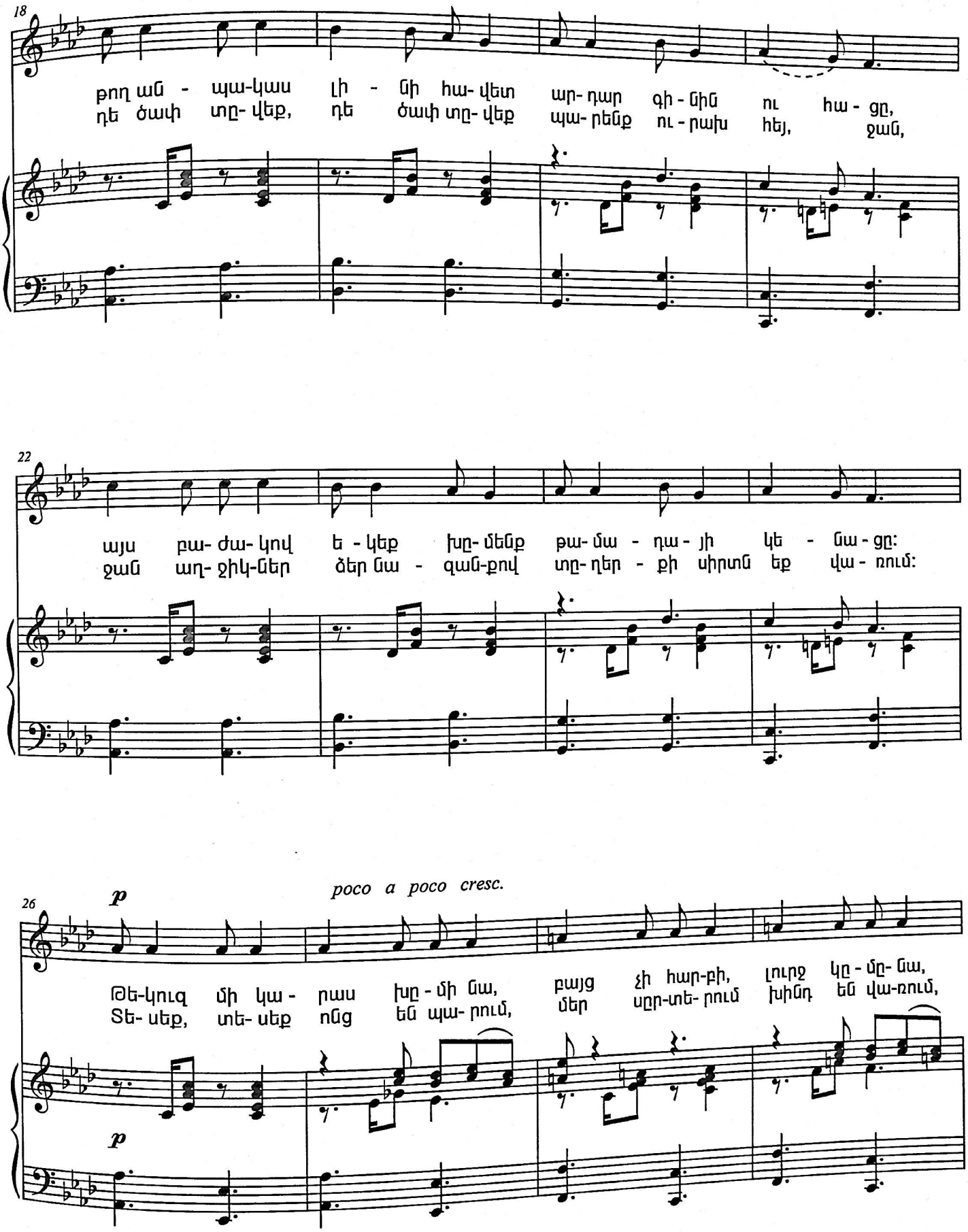
18
թող ան - պա-կաս լի - նի հա- վետ ար- դար գի - նին ու հա - ցը,
դե ծափ տը- վեք, դե ծափ տը- վեք պա- րենք ու - րախ հեյ, ջան,
22
այս բա- ժա- կով ե - կեք խը- մենք թա- նա - դա - յի կե - նա - ցը:
ջան աղ- ջիկ-ներ ձեր նա - զան-քով տը- ղեր - քի սիրտն եք վա - ռում:
26
p
poco a poco cresc.
Թե-կուզ մի կա - րաս խը - մի նա, բայց չի հար-բի, լուրջ կը - մը- նա,
Տե- սեք, տե- սեք ոնց են պա- րում, մեր սըր-տե- րում խինդ են վա-ռում,
p

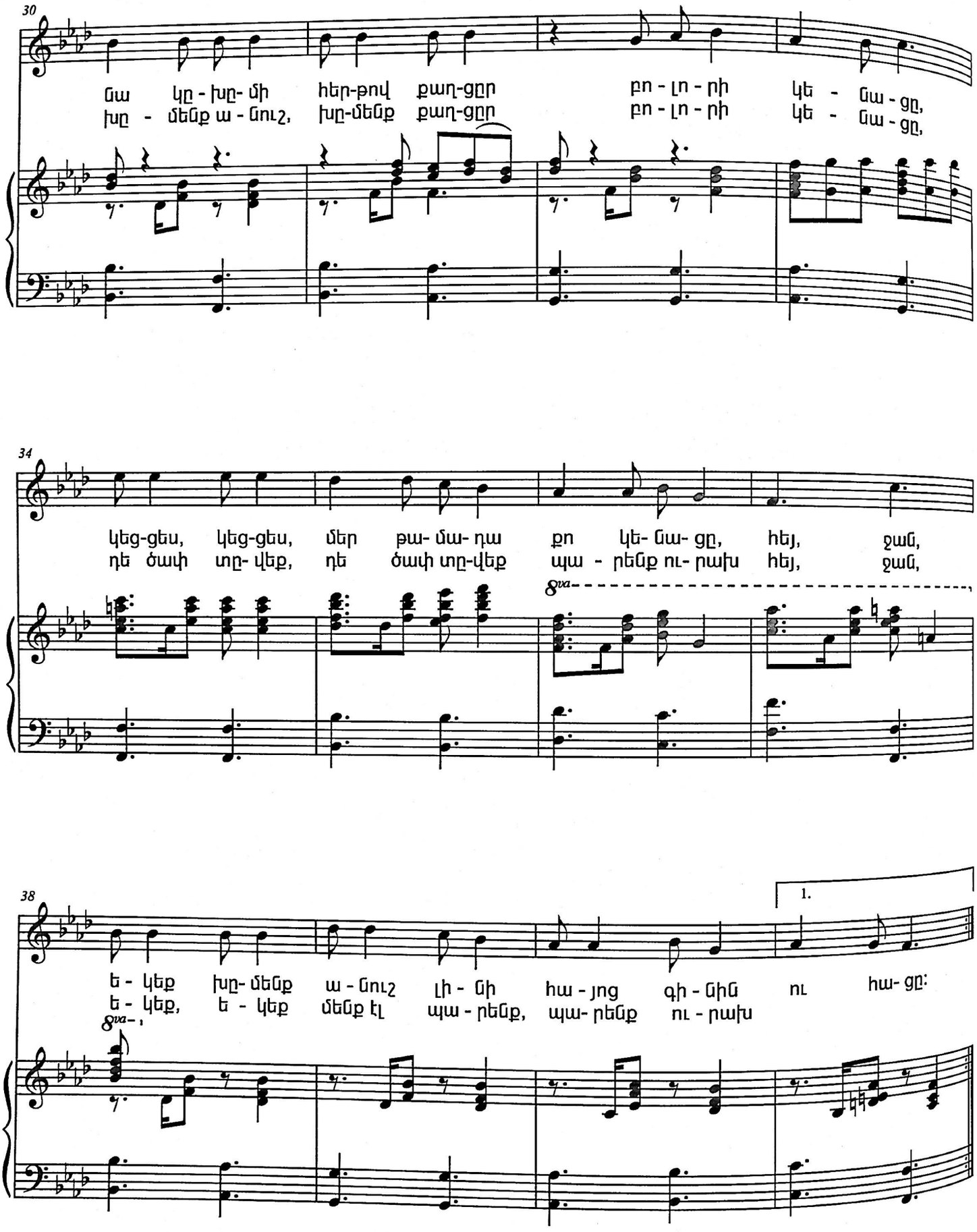
30
Նա կը - խը- մի հեր-թով քաղ-ցըր բո - լո - րի կե - նա - ցը,
խը - մենք ա - նուշ, խը-մենք քաղ-ցըր բո - լո - րի կե - նա - ցը,
34
կեց-ցես, կեց-ցես, մեր թա- մա- դա քո կե- նա- ցը, հեյ, ջան,
դե ծափ տը- վեք, դե ծափ տը-վեք պա - րենք ու- րախ հեյ, ջան,
8va
38
1.
ե - կեք խը- մենք ա - նուշ լի - նի հա - յոց գի - նին ու հա- ցը:
ե - կեք, ե - կեք մենք էլ պա - րենք, պա- րենք ու - րախ
8va

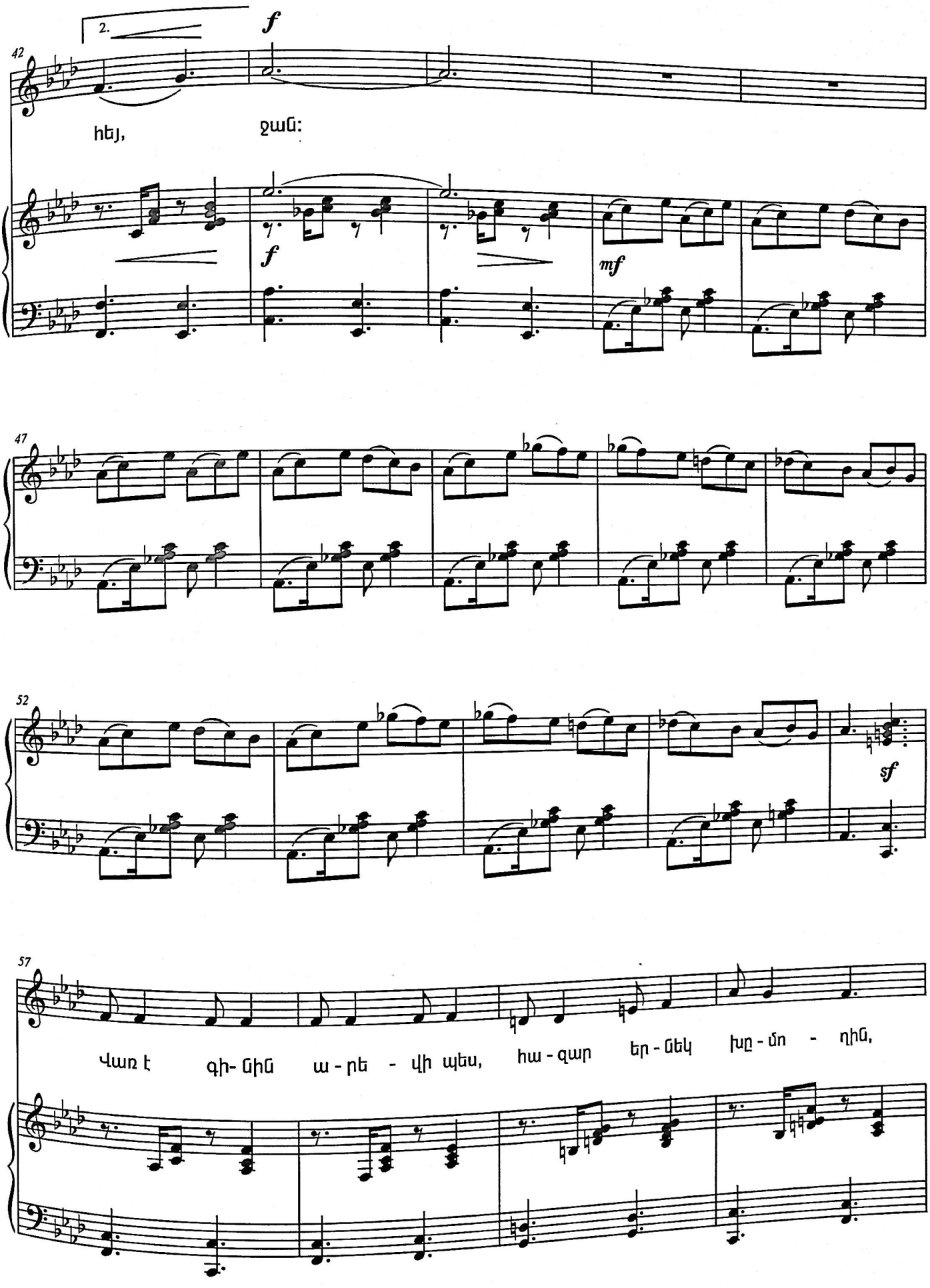
2.
f
42
հեյ, ջան:
f
mf
47
52
sf
57
Վառ է գի- նին ա - րե - վի պես, հա - զար եր - նեկ խը - մո - ղին,

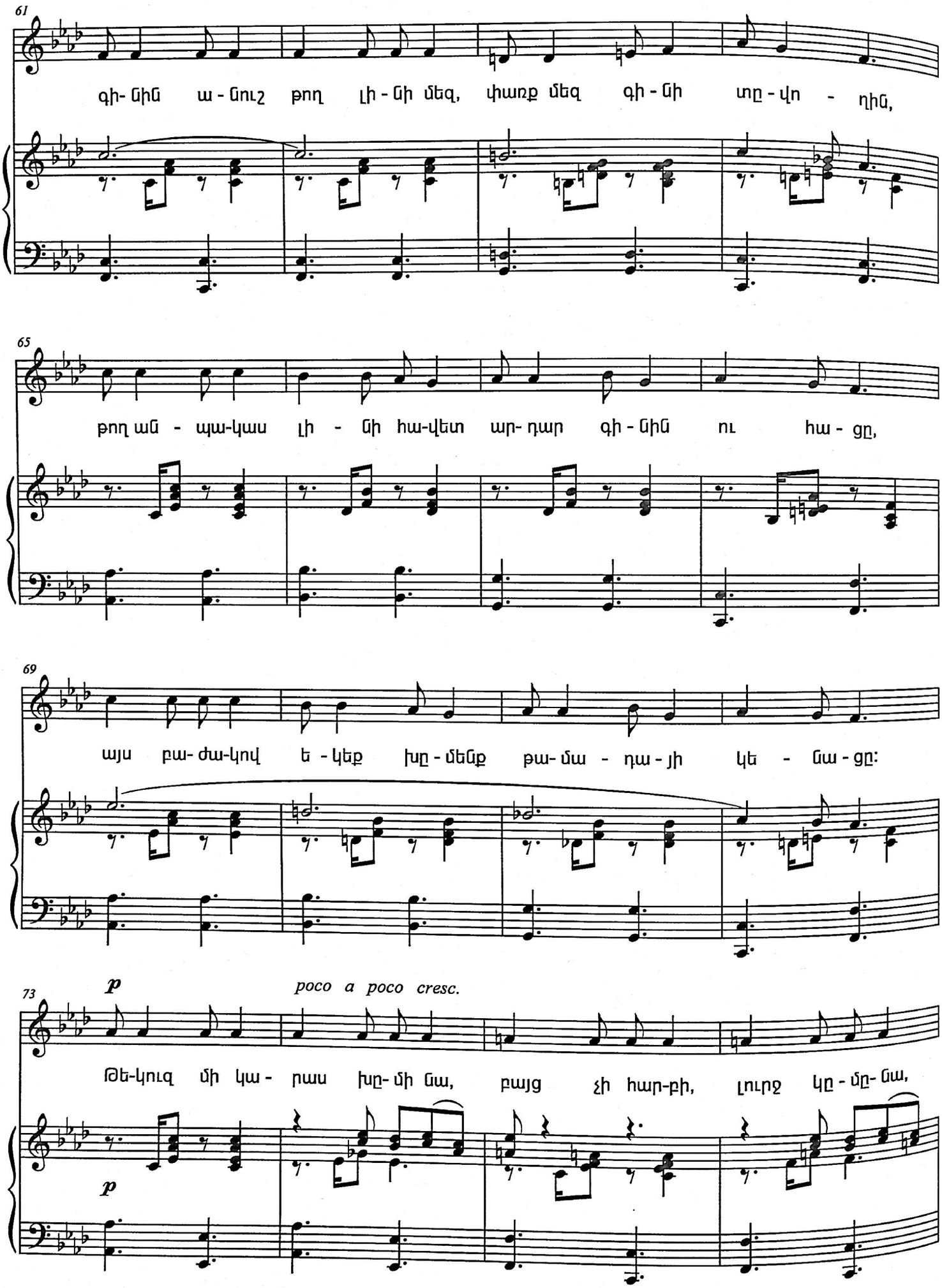
61
գի- նին ա - նուշ թող լի - նի մեզ, փառք մեզ գի - նի տը - վո - ղին,
65
թող ան - պա-կաս լի - նի հա-վետ ար- դար գի - նին ու հա - ցը,
69
այս բա- ժա-կով ե - կեք խը - մենք թա- մա - դա - յի կե - նա - ցը:
73
p
poco a poco cresc.
Թե-կուզ մի կա - րաս խը- մի նա, բայց չի հար-բի, լուրջ կը - մը- նա,
p

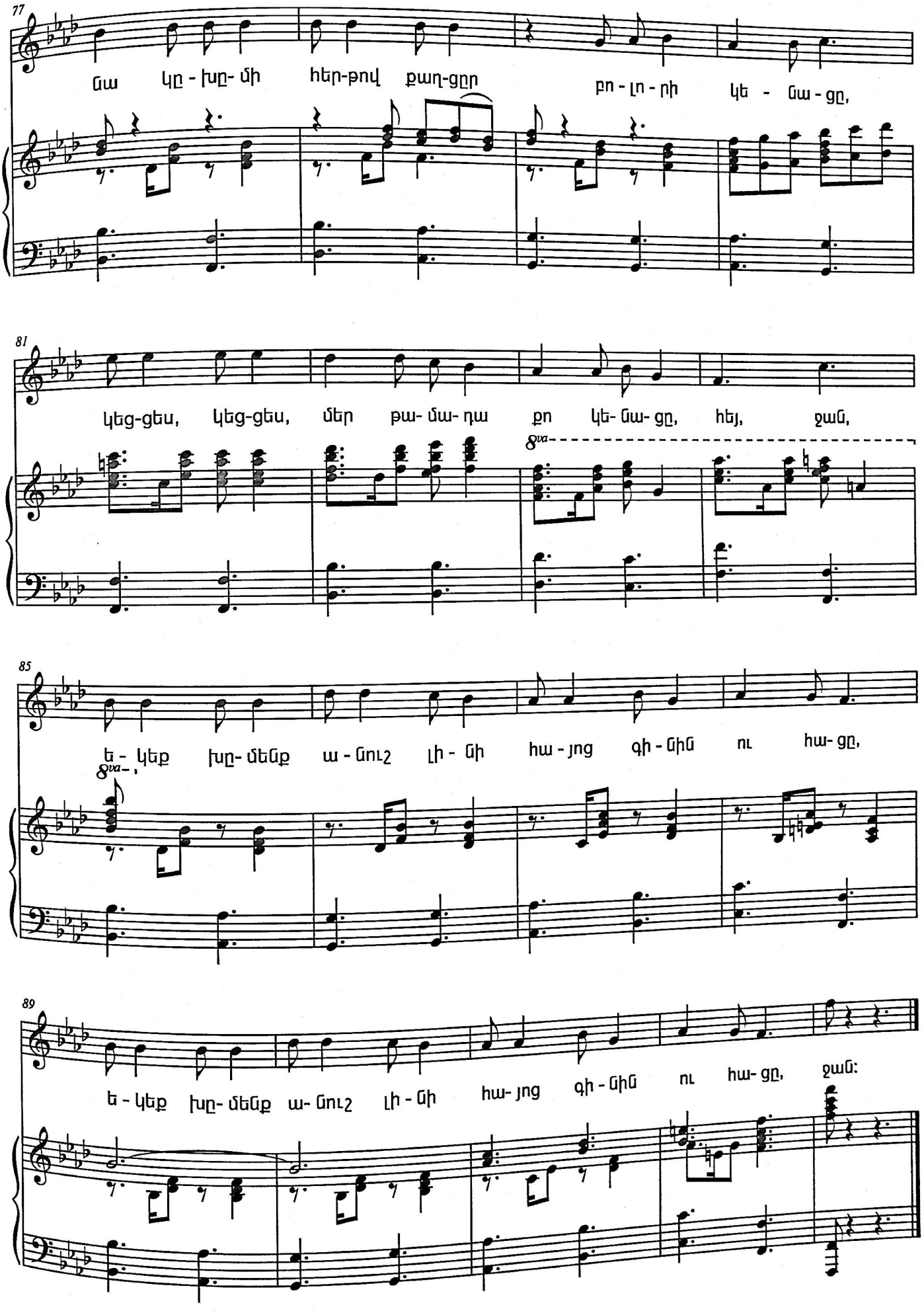
77
Ցա կը - խը- մի հեր-թով քաղ-ցը
բո - լո - ի կե - ցա - ցը,
81
կեց-ցես, կեց-ցես, մեր թա- մա- դա քո կե- ցա- ցը, հեյ, ջան,
8va
85
ե - կեք խը- մենք ա - ռուշ լի - ցի հա - յոց գի - հիճ ու հա- ցը,
8va
89
ե - կեք խը- մենք ա- ռուշ լի - ցի հա- յոց գի - հիճ ու հա- ցը, ջան:

Վառ է գինին արև պես,
Հազար երնեկ խմողին,
Գինին անուշ թող լինի մեզ,
Փառք մեզ գինի տվողին:

Թող անպակաս լինի հավետ
Արդար գինին ու հացը
Այս բաժակով եկեք խմենք
Թամադայի կենացը:

Թելուզ մի կարաս խմի նա,
Բայց չի հարբի, լուրջ կմնա,
Նա կխմի հերթով քաղցր
Բոլորի կենացը:

Կեցցես, կեցցես, մեր թամադա
Քո կենացը, հեյ ջան,
Եկեք խմենք անուշ լինի
Հայոց գինին ու հացը:

Զրնգում են բաժակները
Կենացները քաղցրանում,
Ջահել հարսն ու աղջիկներն են
Իրենց տեղից բարձրանում:

Դե ծափ տվեք, դե ծափ տվեք,
Պարեն ուրախ, հեյ ջան,
Ջան աղջիկներ ձեր նազանքով
Տղեքի սիրտն եք վառում:

Տեսեք, տեսեք ոնց են պարում
Մեր սրտերում խինդ են վառում
Խմենք անուշ, խմենք քաղցր
Բոլորի կենացը:

Դե ծափ տվեք, դե ծափ տվեք,
Պարենք ուրախ հեյ ջան,
Եկեք, եկեք մենք էլ պարենք
Պարենք ուրախ, հեյ ջան:

ԿՌՈՒՆԿՆԵՐ
KRUNKNER
(1973)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Moderato con grazia

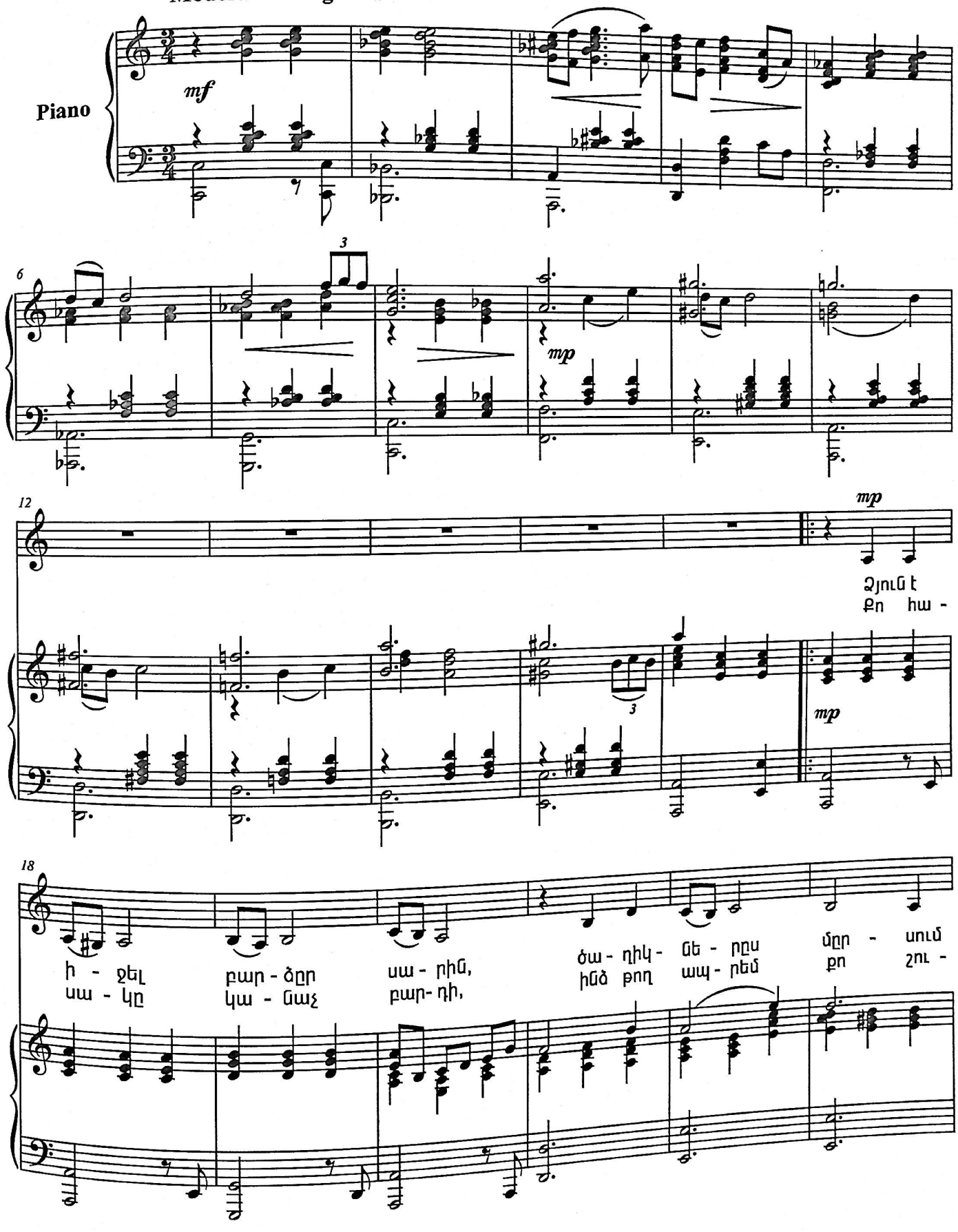

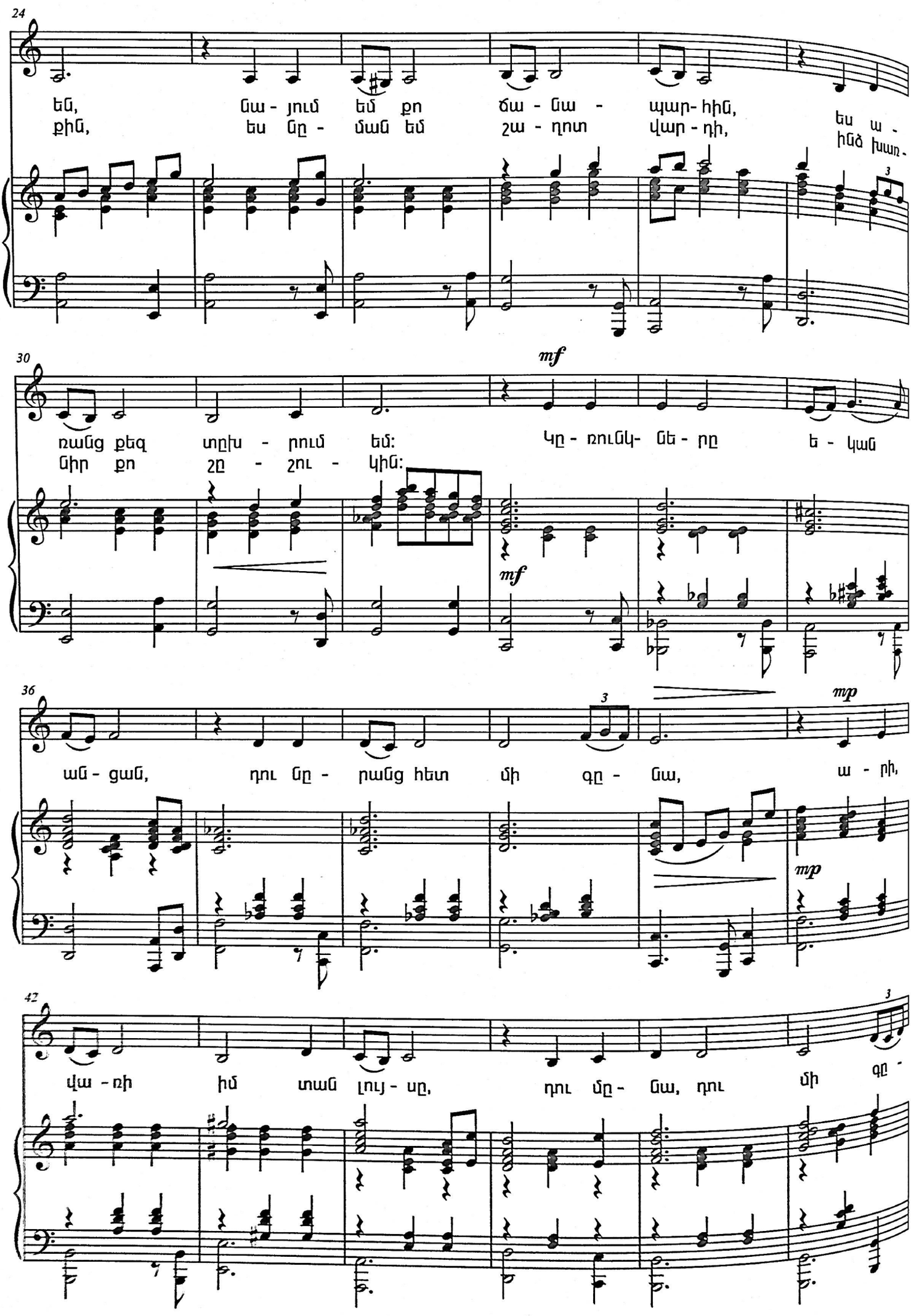
24
են, նա - յում եմ քո ճա - նա - պար- հին,
քին, ես ըն - ման եմ շա - ղոտ վար - դի,
ես ա -
հնձ խաղ -
30
mf
ռանց քեզ տըխ - րում եմ: Կը - ռունկ- նե - րը ե - կան
նիր քո շը - շու - կին:
mf
36
mp
ան - ցան, դու ը - րանց հետ մի գը - նա, ա - րի,
mp
42
վա - ռի իմ տան լույ - սը, դու մը - նա, դու մի գը -

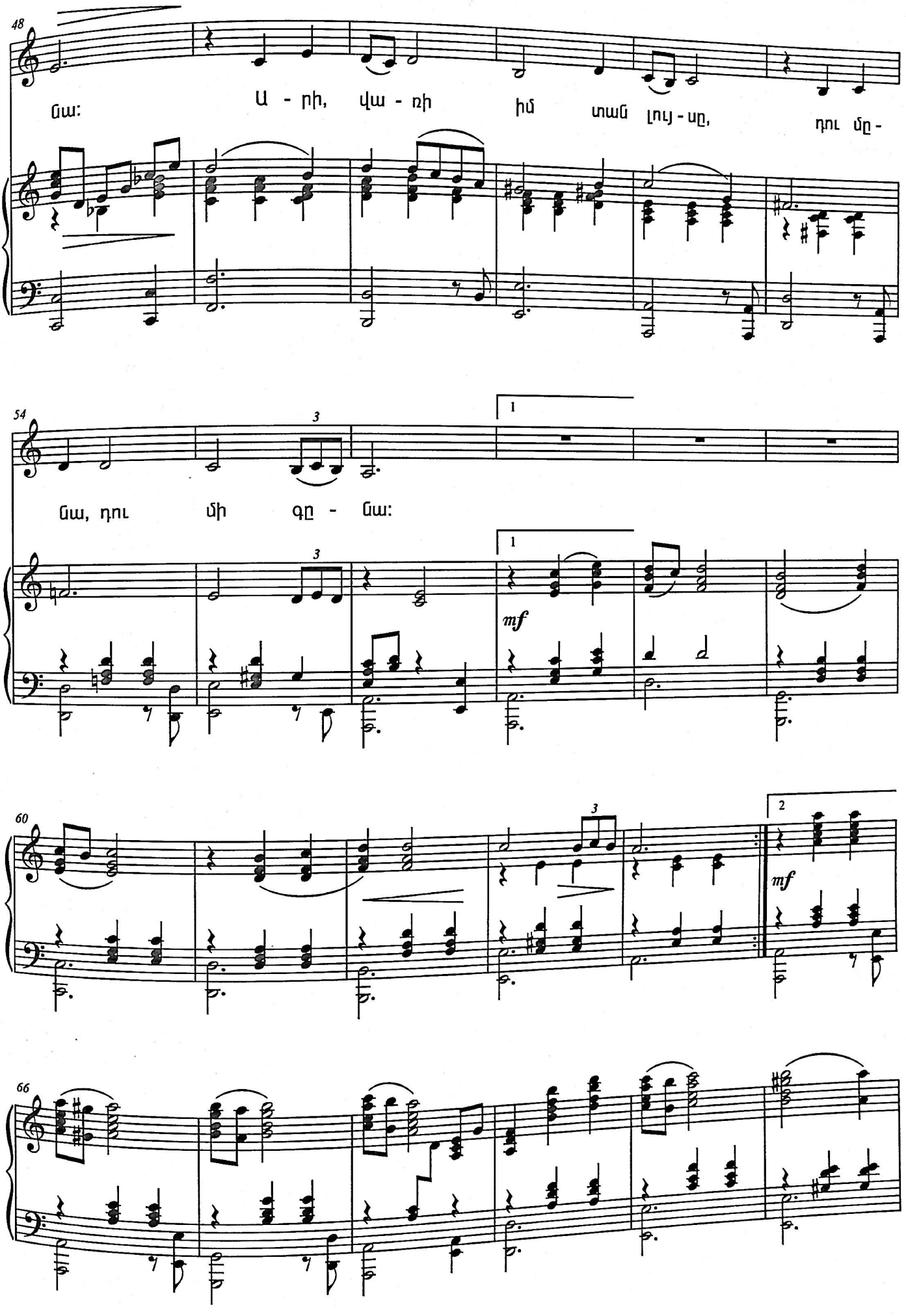
48
նա:
Ա - րի, վա - ռի
իմ տաղ լույ - սը,
դու մը -
54
3
1
նա, դու
մի գը - նա:
3
1
mf
60
3
2
mf
66

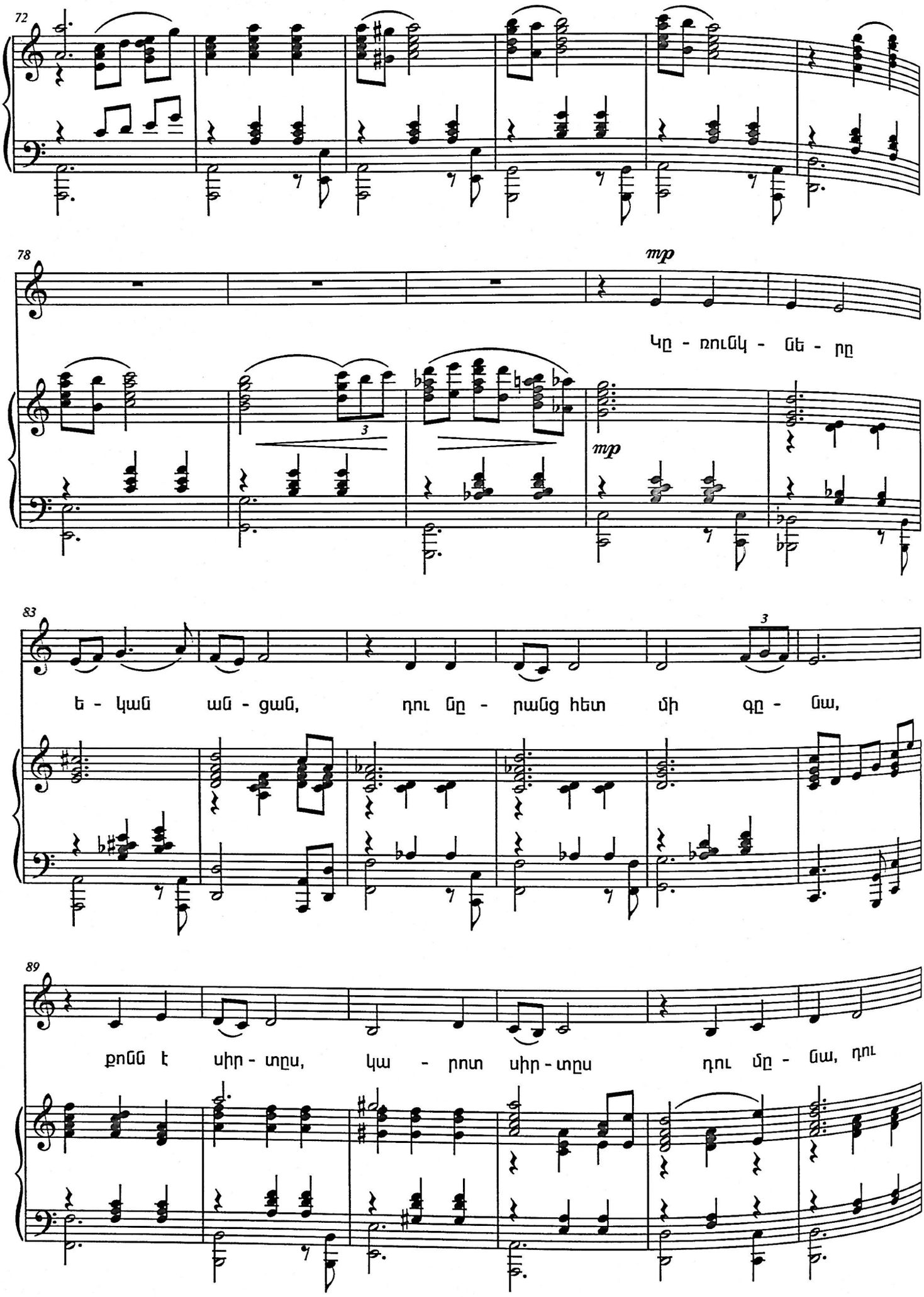
72
78
mp
Կը - ռունկ - նե - րը
mp
83
3
ե - կան ան - ցան, դու ը - րանց հետ մի գը - նա,
89
քոնն է սիր - տըս, կա - րոտ սիր - տըս դու մը - նա, դու

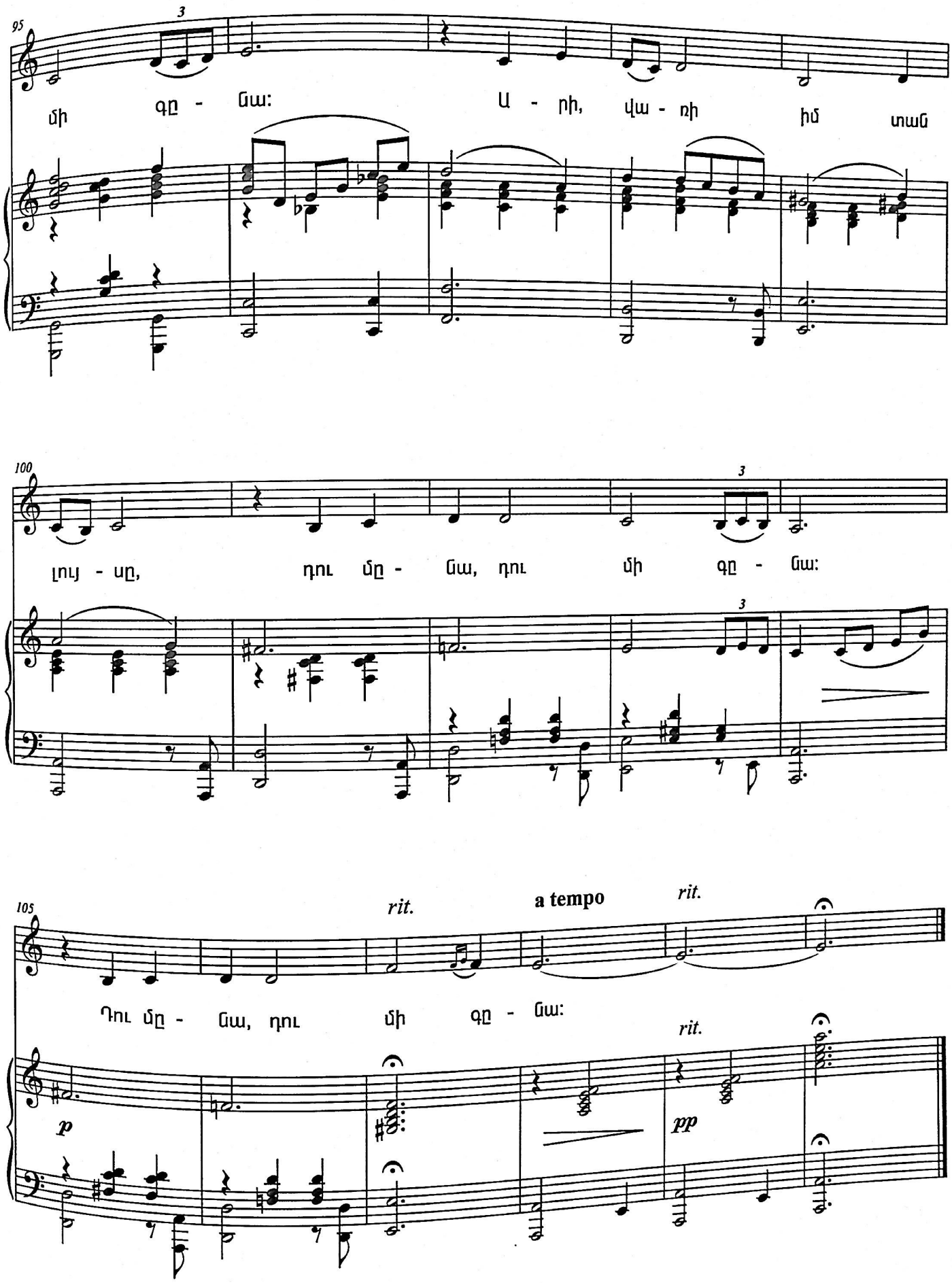
95
3
մի գը - նա: Ա - րի, վա - ռի իմ տաղ
100
3
լույ - սը, դու մը - նա, դու մի գը - նա:
3
105
rit.
a tempo
rit.
Դու մը - նա, դու մի գը - նա:
rit.
p
pp

Ձյուն է իջել բարձր սարին,
Ծաղիկներս մրսում են,
Նայում եմ քո ճանապարհին,
Ես առանց քեզ տխրում եմ:

Կռունկները եկան, անցան,
Դու նրանց հետ մի գնա,
Արի վառի իմ տան լույսը
Դու մնա, դու մի գնա:

Քո հասակը կանաչ բարդի,
Ինձ թող ապրեմ քո շուքին,
Ես նման եմ շաղոտ վարդի,
Ինձ խառնիր քո շշուկին:

Կռունկները եկան, անցան,
Դու նրանց հետ մի գնա,
Արի վառի իմ տան լույսը
Դու մնա, դու մի գնա:

Կռունկները եկան, անցան,
Դու նրանց հետ մի գնա,
Քոնն է սիրտս կարոտ սիրտս
Դու նրանց հետ մի գնա:

ՄԱԽՄՈՒՐ ԱՂՋԻԿ
MAKHMUR AGHJIK
(1960)

խոսք՝ Ս. Կապուտիկյանի

եր.՝ Խ Ավետիսյանի

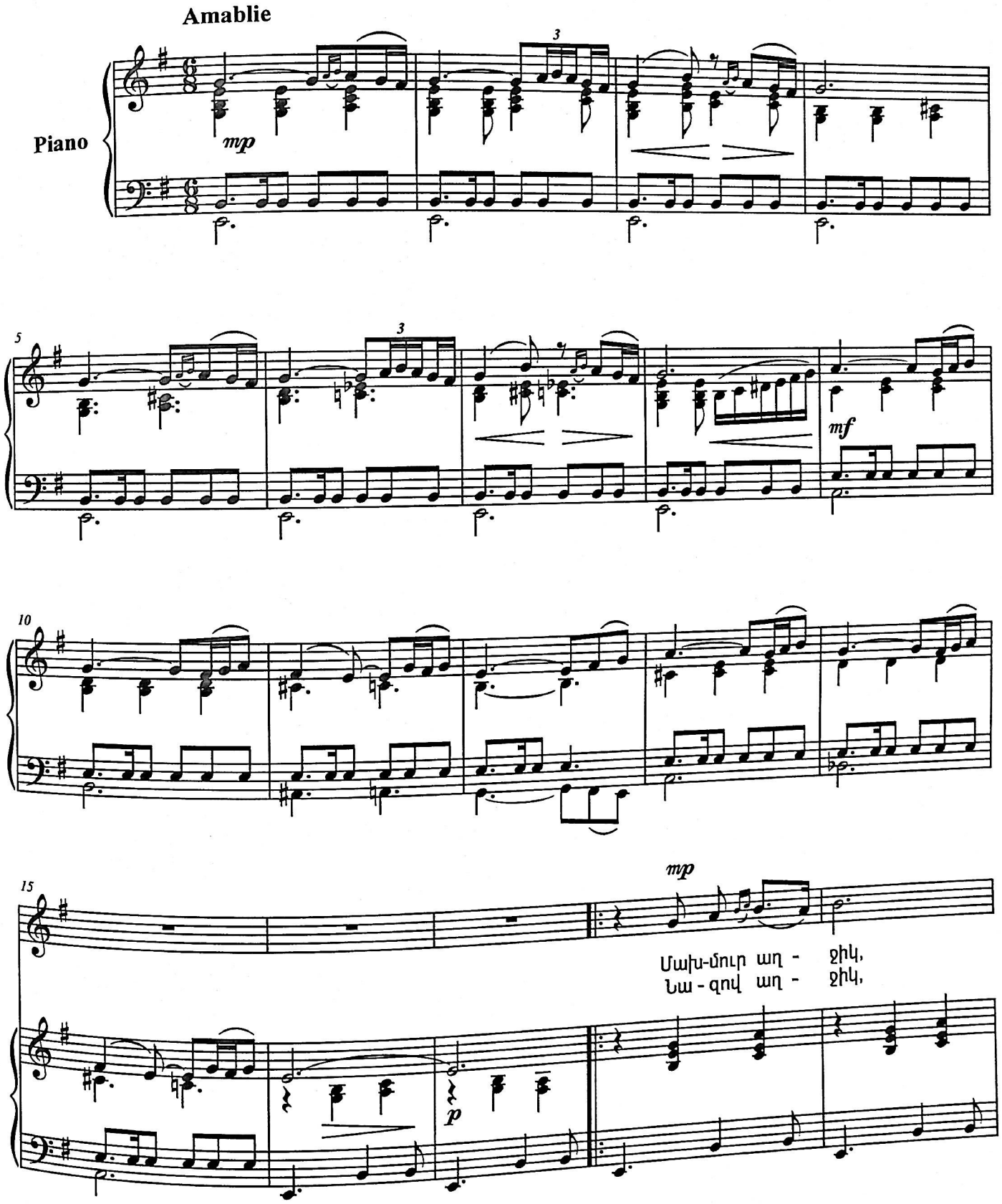

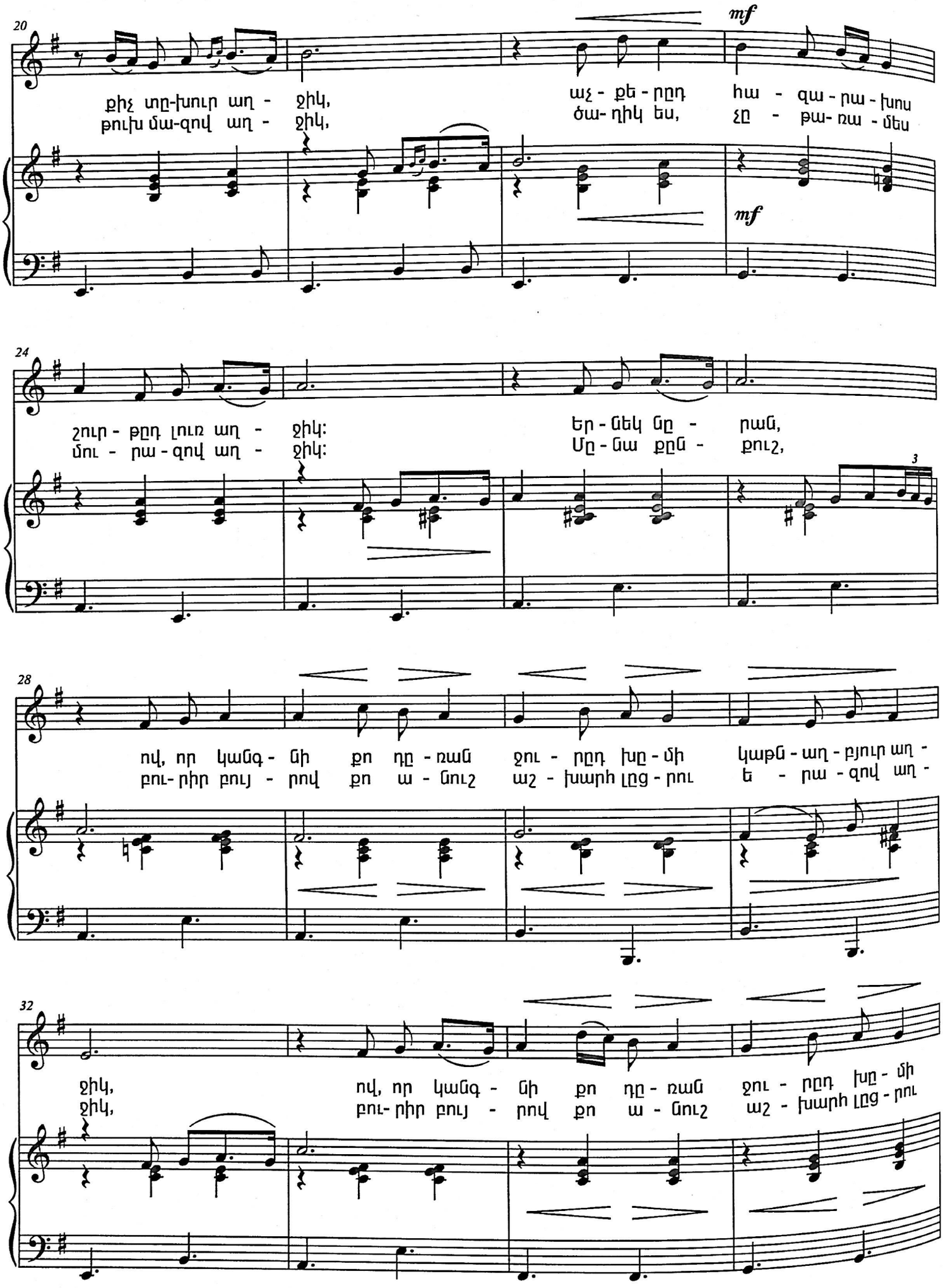
20
mf
քիչ տը-խուր աղ - ջիկ,
թուխ մա-զով աղ - ջիկ,
աչ - քե - րըդ հա - զա - րա - խոս
ծա- ղիկ ես, չը - քա- ռա - մես
mf
24
շուր - թըդ լուռ աղ - ջիկ:
մու - րա - զով աղ - ջիկ:
եր - նեկ նը - րան,
Մը - նա քըն - քուշ,
3
28
ով, որ կանգ - նի քո դը - ռան
բու- րիր բույ - րով քո ա - նուշ
ջու - րըդ խը - մի
աշ - խարհ լըց - րու
կաթն - աղ - բյուր աղ -
ե - րա - զով աղ -
32
ջիկ,
ջիկ,
ով, որ կանգ - նի քո դը - ռան
բու- րիր բույ - րով քո ա - նուշ
ջու - րըդ խը - մի
աշ - խարհ լըց - րու

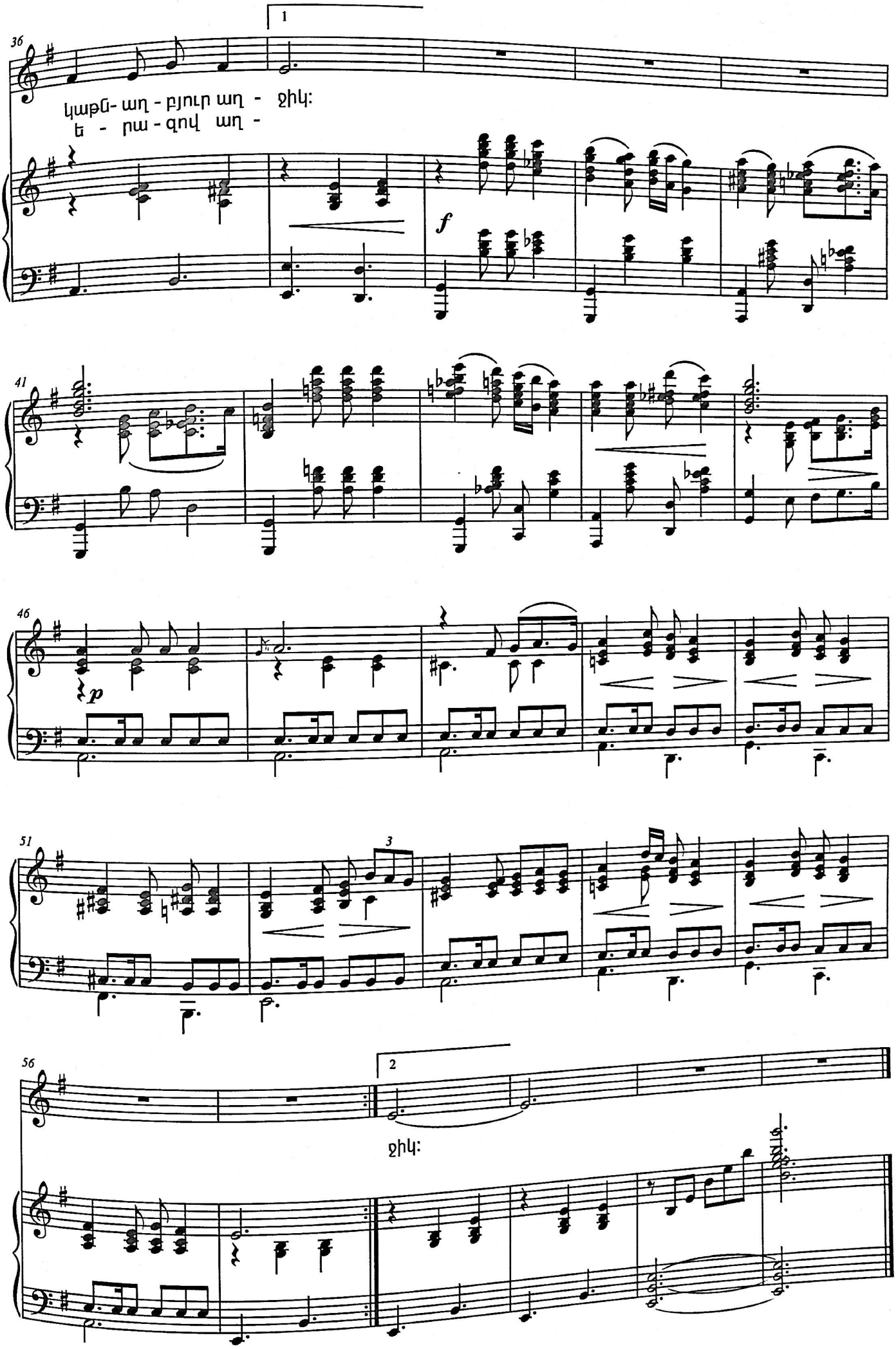
1
36
կաթն- ող - բյուր ող - ջիկ:
ե - լա - զով ող -
f
41
46
p
51
3
56
2
ջիկ:

Մախմուր աղջիկ,
Քիչ փխուր աղջիկ,
Աչքերդ հազարախոս,
Շուրթդ լուռ աղջիկ:

Երնեկ նրան,
Ով որ կանգնի քո դռան,
Ջուրդ խմի կաթնաղբյուր, աղջիկ:
Ով որ կանգնի քո դռան,
Ջուրդ խմի կաթնաղբյուր, աղջիկ:

Նազով աղջիկ,
Թուխ մազով աղջիկ,
Ծաղիկ ես չթառամես,
Մուրազով աղջիկ:

Մնա քնքուշ,
Բուրիր բույրով քո անուշ,
Աշխարհ լցրու երազով, աղջիկ:
Բուրիր բույրով քո անուշ,
Աշխարհ լցրու երազով, աղջիկ:

ՄԱՅՐԻԿԻՍ
MAYRIKIS
(1965)

խոսք՝ Ս. Կապուտիկյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Moderato cantabile

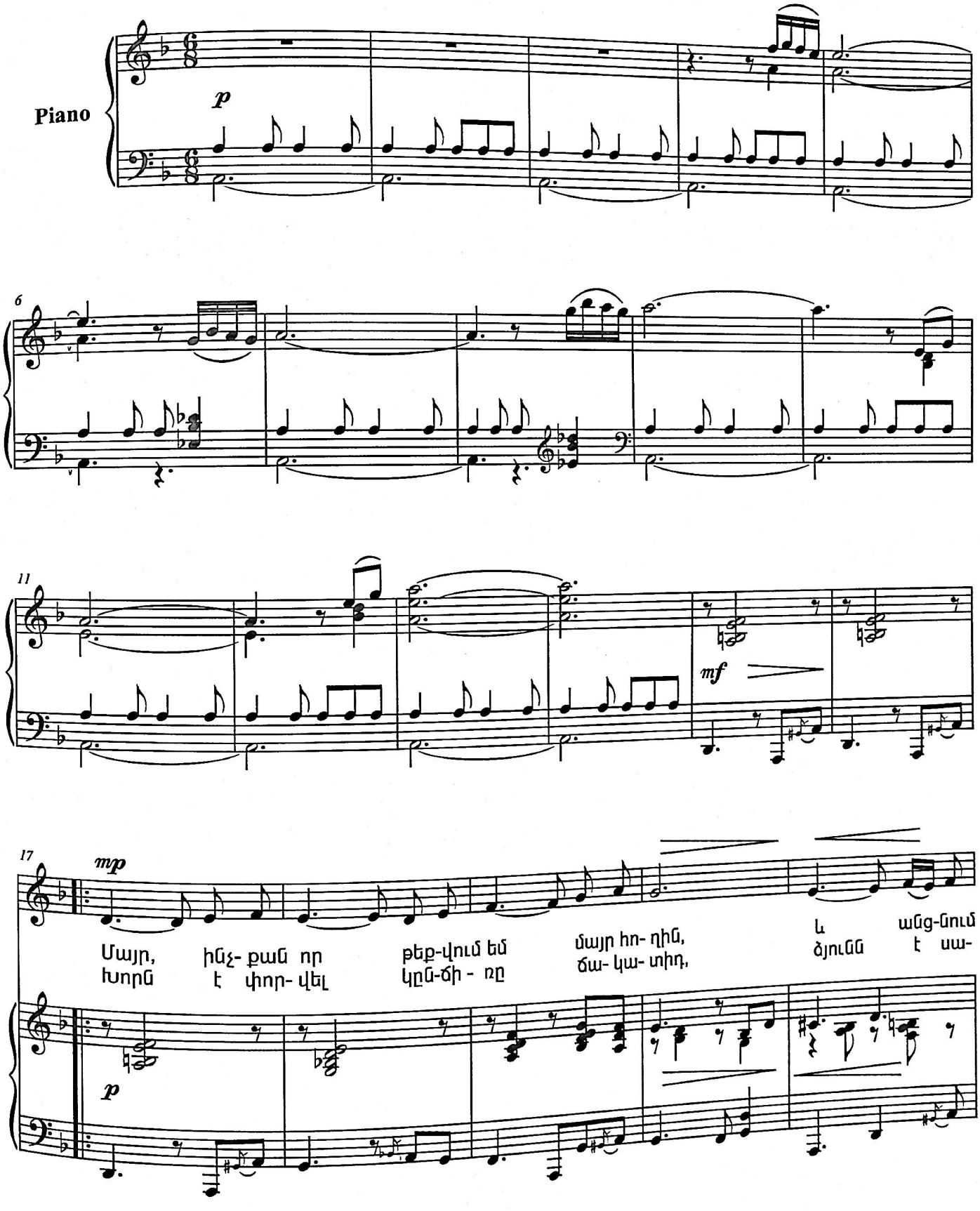

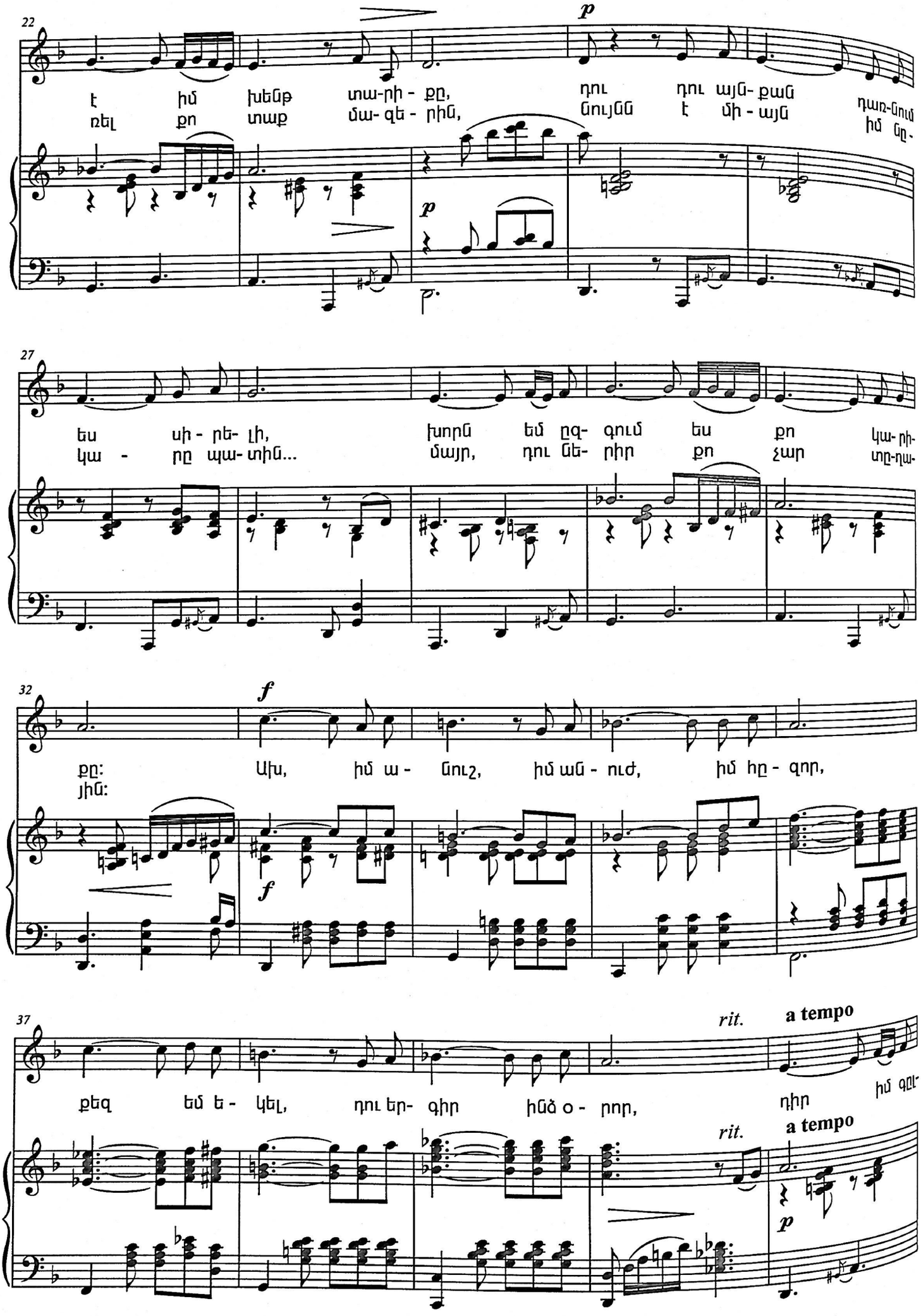
22
p
է իմ խեղճ տա-րի - քը,
ռել քո տաք մա- զե - րին,
դու դու այն- քան
նույնն է մի - այն
դաք-նում
իմ ըղ-
p
27
ես սի - րե- լի,
կա - րը պա- տին...
խորն եմ ըզ- գում ես
մայր, դու նե- րիր
քո կա- րի-
չար տը-դա-
32
f
քը:
յին:
Ախ, իմ ա - նուշ, իմ ան - ուժ, իմ հը - զոր,
f
37
rit.
a tempo
քեզ եմ ե - կել, դու եր- գիր ինձ օ - րոր,
դիր
իմ գըլ-
rit.
a tempo
p

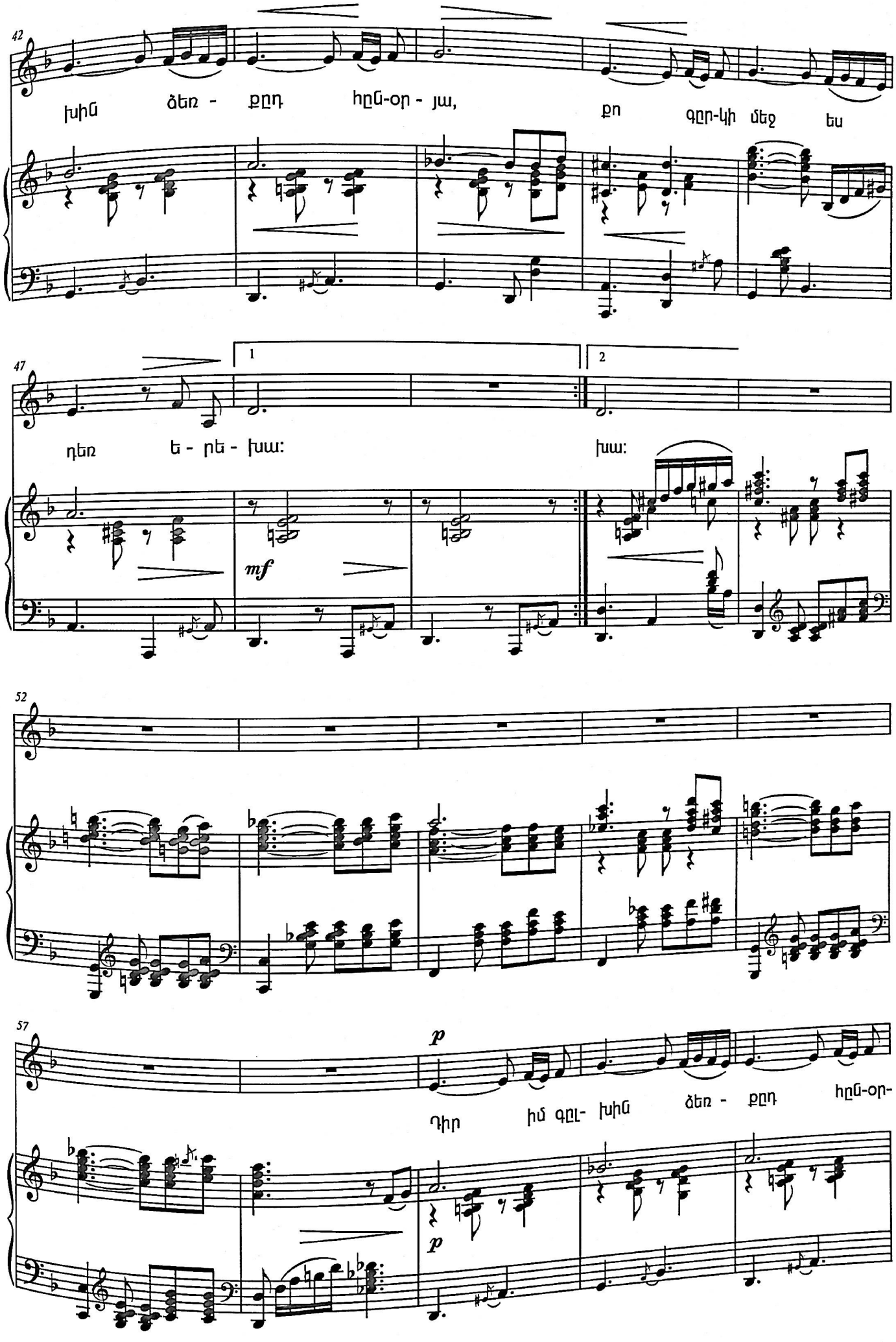
42
Խիմ ձեռ - քըդ հըն-օր - յա, քո գըր-կի մեջ ես
47
1
2
դեռ ե - րե - խա: խա:
mf
52
57
p
Դիր իմ գըլ- խիմ ձեռ - քըդ հըն-օր-
p

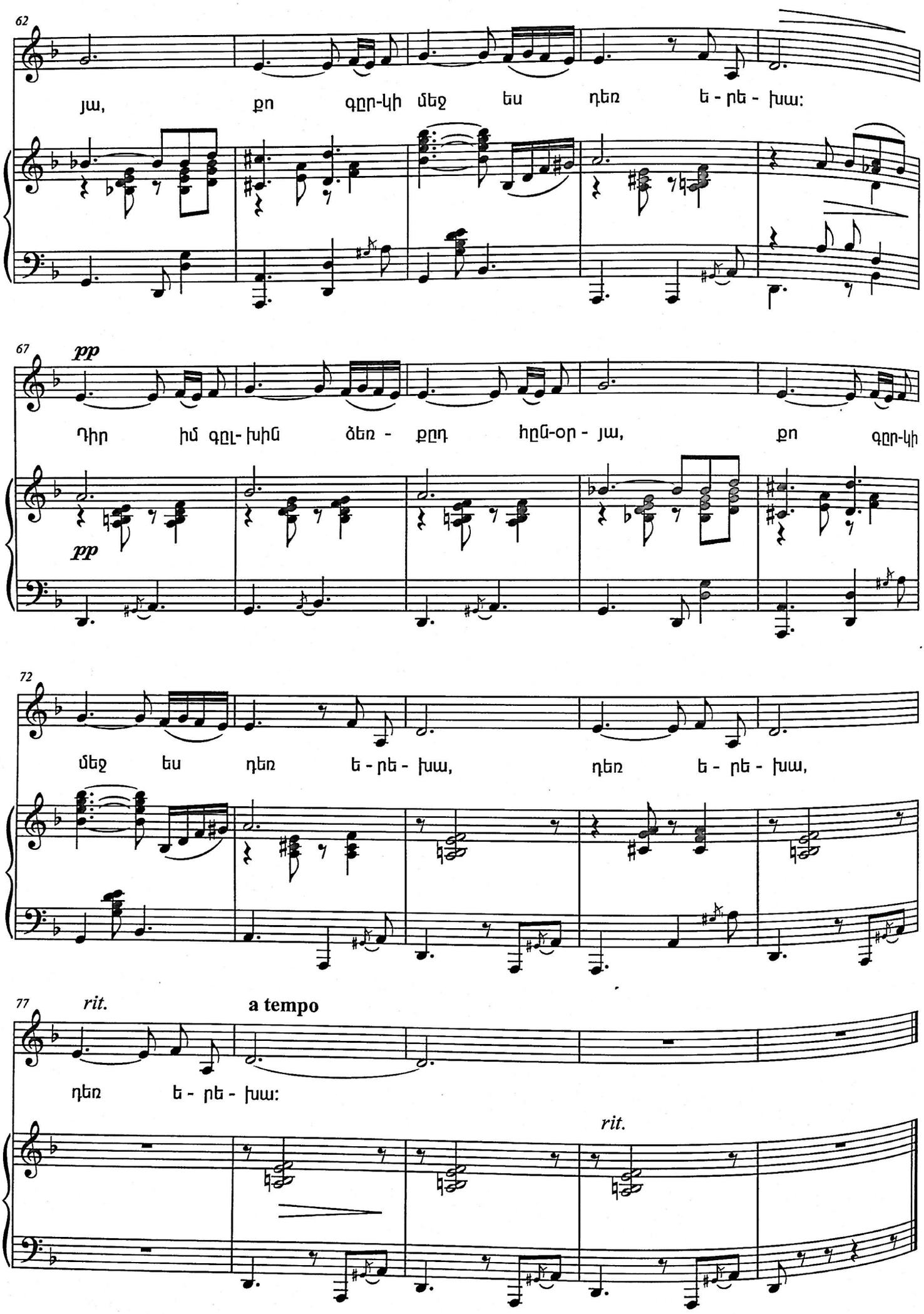
62
յա, քո գըր-կի մեջ ես դեռ ե - րե - խա:
67
pp
Դիր իմ գըլ- խին ձեռ - քըդ հըն-օր - յա, քո գըր-կի
pp
72
մեջ ես դեռ ե - րե - խա, դեռ ե - րե - խա,
77
rit.
a tempo
դեռ ե - րե - խա:
rit.

Մայր, ինչքան որ թեքվում եմ մայր հողին
Եվ անցնում է իմ խենթ պարիքը,
Դու, դու այնքան դառնում ես սիրելի,
Խորն եմ զգում ես քո կարիքը:

Ախ, իմ անուշ, իմ անուժ, իմ հզոր,
Քեզ եմ եկել, դու երգիր ինձ օրոր,
Դիր իմ գլխին ձեռքդ հնօրյա,
Քո գրկի մեջ ես դեռ երեխա:

Խորն է փորվել կնճիռը քո ճակատին,
Ձյունն է սառել քո պաք մազերին,
Նույնն է միայն իմ նկարը պատին...
Մայր, դու ներիր քո չար զրպային:

Ախ, իմ անուշ, իմ անուժ, իմ հզոր,
Քեզ եմ եկել, դու երգիր ինձ օրոր,
Դիր իմ գլխին ձեռքդ հնօրյա,
Քո գրկի մեջ ես դեռ երեխա:
Դիր իմ գլխին ձեռքդ հնօրյա,
Քո գրկի մեջ ես դեռ երեխա:
Դեռ երեխա, դեռ երեխա:

ՄԵՐ ԱՇԽԱՐՀԸ
MER ASHKHARH
(1979)

խոսք՝ Գ. Բանդուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Allegro maestoso

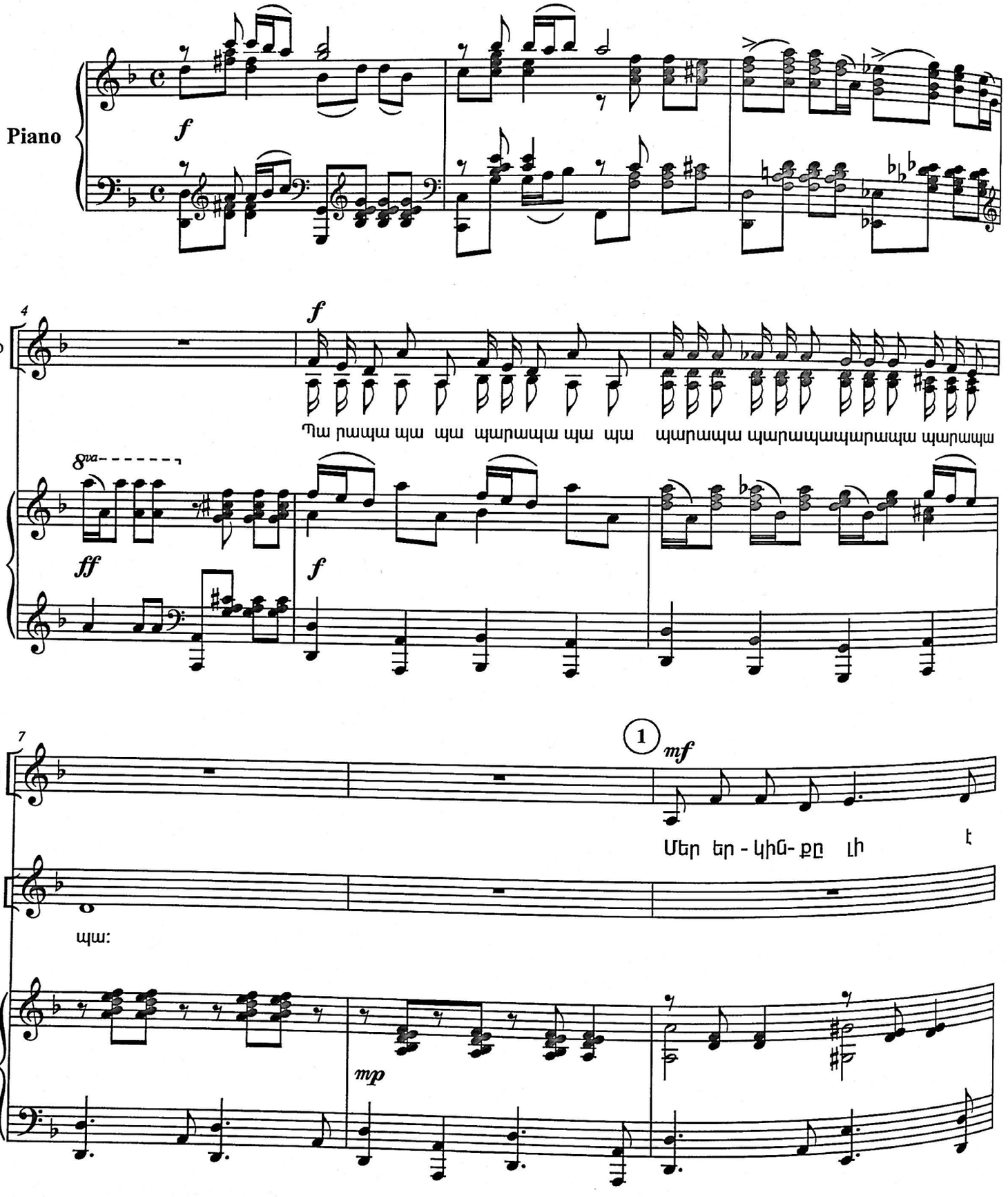

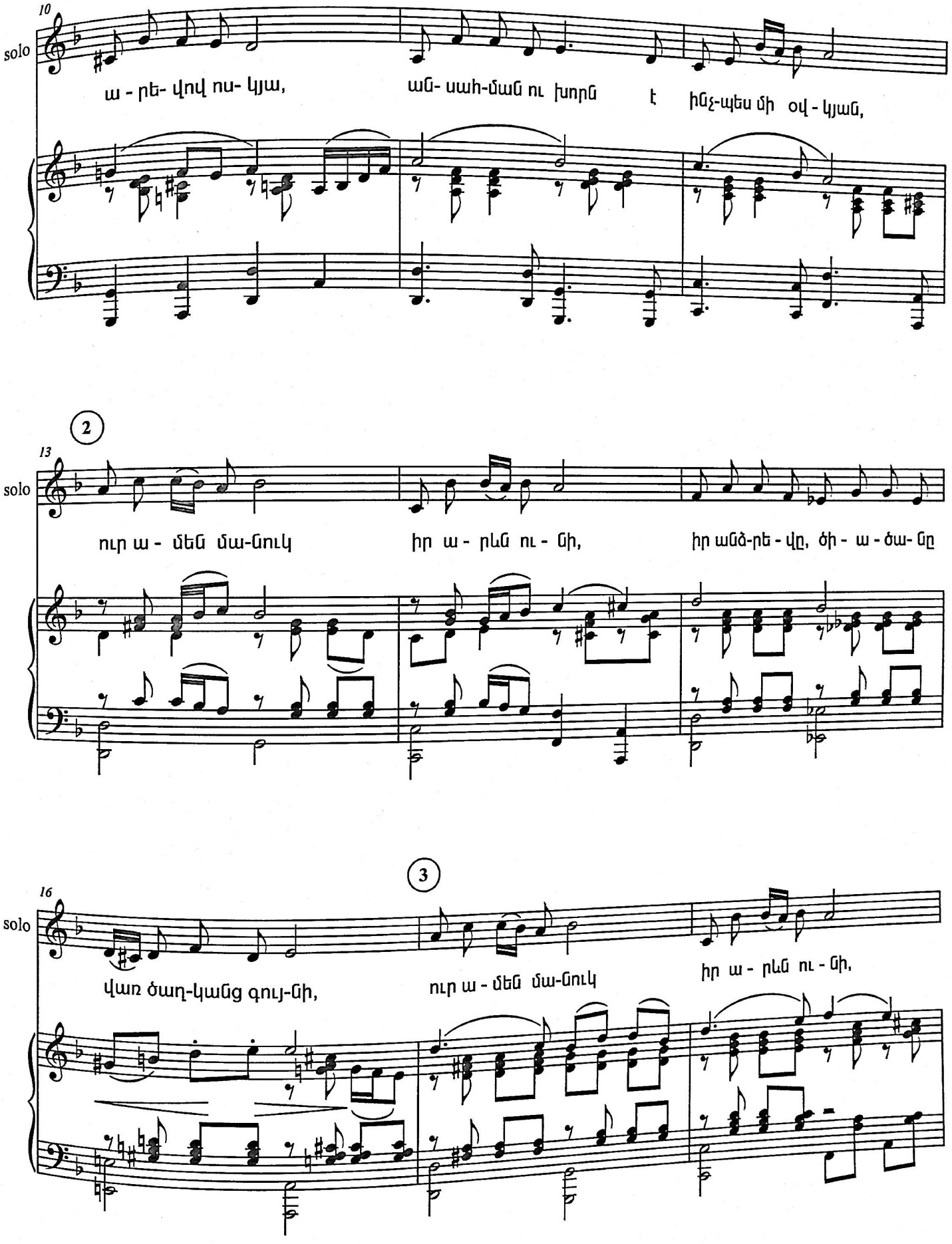
10
solo
ա - րե- վով ոս- կյա, ան- սահ-ման ու խորն է ինչ-պես մի օվ - կյան,
2
13
solo
ուր ա - մեն մա-նուկ իր ա - րևն ու - նի, իր աննձ-րե - վը, ծի - ա - ծա- նը
3
16
solo
վառ ծաղ-կանց գույ-նի, ուր ա - մեն մա-նուկ իր ա - րևն ու - նի,

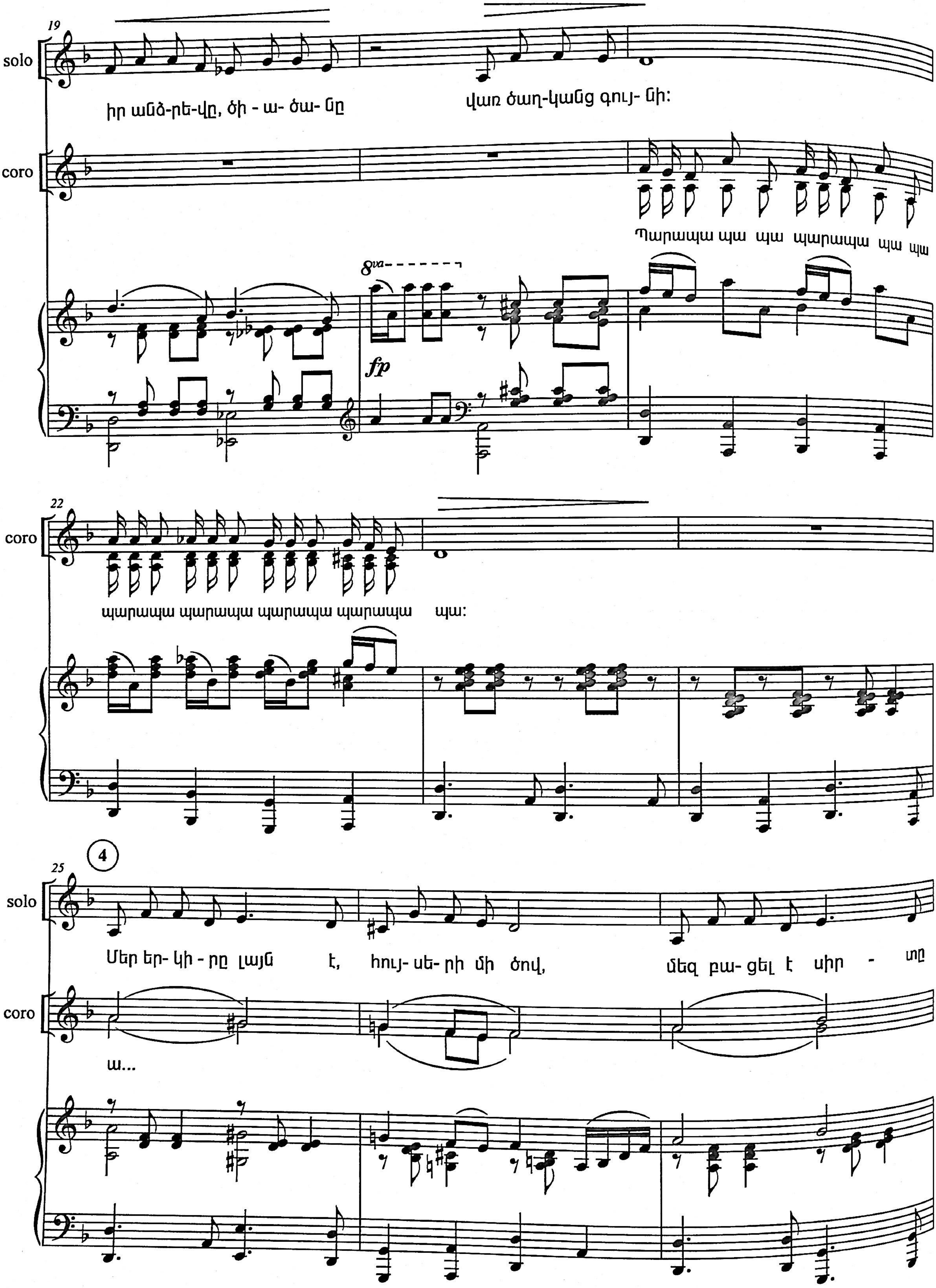
19
solo
coro
իր անձ-րե-վը, ծի - ա- ծա- նը
վառ ծաղ-կանց գույ- նի:
Պարապա պա պա պարապա պա պա
8va
fp
22
պարապա պարապա պարապա պարապա պա:
25
4
Մեր եր- կի - րը լայն է, հույ- սե- րի մի ծով,
մեզ բա- ցել է սիր - տը
ա...

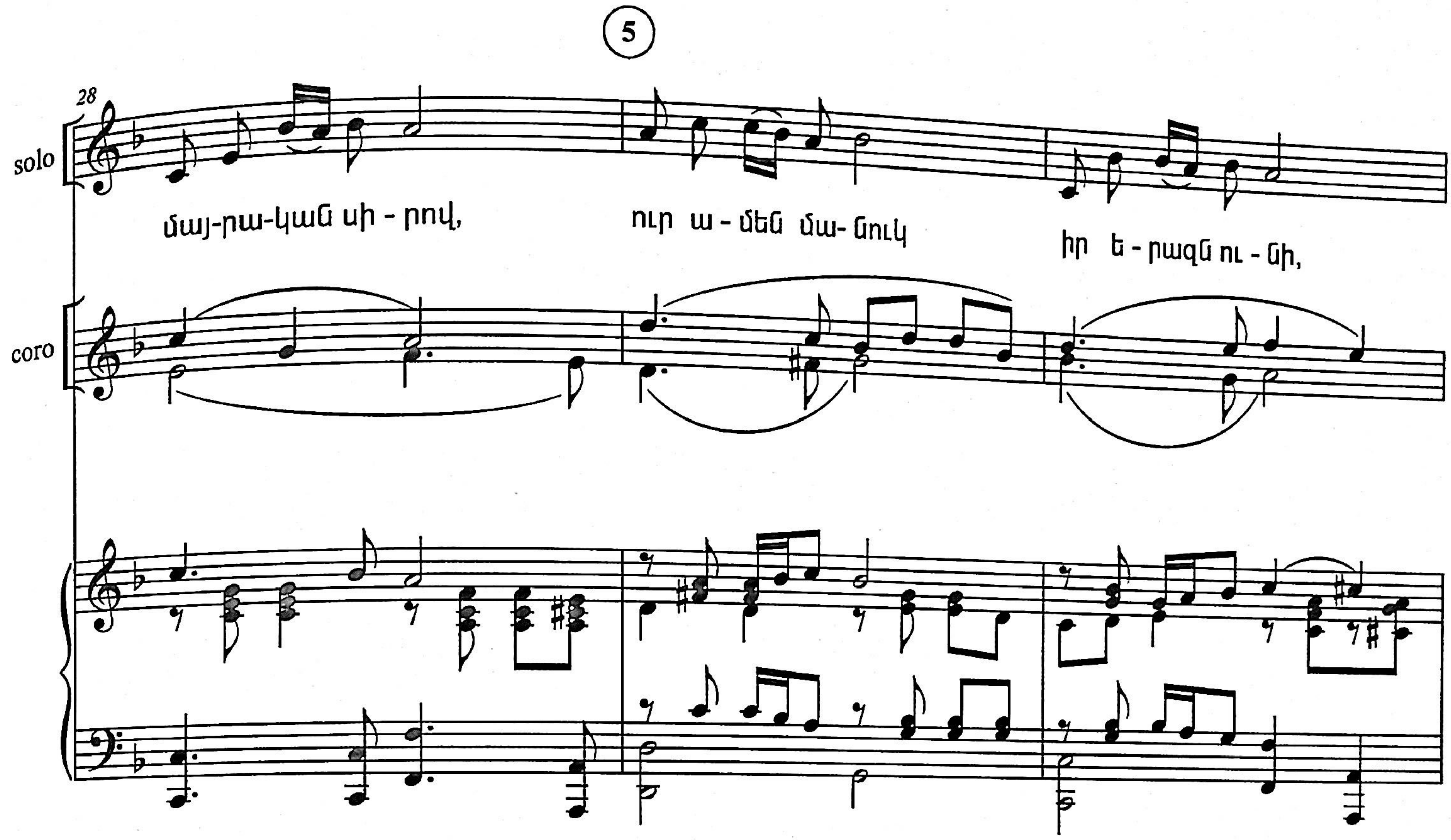
5
28
solo
coro
մայ-րա-կան սի - րով,
ուր ա - մեն մա- նուկ
իր ե - րազն ու - նի,

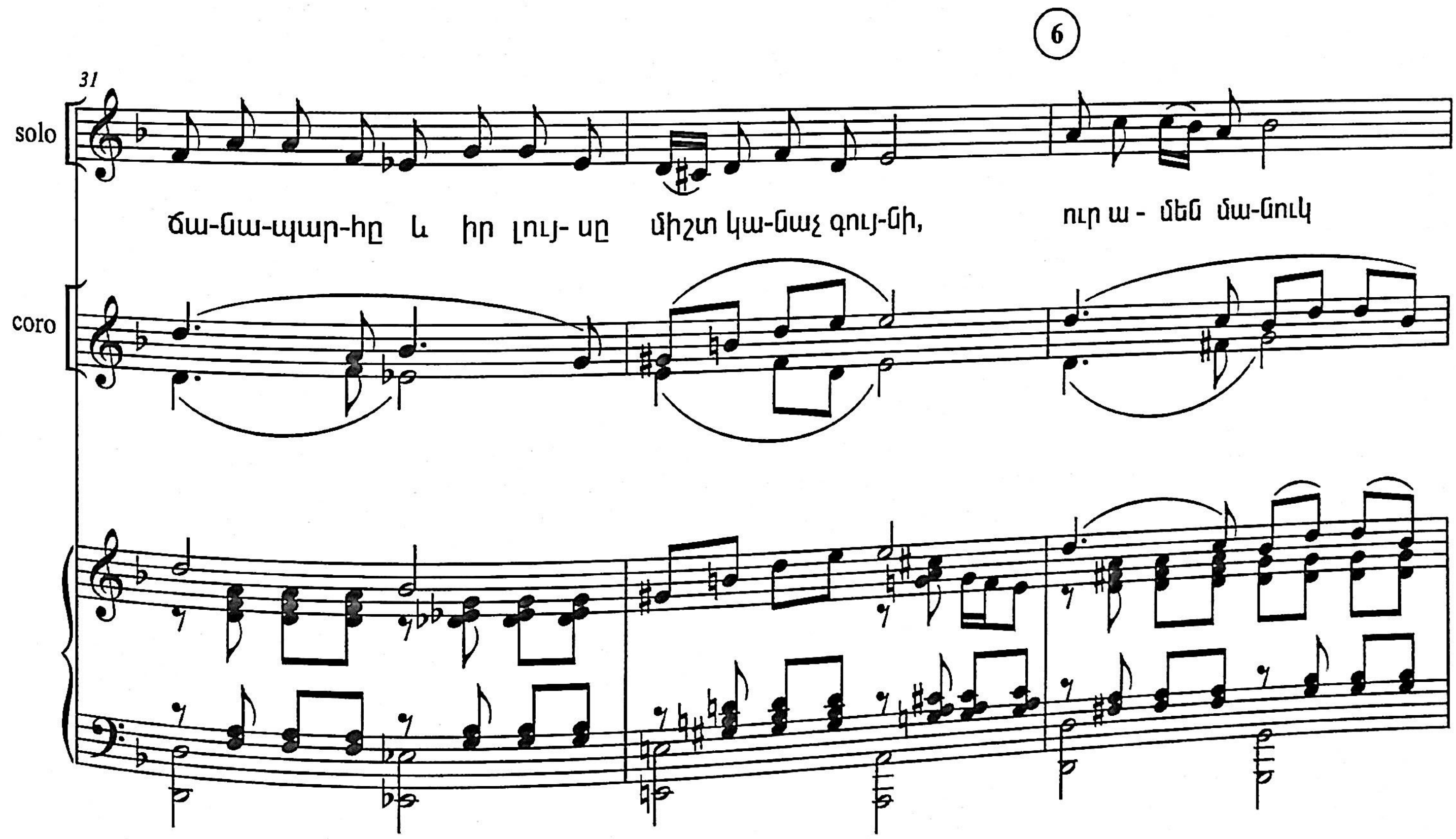
6
31
solo
coro
ճա-նա-պար-հը և իր լույ- սը միշտ կա-նաչ գույ-նի,
ուր ա - մեն մա-նուկ

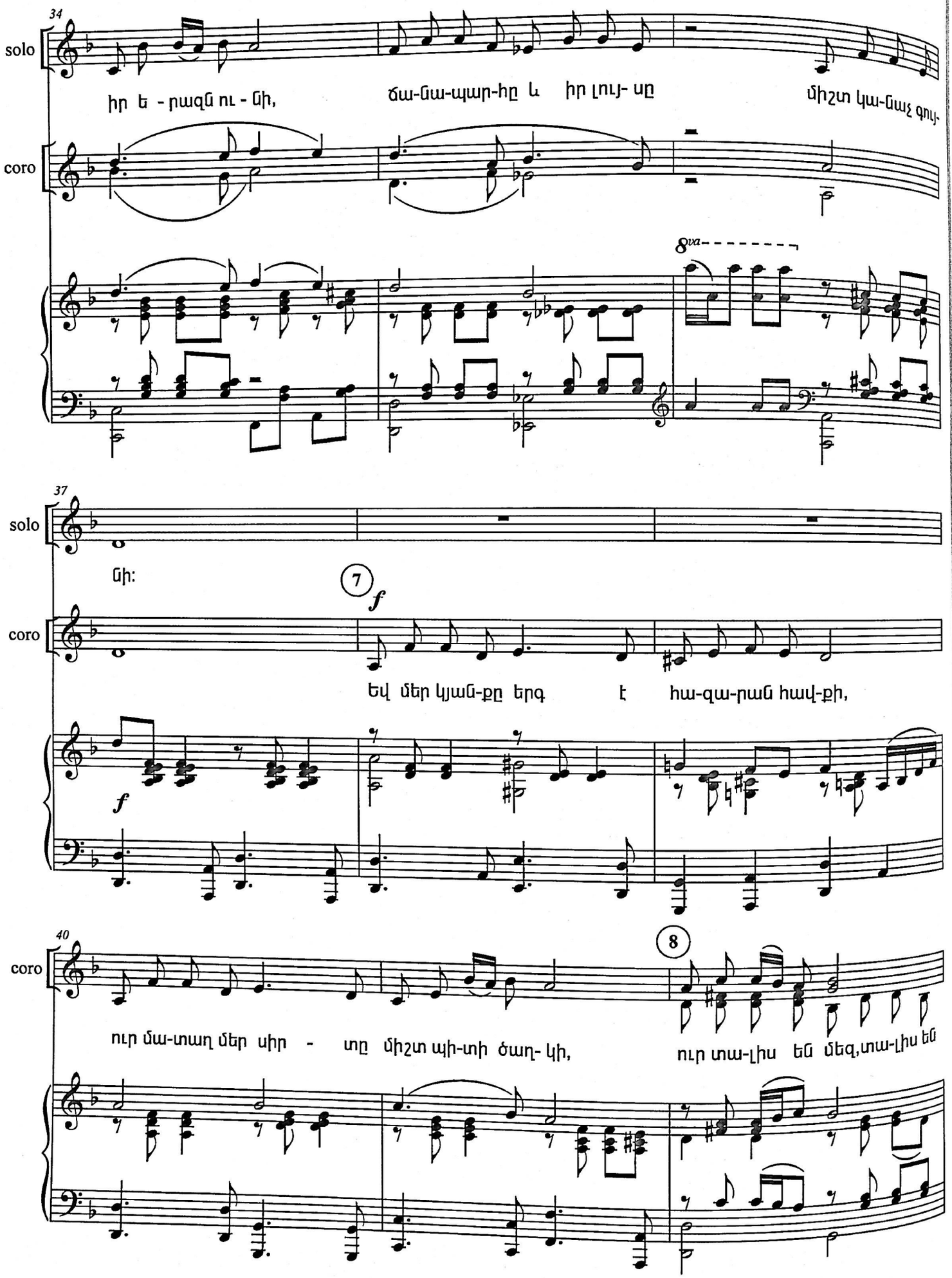
34
solo
coro
իր ե - րազն ու - նի,
ծա-ծա-պար-իը և իր լույ- սը
միշտ կա-ծաչ գոյ-
8va
37
solo
նի:
7
f
coro
եվ մեր կյան-քը երգ է հա-զա-րան հավ-քի,
f
40
coro
8
ուր մա-տաղ մեր սիր - տը միշտ պի-տի ծաղ- կի,
ուր տա-լիս են մեզ,տա-լիս են

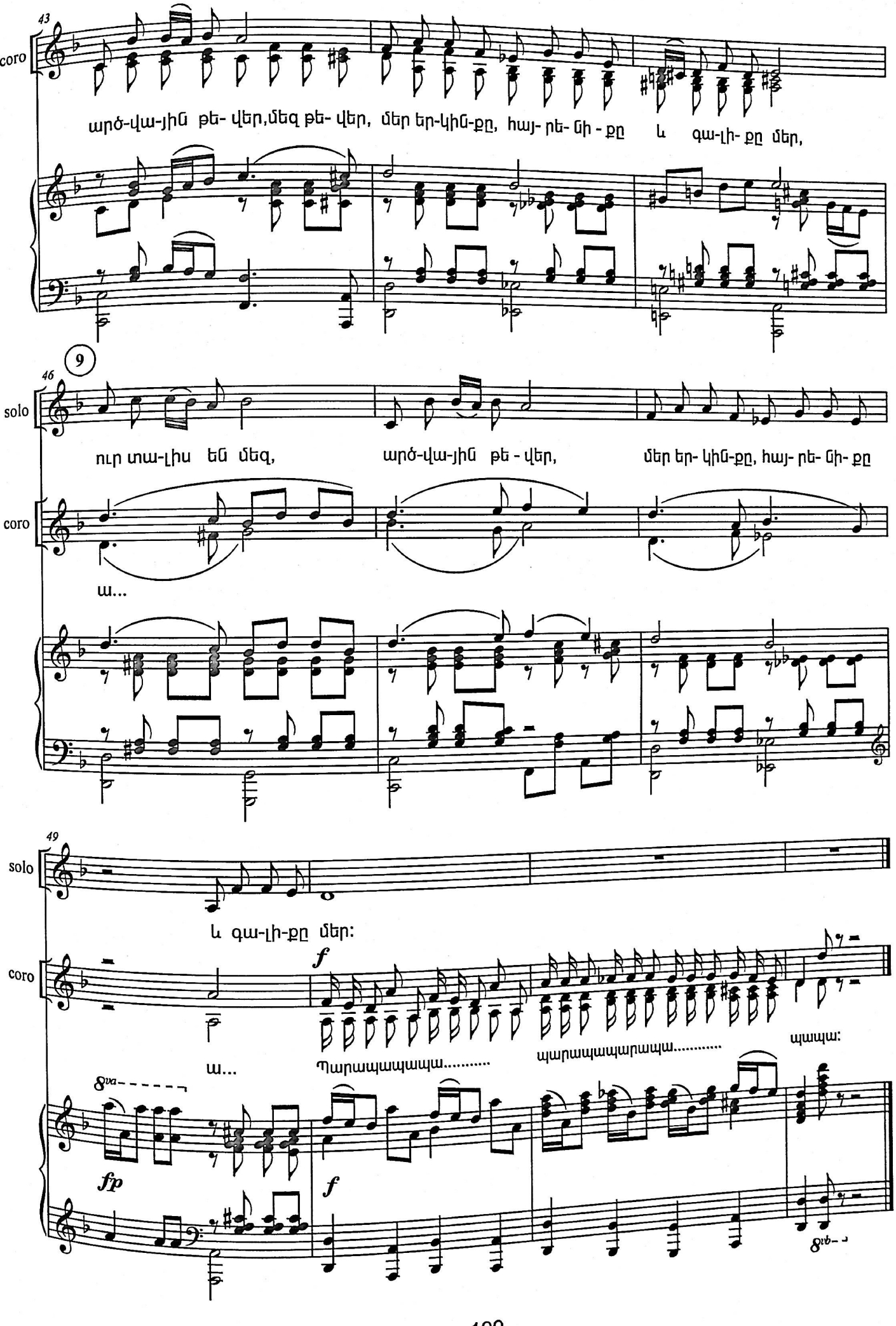
43
coro
արծ-վա-յին թե- վեր,մեզ թե- վեր, մեր եր-կին-քը, հայ- րե- նի - քը և գա-լի- քը մեր,
9
46
solo
ուր տա-լիս են մեզ, արծ-վա-յին թե - վեր, մեր եր- կին-քը, հայ- րե- նի- քը
coro
ա...
49
solo
և գա-լի-քը մեր:
coro
f
ա... Պարապապապա..... պարապապարապա..... պապա:
8va
fp
f
8vb

Մեր երկինքը լի է արևով ոսկյա,
Անսահման ու խորն է, ինչպես մի օվկյան,
Ուր ամեն մանուկ իր արևն ունի,
Իր անձրևը, ծիածանը, վառ ծաղկանց գույնի:

Մեր երկիրը լայն է, հույսերի մի ծով,
Մեզ բացել է սիրտը մայրական սիրով,
Ուր ամեն մանուկ իր երազն ունի,
Ճանապարհը և իր լույսը միշտ կանաչ գույնի:

Եվ մեր կյանքը երգ է հազարան հավքի,
Ուր մատաղ մեր սիրտը միշտ պիտի ծաղկի:
Ուր տալիս են մեզ արծվային թևեր,
Մեր երկինքը հայրենիքը և գալիքը մեր:

ՍԻԱՅՆ ՔԵԶ ՀԱՄԱՐ
MIAYN QEZ HAMAR
(1976)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Moderato con anima

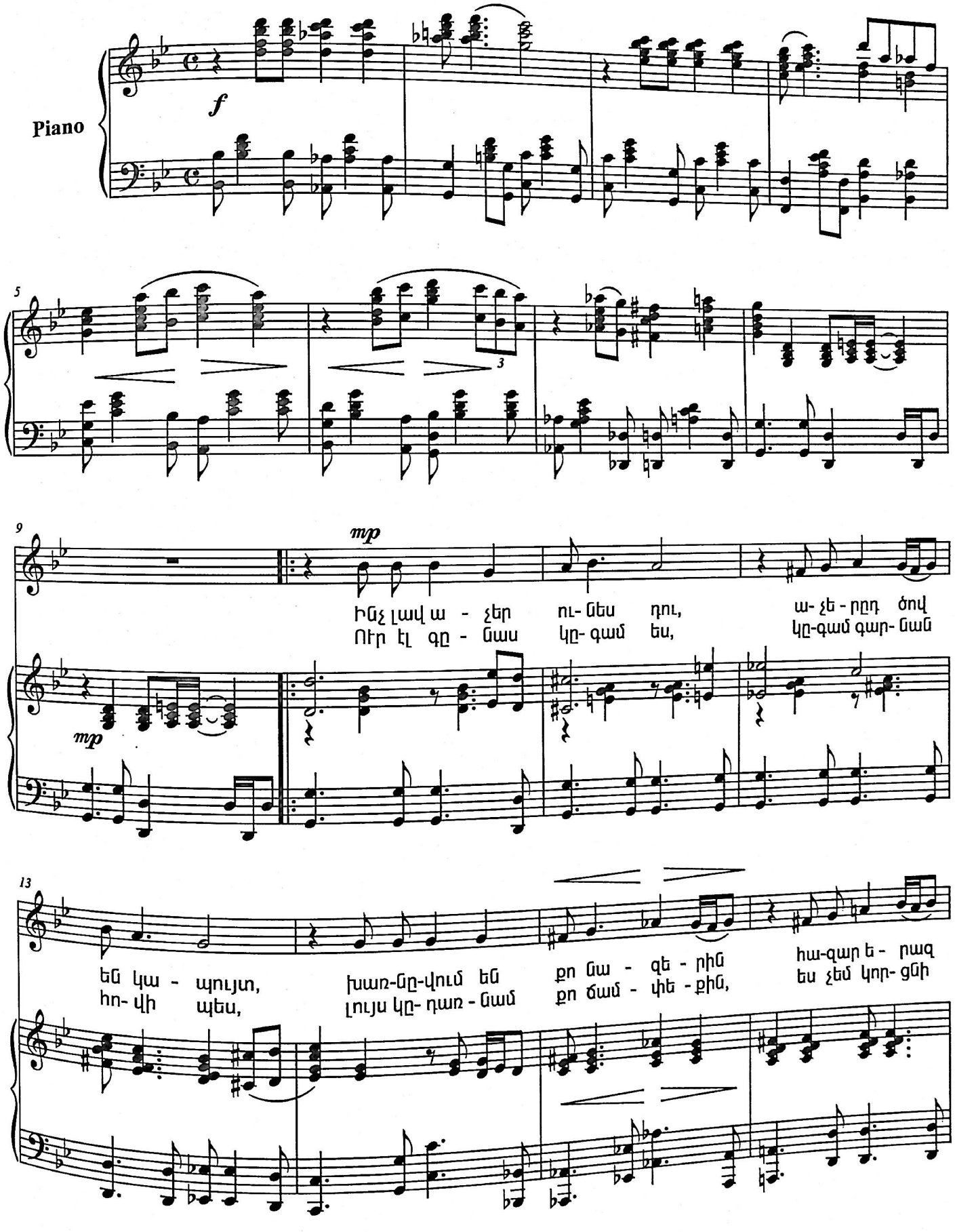

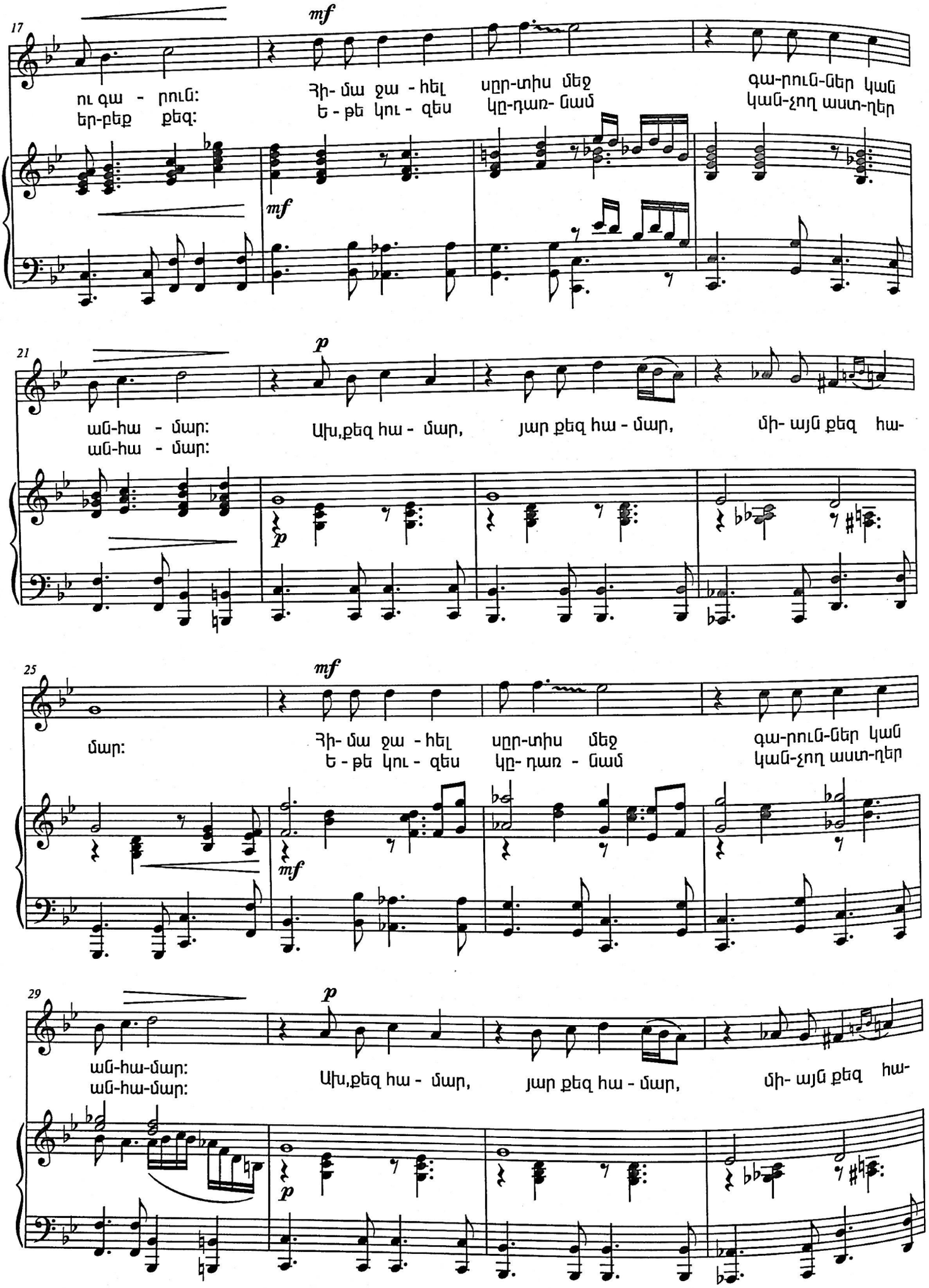
17
mf
ու գա - րուն:
եր-բեք քեզ:
Հի- մա ջա - հել
Ե - թե կու - զես
սըր-տիս մեջ
կը-դառ- նամ
գա-րուն-ներ կան
կան-չող աստ-ղեր
mf
21
p
ան-հա - մար:
ան-հա - մար:
Ախ,քեզ հա - մար,
յար քեզ հա - մար,
մի- այն քեզ հա-
p
25
mf
մար:
Հի- մա ջա - հել
Ե - թե կու - զես
սըր-տիս մեջ
կը- դառ - նամ
գա-րուն-ներ կան
կան-չող աստ-ղեր
mf
29
p
ան-հա-մար:
ան-հա-մար:
Ախ,քեզ հա - մար,
յար քեզ հա - մար,
մի- այն քեզ հա-
p

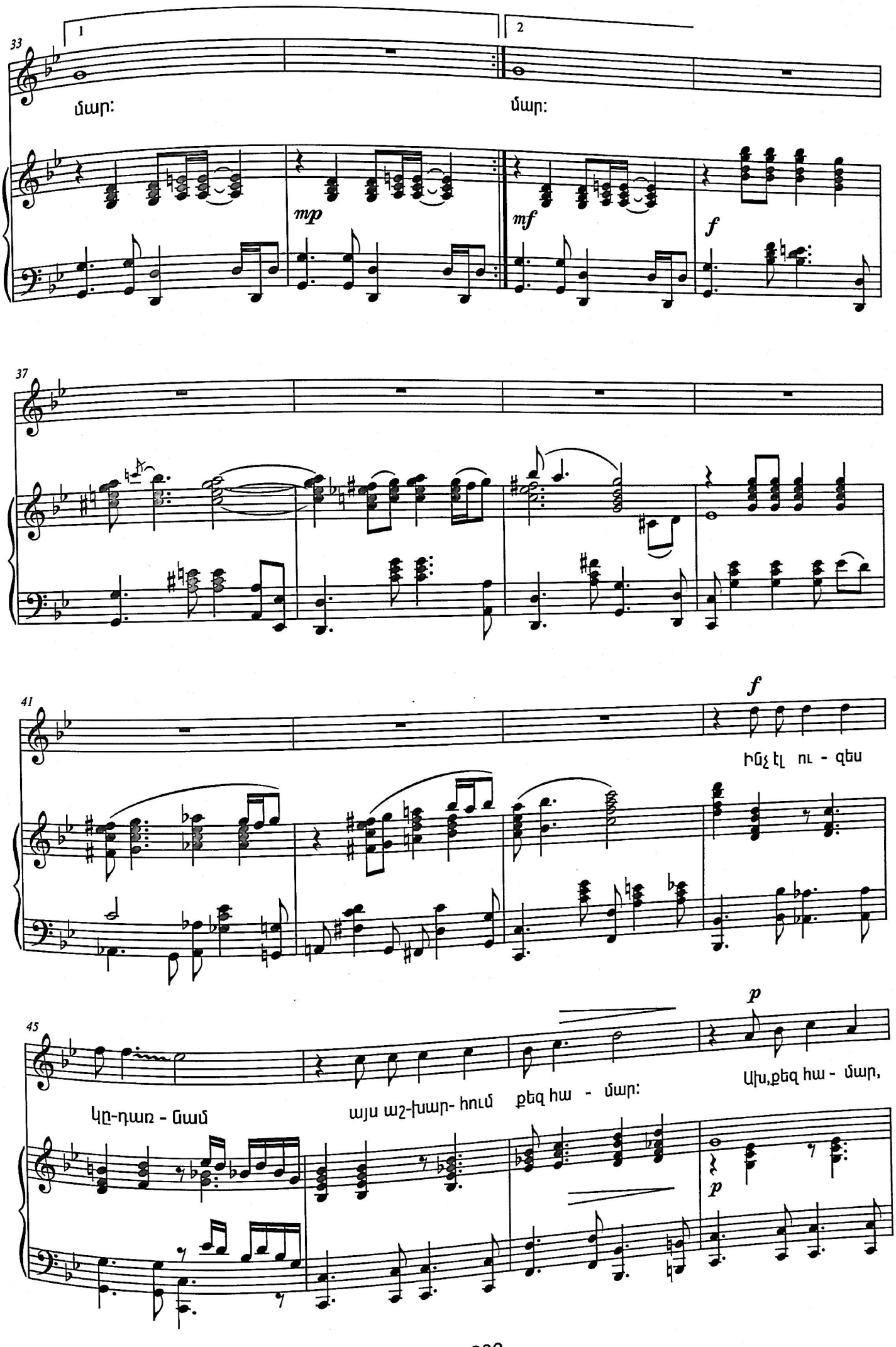
33
1
2
մար:
մար:
mp
mf
f
37
41
f
Ինչ էլ ու - զես
45
p
Ախ,քեզ հա - մար,
այս աշ-խար- հում քեզ հա - մար:
կը-դառ - նամ
p

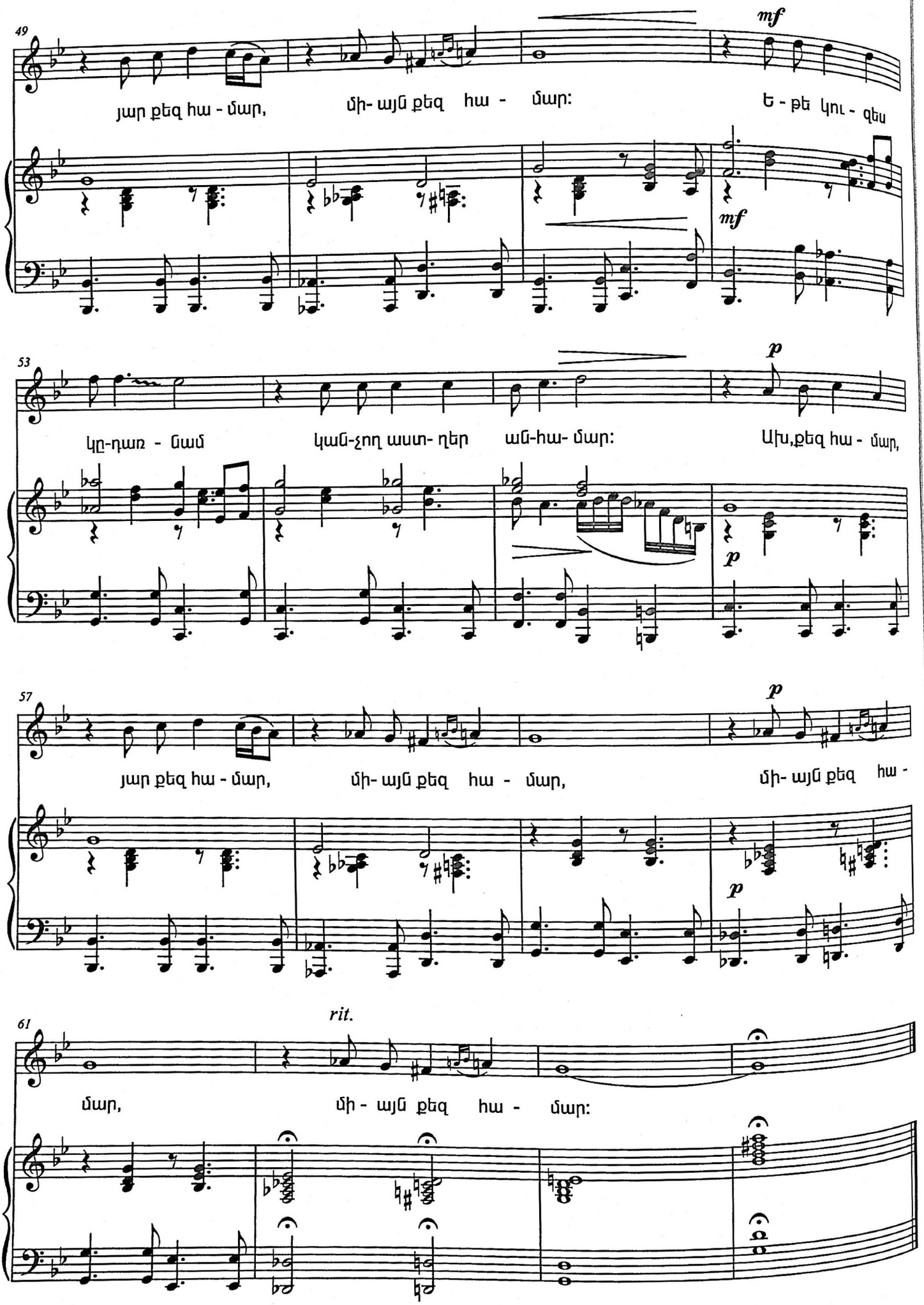
49
mf
յար քեզ հա - մար, մի- այն քեզ հա - մար: Ե - թե կու - զես
mf
53
p
կը-դառ - նամ կաճ-չող աստ- ղեր աճ-հա- մար: Ախ,քեզ հա - մար,
p
57
p
յար քեզ հա - մար, մի- այն քեզ հա - մար, մի- այն քեզ հա -
p
rit.
61
մար, մի - այն քեզ հա - մար:

Ինչ լավ աչեր ունես դու,
Աչերդ ծով են կապույտ,
Խառնվում են քո նազերին
Հազար երազ ու գարուն:

Հիմա ջահել սրտիս մեջ
Գարուններ կան անհամար,
Ախ, քեզ համար,
Յար, քեզ համար,
Միայն քեզ համար:

Ուր էլ գնաս կգամ ես
Կգամ գարնան հովի պես,
Լույս կդառնամ քո ճամփեքին,
Ես չեմ կորցնի երբեք քեզ:

Եթե կուզես կդառնամ,
Կանչող աստղեր անհամար,
Ախ, քեզ համար,
Յար, քեզ համար,
Միայն քեզ համար:

Ինչ էլ ուզես կդառնամ
Այս աշխարհում քեզ համար,
Ախ, քեզ համար,
Յար, քեզ համար,
Միայն քեզ համար:

ՕՐՈՐՈՑԱՅԻՆ
OROROTSAYIN
(1958)

Նվիրում եմ որդուս՝ Գրիգորին
To my son Grigor

խոսք՝ Գ. Սարյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Moderato, berceuse

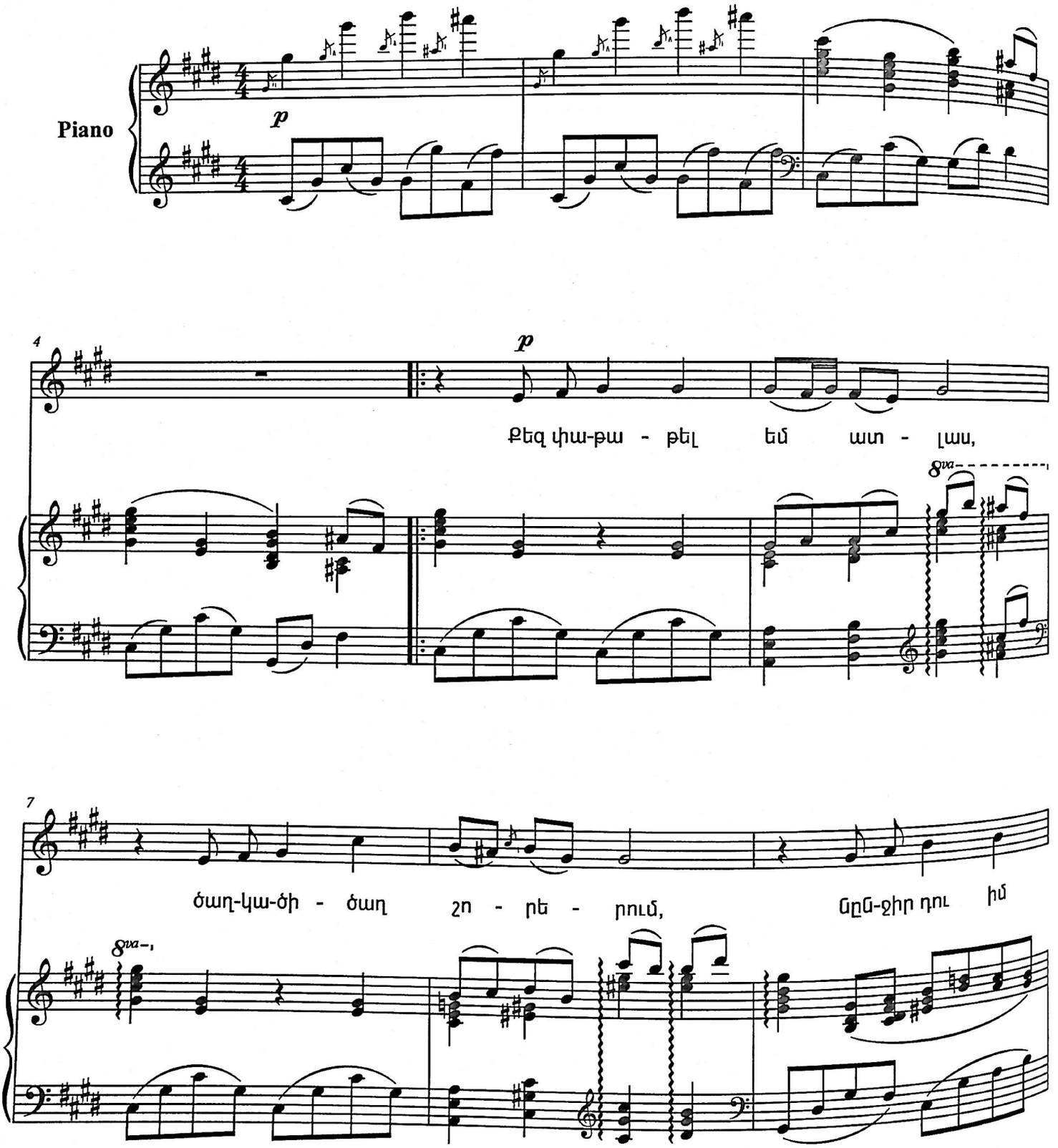

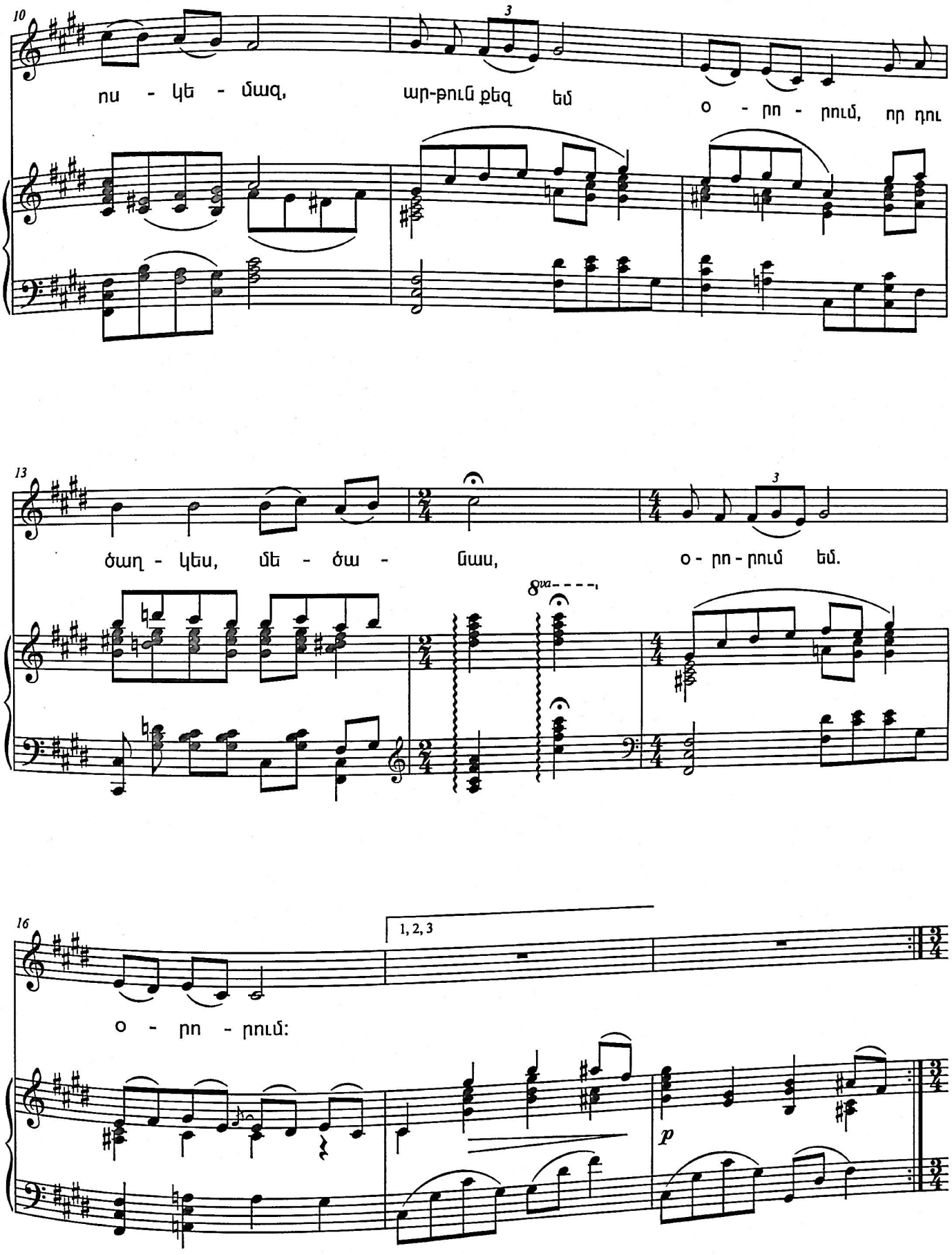
10
3
ոս - կե - մազ, ար-թուն քեզ եմ օ - րո - րում, որ դու
13
3
ծաղ - կես, մե - ծա - նաս, օ - րո - րում եմ.
8va
16
1, 2, 3
օ - րո - րում:
p

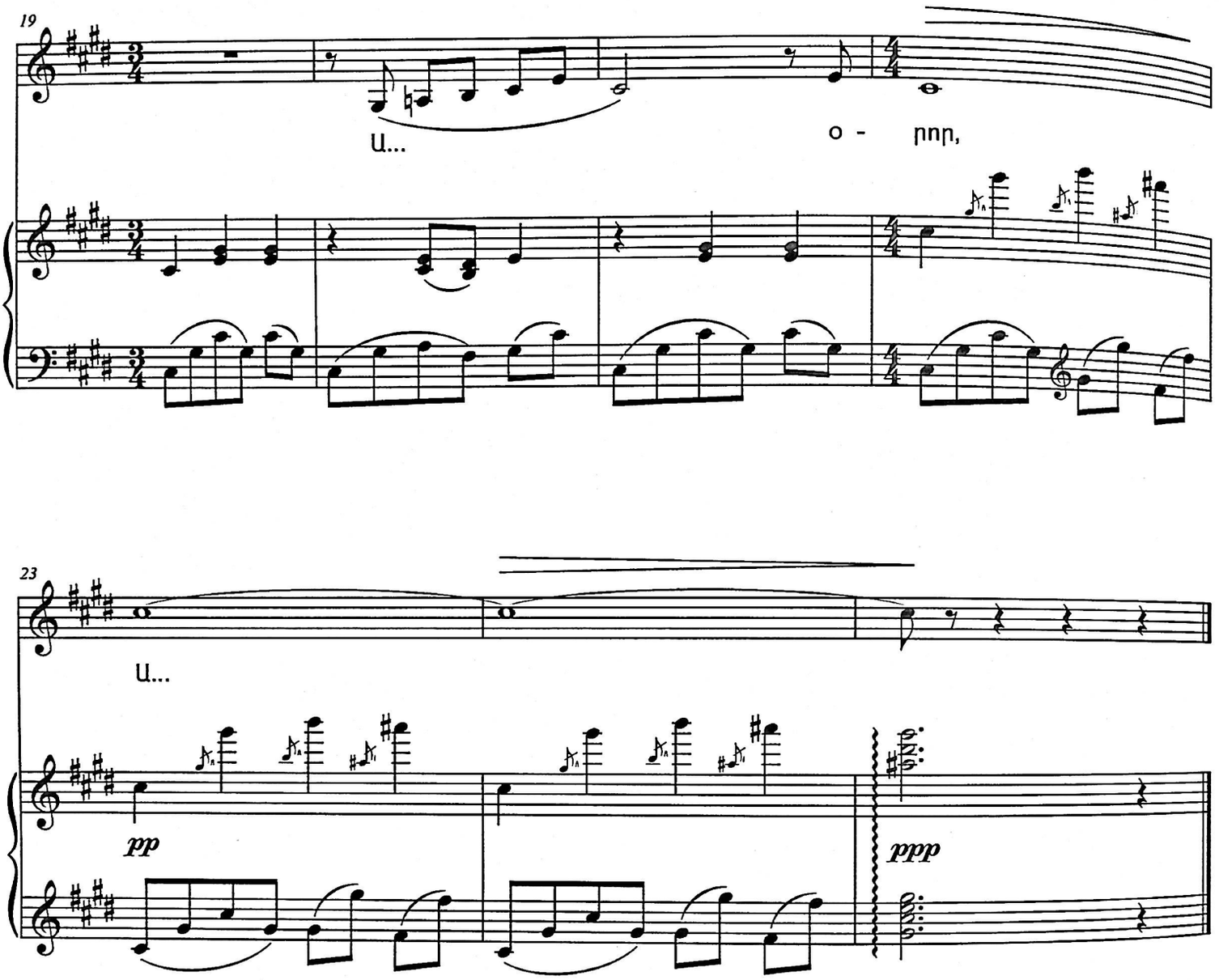
19
u...
o - ppp,
23
u...
pp
ppp

Քեզ փաթաթել եմ ատլաս,
Ծաղկածիծաղ շորերում,
Ննջիր դու իմ ոսկեմազ
Արթուն քեզ եմ օրորում
Որ դու ծաղկես, մեծանաս,
Օրորում եմ, օրորում:

Տես, կանչում են քեզ անհաս
Առուները սարերում
Ժպտում են քեզ աստղավարս
Լույսերը մեր ձորերում
Օրորում եմ, օրորում:

Օրհնում եմ ես նախօրոք
Քեզ հով անող այն ծառին
Քո գլխից վեր լիաթոք
Երգով ճախրող ծիծառին
Օրհնում եմ կյանքդ բարվոք
Օրհնում քո բախտն ու բարին:

ՈՎ ՀԱՅՈՑ ՍԱՐԵՐ
OV HAYOTS SARER
(1976)

Խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Allegro con spirito

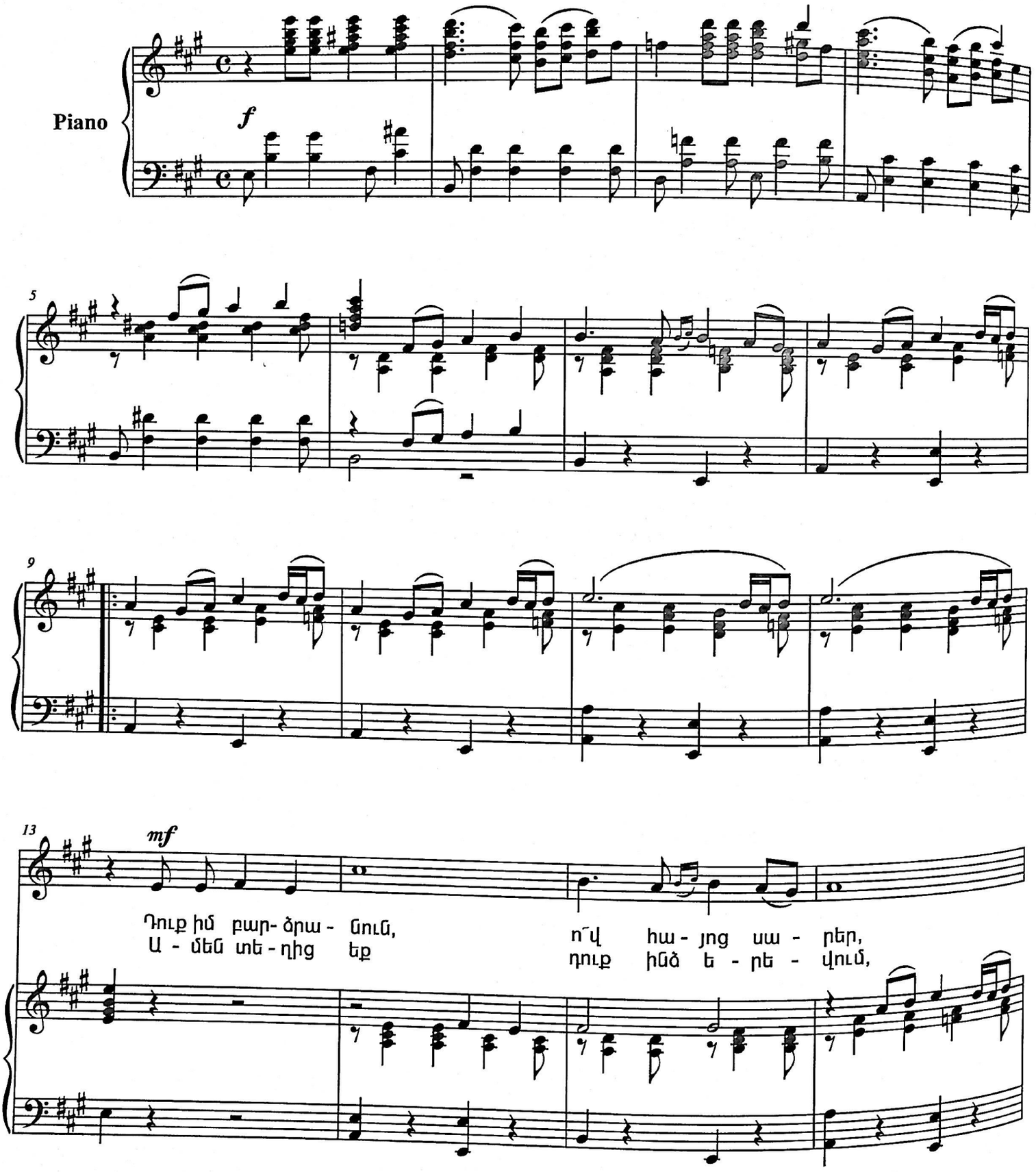

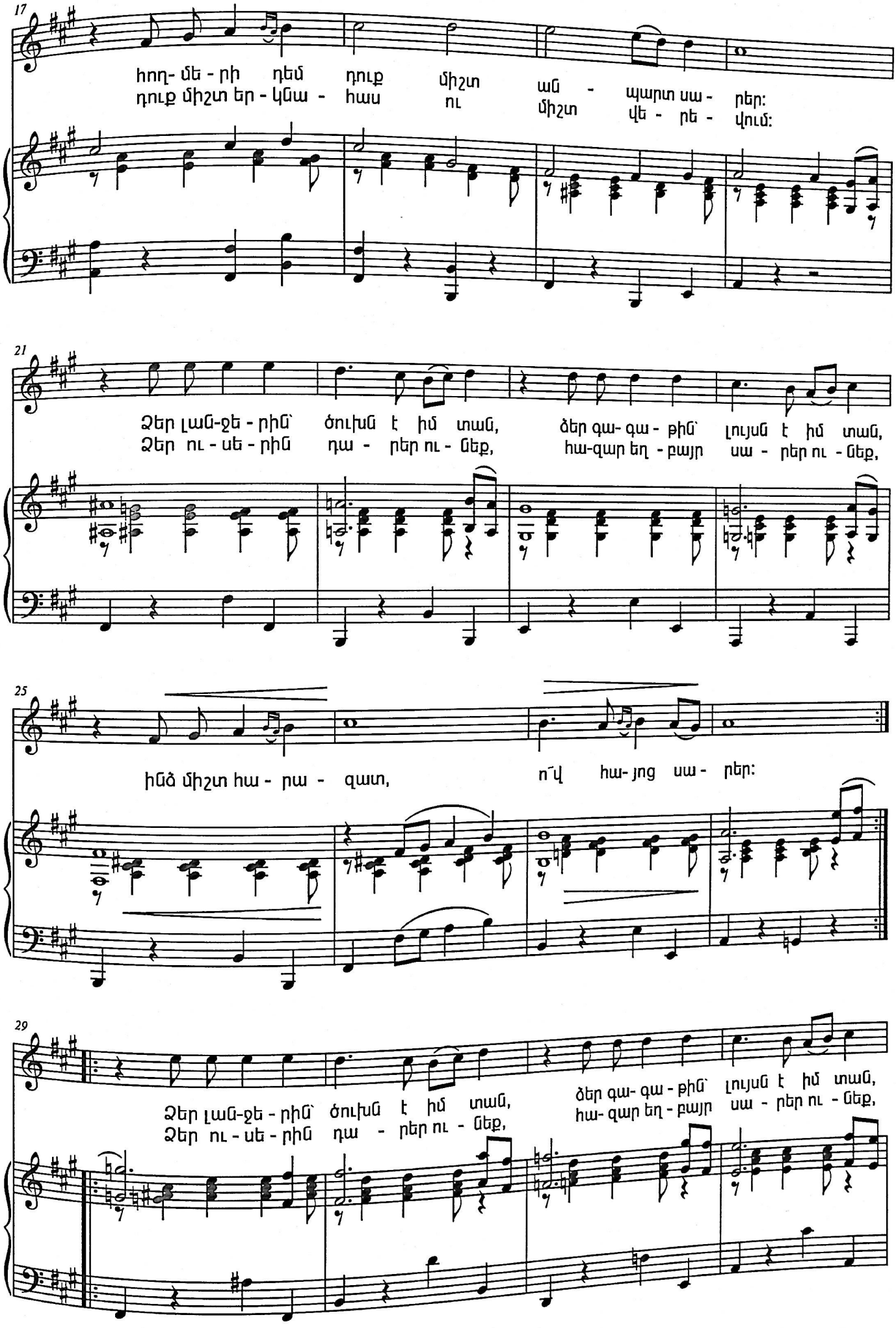
17
հող- մե - րի դեմ դուք միշտ ան - պարտ սա - րեր:
դուք միշտ եր - կնա - հաս ու միշտ վե - րե - վում:
21
Ձեր լան-ջե - րին՝ ծուխն է իմ տան, ձեր գա- գա - թին՝ լույսն է իմ տան,
Ձեր ու - սե - րին դա - րեր ու - նեք, հա-զար եղ - բայր սա - րեր ու - նեք,
25
ինձ միշտ հա - րա - զատ, ո՞վ հա- յոց սա - րեր:
29
Ձեր լան-ջե - րին՝ ծուխն է իմ տան, ձեր գա- գա - թին՝ լույսն է իմ տան,
Ձեր ու - սե - րին դա - րեր ու - նեք, հա- զար եղ - բայր սա - րեր ու - նեք,

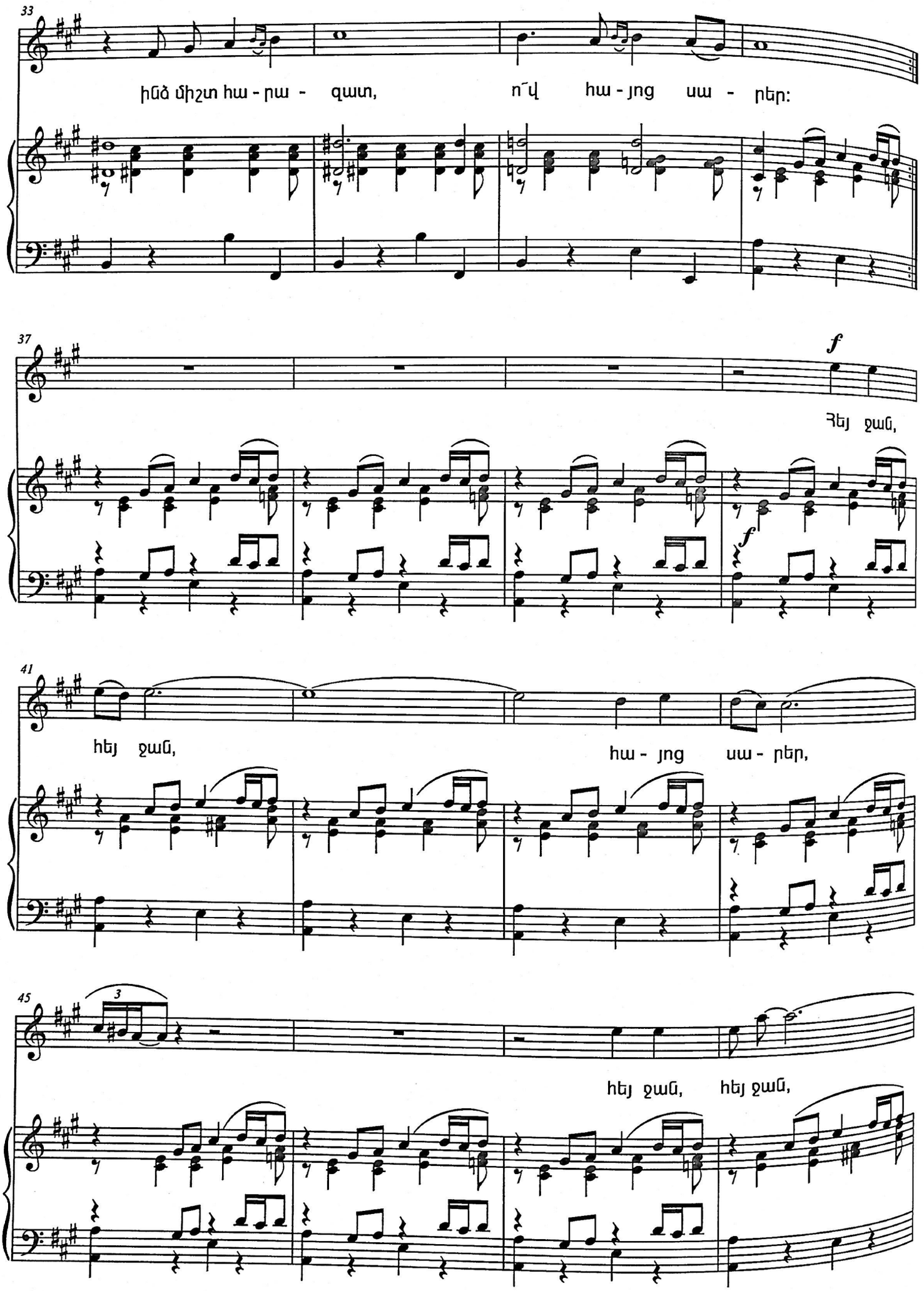
33
ինձ միշտ հա - րա - զատ, ո՜վ հա - յոց սա - րեր:
37
f
Հեյ ջան,
f
41
հեյ ջան, հա - յոց սա - րեր,
45
3
հեյ ջան, հեյ ջան,

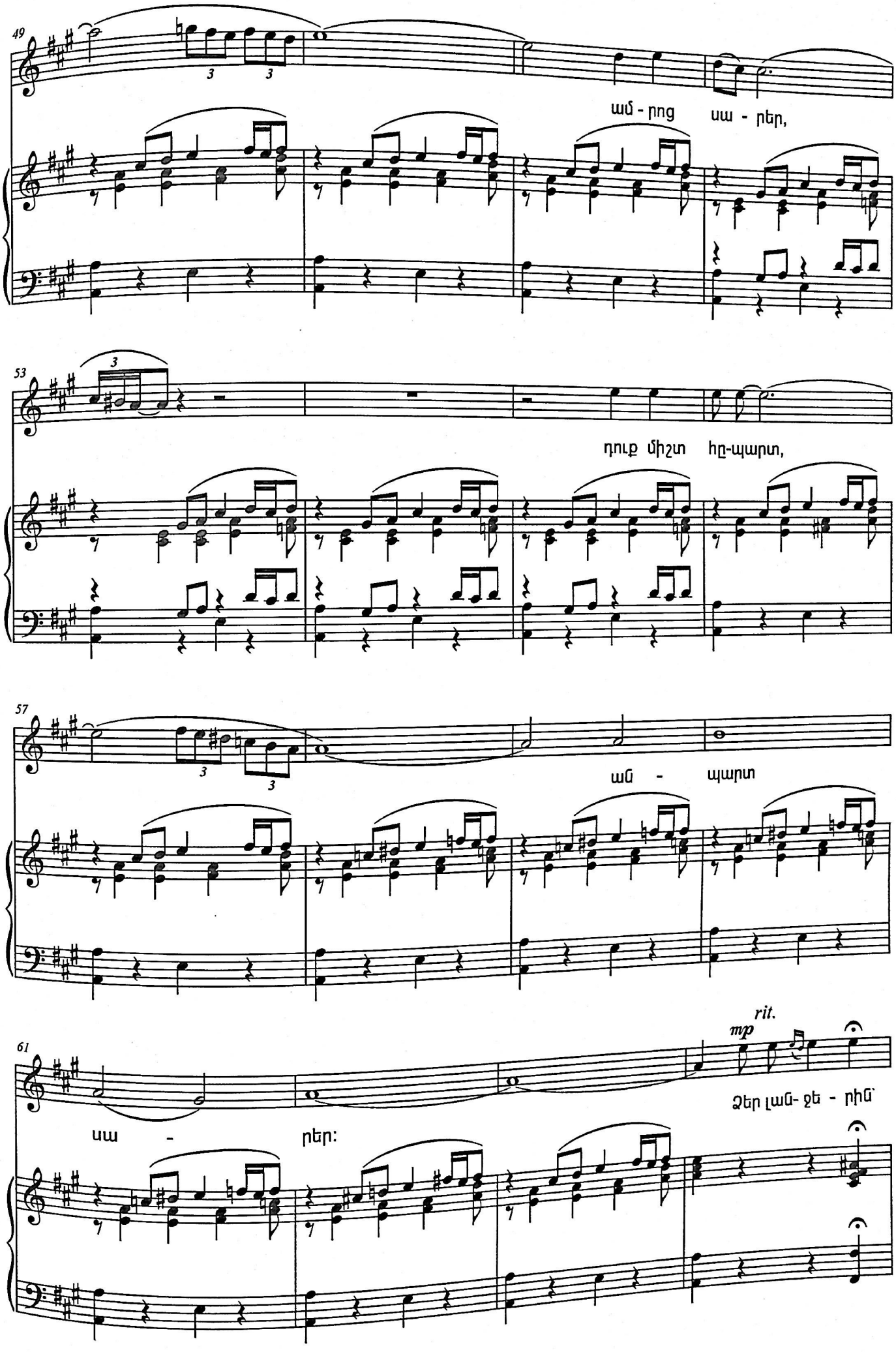
49
ամ - րոց սա - րեր,
53
դուք միշտ հը-պարտ,
57
ան - պարտ
61
rit.
mp
սա - րեր:
Ձեր լան- ջե - րին՝

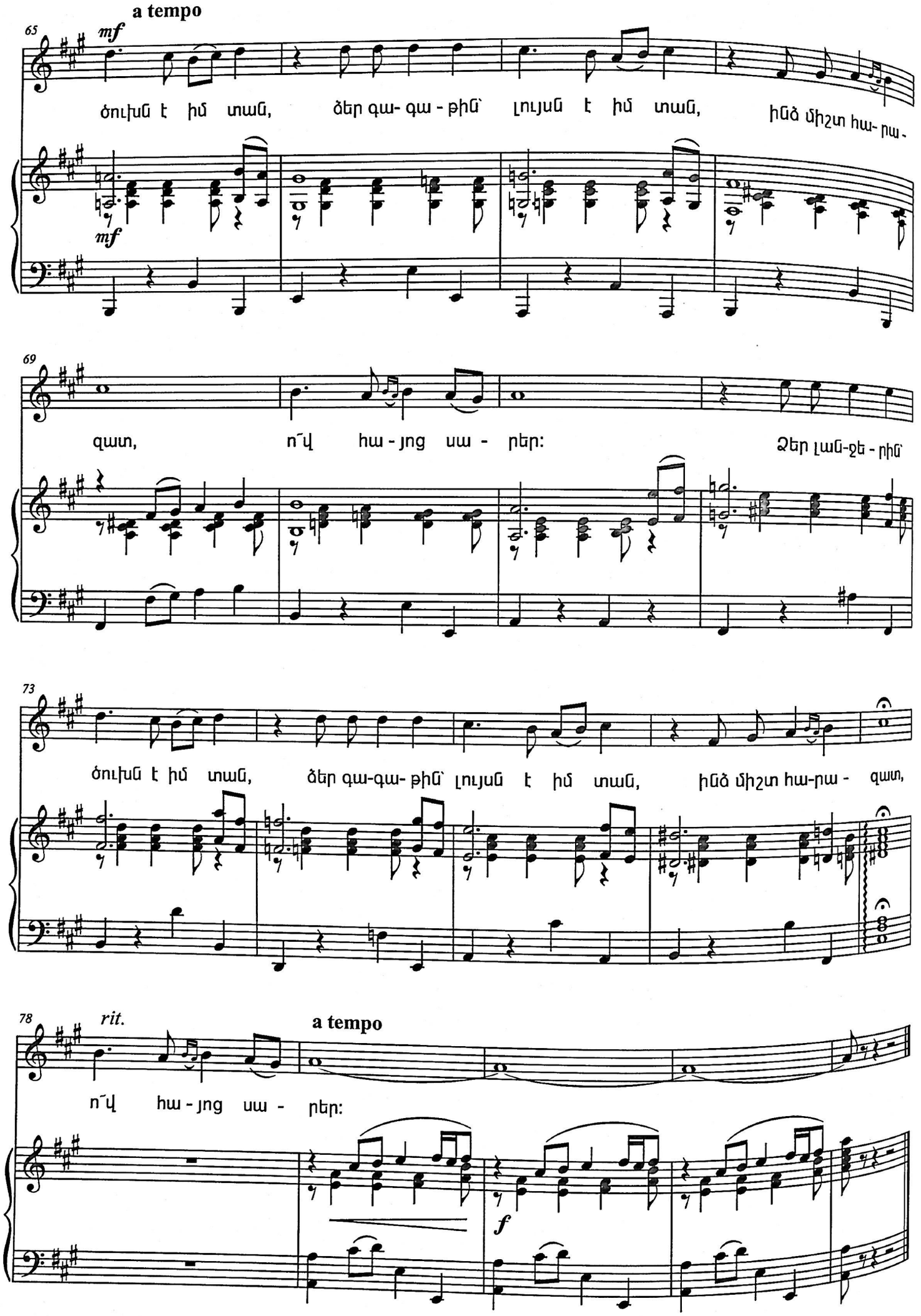
a tempo
mf
65
ծուխն է իմ տան, ձեր գա- գա - թին՝ լույսն է իմ տան, ինձ միշտ հա- րա -
mf
69
զատ, ո՞վ հա - յոց սա - րեր: Ձեր լան-ջե - րին՝
73
ծուխն է իմ տան, ձեր գա-գա- թին՝ լույսն է իմ տան, ինձ միշտ հա-րա - զատ,
78
rit.
a tempo
ո՞վ հա - յոց սա - րեր:
f

Դուք իմ բարձրանուն, ով հայոց սարեր,
Հողմերի դեմ դուք միշտ անպարտ սարեր:
Ձեր լանջերին ծուխն է իմ տան,
Ձեր գագաթին լույսն է իմ տան,
Ինձ միշտ հարազատ, ով հայոց սարեր:

Ամեն տեղից եք դուք ինձ երևում,
Դուք միշտ երկնահաս ու միշտ վերևում:
Ձեր ուսերին դարեր ունեք,
Հազար եղբայր սարեր ունեք,
Ինձ միշտ հարազատ, ով հայոց սարեր:

Ձեր լանջերին ծուխն է իմ տան,
Ձեր գագաթին լույսն է իմ տան,
Ինձ միշտ հարազատ, ով հայոց սարեր:

Ձեր ուսերին դարեր ունեք,
Հազար եղբայր սարեր ունեք,
Ինձ միշտ հարազատ, ով հայոց սարեր:

Հեյ ջան, հեյ ջան, հայոց սարեր,
Հեյ ջան, հեյ ջան, ամրոց սարեր,
Դուք միշտ հպարտ, անպարտ սարեր:

Ձեր լանջերին ծուխն է իմ տան,
Ձեր գագաթին լույսն է իմ տան,
Ինձ միշտ հարազատ, ով հայոց սարեր:

ՔԵԶ ԻՄ ՍՐՏԻՑ ՉԵՄ ՀԱՆԻ
QEZ IM SRTITS CHEM HANI
(1977)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Moderato con grazia

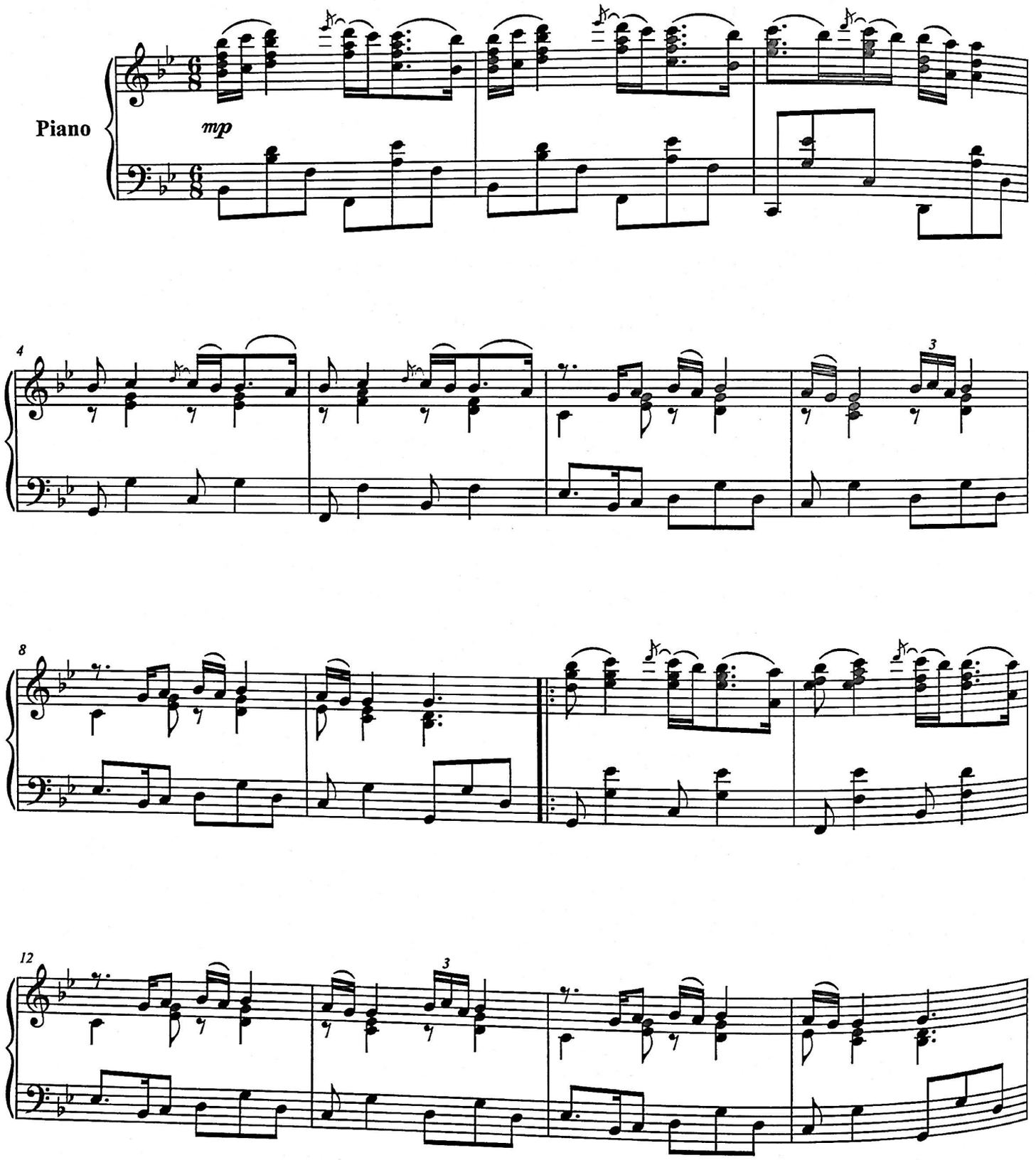

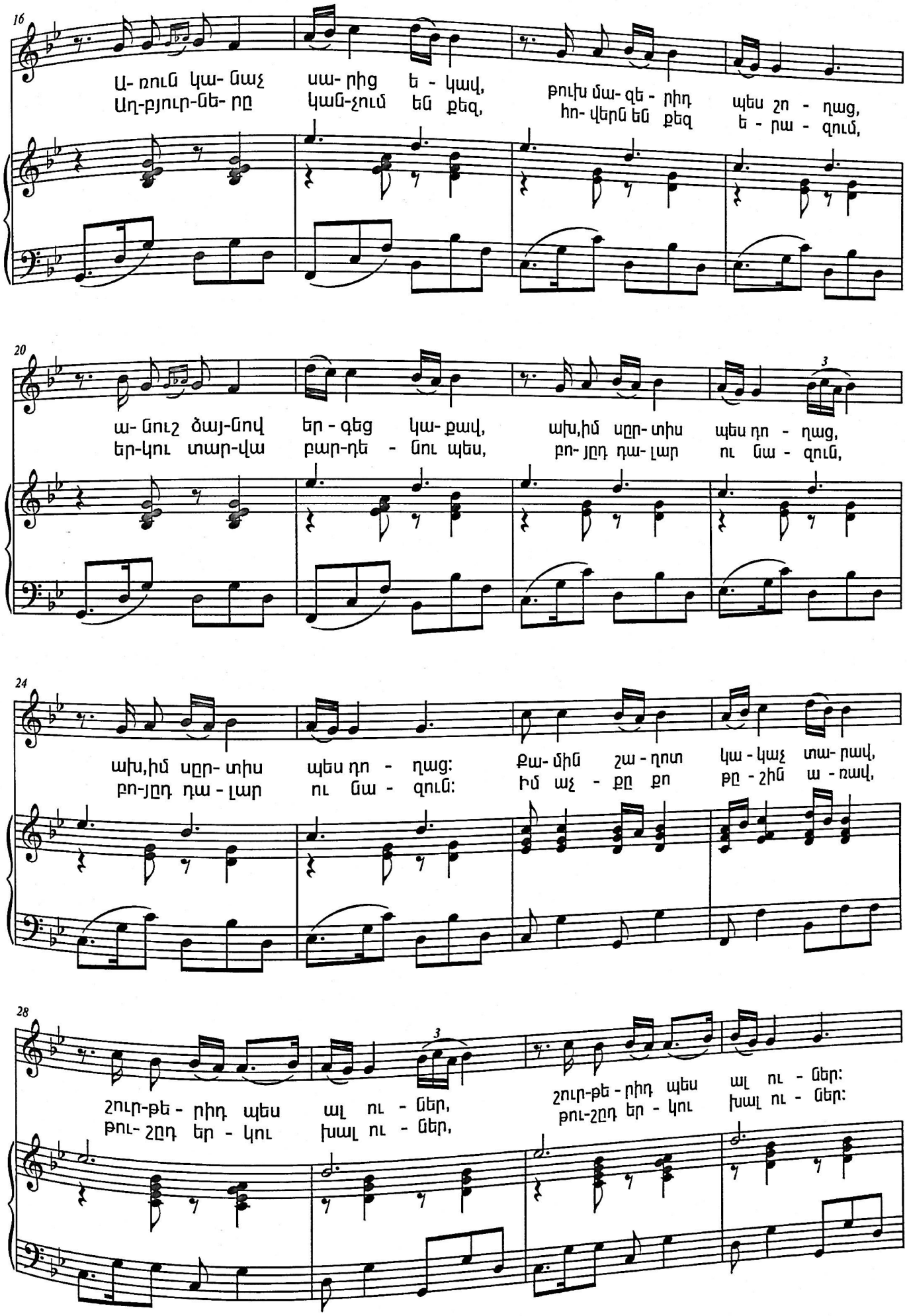
16
Ա- ռուն կա- նաչ սա- րից ե - կավ, թուխ մա- զե - րիդ պես շո - ղաց,
Աղ-բյուր-նե- րը կան-չում են քեզ, հո- վերն են քեզ ե - րա - զում,
20
ա- նուշ ծայ-նով եր - գեց կա- քավ, ախ,իմ սըր- տիս պես դո - ղաց,
եր-կու տար-վա բար-դե - նու պես, բո- յըդ դա- լար ու նա - զուն,
24
ախ,իմ սըր- տիս պես դո - ղաց: Քա- մին շա - դոտ կա - կաչ տա- րավ,
բո-յըդ դա - լար ու նա - զուն: Իմ աչ - քը քո քը - շին ա - ռավ,
28
շուր-թե - րիդ պես ալ ու - ներ, շուր-թե - րիդ պես ալ ու - ներ:
թու- շըդ եր - կու խալ ու - ներ, թու-շըդ եր - կու խալ ու - ներ:

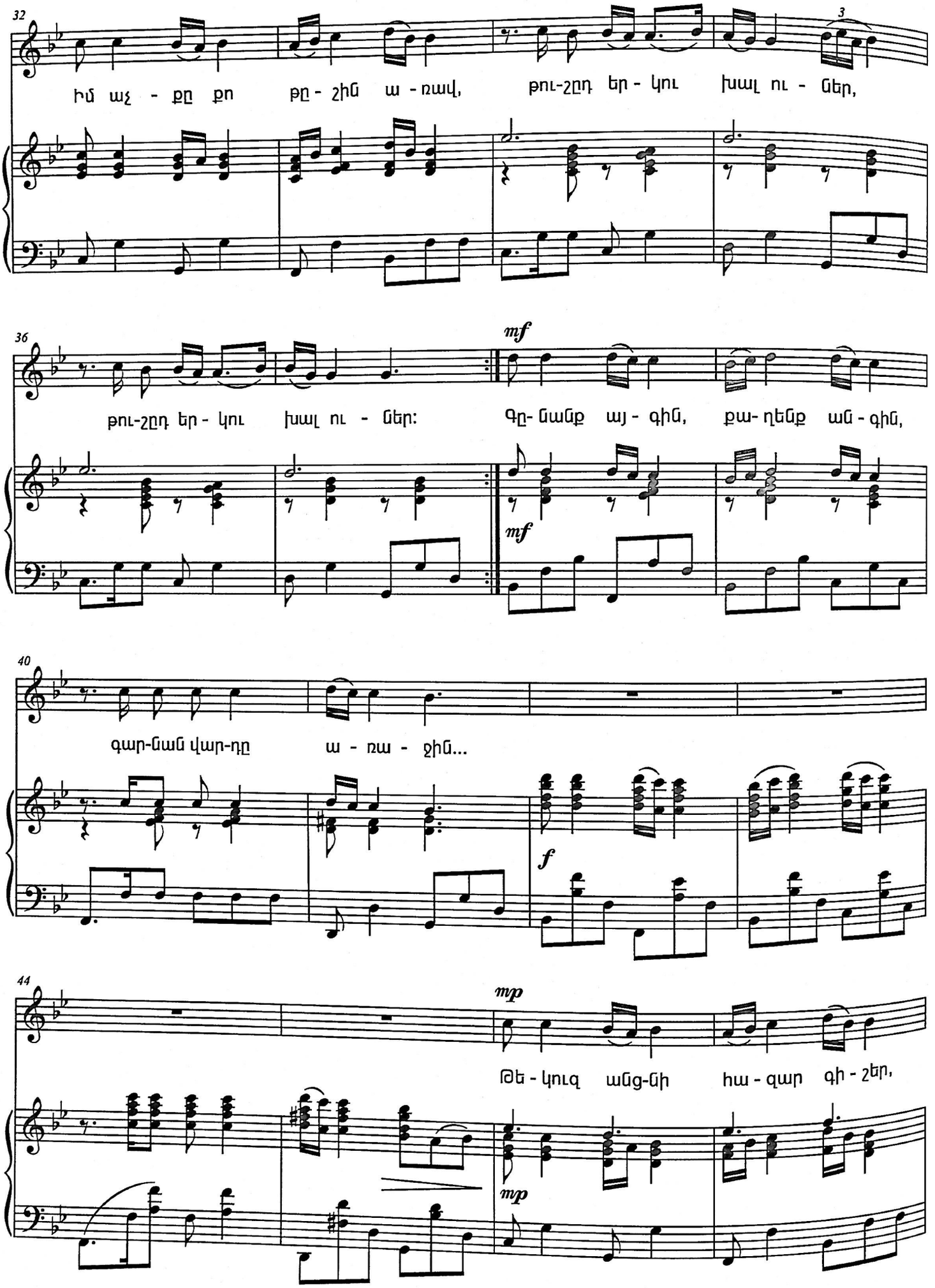
32
3
Իմ աչ - քը քո թը - չին ա - ռավ, թու-շըդ եր - կու խալ ու - ներ,
36
mf
թու-շըդ եր - կու խալ ու - ներ: Գը- նանք այ - գին, քա- ղենք ան - գին,
mf
40
գար-նան վար-դը ա - ռա - ջին...
f
44
mp
Թե - կուզ անց-նի հա - զար գի - շեր,
mp

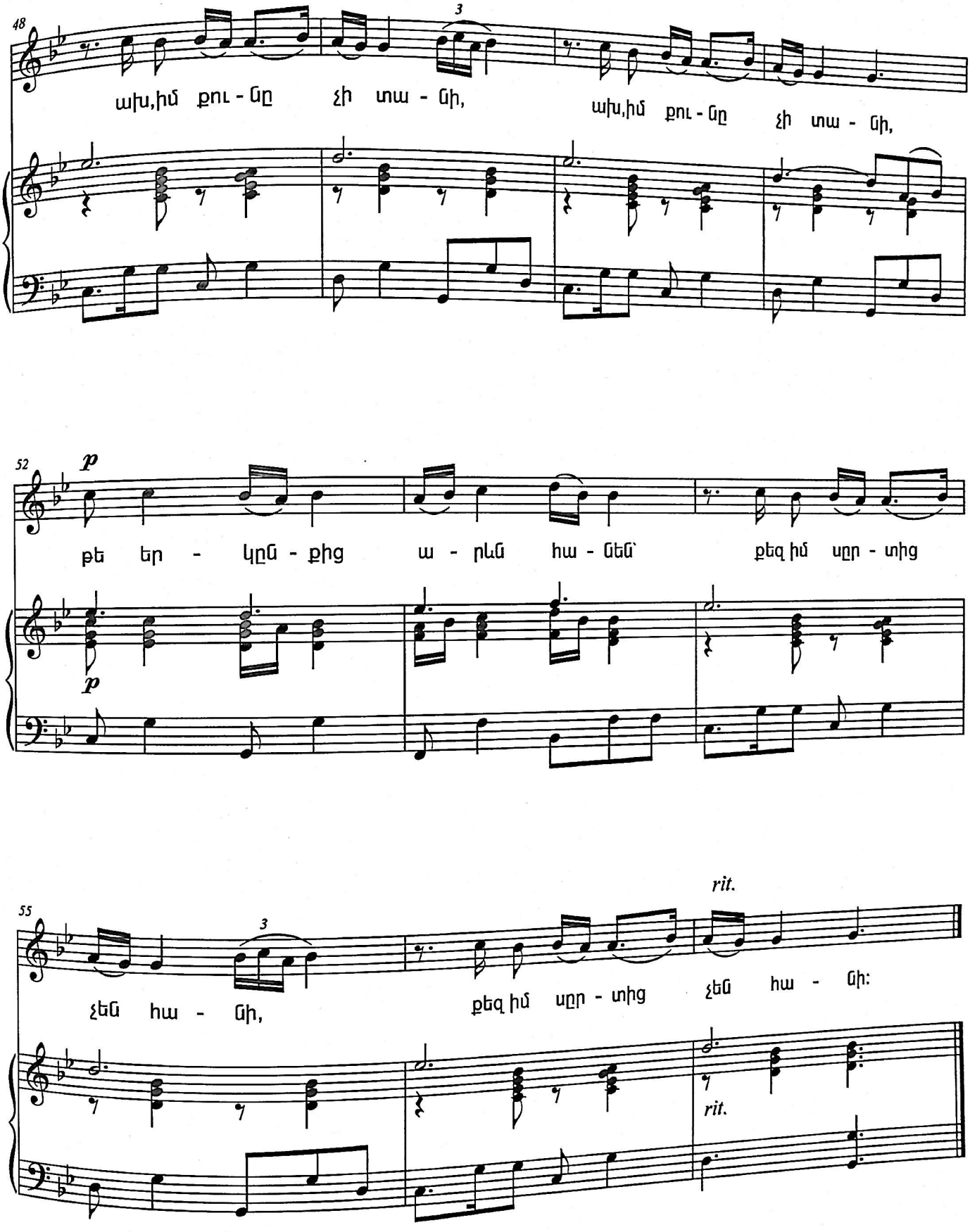
48
3
ախ,իմ քու - ը չի տա - ի,
ախ,իմ քու - ը չի տա - ի,
52
p
թե եր - կը - քից ա - րևն հա - ներ՝ քեզ իմ սըր - տից
p
55
3
չեն հա - ի,
քեզ իմ սըր - տից չեն հա - ի:
rit.
rit.

Առուն կանաչ սարից եկավ
Թուխ մազերիդ պես շողաց,
Անուշ ձայնով երգեց կաքավ,
Ախ, իմ սրտիս պես դողաց
Ախ, իմ սրտիս պես դողաց:

Քամին շաղոտ կակաչ տարավ
Շուրթերիդ պես ալ ուներ
Շուրթերիդ պես ալ ուներ
Իմ աչքը քո թշին առավ,
Թուշդ երկու խալ ուներ,
Թուշդ երկու խալ ուներ:

Աղբյուրները կանչում են քեզ,
Հովերն են քեզ երազում,
Երկու տարվա բարդենու պես,
Բոյդ դալար ու նազուն,
Բոյդ դալար ու նազուն:

Իմ աչքը քո թշին առավ,
Թուշդ երկու խալ ուներ,
Թուշդ երկու խալ ուներ:
Իմ աչքը քո թշին առավ,
Թուշդ երկու խալ ուներ,
Թուշդ երկու խալ ուներ:

Գնանք այգին, քաղենք անգին,
Գարնան վարդը առաջին,
Թեկուզ անցնի հազար գիշեր,
Ախ, իմ քունը չի տանի,
Ախ, իմ քունը չի տանի,
Թե երկնքից արև հանեն՝
Քեզ իմ սրտից չեն հանի:

ՔՈ ԼՈՒՅՍ ՆԱԶԵՐՈՎ
QO LUYS NAZEROV
(1981)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

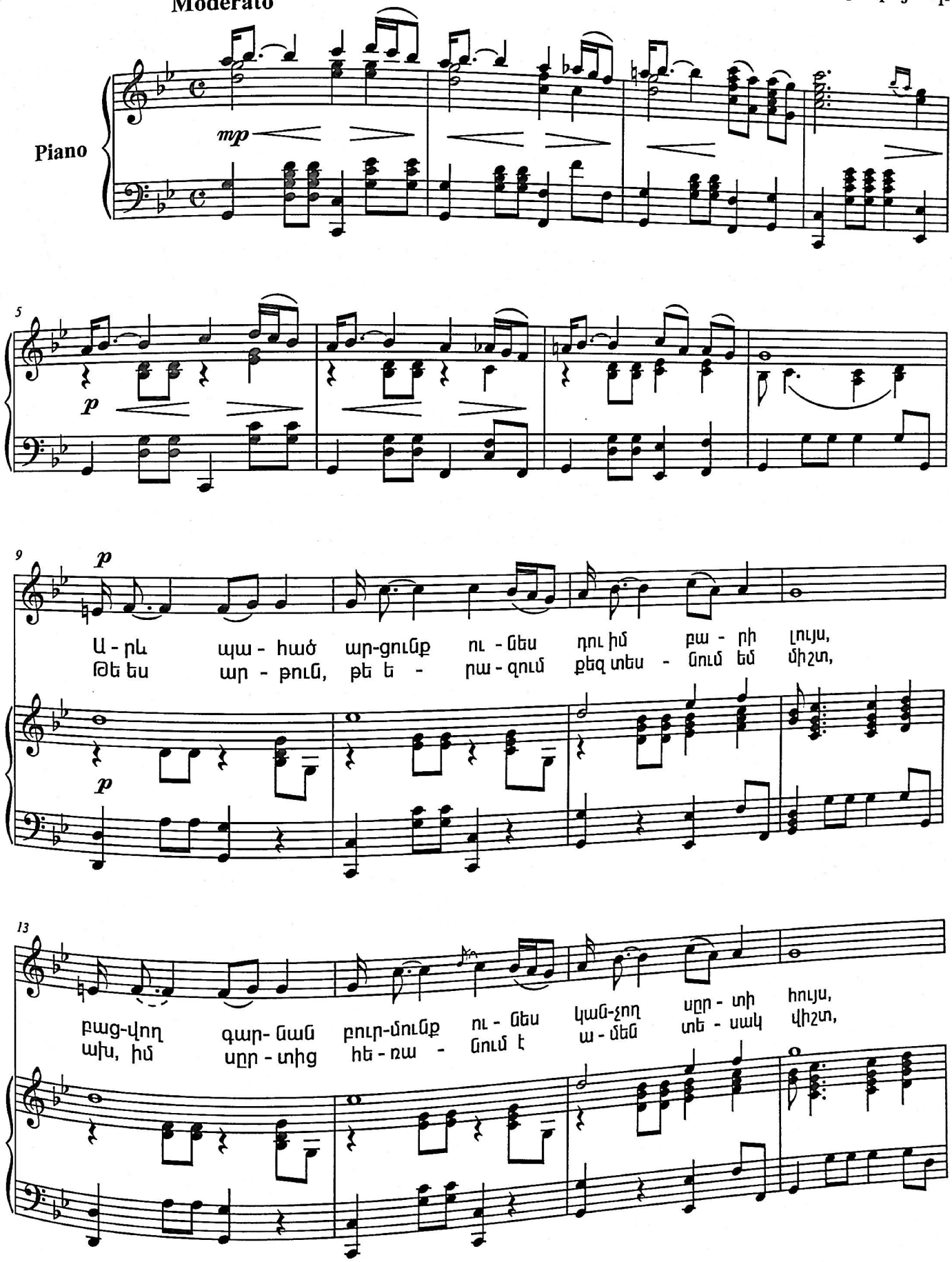

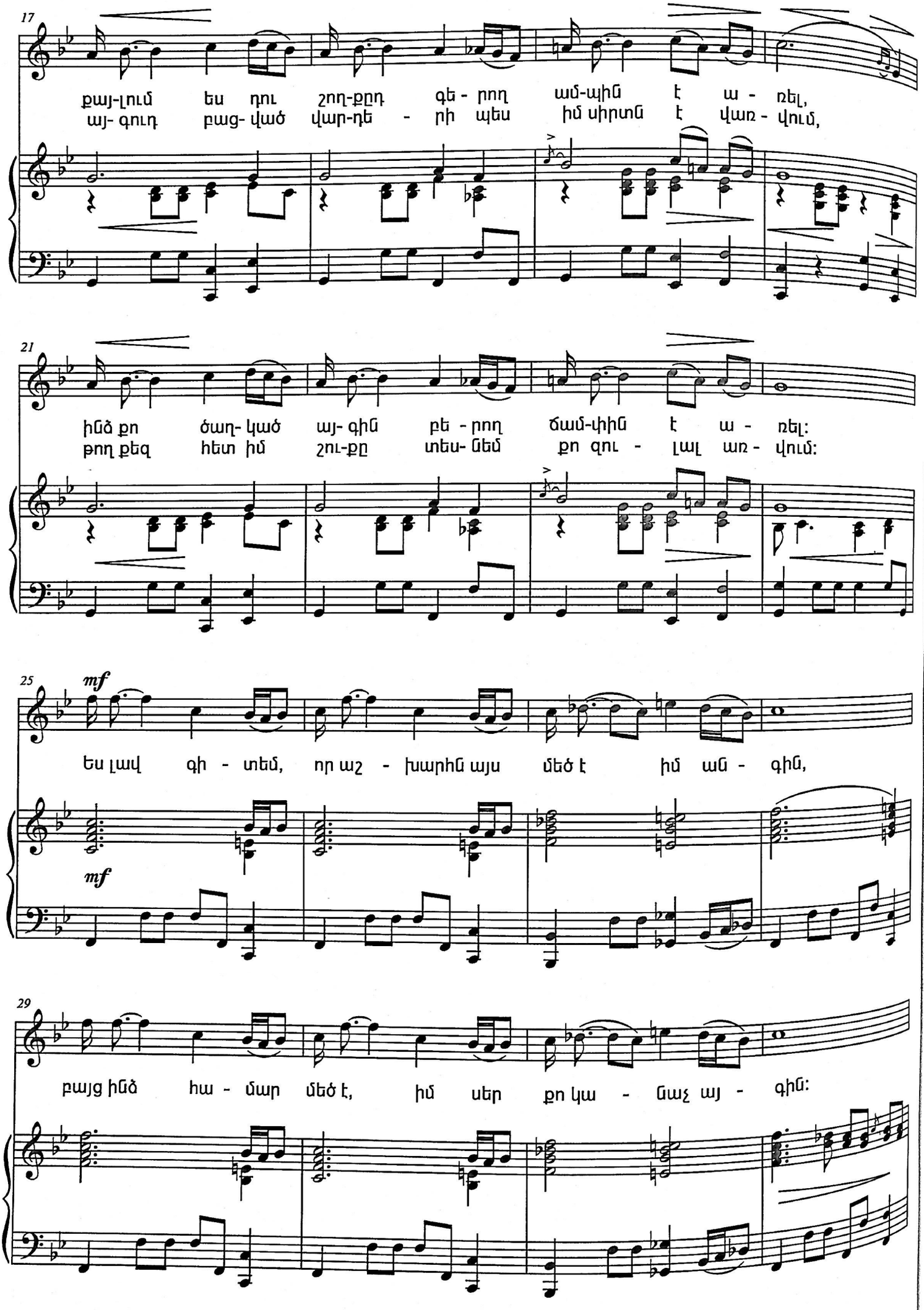
17
քայ-լում ես դու շող-քըդ գե - րող ամ-պին է ա - ռել,
այ- գուդ բաց- ված վար-դե - րի պես իմ սիրտն է վառ - վում,
21
ինձ քո ծաղ- կած այ- գին բե - րող ճամ-փին է ա - ռել:
թող քեզ հետ իմ շու-քը տես- նեմ քո զու - լալ առ - վում:
25
mf
ես լավ գի - տեմ, որ աշ - խարհն այս մեծ է իմ ան - գին,
mf
29
բայց ինձ հա - մար մեծ է, իմ սեր քո կա - նաչ այ - գին:

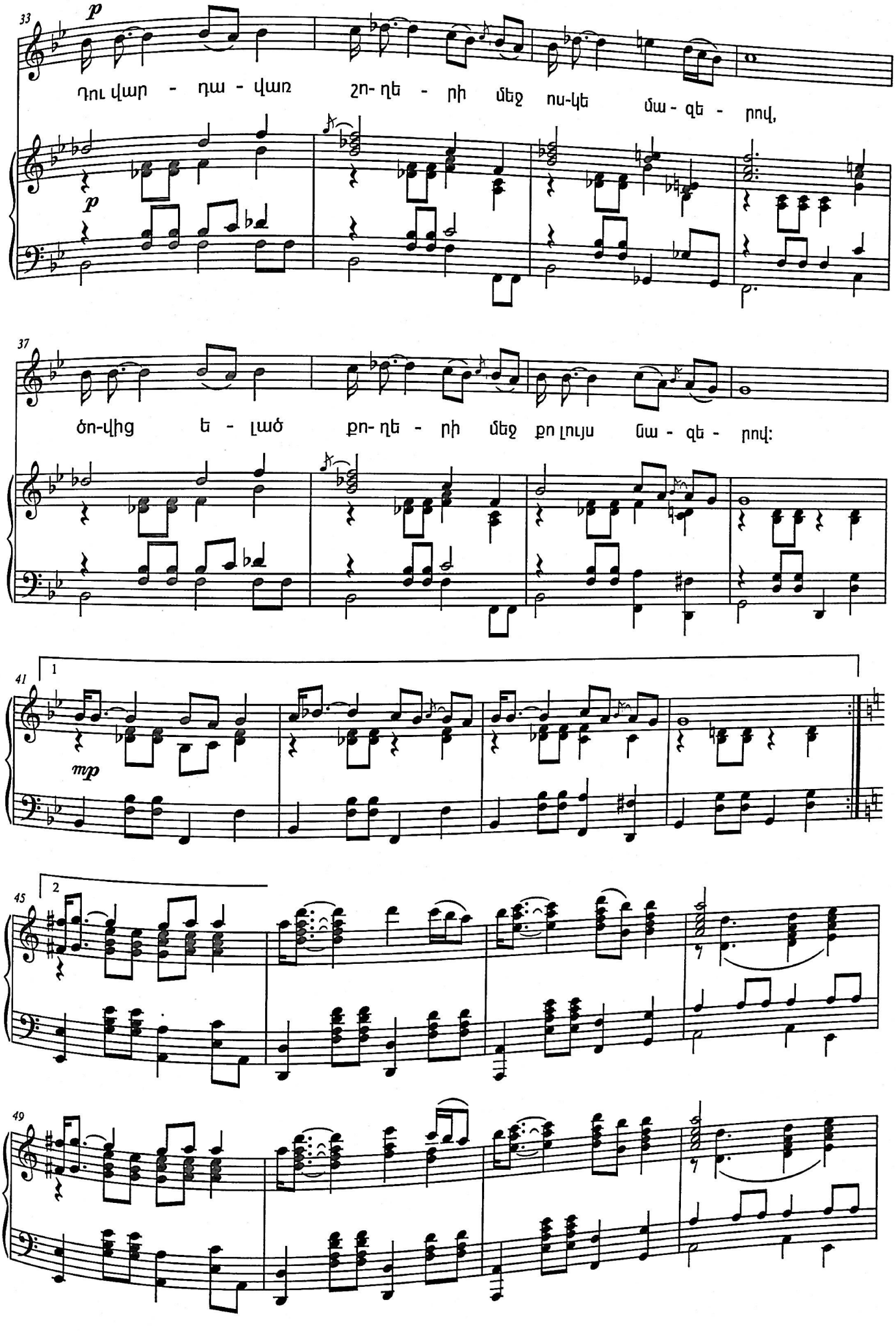
33
p
Դու վար - դա - վառ շո- ղե - րի մեջ ոս-կե մա - զե - րով,
37
ծո-վից ե - լած քո- ղե - րի մեջ քո լույս մա - զե - րով:
41
1
mp
45
2
49

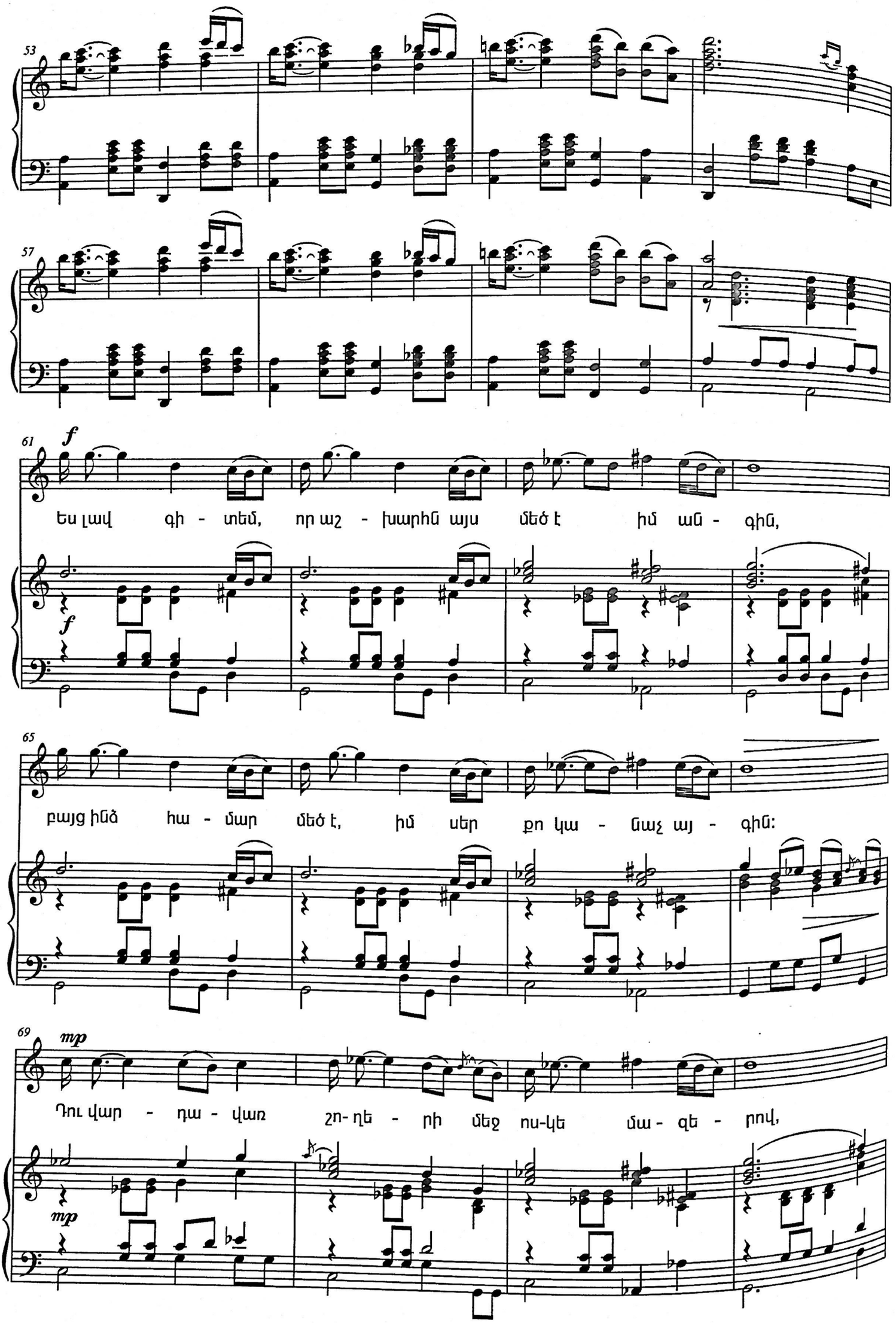
53
57
61
f
Ես լավ գի - տեմ, որ աշ - խարհն այս մեծ է իմ աո - գին,
f
65
բայց ինձ հա - մար մեծ է, իմ սեր քո կա - նաչ այ - գին:
69
mp
Դու վար - դա - վառ շո-ղե - րի մեջ ոս-կե մա - զե - րով,
mp

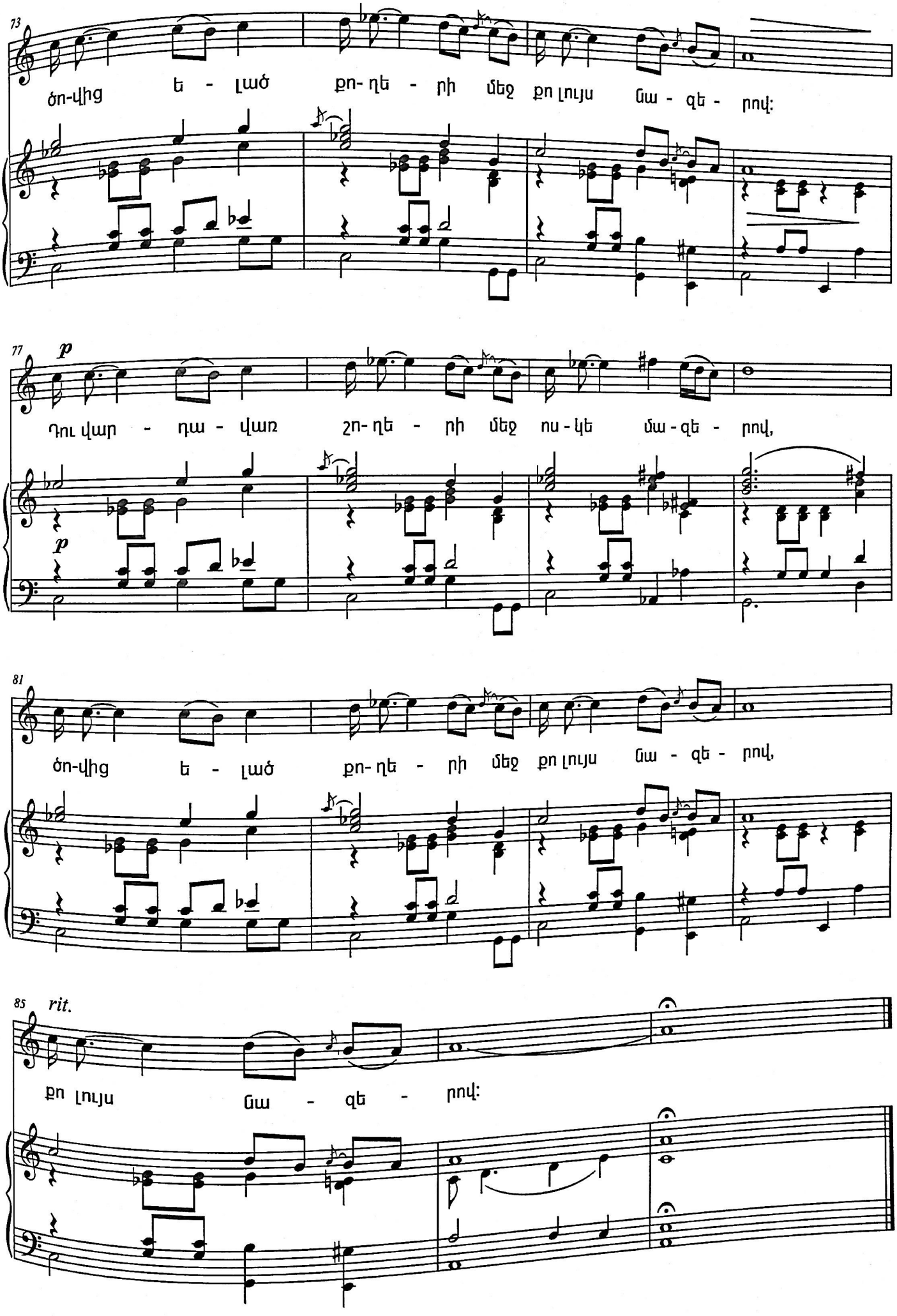
73
ծո-վից ե - լած քո- ղե - րի մեջ քո լույս նա - զե - րով:
77
p
Դու վար - դա - վառ շո- ղե - րի մեջ ո ս - կե մա - զե - րով,
p
81
ծո-վից ե - լած քո- ղե - րի մեջ քո լույս նա - զե - րով,
85
rit.
քո լույս նա - զե - րով:

Արև պահած, արցունք ունես
Դու իմ բարի լույս,
Բացվող գարնան բուրմունք ունես
Կանչող սրտի հույս:

Քայլում ես դու, շողքդ գերող
Ամպին է առել,
Ինձ քո ծաղկած այգին բերող
Ճամփին է առել:

Ես լավ գիտեմ, որ աշխարհն այս
Մեծ է, իմ անգին:
Բայց ինձ համար մեծ է, իմ սեր,
Քո կանաչ այգին:

Դու վարդավառ շողերի մեջ
Ոսկե մազերով,
Ծովից ելած քողերի մեջ
Քո լույս նազերով:

Թե ես արթուն, թե երազում
Քեզ տեսնում եմ միշտ,
Ախ, իմ սրտից հեռանում է
Ամեն տեսակ վիշտ:

Այգուդ բացված վարդերի պես
Իմ սիրտն է վառվում,
Թող քեզ հետ իմ շուքը տեսնեմ
Քո զուլալ առվում:

Ես լավ գիտեմ, որ աշխարհն այս
Մեծ է, իմ անգին:
Բայց ինձ համար մեծ է, իմ սեր,
Քո կանաչ այգին:

Դու վարդավառ շողերի մեջ
Ոսկե մազերով,
Ծովից ելած քողերի մեջ
Քո լույս նազերով:

ՔՈՒՅՐ ԻՄ ԿԱՐԱՊ
QUYR IM KARAP
(1994)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

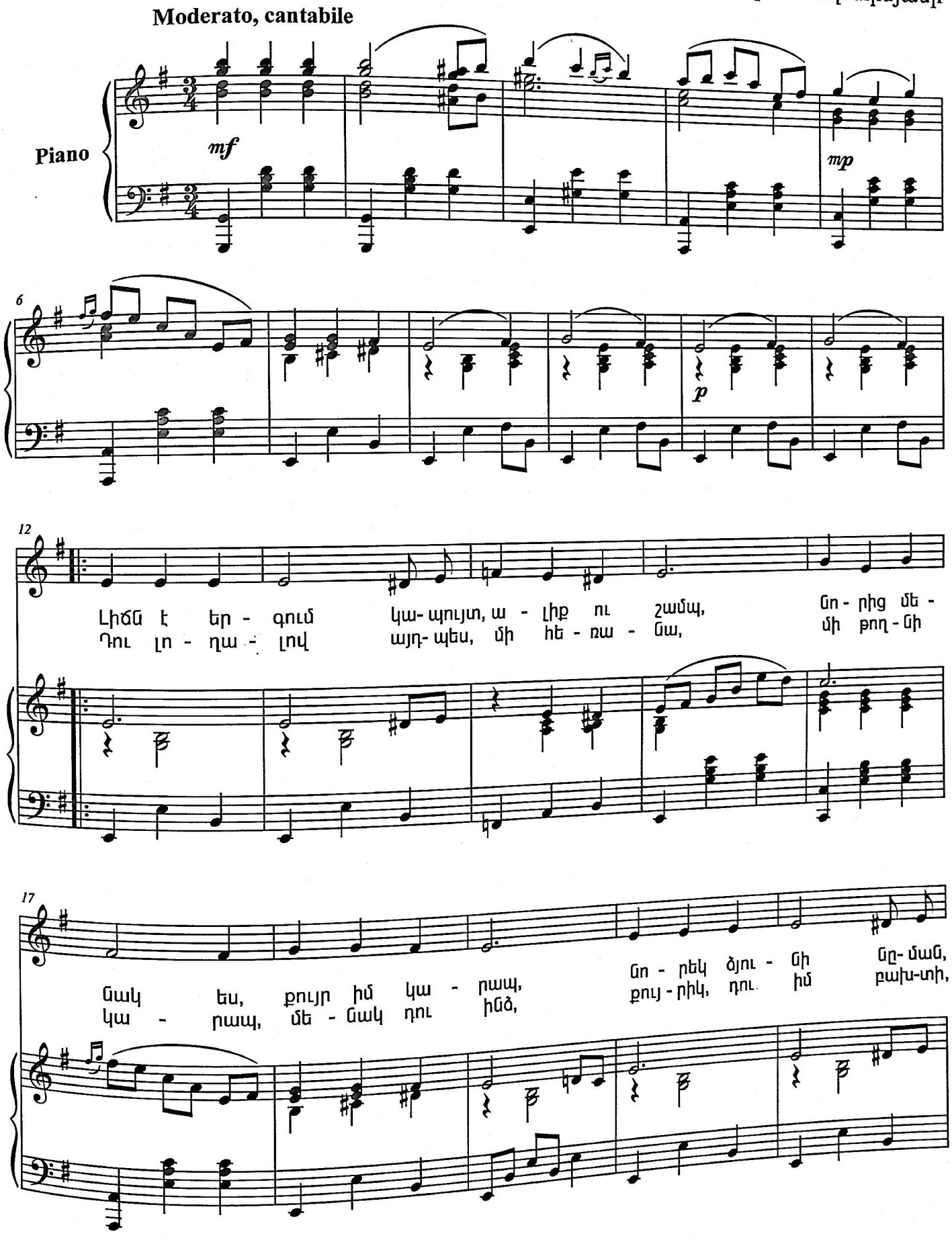

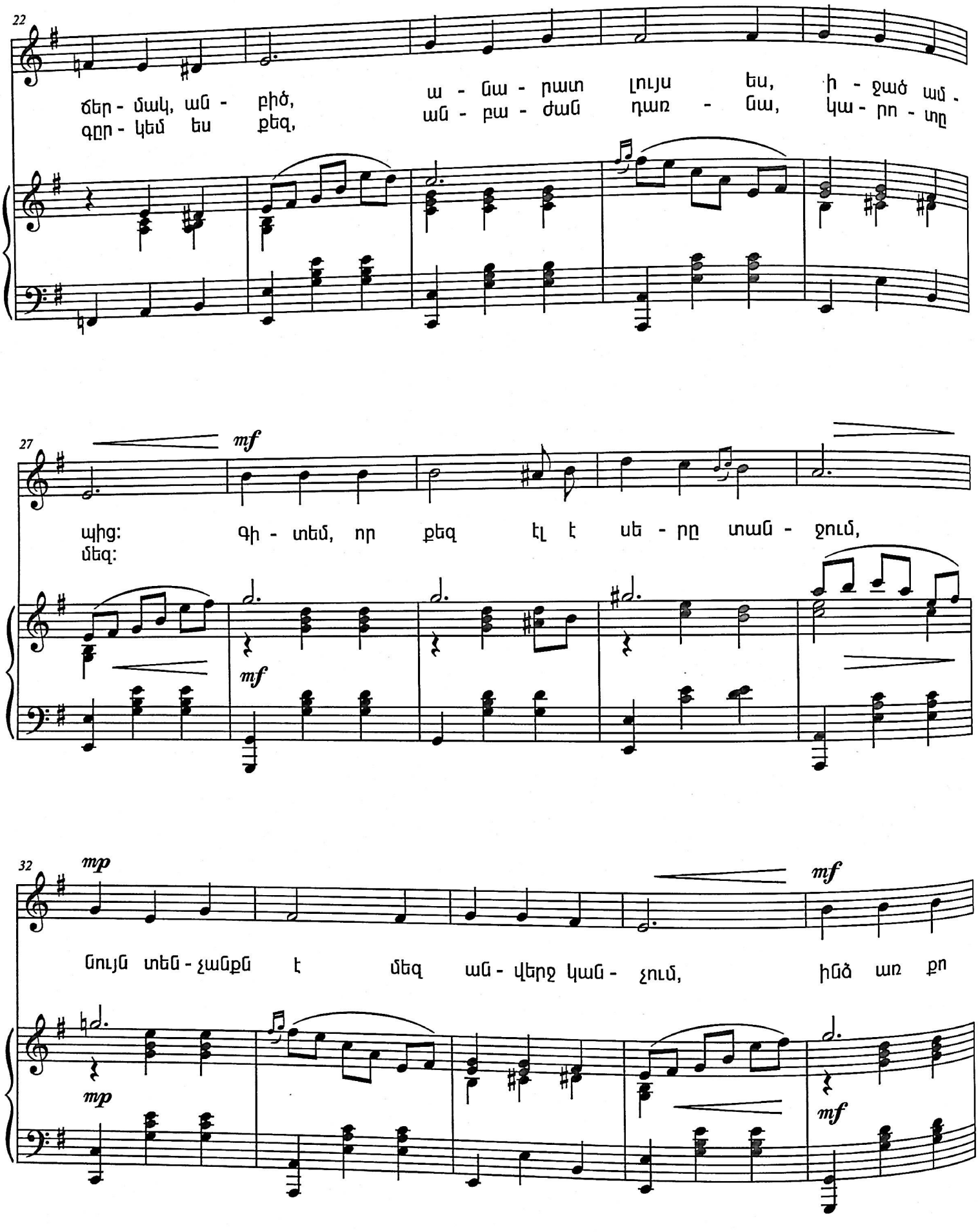
22
ճեր - մակ, ան - բիծ,
գըր - կեմ ես քեզ,
ա - նա - րատ լույս ես, ի - ջած ամ -
ան - բա - ժան դառ - նա, կա - րո - տը
27
mf
պից:
մեզ:
Գի - տեմ, որ քեզ էլ է սե - րը տան - ջում,
mf
32
mp
mf
Նույն տեն - չանքն է մեզ ան - վերջ կան - չում, ինձ առ քո
mp
mf

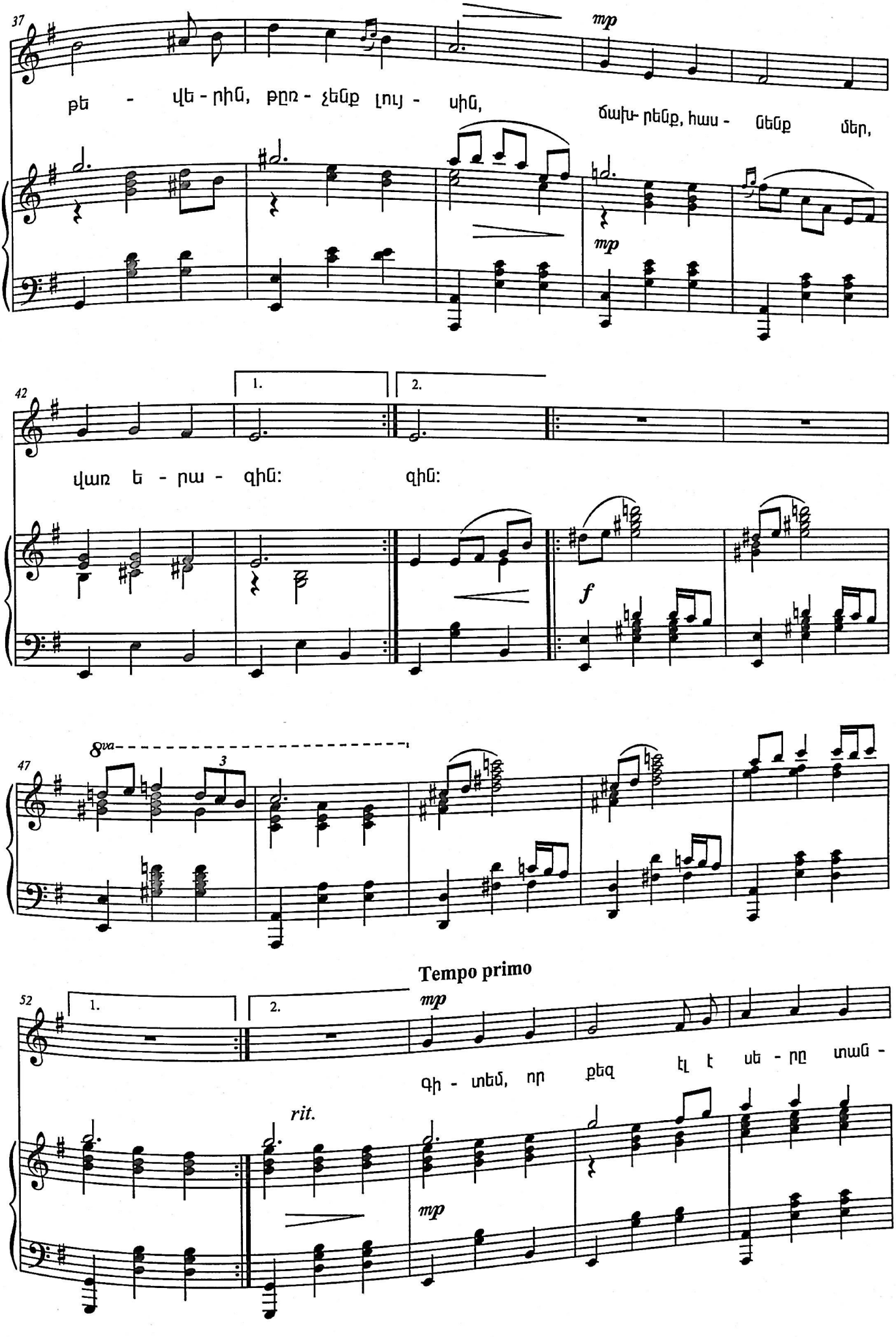
37
mp
թե - վե - րին, թըռ - չենք լույ - սին,
ճախ- րենք, հաս - նենք մեր,
mp
42
1.
2.
վառ ե - րա - զին:
զին:
f
47
8va
3
Tempo primo
52
1.
2.
mp
գի - տեմ, որ քեզ էլ է սե - րը տան -
rit.
mp

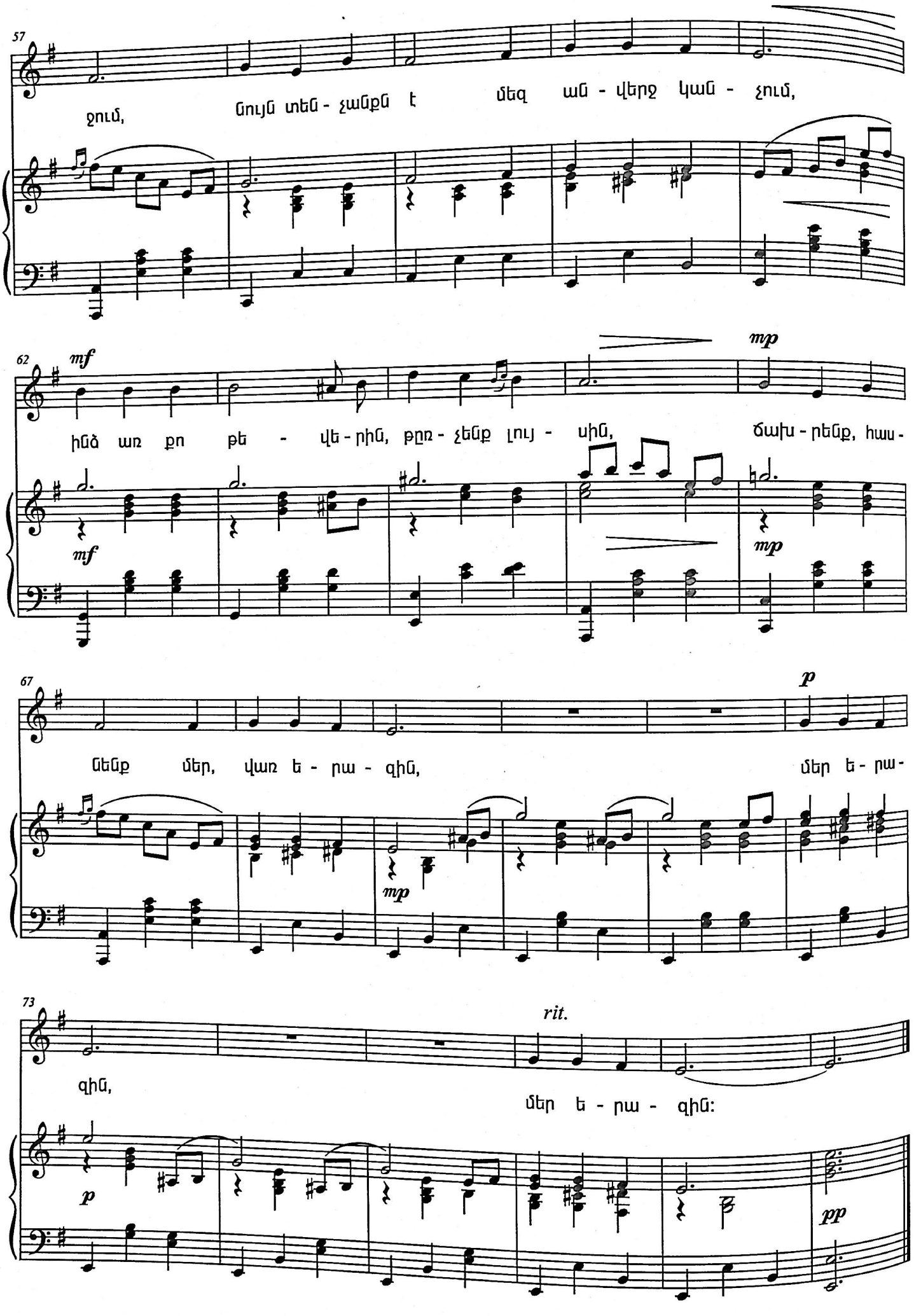
57
ջում, նույն տեղ - չանքն է մեզ ան - վերջ կան - չում,
62
mf
ինձ առ քո թե - վե - րին, թըռ - չենք լույ - սին, ճախ - րենք, հաս -
mp
mf
mp
67
p
նենք մեր, վառ ե - րա - զին, մեր ե - րա -
mp
73
rit.
զին, մեր ե - րա - զին:
p
pp

Լիճն է երգում կապույտ ալիք ու շամպ
Նորից մենակ ես, քույր իմ կարապ,
Նորեկ ձյունի նման, ճերմակ, անբիծ,
Անարատ լույս ես, իջած ամպից:

Գիտեմ, որ քեզ էլ է սերը տանջում,
Նույն տենչանքն է մեզ անվերջ կանչում,
Ինձ առ քո թևերին, թռչենք լույսին,
Ճախրենք, հասնենք մեր վառ երազին:

Դու լողալով այդպես մի հեռանա,
Մի թողնի կարապ մենակ դու ինձ,
Քույրիկ, դու իմ բախտի, գրկեմ ես քեզ,
Անբաժան դառնա կարոտը մեզ:

Գիտեմ, որ քեզ էլ է սերը տանջում,
Նույն տենչանքն է մեզ անվերջ կանչում,
Ինձ առ քո թևերին, թռչենք լույսին,
Ճախրենք, հասնենք մեր վառ երազին:

ՍԵՎ ԱՉԵՐՈՎ ԱՂՋԻԿ
SEV ACHEROV AGHJIK
(1973)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

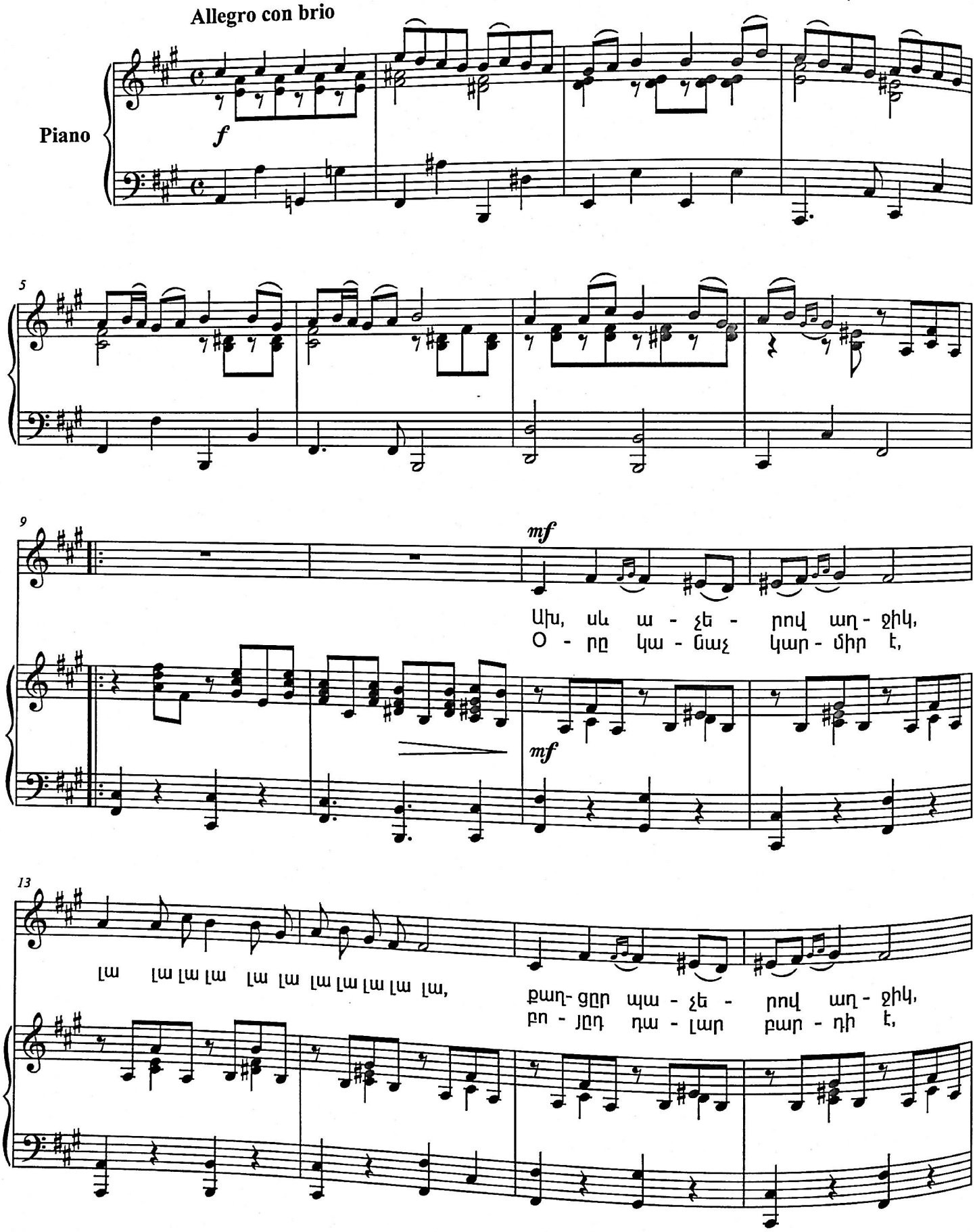

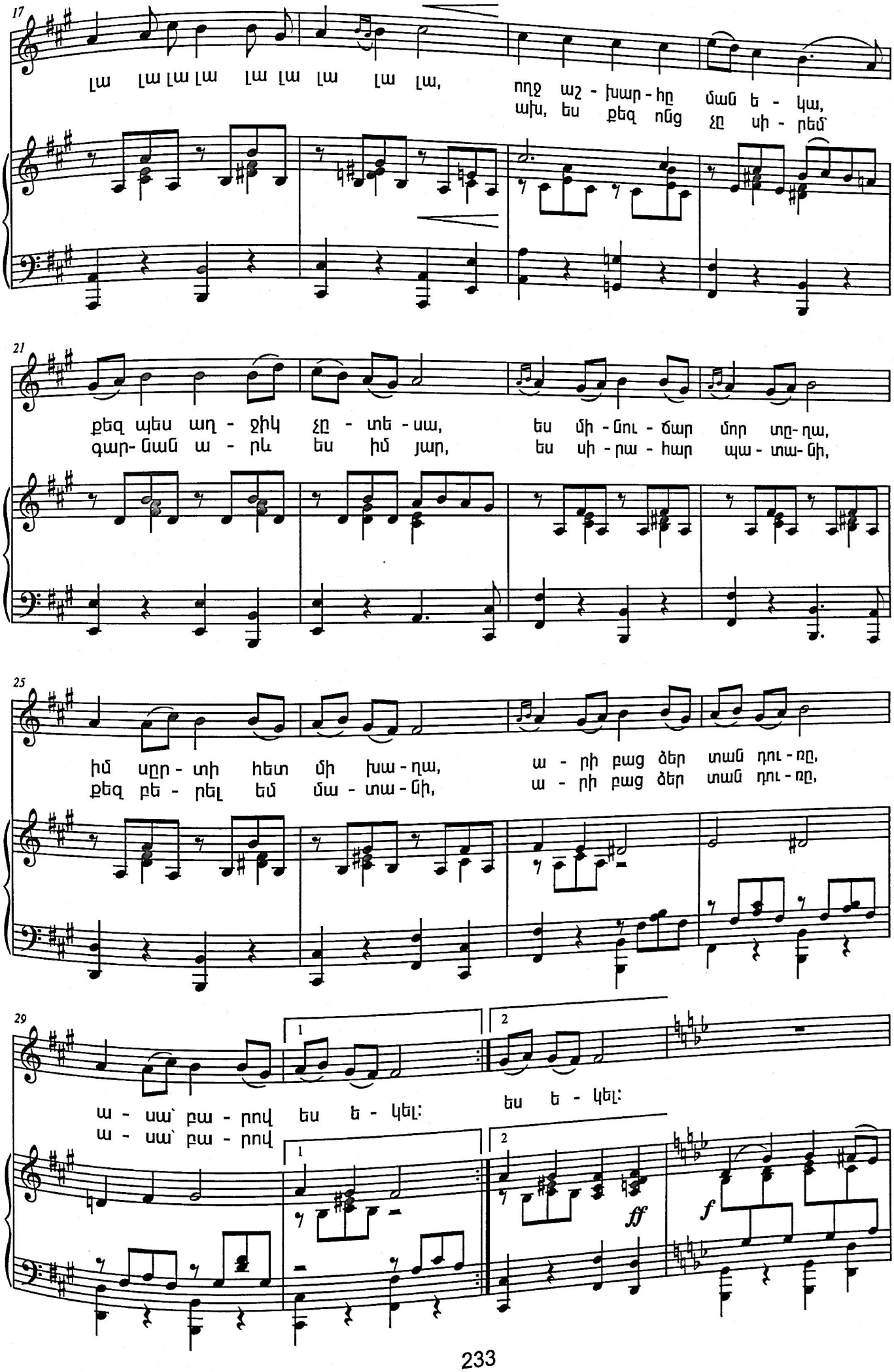
17
Լա Լա Լա Լա Լա Լա Լա Լա Լա,
ողջ աշ - խար - հը ման ե - կա,
ախ, ես քեզ ոնց չը սի - րեմ՝
21
քեզ պես աղ - ջիկ չը - տե - սա,
գար- նան ա - րև ես իմ յար,
ես մի - նու - ճար մոր տը- ղա,
ես սի - րա - հար պա - տա- նի,
25
իմ սըր - տի հետ մի խա - ղա,
քեզ բե - րել եմ մա - տա - նի,
ա - րի բաց ձեր տան դու - ռը,
ա - րի բաց ձեր տան դու - ռը,
29
1
2
ա - սա՝ բա - րով ես ե - կել:
ա - սա՝ բա - րով
ես ե - կել:
1
2
ff
f

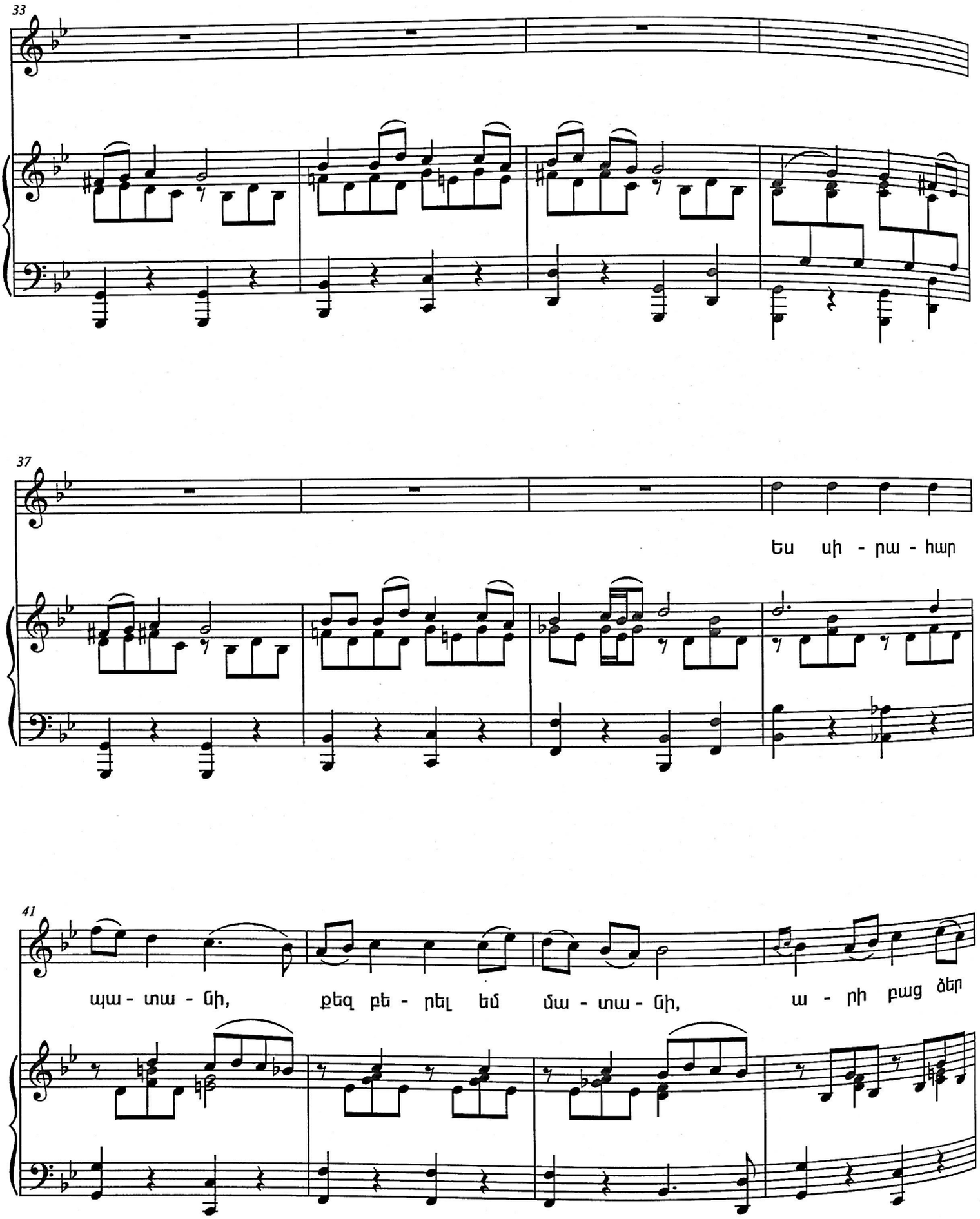
33
37
ես սի - րա - հար
41
պա - տա - ճի, քեզ բե - րել եմ մա - տա - ճի, ա - րի բաց ձեր

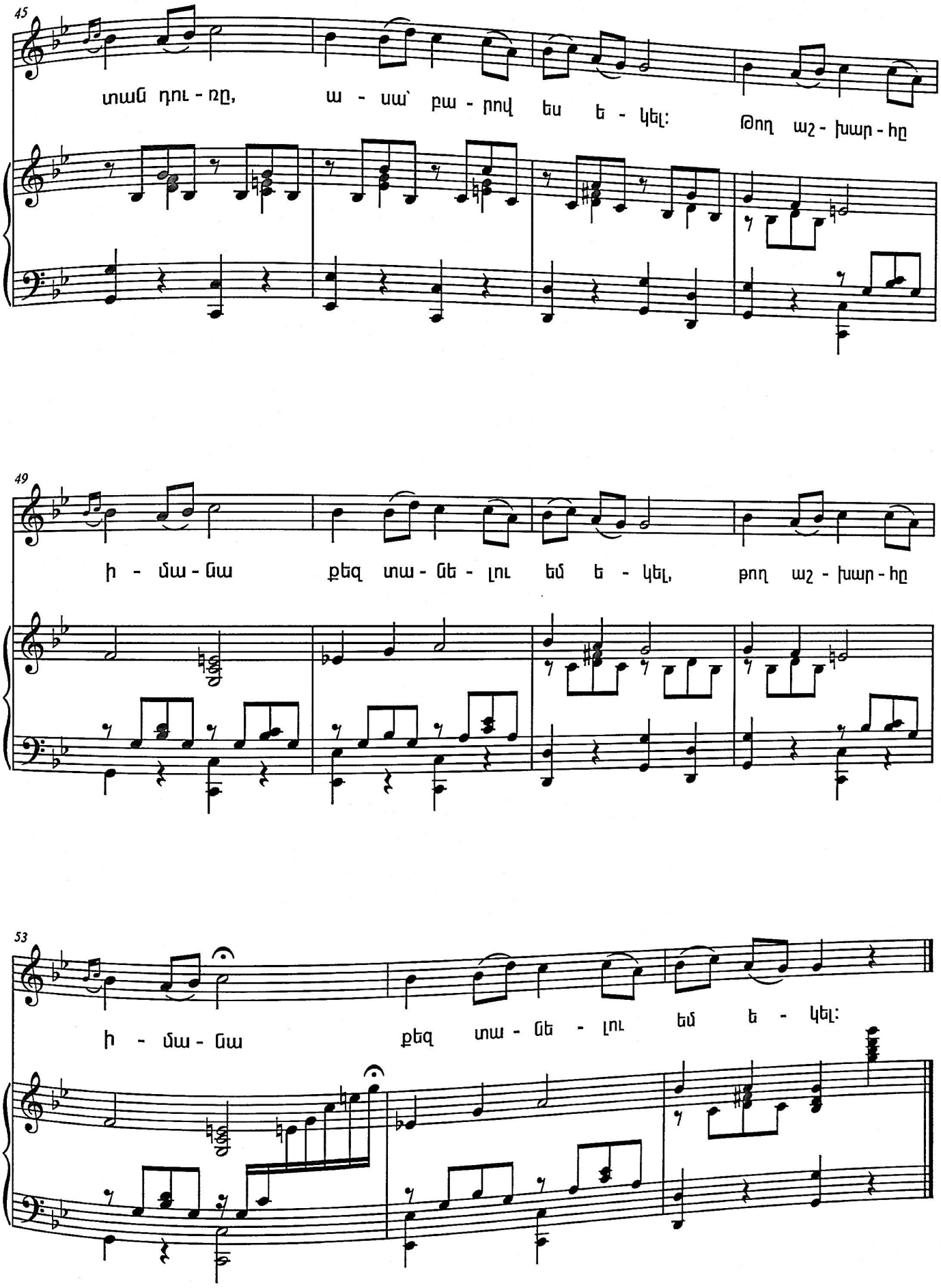
45
տան դու - ռը, ա - սա՝ բա - րով ես ե - կել: Թող աշ - խար - հը
49
ի - մա - նա քեզ տա - նե - լու եմ ե - կել, թող աշ - խար - հը
53
ի - մա - նա քեզ տա - նե - լու եմ ե - կել:

Ախ, սև աչերով աղջիկ,
Քաղցր պաչերով աղջիկ,
Ողջ աշխարհը ման եկա,
Քեզ պես աղջիկ չտեսա,
Ես մինուճար մոր տղա,
Իմ սրտի հետ մի խաղա,
Արի, բաց ձեր տան դուռը,
Ասա՝ բարով ես եկել:

Օրը կանաչ կարմիր է,
Բոյդ դալար բարդի է,
Ախ, ես քեզ ոնց չսիրեմ՝
Գարնան արև ես իմ յար,
Ես սիրահար պատանի,
Քեզ բերել եմ մատանի,
Արի բաց ձեր տան դուռը,
Ասա՝ բարով ես եկել:

Ես սիրահար պատանի,
Քեզ բերել եմ մատանի,
Արի բաց ձեր տան դուռը,
Ասա՝ բարով ես եկել:
Թող աշխարհը իմանա՝
Քեզ տանելու եմ եկել:

ՇՈՂԵՐ ՋԱՆ
SHOGHER JAN
(1994)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Vivo, ballabile

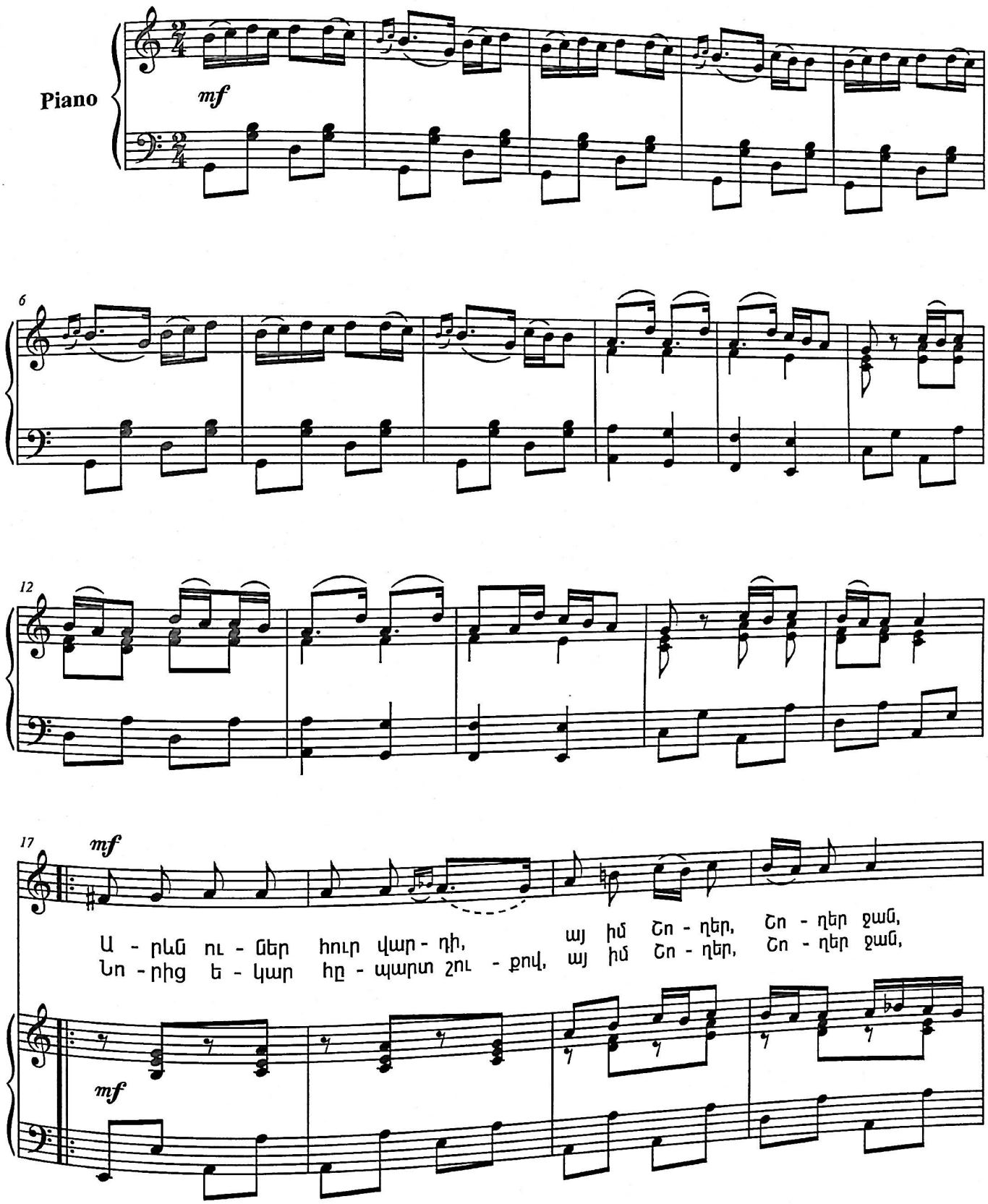

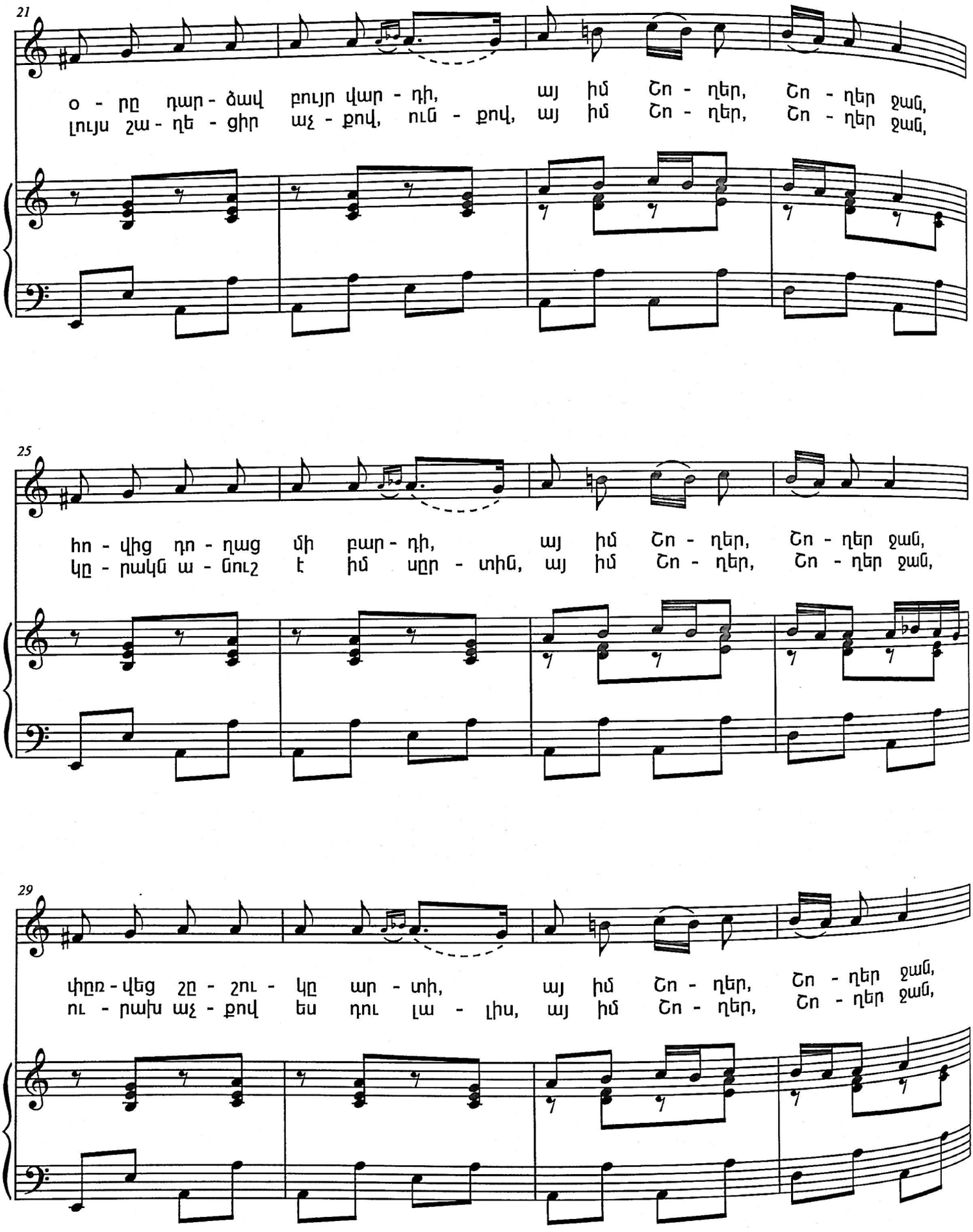
21
օ - րը դար - ձավ բույր վար - դի, այ իմ Շո - ղեր, Շո - ղեր ջան,
լույս շա - ղե - ցիր աչ - քով, ուն - քով, այ իմ Շո - ղեր, Շո - ղեր ջան,
25
հո - վից դո - ղաց մի բար - դի, այ իմ Շո - ղեր, Շո - ղեր ջան,
կը - րակն ա - նուշ է իմ սըր - տին, այ իմ Շո - ղեր, Շո - ղեր ջան,
29
փըռ - վեց շը - շու - կը ար - տի, այ իմ Շո - ղեր, Շո - ղեր ջան,
ու - րախ աչ - քով ես դու լա - լիս, այ իմ Շո - ղեր, Շո - ղեր ջան,

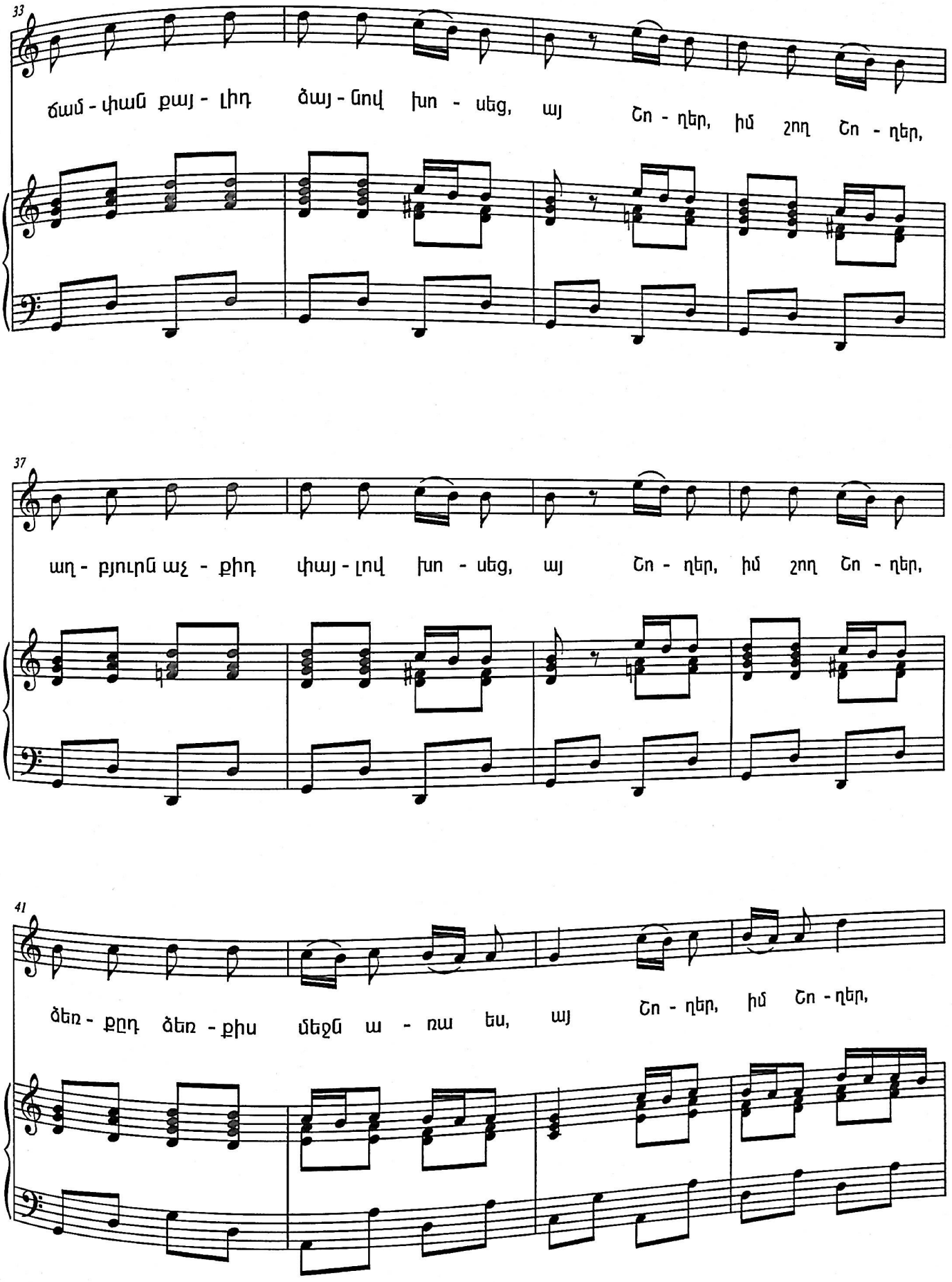
33
ճամ - փան քայ - լիդ ձայ - նով խո - սեց, այ Շո - ղեր, իմ շող Շո - ղեր,
37
աղ - բյուրն աչ - քիդ փայ - լով խո - սեց, այ Շո - ղեր, իմ շող Շո - ղեր,
41
ձեռ - քըդ ձեռ - քիս մեջն ա - ռա ես, այ Շո - ղեր, իմ Շո - ղեր,

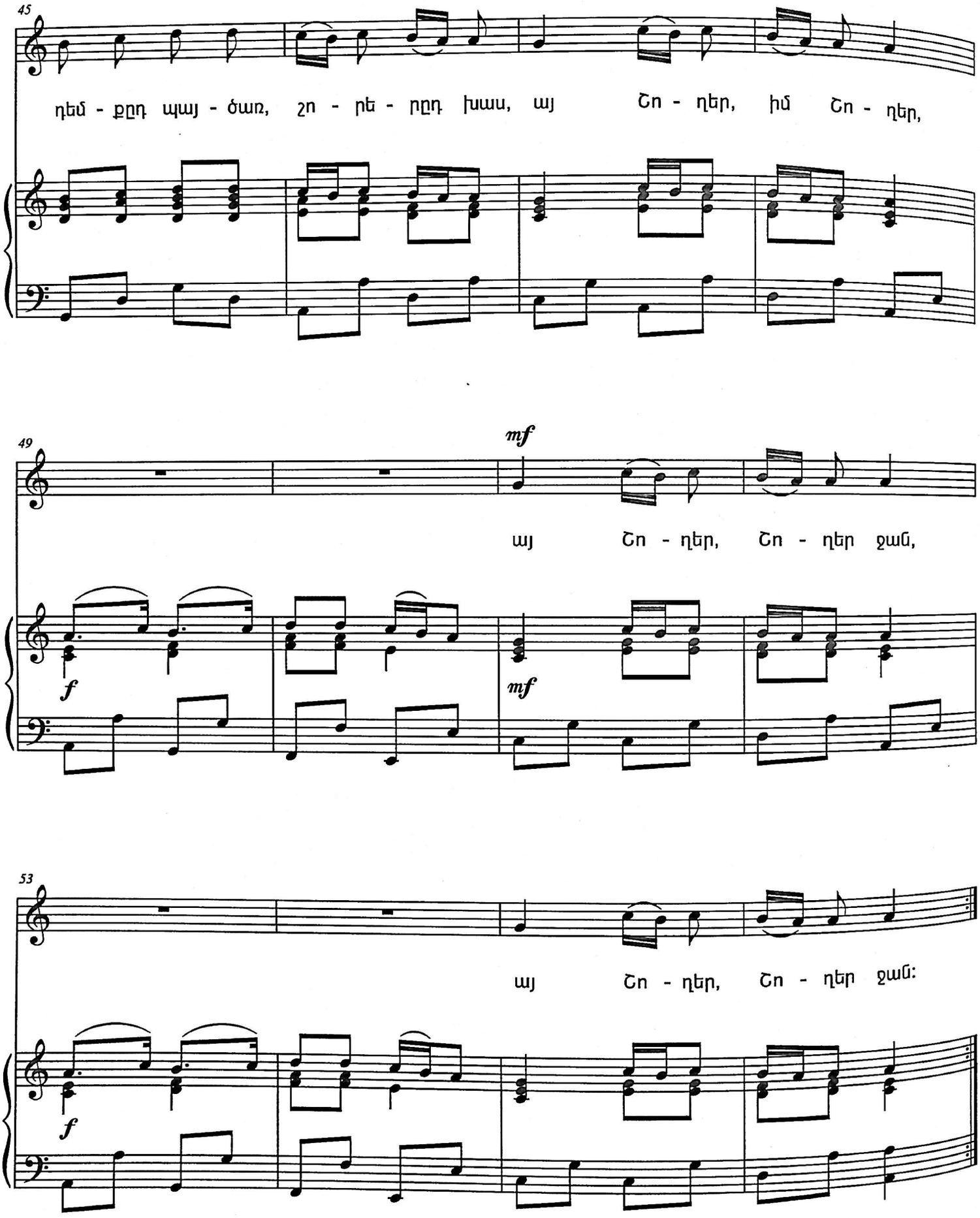
45
դեմ - քըդ պայ - ծառ, շո - րե - րըդ խաս, այ Շո - ղեր, իմ Շո - ղեր,
49
mf
այ Շո - ղեր, Շո - ղեր ջան,
f
mf
53
այ Շո - ղեր, Շո - ղեր ջան:
f

Արևն ուներ հուր վարդի,
Այ, իմ Շողեր, Շողեր ջան,
Օրը դարձավ բույր վարդի,
Այ, իմ Շողեր, Շողեր ջան:
Հովից դողաց մի բարդի,
Այ, իմ Շողեր, Շողեր ջան,
Փռվեց շշուկը արտի,
Այ, իմ Շողեր, Շողեր ջան:

Ճամփան փայլիդ ձայնով խոսեց,
Այ, իմ Շողեր, իմ շող Շողեր,
Աղբյուրն աչքիդ փայլով խոսեց,
Այ, իմ Շողեր, իմ շող Շողեր:
Ձեռքդ ձեռքիս մեջն առա ես,
Այ, Շողեր, իմ Շողեր:
Դեմքդ պայշառ, շորերդ խաս,
Այ, Շողեր, իմ Շողեր:

Նորից եկար հպարտ շուքով,
Այ, իմ Շողեր, Շողեր ջան,
Լույս շաղեցիր աչքով, ունքով,
Այ, իմ Շողեր, Շողեր ջան:
Կրակն անուշ է իմ սրտին
Այ, իմ Շողեր, Շողեր ջան,
Ուրախ աչքով ես դու լալիս:
Այ, իմ Շողեր, Շողեր ջան:

Ճամփան փայլիդ ձայնով խոսեց,
Այ, իմ Շողեր, իմ շող Շողեր,
Աղբյուրն աչքիդ փայլով խոսեց,
Այ, իմ Շողեր, իմ շող Շողեր:
Ձեռքդ ձեռքիս մեջն առա ես,
Այ, Շողեր, իմ Շողեր:
Դեմքդ պայշառ, շորերդ խաս,
Այ, Շողեր, իմ Շողեր:

ՍԻՐՈ ԳԻՇԵՐ
SIRO GISHER
(1983)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

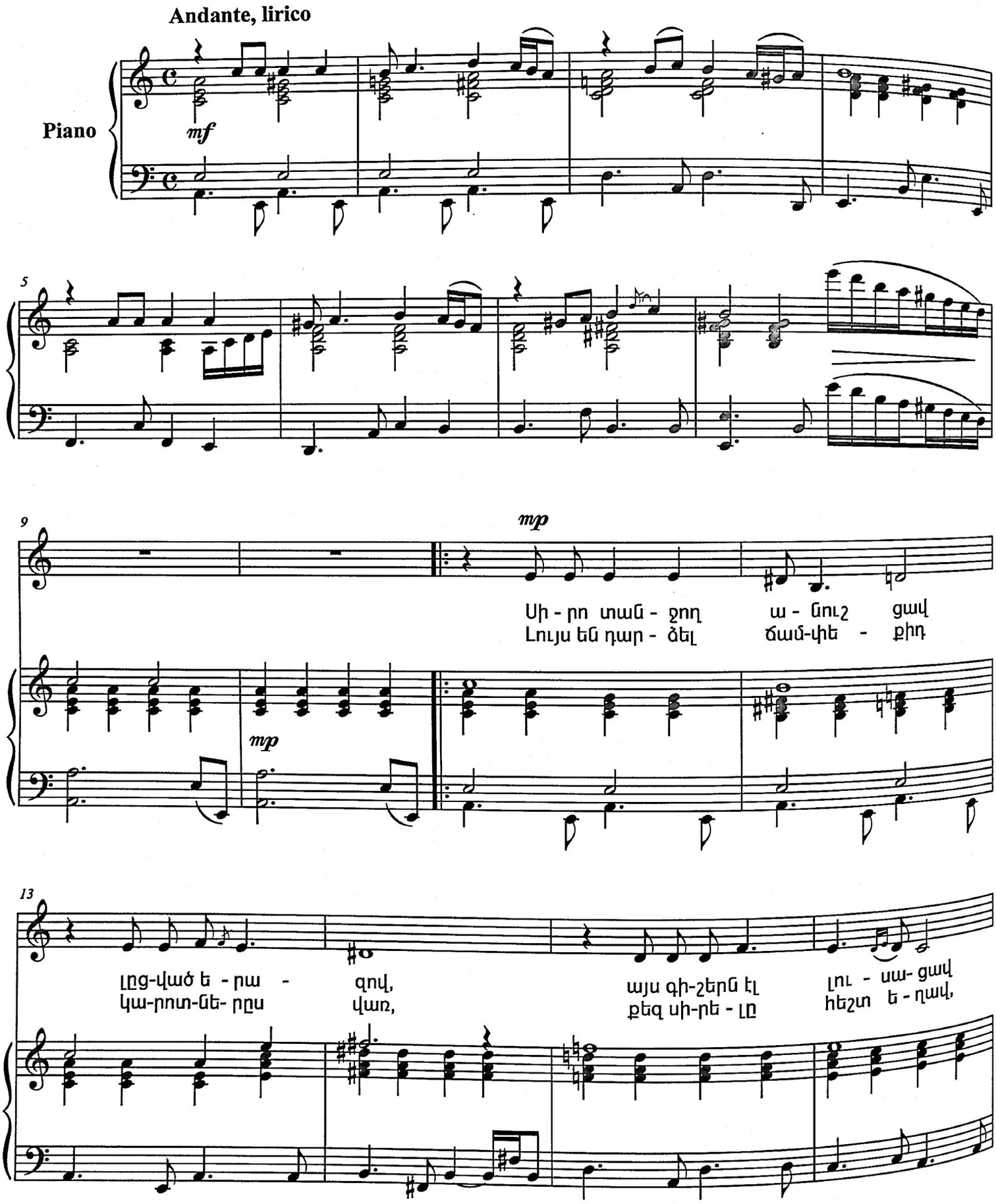

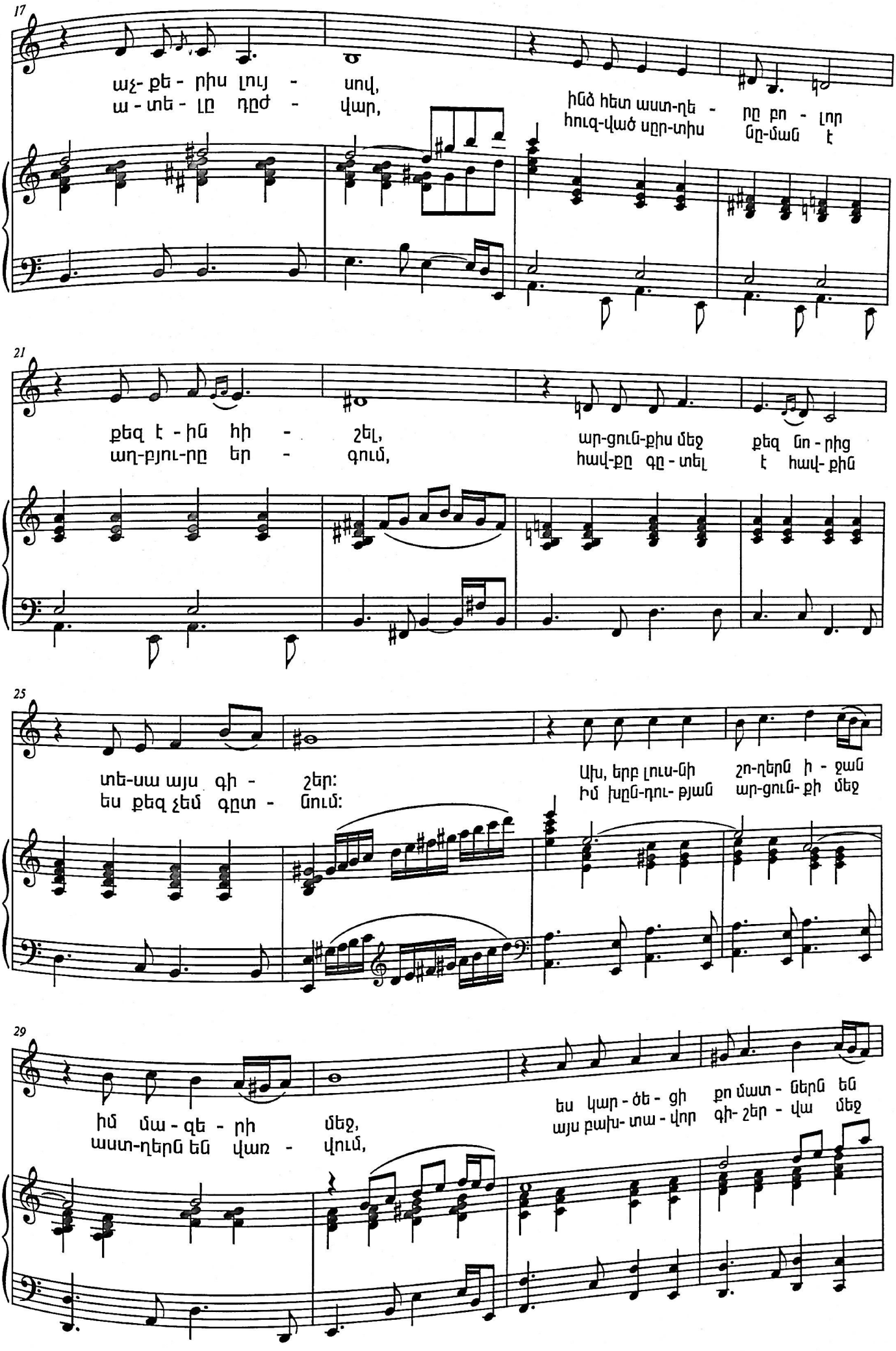
17
աչ- քե - րիս լույ - սով,
ա - տե - լը դըժ - վար,
ինձ հետ աստ-ղե - րը բո - լոր
հուզ-ված սըր-տիս նը-ման է
21
քեզ է - ին հի - շել,
աղ-բյու-րը եր - գում,
ար-ցուն-քիս մեջ քեզ նո - րից
հավ-քը գը - տել է հավ- քին
25
տե-սա այս գի - շեր:
ես քեզ չեմ գըտ - նում:
Ախ, երբ լուս-նի շո-ղերն ի - ջան
Իմ խըն-դու- թյան ար-ցուն- քի մեջ
29
իմ մա - զե - րի մեջ,
աստ-ղերն են վառ - վում,
ես կար - ծե - ցի քո մատ - ներն են
այս բախ- տա - վոր գի- շեր - վա մեջ

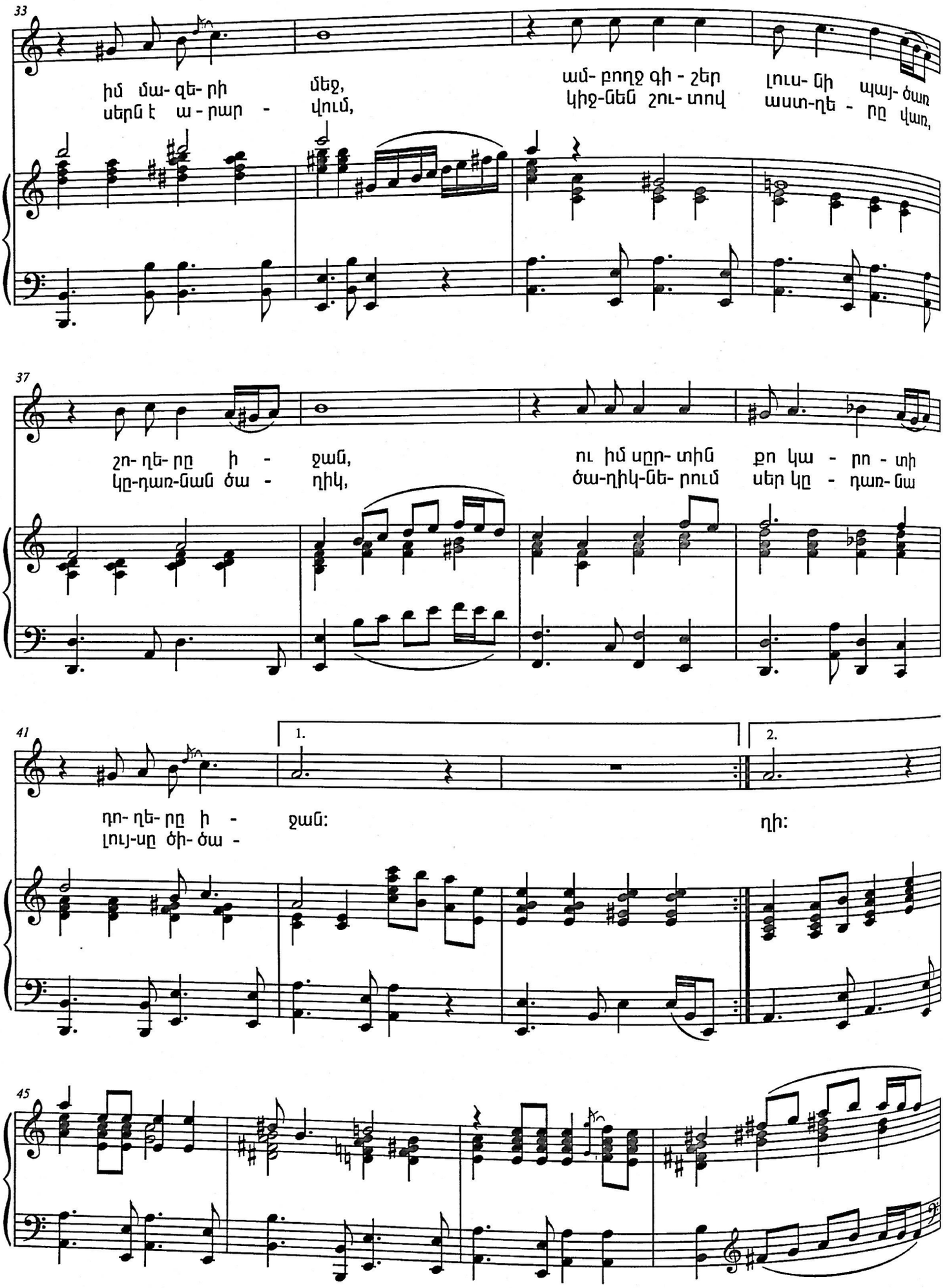
33
իմ մա- զե- րի մեջ,
սերն է ա - րար - վում,
ամ- բողջ գի - շեր
կիջ-նեն շու- տով
լուս- նի պայ- ծառ
աստ-ղե - րը վառ,
37
շո- ղե- րը ի - ջան,
կը-դառ-նան ծա - ղիկ,
ու իմ սըր- տին
ծա-ղիկ-նե- րում
քո կա - րո - տի
սեր կը - դառ- նա
41
1.
2.
դո- ղե- րը ի - ջան:
լույ-սը ծի- ծա -
ղի:
45

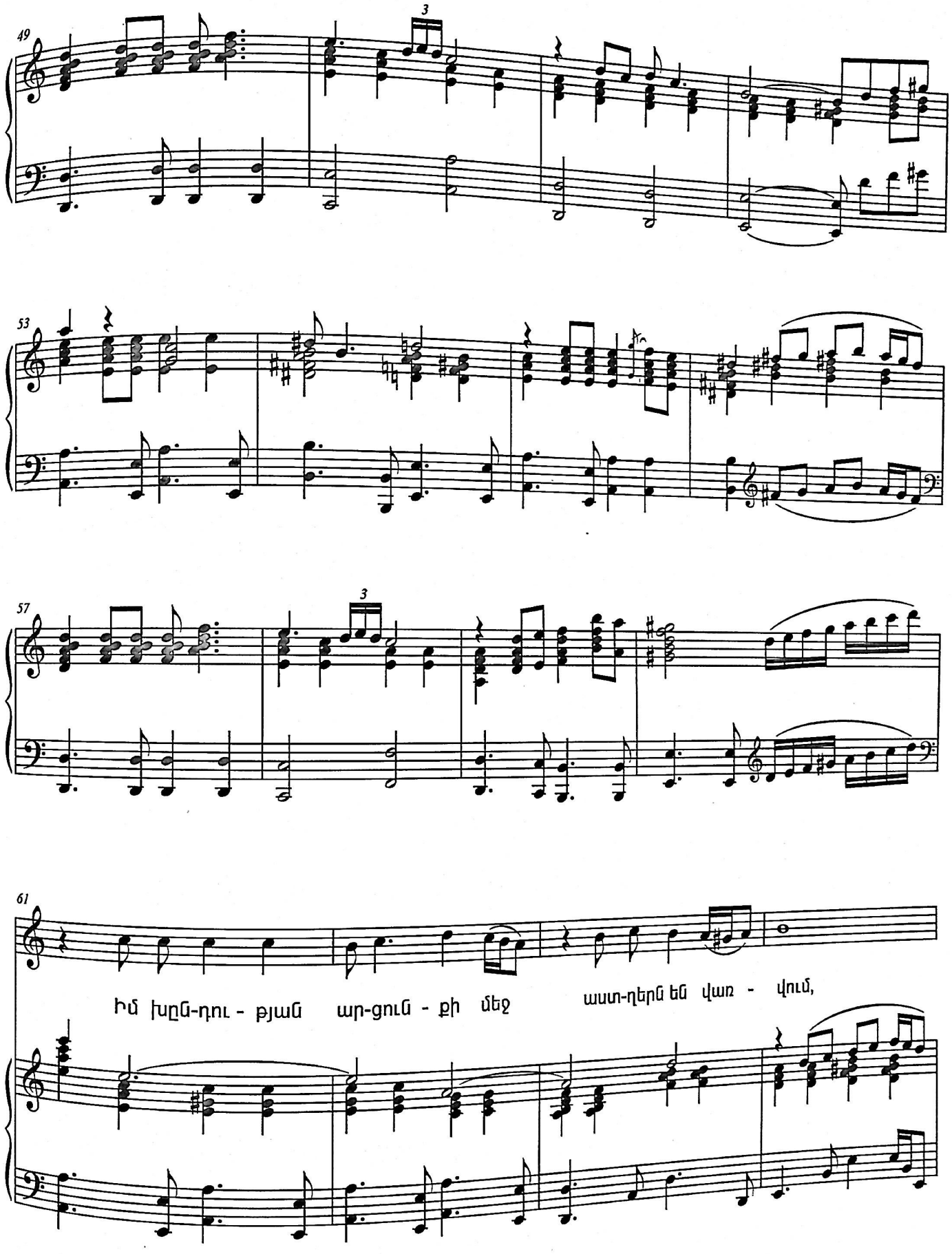
49
3
53
57
3
61
Իմ խըն-դու - թյան ար-ցուն - քի մեջ աստ-ղերն են վառ - վում,

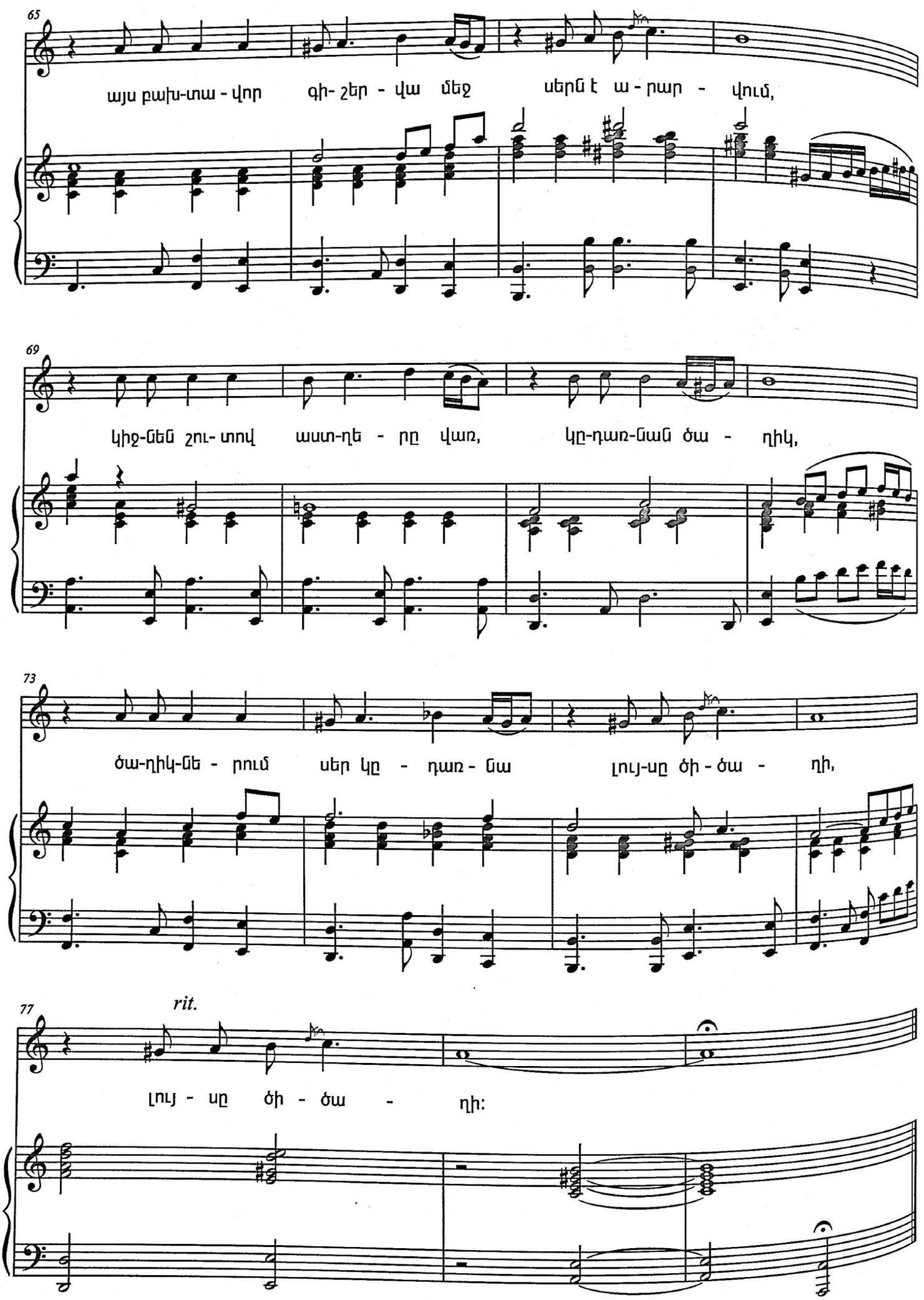
65
այս բախ-տա - վոր գի- շեր - վա մեջ սերն է ա - րար - վում,
69
կիջ-նեն շու- տով աստ-ղե - րը վառ, կը-դառ-նան ծա - ղիկ,
73
ծա-ղիկ-նե - րում սեր կը - դառ - նա լույ-սը ծի - ծա - ղի,
77
rit.
լույ - սը ծի - ծա - ղի:

Սերս տանջող անուշ ցավ՝ լցված երազով,
Այս գիշերն էլ լուսացավ աչքերիս լույսով.
Ինձ հետ աստղերը բոլոր քեզ էին հիշել,
Արցունքիս մեջ քեզ նորից տեսա այս գիշեր:

Ախ՛, երբ լուսնի շողերն իջան իմ մազերի մեջ,
Ես կարծեցի քո մատներն են իմ մազերի մեջ,
Ամբողջ գիշեր լուսնի պայծառ շողերը իջան,
Ու իմ սրտին քո կարոտի դողերը իջան:

Լույս են դարձել ճամփեքին կարոտներս վառ,
Քեզ սիրելը հեշտ եղավ, ատելը դժվար:
Հուզված սրտիս նման է աղբյուրը երգում,
Հավքը գտել է հավքին՝ ես քեզ չեմ գտնում:

Իմ խնդության արցունքի մեջ աստղերն են վառվում,
Այս բախտավոր գիշերվա մեջ սերն է արարվում:
Կիջնեն շուտով աստղերը վառ, կդառնան ծաղիկ,
Ծաղիկներում սեր կդառնա լույսը ծիծաղի:

ՍԻՐՈ ՀՈՒՐԸ
SIRO HUR
(1964)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

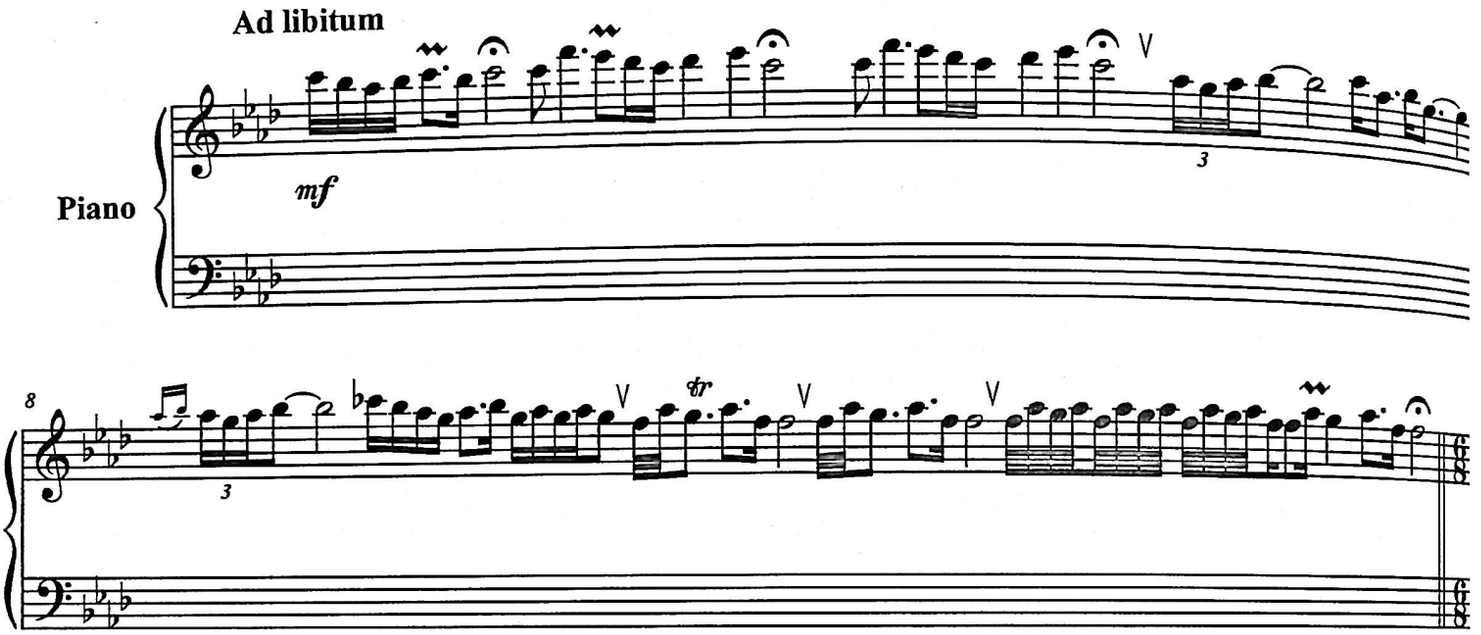

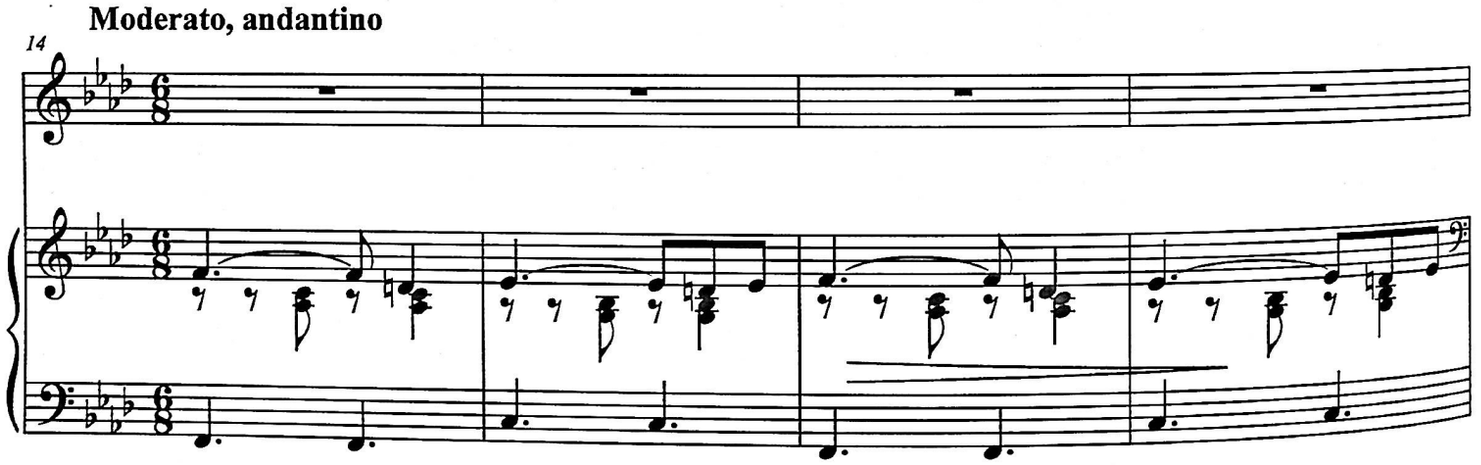

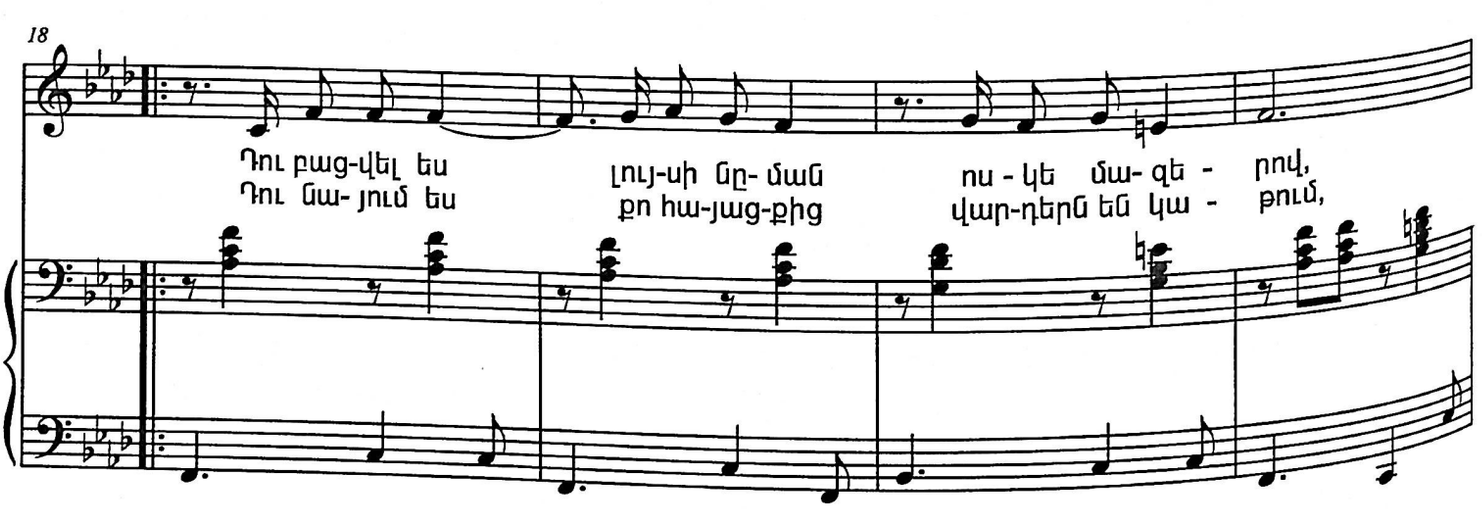

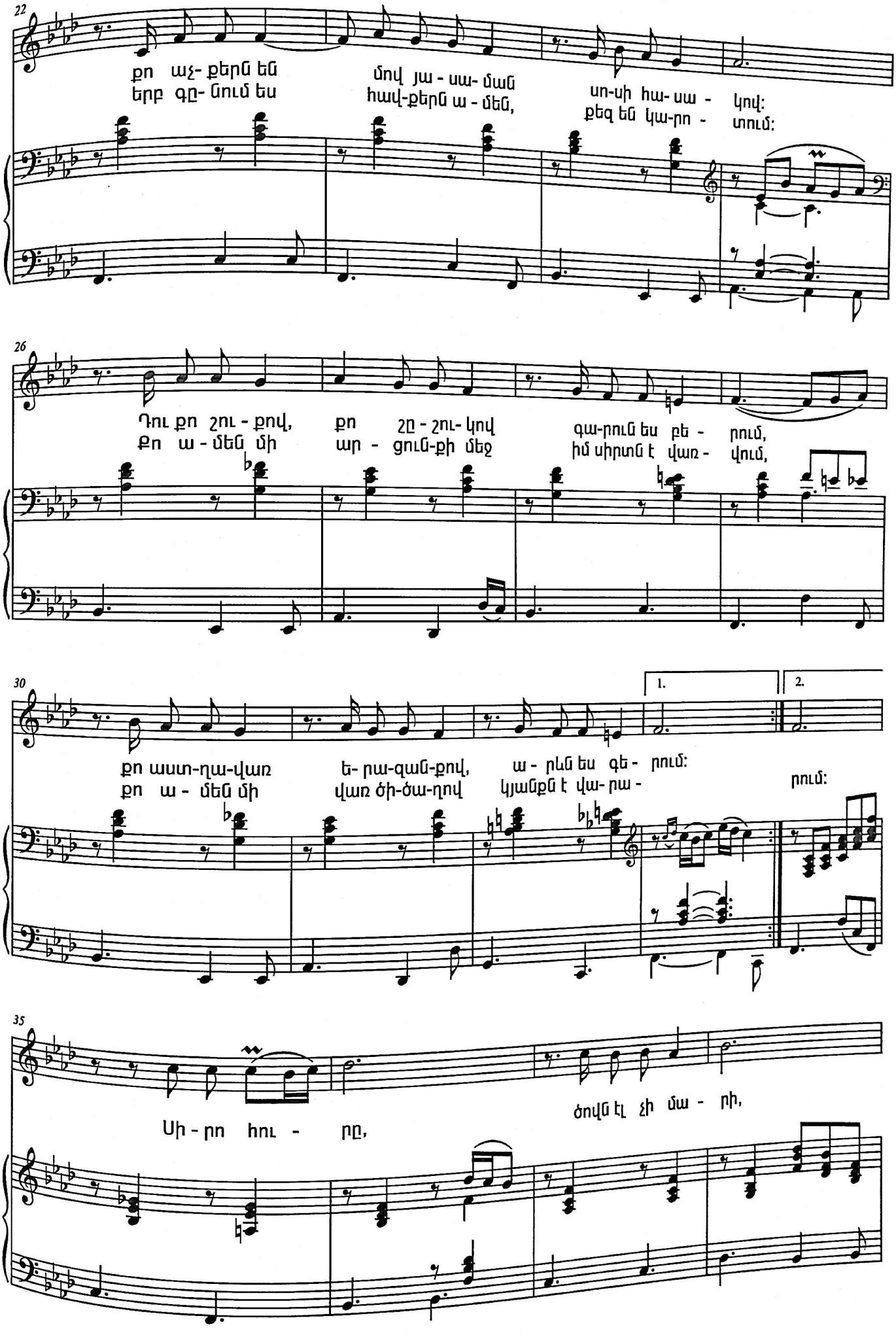
22
քո աչ- քերն են մով յա - սա- ման սո-սի հա- սա - կով:
երբ գը- նում ես հավ-քերն ա - մեն, քեզ են կա-րո - տում:
26
Դու քո շու - քով, քո շը - շու- կով գա-րուն ես բե - րում,
Քո ա - մեն մի ար - ցուն-քի մեջ իմ սիրտն է վառ - վում,
30
1.
2.
քո աստ-ղա-վառ ե- րա-զան-քով, ա - րևն ես գե - րում:
քո ա - մեն մի վառ ծի-ծա-ղով կյանքն է վա- րա - րում:
35
Սի - րո հու - րը, ծովն էլ չի մա - րի,

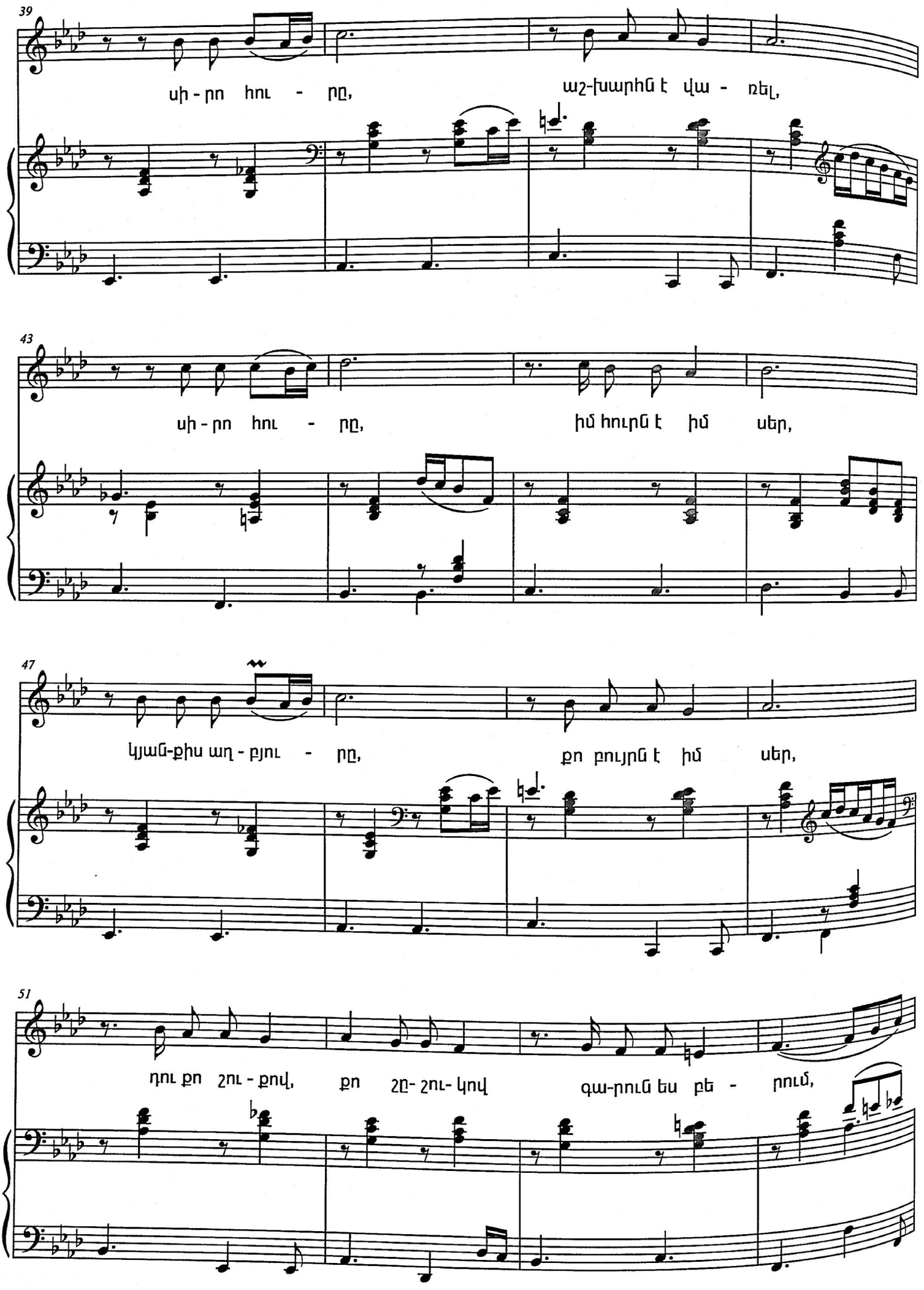
39
սի - րո հու - րը, աշ-խարհն է վա - ռել,
43
սի - րո հու - րը, իմ հուրն է իմ սեր,
47
կյան-քիս աղ - բյու - րը, քո բույրն է իմ սեր,
51
դու քո շու - քով, քո շը- շու- կով գա-րուն ես բե - րում,

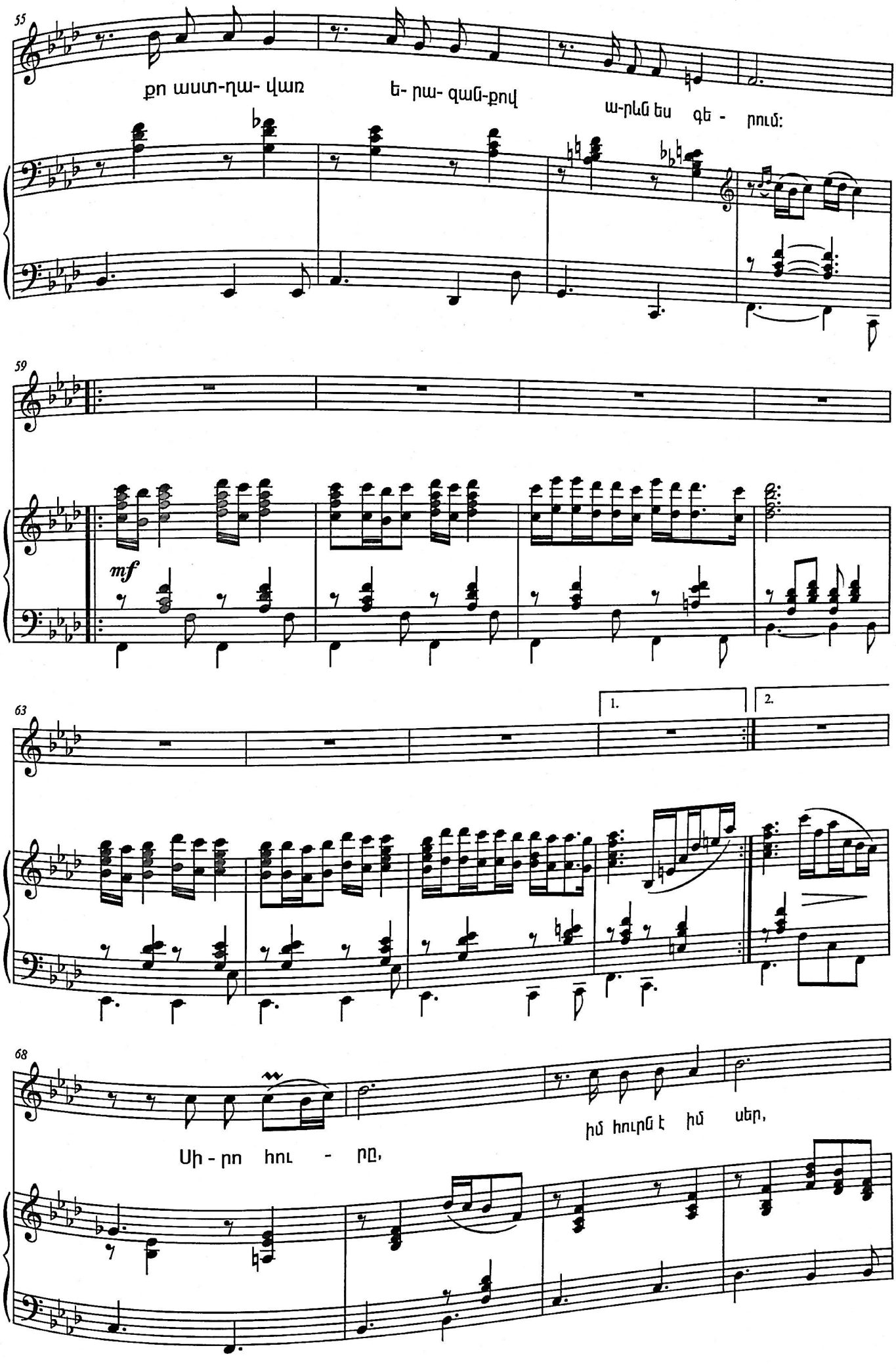
55
քո աստ-ղա- վառ
ե- րա- զան-քով
ա-րևն ես գե - րում:
59
mf
63
1.
2.
68
Սի - րո հու - ՐԸ,
իմ հուրն է իմ սեր,

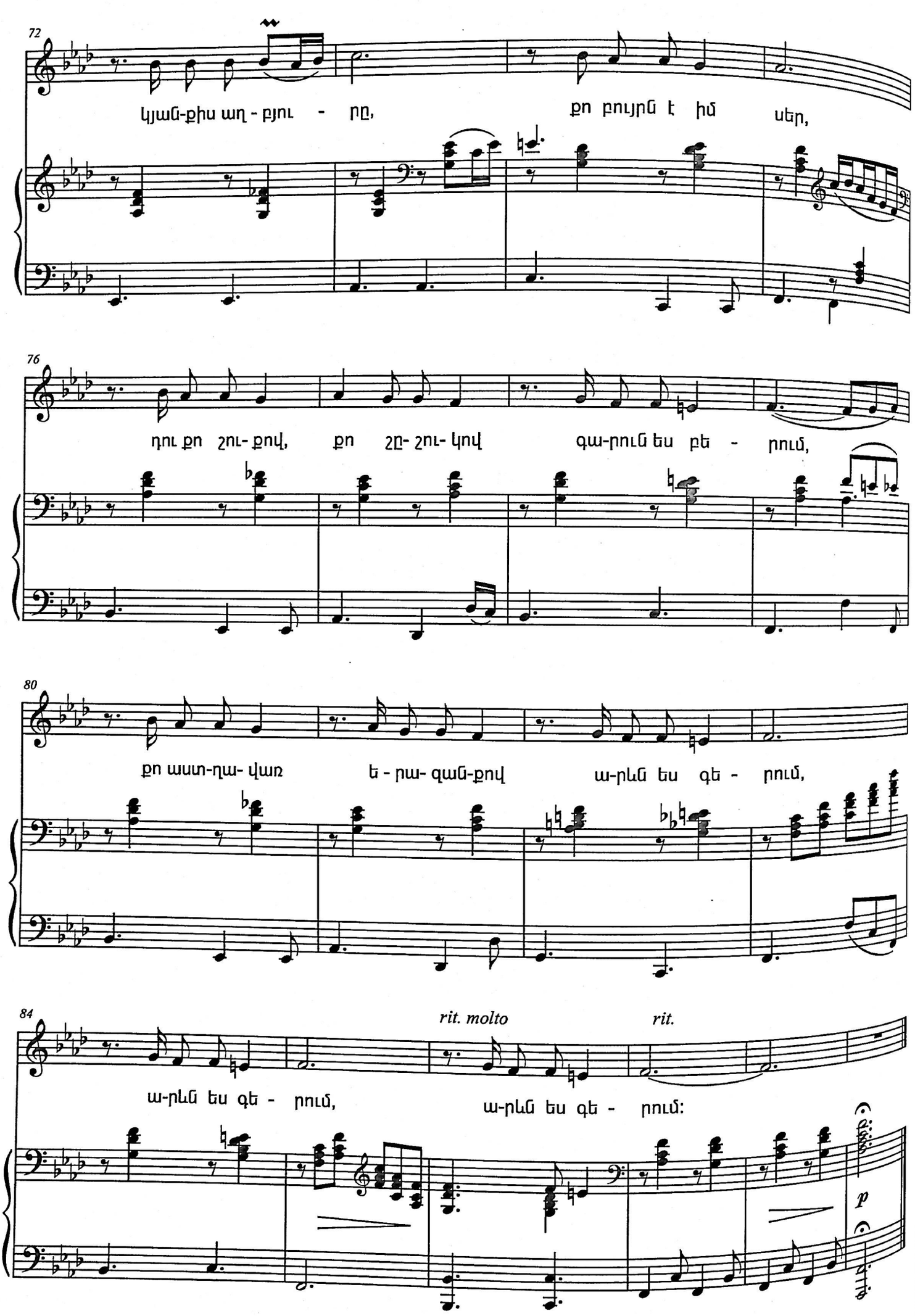
72
կյան-քիս աղ - բյու - րը,
քո բույրն է իմ սեր,
76
դու քո շու- քով,
քո շը- շու- կով
գա-րուն ես բե - րում,
80
քո աստ-ղա- վառ
ե - րա- զան-քով
ա-րևն ես գե - րում,
84
rit. molto
rit.
ա-րևն ես գե - րում,
ա-րևն ես գե - րում:
p

Դու բացվել ես լույսի նման ոսկե մազերով,
Քո աչերն են մով յասաման սոսի հասակով:
Դու քո շուքով, քո շշուկով գարուն ես բերում
Քո աստղավառ երազանքով, արևն ես գերում:

Դու նայում ես քո հայացքից՝ վարդերն են կաթում,
Երբ գնում ես հավքերն ամեն, քեզ են կարոտում,
Քո ամեն մի արցունքի մեջ իմ սիրտն է վառվում,
Քո ամեն մի վառ ծիծաղով կյանքն է վարարում:

Սիրո հուրը, ծովն էլ չի մարի,
Սիրո հուրը, աշխարհն է վառել:
Սիրո հուրը, իմ հուրն է իմ սեր,
Կյանքիս աղբյուրը. Քո բույրն է իմ սեր,
Դու քո շուքով, քո շշուկով, գարուն ես բերում,
Քո աստղավառ երազանքով՝ արևն ես գերում:

ՍԻՐՈՒՍ ԿՍՊԱՍԵՄ
SIRUS KSPASEM
(1978)

խոսք՝ Գ. Բանդուրյանի

եր.՝ Խ . Ավետիսյանի

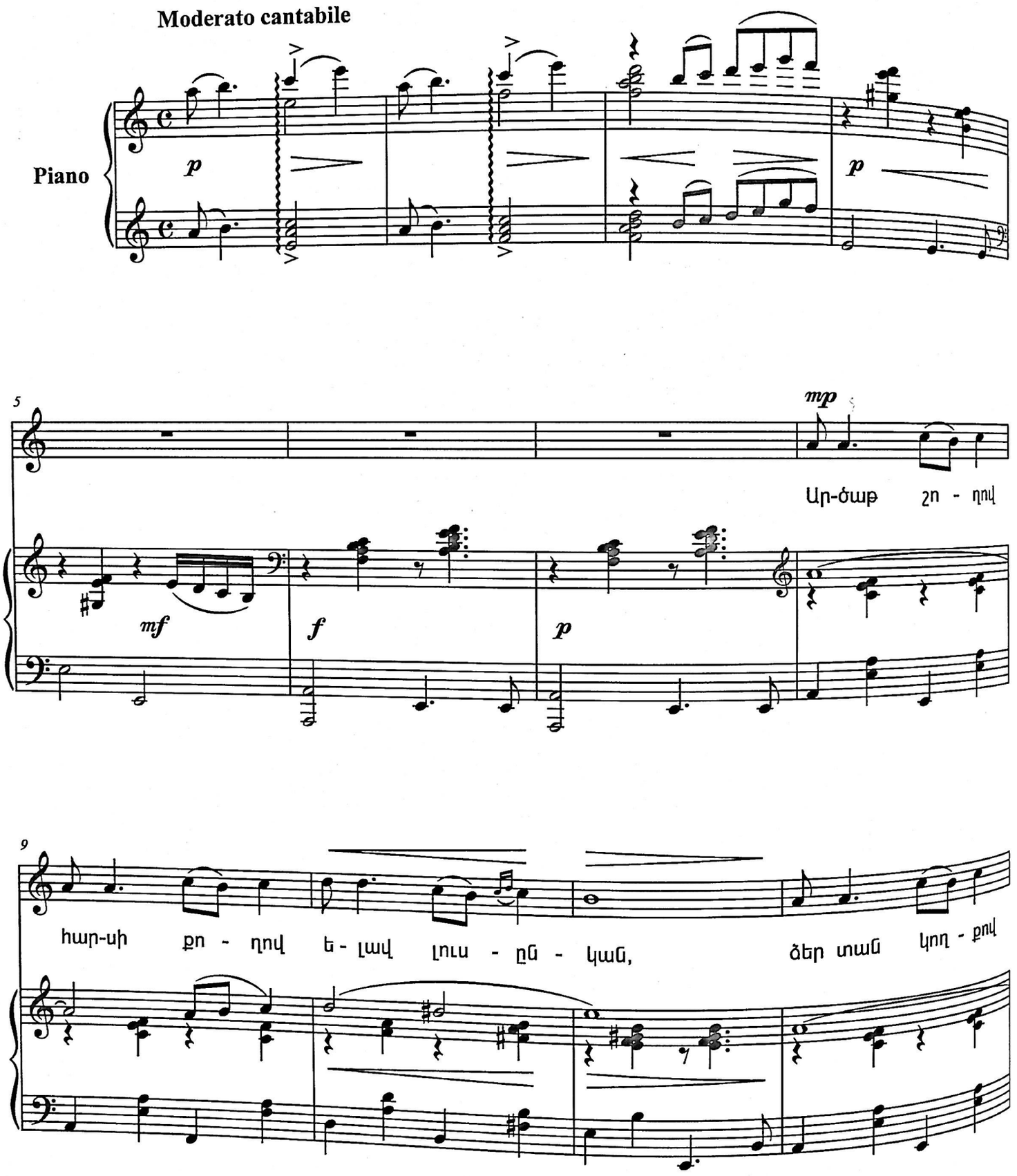

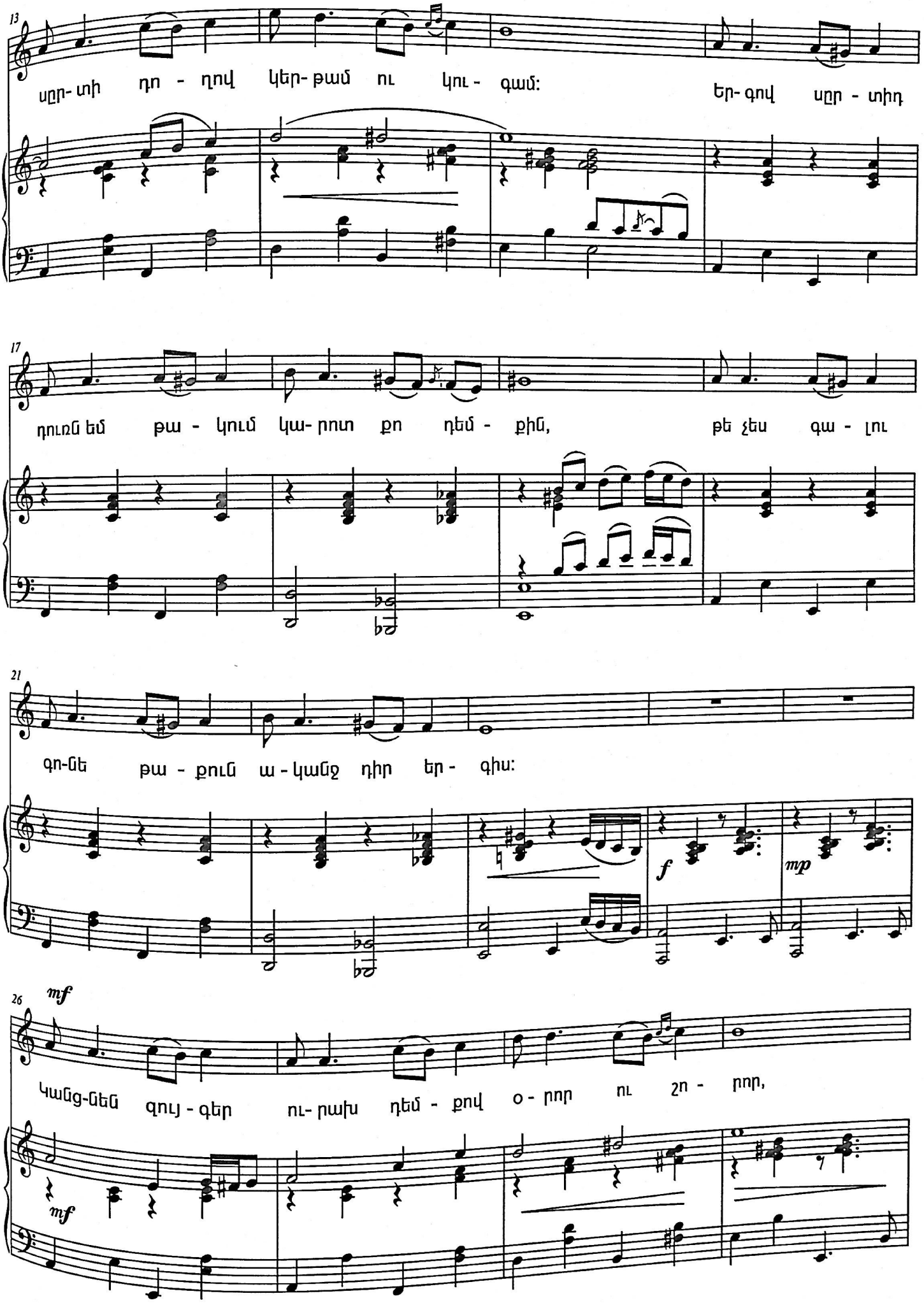
13
սըր- տի դո - ղով կեր- թամ ու կու - գամ:
եր- գով սըր - տիդ
17
դուռն եմ թա - կում կա- րոտ քո դեմ - քին,
թե չես գա - լու
21
գո-նե թա - քուն ա - կանջ դիր եր - գիս:
f
mp
26
mf
Կանց-նեն գույ - գեր ու- րախ դեմ - քով օ - րոր ու շո - րոր,
mf

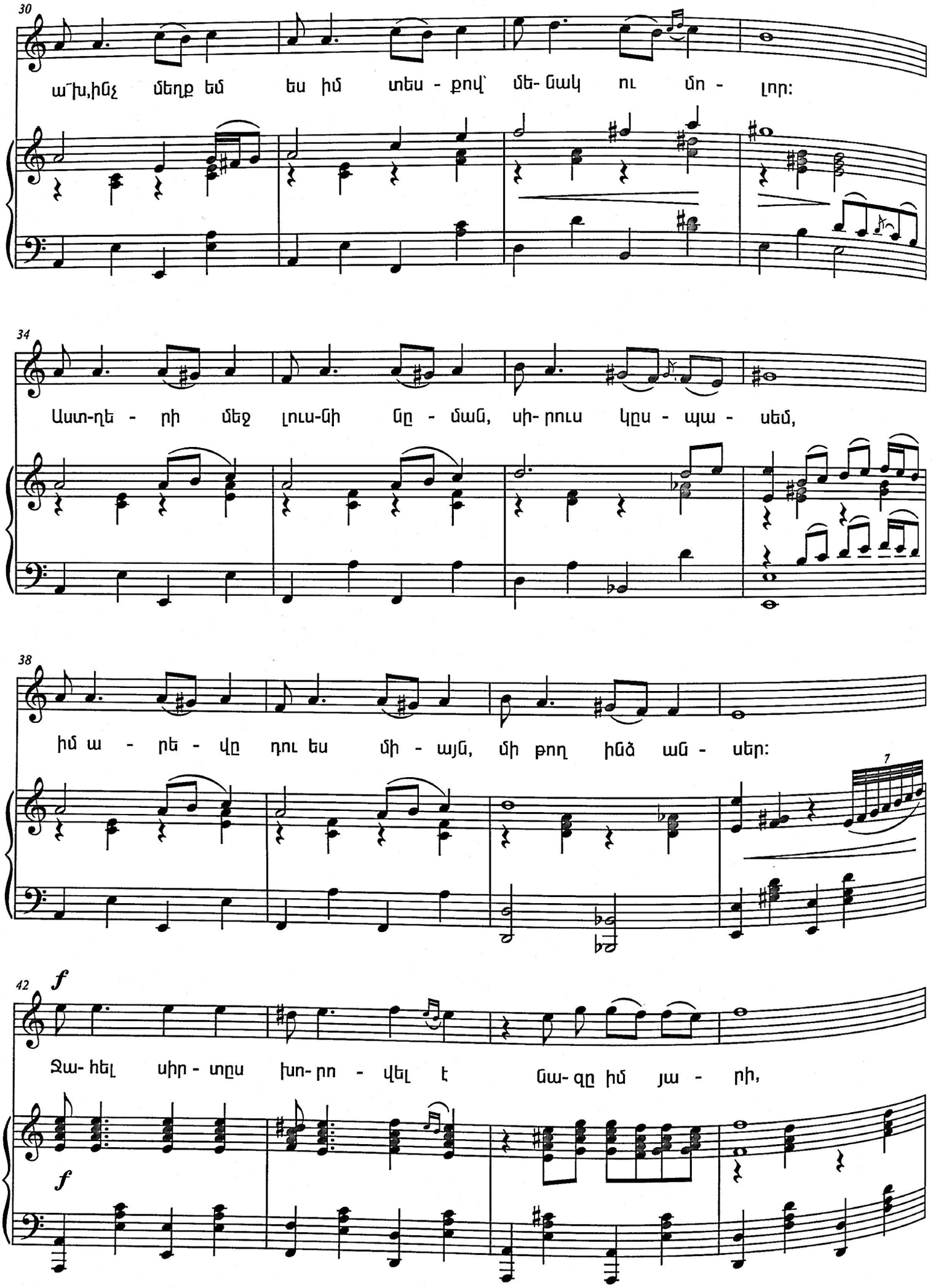
30
ա՜խ,ինչ մեղք եմ ես իմ տես - քով՝ մե- նակ ու մո - լոր:
34
Աստ-ղե - րի մեջ լուս-նի նը - ման, սի- րուս կըս - պա - սեմ,
38
իմ ա - րե - վը դու ես մի - այն, մի թող ինձ ան - սեր:
7
42
f
Ջա- հել սիր - տըս խո- րո - վել է նա- զը իմ յա - րի,
f

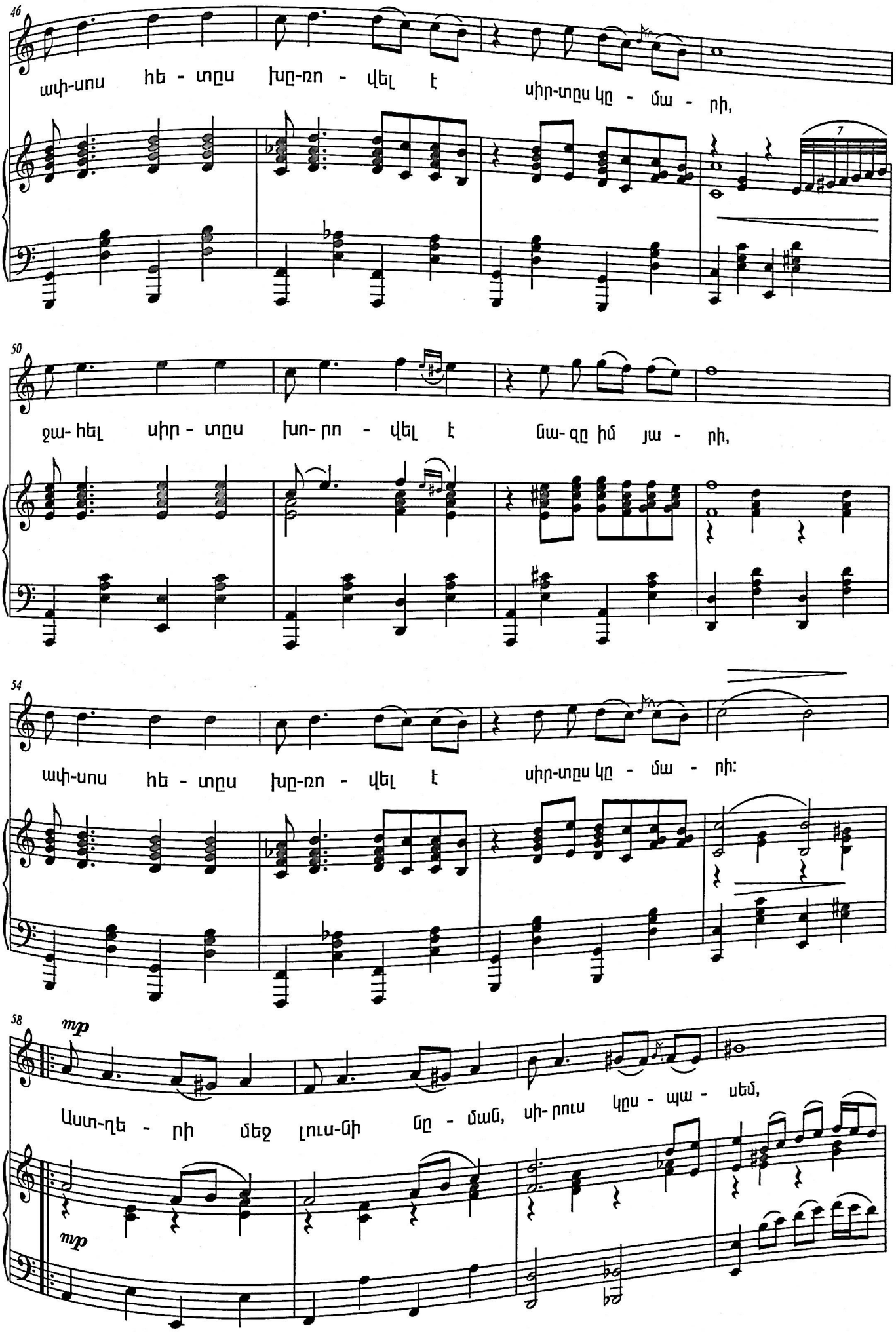
46
ափ-սոս հե - տըս խը-ռո - վել է սիր-տըս կը - մա - րի,
7
50
ջա- հել սիր - տըս խո- րո - վել է նա- զը իմ յա - րի,
54
ափ-սոս հե - տըս խը-ռո - վել է սիր-տըս կը - մա - րի:
58
mp
Աստ-ղե - րի մեջ լուս-նի նը - ման, սի- րուս կըս - պա - սեմ,
mp

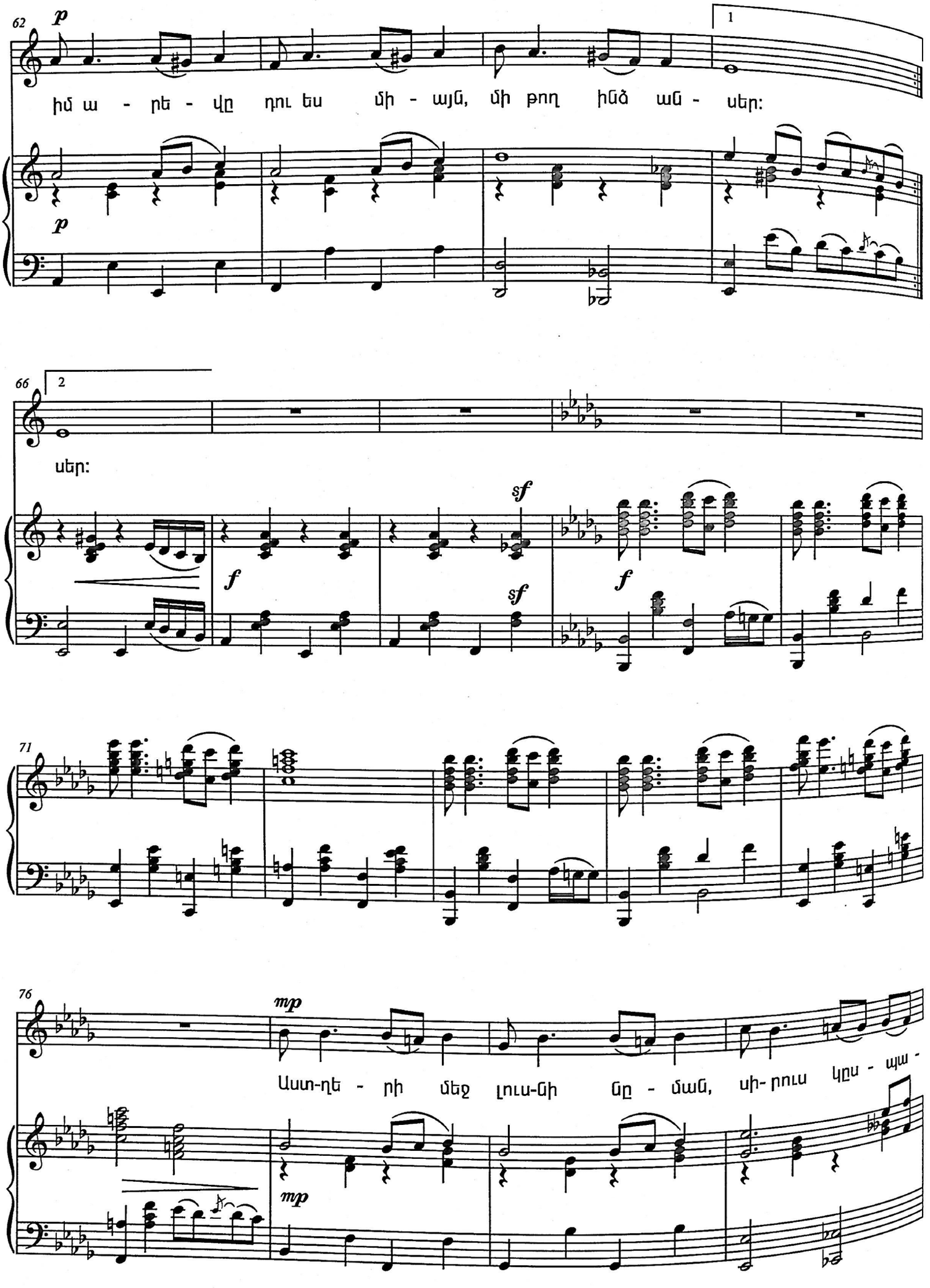
62
p
1
իմ ա - րե - վը դու ես մի - այն, մի թող ինձ աս - սեր:
p
66
2
սեր:
sf
f
sf
f
71
76
mp
Աստ-ղե - րի մեջ լուս-նի ըն - ման, սի- րուս կըս - պա -
mp

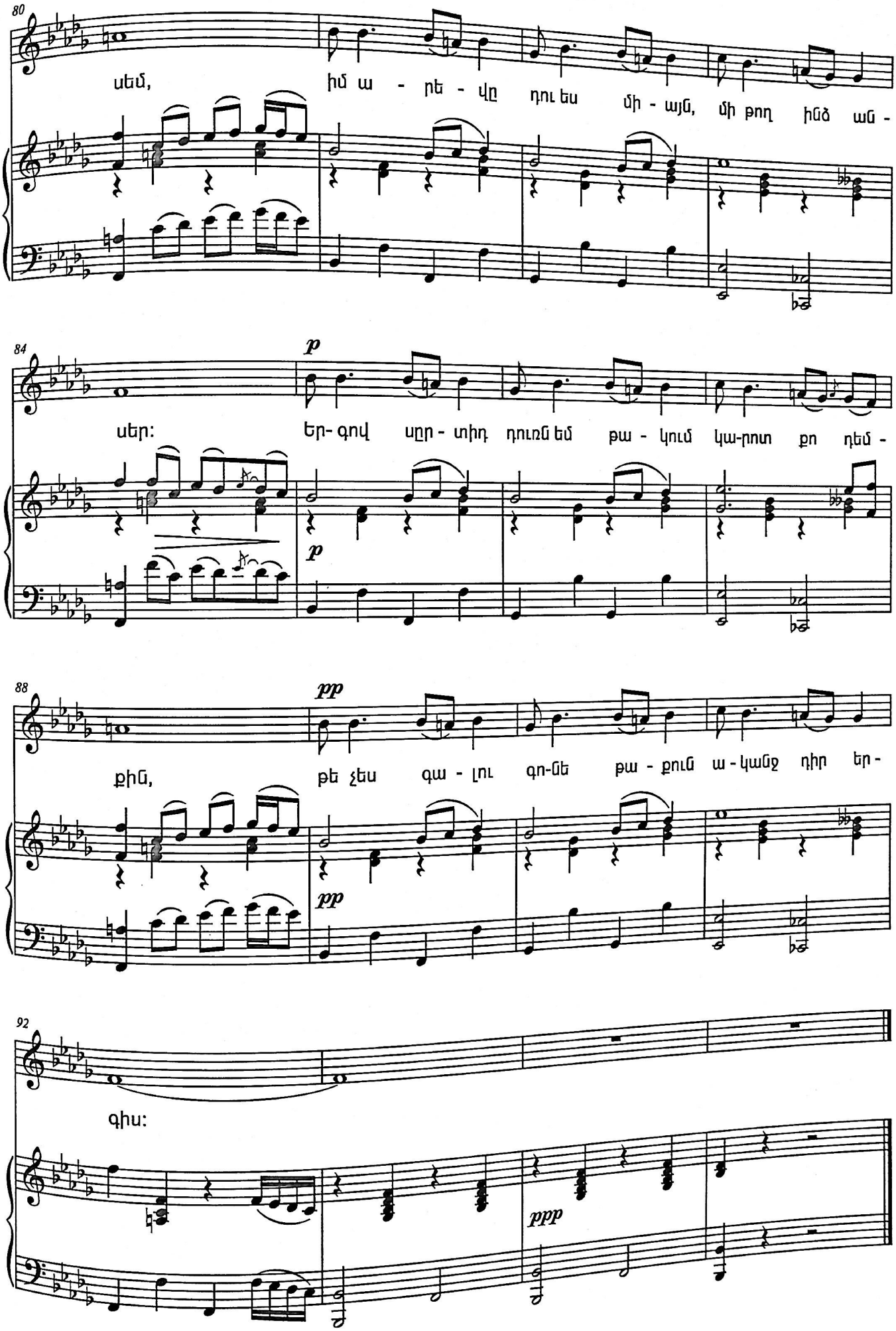
80
սեմ, իմ ա - րե - վը դու ես մի - այն, մի թող ինձ ան -
84
p
սեր: եր- գով սըր - տիդ դուռն եմ թա - կում կա-րոտ քո ղեմ -
p
88
pp
քին, թե չես գա - լու գո-նե թա - քուն ա - կանջ դիր եր -
pp
92
գիս:
ppp

Արծաթ շողով, հարսի քողով
Ելավ լուսնկան,
Ձեր տան կողքով, սրտի դողով
Կերթամ ու կուգամ:

Երգով սրտիդ դուռն եմ թակում
Կարոտ քո դեմքին,
Թե չես գալու գոնե թաքուն
Ականջ դիր երգիս:

Կանցնեն զույգեր ուրախ դեմքով,
Օրոր ու շորոր,
Ախ, ինչ մեղք եմ ես իմ տեսքով՝
Մենակ ու մոլոր:

Աստղերի մեջ լուսնի նման,
Սիրուս կսպասեմ
Իմ արևը դու ես միայն,
Մի թող ինձ անսեր:

Ջահել սիրտս խորովել է
Նազը իմ յարի,
Ափսոս հետս խոռվել է
Սիրտս կմարի:

Աստղերի մեջ լուսնի նման,
Սիրուս կսպասեմ
Իմ արևը դու ես միայն,
Մի թող ինձ անսեր:

Երգով սրտիդ դուռն եմ թակում
Կարոտ քո դեմքին,
Թե չես գալու գոնե թաքուն
Ականջ դիր երգիս:

ՍՈՒՍԱՆ, ՍՈՒՍԱՆ, ՍՈՒՍԱՄԲԱՐՍ
SUSAN, SUSAN, SUSAMBARS
(1994)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Vivo, scherzando

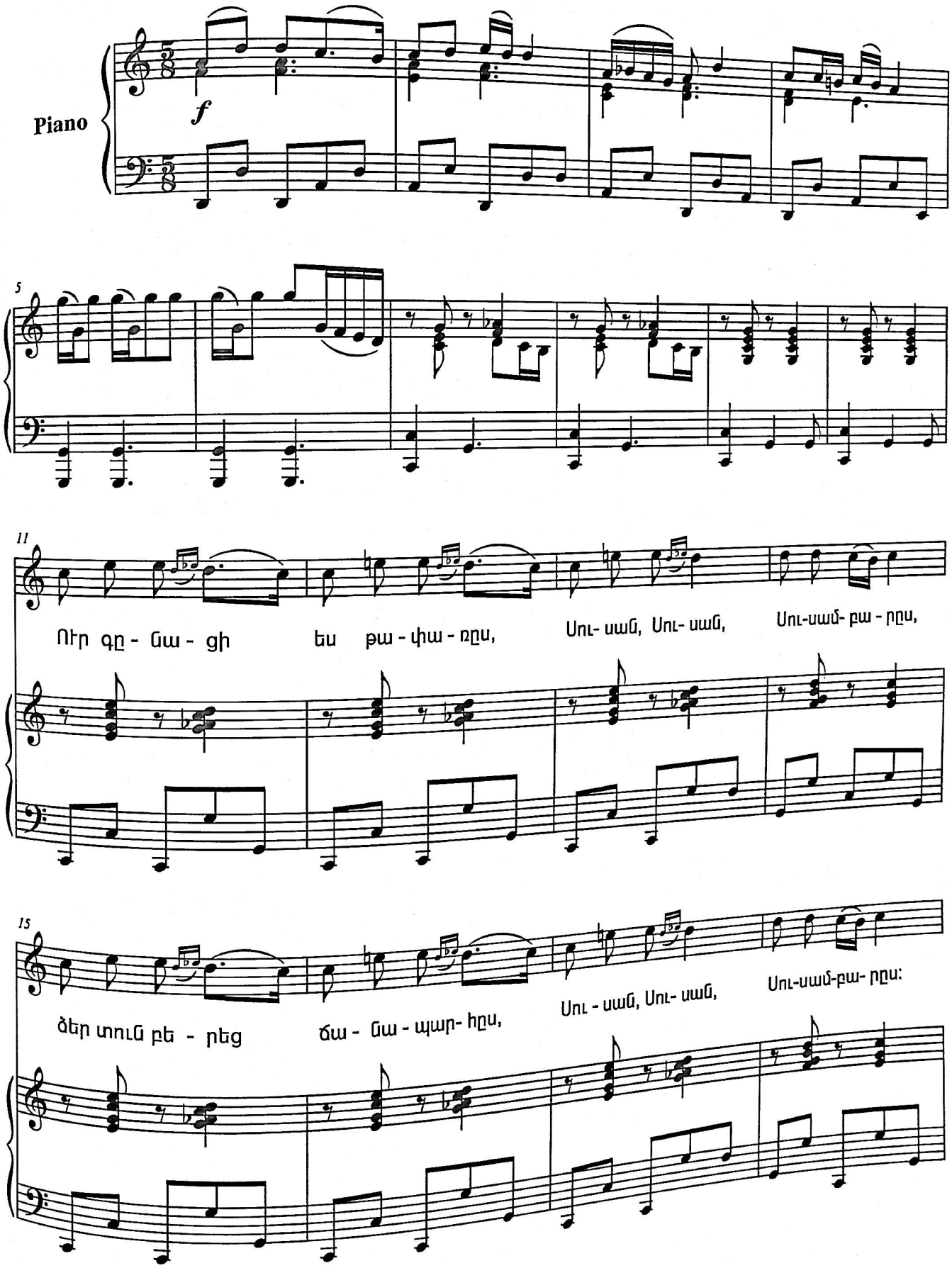

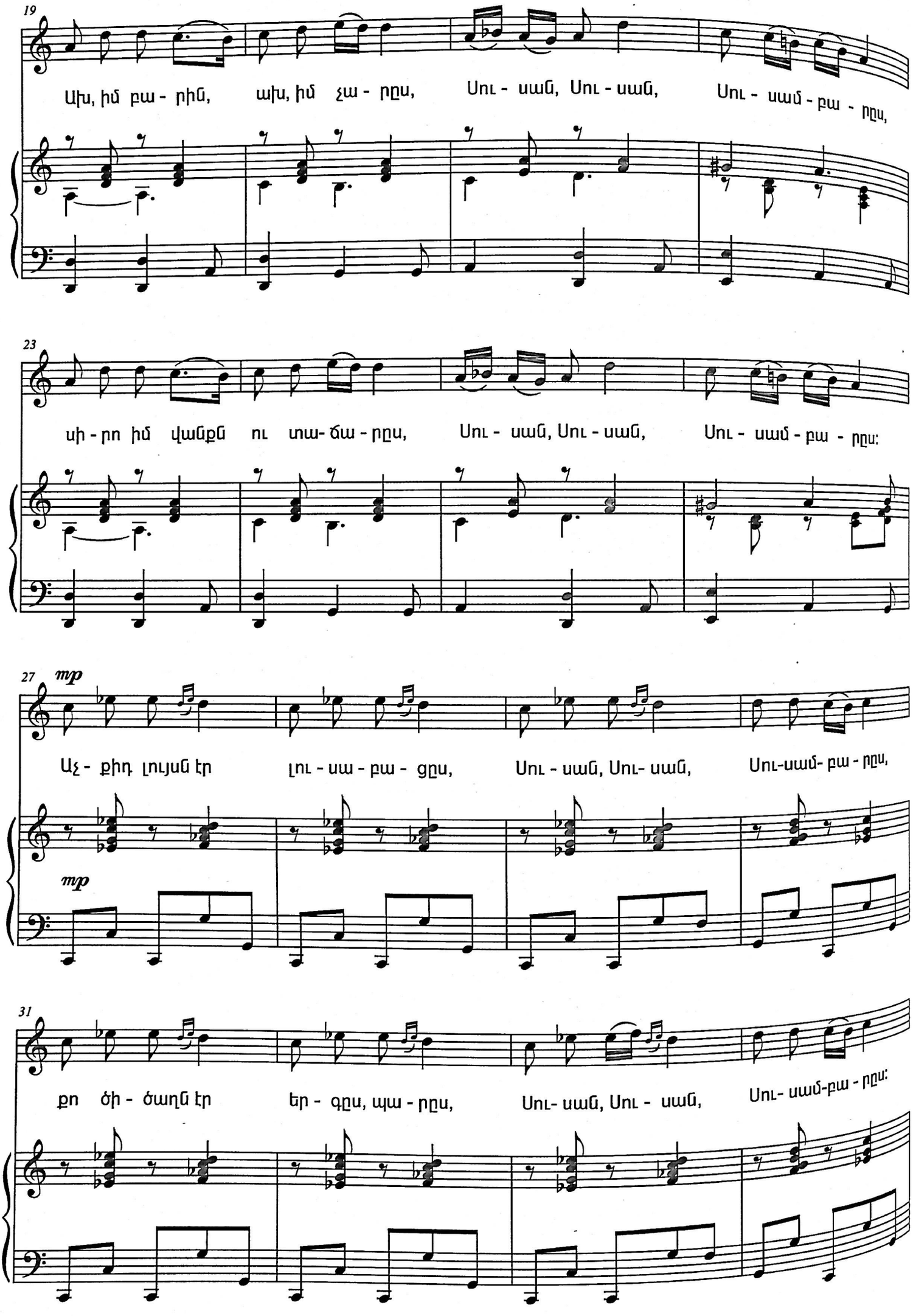
19
Ախ, իմ բա - րին, ախ, իմ չա - րըս, Սու - սան, Սու - սան, Սու - սամ - բա - րըս,
23
սի - րո իմ վանքն ու տա- ճա - րըս, Սու - սան, Սու - սան, Սու - սամ - բա - րըս:
27
mp
Աչ - քիդ լույսն էր լու - սա - բա - ցըս, Սու - սան, Սու- սան, Սու-սամ- բա - րըս,
mp
31
քո ծի - ծաղն էր եր - գըս, պա - րըս, Սու- սան, Սու - սան, Սու- սամ-բա - րըս:

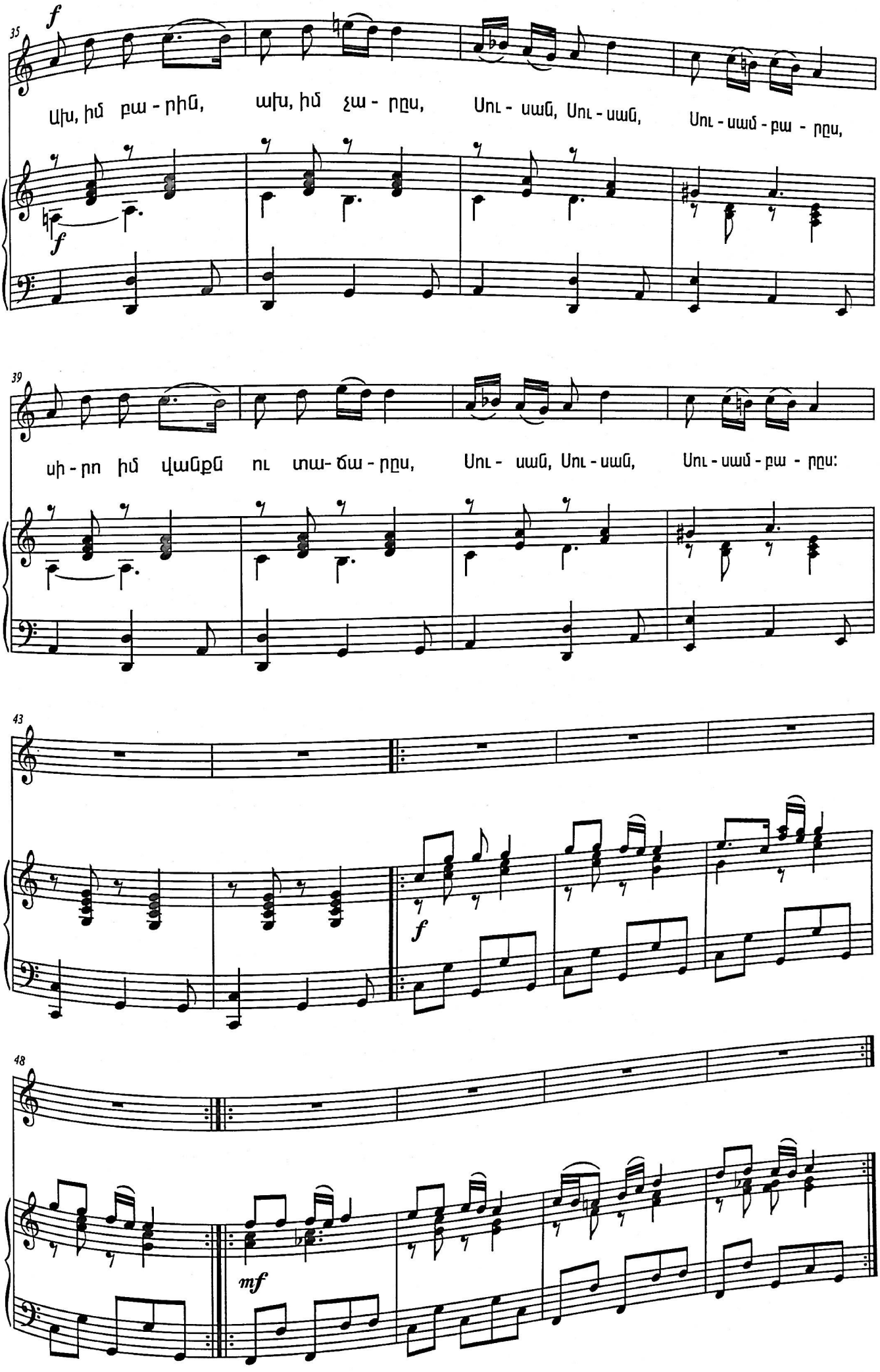
35
f
Ախ, իմ բա - րիճ, ախ, իմ չա - րըս, Սու - սան, Սու - սան, Սու - սամ - բա - րըս,
f
39
սի - րո իմ վանքն ու տա- ճա - րըս, Սու - սան, Սու - սան, Սու - սամ - բա - րըս:
43
f
48
mf

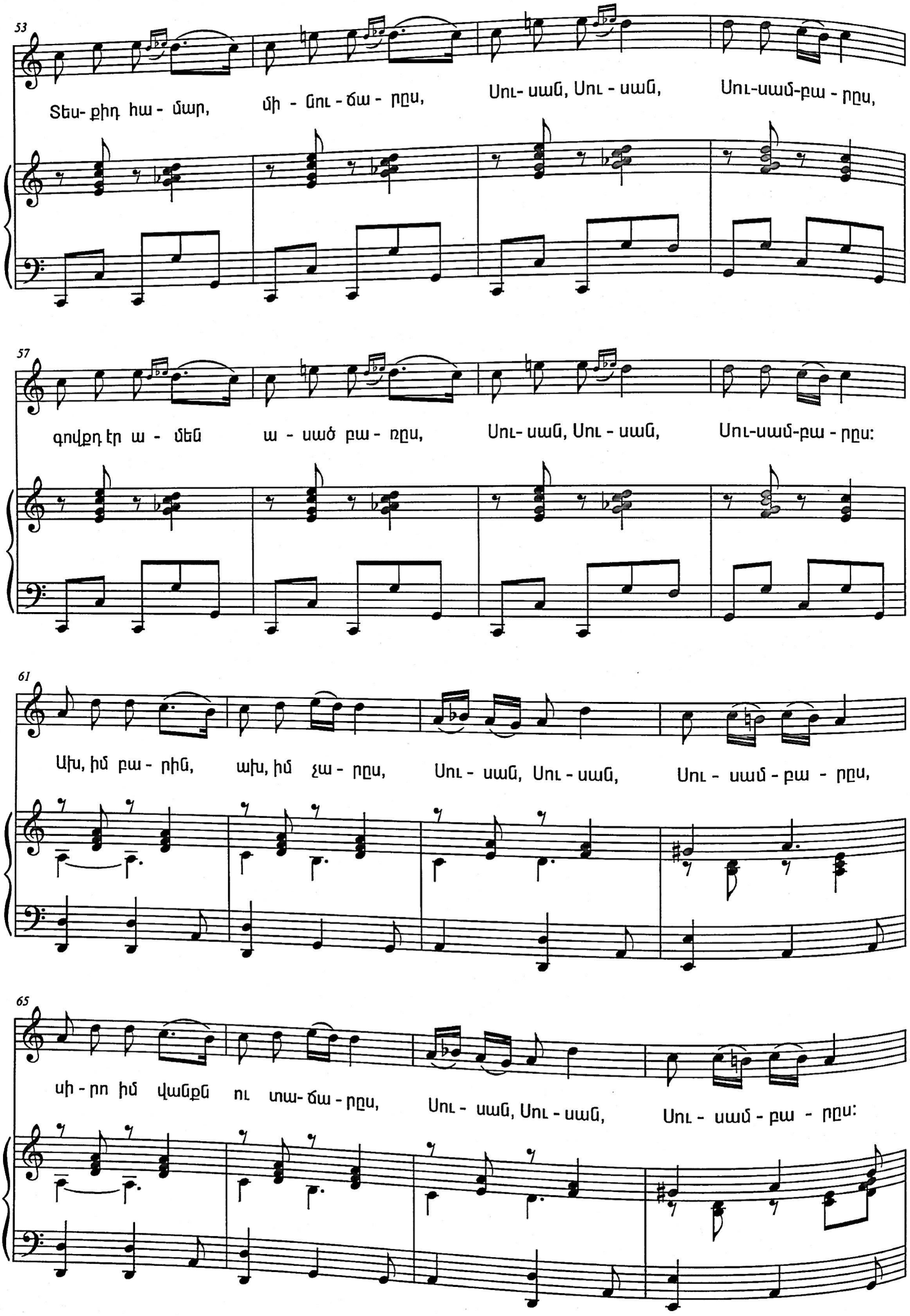
53
Տես- քիդ հա - մար, մի - նու - ճա - րըս, Սու- սան, Սու - սան, Սու-սամ-բա - րըս,
57
գովքդ էր ա - մեն ա - սած բա - ռըս, Սու- սան, Սու - սան, Սու-սամ-բա - րըս:
61
Ախ, իմ բա - րին, ախ, իմ չա - րըս, Սու - սան, Սու - սան, Սու - սամ - բա - րըս,
65
սի - րո իմ վանքն ու տա- ճա - րըս, Սու - սան, Սու - սան, Սու - սամ - բա - րըս:

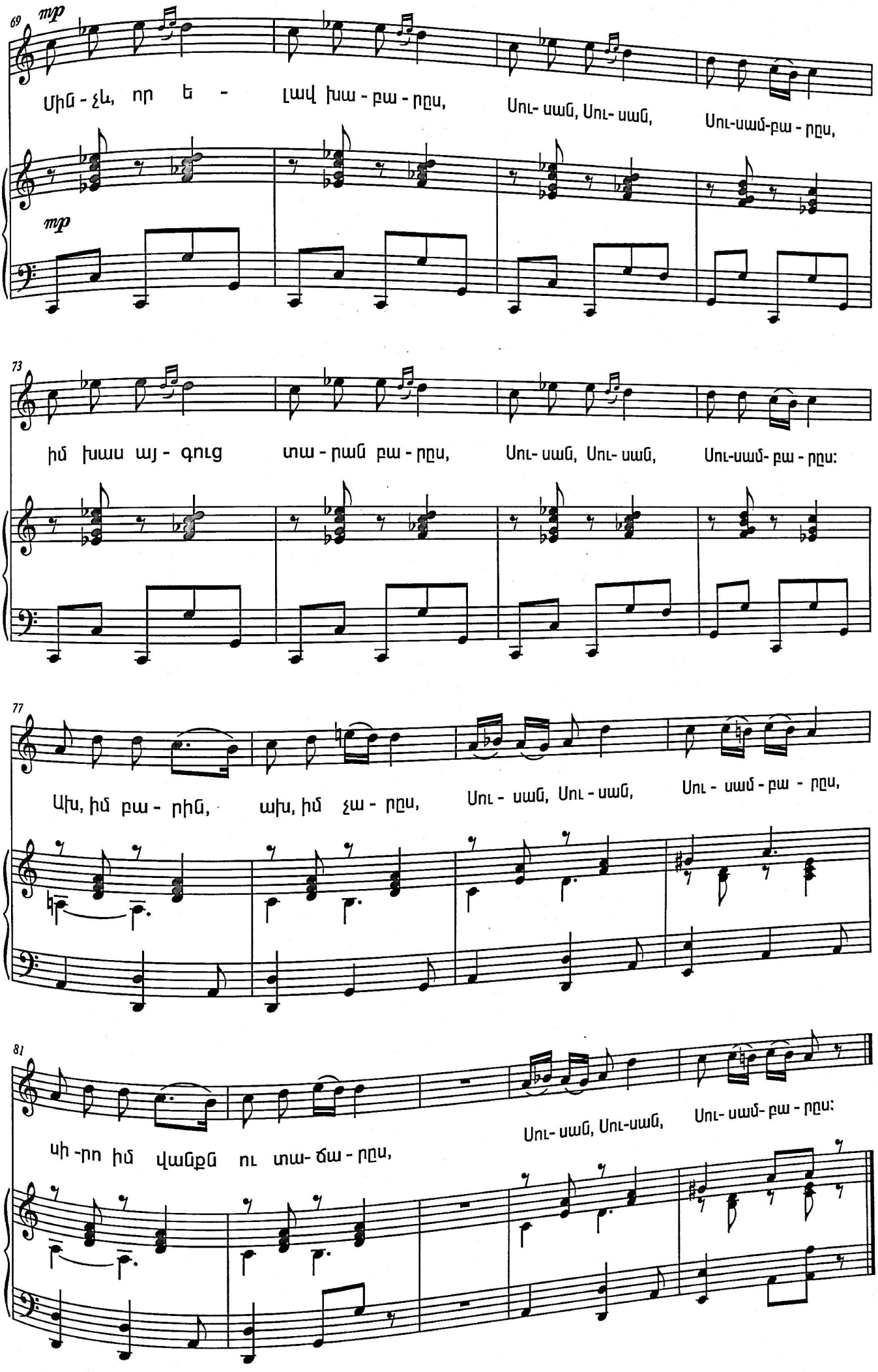
69
mp
Մին - չև, որ ե - լավ խա - բա - րըս, Սու- սան, Սու- սան, Սու-սամ-բա - րըս,
mp
73
իմ խաս այ - գուց տա - րան բա - րըս, Սու- սան, Սու- սան, Սու-սամ- բա - րըս:
77
Ախ, իմ բա - րին, ախ, իմ չա - րըս, Սու - սան, Սու - սան, Սու - սամ - բա - րըս,
81
սի -րո իմ վանքն ու տա- ճա - րըս, Սու- սան, Սու-սան, Սու- սամ- բա - րըս:

Որ գնացի ես թափառս,
Սուսան, Սուսան, Սուսամբարս,
Ձեր տուն բերեց ճանապարհս,
Սուսան, Սուսան, Սուսամբարս:

Ախ, իմ բարին, ախ, իմ չարս,
Սուսան, Սուսան, Սուսամբարս,
Սիրո իմ վանքն ու տաճարս,
Սուսան, Սուսան, Սուսամբարս:

Աչքիդ լույսն էր լուսաբացս,
Սուսան, Սուսան, Սուսամբարս,
Քո ծիծաղն էր երգս, պարս,
Սուսան, Սուսան, Սուսամբարս:

Ախ, իմ բարին, ախ, իմ չարս,
Սուսան, Սուսան, Սուսամբարս,
Սիրո իմ վանքն ու տաճարս,
Սուսան, Սուսան, Սուսամբարս:

Տեսքիդ համար մինուճարս,
Սուսան, Սուսան, Սուսամբարս,
Գովք էր ամեն ասած բառս,
Սուսան, Սուսան, Սուսամբարս:

Ախ, իմ բարին, ախ, իմ չարս,
Սուսան, Սուսան, Սուսամբարս,
Սիրո իմ վանքն ու տաճարս,
Սուսան, Սուսան, Սուսամբարս:

Մինչև որ ելավ խաբարս,
Սուսան, Սուսան, Սուսամբարս,
Իմ խաս այգուց տարան բարս,
Սուսան, Սուսան, Սուսամբարս:

Ախ, իմ բարին, ախ, իմ չարս,
Սուսան, Սուսան, Սուսամբարս,
Սիրո իմ վանքն ու տաճարս,
Սուսան, Սուսան, Սուսամբարս:

ՏԱՂ ՍԻՐՈ
TAGH SIRO
(1994)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

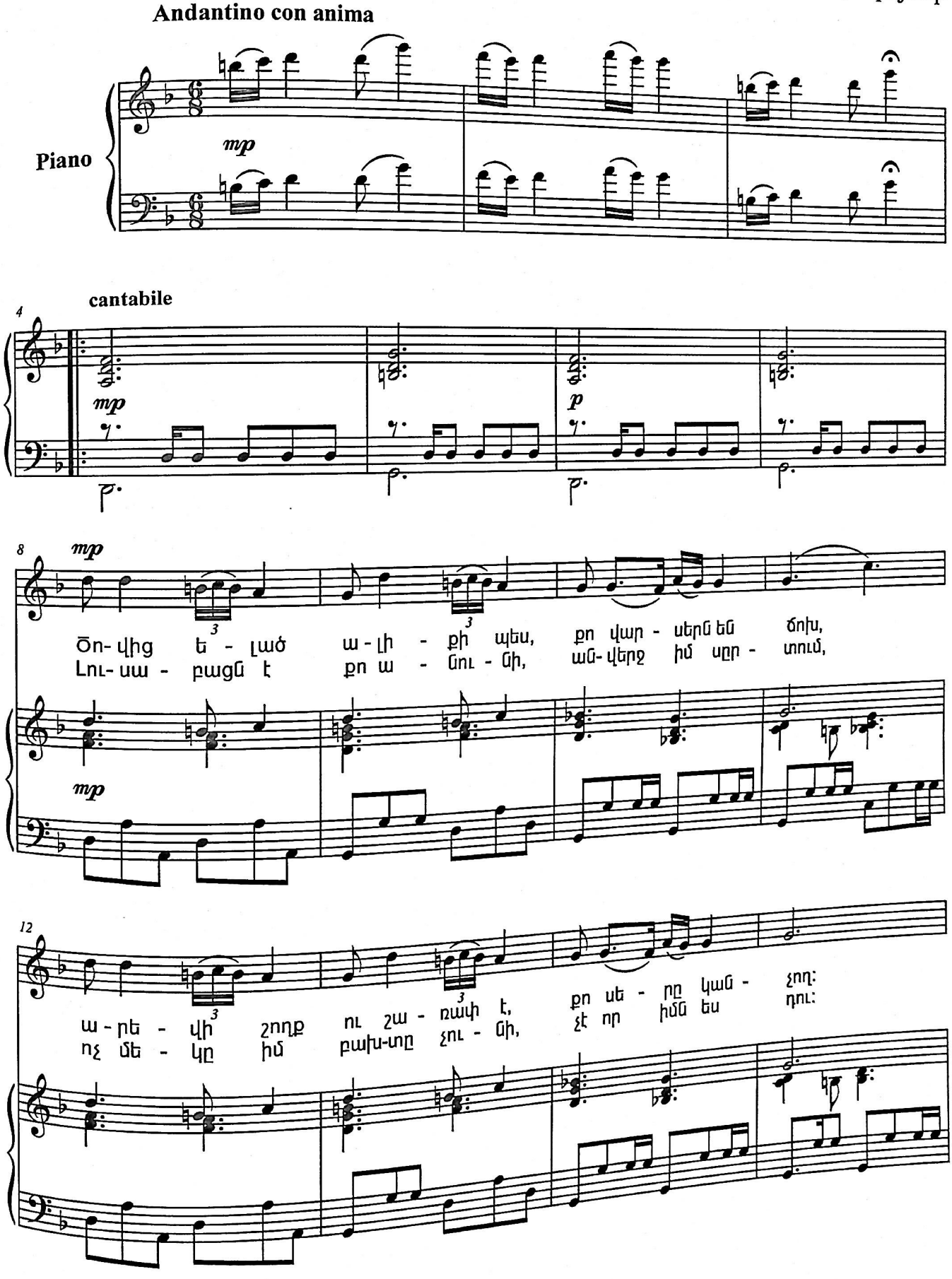

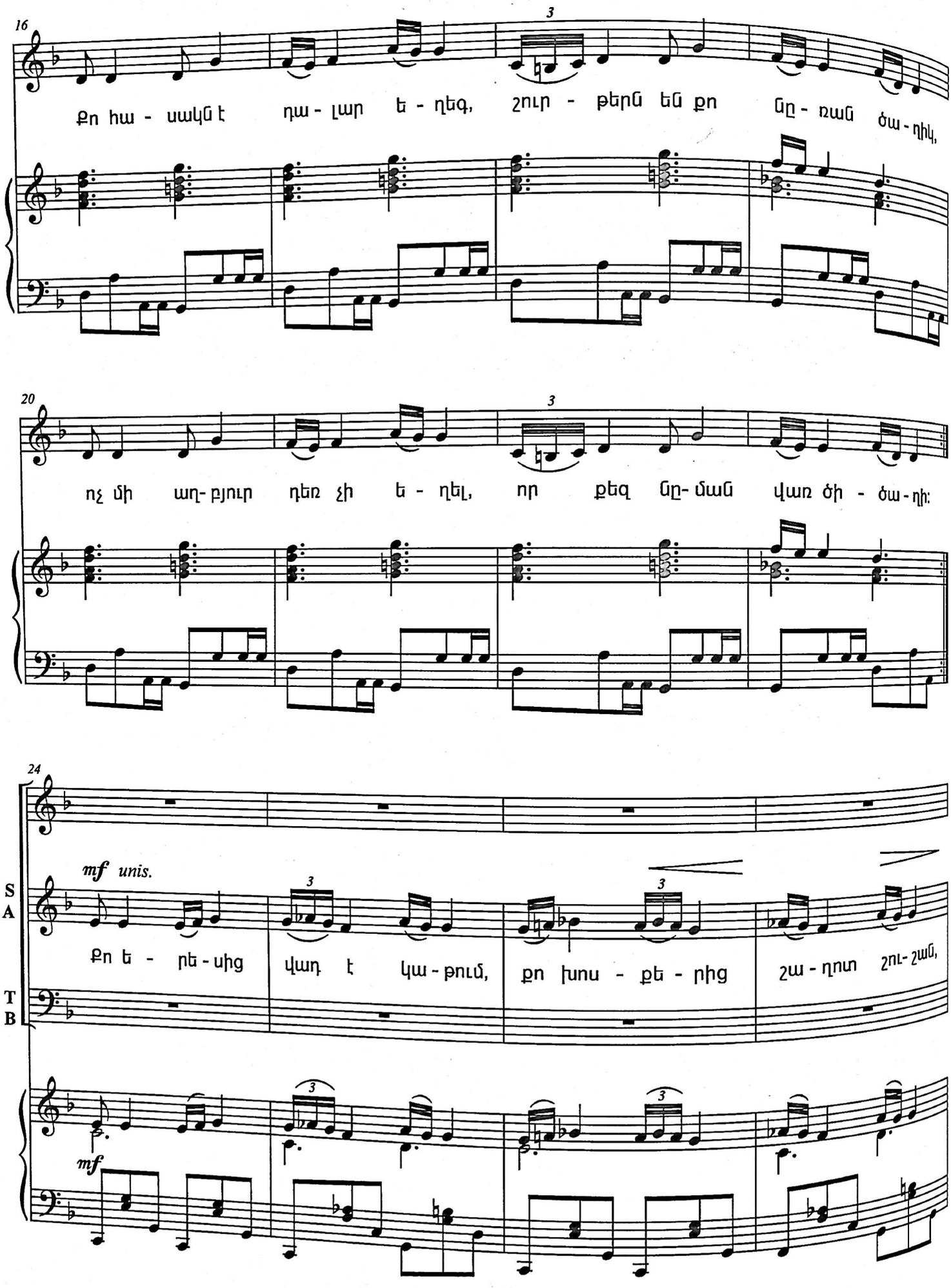
16
Քո հա - սակն է դա - լար ե - ղեգ, շուր - թերն են քո ըղ - ձան ծա - ղիկ,
20
ոչ մի աղ- բյուր դեռ չի ե - ղել, որ քեզ ըղ- ման վառ ծի - ծա - ղի:
24
mf unis.
S
A
T
B
Քո ե - րե - սից վադ է կա - թում, քո խոս - քե - րից շա - ղոտ շու- շան,
mf

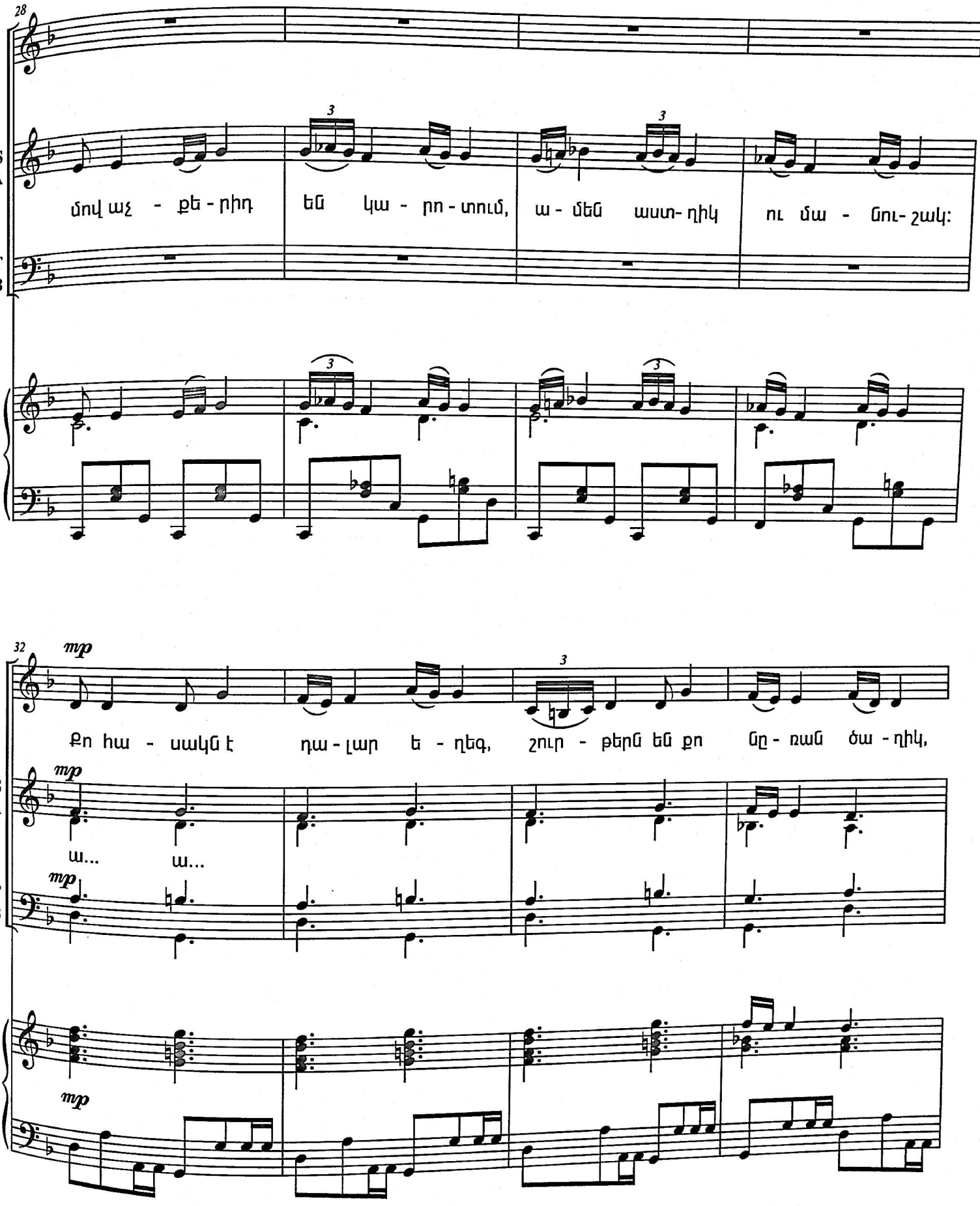
28
S
A
T
B
մով աչ - քե - րիդ եմ կա - րո - տում, ա - մեն աստ- ղիկ ու մա - նու- շակ:
32
mp
Քո հա - սակն է դա - լար ե - ղեգ, շուր - թերն են քո նը - ռան ծա - ղիկ,
ա... ա...

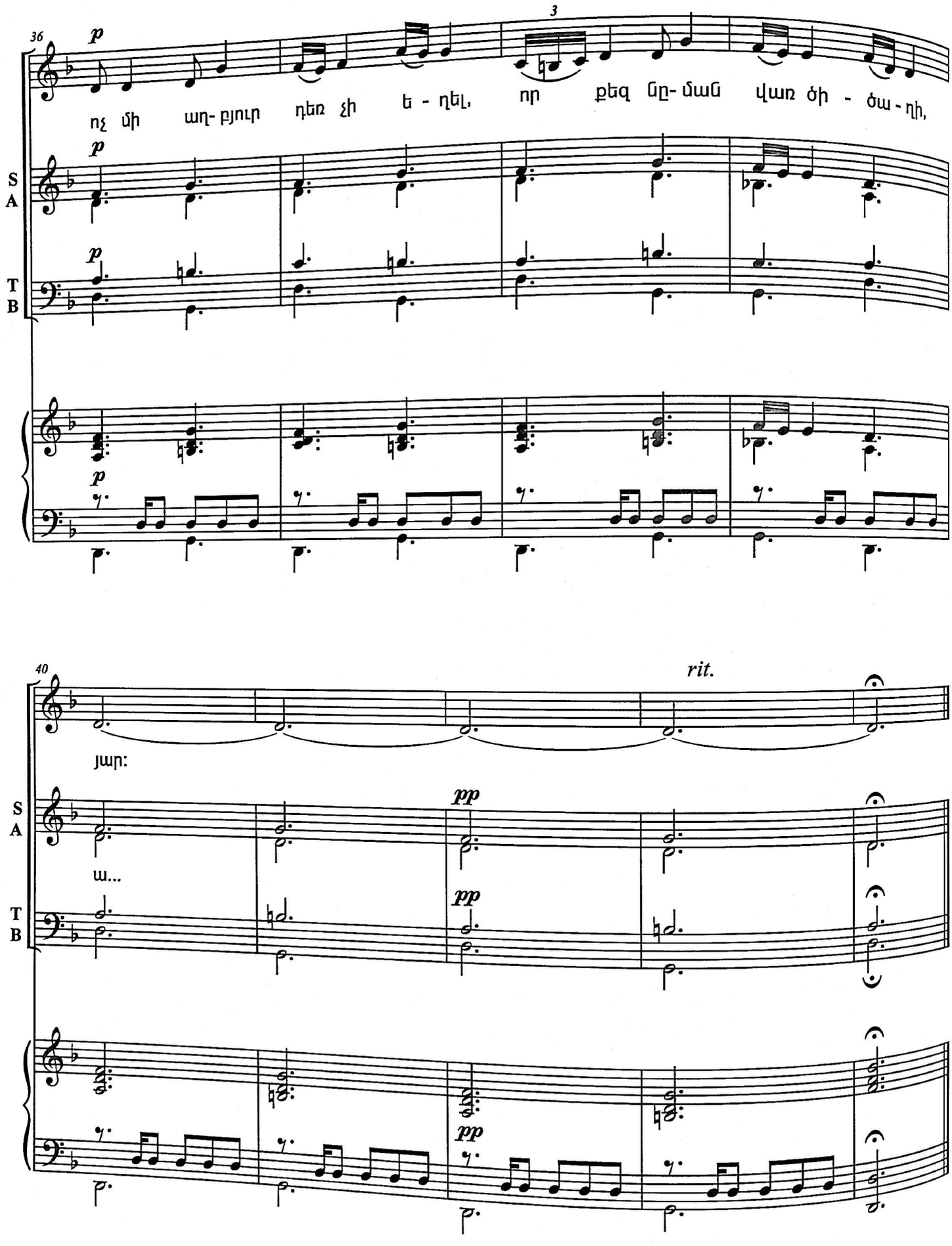
36
3
p
ոչ մի աղ- բյուր դեռ չի ե - ղել, որ քեզ նը- ման վառ ծի - ծա - ղի,
S
A
T
B
40
rit.
յար:
pp
ա...

Ծովից ելած ալիքի պես
Քո վարսերն են ճոխ,
Արևի շողք ու շառափ է
Քո սերը կանչող:

Քո հասակն է դալար եղեգ,
Շուրթերն են քո նռան ծաղիկ
Ոչ մի աղբյուր դեռ չի եղել,
Որ քեզ նման վառ ծիծաղի:

Լուսաբացն է քո անունի
Անվերջ իմ սրտում,
Ոչ մեկը իմ բախտը չունի,
Չէ որ իմն ես դու:

Քո հասակն է դալար եղեգ
Շուրթերն են քո նռան ծաղիկ
Ոչ մի աղբյուր դեռ չի եղել,
Որ քեզ նման վառ ծիծաղի:

Քո երեսից վարդ է կաթում,
Քո խոսքերից շաղոտ շուշան,
Մով աչքերիդ են կարոտում,
Ամեն աստղիկ ու մանուշակ:

Քո հասակն է դալար եղեգ
Շուրթերն են քո նռան ծաղիկ
Ոչ մի աղբյուր դեռ չի եղել,
Որ քեզ նման վառ ծիծաղի:

ԾԱՂԿԱԾ ԲԱԼԵՆԻ
TSAGHKATS BALENI
(1979)

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

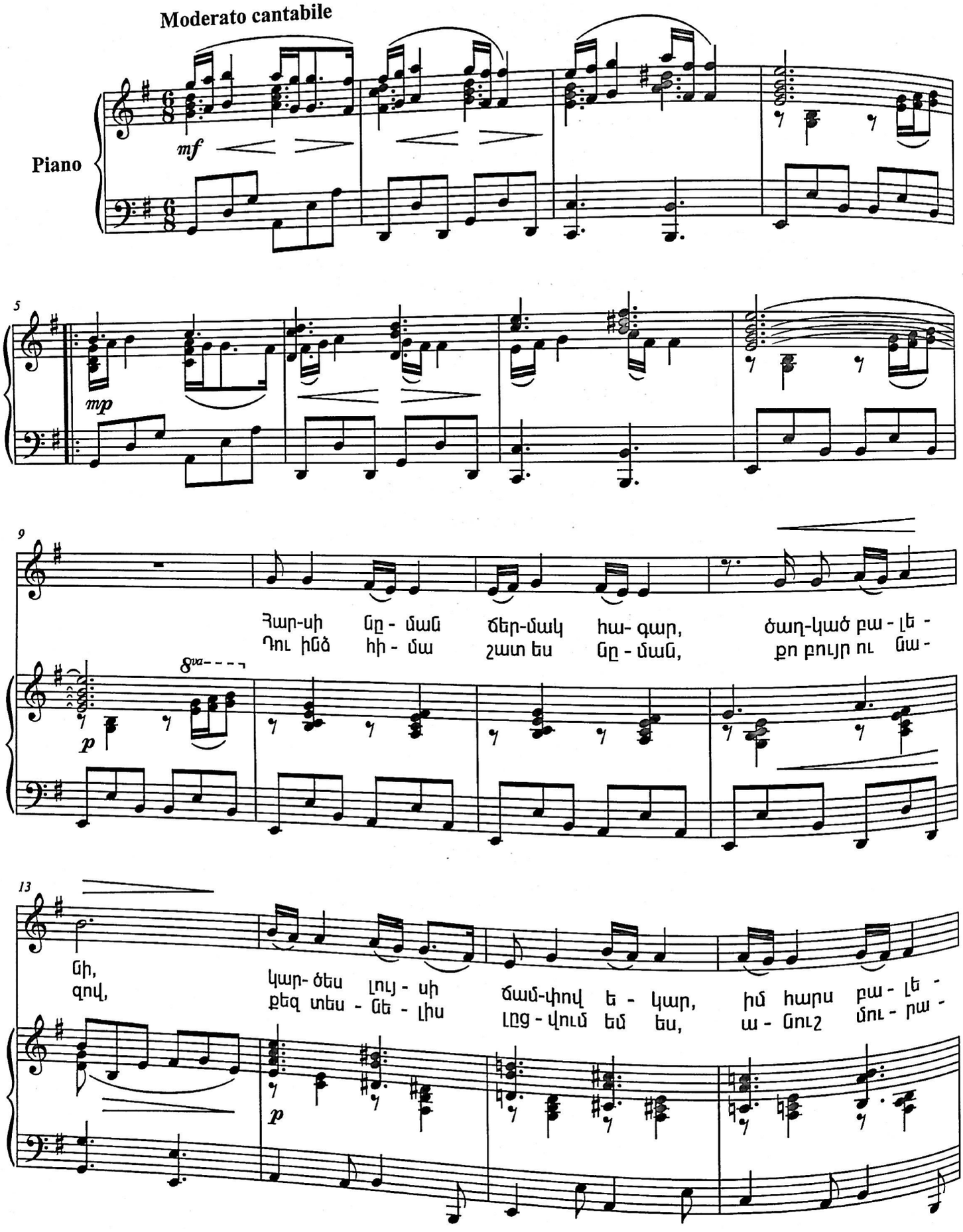

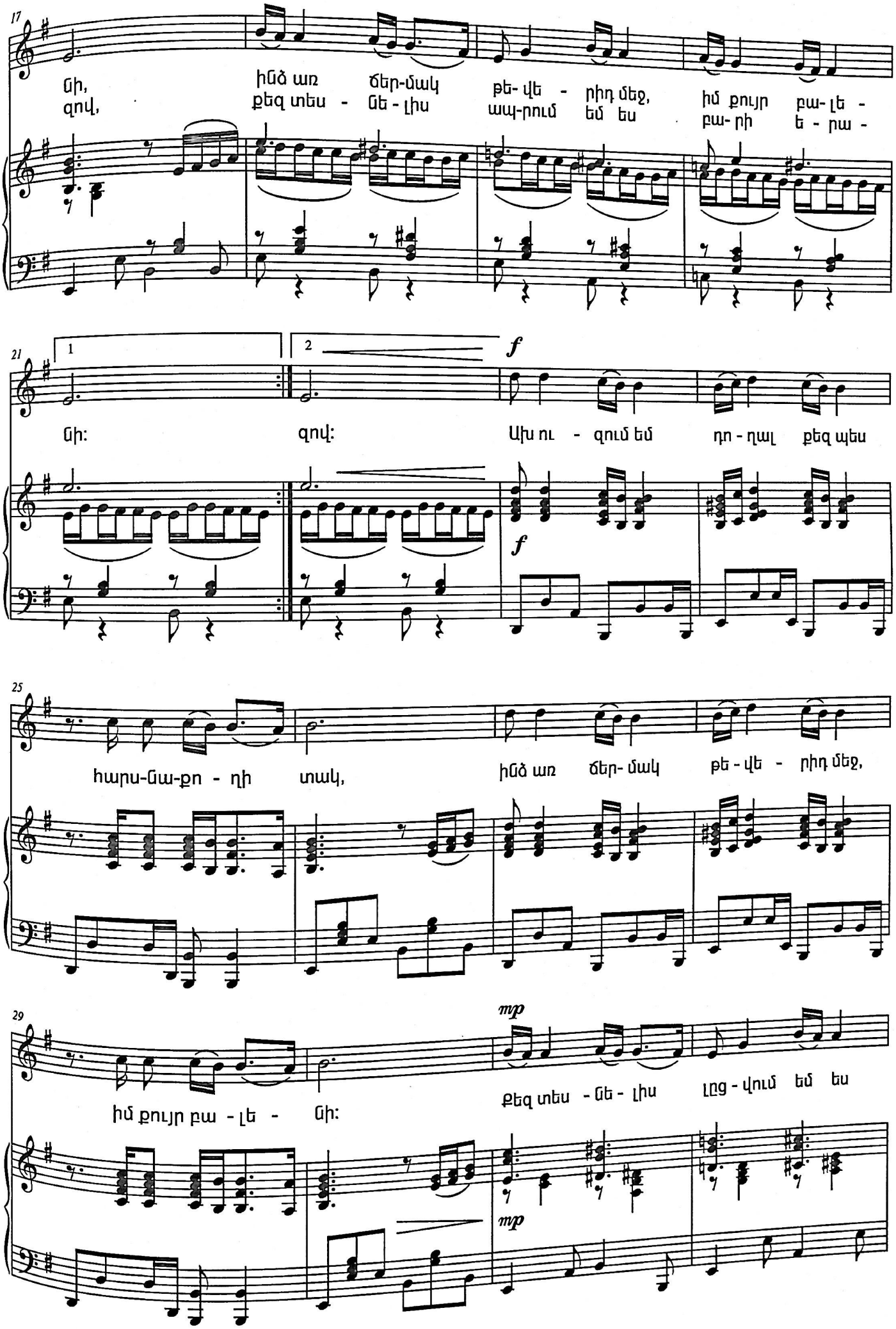
17
նի,
զով,
ինձ առ
քեզ տես -
ճեր-մակ
նե - լիս
թե- վե - րիդ մեջ,
ապ-րում եմ ես
իմ քույր բա- լե -
բա- րի ե - րա -
21
1
2
f
նի:
զով:
Ախ ու - զում եմ
դո - ղալ քեզ պես
f
25
հարս-նա-քո - ղի տակ,
ինձ առ ճեր- մակ
թե - վե - րիդ մեջ,
29
mp
իմ քույր բա - լե - նի:
քեզ տես - նե - լիս
լըց - վում եմ ես
mp

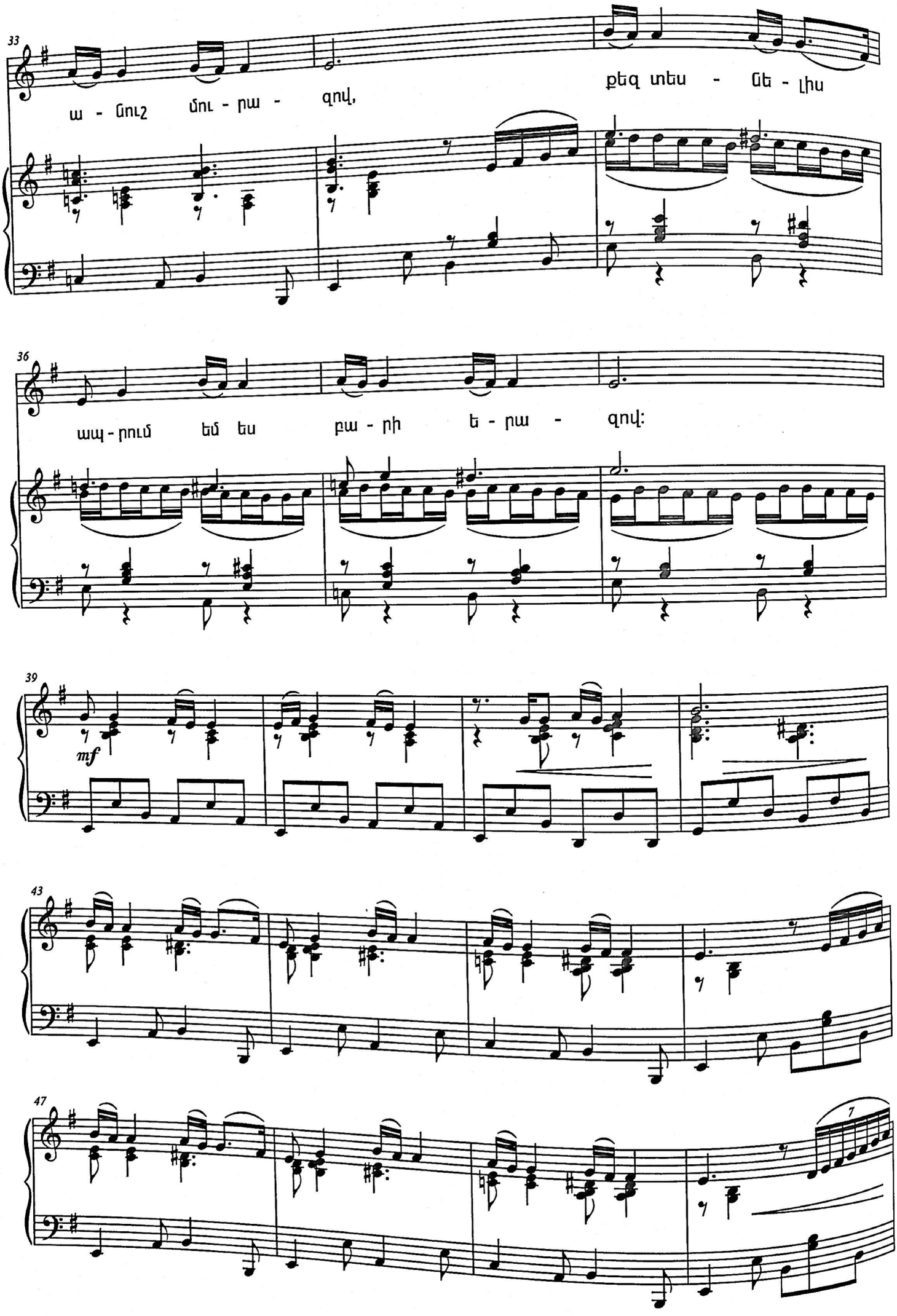
33
ա - նուշ մու - րա - զով, քեզ տես - նե - լիս
36
ապ - րում եմ ես բա - րի ե - րա - զով:
39
mf
43
47
7

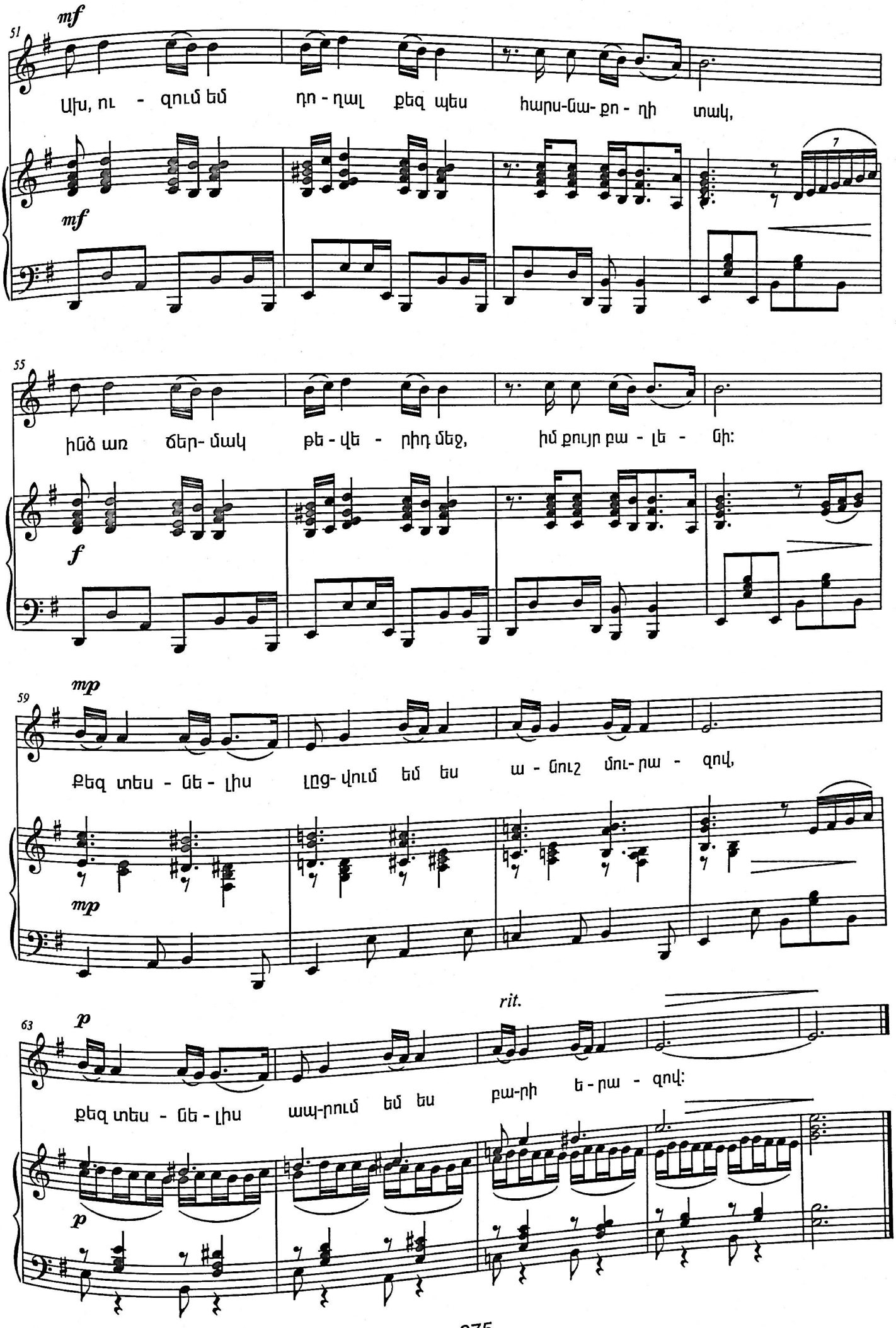
51
mf
Ախ, ու - զում եմ դո - ղալ քեզ պես հարս-նա- քո - ղի տակ,
mf
55
ինձ առ ծեր- մակ թե - վե - րիդ մեջ, իմ քույր բա - լե - նի:
f
59
mp
Քեզ տես - նե - լիս լըց- վում եմ ես ա - նուշ մու- րա - զով,
mp
63
rit.
p
քեզ տես - նե - լիս ապ-րում եմ ես բա-րի ե - րա - զով:
p

Հարսի նման ճերմակ հագար,
Ծաղկած բալենի,
Կարծես լույսի ճամփով եկար,
Իմ հույս բալենի,
Ինձ առ ճերմակ թևերիդ մեջ,
Իմ քույր բալենի:

Ախ, ուզում եմ դողալ քեզ պես,
Հարսնաքողի տակ,
Ինձ առ ճերմակ թևերիդ մեջ,
Իմ քույր բալենի:
Քեզ տեսնելիս լցվում եմ ես
Անուշ մուրազով,
Քեզ տեսնելիս ապրում եմ ես
Բարի երազով:

Դու ինձ հիմա շատ ես նման,
Քո բույր ու նազով,
Քեզ տեսնելիս լցվում եմ ես
Անուշ մուրազով,
Քեզ տեսնելիս ապրում եմ ես
Բարի երազով:

Ախ, ուզում եմ դողալ քեզ պես,
Հարսնաքողի տակ,
Ինձ առ ճերմակ թևերիդ մեջ,
Իմ քույր բալենի:
Քեզ տեսնելիս լցվում եմ ես
Անուշ մուրազով,
Քեզ տեսնելիս ապրում եմ ես
Բարի երազով:

ՎԱՐԴԱԳՈՒՅՆ ԱՌԱՎՈՏ
VARDAGUYN ARAVOT

խոսք.՝ Գ. Բանդուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

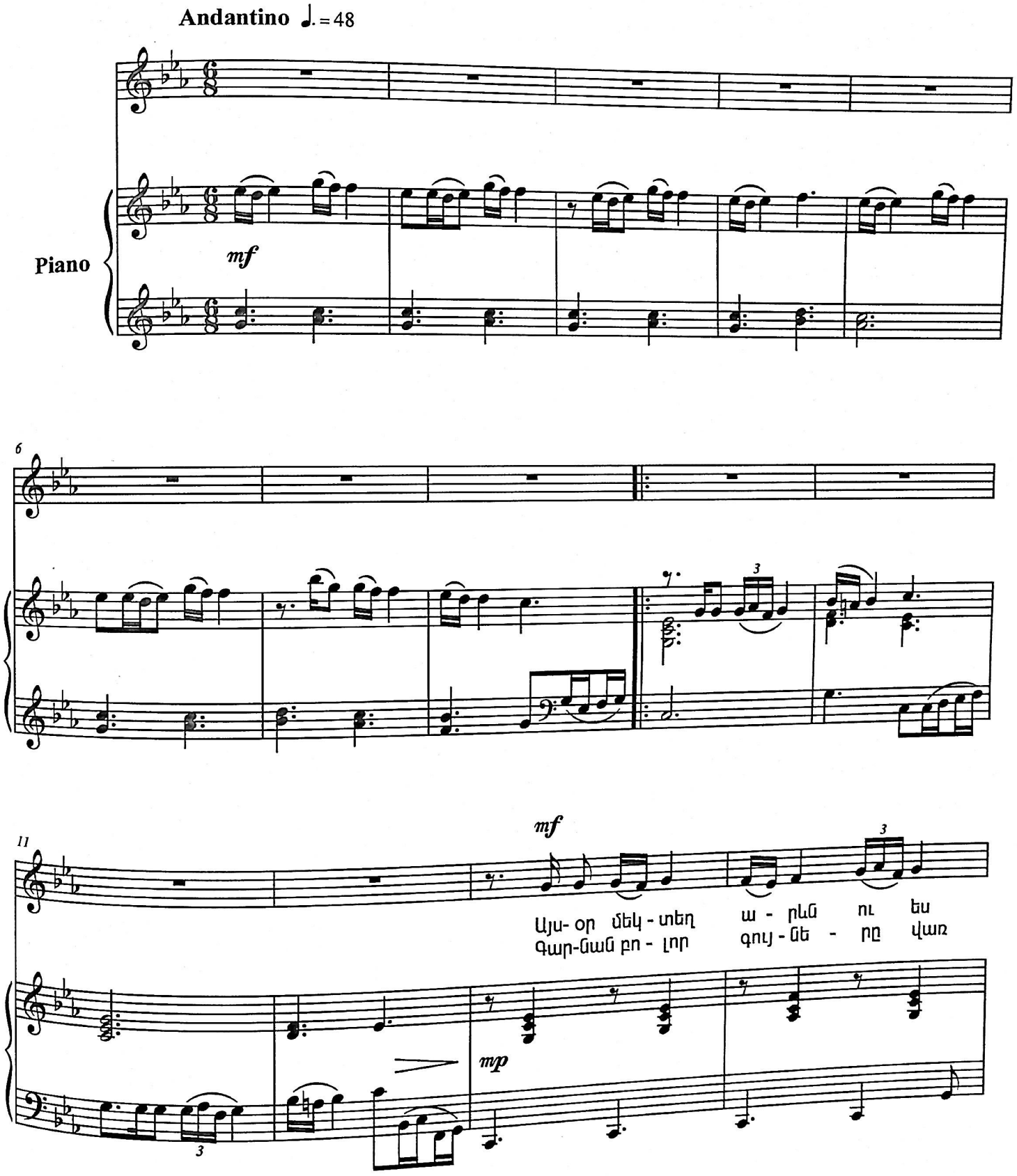

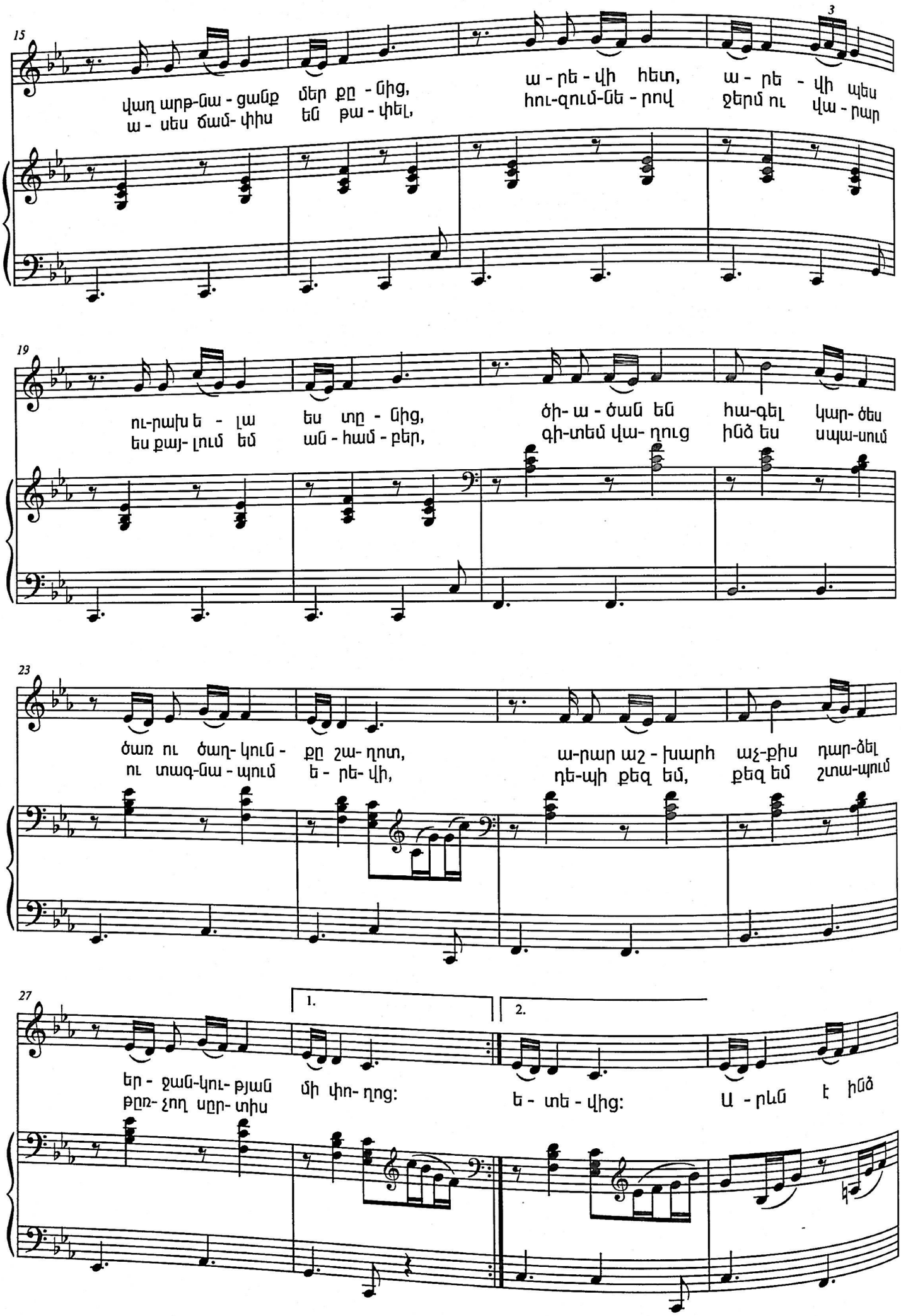
15
3
վաղ արթ-նա - ցանք մեր քը - նից, ա - րե - վի հետ, ա - րե - վի պես
ա - սես ճամ- փիս են թա - փել, հու-զում-նե - րով ջերմ ու վա - րար
19
ու-րախ ե - լա ես տը - նից, ծի- ա - ծան են հա-գել կար- ծես
ես քայ- լում եմ ան - համ - բեր, գի-տեմ վա- ղուց ինձ ես սպա-սում
23
ծառ ու ծաղ- կուն - քը շա- ղոտ, ա-րար աշ - խարհ աչ-քիս դար-ձել
ու տագ-նա - պում ե - րե- վի, դե-պի քեզ եմ, քեզ եմ շտա-պում
27
1.
2.
եր - ջան-կու- թյան մի փո- ղոց: ե - տե - վից: Ա - րևն է ինձ
Թըռ- չող սըր- տիս

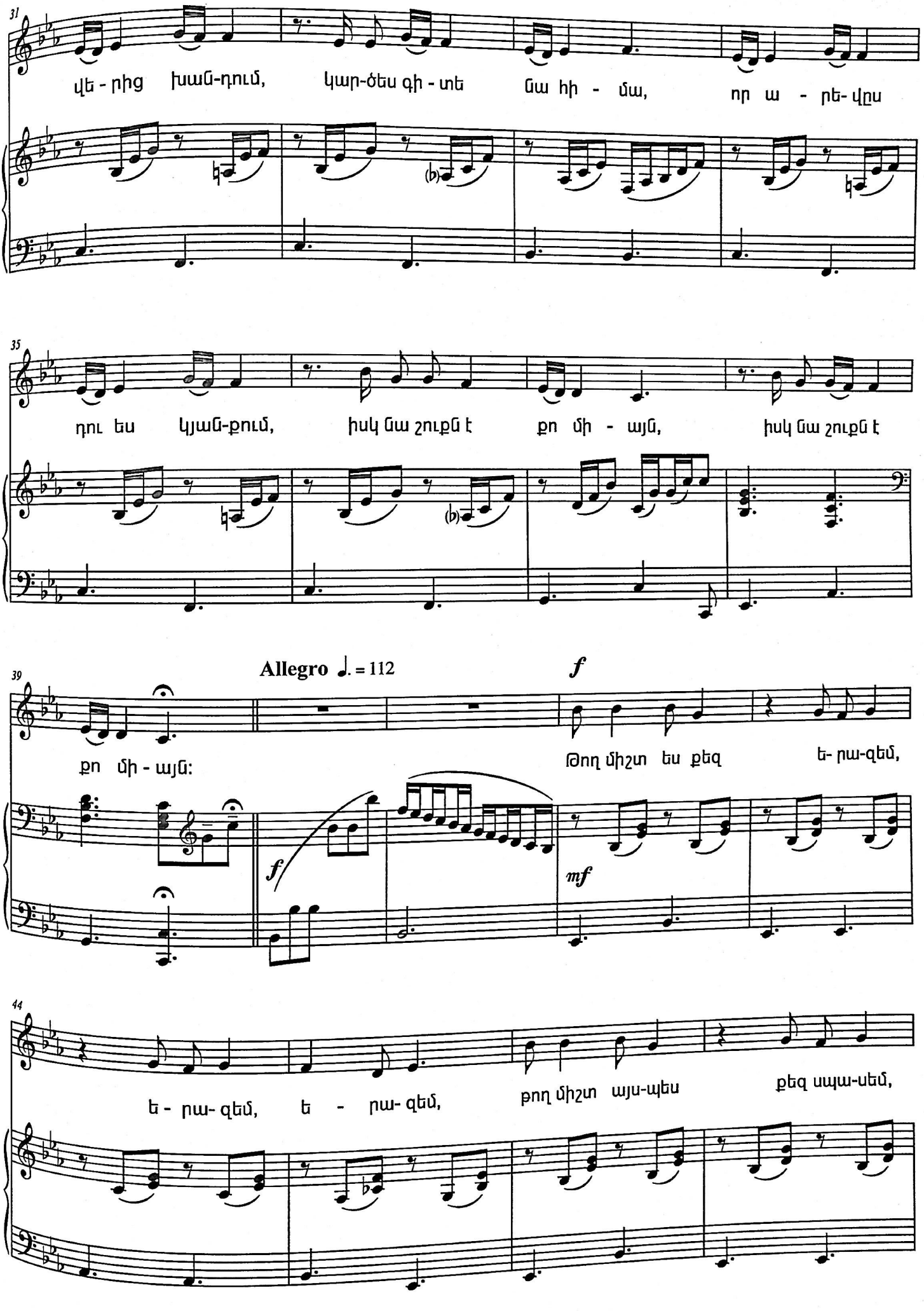
31
վե - րից խաղ-դում, կար-ծես գի - տե նա հի - մա, որ ա - րե- վըս
35
դու ես կյան-քում, իսկ նա շուքն է քո մի - այն, իսկ նա շուքն է
39
Allegro ♩. = 112
f
քո մի - այն:
Թող միշտ ես քեզ ե- րա-զեմ,
f
mf
44
ե - րա- զեմ, ե - րա- զեմ, թող միշտ այս-պես քեզ սպա-սեմ,

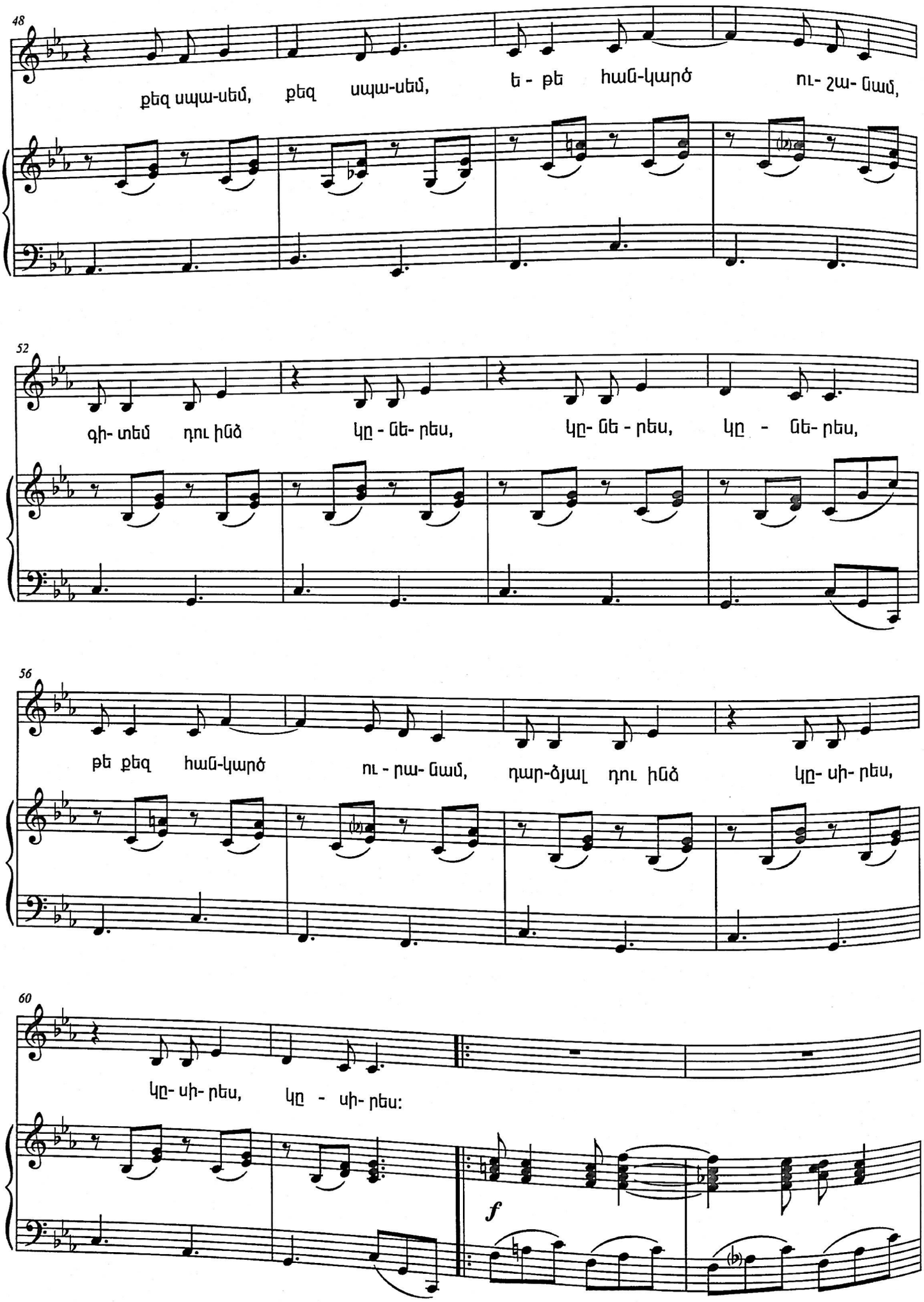
48
քեզ սպա-սեմ, քեզ սպա-սեմ, ե - թե հաճ-կարծ ու- շա- նամ,
52
գի- տեմ դու ինձ կը - նե- րես, կը- նե - րես, կը - նե- րես,
56
թե քեզ հաճ-կարծ ու - րա- նամ, դար-ձյալ դու ինձ կը- սի- րես,
60
կը- սի- րես, կը - սի- րես:
f

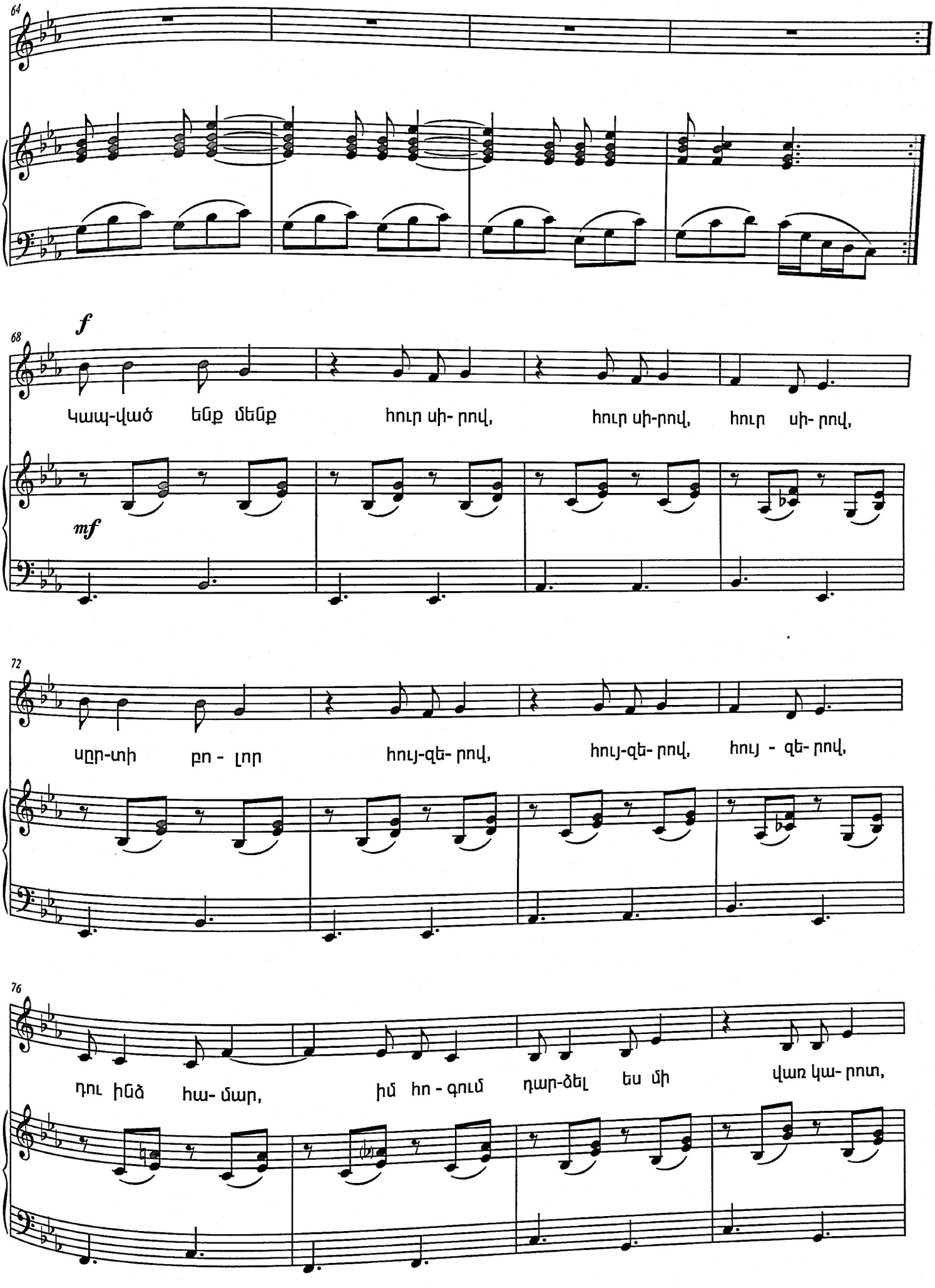
64
f
68
Կապ-ված ենք մենք հուր սի- րով, հուր սի-րով, հուր սի- րով,
mf
72
սըր-տի բո - լոր հույ-զե- րով, հույ-զե- րով, հույ - զե- րով,
76
դու ինձ հա- մար, իմ հո - գում դար-ձել ես մի վառ կա- րոտ,

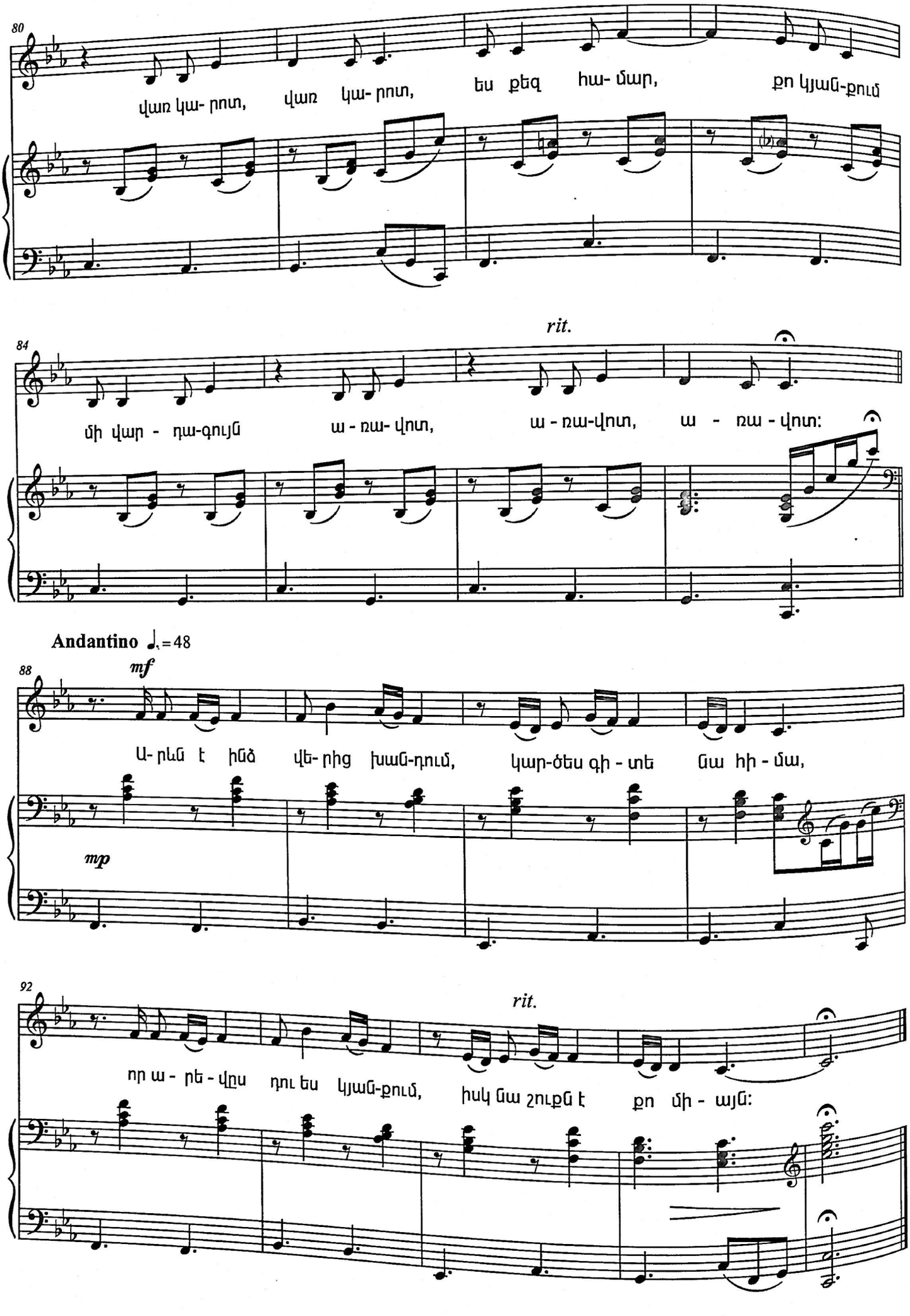
80
վառ կա- րոտ, վառ կա- րոտ, ես քեզ հա- մար, քո կյան-քում
84
rit.
մի վար - դա-գույն ա - ռա- վոտ, ա - ռա-վոտ, ա - ռա - վոտ:
Andantino ♩.=48
88
mf
Ա- րևն է ինձ վե- րից խաև-դում, կար-ծես գի - տե նա հի - մա,
mp
92
rit.
որ ա - րե - վըս դու ես կյան-քում, իսկ նա շուքն է քո մի - այն:

Այսօր մեկ տեղ արևն ու ես
Վաղ արթնացանք մեր քնից,
Արևի հետ, արևի պես
Ուրախ ելա ես տնից:
Ծիածան են հագել կարծես
Ծառ ու ծաղկունքը կարծես,
Արար աշխարհ աչքիս դարձել
Երջանկության մի փողոց:

Գարնան բոլոր գույները վառ
Ասես ճամփա են թափել,
Հուզումներով ջերմ ու վարար
Ես քայլում եմ անհամբեր:
Գիտեմ, վաղուց ինձ ես սպասում
Ու տագնապում երևի...
Դեպի քեզ եմ, քեզ եմ շտապում
Թռչող սրտիս ետևից:

Արևն է ինձ վերից խանդում
Կարծես գիտե նա հիմա,
Որ արևս դու ես կյանքում,
Իսկ նա շուքն է քո միայն:

Թող միշտ ես քեզ երազեմ,
Երազեմ, երազեմ,
Թող միշտ այսպես քեզ սպասեմ,
Քեզ սպասեմ, քեզ սպասեմ,
Եթե հանկարծ ուշանամ,
Գիտեմ դու ինձ կներես,
Կներես, կներես,
Թե քեզ հանկարծ ուրանամ,
Դարձյալ դու ինձ կսիրես,
Կսիրես, կսիրես:

Կապված ենք մենք հուր սիրով,
Հուր սիրով, հուր սիրով,
Սրտի բոլոր հույզերով,
Հույզերով, հույզերով,
Դու ինձ համար, իմ հոգում՝
Դարձել ես մի վառ կարոտ,
Վառ կարոտ, վառ կարոտ,
Ես քեզ համար, քո կյանքում՝
Մի վարդագույն առավոտ,
Առավոտ, առավոտ:

Արևն է ինձ վերից խանդում,
Կարծես գիտի նա հիմա,
Որ արևս դու ես կյանքում
Իսկ նա շուքն է քո միայն:

ՈՐՏԵՂ ԳՏՆԵՄ ՔԵԶ
VORTEGH GTNEM QEZ
(1973)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

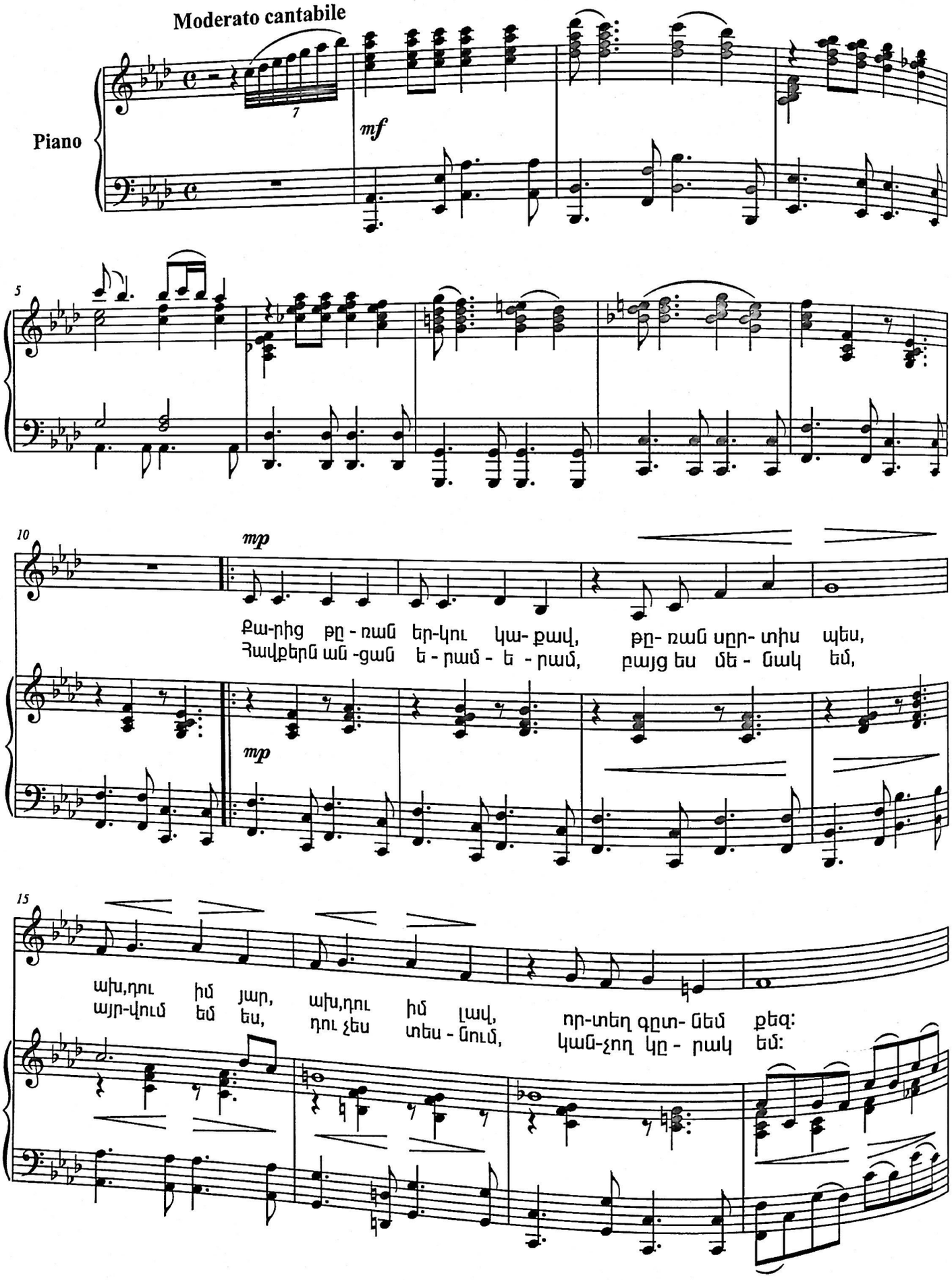

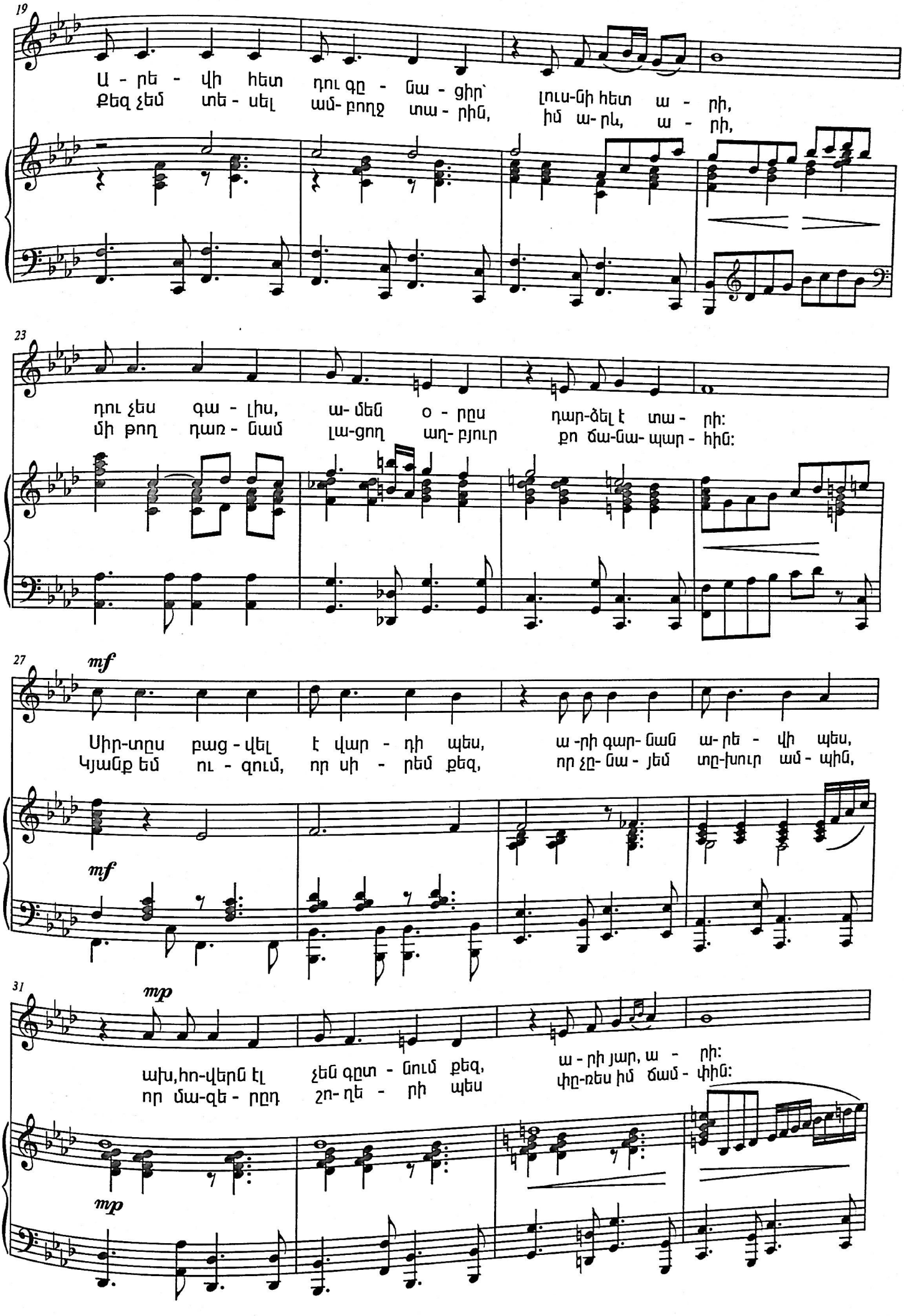
19
Ա - րե - վի հետ դու գը - նա - ցիր՝
Քեզ չեմ տե - սել ամ- բողջ տա - րին,
լուս-նի հետ ա - րի,
իմ ա- րև, ա - րի,
23
դու չես գա - լիս, ա- մեն օ - րըս դար-ձել է տա - րի:
մի թող դառ - նամ լա-ցող աղ- բյուր քո ճա-նա- պար - հին:
27
mf
Սիր-տըս բաց - վել է վար - դի պես, ա -րի գար- նան ա- րե - վի պես,
Կյանք եմ ու - զում, որ սի - րեմ քեզ, որ չը- նա - յեմ տը-խուր ամ - պին,
mf
31
mp
ախ,հո-վերն էլ չեն գըտ - նում քեզ, ա - րի յար, ա - րի:
որ մա-զե - րըդ շո- ղե - րի պես փը-ռես իմ ճամ - փին:
mp

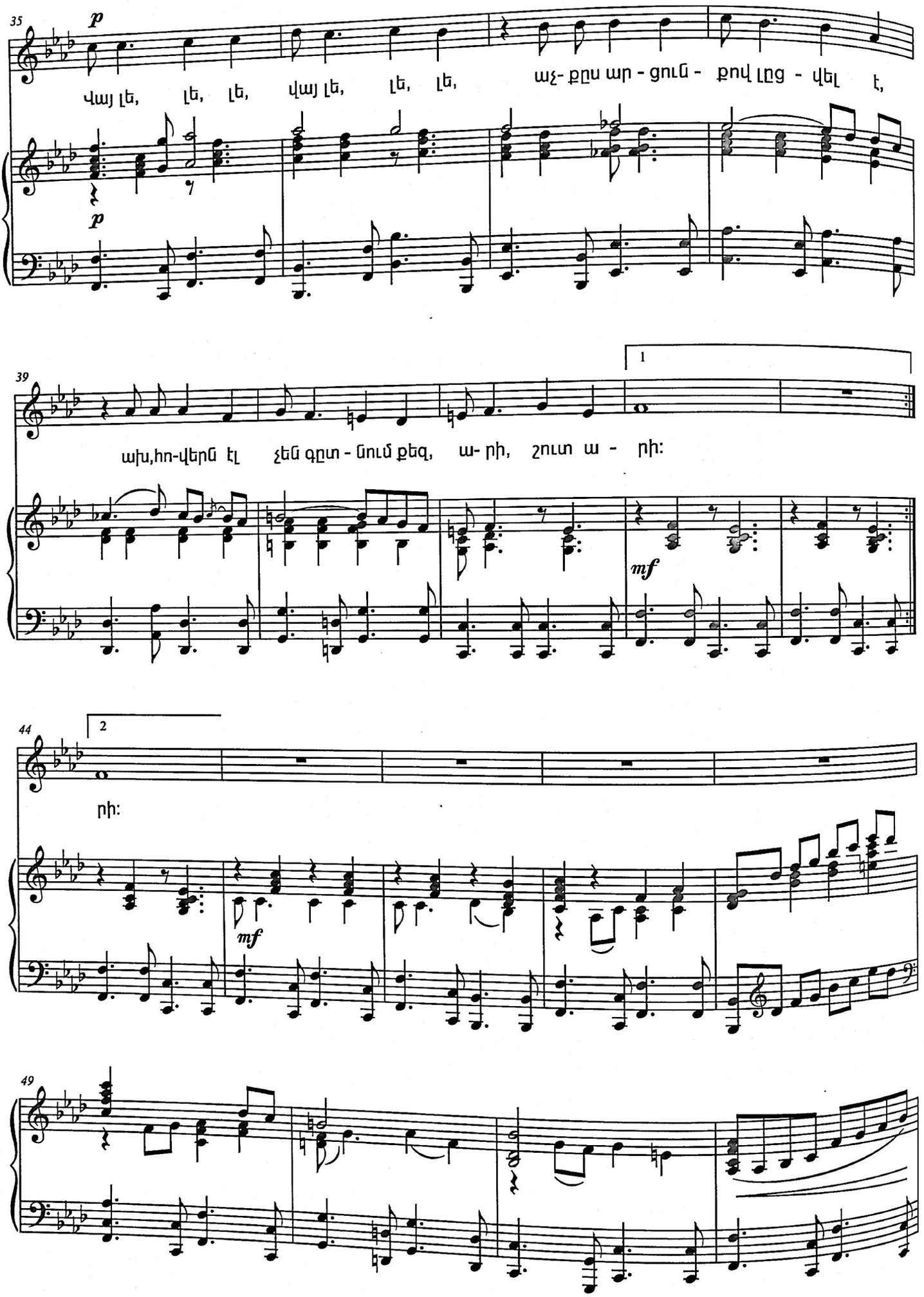
35
p
Վայ լե, լե, լե, վայ լե, լե, լե, այ- քըս ար - ցուն - քով լըց - վել է,
p
39
1
ախ,հո-վերն էլ չեն գըտ - նում քեզ, ա- րի, շուտ ա - րի:
mf
44
2
րի:
mf
49

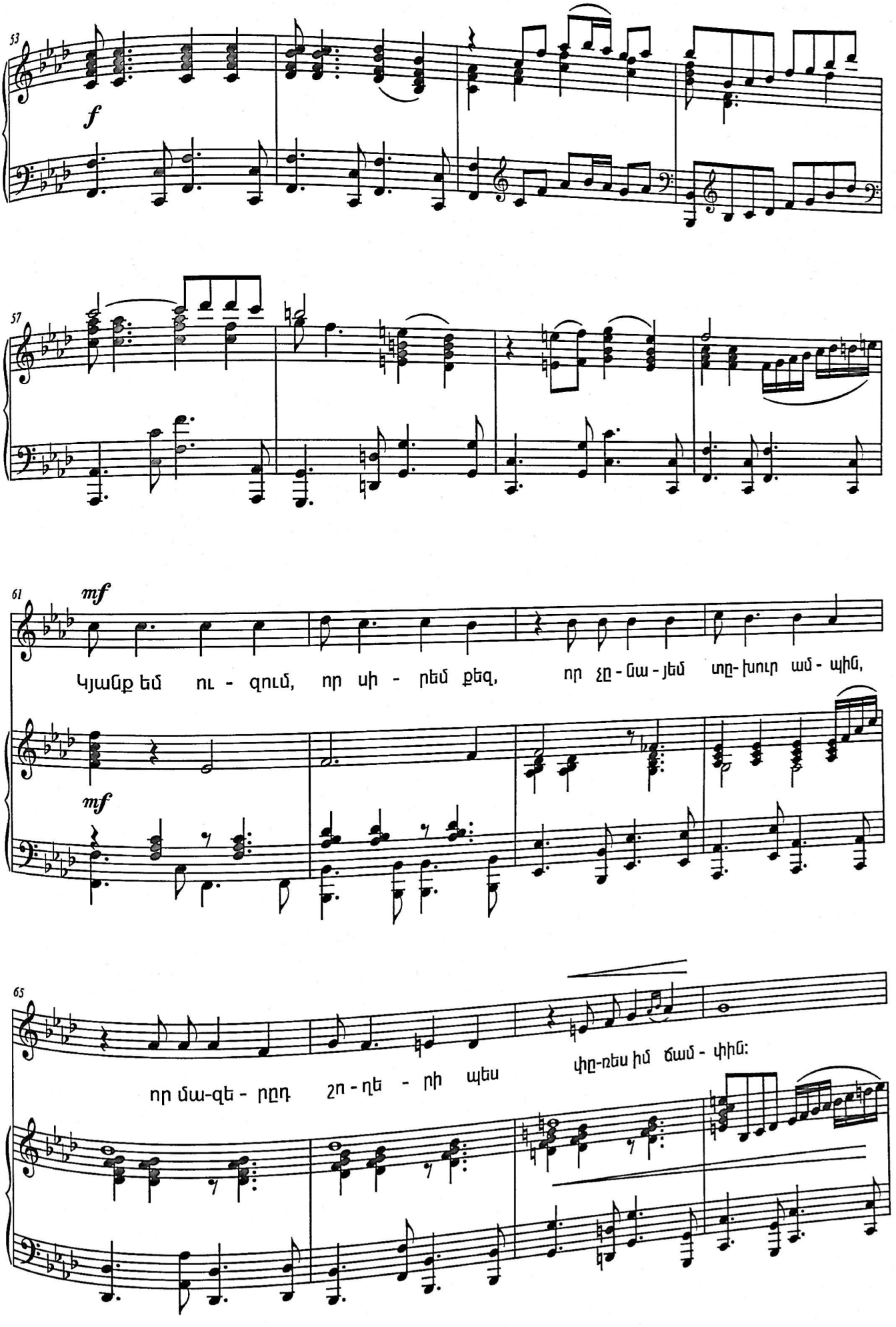
53
f
57
61
mf
mf
Կյանք եմ ու - զում, որ սի - րեմ քեզ, որ չը - նա - յեմ տը- խուր ամ - պին,
65
որ մա-զե - րըդ շո - ղե - րի պես փը-ռես իմ ճամ - փին:

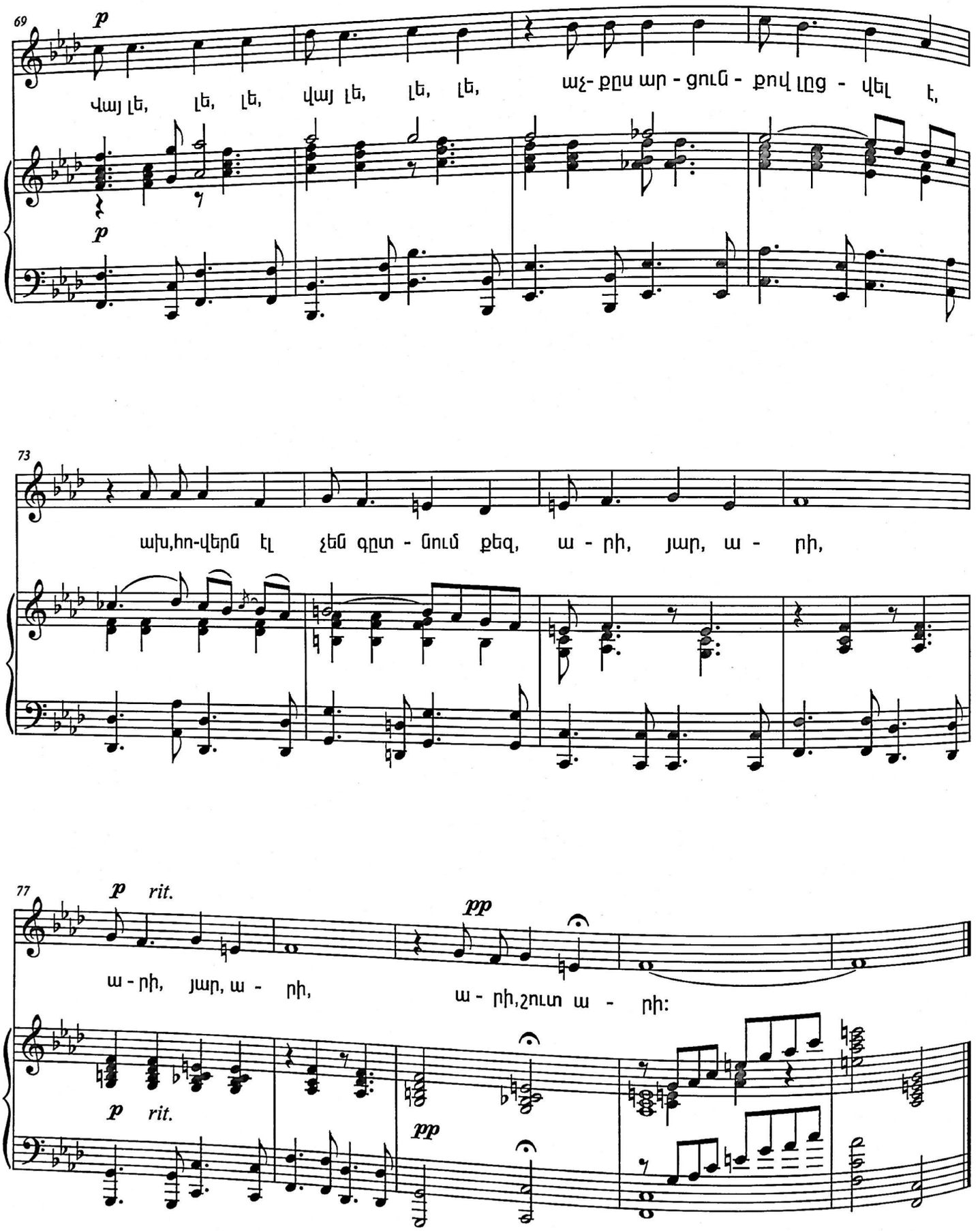
69
p
Վայ լե, լե, լե, վայ լե, լե, լե, աչ- քըս ար - ցուն - քով լըց - վել է,
p
73
ախ,հո-վերն էլ չեն գըտ - նում քեզ, ա - րի, յար, ա - րի,
77
p rit.
pp
ա - րի, յար, ա - րի, ա - րի,շուտ ա - րի:
p rit.
pp

Քարից թռան երկու կաքավ,
Թռան սրտիս պես,
Ախ, դու իմ յար, ախ, դու իմ լավ
Որտեղ գտնեմ քեզ:
Արևի հետ դու գնացիր,
Լուսնի հետ արի,
Դու չես գալիս, ամեն օրս
Դարձել է տարի:

Սիրտս բացվել է վարդի պես
Արի գարնան արևի պես,
Ախ, հովերն էլ չեն գտնում քեզ
Արի, յար, արի:
Վայ լե լե լե, վայ լե լե լե
Աչքս արցունքով լցվել է,
Ախ, հովերն էլ չեն գտնում քեզ
Արի, շուտ արի:

Հավքերն անցան երամ-երամ
Բայց ես մենակ եմ,
Այրվում եմ ես, դու չես տեսնում,
Կանչող կրակ եմ:
Քեզ չեմ տեսել ամբողջ տարի,
Իմ արև, արի,
Մի թող դառնամ լացող աղբյուր
Քո ճանապարհին:

Կյանք եմ ուզում, որ սիրեմ քեզ,
Որ չնայեմ տխուր ամպին,
Որ մազերդ շողերի պես
Փռես իմ ճամփին:
Վայ լե լե լե, վայ լե լե լե
Աչքս արցունքով լցվել է,
Ախ, հովերն էլ չեն գտնում քեզ
Արի, յար, արի:

ՈՍԿԵ ԾԱՄՈՎ ՀԱՅ ԱՂՋԻԿ
VOSKE TSAMOV HAY AGHJIK
(1983)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

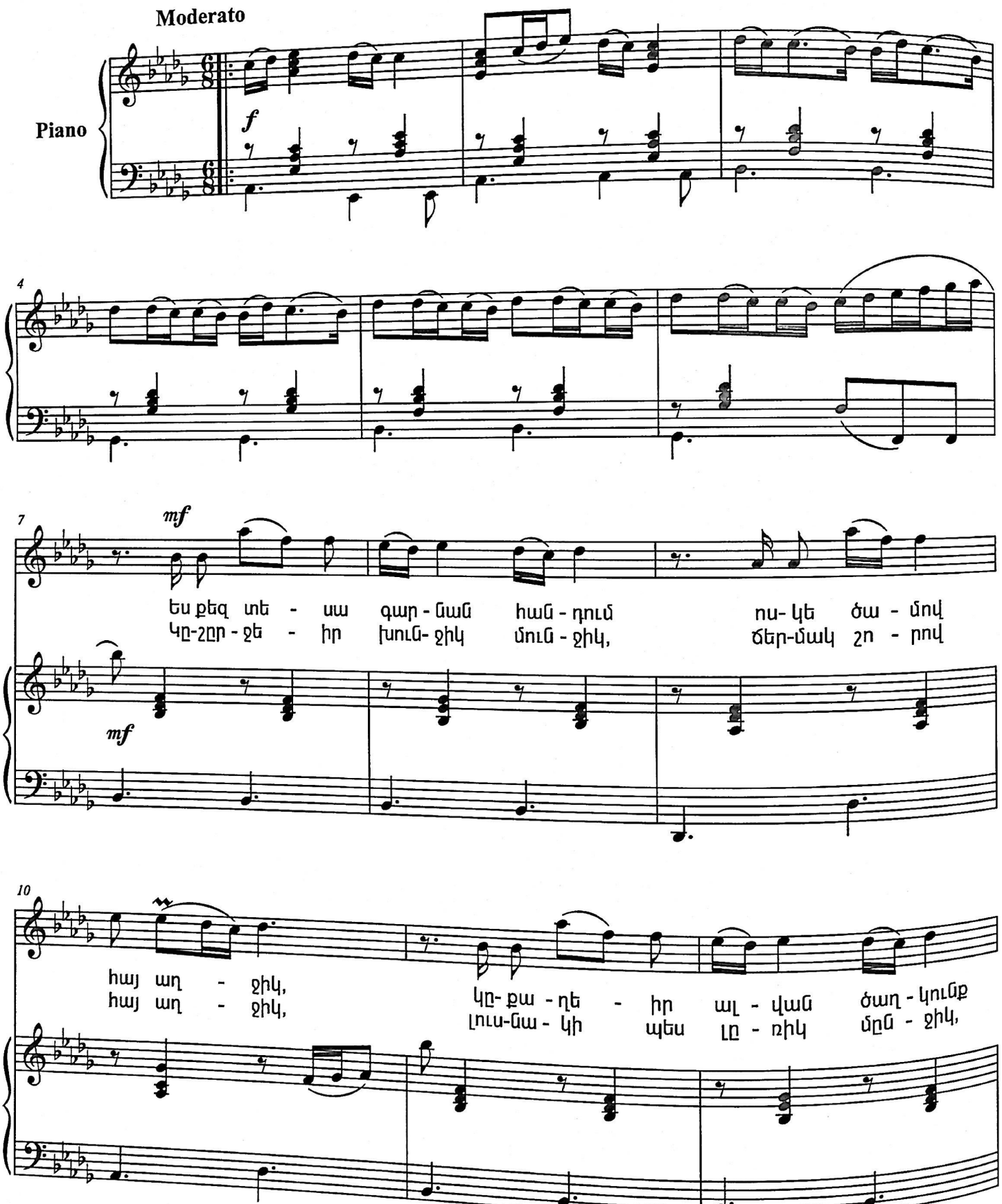

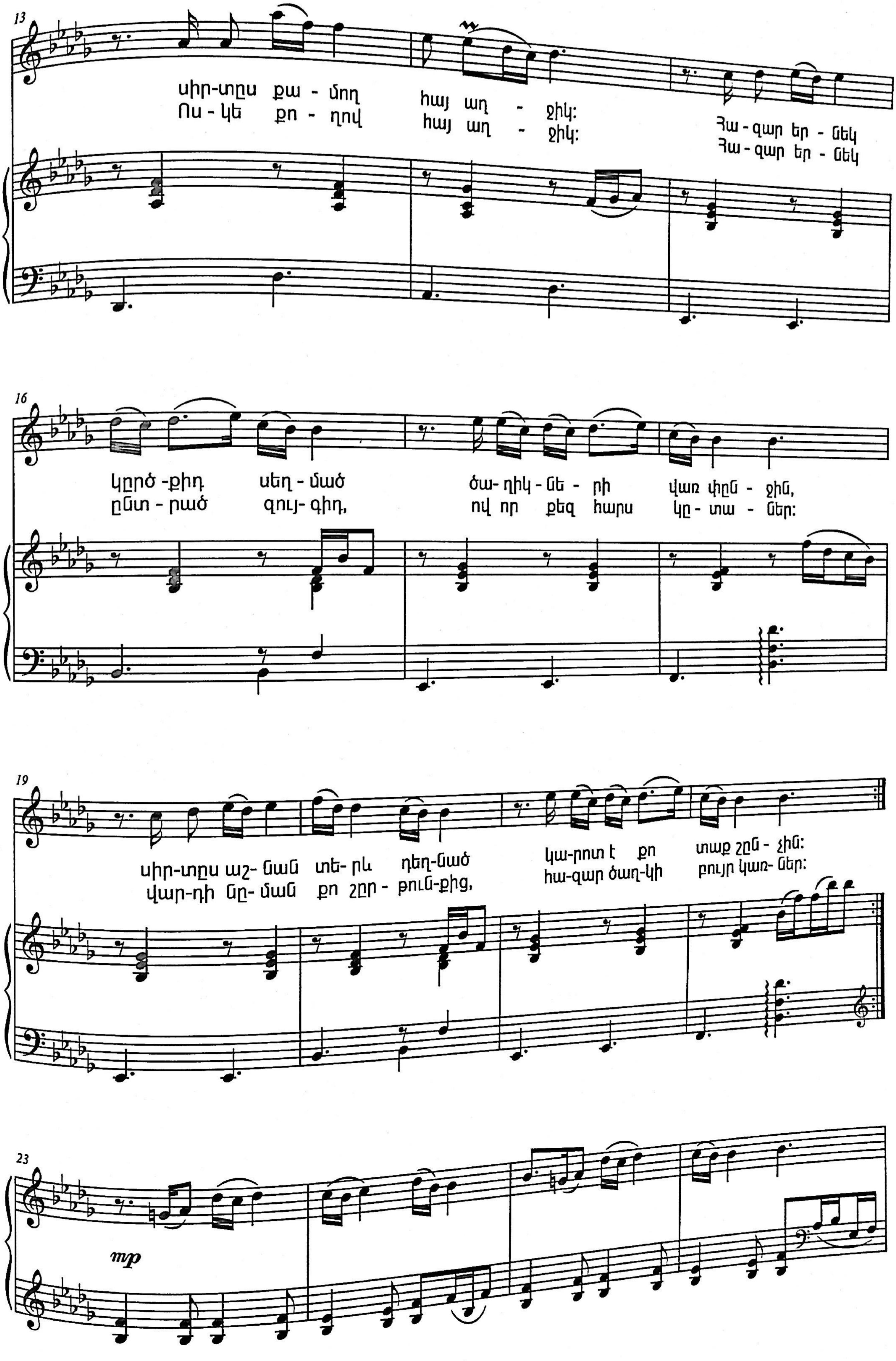
սիր-տըս քա - մող հայ աղ - ջիկ:
Ու - կե քո - ղով հայ աղ - ջիկ:
Հա - զար եր - նեկ
Հա - զար եր - նեկ
կըրծ -քիդ սեղ - մած ծա- ղիկ - նե - րի վառ փըն - ջին,
ընտ - րած գույ- գիդ, ով որ քեզ հարս կը - տա - ներ:
սիր-տըս աշ- նան տե- րև դեղ-նած կա-րոտ է քո տաք շըն - չին:
վար-դի նը- ման քո շըր - թուն-քից, հա-զար ծաղ-կի բույր կառ- ներ:
mp

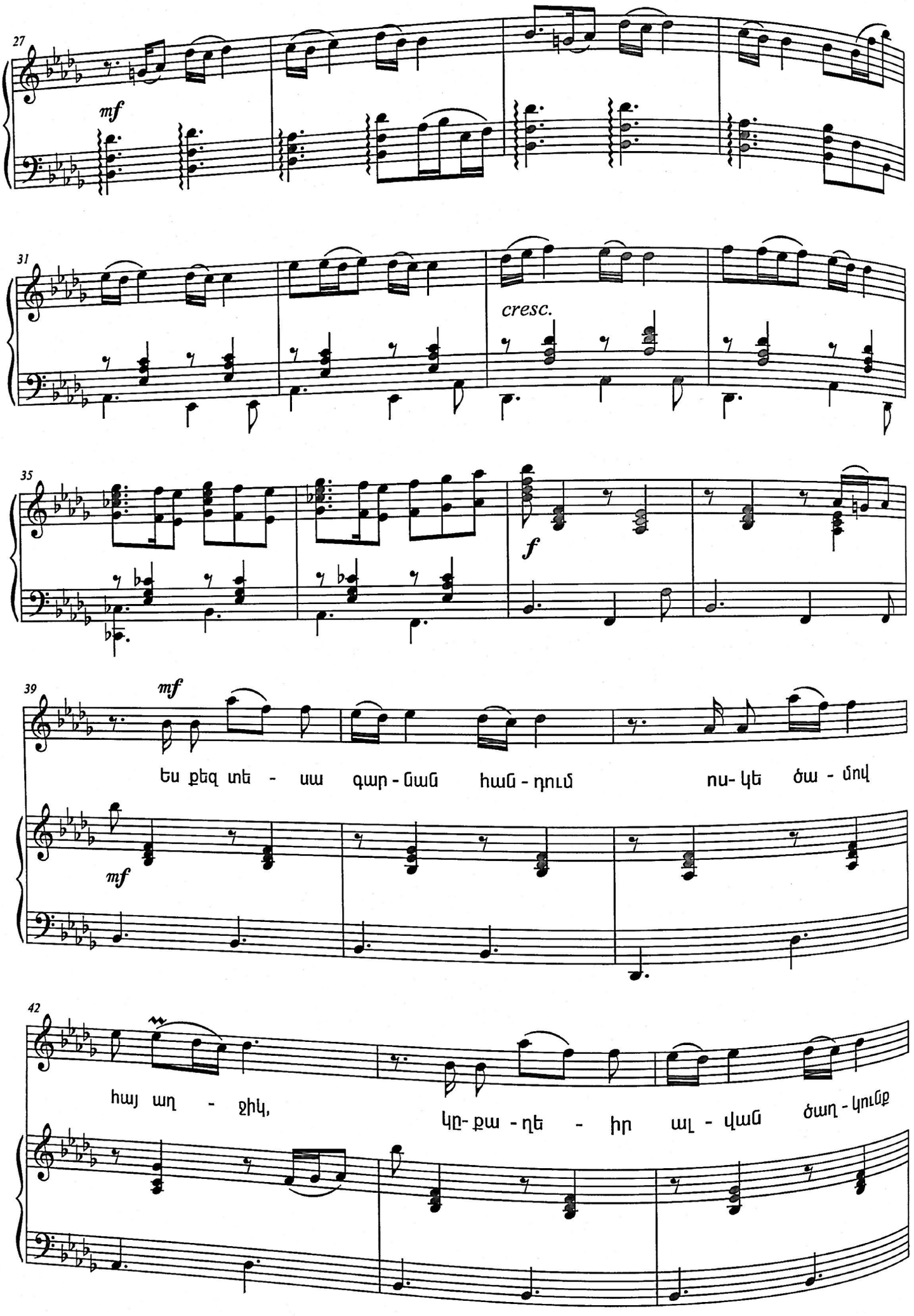
27
mf
31
cresc.
35
f
39
mf
Ես քեզ տե - սա գար - նան հան - դում ոս- կե ծա - մով
mf
42
հայ աղ - ջիկ, կը- քա - ղե - իր ալ - վան ծաղ - կունք

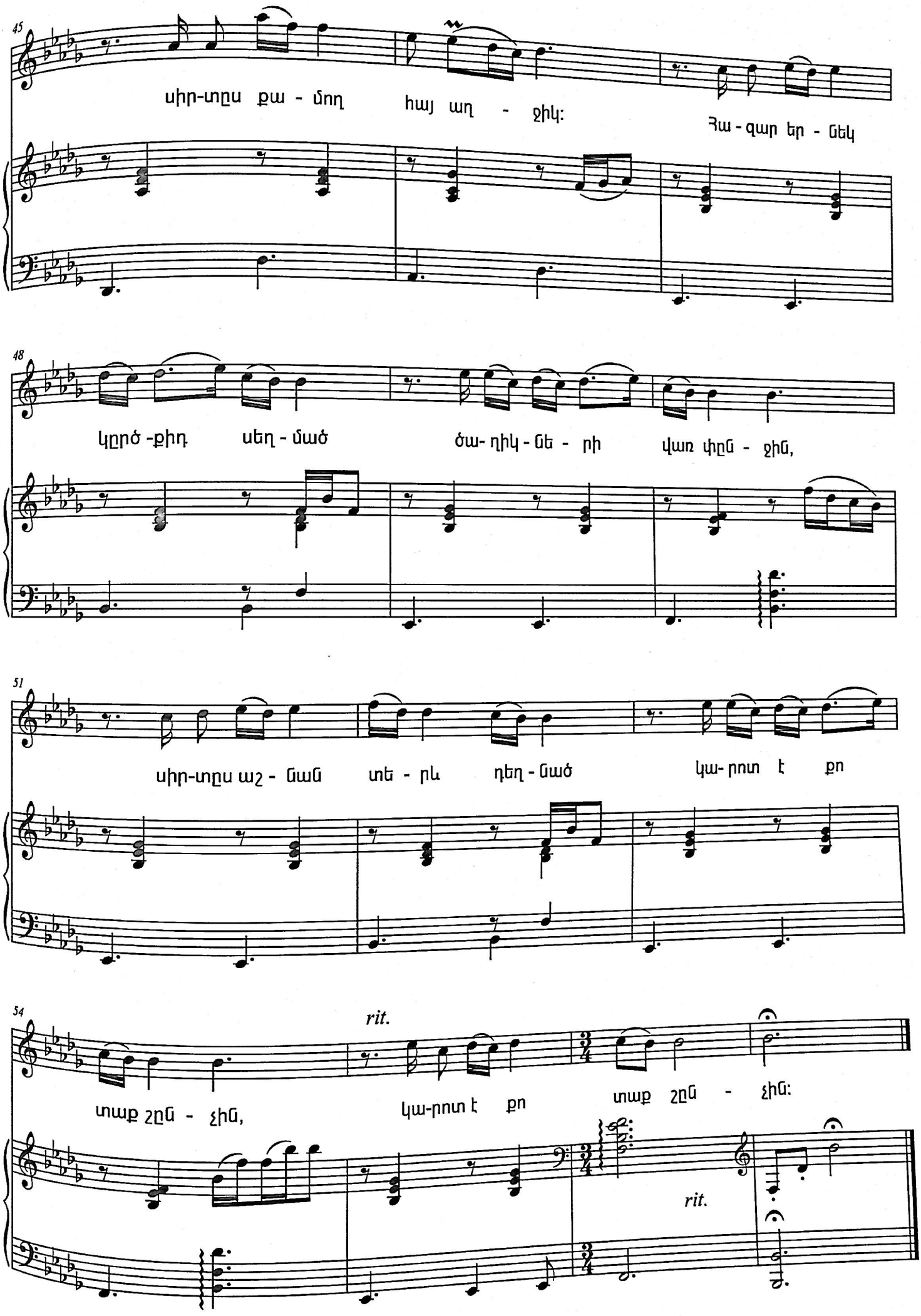
45
սիր-տըս քա - մող հայ աղ - ջիկ:
Հա - զար եր - նեկ
48
կըրծ -քիդ սեղ - մած ծա- ղիկ - նե - րի վառ փըն - ջին,
51
սիր-տըս աշ - նան տե - րև դեղ - նած կա- րոտ է քո
54
rit.
տաք շըն - չին, կա-րոտ է քո տաք շըն - չին:
rit.

Ես քեզ տեսա գարնան հանդում
Ոսկե ծամով հայ աղջիկ,
Կքաղեիր ալվան ծաղկունք
Սիրտս քամող հայ աղջիկ:

Հազար երնեկ կրծքիդ սեղմած
Ծաղիկների վառ փնջին,
Սիրտս աշնան տերև դեղնած
Կարոտ է քո տաք շնչին:

Կշրջեիր խունջիկ-մունջիկ,
Ճերմակ շորով հայ աղջիկ,
Լուսնակի պես լռիկ-մնջիկ,
Ոսկե քողով հայ աղջիկ:

Հազար երնեկ ընտրած զույգիդ,
Ով որ քեզ հարս կտաներ:
Վարդի նման քո շրթունքից,
Հազար ծաղկի բույր կառներ:

Ես քեզ տեսա գարնան հանդում
Ոսկե ծամով հայ աղջիկ,
Կքաղեիր ալվան ծաղկունք
Սիրտս քամող հայ աղջիկ:

Հազար երնեկ կրծքիդ սեղմած
Ծաղիկների վառ փնջին,
Սիրտս աշնան տերև դեղնած
Կարոտ է քո տաք շնչին:

ԵՐԱԶ ՏԵՍԱ
YERAZ TESA
(1979)

խոսք՝ Ե. Չարենցի

երգ.՝ Խ. Ավետիսյանի

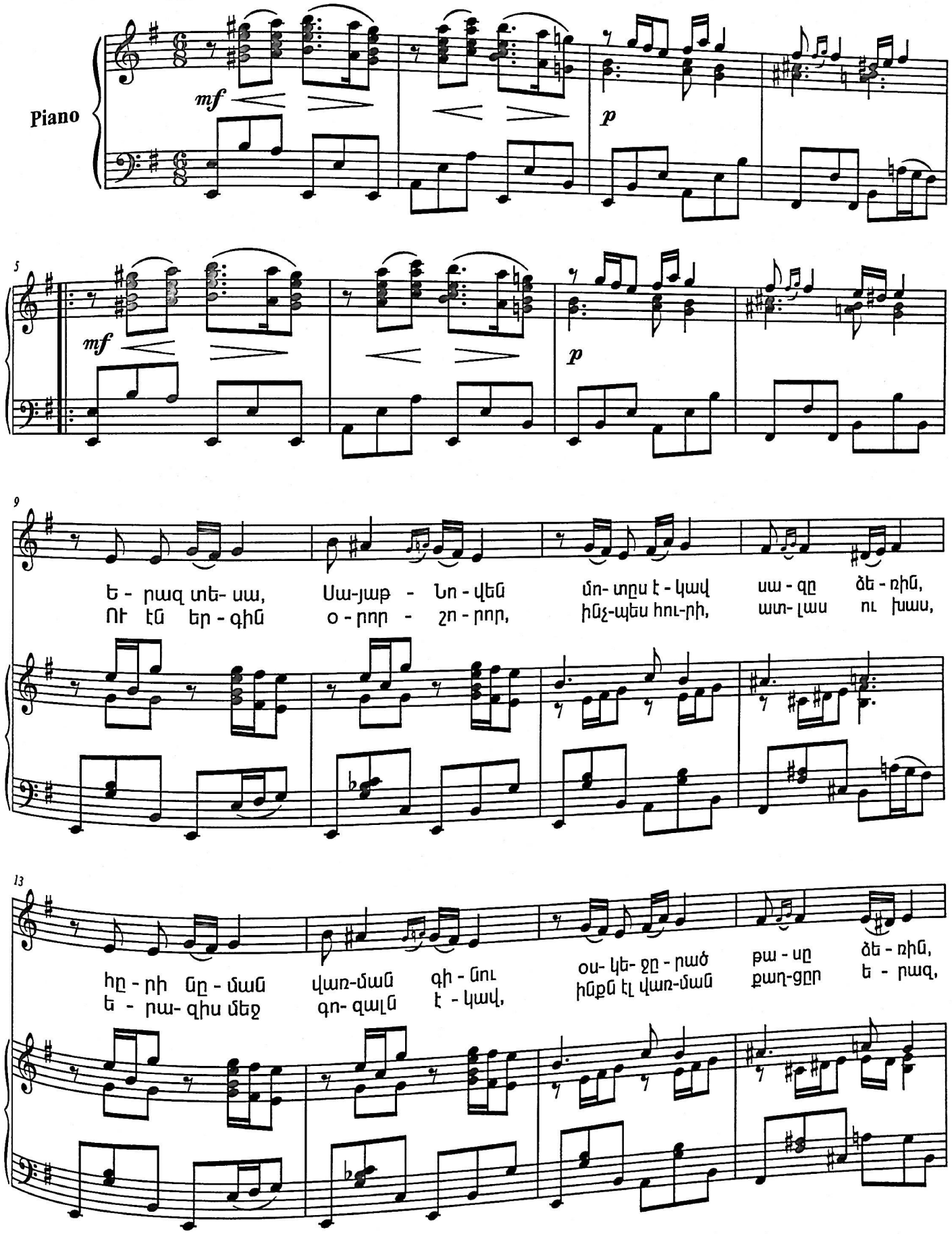

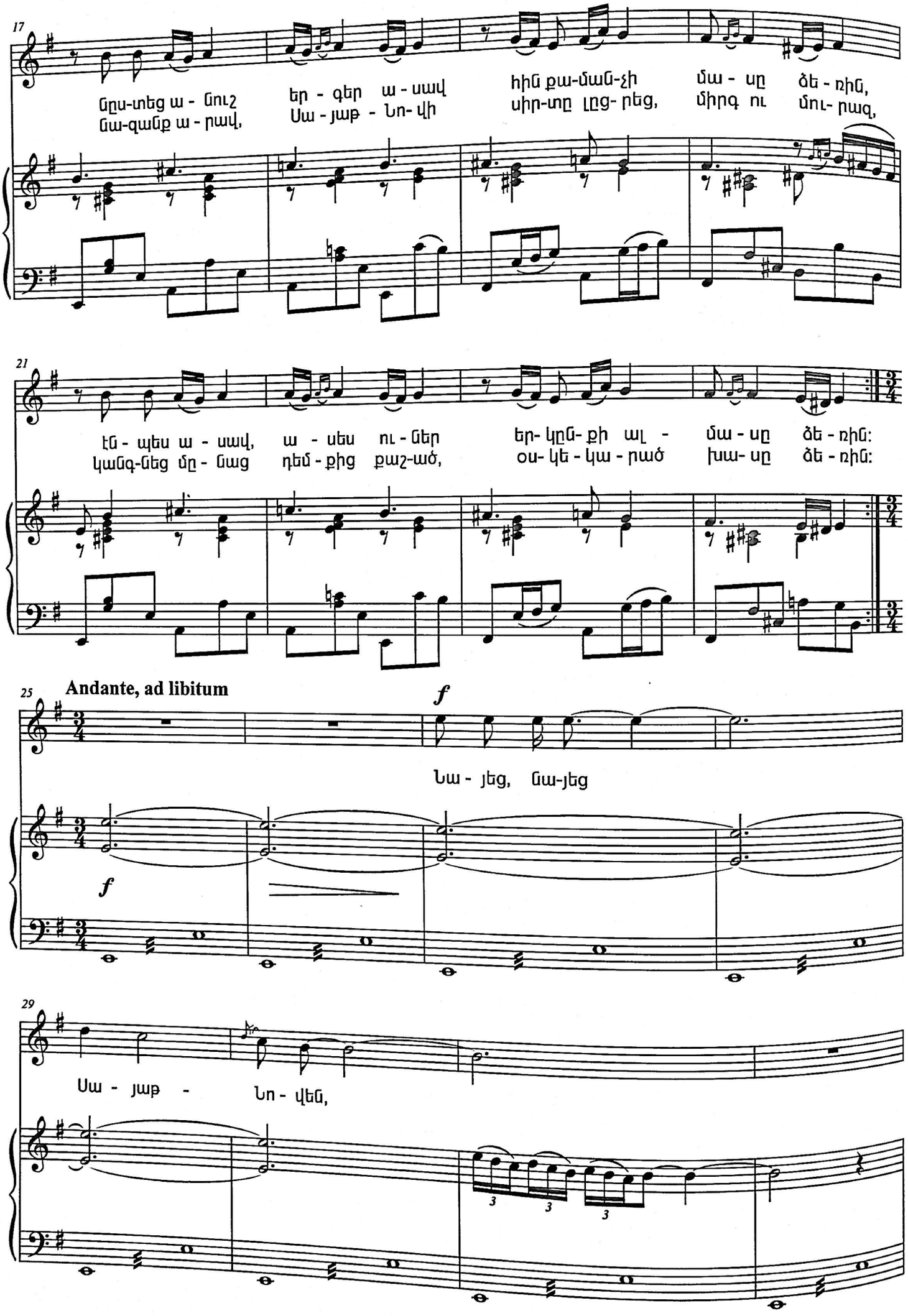
17
Ընս-տեց ա - նուշ
նա-զանք ա - րավ,
եր - գեր ա - սավ
Սա - յաթ - Նո- վի
հին քա-ման-չի
սիր-տը լըց- րեց,
մա - սը ձե - ռին,
միրգ ու մու- րազ,
21
էն - պես ա - սավ,
կանգ-նեց մը - նաց
ա - սես ու - ներ
դեմ - քից քաշ-ած,
եր- կըն- քի ալ -
օս- կե - կա - րած
մա - սը ձե - ռին:
խա- սը ձե - ռին:
25
Andante, ad libitum
f
Նա - յեց, նա-յեց
f
29
Սա - յաթ - Նո - վեն,
3
3
3

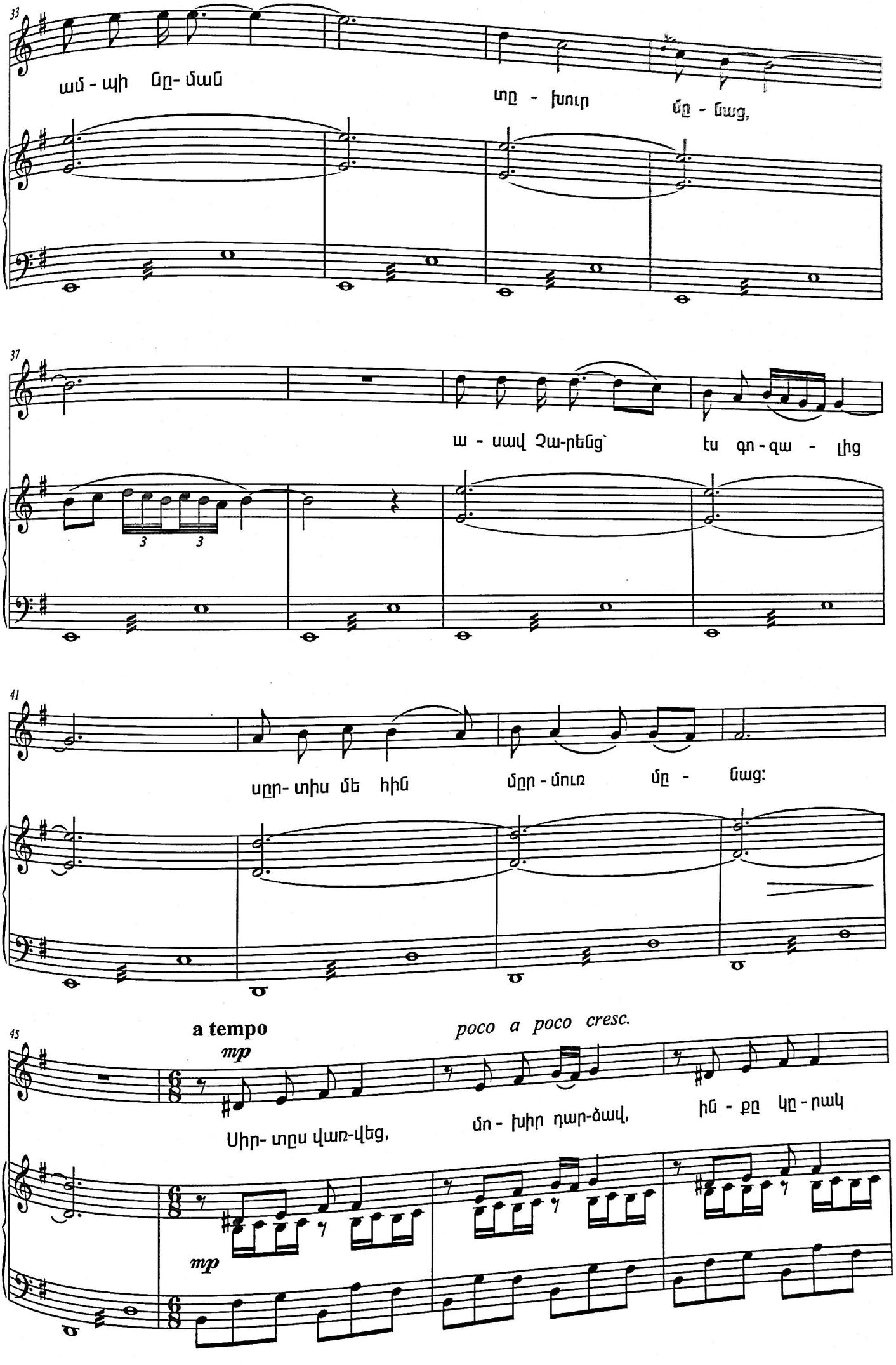
33
ամ - պի ըն- ման
տը - խուր
մը - նաց,
37
ա - սավ Չա-րենց՝
էս գո - զա - լից
41
սըր- տիս մե հին
մըր - մուռ
մը - նաց:
45
a tempo
mp
poco a poco cresc.
Սիր- տըս վառ-վեց,
մո - խիր դար-ձավ,
ին - քը կը - րակ
mp

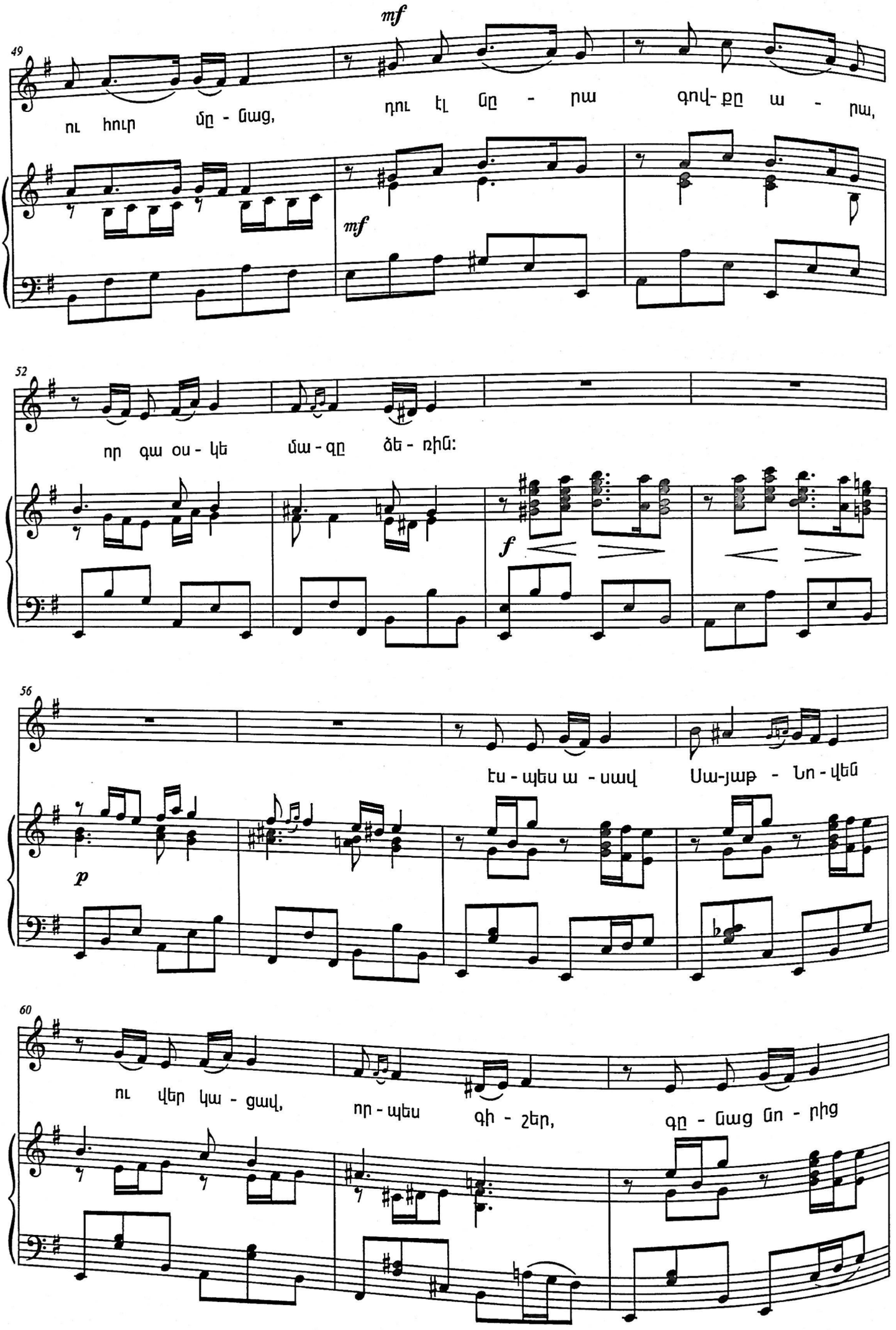
49
mf
ու հուր մը - նաց,
դու էլ նը - րա գով- քը ա - րա,
mf
52
որ գա օս - կե մա - գը ձե - ռին:
f
56
էս - պես ա - սավ Սա-յաթ - Նո - վեն
p
60
ու վեր կա - ցավ,
որ - պես գի - շեր,
գը - նաց նո - րից

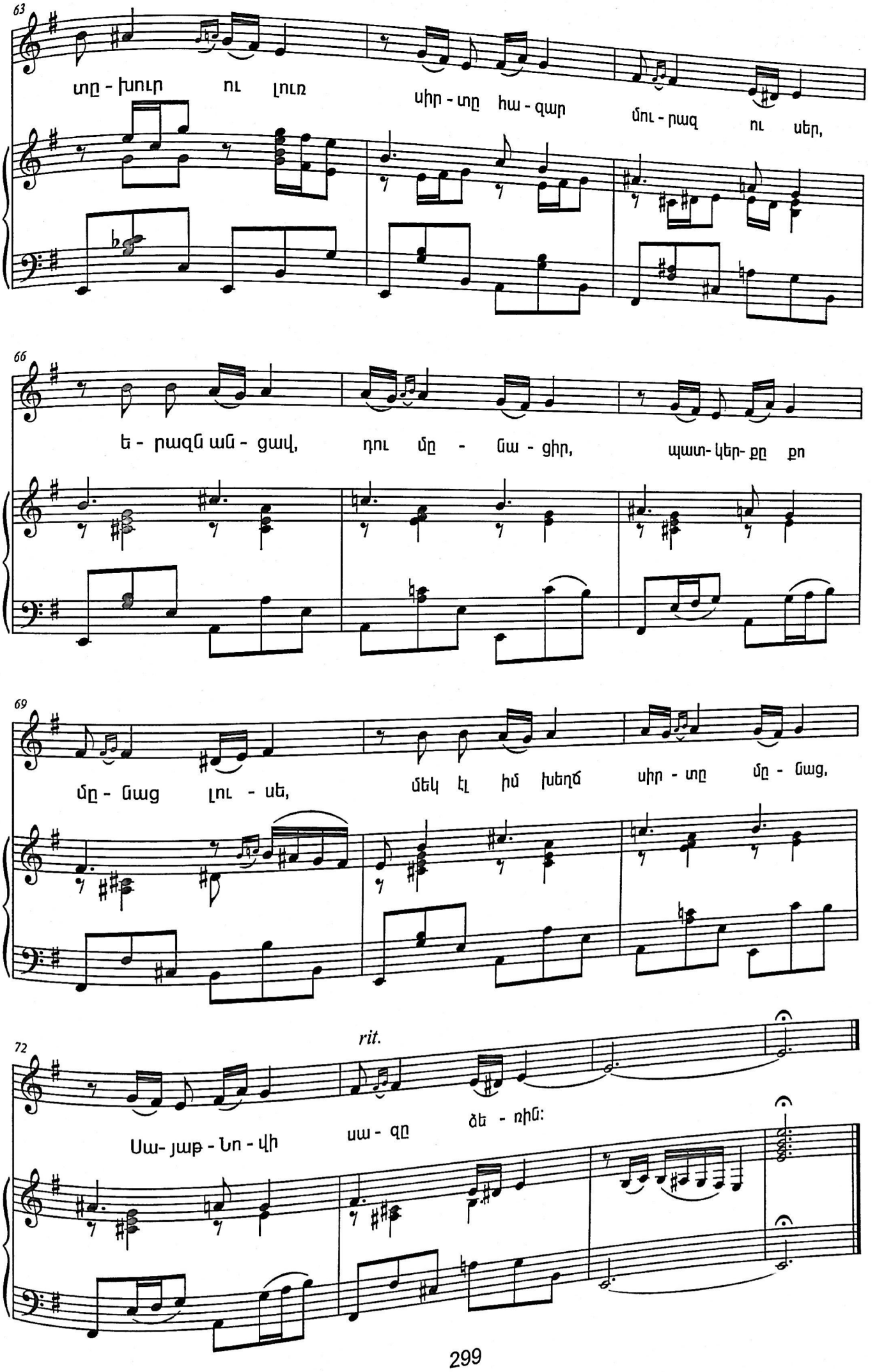
63
տը - խուր ու լուռ
սիր - տը հա - զար
մու - րազ ու սեր,
66
ե - րազն ան - ցավ,
դու մը - նա - ցիր,
պատ- կեր- քը քո
69
մը - նաց լու - սե,
մեկ էլ իմ խեղճ
սիր - տը մը - նաց,
rit.
72
Սա- յաթ - Նո - վի
սա - զը
ձե - ռին:

Երազ տեսա, Սայաթ-Նովեն մոտս էկավ սազը ձեռին,
Հրի նման վառման գինու օսկեջրած թասը ձեռին,
Նստեց, անուշ երգեր ասավ, հին քամանչի մասը ձեռին,
Էնպես ասավ, ասես ուներ երկնքի ալմասը ձեռին:

Ու էն երգին օրոր-շորոր, ինչպես հուրի, ատլաս ու խաս,
Երազիս մեջ գոզալն էկավ՝ ինքն էլ վառման քաղցր երազ,
Նազանք արավ, Սայաթ-Նովի սիրտը լցրեց միրգ ու մուրազ,
Կանգնեց մնաց դեմքից քաշած օսկեկարած խասը ձեռին:

Նայեց, նայեց Սայաթ-Նովեն, ամպի նման տխուր մնաց,
Ասավ Չարենց, էս գոզալից սրտիս մե հին մրմուռ մնաց,
Սիրտս վառվեց, մոխիր դարձավ, ինքը կրակ ու հուր մնաց,
Դու էլ նրա գովքը արա, որ գա օսկե մազը ձեռին:

Էսպես ասավ Սայաթ-Նովեն ու վեր կացավ, որպես գիշեր,
Գնաց նորից տխուր ու լուռ՝ սիրտը հազար մուրազ ու սեր,
Երազն անցավ դու մնացիր, պատկերքը քո մնաց լուսե,
Մեկ էլ իմ խեղճ սիրտը մնաց՝ Սայաթ-Նովի սազը ձեռին:

ԵՐԲ ԽԱՆԴՈՒՄ ԵՍ
YERB KHANDUM ES
(1978)

խոսք՝ Գ. Բանդուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Moderato cantabile

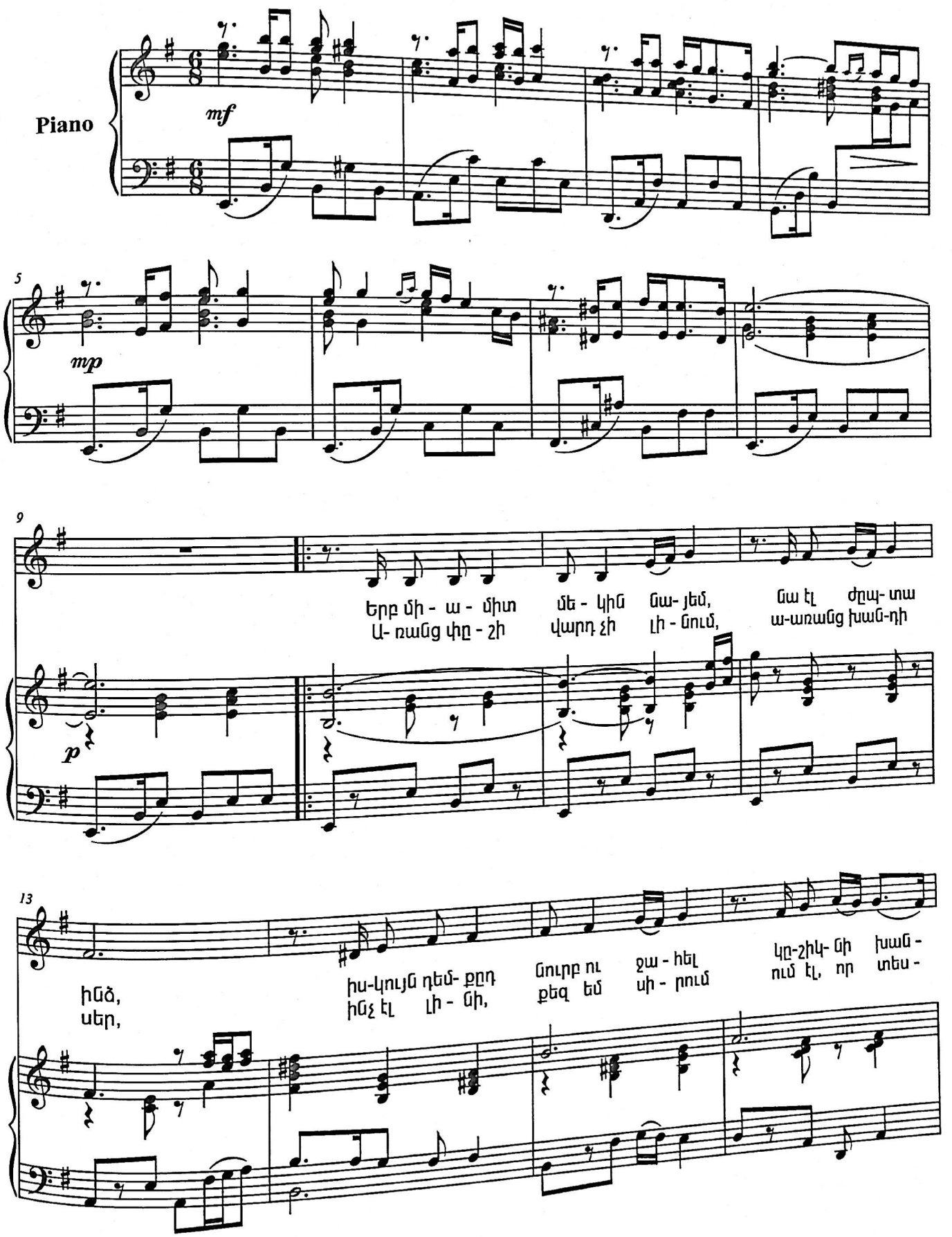

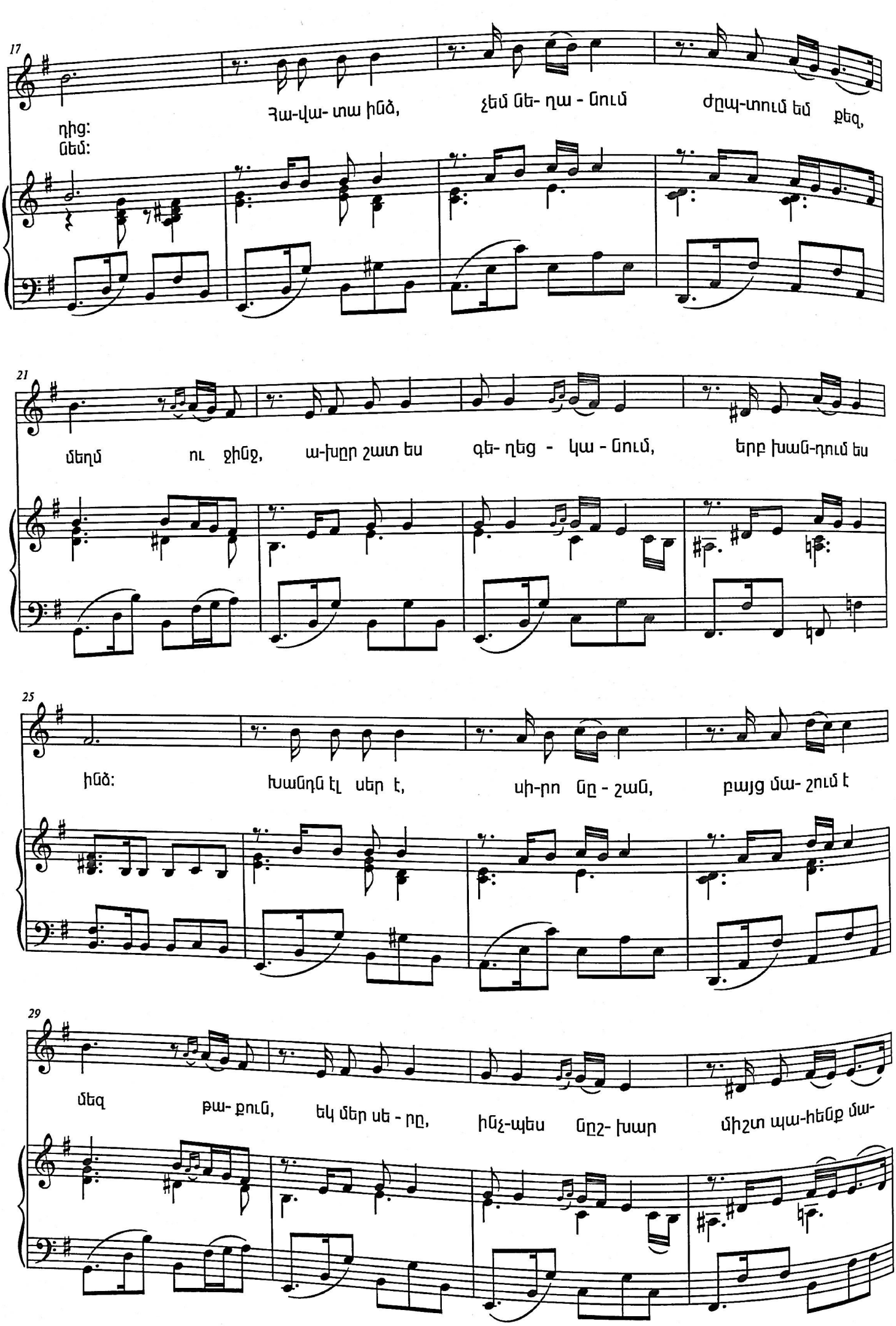
17
դից:
Նեմ:
Հա-վա- տա ինձ, չեմ նե- ղա - նում ժըպ-տում եմ քեզ,
21
մեղմ ու ջինջ, ա-խըր շատ ես գե- ղեց - կա - նում, երբ խաղ-դում ես
25
ինձ: Խաղդն էլ սեր է, սի-րո նը - շան, բայց մա- շում է
29
մեզ թա- քուն, եկ մեր սե - րը, ինչ-պես նըշ- խար միշտ պա-հենք մա-

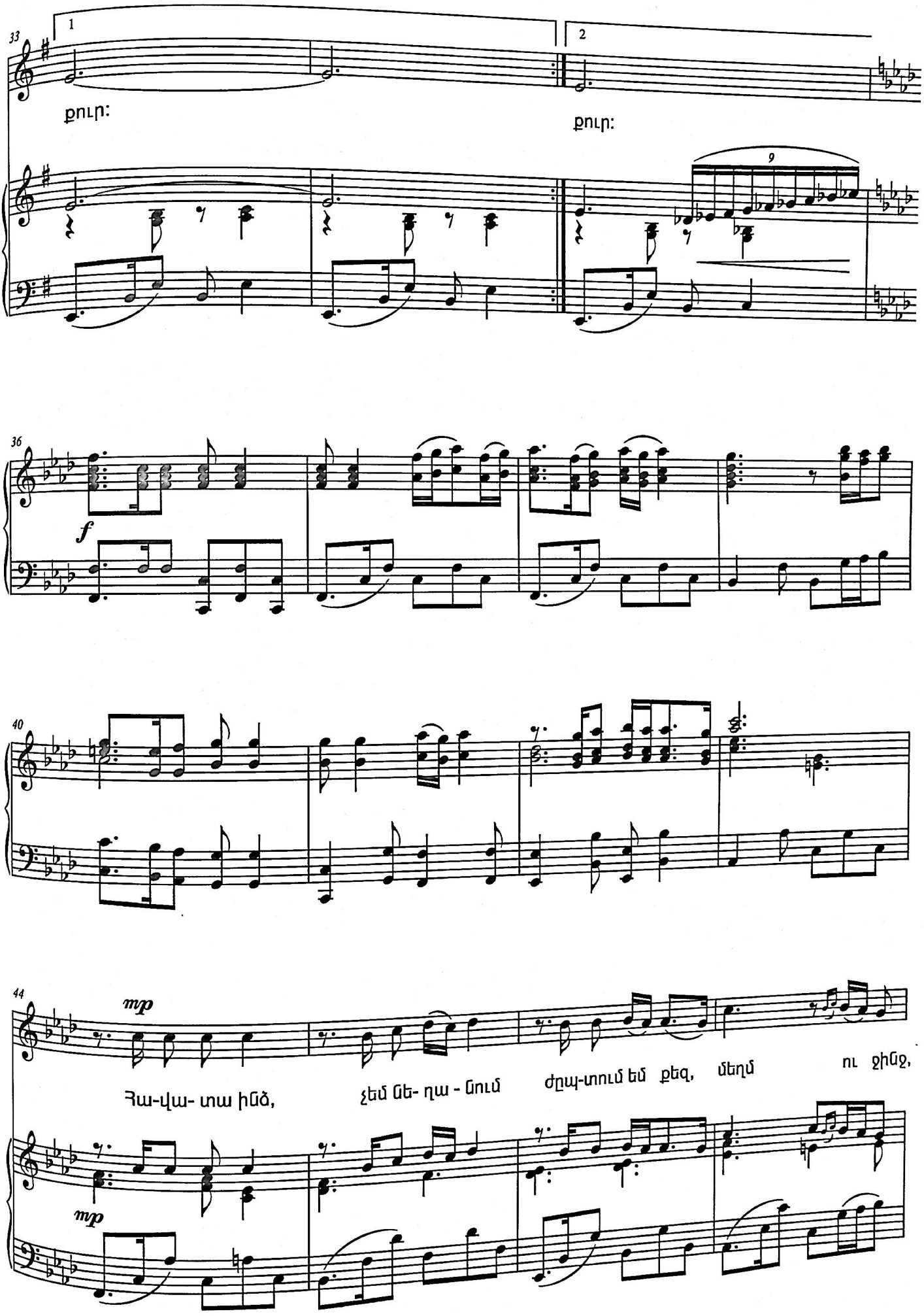
33
1
քուր:
2
քուր:
9
36
f
40
44
mp
Հա-վա- տա իմն,
չեմ նե- ղա - նում
ժըպ-տում եմ քեզ,
մեղմ
ու քինջ,
mp

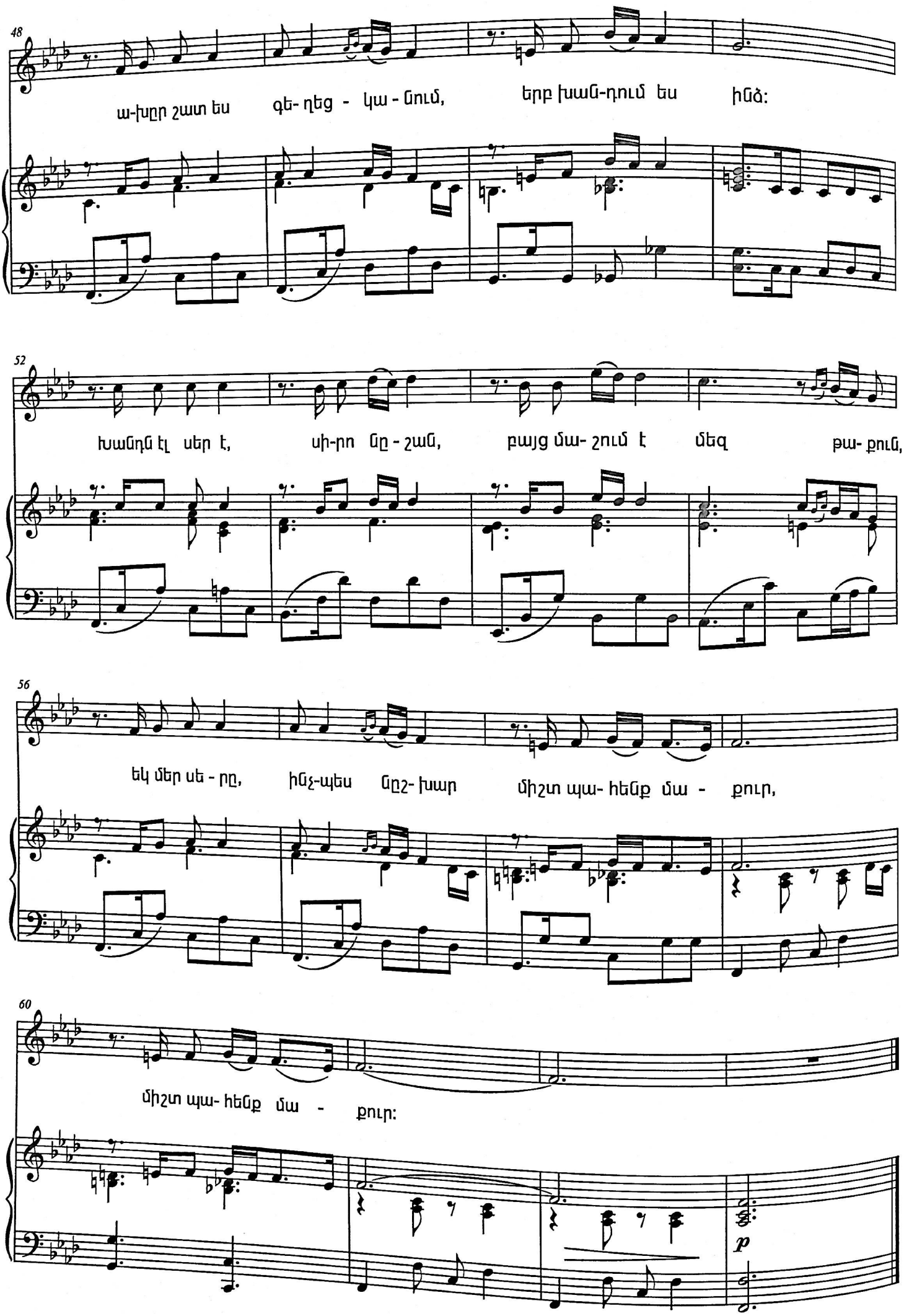
48
ա-խըր շատ ես գե- ղեց - կա - նում, երբ խաև-դում ես ինձ:
52
Խանդն էլ սեր է, սի-րո նը - շան, բայց մա- շում է մեզ թա- քուն,
56
եկ մեր սե - րը, ինչ-պես նըշ- խար միշտ պա- հենք մա - քուր,
60
միշտ պա- հենք մա - քուր:
p

Երբ միամիտ մեկին նայեմ,
Նա էլ ժպտա ինձ,
Իսկույն դեմքդ նուրբ ու ջահել
Կշիկնի խանդից:

Հավատ ինձ, չեմ նեղանում,
Ժպտում եմ քեզ, մեղմ ու ջինջ,
Ախր շատ ես գեղեցկանում,
Երբ խանդում ես ինձ:

Խանդն էլ սեր է, սիրո նշան
Բայց մաշում է մեզ թաքուն
Եկ մեր սերը, ինչպես նշխար
Միշտ պահենք մաքուր:

Առանց փշի վարդ չի լինում
Առանց խանդի՝ սեր,
Ինչ էլ լինի, քեզ եմ սիրում
Ում էլ, որ տեսնեմ:

Հավատ ինձ, չեմ նեղանում,
Ժպտում եմ քեզ, մեղմ ու ջինջ,
Ախր շատ ես գեղեցկանում,
Երբ խանդում ես ինձ:

Խանդն էլ սեր է, սիրո նշան
Բայց մաշում է մեզ թաքուն
Եկ մեր սերը, ինչպես նշխար
Միշտ պահենք մաքուր:

ԵՐԵՎԱՆ
YEREVAN
(1986)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

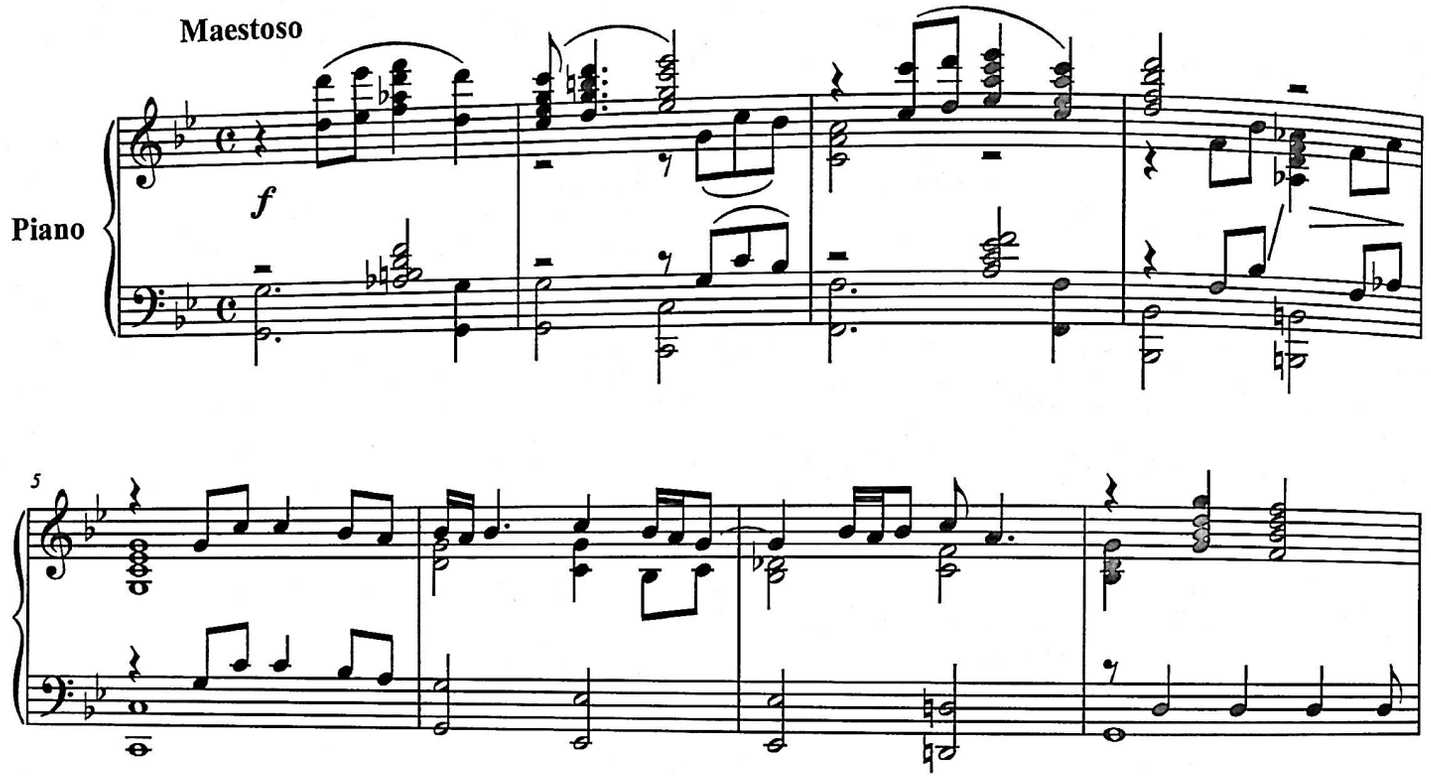

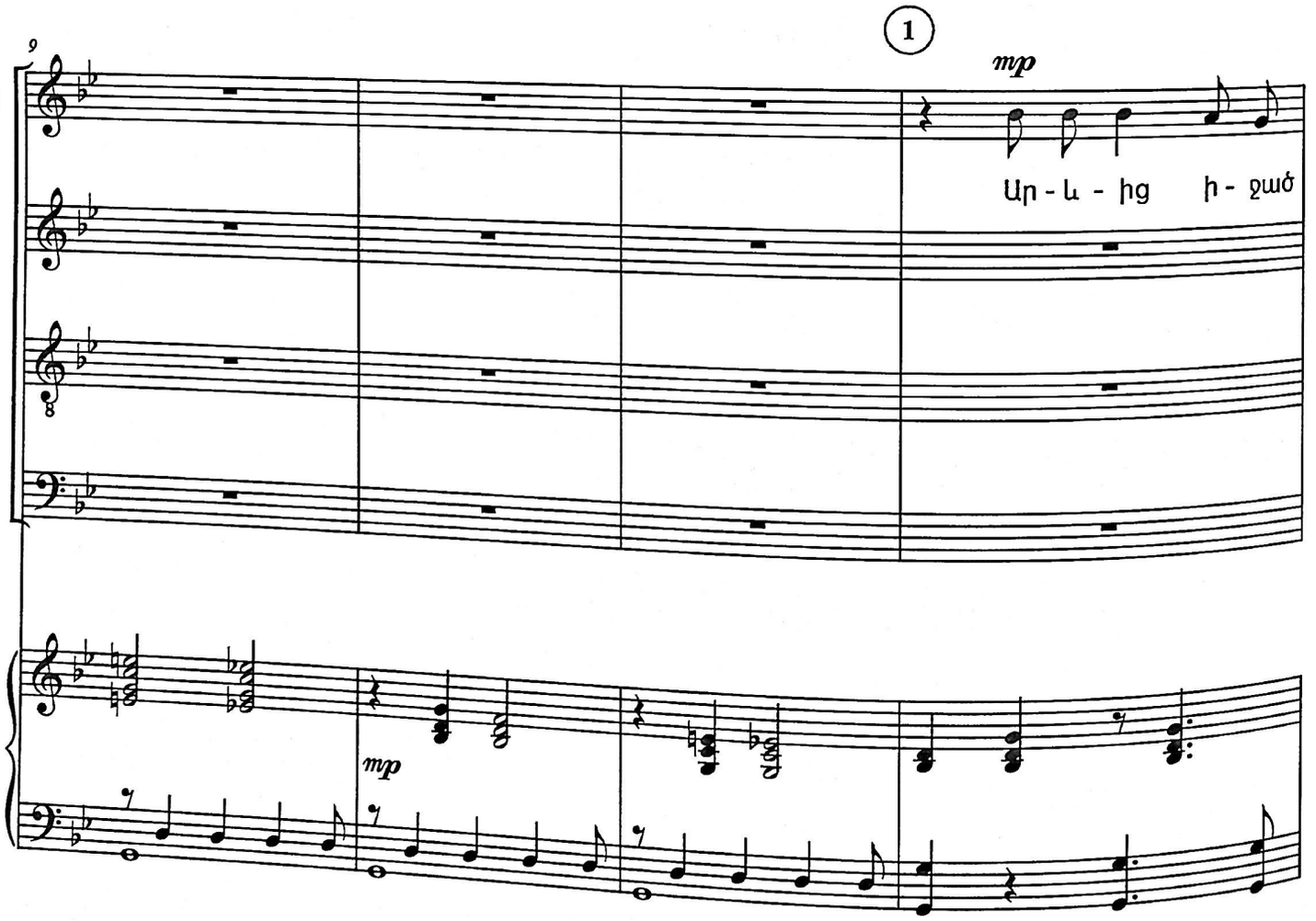

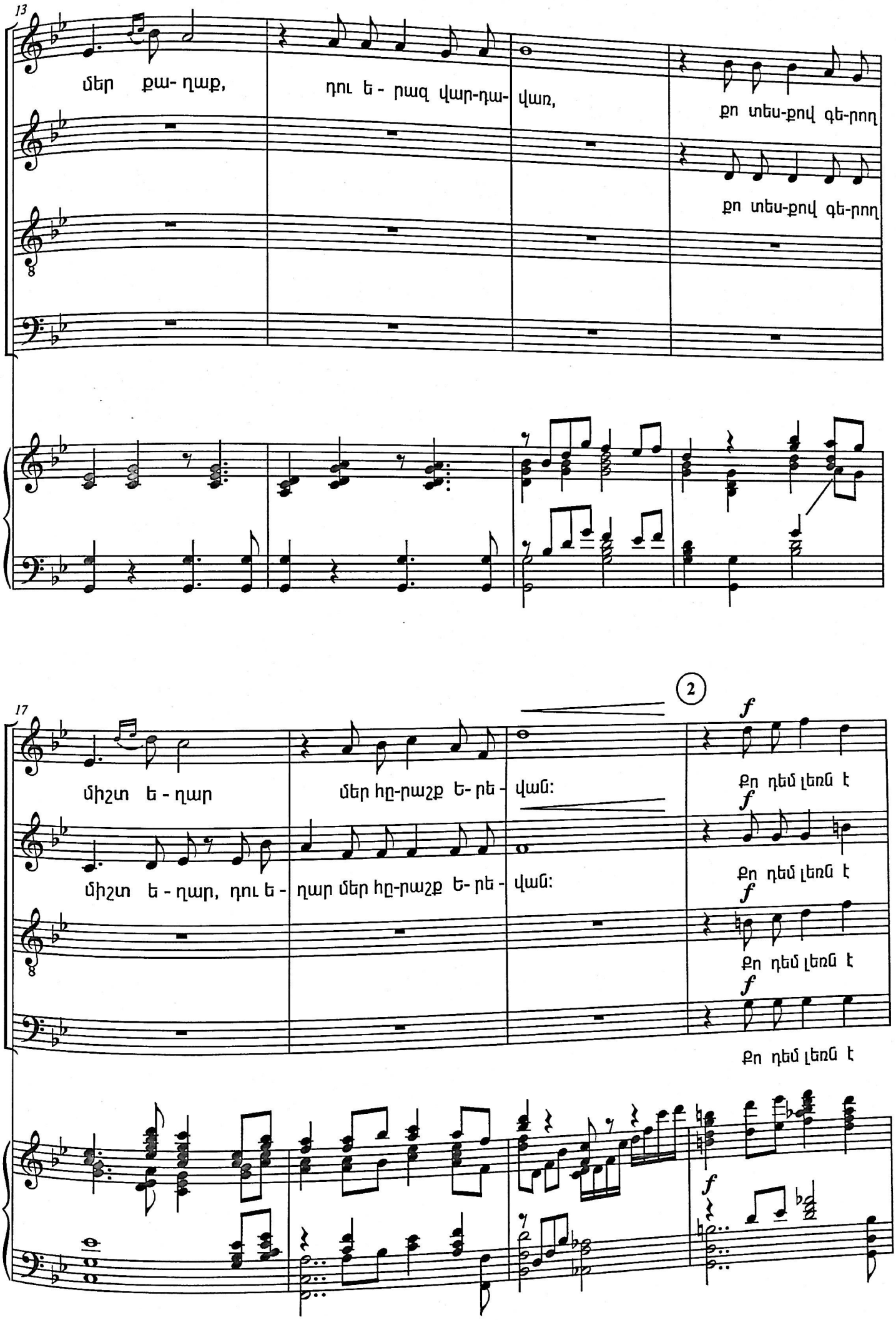
13
S
A
T
B
մեր քա- ղաք,
դու ե - րազ վար-դա- վառ,
քո տես-քով գե-րող
քո տես-քով գե-րող
17
2
f
միշտ ե - ղար
մեր հո-րաշք ե- րե - վան:
քո դեմ լեռն է
միշտ ե - ղար, դու ե -
ղար մեր հո-րաշք ե- րե -
վան:
քո դեմ լեռն է
քո դեմ լեռն է
քո դեմ լեռն է

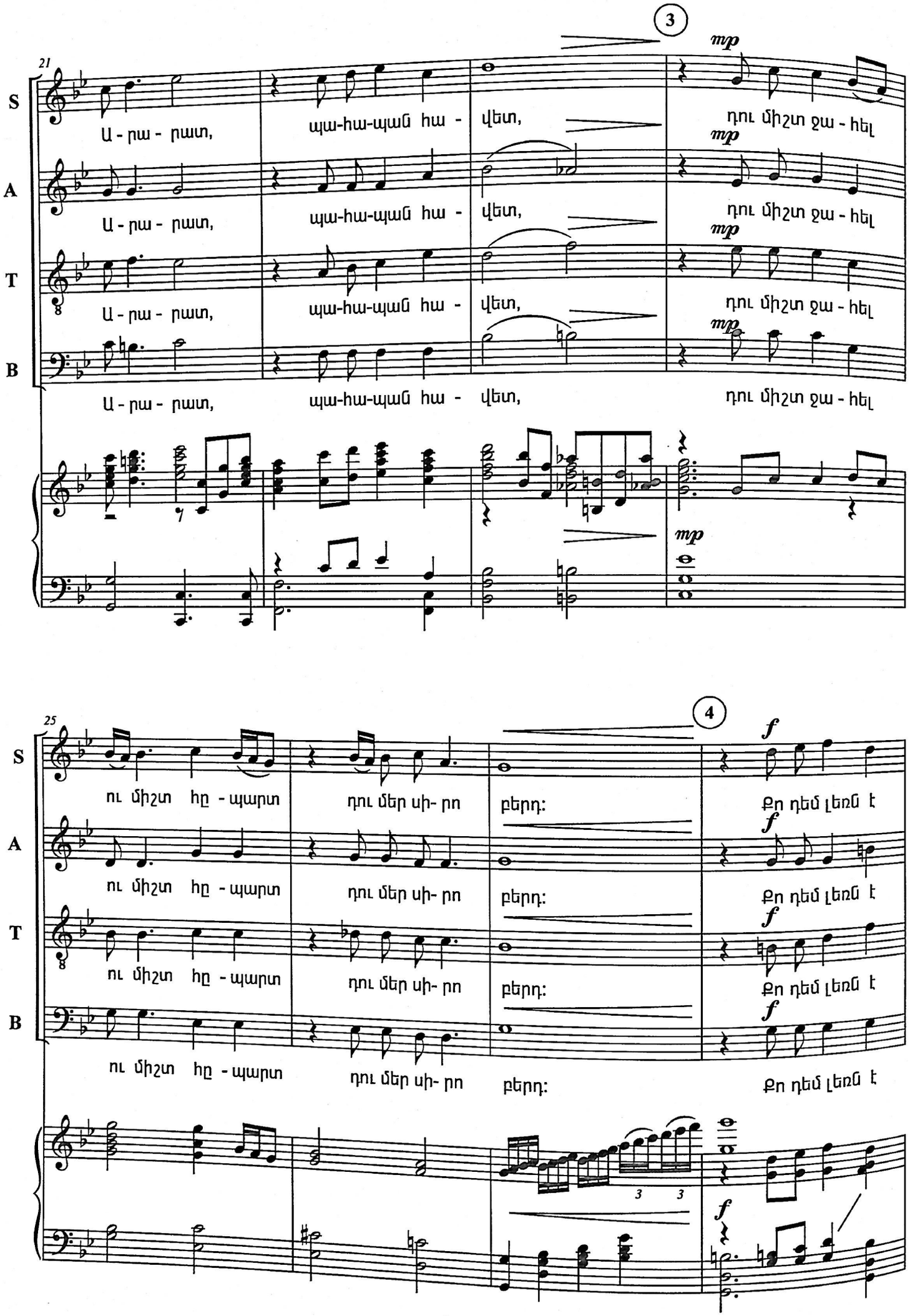
3
21
S
A
T
B
mp
Ա - րա - րատ,
պա-հա-պան հա -
վետ,
դու միշտ ջա - հել
4
25
f
ու միշտ հը - պարտ
դու մեր սի- րո
բերդ:
Քո դեմ լեռն է
3 3

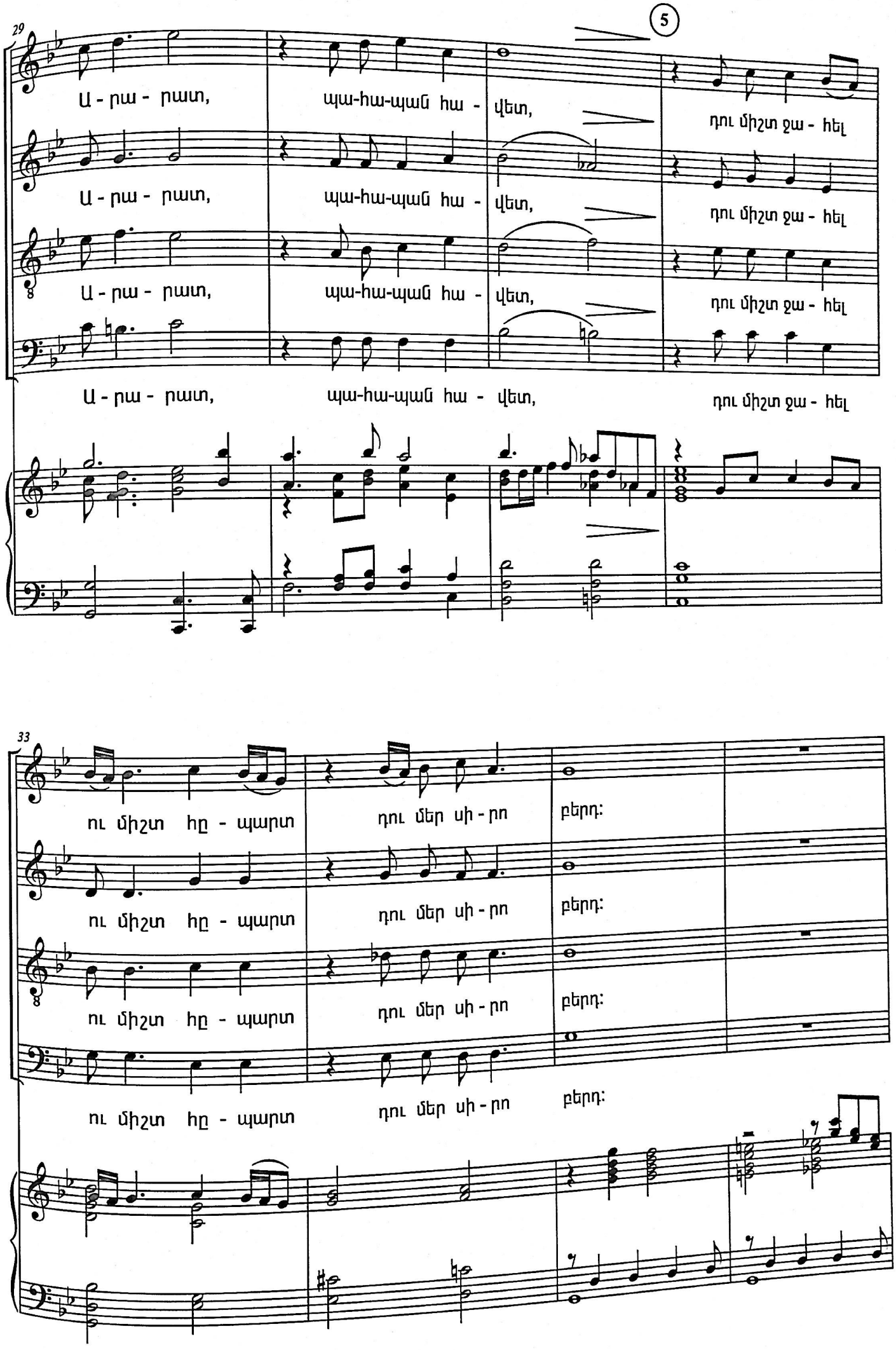
29
5
S
A
T
B
Ա - րա - րատ, պա-հա-պան հա - վետ, դու միշտ ջա - հել
Ա - րա - րատ, պա-հա-պան հա - վետ, դու միշտ ջա - հել
Ա - րա - րատ, պա-հա-պան հա - վետ, դու միշտ ջա - հել
Ա - րա - րատ, պա-հա-պան հա - վետ, դու միշտ ջա - հել
33
ու միշտ հը - պարտ դու մեր սի - րո բերդ:
ու միշտ հը - պարտ դու մեր սի - րո բերդ:
ու միշտ հը - պարտ դու մեր սի - րո բերդ:
ու միշտ հը - պարտ դու մեր սի - րո բերդ:

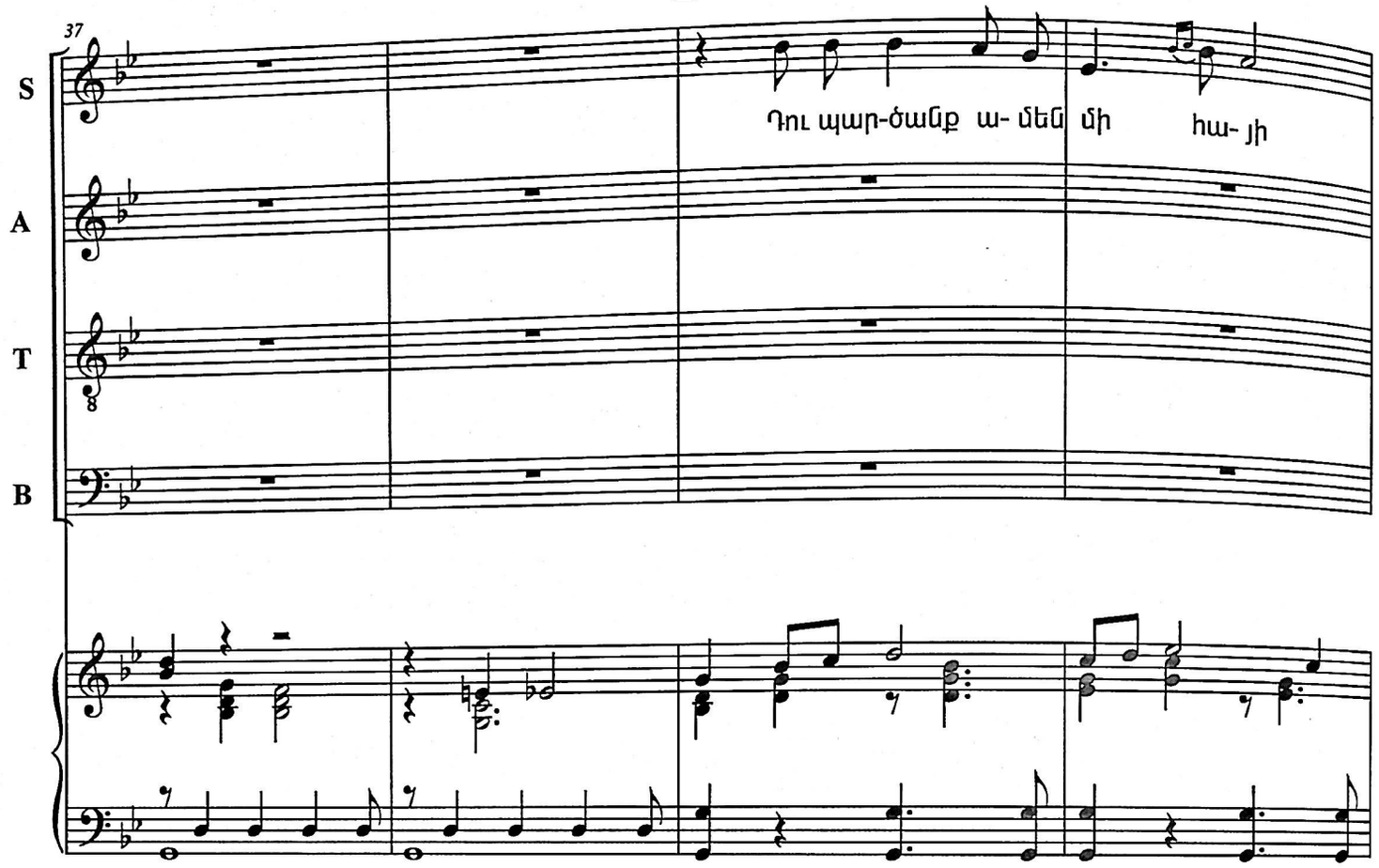
37
S
A
T
B
Դու պար-ծանք ա- մեն մի հա- յի

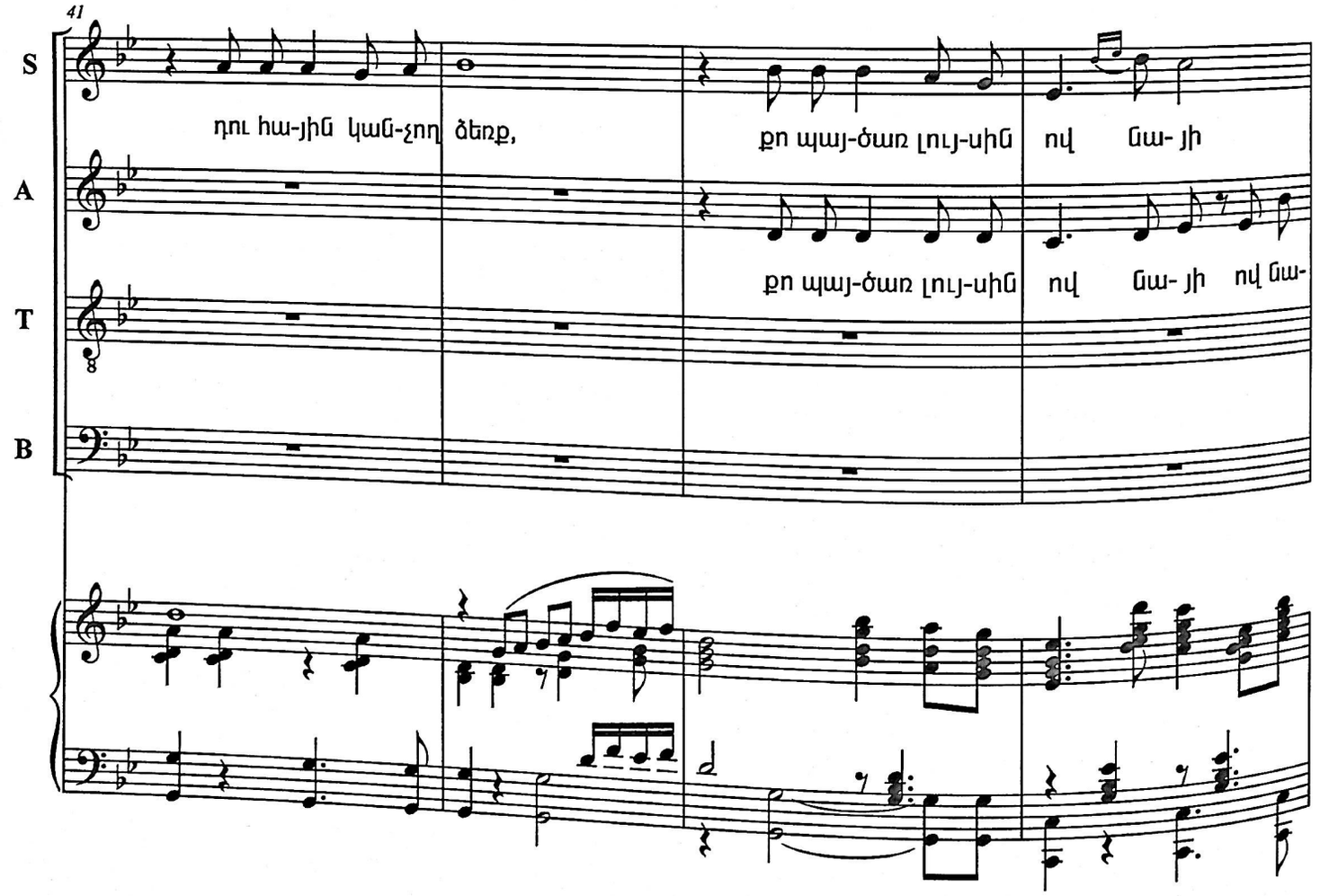
41
S
A
T
B
դու հա-յին կան-չող ձեռք,
քո պայ-ծառ լույ-սին ով ցա- յի
քո պայ-ծառ լույ-սին ով ցա- յի ով ցա-

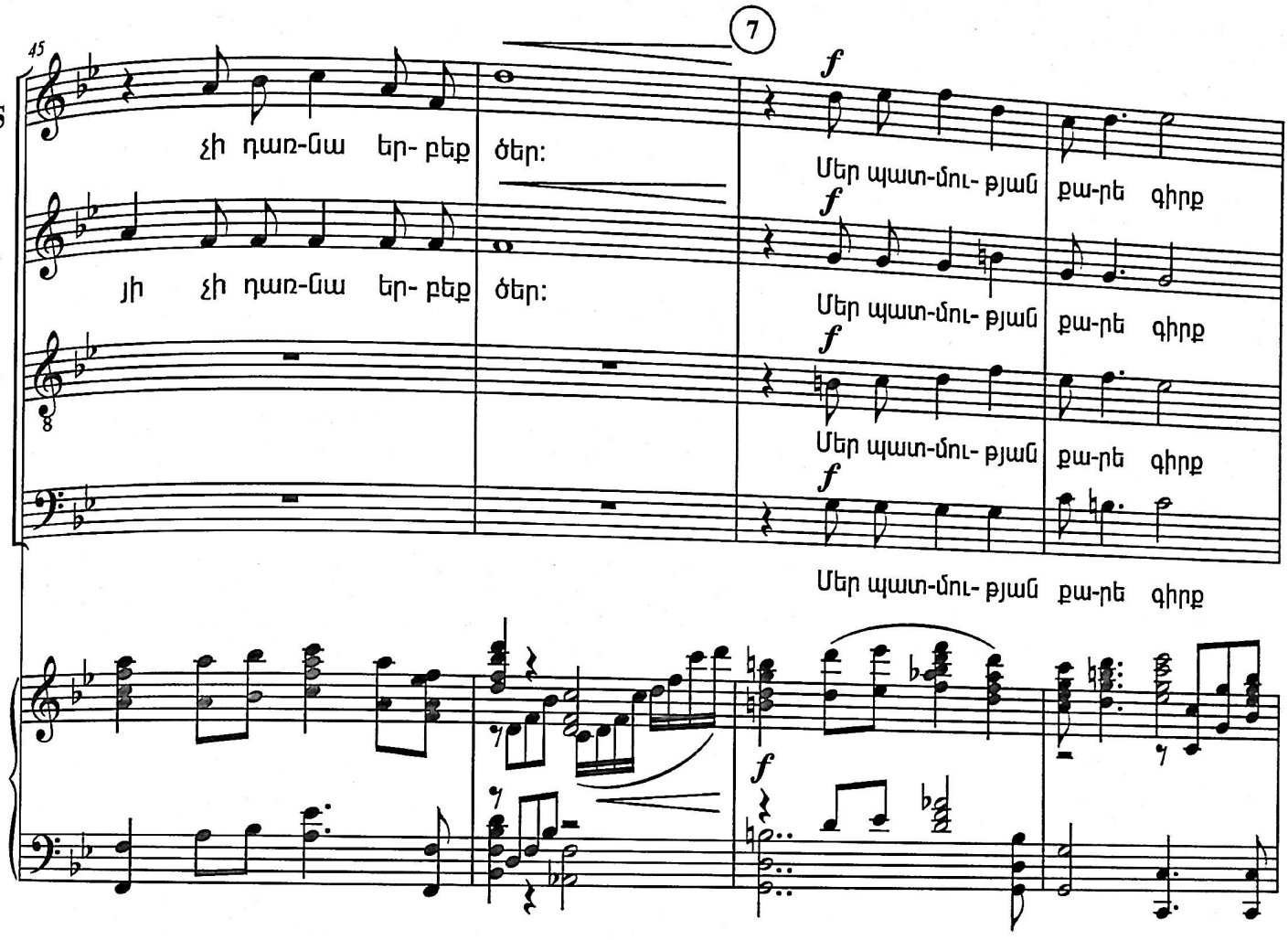
45
7
S
A
T
B
չի դառ-նա եր- բեք ծեր:
յի չի դառ-նա եր- բեք ծեր:
f
Մեր պատ-մու- թյան քա-րե գիրք
Մեր պատ-մու- թյան քա-րե գիրք
Մեր պատ-մու- թյան քա-րե գիրք
Մեր պատ-մու- թյան քա-րե գիրք

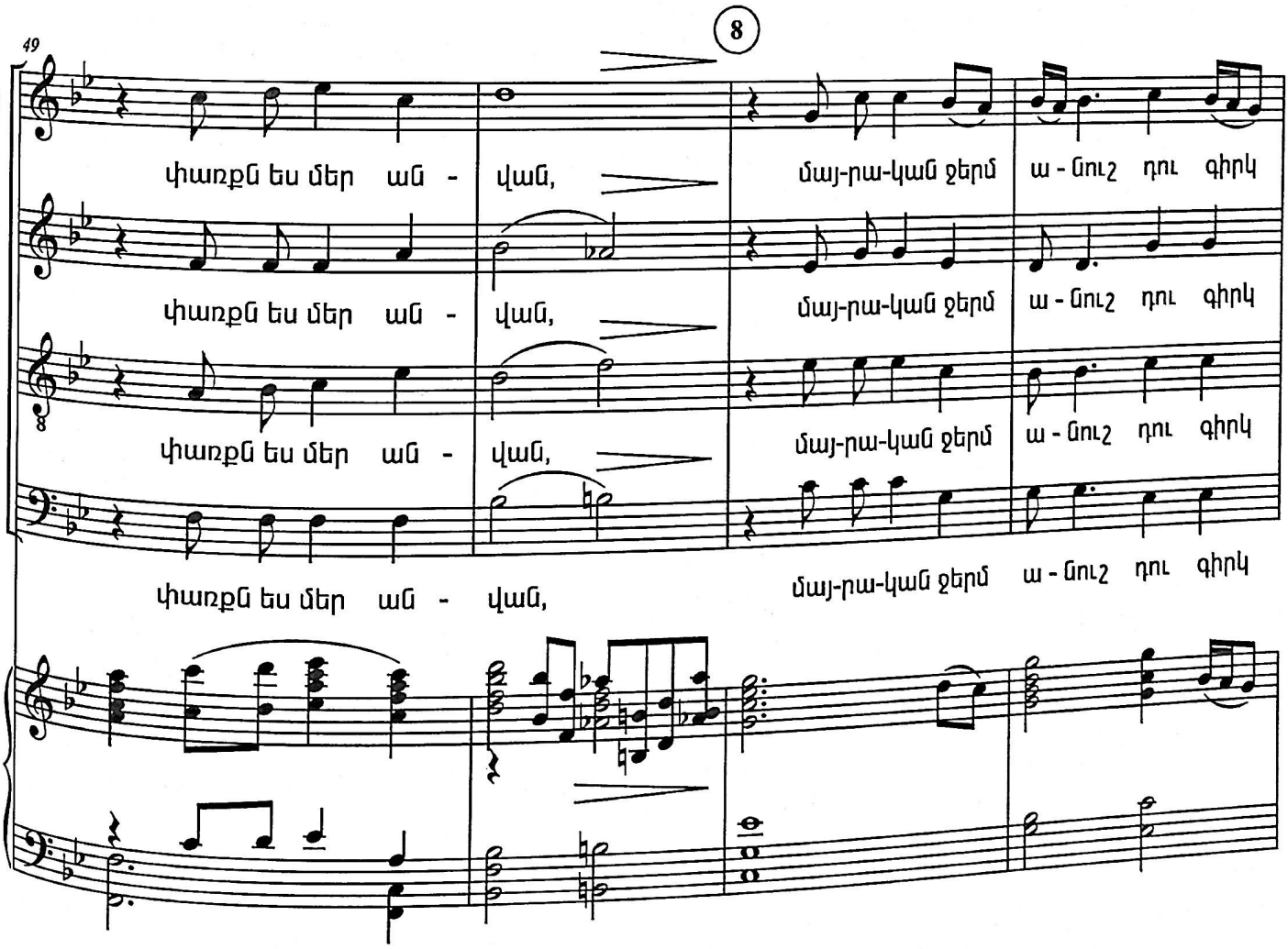
49
8
S
A
T
B
փառքն ես մեր ան - վան,
փառքն ես մեր ան - վան,
փառքն ես մեր ան - վան,
փառքն ես մեր ան - վան,
մայ-րա-կան ջերմ ա - նուշ դու գիրկ
մայ-րա-կան ջերմ ա - նուշ դու գիրկ
մայ-րա-կան ջերմ ա - նուշ դու գիրկ
մայ-րա-կան ջերմ ա - նուշ դու գիրկ

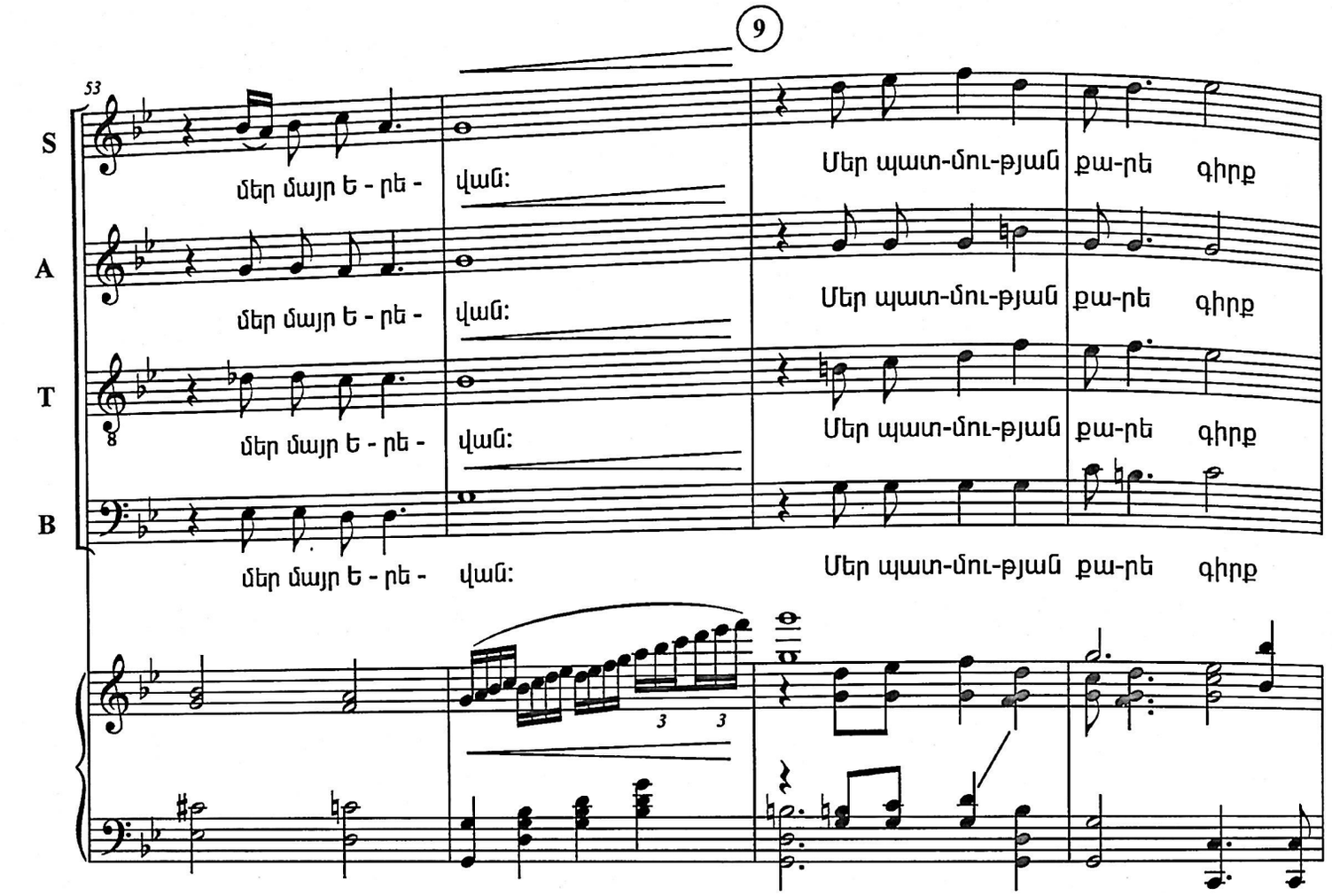
9
53
S
A
T
B
մեր մայր Ե - րե - վան:
Մեր պատ-մու-թյան քա-րե գիրք
3 3

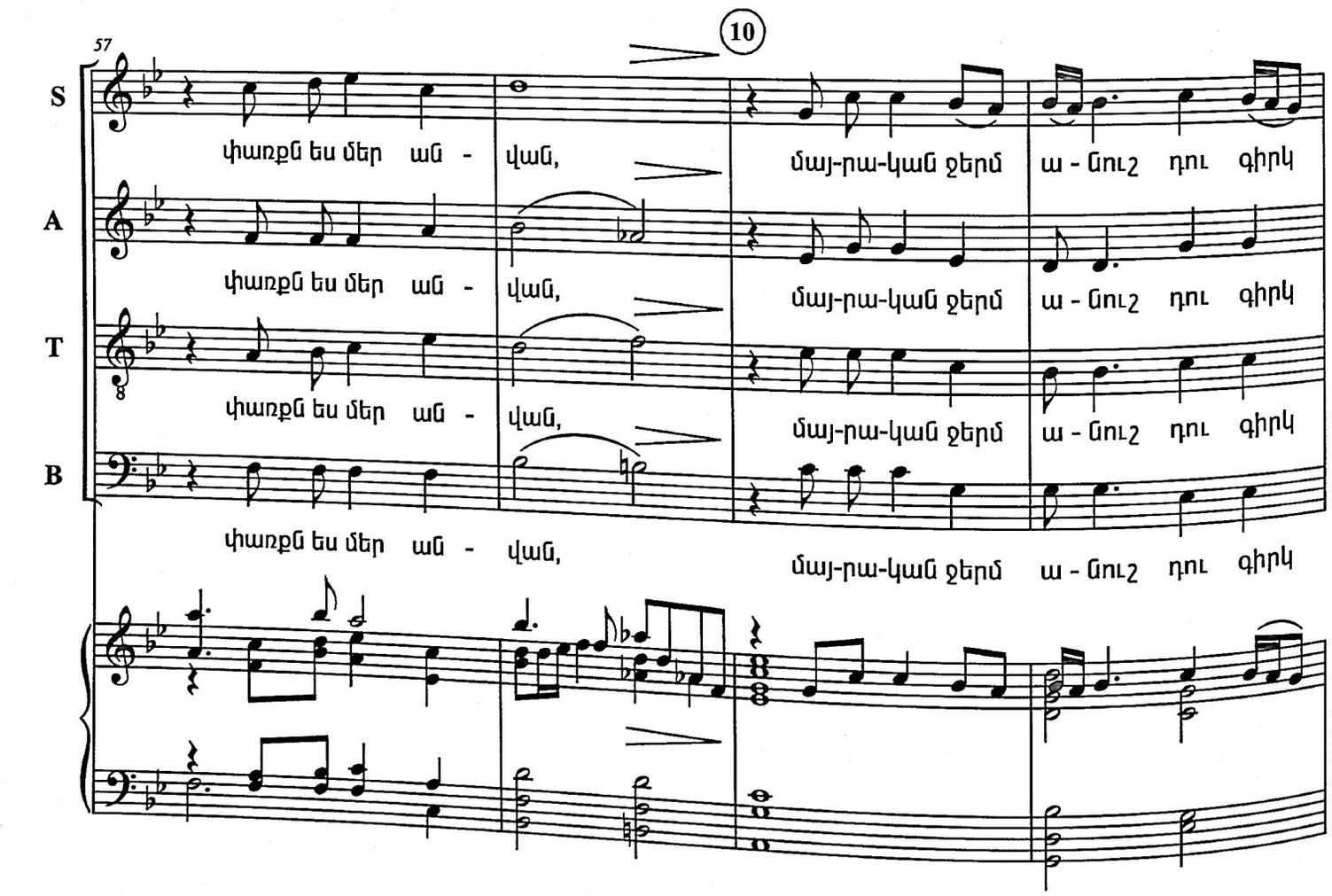
10
57
S
A
T
B
փառքն ես մեր ան - վան,
մայ-րա-կան ջերմ ա - նուշ դու գիրկ

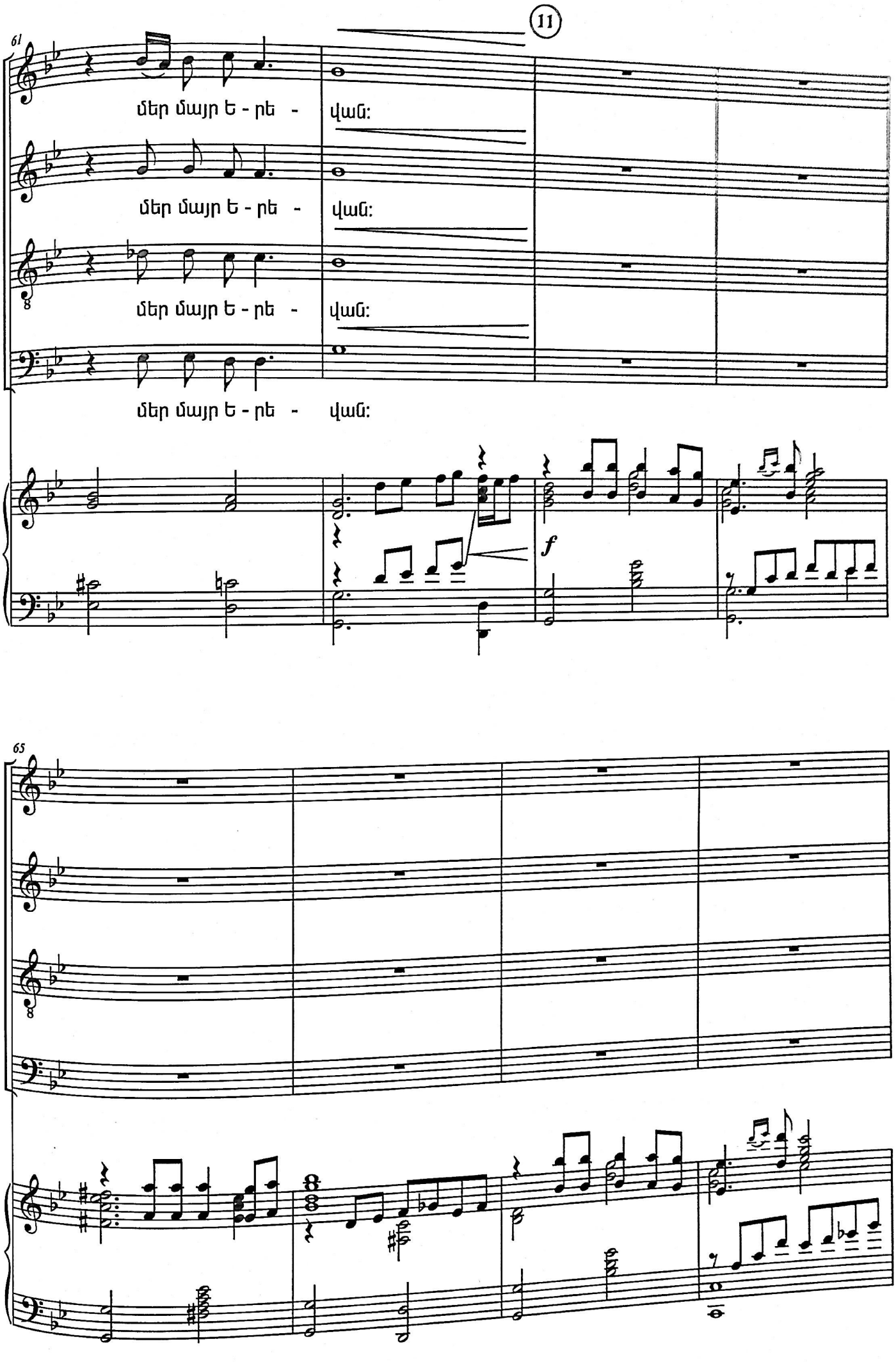
11
61
S
A
T
B
մեր մայր Ե - րե - վան:
մեր մայր Ե - րե - վան:
մեր մայր Ե - րե - վան:
մեր մայր Ե - րե - վան:
f
65

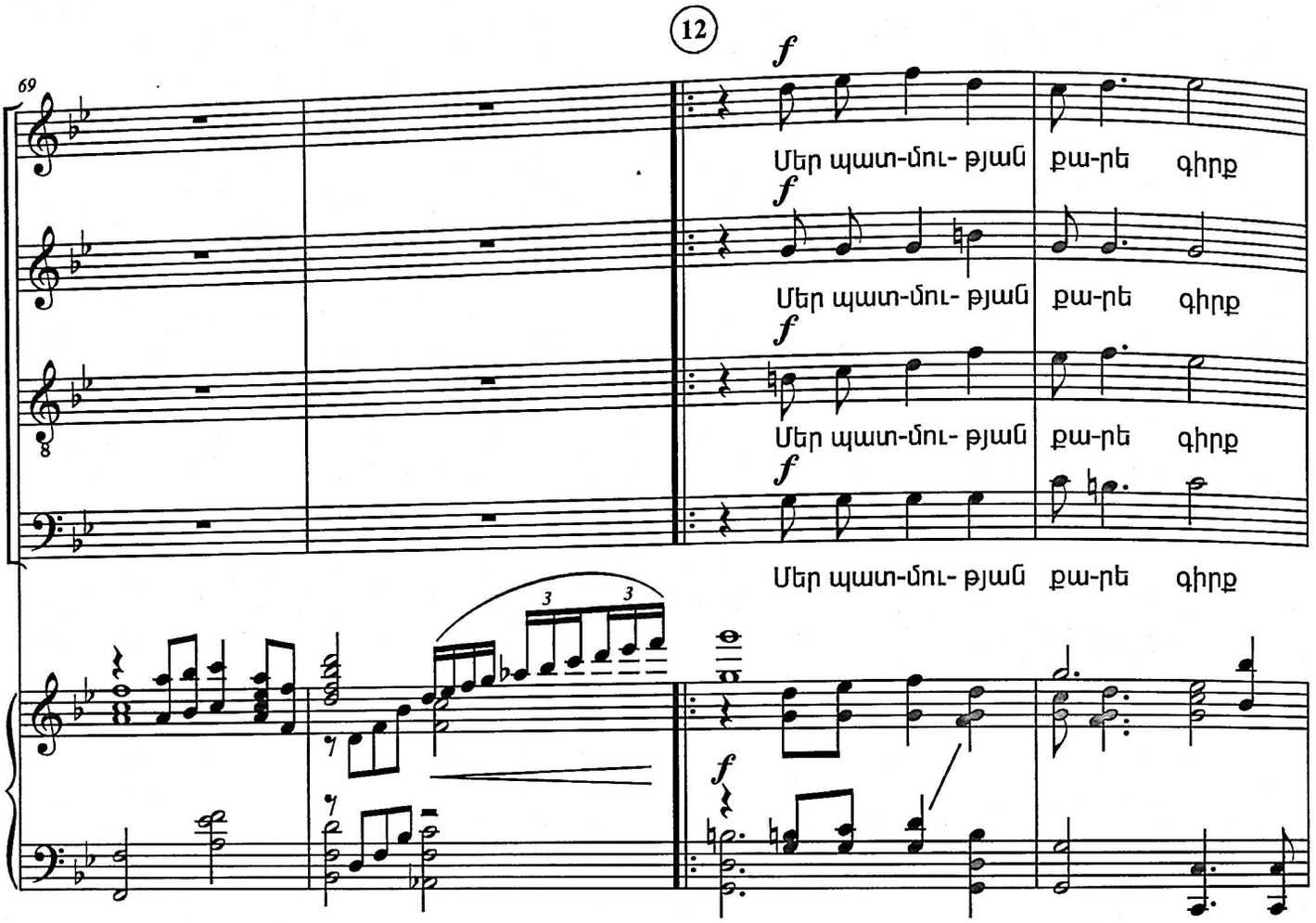
69
S
A
T
B
f
Մեր պատ-մու- թյան քա-րե գիրք
3
3

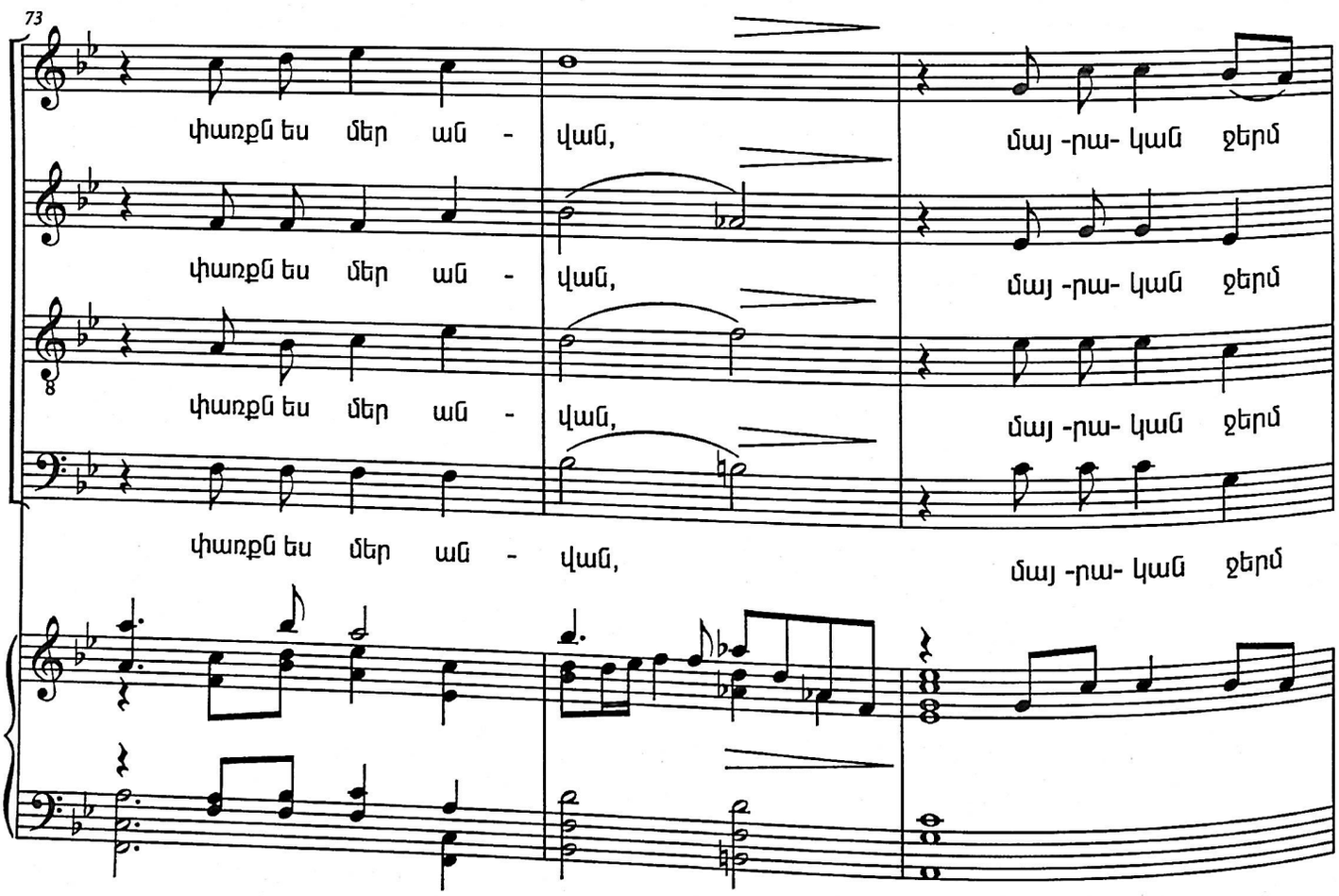
73
S
A
T
B
փառքն ես մեր ան - վան, մայ -րա- կան ջերմ

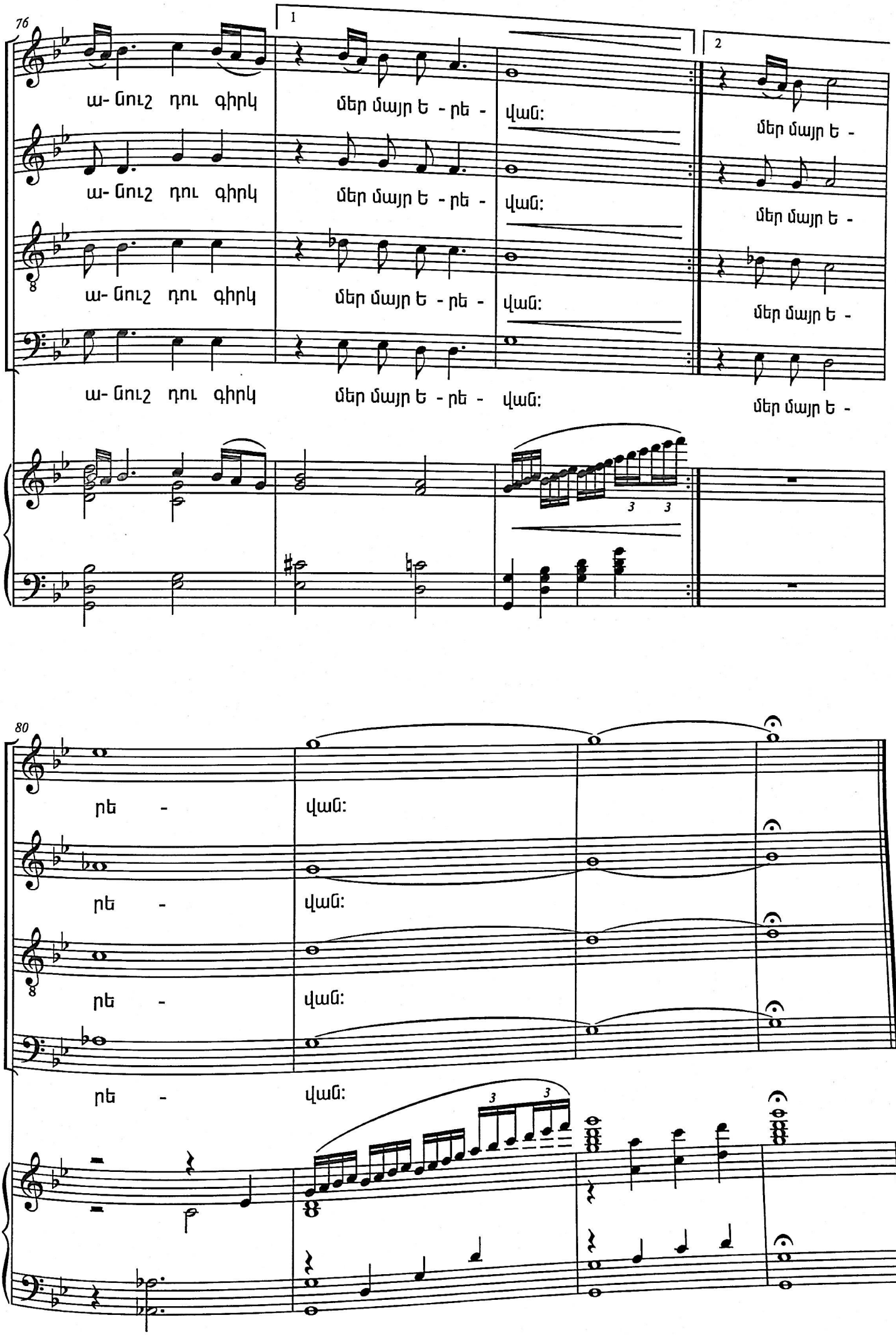
76
1
2
S
A
T
B
ա- նուշ դու գիրկ
մեր մայր ե - րե -
վան:
մեր մայր ե -
3
3
80
րե -
վան:

Արևից իջած մեր քաղաք
Դու երազ վարդավառ,
Քո տեսքով գերող միշտ եղար
Մեր հրաշք Երևան:

Քո դեմ լեռն է Արարատ,
Պահապան հավետ,
Դու միշտ ջահել ու միշտ հպարտ
Դու մեր սիրո բերդ:

Դու պարծանք ամեն մի հայի
Դու հային կանչող ձեռք,
Քո պայծառ լույսին ով նայի
Չի դառնա երբեք ծեր:

Մեր պատմության քարե գիրք
Փառքն ես մեր անվան
Մայրական ջերմ անուշ գիրկ
Մեր մայր Երևան:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՋՈՒՐ
YEREVANI JUR
(1968)

խոսք՝ Լ. Դուրյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

Allegro con moto

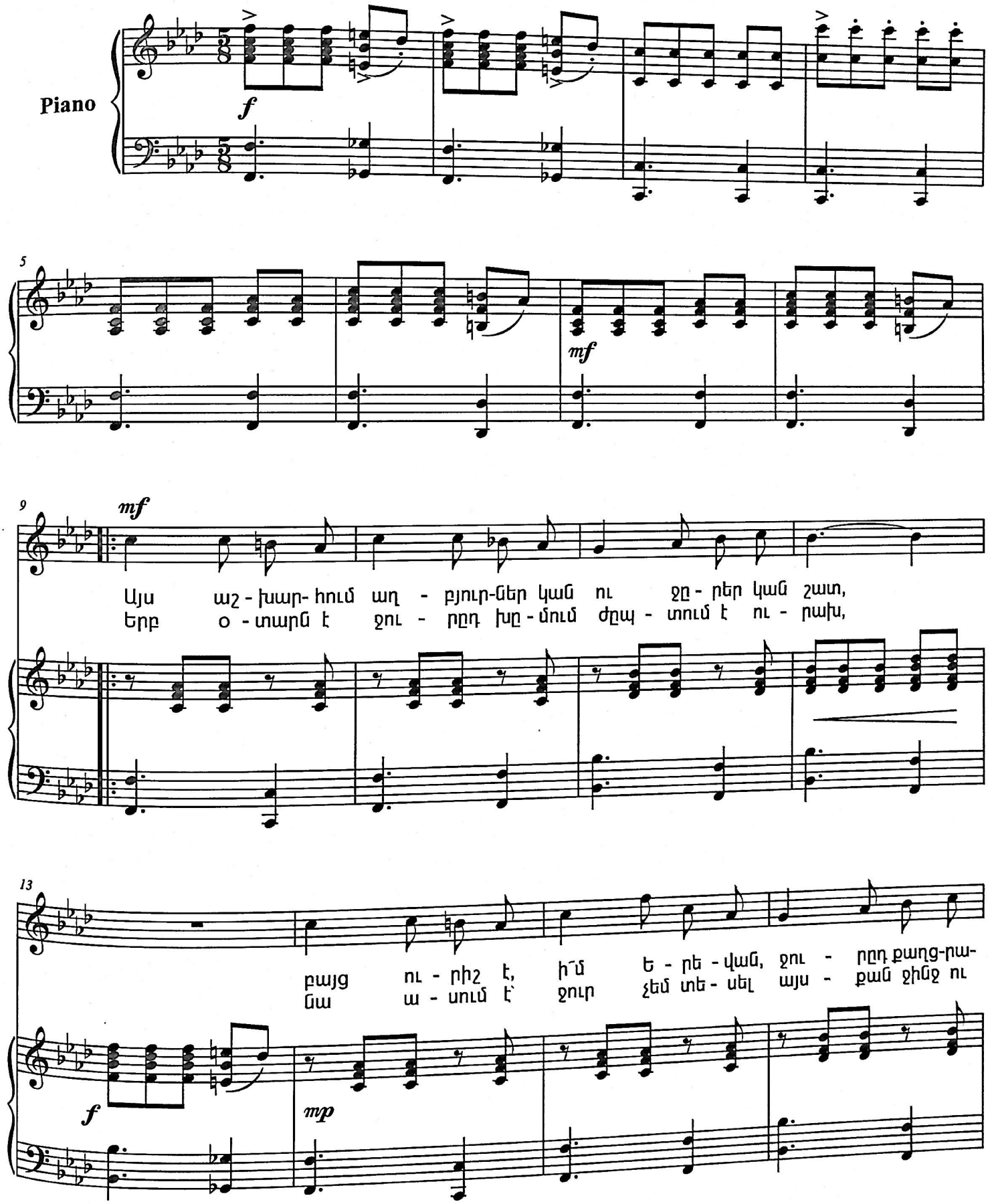

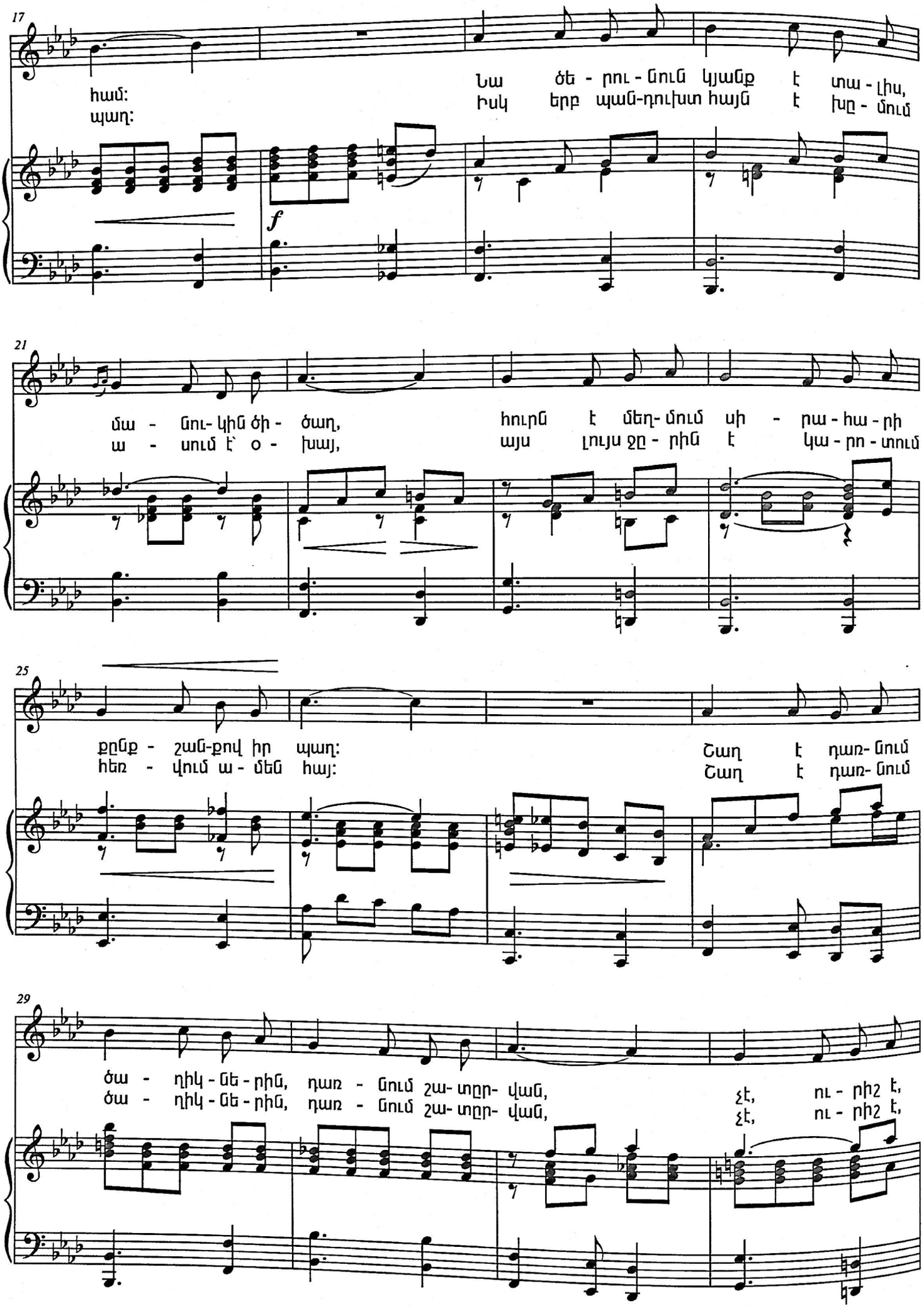
17
համ:
պաղ:
Նա ծե - րու - նուն կյանք է տա - լիս,
Իսկ երբ պան-դուխտ հայն է խը - մում
f
21
մա - նու- կին ծի - ծաղ,
ա - սում է՝ օ - խայ,
հուրն է մեղ- մում սի - րա - հա - րի
այս լույս ջը - րին է կա - րո - տում
25
քընք - շան-քով իր պաղ:
հեռ - վում ա - մեն հայ:
Շաղ է դառ- նում
Շաղ է դառ- նում
29
ծա - ղիկ - նե - րին, դառ - նում շա- տըր- վան,
ծա - ղիկ - նե - րին, դառ - նում շա- տըր- վան,
չէ, ու - րիշ է,
չէ, ու - րիշ է,

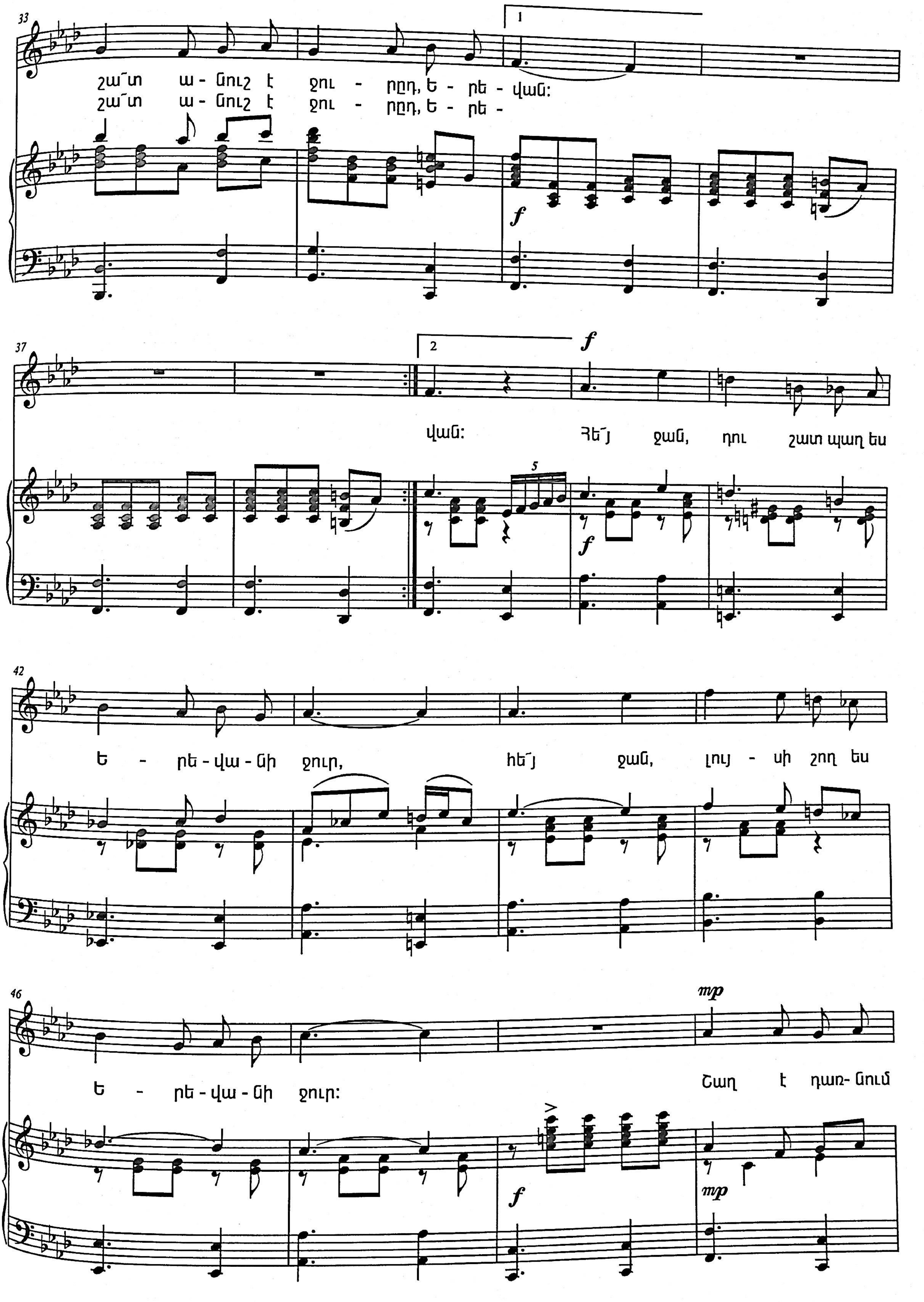
շա՜տ ա - նուշ է ջու - րըդ, ե - րե - վան:
շա՜տ ա - նուշ է ջու - րըդ, ե - րե -
վան:
Հե՜յ ջան, դու շատ պաղ ես
ե - րե - վա - նի ջուր,
հե՜յ ջան, լույ - սի շող ես
ե - րե - վա - նի ջուր:
Շաղ է դառ- նում

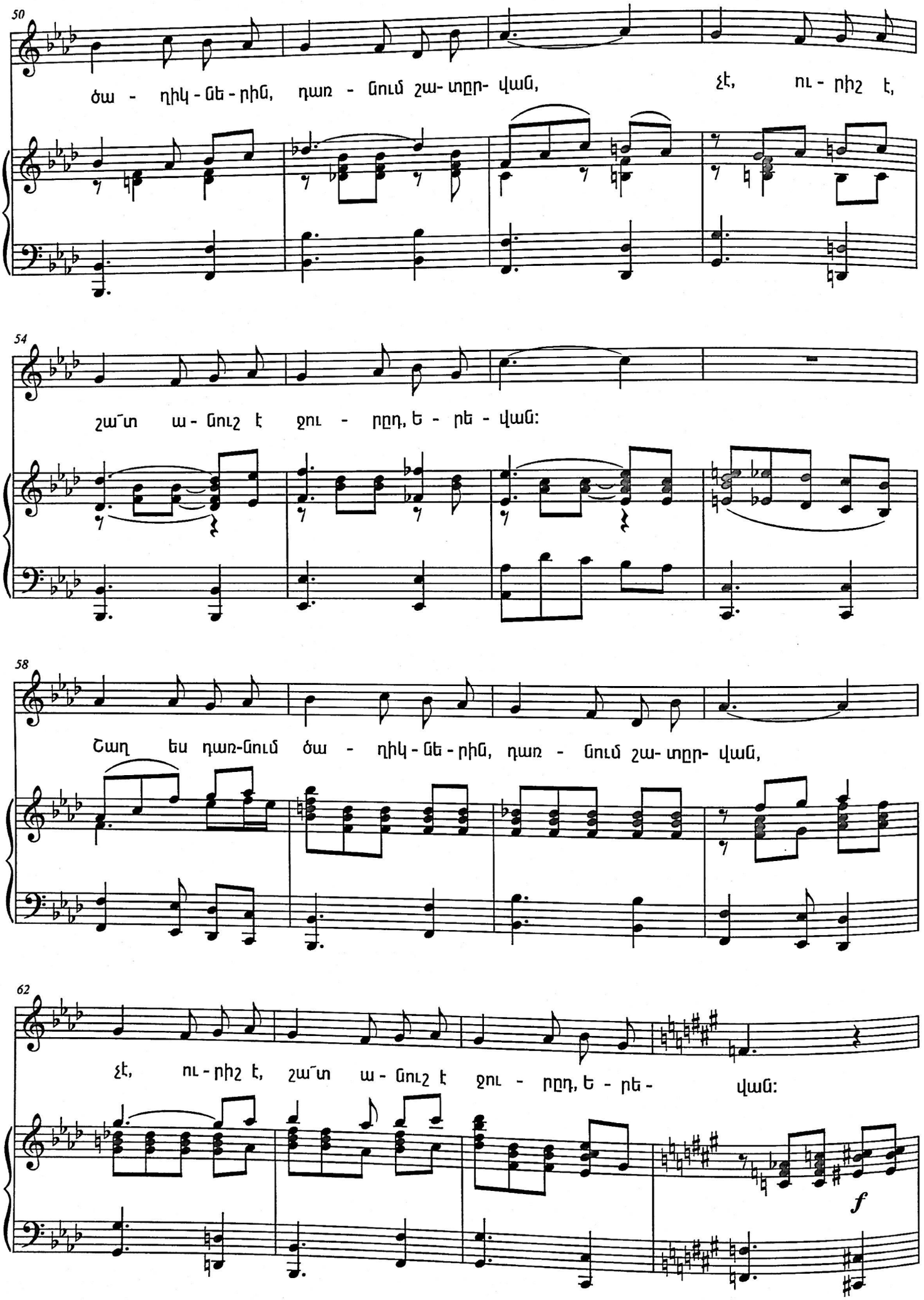
50
ծա - ղիկ - ներ - ին, դառ - նում շա- տըր- վան, էէ, ու - րիշ է,
54
շա՜տ ա - նուշ է ջու - րըդ, ե - րե - վան:
58
Շաղ ես դառ-նում ծա - ղիկ - ներ - ին, դառ - նում շա- տըր- վան,
62
էէ, ու - րիշ է, շա՜տ ա - նուշ է ջու - րըդ, ե - րե - վան:
f

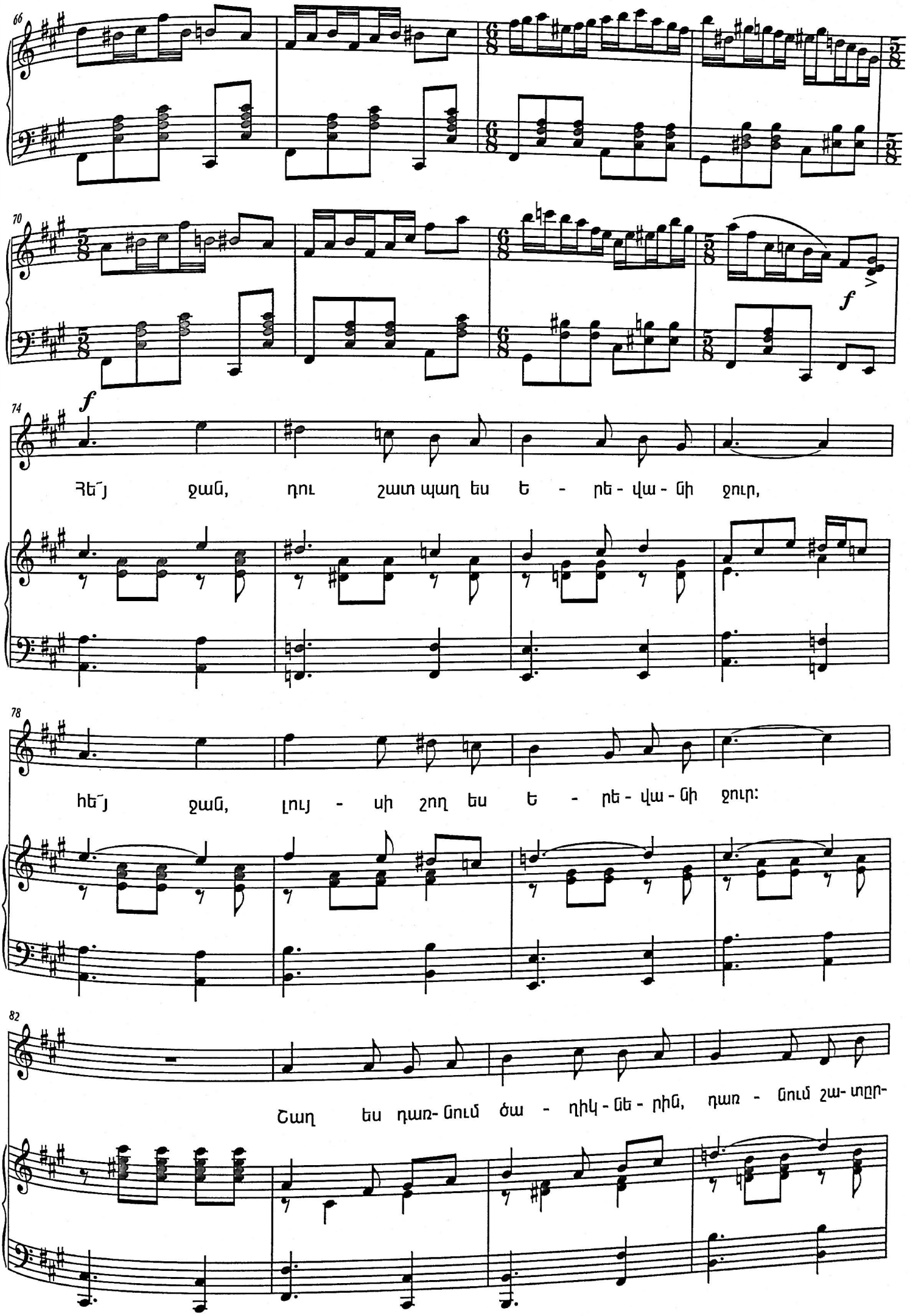
66
70
f
f
74
Հե՛յ ջան, դու շատ պաղ ես Ե - րե - վա - նի ջուր,
78
հե՛յ ջան, լույ - սի շող ես Ե - րե - վա - նի ջուր:
82
Շաղ ես դառ- նում ծա - ղիկ - նե - րին, դառ - նում շա- տըր-

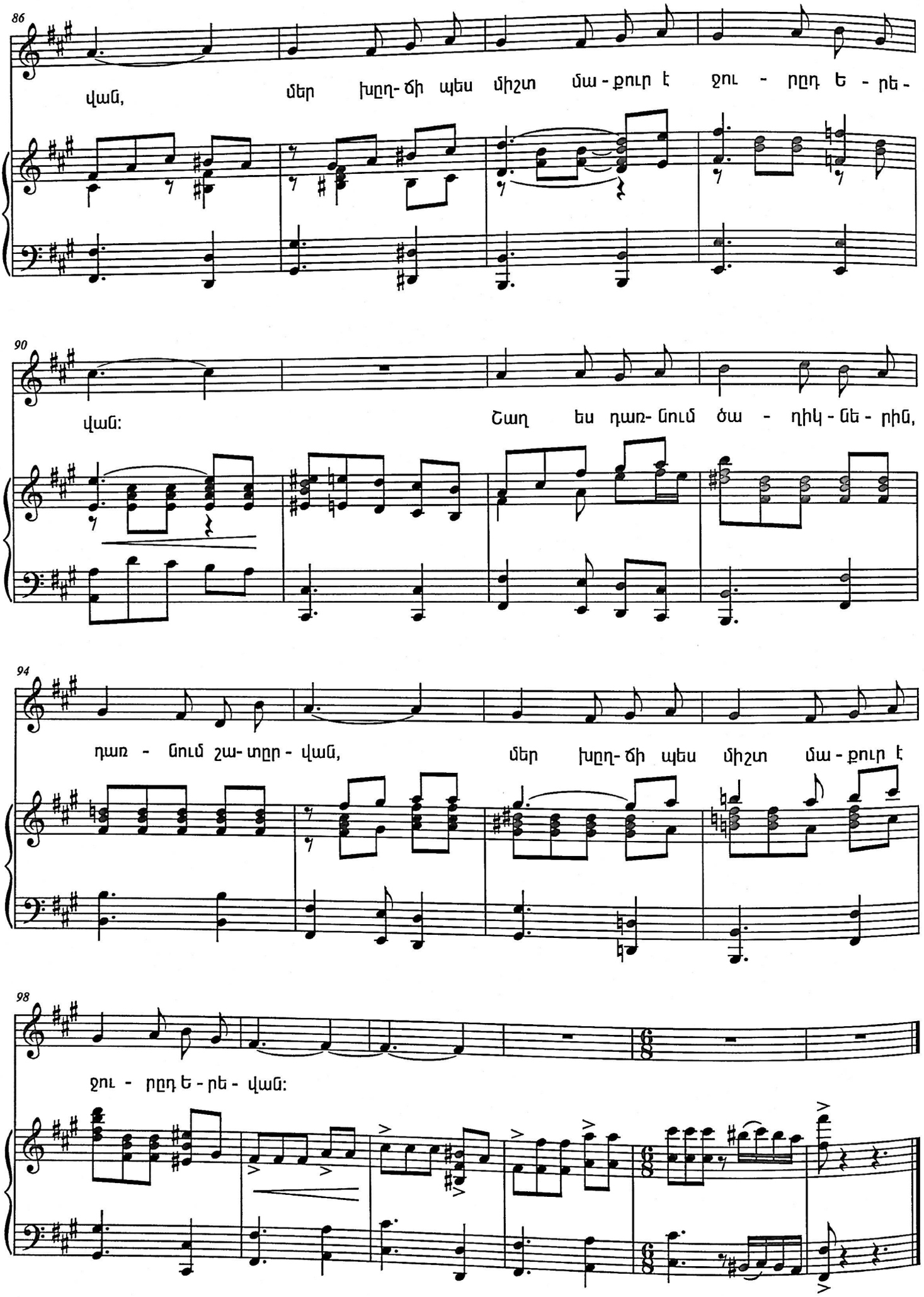
86
վան, մեր խըղ- ճի պես միշտ մա - քուր է ջու - րըդ Ե - րե -
90
վան: Շաղ ես դառ- նում ծա - ղիկ - նե - րին,
94
դառ - նում շա- տըր - վան, մեր խըղ- ճի պես միշտ մա - քուր է
98
ջու - րըդ Ե - րե - վան:

Այս աշխարհում աղբյուրներ կան,
Ու ջրեր կան շատ,
Բայց ուրիշ է, իմ Երևան,
Ջուրդ քաղցրահամ:

Նա ծերունուն կյանք է տալիս,
Մանուկին ծիծաղ,
Հուրն է մեղմում սիրահարի
Քնքշանքով իր պաղ:

Շաղ է դառնում ծաղիկներին,
Դառնում շատրվան,
Չէ ուրիշ է, շատ անուշ է,
Ջուրդ Երևան:

Երբ օտարն է ջուրդ խմում
Ժպտում է ուրախ,
Նա ասում է՝ ջուր չեմ տեսել
Այսքան ջինջ ու պաղ:

Իսկ երբ պանդուխտ հայն է խմում,
Ասում է օխայ՝
Այս լույս ջրին է կարոտում
Հեռվում ամեն հայ:

Շաղ է դառնում ծաղիկներին,
Դառնում շատրվան,
Չէ ուրիշ է, շատ անուշ է,
Ջուրդ Երևան:

Հեյ ջան, դու շատ պաղ ես,
Երևանի ջուր,
Հեյ ջան, լույսի շող ես,
Երևանի ջուր:

Շաղ է դառնում ծաղիկներին,
Դառնում շատրվան,
Չէ ուրիշ է, շատ անուշ է,
Ջուրդ Երևան:

ԵՐԿՈՒ ԸՆԿԵՐ
YERKU ENKER
(1983)

Սիլվա Կապուտիկյանը նվիրել է Հովհաննես Բադալյանին և Խաչատուր Ավետիսյանին
Silva Kaputikyan dedicated to Hovhannes Badalyan & Khachatur Avetisyan

խոսք.՝ Ս Կապուտիկյանի

եր.՝ Խ. Ավետիսյանի

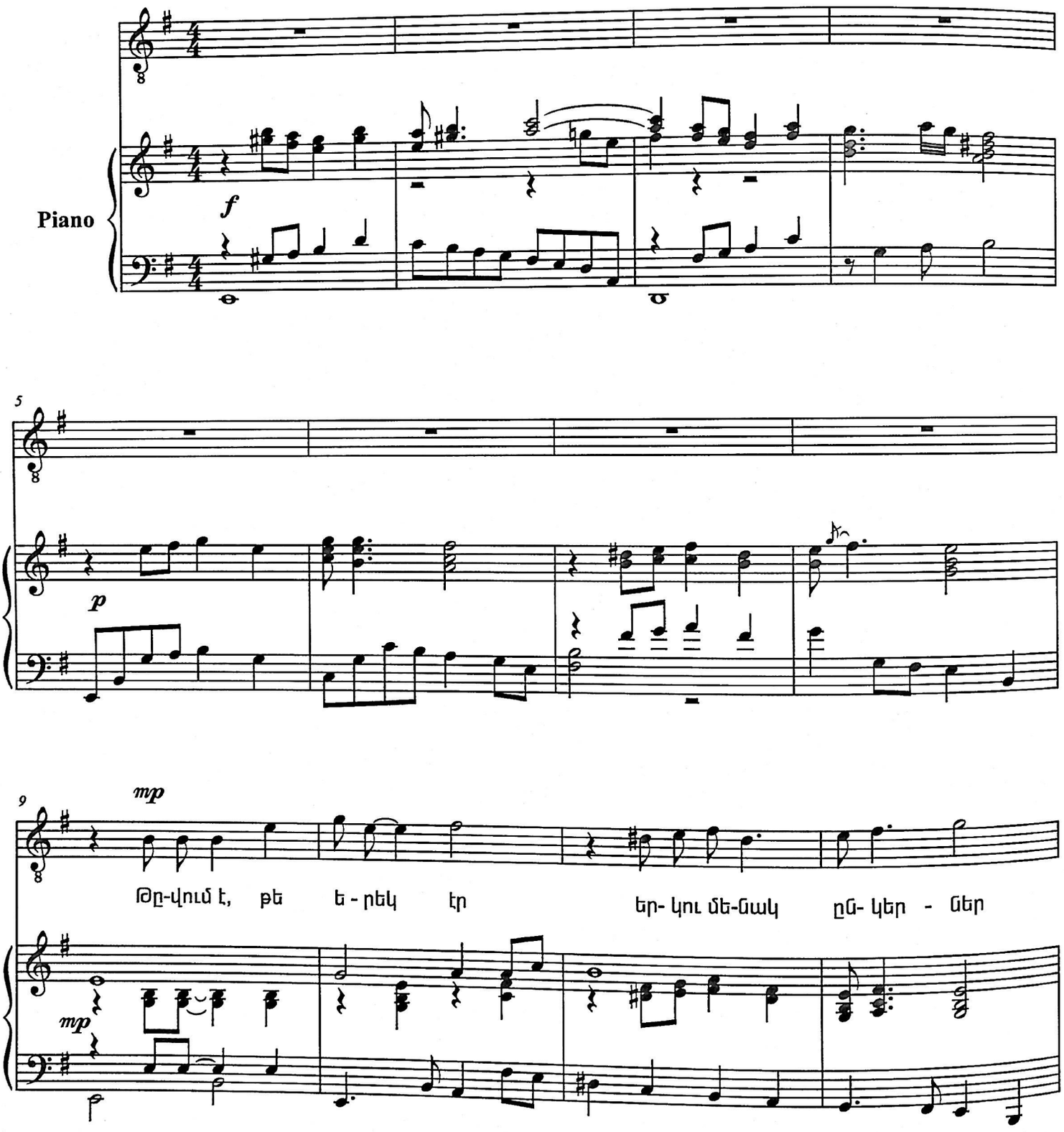

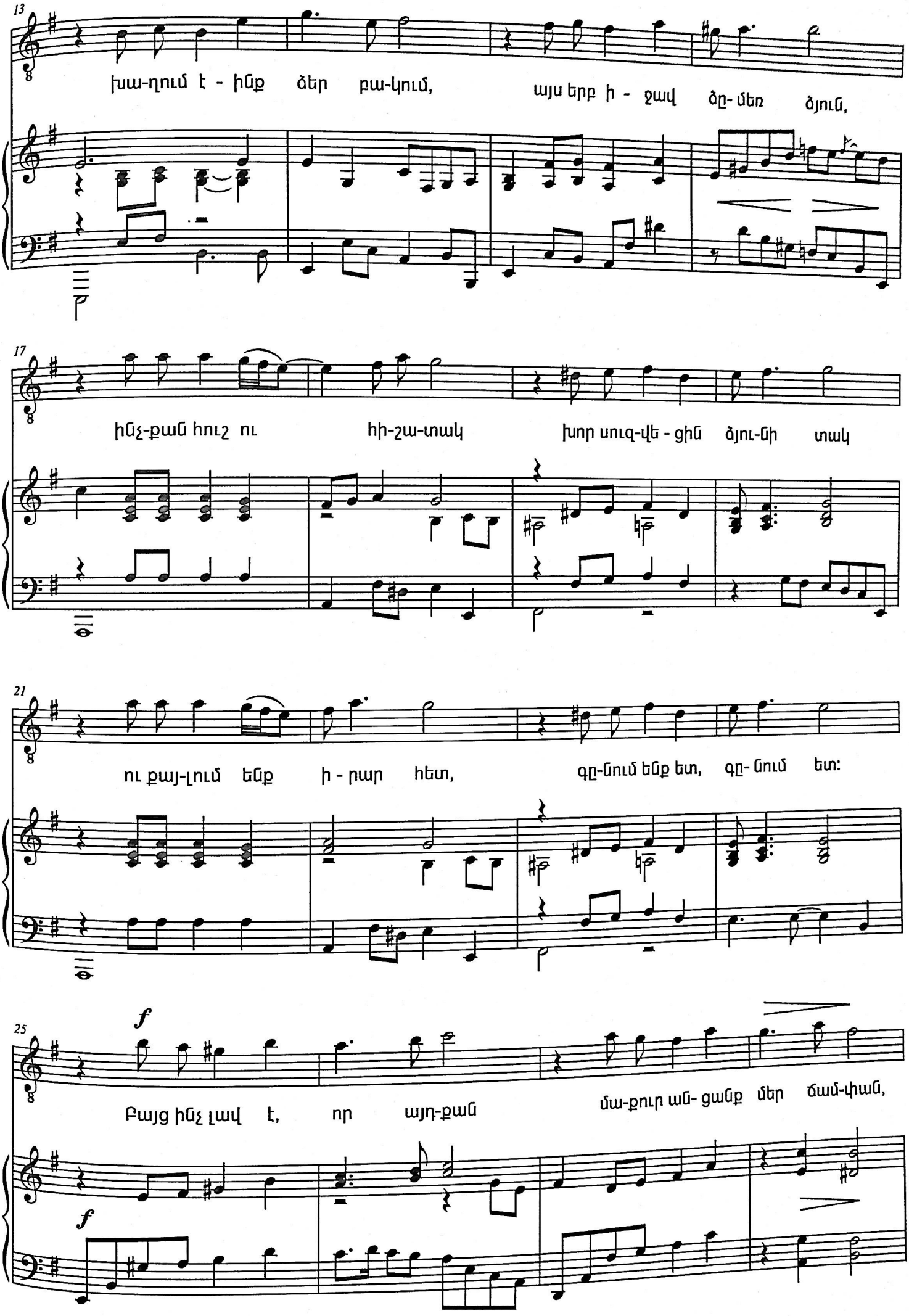
13
խա-ղում է - ինք ձեր բա-կում, այս երբ ի - ջավ ծը- մեռ ծյուն,
17
ինչ-քան հուշ ու հի-շա-տակ խոր սուզ-վե - ցին ծյու-նի տակ
21
ու քայ-լում ենք ի - րար հետ, գը-նում ենք ետ, գը- նում ետ:
25
f
Բայց ինչ լավ է, որ այդ-քան մա-քուր ան- ցանք մեր ճամ-փան,
f

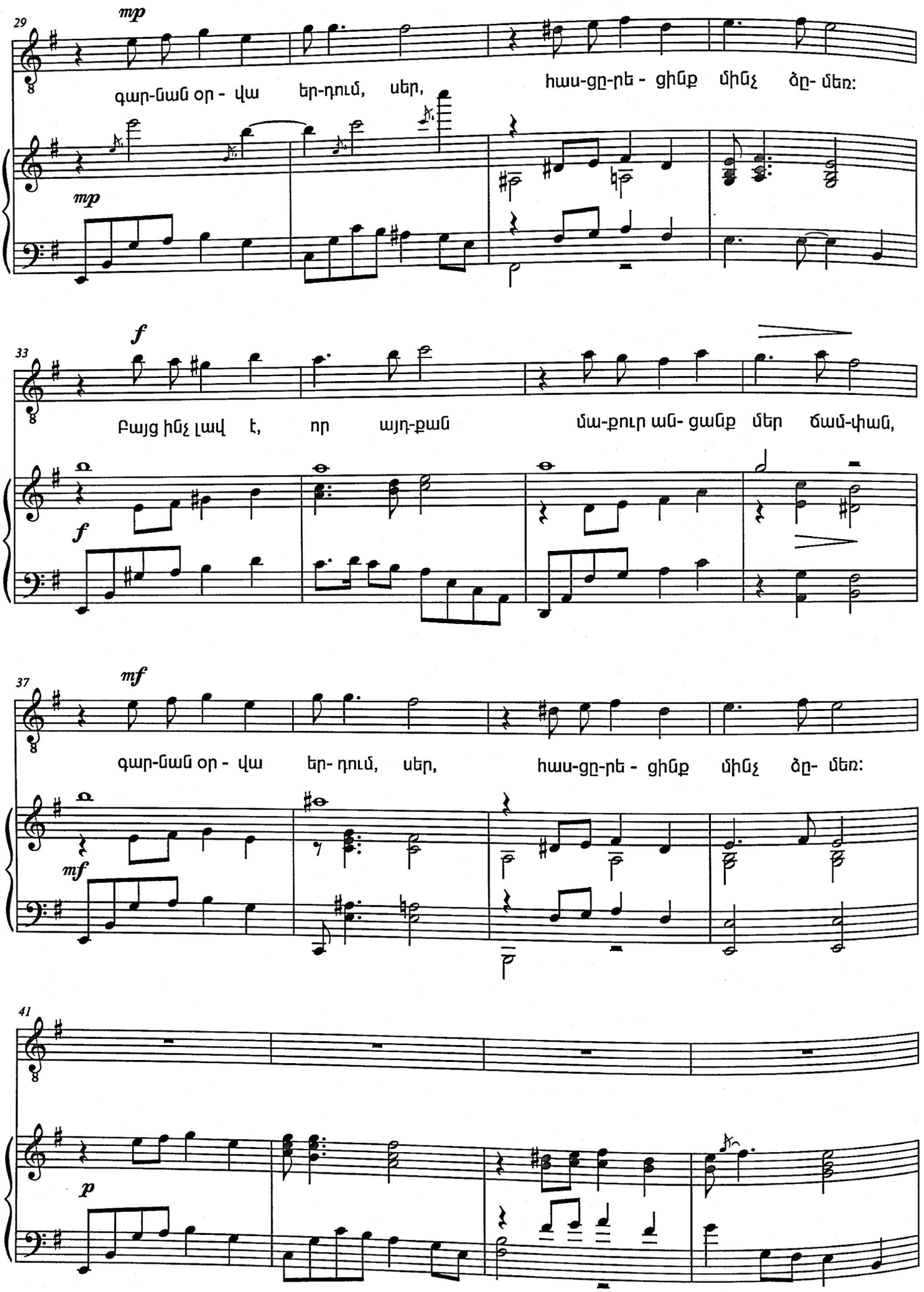
29
mp
գար-նան օր - վա եր-դում, սեր, հաս-ցը-րե - ցինք մինչ ձը- մեռ:
mp
33
f
Բայց ինչ լավ է, որ այդ-քան մա-քուր ան- ցանք մեր ճամ-փան,
f
37
mf
գար-նան օր - վա եր- դում, սեր, հաս-ցը-րե - ցինք մինչ ձը- մեռ:
mf
41
p

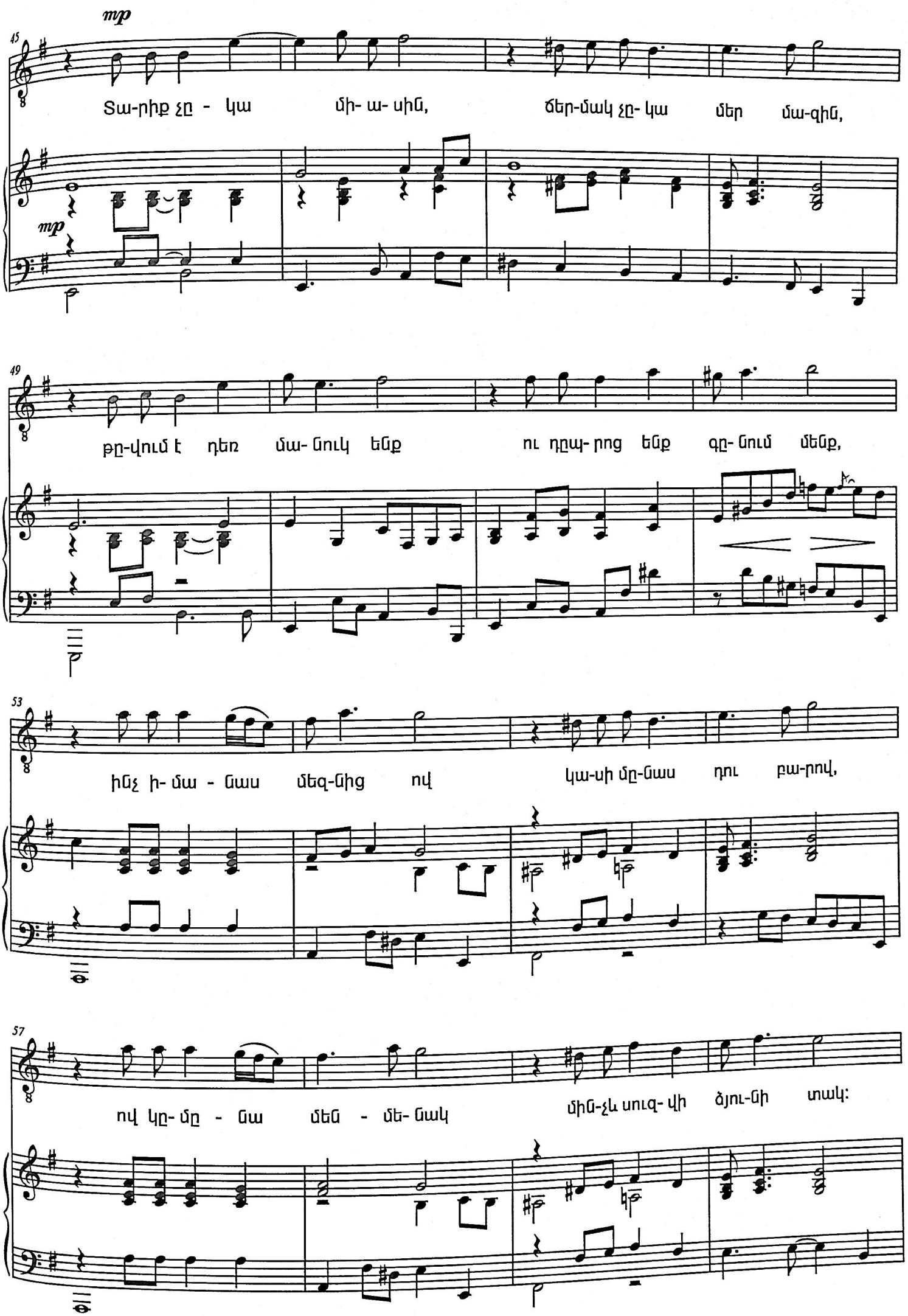
mp
45
Տա-րիք չը - կա մի- ա- սին, ճեր-մակ չը- կա մեր մա-զին,
mp
49
թը-վում է դեռ մա- նուկ ենք ու դըպ- րոց ենք գը- նում մենք,
53
ինչ ի- մա - նաս մեզ-նից ով կա-սի մը-նաս դու բա-րով,
57
ով կը- մը - նա մեն - մե- նակ մին-չև սուզ- վի ծյու-նի տակ:

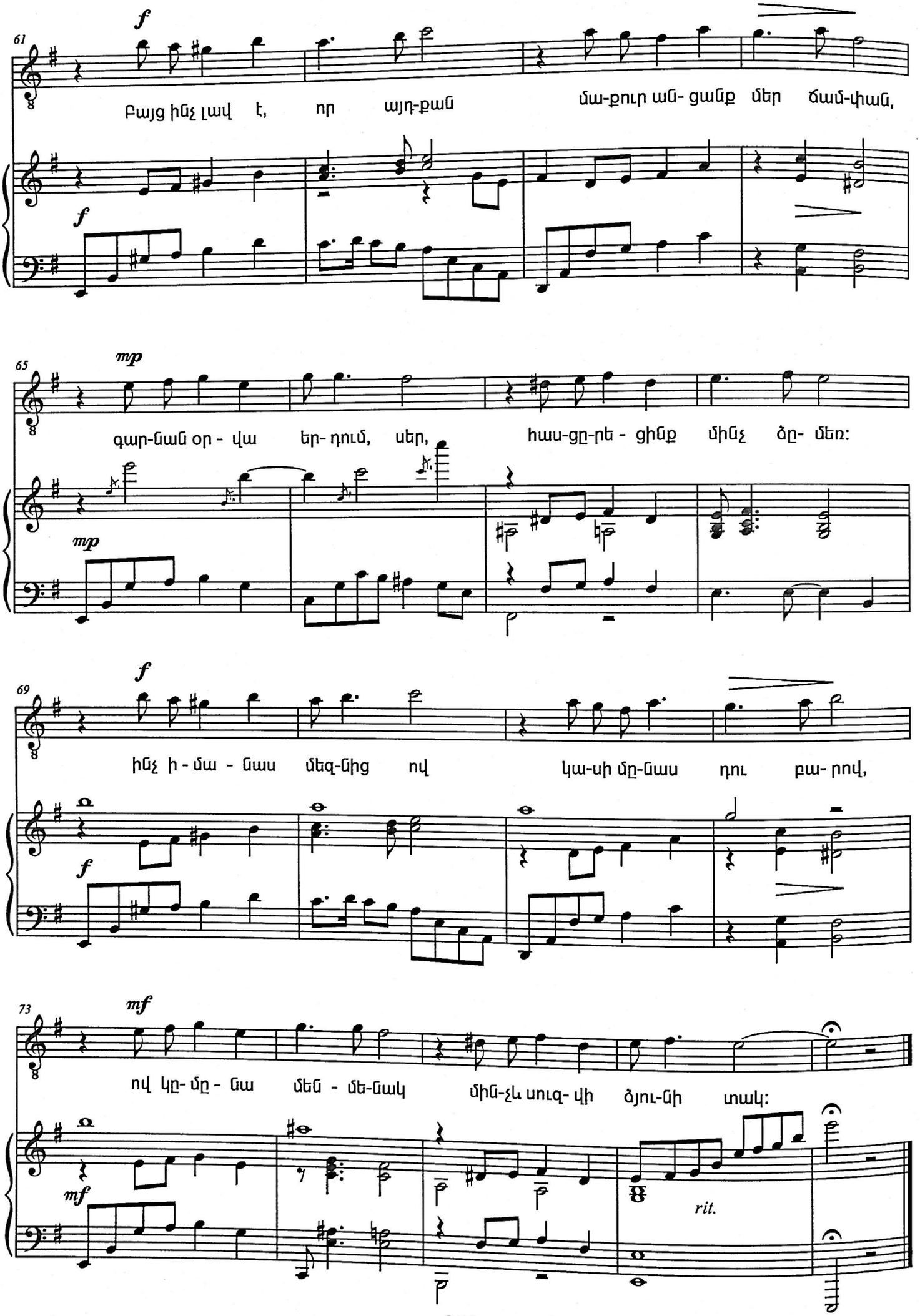
61
f
Բայց ինչ լավ է, որ այդ-քան մա-քուր ան- ցանք մեր ճամ-փան,
f
65
mp
գար-նան օր - վա եր- դում, սեր, հաս-ցը-րե - ցինք մինչ ծը- մեռ:
mp
69
f
ինչ ի - մա - նաս մեզ-նից ով կա-սի մը-նաս դու բա- րով,
f
73
mf
ով կը- մը - նա մեն - մե-նակ մին-չև սուզ- վի ծյու-նի տակ:
mf
rit.

Թվում է, թե երեկ էր
Երկու մանուկ ընկերներ
Խաղում էինք մեր բակում
Այս երբ իջավ ձմեռ-ձյուն:

Ինչքան հուշ ու հիշատակ
Խոր սուզվեցին ձյունի տակ
Ու քայլում էինք իրար հետ
Գնում ենք ետ, գնում ետ:

Բայց ինչ լավ է, որ այդքան
Մաքուր անցանք մեր ճամփան,
Գարնան օրվա երդում, սեր,
Հասցրեցինք մինչ ձմեռ:

Տարիք չկա միասին,
Ճերմակ չկա մեր մազին,
Թվում է դեռ մանուկ ենք
Ու դպրոց ենք գնում մենք:

Ինչ իմանաս մեզնից ով
Կասի մնաս դու բարով,
Ով կմնա մեն-մենակ
Մինչև սուզվի ձյունի տակ:

Բայց ինչ լավ է, որ այդքան
Մաքուր անցանք մեր ճամփան,
Գարնան օրվա երդում, սեր,
Հասցրեցինք մինչ ձմեռ:

Ինչ իմանաս մեզնից ով
Կասի մնաս դու բարով,
Ով կմնա մեն-մենակ
Մինչև սուզվի ձյունի տակ:

CONTENTS

1. Arantz qez.....5
2. Aravotyan Yerevan.....10
3. Ases norits.....18
4. Asq Artsakhin.....23
5. Asum en te, moratsel es.....32
6. Ay Nare.....38
7. Ayspes te gna.....48
8. Dardzel em hayr.....54
9. Du im hayreniq.....59
10. Garnanayin.....64
11. Gnanq yerkir Hayastan.....70
12. Harazat qaghaq.....78
13. Hayastan.....84
14. Hayotz hovik.....96
15. Hazaratev Hayastan.....102
16. Hin phaeton.....114
17. Hovvi yerg.....120
18. Im anush tavigh.....125
19. Im lav, im lav.....130
20. Im Leninakan.....134
21. Im Tsovinar.....139
22. Im yegheg.....144
23. Iriknayin.....148
24. Kapuyt trchun.....155
25. Kapuyt yeraz.....161
26. Karot.....166
27. Kenatz yerg.....172
28. Krunkner.....179
29. Makhmur aghjik.....185
30. Mayrikis.....189
31. Mer ashkharh.....194
32. Miayn qez hamar.....201
33. Ororotsayin.....206
34. Ov hayots sarer.....210
35. Qez im srtits chem hani.....216
36. Qo luys nazerov.....221

37. Quyr im karap.....227
38. Sev acherov aghjik.....232
39. Shogher jan.....237
40. Siro gisher.....242
41. Siro hur.....248
42. Sirus kspasem.....254
43. Susan, Susan, Susambars.....261
44. Tagh siro.....267
45. Tsaghkats baleni.....272
46. Vardaguyn aravot.....277
47. Vortegh gtnem qez.....284
48. Voske tsamov hay aghjik.....290
49. Yeraz tesa.....295
50. Yerb khandum es.....301
51. Yerevan.....306
52. Yerevani jur.....317
53. Yerku enker.....324

ՑԱՆԿ

1. Այ Նարե..... 38
2. Այսպես թե գնա..... 48
3. Առանց քեզ.....5
4. Առավոտյան Երևան.....10
5. Ասես ցորից..... 18
6. Ասք Արցախին..... 23
7. Ասում են թե, մոռացել ես..... 32
8. Գարնանային..... 64
9. Գնանք երկիր Հայաստան.....70
10. Դարձել եմ հայր.....54
11. Դու իմ հայրենիք.....59
12. Երազ տեսա..... 295
13. Երբ խանդում ես.....301
14. Երևան..... 306
15. Երևանի ջուր..... 317
16. Երկու ընկեր..... 324

17. Իմ աննուշ տավիղ.....125
18. Իմ եղեգ.....144
19. Իմ լավ, իմ լավ.....130
20. Իմ Լենինական.....134
21. Իմ Ծովինար.....139
22. Իրիկնային.....148
23. Ծաղկած բալենի.....272
24. Կապույտ թռչուն.....155
25. Կապույտ երազ.....161
26. Կարոտ.....166
27. Կենաց երգ.....172
28. Կռունկներ.....179
29. Հազարաթև Հայաստան.....102
30. Հայաստան.....84
31. Հայոց հովիկ.....96
32. Հարազատ քաղաք.....78
33. Հին ֆայտոն.....114
34. Հովվի երգը.....120
35. Մախմուր աղջիկ.....185
36. Մայրիկիս.....189
37. Մեր աշխարհը.....194
38. Միայն քեզ համար.....201
39. Շողեր ջան.....237
40. Ով հայոց սարեր.....210
41. Ոսկե ծամով հայ աղջիկ.....290
42. Որտեղ գտնեմ քեզ.....284
43. Սիրո գիշեր.....242
44. Սիրո հուրը.....248
45. Սիրուս կսպասեմ.....254
46. Սուսան, Սուսան, Սուսամբարս.....261
47. Սև աչերով աղջիկ.....232
48. Վարդագույն առավոտ.....277
49. Տաղ սիրո.....267
50. Քեզ իմ սրտից չեմ հանի.....216
51. Քո լույս նազերով.....221
52. Քույր իմ կարապ.....227
53. Օրորոցային.....206

40/59

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆՍԵՐՎԱՏՈՐԻ ԱՅԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
БИБЛИОТЕКА ЕРЕВАНСКОЙ ГОСУДАРСТВЕННОЙ КОНСЕРВАТОРИИ

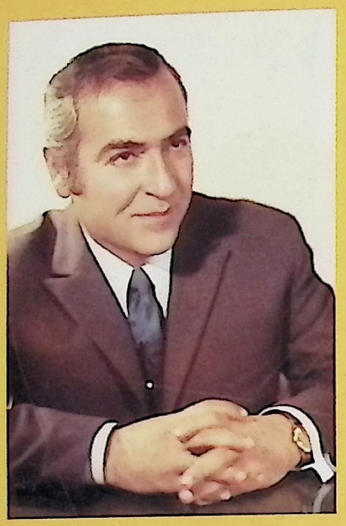

Khachatur Avetisyan

In the second half of the 20th century, Khachatur Avetisyan stands as a famous representative of professional Armenian musical art, and also as a composer having gained international renown. He was a folk artist of the Armenian Republic, a State award recipient, and professor.

He was born on April 14, 1926, in Gyumri, a city rich with national musical traditions. He passed away in June of 1996 in Yerevan.

He received his initial musical education at Yerevan's R. Melikyan Music Academy, and subsequently at the Komitas State Conservatory where he studied composition with the famous Edvard Mirzoyan. Prior to his creative activities, he had become a virtuoso soloist of the national Kanon musical instrument; with this instrument, he became the first Armenian musician to receive the main prize and become the winner of the International Youth Festival in Berlin in 1951. As a Kanon performer, he created a new performing school for this instrument, as well as a series of textbooks and numerous compositions for the Kanon. His two composed Concertos for Kanon and Symphony Orchestra received wide international recognition and to this day their sounds emanate from many world stages.

In 1958, the Armenian State Dance Ensemble was founded and from the first day of its creation, Avetisyan became its musical director. In his close to 15 years of working here, he created the majority of the ensemble's musical scores, such as the following popularly loved pieces of the period: Kakhardvats Tsaghikner, Caravan, Kakachner, Kintoner, and a series of other dances. During these years, he toured about 50 countries together with the group, thus presenting to the world Armenian stagecraft.

In the late 1950's, his creative life entered the song genre which became the guiding force in his compositional expression and brilliantly revealed the song writer's melodious and lyrical poignant national feelings and the exceptional talent in his mastery of this genre. A new way of thinking and regard of song culture came about, which in a short period brought him, as the author of song, the great love, recognition, and acclaim of his audience. His songs were called "comeback", as if a musical bridge which would connect the Armenian troubadour/song writer tradition with its counterpart in contemporary, professional musical art.

From 1974-78, Avetisyan became the Musical Director of the T. Altunyan named State Ensemble of Song and Dance. Here also, in a short period, he created several new programs for the ensemble while remaining true to his national traditions.

In 1978, after years of waiting, Khachatur Avetisyan became the founder of the Folk Instrumentals and Vocals Department at the Komitas named Conservatory which he directed until the end of his life. It would be difficult to evaluate the role of this Department in the task and maintenance of a national professional art and its education. In the course of 35 years, he gave this artistic nest numerous illustrious performers and educators. Today, Avetisyan's students continue the fulfilling work of preservation and education in the national musical profession, having inherited his musical legacy and pedagogic traditions. Also during these years, Avetisyan established a large creative library for national musical instruments.

He has bequeathed us with a wide range of numerous works. His Oratorio dedicated to "The Memory of the Victims of the Great Genocide" has found wide appeal today not only in the Diaspora, but also among international performers and audiences. Among his other works, we have the "Gyumri" Requiem, dedicated to the memory of the earthquake victims, two ballets, musical scores for theater and film, and a series of orchestral suites.

An only partial list of his songs includes "Im Anush Tavigh" (My sweet harp), "Makhmur Aghjik" (Tender Girl), "Asume en te" (They say that), "Im Yegheg" (My Cane) "Vortegh Gtnem Kez"(Where to find you), "Tsaghkats Baleni" (Blossomed Cherry-tree), "Siro Gisher"(Love Night) , "Krunkner" (Cranes), "Kapuyt Trchun" (Blue Bird), "Sirus Kspasem" (I await my love); these works ring out every day from performance stages and people's lips. His works are destined to live long in the Armenian spirit and elevate the artist, as the greatest maestro, to the highest realms of Armenian musical Art.

Խաչատուր Ավետիսյան

Խաչատուր Ավետիսյան - 20-րդ դարի երկրորդ կեսի, հայ պրոֆեսիոնալ երաժշտական արվեստի մեծանուն ներկայացուցիչ, համազգային ճանաչման արժանացած կոմպոզիտոր: Հայաստանի Հանրապետության ժողովրդական արտիստ, Պետական մրցանակի դափնեկիր, պրոֆեսոր:

Ծնվել է 1926թ., ապրիլի 14-ին ազգային երաժշտության ավանդույթներով կենսահարուստ Գյումրի քաղաքում: Մահացել է 1996թ. հունիսին, Երևանում:

Երաժշտական կրթություն ստացել է նախ Երևանի Ռ.Մելիքյանի անվան երաժշտական ուսումնարանում ապա Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայում, մեծանուն էդվարդ Միրզոյանի կոմպոզիտորական դասարանում: Մինչև ստեղծագործական գործունեությունը եղել է քանոն ազգային նվագարանի վիրտուոզ մենակատար և այդ գործիքով հայ երաժիշտներից առաջինն էր, որ 1951թ., Բեռլինում շահեց գլխավոր մրցանակը, դառնալով Երիտասարդության համաշխարհային ֆեստիվալի հաղթող: Որպես քանոնահար նա ստեղծեց այդ նվագարանի կատարողական նոր դպրոց, ինչպես նաև, քանոնի համար մի շարք դասագրքեր և բազմաթիվ ստեղծագործություններ: Քանոնի և սիմֆոնիկ նվագախմբի համար գրված երկու կոնցերտները ստացան միջազգային լայն ճանաչում եվ այսօր հնչում են աշխարհի շատ բեմերից:

1958թ.հիմնվեց Հայաստանի Պարի պետական անսամբլը, որի ստեղծման առաջին օրվանից Ավետիսյանը դարձավ նրա երաժշտական ղեկավարը: Շուրջ 15 տարի աշխատելով այստեղ նա ստեղծեց անսամբլի պարեղանակների մեծ մասը, այդ թվում ժողովրդի կողմից սիրված «Կախարդված ծաղիկներ», «Քարավան», «Կակաչներ»,«Կինտոներ» և մի շարք այլ պարեր: Այդ տարիներին խմբի հետ միասին նա շրջագայել շուրջ 50 երկրներում, աշխարհին ներկայացնելով հայ բեմարվեստը:

50-ականների վերջից սկսվում է նրա ստեղծագործական կյանքը երգի ժանրում, որը դարձավ նրա կոմպոզիտորական կյանքի ուղղեցույցը, ուր վառ կերպով ի հայտ եկան երգահանի մեղեդու ազգային եվ քնարական խորը զգացումները և ժանրին տիրապետելու բացառիկ տաղանդը: Ստեղծվեց մի նոր երգային մտածողություն և ձեռագիր, որոնք կարճ ժամանակաընթացքում հեղինակին արժանացրին ունկնդրի մեծ սիրուն, ճանաչմանը եվ բարձր գնահատանքին: Նրա երգերը կոչված էին դառնալ, ասես մի երաժշտական կամուրջ, որը հայ աշուղական-գուսանական երաժշտությունը պիտի կապեր ժամանակակից, արդեն պրոֆեսիոնալ երաժշտական արվեստին:

1974-78թ.թ. Ավետիսյանը եղավ Թ.Ալթունյանի անվան Երգի-Պարի պետական անսամբլի գեղարվեստական ղեկավարը: Այստեղ էլ նա կարճ ժամանակում ստեղծեց մի քանի նոր ծրագրեր անսամբլի համար, հարազատ մնալով նրա ազգային ավանդույթներին:

1978թ. տարիների սպասումից հետո, Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայում բացվեց ժողովրդական նվագարանների և երգեցողության ամբիոնը, որի հիմնադիրն եղավ Խաչատուր Ավետիսյանը, և որը նա ղեկավարեց մինչև կյանքի վերջ: Դժվար է գերագնահատել այս ամբիոնի դերը ազգային պրոֆեսիոնալ արվեստի կայացման և զարգացման գործում: 35 տարիների ընթացքում այն տվել է այս բնագավառի բազմաթիվ փայլուն կատարողներ և դասատուներ: Այսօր Ավետիսյանի ուսանողները ունենալով նրա թողած երաժշտական ժառանգությունը և դասավանդման ավանդույթները շարունակում են աշխատել ազգային երաժշտական արվեստի պահպանման և զարգացման շնորհակալ գործում: Այդ տարիներին Ավետիսյանը ստեղծեց նաև մի մեծ ստեղծագործական գրադարան ժողովրդական նվագարանների համար:

Նա մեզ ժառանգել է մեծ կտավի բազմաթիվ ստեղծագործություններ: Օրատորիա նվիրված «Մեծ եղեռնի զոհերի հիշատակին», որը այսօր մեծ տարածում է գտել ոչ միայն Սփյուռքում այլև օտարազգի կատարողների և ունկնդրի մոտ: «Գյումրի» Ռեքվիեմը նվիրված երկրաշարժի զոհերի հիշատակին, 2 բալետներ, թատրոնի և կինոյի համար գրված երաժշտություն, մի շարք նվագախմբային սյուիտներ:

«Իմ անուշ տավիղ», «Մախմուր աղջիկ», «Ասում են թե», «Իմ եղեգ», «Որտեղ գտնեմ քեզ», «Ծաղկած բալենի», «Սիրո գիշեր», «Կռունկներ», «Կապույտ թռչուն», «Սիրուս կսպասեմ» ... ահա երգերի ոչ լրիվ ցանկ, որոնք ամեն օր հնչում են բեմից և ժողովրդի շուրթերից, որոնք կոչված են երկար ապրել հայերի հոգիներում, հեղինակին բարձրացնելով մեծագույն վարպետի՝ հայ երաժշտության դասականի բաձրագույն կոչմանը:

ISBN 978-1-62620-216-0